شىنجاڭ گېزىتى

新疆日报 （维吾尔文）

(بۇ سان ئالتە بەت)

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۇتاش نومۇرى: CN 65—0002 / Z

«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى(ۋەكالەت نومۇرى: 1—57)

1997 - يىل

ماي

6

سەيشەنبە

ئۈرۈمچىنىڭ ھاۋارايى:

كۈندۈزى ۋە كېچىسى ھاۋا ئوچۇق، بەزىدە بۇلۇتلۇق بولىدۇ. تېمپېراتۇرا 12°C - 24°C بولىدۇ. ئۈچ بال شامال چىقىدۇ.

مۇھىم خەۋەرلەر

ج ك پ ئاپتونوم رايونلۇق 5 - نۆۋەتلىك كومىتېتىنىڭ 3 - ئومۇمىي يىغىنى ئۆتكۈزۈلدى

يىغىندا پارتىيىنىڭ 15 - قۇرۇلتىيىغا ئاپتونوم رايونىمىزدىن قاتنىشىدىغان ۋەكىللەر نامزاتلىقىغا كۆرسىتىلگەنلەر بېكىتىلدى، ج ك پ نىڭ ئاپتونوم رايونلۇق ۋەكىللەر يىغىنىنى 6 - ئاينىڭ بېشىدا چاقىرىش قارار قىلىندى

ئۆز مۇخبىرىمىز چېن يەن خەۋەر قىلىدۇ: ج ك پ شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق 5 - نۆۋەتلىك كومىتېتىنىڭ 3 - ئومۇمىي يىغىنى 5 - ئاينىڭ 4 - كۈنىدىن 5 - كۈنىگىچە ئۈرۈمچىدە ئۆتكۈزۈلدى. يىغىندا پارتىيىنىڭ 15 - قۇرۇلتىيىغا ئاپتونوم رايونىمىزدىن قاتنىشىدىغان ۋەكىللەر نامزاتلىقىغا كۆرسىتىلگەنلەر بېكىتىلدى، ج ك پ نىڭ ئاپتونوم رايونلۇق ۋەكىللەر يىغىنىنى 6 - ئاينىڭ بېشىدا چاقىرىپ، ئاپتونوم رايونىمىزدىن پارتىيىنىڭ 15-قۇرۇلتىيىغا قاتنىشىدىغان ۋەكىللەرنى سايلاپ چىقىش قارار قىلىندى.

يىغىنغا قاتناشقان ۋەكىللەر ئەككى كۈن تولۇق غۇلغۇلا قىلىش ئارقىلىق پارتىيىنىڭ 15 - قۇرۇلتىيىغا ئاپتونوم رايونىمىزدىن قاتنىشىدىغان ۋەكىللەر نامزاتلىقىغا كۆرسىتىلگەنلەرنىڭ ئىسىملىكىنى بېكىتتى؛ «جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق ۋەكىللەر يىغىنى چاقىرىش توغرىسىدا قارار»نى قاراپ چىقىپ ماقۇللىدى.

يىغىنغا ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى ئابلەت ئابدۇرېشىت رىياسەتچىلىك قىلدى.

ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ شۇجىسى ۋاڭ لېچۈەن «پارتىيىنىڭ مەملىكەتلىك 15 - قۇرۇلتىيىغا شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايوندىن قاتنىشىدىغان ۋەكىللەر نامزاتلىقىغا كۆرسىتىلگەنلەر ئىسىملىكىگە ئالاقىدار مەسىلىلەر توغرىسىدا ئىزاھات» ۋە «جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق ۋەكىللەر يىغىنى چاقىرىشقا ئالاقىدار مەسىلىلەر توغرىسىدا ئىزاھات» بەردى ھەم نۆۋەتتىكى خىزمەتلەر توغرىسىدا مۇھىم سۆز قىلدى.

يىغىنغا جانابىل، قېيۇم باھاۋۇدۇن، جاڭ ۋېنيۆ، جۇ شېڭتاۋ، ئەسقەت كەرىمباي، جۇيۇگشۇن، ۋاڭ چۈەنيۇ، خەلچەم ئىسلام، لى فىگزى، ئابدۇرېھىم ھامىد، جاڭ يۇنچۈەن، چېن دېمىن، ۋۇ دۇنفۇ، خۇجيايەن قاتارلىق ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ ئەزالىرى، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ كاندىدات ئەزالىرىدىن بولۇپ 59 كىشى قاتناشتى.

يولداش پېڭ جېننىڭ جەستى بېيجىڭدا كۆيدۈرۈلدى

جياڭ زېمىن قاتارلىق پارتىيە ۋە دۆلەت رەھبەرلىرى دوختۇرخانىغا بېرىپ ۋىدالاشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 5- ماي تېلېگراممىسى. ئۇلۇغ پرولېتارىيات ئىنقىلابچىسى، سىياسەتچى، مەشھۇر دۆلەت ئەربابى، قەتئىي ماركسىزمچى، ئېلىمىز سوتسىيالىستىك قانۇنچىلىقىنىڭ ئاساسلىق ئۇل سالغۇچىسى، پارتىيە ۋە دۆلەتنىڭ كۆزگە كۆرۈنگەن رەھبىرى يولداش پېڭ جېننىڭ جەستى بۈگۈن بېيجىڭدا كۆيدۈرۈلدى. جياڭ زېمىن، چياۋشى، لى رۈيخۈەن، جۇرۇڭجى، ليۇ خۇاچىڭ، خۇجىنتاۋ قاتارلىق پارتىيە ۋە دۆلەت رەھبەرلىرى بۈگۈن چۈشتىن ئىلگىرى بېيجىڭ دوختۇرخانىسىغا بېرىپ، يولداش پېڭ جېن بىلەن چوڭقۇر قايغۇ ئىچىدە ۋىدالاشتى.

بېيجىڭ دوختۇرخانىسىنىڭ ۋىدالىشىش زالىغا يولداش پېڭ جېننىڭ سۈرىتى ئېسىلغان بولۇپ، قارىلىق ئۈستىگە «يولداش پېڭ جېنغا قايغۇلۇق تەزىيە بىلدۈرىمىز» دېگەن ئاق خەتلەر يېزىلغانىدى، يولداش پېڭ جېننىڭ جەستى گۈللەر ۋە ئارچىلار ئارىسىدا ياتقۇزۇلغان بولۇپ، ئۈستىگە جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ پارتىيە بايرىقى يېپىلغان، جەسەت ئالدىغا يولداش پېڭ جېننىڭ ئايالى جاڭ جېجىڭ ۋە پەرزەنتلىرى تەقدىم قىلغان گۈل چەمبىرەك قويۇلغان، گۈل چەمبىرەكنىڭ لېنتىسىغا: «بىز مەڭگۈ سىز بىلەن بىللە» دەپ يېزىلغانىدى.

چۈشتىن ئىلگىرى سائەت سەككىزدىن 30 مىنۇت ئۆتكەندە، قايغۇلۇق ماتەم مۇزىكىسى ساداسى ئىچىدە ج ك پ مەركىزىي كومىتېتىنىڭ باش شۇجىسى، دۆلەت رەئىسى، مەركىزىي ھەربىي ئىشلار كومىتېتىنىڭ رەئىسى جياڭ زېمىن، ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى سىياسىي بيۇروسى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ۋەييۈەنجاڭى چياۋشى، ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى سىياسىي بيۇروسى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، مەملىكەتلىك سىياسىي كېڭەشنىڭ رەئىسى لى رۈيخۈەن، ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى سىياسىي بيۇروسى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، گوۋۇيۈەننىڭ مۇئاۋىن زۇڭلىسى جۇرۇڭجى، ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى سىياسىي بيۇروسى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، مەركىزىي ھەربىي ئىشلار كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى ليۇ خۇاچىڭ، ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى سىياسىي بيۇروسى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، شۇجىچۇنىڭ شۇجىسى خۇجىنتاۋ قاتارلىق كىشىلەر مەيدىسىگە ئاق گۈل، يېڭىگە قارىلىق تاقاپ، ۋىدالىشىش زالىغا كىرىپ، يولداش پېڭ جېننىڭ جەستىگە ئۈچ قېتىم تەزىم قىلدى، ئاندىن يولداش پېڭ جېننىڭ رەپىقىسى جاڭ جېجىڭ ۋە ئۇنىڭ ئۇرۇق - تۇغقانلىرى بىلەن قول ئېلىشىپ كۆرۈشۈپ، ئۇلاردىن سەممىي ھال سورىدى.

ۋىدالىشىشقا ۋېي جەنشىڭ، ۋېن جياباۋ، ۋاڭ خەنبىن، ياڭ شاڭكۈن، ۋەن لى، بويىبو، لوگەن قاتارلىق يولداشلارمۇ قاتناشتى.

سەككىزدىن 38 مىنۇت ئۆتكەندە، جۇڭگو خەلق ئازادلىق ئارمىيىسىنىڭ سەككىز نەپەر ھۆرمەت قاراۋۇللى يولداش پېڭ جېننىڭ تاۋۇتىنى كۆتۈرۈپ، ۋىدالىشىش زالىدىن چىقتى. جياڭ زېمىن قاتارلىق يولداشلار سۈكۈتتە تۇرۇپ مېيىت ئاپتوموبىلىنى ئۇزىتىپ قويدى.

چياۋشى، خۇجىنتاۋ، ۋېي جەنشىڭ، ۋېن جياباۋ، ۋاڭ خەنبىن، لوگەن قاتارلىق يولداشلار يولداش پېڭ جېننىڭ ئايالى جاڭ جېجىڭ ۋە ئۇرۇق - تۇغقانلىرى بىلەن بىرلىكتە يولداش پېڭ جېننىڭ جەستىنى باباۋشەن ئىنقىلابىي قۇربانلار قەبرىستانلىقىغا كۆيدۈرۈشكە ئېلىپ ماڭدى.

يولداش پېڭ جېنغا تەزىيە بىلدۈرۈش مۇناسىۋىتى بىلەن بۈگۈن پايتەختتىكى تيەنئەنمېن، شىنخۇامېن، «خەلق» سارىيى، دىپلوماتىيە مىنىستىرلىكى ۋە ھەرقايسى ئۆلكىلىك، ئاپتونوم رايونلۇق، بىۋاستە قاراشلىق شەھەرلىك پارتكوملار، ھۆكۈمەتلەر تۇرۇشلۇق جايلاردا، چېگرا پورتلىرى، دېڭىز، ھاۋا پورتلىرىدا، ئېلىمىزنىڭ چەت ئەللەردىكى ئەلچىخانىلىرىدا، كونسۇلخانىلىرىدا، شىنخۇا ئاگېنتلىقىنىڭ شياڭگاڭ، ئاۋمېن شۆبىلىرىدە بايراق يېرىم چۈشۈرۈلۈپ تەزىيە بىلدۈرۈلدى.

ئاپتونوم رايون بويىچە مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىغا دائىر ياخشى ئاخبارات ئەسەرلىرىنى مۇكاپاتلاش پائالىيىتى قانات يايدۇرۇلدۇ

ئۆز مۇخبىرىمىز ئىسمائىل مۇھەممەت خەۋەر قىلىدۇ: پۈتكۈل جەمئىيەتتە مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسىگە دائىر كۈچلۈك تەشۋىقات ۋەزىيىتى شەكىللەندۈرۈپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسى خىزمىتىنى تېخىمۇ چوڭقۇر، ئۇزاققىچە ۋە پۇختا قانات يايدۇرۇش ئۈچۈن ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمى بۇ يىل 1 - مايدىن 31 - دېكابىرغىچە ئېلان قىلىنغان مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسىگە دائىر ياخشى ئاخبارات ئەسەرلىرى (خەۋەر، تەپسىلىي خەۋەر، ئوچېرك، رېداكسىيون ماقالە، سۈرەت، تېلېۋىزىيە مەخسۇس فىلىمى، ستون) نى «سەنجۇ لوڭقىسى» بويىچە

سۈرەت، تېلېۋىزىيە مەخسۇس فىلىمى، ستون)نى «سەنجۇ لوگقىسى» بويىچە مۇكاپاتلاشنى قارار قىلدى.

ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمى ئاخبارات ئورۇنلىرىدىن بۇ ھەقتىكى خىزمەتلەرنى ئەستايىدىل ئورۇنلاشتۇرۇپ، مۇخبىرلارنى ياخشى تەشكىللەپ، تېخىمۇ كۆپ ياخشى خەۋەر - ماقالىلەرنى ئېلان قىلىپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسىگە دائىر تەشۋىقاتقا تۆھپە قوشۇشنى تەلەپ قىلدى.

ئۈرۈمچى شەھىرىنىڭ 1 - پەسىللىك سانائەت ئىشلەپچىقىرىشى ياخشى بولدى

ئۈز مۇخبىرىمىز مەدەنىيەت مۇھەممەترېھىم خەۋەر قىلىدۇ: ئۈرۈمچى شەھىرى بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان كارخانا ئىسلاھاتىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇش داۋامىدا مەھسۇلات قۇرۇلمىسىنى تەڭشەش، باشقۇرۇشنى كۈچەيتىش، ئۇنۇمنى ئۆستۈرۈش خىزمىتىنى مۇھىم نۇقتا قىلىپ چىڭ تۇتقانلىقتىن، 1- پەسىللىك سانائەت ئىشلەپچىقىرىش ئەھۋالى ياخشى بولدى.

شەھەر بويىچە 1- پەسىلدە سانائەت ئىشلەپچىقىرىشى ئومۇميۈزلۈك تېز سۈرئەتتە ئاشتى. 3 - ئاينىڭ ئاخىرىغىچە شەھەرگە قاراشلىق يېزىدىن يۇقىرى سانائەت كارخانىلىرىنىڭ ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتى 748 مىليون يۈەنگە يېتىپ، بۇلتۇرقى شۇ مەزگىلدىكىدىن 42.64 % ئاشتى. دۆلەت ئىلكىدىكى كارخانا، كوللېكتىپ كارخانا، شېرىكلىشىپ قۇرۇلغان كارخانىلارنىڭ ئىشلەپچىقىرىشى مۇقىم يۈكسەلدى. بۇلتۇرقى شۇ مەزگىلدىكى بىلەن سېلىشتۇرغاندا، 1- پەسىلدە دۆلەت ئىلكىدىكى كارخانىلارنىڭ مەھسۇلات قىممىتى 50.04 %، كوللېكتىپ كارخانىلارنىڭ مەھسۇلات قىممىتى 18.71 %، شېرىكلىشىپ قۇرۇلغان كارخانىلارنىڭ مەھسۇلات قىممىتى 48.51 % ئاشتى.

1- پەسىلدە مەھسۇلاتلارنىڭ سېتىلىشىمۇ ياخشى بولدى. سانائەت مەھسۇلاتلىرىنى سېتىشتىن قىلىنغان كىرىم 880 مىليون يۈەنگە يېتىپ، بۇلتۇرقى شۇ مەزگىلدىكىدىن 23.48 % ئاشتى.

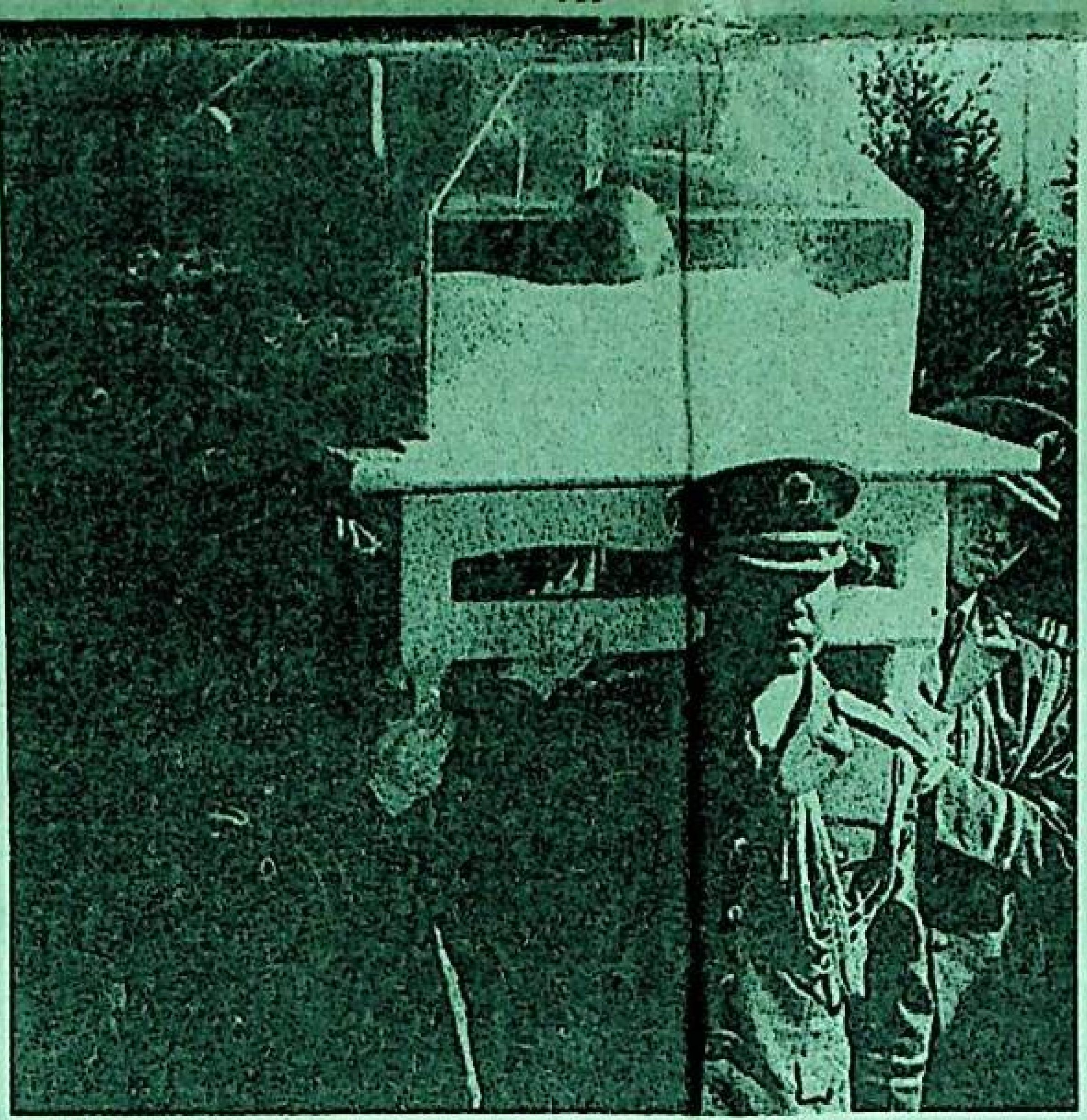

☆ خەلق ئازادلىق ئارمىيىسىنىڭ سەككىز ھۆرمەت قاراۋۇلى يولداش پېڭ جېننىڭ جەستى سېلىنغان تاۋۇتنى ۋىدالىشىش زالىدىن ئېلىپ چىقماقتا.
شىنخۇا ئاگېنتلىقى

☆ يولداش پېڭ جېننىڭ جەستى 5 - ئاينىڭ 5 - كۈنى بېيجىڭدا كۆيدۈرۈلدى، جياڭ زېمىن، چياۋشى، لى رۇيخۇەن، جۇ رۇڭجى، ليۇ خۇاچىڭ، خۇ جىنتاۋ قاتارلىق پارتىيە ۋە دۆلەت رەھبەرلىرى بېيجىڭ دوختۇرخانىسىغا بېرىپ، يولداش پېڭ جېن بىلەن ۋىدالاشتى.
شىنخۇا ئاگېنتلىقى

بىڭتۇەن ياش يۈز چولپانىنى تەقدىرلىدى

ئۆز مۇخبىرىمىز كۇاڭ جيەن خەۋەر قىلىدۇ: بىڭتۇەن ئۇيۇشتۇرغان جۇڭگو كوممۇنىستىك ياشلار ئىتتىپاقى قۇرۇلغانلىقىنىڭ 75 يىللىقىنى تەبرىكلەش ۋە بىڭتۇەندىكى يۈز چولپاننى تەقدىرلەش يىغىنى 5 - ئاينىڭ 2 - كۈنى چۈشتىن بۇرۇن ئۈرۈمچى شەھىرى شىنجاڭ بەيخۇاسۇن رېستورانىنىڭ كۆپ ئىقتىدارلىق زالىدا داغدۇغىلىق ئېچىلدى.

يىغىنغا بىڭتۇەن رەھبەرلىرىدىن ۋاڭ چۈەنيۇ، جىن يۈنخۇي، بوتاي، جۇجيەنفەن، دېڭ ۋېنبىن، ئىسمائىل تىلىۋالدى، ۋاڭ گۈيجېن، ۋاڭ جيەنجېنلار قاتناشتى.

ئاپتونوم رايونلۇق ئىتتىپاق كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى لياڭ يۈنجيەن يىغىنغا قاتنىشىپ سۆز قىلدى. بىڭتۇەن ئىتتىپاق كومىتېتىنىڭ شۇجىسى ليۇ شاڭسۇڭ «4 - ماي روھىنى جارى قىلدۇرۇپ، سوتسىيالىزمنىڭ بوز يەر ئېچىش، چېگرا رايوننى قوغداش ئىشلىرىنىڭ ئىز باسارلىرىدىن بولايلى» دېگەن تېمىدا سۆز قىلدى.

بىڭتۇەن پارتكومى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، مۇئاۋىن سىياسىي كومىسسار ۋاڭ گۈيجېن يىغىن ئاياغلىشىش ئالدىدا بىڭتۇەن پارتكومىغا ۋەكالىتەن «4 - ماي ئەنئەنىسىگە ۋارىسلىق قىلىپ، دەۋرگە مۇناسىپ نەتىجە يارىتايلى» دېگەن تېمىدا سۆز قىلدى.

يېقىندا ئۈرۈمچىدە تۇرۇشلۇق قىسىمدىكى 8000 دىن ئارتۇق كوماندىر - ئەسكەر ئۈرۈمچى شەھىرىنىڭ 100 مولۇق مېۋىلىك باغ بەرپا قىلىش قۇرۇلۇشىغا ياردەم بەردى.

سۈرەتتە: كوماندىر - جەڭچىلەر ئەمگەكتە.

سۇن خۇەيجۇڭ فوتوسى

3 - نۆۋەتلىك شىنجاڭ مەدەنىيەت - سەنئەت بايرىمى 5 - ئاينىڭ باشلىرىدا باشلىنىدۇ

ئۆز مۇخبىرىمىز گاۋ يەنمىن خەۋەر قىلىدۇ: شاد - خۇراملىق، ئىناقلىق، ئىتتىپاقلىق، دوستلۇق، جاسارەت بىلەن ئىلگىرىلەشنى مەقسەت قىلغان، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ شياڭگاڭنىڭ ۋەتەن قوينىغا قايتىپ كېلىشى، پارتىيىنىڭ 15 - قۇرۇلتىيىنىڭ ئېچىلىشى ۋە ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ 15 - قېتىملىق مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسى ئېيىنى كۈتۈۋېلىشنى زىچ چۆرىدىگەن «3 - نۆۋەتلىك شىنجاڭ مەدەنىيەت - سەنئەت بايرىمى» 5 - ئاينىڭ باشلىرىدا ئومۇميۈزلۈك باشلىنىدۇ.

ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى دوەن تۇڭخۇا 5- ئاينىڭ 2 - كۈنى مۇشۇ مۇناسىۋەت بىلەن ئۆتكۈزۈلگەن ئاخبارات ئېلان قىلىش يىغىنىدا ئالدى بىلەن 3 - نۆۋەتلىك شىنجاڭ مەدەنىيەت- سەنئەت بايرىمىنىڭ پائالىيەت لايىھىسى ۋە تەييارلىق كۆرۈش ئەھۋالىنى تونۇشتۇرۇپ ئۆتتى. ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ تەستىقىدىن ئۆتكەن بۇ نۆۋەتلىك مەدەنىيەت - سەنئەت بايرىمىدا بىر قاتار مەدەنىيەت پائالىيىتى ئۈچ باسقۇچقا بۆلۈپ ئۆتكۈزۈلىدۇ. 1 - باسقۇچتا ئالدى بىلەن ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمى ئىككى مەدەنىيەت - سەنئەت شۆبە ئەترىتى ئۇيۇشتۇرۇپ، جەنۇبىي شىنجاڭ ۋە شەرقىي شىنجاڭ قاتارلىق جايلارغا ئەۋەتىپ، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى مەزمۇن قىلىنغان مەدەنىيەت - سەنئەتنى يېزىلارغا يۈزلەندۈرۈش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇپ، يېزا - قىشلاقلارنىڭ مەدەنىيەت تۇرمۇشىنى بېيىتىدۇ ۋە جانلاندۇرىدۇ. ئۈرۈمچىدە ئالىي مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرىنىڭ 2 - نۆۋەتلىك خور ئېيتىش مۇسابىقىسى، 7- نۆۋەتلىك ئاپتونوم رايونلۇق ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئىشتىن سىرتقى مەدەنىيەت- سەنئەت كۆرىكى، ۋەتەننى سۆيۈش، شياڭگاڭنىڭ ۋەتەن قوينىغان قايتىپ كېلىشىنى كۈتۈۋېلىش مەدەنىيەت - سەنئەت كۆرىكى؛ ئاپتونوم رايون بويىچە تەنتەربىيە ئۇسسۇلى مۇسابىقىسى، ساغلاملىق - گۈزەللىك گىمناستىكىسى مۇسابىقىسى قاتارلىق پائالىيەتلەر ئۆتكۈزۈلىدۇ. 2 - باسقۇچتا، يەنى 7 - ئاينىڭ 1 - كۈنى ئۈرۈمچى شەھىرى ئەنمىن تەنتەربىيە سارىيىدا 3 - نۆۋەتلىك شىنجاڭ مەدەنىيەت- سەنئەت بايرىمىنىڭ ئېچىلىش مۇراسىمى ئۆتكۈزۈلىدۇ، بۇ باسقۇچتا شىنجاڭ بويىچە مۇنەۋۋەر ئەدەبىيات - سەنئەت نومۇرلىرى كۆرىكى، «قىزىلتاغ كېچىسى» ناملىق چوڭ تىپتىكى باغ سەيلىسى پانۇس پائالىيىتى، «تەڭرىتاغقا مۇھەببەت» ناملىق ھۆسن خەت - رەسىم كۆرگەزمىسى، ۋەتەنپەرۋەرلىك تېمىسىدىكى كىنو ھەپتىلىكى، ئارمىيە قۇرۇلغانلىقىنىڭ 70 يىللىقىنى خاتىرىلەش ئەدەبىيات - سەنئەت كېچىلىكى ھەم ھۆسن خەت، فوتو سۈرەت، ئويما رەسىملەر كۆرگەزمىسى قاتارلىق پائالىيەتلەر ئۆتكۈزۈلىدۇ. 3 - باسقۇچتا يەنى 10 - ئايدا «خەلق» مەيدانىدا مىللەتلەرنىڭ شاد - خۇراملىقى ئەكس - ئەتتۈرۈلگەن چوڭ تىپتىكى خەلق ئۇسسۇلى، چوڭ تىپتىكى مىللىيچە تەنتەربىيە پائالىيەتلىرى، پەن - تېخنىكا بىلىملىرىنى ئومۇملاشتۇرۇش كۆرگەزمىسى، ۋەتەنپەرۋەرلىككە دائىر ئېسىل مەدەنىيەت يادىكارلىقلىرى كۆرگەزمىسى ۋە شىنجاڭ بويىچە چوڭ - چوڭ ئىنقىلابىي، تارىخىي ژانىردىكى دۆلىتىمىزدە ئىشلەنگەن يۈز مۇنەۋۋەر فىلىمنى قويۇش پائالىيەتلىرى ئۆتكۈزۈلىدۇ. بۇ نۆۋەتلىك مەدەنىيەت - سەنئەت بايرىمى ۋاقتى ئۇزاق بولۇش، ھەر مىللەت ئاممىسى كەڭ تۈردە قاتنىشىش، پائالىيەتلەرنىڭ ئورۇنلاشتۇرۇلۇشى تەرتىپلىك بولۇش، مۇھىم نۇقتىنى گەۋدىلەندۈرۈشتەك ئالاھىدىلىكلەرگە ئىگە.

دەرىجىگە ئايرىپ باشقۇرۇش، پەرۋىش قىلىش چىڭ تۇتۇلغانلىقتىن

خوتەن ۋىلايىتىدە 1 مىليون مو يەردىكى كۆزگى بۇغداي مايسىلىرى ياخشى ئۆسمەكتە

ئۆز مۇخبىرلىرىمىز **ئوبۇلقاسىم تۇرسۇن، گۈلزار مۇھەممەت** خەۋەر قىلىدۇ: خوتەن ۋىلايىتىدىكى ھەر دەرىجىلىك پارتىيە، ھۆكۈمەت تارماقلىرى يېزا ئىگىلىكىنىڭ ئاساسلىق ئورنى ۋە ئاشلىق ئىشلەپچىقىرىشنىڭ مۇھىملىقىغا بولغان تونۇشىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، سېلىنمىنى كۆپەيتىپ، كۆزگى بۇغداي مايسىلىرىنى دەرىجىگە ئايرىپ باشقۇرۇش، پەرۋىش قىلىشنى چىڭ تۇتقانلىقتىن ۋىلايەت بويىچە 1 مىليون مو يەردىكى كۆزگى بۇغداي مايسىلىرى ياخشى ئۆسمەكتە.

خوتەن ۋىلايىتىدە بۇلتۇر كۆزگى بۇغداي تېرىلغۇسىدا «خوتەن - 1»، «جىمەي - 5418»، «جىمەي - 26» قاتارلىق ئەلا سورتلار كېڭەيتىلگەنلىكى، تونىنلىق ئېتىز 400 مىڭ مودىن ئاشقانلىقى ئۈچۈن كۆزگى بۇغداي مايسىلىرى قىشتىن ياخشى ئۆتتى. بۇ يىل ئەتىياز كىرىشى بىلەن ھەرقايسى ناھىيە، يېزا - بازارلار جىددىي ھەرىكەتلىنىپ كۆزگى بۇغداي مايسىلىرىنى دەرىجىگە ئايرىپ، بالدۇر تىرنىلاپ، تاپ ئېچىپ ئوغۇتلاپ سۇغاردى. بولۇپمۇ 2 -، 3- خىلدىكى مايسىلارنىڭ پەرۋىشىنى كۈچەيتتى. ھەر دەرىجىلىك يېزا ئىگىلىك بانكىلىرى خىمىيۋى ئوغۇتقا كېتەرلىك مەبلەغنى ۋاقتىدا ئەمەلىيلەشتۈردى. تەمىنات - سودا كوپېراتىپلىرى ئوغۇتنى دېھقانلارنىڭ قولىغا يەتكۈزۈپ بەردى. بۇنىڭ بىلەن دېھقانلار ھەر مو يەرگە 15 - 20 كىلوگرام خىمىيۋى ئوغۇت بېرىپ ئىككى قېتىم سۇغاردى. نەتىجىدە 4 - ئاينىڭ 10 - كۈنىگىچە 1 مىليون مو كۆزگى بۇغداي ئومۇميۈزلۈك ئىككى قېتىم ئوغۇتلىنىپ سۇغىرىلدى، ئوغۇتلاش، سۇغىرىش ئون كۈن بالدۇر بولدى.

لوپ ناھىيىسىدىكى دېھقانلار كۆزگى بۇغدايلارنى ياخشى پەرۋىش قىلماقتا. 4 - ئاينىڭ 20- كۈنىگىچە ناھىيە بويىچە 170 مىڭ مو يەردىكى كۆزگى بۇغداي ئومۇميۈزلۈك بىر قېتىم قوشۇمچە ئوغۇتلىنىپ سۇغىرىلغاندىن باشقا، 140 مىڭ موسىنىڭ ھەر موسىغا 15 كىلوگرامدىن خىمىيۋى ئوغۇت چېچىلىپ 2 -، 3 - قېتىم سۇغىرىلدى، 96 مىڭ 800 مو بۇغدايغا يوپۇرماق گۆھىرى چېچىلدى.

سۈرەتتە: دېھقانلار بۇغدايلارغا خىمىيۋى ئوغۇت چاچماقتا.

تۇرغۇن تاشتۆمۈر فوتوسى

ئاقچى ناھىيىسىدە بۇ يىل سۇلياۋ يوپۇق يېپىپ زىرائەت تېرىش تېخنىكىسى ئومۇملىشىشقا باشلىدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **تۇرغۇن توبوكۇل** خەۋەر قىلىدۇ: چارۋىچىلىقنى ئاساس قىلىدىغان ئاقچى ناھىيىسىدە ئاشلىق بىلەن ئۆز- ئۆزىنى تەمىنلەشنى ئىشقا ئاشۇرۇش ئۈچۈن سۇلياۋ يوپۇق يېپىپ ئاشلىق زىرائەتلىرى تېرىش تېخنىكىسى ئومۇملىشىشقا باشلىدى. بۇ يىل سۇلياۋ يوپۇق يېپىپ يازغى بۇغداي تېرىلغان كۆلەم 10 مىڭ موغا يەتتى. ئۇنىڭدىن باشقا 5500 مو يەرگە سۇلياۋ يوپۇق يېپىپ قوناق تېرىش، 5000 مو تۆۋەن ھوسۇللۇق ئېتىزنى يۇقىرى ھوسۇللۇق ئېتىزغا ئۆزگەرتىش پىلانلاندى.

بۇ ناھىيىدە يازغى بۇغداي تېرىلىدىغان ھەر مو يەرگە 2 توننىدىن 2.5 توننىغىچە ئورگانىك ئوغۇت تۆكۈلدى.

ئەتىيازلىق تېرىلغۇغا كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن، 2 مىليون 600 مىڭ يۈەن مەبلەغ نەقلەشتۈرۈلدى، 600 دىن ئارتۇق كادىر ئاساسىي قاتلامغا چۈشۈپ ئەتىيازلىق تېرىلغۇغا يېتەكچىلىك قىلدى.

جەنۇبىي شىنجاڭدا يۇقىرى ھوسۇللۇق قوناق ئۆستۈرۈش تېخنىكىسىنى ئومۇملاشتۇرۇشنىڭ ئۈنۈمى ياخشى بولدى

ئۆز مۇخبىرىمىز **مەۋلان سابىت** خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونلۇق دېھقانچىلىق تېخنىكىسىنى كېڭەيتىش باش پونكىتى ئوتتۇرىغا قويغان، دۆلەت پەن - تېخنىكا كومىتېتىنىڭ نۇقتىلىق تۈرى بولغان «جەنۇبىي شىنجاڭدىكى بەش ۋىلايەت، ئوبلاستتا يۇقىرى ھوسۇللۇق قوناق ئۆستۈرۈش تېخنىكىسىنى ئومۇملاشتۇرۇش خىزمىتىدە تۇنجى يىلىلا ياخشى ئۈنۈم ھاسىل قىلىندى.

بۇ تۈر جەنۇبىي شىنجاڭدا يولغا قويۇلغاندىن كېيىن قوناق ھوسۇلىنى ئاشۇرۇش نۇقتىلىق تۇتۇلۇپ، 2000 - يىلىغا بارغاندا قوناق ئومۇمىي تېرىلغۇ كۆلىمى 4 مىليون موغا يەتكۈزۈلۈپ، ھەر يىلى مو بېشى ھوسۇلى ئوتتۇرا ھېساب بىلەن 20 كىلوگرامدىن ئاشۇرۇلىدۇ، بەش يىلدا مو بېشى ھوسۇلى 100 كىلوگرام ئاشۇرۇلىدۇ. بۇلتۇر بۇ تۈر يولغا قويۇلغان تۇنجى يىل بولۇپ، جەنۇبىي شىنجاڭدىكى بەش ۋىلايەت، ئوبلاستتا ئېگىز ئورۇنغا تېرىلغان كۆممىقوناق كۆلىمى 3 مىليون 931 مىڭ موغا، بىرلىك ھوسۇلى 392 كىلوگرامغا يېتىپ، 1995 - يىلىدىكىدىن 47.74 كىلوگرام ئاشتى. جەنۇبىي شىنجاڭدىكى بەش ۋىلايەت، ئوبلاست يوللىغان ستاتىستىكىغا قارىغاندا، بۇلتۇر جەنۇبىي شىنجاڭدا سۇلياۋ يوپۇق يېپىپ كۆممىقوناق تېرىش تېخنىكىسى كېڭەيتىلگەن ئومۇمىي كۆلەم 2 مىليون 260 مىڭ موغا يېتىپ، كۆممىقوناق ئومۇمىي تېرىلغۇ كۆلىمىنىڭ 57.2 نى ئىگىلەپ، 1995 - يىلىدىكىدىن 6.8 ھەسسە ئاشقان.

بۇ تىجارەت بۆلۈمى يىللىق ۋەزىپىنى ئون ئاي بۇرۇن % 50 ئاشۇرۇپ ئورۇنداپ بولدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئەخمەتجان نىياز** خەۋەر قىلىدۇ: جۇڭگو بانكىسى شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق شۆبىسىنىڭ تىجارەت بۆلۈمى بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان بازارغا يۈزلىنىپ، كەسىپ دائىرىسىنى ئۈزلۈكسىز كېڭەيتىپ، مۇلازىملىق سۈپىتىنى ياخشىلاپ، بۇ يىللىق پۇل ئامانەت توپلاش ۋەزىپىسىنى مۇددەتتىن ئون ئاي بۇرۇن % 50 ئاشۇرۇپ ئورۇندىدى.

بۇ تىجارەت بۆلۈمى يىلنىڭ بېشىدىلا تىجارەت باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، قەرز پۇل ئارقىلىق ئامانەت پۇل جەلپ قىلىش ئۇسۇلىنى قوللاندى؛ ھەرقايسى كارخانىلارغا قەرز پۇل تارقىتىش بىلەن بىر ۋاقىتتا كارخانىلار پۇل ئامانىتىنىڭ ئەمەلىيلىشىشىگە ئەھمىيەت بەردى. بۇنىڭ بىلەن 1 -، 2 - ئايدىلا كارخانىلارنىڭ پۇل ئامانىتى 42 مىليون 880 مىڭ يۈەن ئاشتى. ئۇلار يەنە مۇلازىملىق تۈرلىرىنى كۆپەيتىپ، مۇلازىملىق سۈپىتى ۋە ئۇسۇلىنى ياخشىلاپ، كۆچمە بانكا كەسپىي مۇلازىملىقى ۋە چەكلىك ۋاقىت ئىچىدە ۋەدە بېرىپ مۇلازىملىق قىلىشنى يولغا قويدى، تەشەببۇسكارلىق بىلەن مۇناسىۋەتلىك كارخانا ۋە سودا سارايلىرىغا بېرىپ پۇل ئامانەت توپلاش قاتارلىق كەسپلەرنى بېجىردى، كۈندىلىك پۇل ئامانەت توپلاش سوممىسىنى ئوتتۇرا ھېساب بىلەن 500 مىڭ يۈەنگە يەتكۈزدى. بۇ تىجارەت بۆلۈمى يەنە مۇئامىلىدارلارنى رازى قىلىش مۇلازىمىتى پائالىيىتىنى پائال قانات يايدۇرۇپ، مۇئامىلىدارلار ئالدىرىغانغا ئالدىراپ، مۇئامىلىدارلانىڭ قەرەلى توشۇپ ئالمىغان ئامانەت پۇللىرىنى ئۇلارغا ۋەكالىتەن داۋاملىق ئامانەت قويۇش رەسمىيىتىنى بېجىرىپ، مۇئامىلىدارلارنى ئورۇنسىز ئۆسۈم زىيىنىدىن ساقلاپ قالدى. نەتىجىدە بۇ تىجارەت بۆلۈمىنىڭ مۇئامىلىدارلىرى كۈندىن - كۈنگە كۆپىيىپ، تۈرلۈك كەسپلەرنىڭ پۇختا - ئۇدا تەرەققىي قىلىشىغا مۇستەھكەم ئاساس سېلىندى.

سالمىقىنى ئاشۇردى. 1996 - يىلى ئوبلاست بويىچە ئاجرىتىلغان تەشۋىقات ماشىنىسى 387 (قېتىم)غا، تەشۋىقات خادىمى 891 ئادەم (قېتىم)غا، تەربىيىلەنگەنلەر 241 مىڭ ئادەم (قېتىم)غا، چىقىرىلغان تەشۋىقات جازىسى ۋە تاختىيى 1307 گە، چاپلانغان ئېلان، شوئار 2155 پارچىگە، تارقىتىلغان تەشۋىقات ماتېرىيالى 3310 پارچىگە، ئېچىلغان كۇرس 25 (قېتىم)غا، تەربىيىلەنگەنلەر 723 ئادەم (قېتىم) غا يەتتى.

*****

خېجىڭ پويىز ئىستانسىسى بۇ يىل 1-پەسىلدە 4316 توننا يۈك توشۇپ، ۋەزىپىسىنى % 113 ئاشۇرۇپ ئورۇندىدى.

بايىنغولىن ئوبلاستىنىڭ ئورمان ئاسراش، ئوتتىن مۇداپىئە كۆرۈش خىزمىتى قېلىپلىشىش، تۈزۈملىشىش ئىزىغا سېلىندى

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز **ئۆمەرجان مۇھەممەت** خەۋەر قىلىدۇ: رەھبەرلىك كۈچەيتىلىپ، ئۈنۈملۈك تەدبىر قوللىنىلغانلىقتىن، بايىنغولىن ئوبلاستىنىڭ ئورمان ئاسراش، ئوتتىن مۇداپىئە كۆرۈش خىزمىتى قېلىپلىشىش، تۈزۈملىشىش ئىزىغا

كۆرۈش قوماندانلىق شتابى قۇرۇپ، ئوت ئۆچۈرۈش ئەسلىھەلىرىنى تولۇقلىدى. ھازىر ئوبلاست بويىچە ئورمان ئاسراش، ئوتتىن مۇداپىئە كۆرۈش قوماندانلىق شتابى 14 كە، ئەزالىرى 217 گە، يېزا، كەنت دەرىجىلىك رەھبەرلىك گۇرۇپپىسى 144 كە، ئەزالىرى 771

سوللار ئارقىلىق تەشۋىق - تەربىيىنى كۈچەيتىپ، «ئورمانچىلىق قانۇنى»، «ياۋايى ھايۋانلارنى قوغداش قانۇنى»، «ئورمان ئاسراش، ئوتتىن مۇداپىئە كۆرۈش بەلگىلىمىسى»نى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇردى. ئوبلاست، ناھىيە (شەھەر)نىڭ ئالاقىدار

تۇردى ئەبەيدۇللا فوتوسى

خىزمىتى قېلىپلىشىش، تۈزۈملىشىش ئىزىغا سېلىنىپ، ياخشى نەتىجىلەر قولغا كەلتۈرۈلدى.

يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، بايىنغولىن ئوبلاستى ئورمان ئاسراش، ئوتتىن مۇداپىئە كۆرۈش خىزمىتىگە ئەھمىيەت بېرىپ، يۇقىرىنىڭ ئورمان ئاسراش، ئوتتىن مۇداپىئە كۆرۈش توغرىسىدىكى بەلگىلىمىلىرىنى ئەستايىدىل ئىجرا قىلىشتۇردى. ئاساسىي قاتلامغا خىزمەت گۇرۇپپىلىرىنى ئەۋەتىپ تەكشۈرۈش، نازارەت قىلىش، دوكلات ئاڭلاش قاتارلىق شەكىللەردىن پايدىلىنىپ، ساقلانغان مەسىلىلەرنى ئۆز ۋاقتىدا بىر تەرەپ قىلدى. ئورمان ئاسراش، ئوتتىن مۇداپىئە كۆرۈش خىزمىتىدە بارلىققا كەلگەن ئېغىر كوللېكتىپ، ئېغىر شەخسلەرنى تەقدىرلەش، جازالاش چارە-تەدبىرلىرىنى قاتلاممۇ قاتلام ئەمەلىيلەشتۈرۈش بويىچە مەخسۇس مۇھاكىمە ئېلىپ باردى. ئوبلاست، ناھىيە (شەھەر) ۋە ھەرقايسى يېزا-بازارلاردا ئورمان ئاسراش، ئوتتىن مۇداپىئە كۆرۈشكە رەھبەرلىك قىلىش ئاپپاراتلىرىنى قۇردى ياكى تەرتىپكە سالدى. ئوتتىن مۇداپىئە

رەھبەرلىك گۇرۇپپىسى 144 كە، ئەزالىرى 771 گە، يېرىم كەسپلەشكەن ئوت ئۆچۈرۈش ئەترىتى بەشكە، ئەزالىرى 104 كە يېتىپ، دەسلەپكى قەدەمدە مۇكەممەل بىر تەشكىلىي ئاساس تۇرغۇزۇلدى. ئوبلاست، ناھىيە (شەھەر)، يېزا (بازار)، كەنت باشلىقلىرى ھەرقايسى ئورۇن، زاۋۇت، كان - كارخانىلارنىڭ مەسئۇللىرى بىلەن ئوتتىن مۇداپىئە كۆرۈش بويىچە قاتلاممۇ قاتلام مەسئۇلىيەتنامە ئىمزالاپ، مەسئۇلىيەتنى كۈچەيتتى. بۇ ئوبلاست يەنە تۈرلۈك ئو-

ئوبلاست، ناھىيە (شەھەر)نىڭ ئالاقىدار رەھبەرلىرىنى ئورمان ئاسراش، ئوتتىن مۇداپىئە كۆرۈش بويىچە تېلېۋىزور نۇتقى سۆزلەشكە تەكلىپ قىلىش، تۈرلۈك تەشۋىقات ۋاستىلىرىنى ئىشقا سېلىش ئارقىلىق تەشۋىق - تەربىيە تەربىيىلەنگەنلەر 723 ئادەم (قېتىم) غا يەتتى. بۇنىڭ بىلەن بۇ ئوبلاستنىڭ ئورمانچىلىق تەرەققىيات سۈرئىتى تېزلىشىپ، ئېكولوگىيىلىك مۇھىت ياخشىلىنىپ، دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىقتىن ئۇدا مول ھوسۇل ئېلىندى.

دى.

سۈرەتتە: يۈك توشۇۋاتقان پويىز-لار.

تاشيۇ يېزىسى چارۋىچىلىق شارائىتىنى ياخشىلاپ، چارۋىچىلىقنىڭ تەرەققىيات قەدىمىنى تېزلەتتى

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز **تۇرسۇن ئىمىن** خەۋەر قىلىدۇ: ئارشاڭ ناھىيىسىنىڭ تاشيۇ يېزىسى يېقىنقى ئىككى يىلدىن بۇيان، چارۋىچىلارنى مۇقىم، يېرىم مۇقىم ئولتۇراقلاشتۇرۇش ۋە قورۇ - قوتان قۇرۇلۇشىنى ياخشىلاش، تول ئېلىش تېخنىكىسىنى كېڭەيتىش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەپ، چارۋىچىلىقنىڭ تەرەققىيات قەدىمىنى تېزلەتتى.

بۇ يېزا ئالدى بىلەن تەشۋىق - تەربىيىنى كۈچەيتىپ، ئاممىدا دېھقانچىلىق بىلەن چارۋىچىلىقنى ئۆز ئارا بىرلەشتۈرۈپ، ئىقتىسادىي ئۈنۈمنى ئاشۇرۇش ئېڭى تىكلىدى. چارۋىچىلارنى كۆتۈپ تۇرۇش، تايىنىۋېلىش ئىدىيىسىدە بولماي، ئۆز كۈچىگە تايىنىپ ئىگىلىك تىكلەش يولىغا يېتەكلىدى. يەرلەرنى پىلانلىق ھالدا تەقسىم قىلىپ، چارۋىچىلارنى ئوت - چۆپ، يەم - بوغۇز تېرىشقا سەپەرۋەر قىلىپ، تېرىقچىلىق ئارقىلىق باقمىچىلىقنى ئىلگىرى سۈرۈشنى ئىشقا ئاشۇرۇپ دېھقانچىلىق بىلەن چارۋىچىلىقنى ئۆز ئارا بىرلەشتۈرۈشنىڭ يېڭى يولىنى ئاچتى. بۇنىڭ بىلەن يېقىنقى ئىككى يىلدىن بۇيان، بۇ يېزىنىڭ چارۋىچىلىق شارائىتى ياخشىلىنىپ، ئىقتىسادىي ئۈنۈمى كۆرۈنەرلىك ئۆستى. ھازىر يېزا بويىچە چارۋا مال بېقىش بىلەن شۇغۇللىنىدىغان 54 چارۋىچى ئائىلىسىنىڭ 30 ى مۇقىم، يېرىم مۇقىم ئولتۇراقلىشىپ بولدى، 19 ئائىلە بىر قەدەر ئىلغار سۇلياۋ لاپاسلىق ئىسسىق ئېغىل - قوتان ياسىدى، 17 ئائىلە قىش پەسلىدە تۆل ئېلىش شارائىتى ھازىرلىدى. 3 - ئاينىڭ 10 - كۈنىگىچە يېزا بويىچە قىش پەسلىدە تۆللەيدىغان 2600 تۇياق بوغاز مال ئومۇميۈزلۈك تۆللەپ بولدى. 150 تۇياق بوغاز مال قوش گېزەك تۇغدى. ئېلىنغان ئومۇمىي تۆل 2750 تۇياققا، تۆللەرنىڭ ئەي بولۇش نىسبىتى %100 كە يەتتى.

قىستا خەۋەرلەر

△ بېگىسار ناھىيىسىدە 3 - ئاينىڭ ئاخىرىغىچە ناھىيە بويىچە 42 مىڭ 500 تۈپ ئۆرۈك كۆچىتى تىكىلدى، 200 مىڭ تۈپ ئۆرۈك ياخشى سورتقا ئۇلاندى.

ۋاھاپ ناسىر

△ پەيزاۋات ناھىيىسىنىڭ شاپتۇل يېزىسىدىكى دېھقانلار پەيتىنى چىڭ تۇتۇپ، 3 - ئاينىڭ 16 - كۈنىگىچە 430 مىڭ مويەرنى سالالاشتۇردى. 3780 مېتىر ئۆزۈنلۈقتا ئېرىق، 1600 مېتىر ئۇزۇنلۇقتا زەيكەش چاپتى، 3780 مېتىر يولنى ياساپ قاتناشنى راۋانلاشتۇردى.

ياسىن تاھىر

△ قاراقاش ناھىيىسىنىڭ كاۋاك يېزىسىدىكى دېھقانلار بۇلتۇر يىل ئاخىرىدىن بۇ يىل 4 - ئاينىڭ بېشىغىچە 1280 مو بوز يەر ئېچىپ، بىر قىسمىغا كېۋەز تېرىپ بولدى.

يۈسۈپجان ئۆمەر

△ پوسكام ناھىيىسىنىڭ سەيلى يېزىسىدا دېھقانلار سېتىۋالغان ئاپتوموبىل 15 كە، توپا ئىتتىرىش ماشىنىسى 22 گە، چوڭ-كىچىك تراكتور 611 گە يەتتى.

نۇرمۇھەممەت روزى

△ يوپۇرغا ناھىيىسىنىڭ تېرىم يېزىسى بۇلتۇر دېھقانچىلىق زىرائەتلىرى ئېغىر زىيانغا ئۇچرىغان 450 دېھقاننىڭ 29 مىڭ 900 يۈەن دېھقانچىلىق پېچىنى كەچۈرۈم قىلىپ، ئۇلارنىڭ قولىغا قايتۇرۇپ بەردى.

سادىر سابىر

△ ئاقسۇ شەھىرى بەش-تۇگمەن يېزىلىق باغ زاۋۇتى بۇ يىل 1 - ئايدىن 3 - ئاينىڭ ئاخىرىغىچە 298 مىڭ 675 كىلوگرام ياغ تارتىپ سېتىپ، 2 مىليون 750 مىڭ يۈەن كىرىم قىلىپ، بۇ يىللىق ۋەزىپىسىنىڭ %91.7 نى ئورۇنداپ بولدى.

سابىت سامساق

سۈتچىلىك - بورداقچىلىق بۇ كەنتنىڭ بېيىش يولىدىكى يەنە بىر تۈۋرۈك كەسپ بولۇپ قالدى

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز **مىرزەخمەت مۇھەممەت** خەۋەر قىلىدۇ: كىشى بېشىغا 1.8 مۇدىن تېرىلغۇ يەر توغرا كېلىدىغان غۇلجا ناھىيە دادامتۇ يېزىسىنىڭ بۇلاق دامتۇ كەنتى دېھقانلارنى سېلىنمىنى كۆپەيتىپ، سۈتچىلىك، بورداقچىلىقنى راۋاجلاندۇرۇشقا يېتەكلىدى. كەنت رەھبەرلىرى ئۆزلىرى باشلامچى بولۇپ، كوللېكتىپ ئىگىدارچىلىقىدا 120 كالا، 40 تۇياق ئاتنى بورداپ سېتىپ، كەنت كادىرلىرىنىڭ ئىش ھەققىنى ئۆزلىرى ھەل قىلدى. نەسىل ياخشىلاشقا ئىنچىكە ئەھمىيەت بەردى. بۇنىڭ بىلەن ھەر بىر سېغىن كالىنىڭ سۈت مىقدارى ئون كىلوگرامغا يەتتى. كەنت بويىچە 280 ئائىلە سۈتچىلىك كەسپى بىلەن شۇغۇللىنىپ، كۈنىگە غۇلجا شەھەر ئاھالىسىنى 6000 كىلوگرامدىن ئارتۇق سۈت بىلەن تەمىنلەيدىغان بولدى. 13 نەپەر ئايال ئۆي قوشلىرى باققاندىن باشقا، بەش يىلدىن بۇيان، 5000 تۇياق قوي، 2500 تۇياق كالا بورداپ ساتتى. دېھقانلارنىڭ ئومۇمىي چارۋا مېلى 1992 - يىلىدىكى 1800 تۇياقتىن، ھازىرقى 3500 تۇياققا، ئۇلارنىڭ بۇلتۇر چارۋىچىلىقتىن قىلغان ئومۇمىي كىرىمى 867 مىڭ 550 يۈەنگە يەتتى.

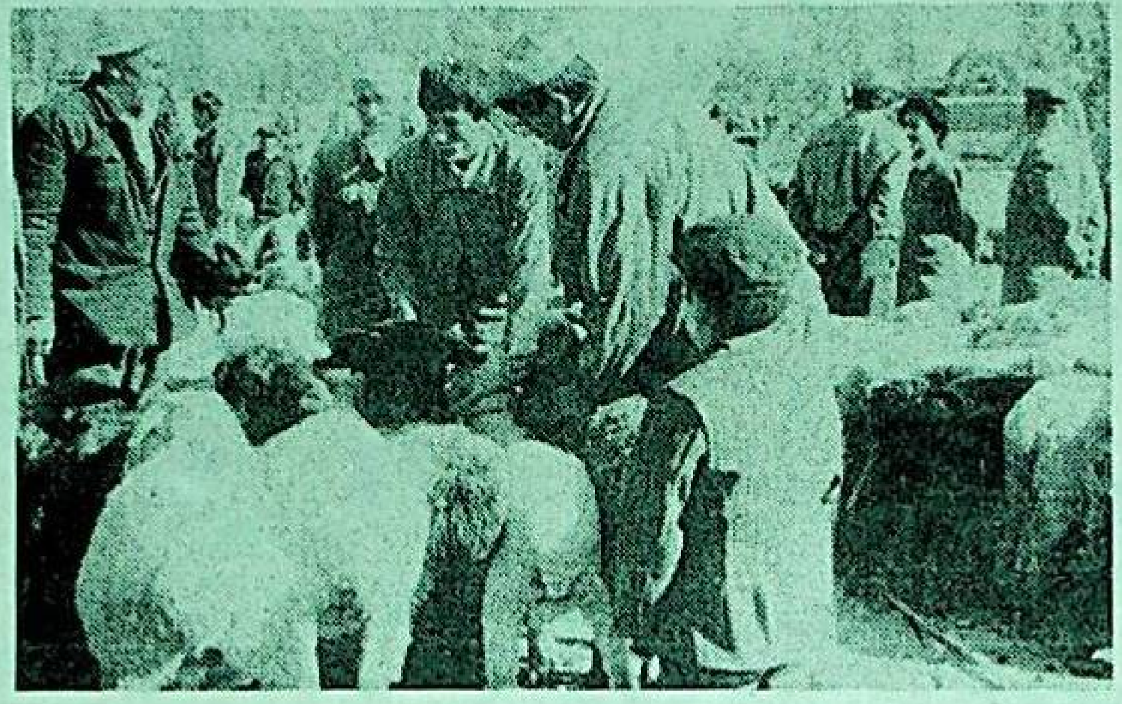

غۇلجا ناھىيىسىنىڭ يېڭىتام يېزىسى دېھقان - چارۋىچىلارنى باقمىچىلىق كەسپى بىلەن شۇغۇللىنىشقا يېتەكلەش بىلەن بىللە ئۇلارغا چارۋا مال بازىرى قۇرۇپ بەرگەندى. ھازىر بۇ بازارنىڭ سودىسى كۈنسېرى جانلىنىپ، كۈندىلىك سودىسى ئوتتۇرا ھېساب بىلەن 70 مىڭ يۈەن ئەتراپىدا بولماقتا.

سۈرەتتە: چارۋا مال بازىرى.

تۇرسۇنمۇھەممەت ئوسمان فوتوسى

بوزاق يېزىسىدا خۇسۇسىيلار ئىلگىدە يېقىلغۇ ماي بىلەن تەمىنلەش پونكىتى قۇرۇلدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **مەتتۇرسۇن قۇربان** خەۋەر قىلىدۇ: خوتەن ناھىيىسىنىڭ بوزاق، لايقا يېزىلىرى ناھىيە مەركىزىدىن 16 ۋە 22 كىلومېتىر يىراقتا بولغانلىقى، ئۇنىڭ ئۈستىگە بۇ يېزىلاردا ماتورلۇق قاتناش ۋاستىلىرى كۈنسېرى كۆپىيىۋاتقان بولسىمۇ، ماي بىلەن تەمىنلەش پونكىتى بولمىغانلىقى ئۈچۈن، ماشىنا، تراكتورلارنىڭ ئىش ئۈنۈمى كىمۇ تەسىر كۆرسەتكەن ئىدى.

بوزاق يېزىسىدىكى جۇمەنىياز ئاخۇن، مەتنۇرى ئاخۇن قاتارلىق ئۈچ يەككە تىجارەتچى ناھىيىلىك سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسىنىڭ قوللىشى بىلەن 150 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىپ، ئىچكى ئۆلكىلەردىن بىر يۈرۈش ئىلغار ئۈسكۈنىلەرنى كىرگۈزۈپ، بىخەتەرلىك ئەسلىھەلىرى تولۇق، كۆپ خىل ماي ساقلاش ھەم قاچىلاش ئىقتىدارىغا ئىگە ماي بىلەن تەمىنلەش پونكىتى قۇردى. بۇ پونكىت 3 - ئاينىڭ ئوتتۇرىدا ئىشقا كىرىشكەندىن بۇيان، بۇيەردىكى ماتورلۇق قاتناش ۋاستىلىرى ۋە دېھقانچىلىق ماشىنىلىرىنىڭ مايغا بولغان ئېھتىياجى تولۇق قاندۇرۇلدى.

غۇلجا ناھىيىسىنىڭ يېزىلىرىدىن ئۈرۈمچىگە بىۋاستە ئاپتوبۇس قاتنايدىغان بولدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **نۇرئەخمەت مۇھەممەت** خەۋەر قىلىدۇ: غۇلجا ناھىيىلىك قاتناش - ترانسپورت شىركىتى ئەلا مۇلازىمەتلىق قىلىش پائالىيىتىنى كەڭ قانات يايدۇرۇپ، يولۇچىلارغا قولايلىق يارىتىپ بېرىش ئۈچۈن غۇلجا ناھىيىسىنىڭ يېزىلىرىدىن ئۈرۈمچىگە بىۋاستە قاتنايدىغان ئاپتوبۇس تەسىس قىلىپ، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ماختىشىغا ئېرىشتى.

ئىلگىرى غۇلجا ناھىيىسىنىڭ يېزىلىرىدىكى دېھقان، چارۋىچىلار ئۈرۈمچىگە بارماقچى بولسا غۇلجا شەھىرىگە كىرىپ ئاندىن ماڭاتتى. بۇنداق ئاۋارىچىلىكنى تۈگىتىپ، غۇلجا ناھىيىسىگە قاراشلىق يېزىلاردىكى خەلقنىڭ تۇرمۇشىغا قولايلىق يارىتىپ بېرىش ئۈچۈن يېقىندا غۇلجا ناھىيىلىك قاتناش - ترانسپورت شىركىتى دۆڭمازار بازىرى، ئونيار يېزىسى، ئۈچئون خۇيزۇ يېزىسى، 70 - تۈەن قاتارلىق يېزا - بازار، مەيدانلاردىن ئۈرۈمچىگە بىۋاستە ئاپتوبۇس قاتنىشىنى يولغا قويدى.

ئاپتوبۇسلار ئارا «يولۇچىلار قەلبىمدە» پائالىيىتى كەڭ قانات يايدۇرۇلغاچقا، شوپۇرلارنىڭ يولۇچىلارغا كۆيۈنۈش، يولۇچىلارنى ھۆرمەتلەش، يولۇچىلارنىڭ بىخەتەرلىككە كاپالەتلىك قىلىش ئېڭى ئۆستى.

ئابلىز ئايۇپ باقمىچىلىق بىلەن باي بولدى

تۇرپان شەھىرى ئايدىڭكۆل يېزىسى داجاڭزا كەنتىنىڭ 3 - مەھەللىسىدىكى ئابلىز ئايۇپ نوقۇل ھالدا دېھقانچىلىق بىلەن شۇغۇللانغاندا، بېيىغىلى بولمايدىغانلىقىنى ھېس قىلىپ، چارۋا مال بورداپ، سويۇپ سېتىش يولىنى تاللىدى. 1984 - يىلى ئۇ ئالدى بىلەن يېنىدىكى پۇلنى جۇغلاپ كۆردى. 2000 يۈەن ئۇنىڭ پىلانىغا ئازلىق قىلاتتى. ئۇ كەنت مەسئۇللىرىنىڭ قوللىشى بىلەن 5000 يۈەن قەرز ئالدى. بۇنىڭ بىلەن ئۇ 7000 يۈەن مەبلەغ سېلىپ 100 تۇياق چارۋا مال سېتىۋېلىپ، ماللارنى بىر تەرەپتىن بورداپ، بىر تەرەپتىن ئۆزى سويۇپ ساتتى. ئۇ شۇ يىلى قوشۇمچە كەسپتىلا 2500 يۈەن ساپ پايدىغا ئېرىشتى. ئابلىز ئايۇپ شۇ چاغدىلا باقمىچىلىق بىلەن تېز بېيىغىلى بولىدىغانلىقىنى تېخىمۇ چوڭقۇر تونۇپ يەتتى. كېيىنكى يىللىرى سېلىنمىنى يىلدىن - يىلغا كۆپەيتىپ، چارۋا مال سانىنى ئاشۇردى. دېھقانچىلىق زىرائەتلىرىنىڭ قالدۇقىدىن ئىلمىي ئۇسۇلدا پايدىلاندى. 1993 - يىلىدىن ھازىرغىچە ئۇنىڭ ئائىلىسى 5500 تۇياقتىن ئارتۇق چارۋا مالنى بورداپ سېتىپ، دۆلەتكە 60 مىڭ يۈەندىن ئارتۇق باج تاپشۇرغاندىن باشقا، ئىقتىسادىي كىرىمنى 250 مىڭ يۈەنگە يەتكۈزدى.

ئەركىن كېرىم

يېزا، كەنت خەۋەرلىرى

مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى - شىنجاڭدىكى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ جان تومۇرى

ئۇلار مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقنى ئەمەلىي ھەرىكىتى ئارقىلىق كۆچەيتتى

1996 - يىل 3 - ئايدا تارىم ئويمانلىقىنىڭ قاغىلىق - مەكىت ۋادىسىدا نېفىت قىدىرىپ تەكشۈرۈش بىرلەشمە جېڭى باشلاندى. پۈتۈن مەملىكەتتىكى ئۈچ چوڭ نېفىت ئىدارىسىدىن كەلگەن نەچچە مىڭ نېفىت ئىشچىسى شۇ جايدا تۇرۇشلۇق ھەر مىللەت خەلقى بىلەن ئىتتىپاقلىشىپ، ئۆزئارا مەنپەئەت يەتكۈزۈپ يېڭى نېفىتلىك ئېچىش ئۇچۇن ئاتلاندى. بۇ قوشۇن ئىچىدە شىنجاڭ نېفىت باشقۇرۇش ئىدارىسىگە قاراشلىق نېفىت گېئولوگىيىلىك چارلاش باشقارمىسىنىڭ 2125 - ئەترىتىمۇ بار ئىدى. بۇ ئەترەت قاغىلىق - مەكىت ۋادىسىدا نېفىت قىدىرىپ تەكشۈرۈش خىزمىتى بىلەن شۇغۇللانغان ئىككى يىل جەريانىدا ئۆزلىرىنىڭ ئىنقىلابىي ئەنئەنىسىنى جارى قىلدۇرۇپ، يەرلىك خەلقلەر بىلەن بولغان ئىتتىپاقلىققا ئەھمىيەت بېرىپ، ئۆزئارا مەنپەئەت يەتكۈزۈپ، بىرلىكتە ئالغا بېسىش ئارقىلىق تارىم شىنجاڭ نېفىت بۇرغىلاش شىركىتى تەرىپىدىن «مەدەنىيەتلىك ئورۇن» بولۇپ باھالاندى.

بۇ ئەترەت 1 - دەرىجىلىك يەر تەۋرىتىپ تەكشۈرۈش ئەترىتى بولۇپ، ئىشچى-خىزمەتچىلىرى ئۇيغۇر، خەنزۇ، خۇيزۇ، تاتار، قازاق، رۇس قاتارلىق ئالتە مىللەتتىن تەركىب تاپقان. 1996 - يىلى 3 - ئايدا بۇ ئەترەت تارىم ئويمانلىقىنىڭ قاغىلىق-مەكىت ۋادىسىدىكى Ⅳ لىك چارلاش تورى بۆلىكىدە يەر تەۋرىتىپ گېئولوگىيىلىك ماتېرىيال ئېلىش كۆرسەتكۈچىگە خېرىدار بولۇپ، ئىش ئورنىغا يېتىپ بارغاندا، ئىشلەپچىقىرىش

بۇنداق ئەھۋالدا ئەترەت پارتىيە ياچېيكىسى ئىشنى ئالدى بىلەن ئىشچى-خىزمەتچىلەرگە بولغان مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسىنى كۈچەيتىشتىن باشلاپ، ئىشچى-خىزمەتچىلەرنى يەرلىك ئاممىغا كۆپرەك ئەمەلىي ئىش قىلىپ بېرىشكە دەۋەت قىلدى. خەنزۇ ئىشچى - خىزمەتچىلەرگە يەرلىك ئاھالىلەرنىڭ ئۆرپ - ئادىتىگە ھۆرمەت قىلىش توغرىسىدا تەربىيە بەردى. بۇ ئەترەت قاغىلىق ناھىيىسىنىڭ جاڭگىلەسكى يېزىسىدا چارلاش خىزمىتى بىلەن شۇغۇللانغاندا، يېزا مەسئۇللىرى بىلەن قويۇق مۇناسىۋەتتە بولۇپ، يېزىنىڭ دېھقانچىلىق ئىشلەپچىقىرىشىغا يېقىندىن ياردەم قىلدى. 9 - كەنتتىكى 60 نەچچە دېھقان سۇ ئامبىرى قۇرۇلۇشىدا قاتناش قىيىنچىلىقىغا ئۇچرىغاندا ئەترەت ئىككى ئاپتوموبىل ئاجرىتىپ، دېھقانلارنى قۇرۇلۇش ئورنىغا ئاپىرىپ - ئەكەلدى. ھەر بىر ئىشچى-خىزمەتچى 50 يۈەندىن ئىئانە قىلىپ، لوق يېزىسىنىڭ 5 - كەنتىگە مەدەنىيەت ئۆيى قۇرۇپ بەردى ۋە بىر يۈرۈش پەن - تېخنىكىغا ئائىت كىتاب - ژۇرنال ئېلىپ بەردى. يېزىلىق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى دېھقان، چارۋىچىلارغا نېفىت ئىشچىلىرىنىڭ خىزمىتىنى قوللاش، ئۇلارنىڭ ماشىنا - ئۈسكۈنىلىرىنى ئاسراش توغرىسىدا تەشۋىق- تەربىيە ئېلىپ باردى.

بۇ ئەترەت ھەر بىر مۇستەقىل بەن - گۇرۇپپىلارغا بىردىن تەرجىمان سەپلەپ، يەرلىك ئاممىغا نېفىت چارلاپ تەكشۈرۈشنىڭ ئەھمىيىتىنى تەشۋىق قىلدى. ئەترەت يەنە مەخسۇس ئادەم ئاجرىتىپ، دېھقانلارنىڭ تراكتور، ساپانلىرىنى ھەقسىز رېمونت قىلىپ بەردى.

دوختۇرخانىغا ئاپىرىپ داۋالاتتى.

2125 - ئەترەت تارىم ۋادىسىدا تۇرغان قىسقىغىنە ئىككى يىل جەريانىدا مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىغا ئالاھىدە ئەھمىيەت بېرىپ نېفىت چارلاش ئىشلىرىنىڭ ئوڭۇشلۇق ئېلىپ بېرىلىشىغا ياخشى ئاساس تىكلەپ، قېرىنداش نېفىت ئەترەتلىرىگە ئۈلگە بولدى.

جۇجەنجۇن

ئۇلار مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى كۈچەيتىشنى خىزمەتلەرنى ئىلگىرى سۈرۈشنىڭ مۇھىم نۇقتىسى قىلدى

سۈرەتلىك خەۋەر

يېڭىسار تاشيول ئاسراش ئۇچاستكىسى رەھبەرلىكى مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى خىزمىتىنى كۈچەيتىشنى بارلىق خىزمەتلەرنى ئىلگىرى سۈرۈشنىڭ مۇھىم نۇقتىسى سۈپىتىدە چىڭ تۇتۇپ، ياخشى ئۈنۈمگە ئېرىشتى.

بۇ ئۇچاستكا يېقىنقى يىللاردىن بۇيان ئىسلاھات، تەرەققىيات ۋە مۇقىملىقنىڭ مۇناسىۋىتىنى توغرا بىر تەرەپ قىلىپ، ئۇچاستكىدىكى تۆت مىللەتتىن تەركىب تاپقان 162 ئىشچى - خىزمەتچىنى زىچ ئىتتىپاقلاشتۇردى. نەتىجىدە ئۇچاستكا بويىچە ئىشچى - خىزمەتچىلەر بىر - بىرىگە كۆيۈنىدىغان، بىر - بىرىگە ئىشىنىدىغان، ياردەم بېرىدىغان ياخشى ۋەزىيەت شەكىللەندى. مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى بويىچە ئۈچ كوللېكتىپ، توققۇز ئىلغار

پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى شىنجاڭنىڭ مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىغا ئەزەلدىن ئىنتايىن ئەھمىيەت بېرىپ كەلدى

پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى شىنجاڭ ھەر مىللەت خەلقىنىڭ ئىتتىپاقلىقىغا ئەزەلدىن ئىنتايىن ئەھمىيەت بېرىپ كەلدى ۋە كۆڭۈل بۆلدى. ماۋزېدۇڭ، جۇئېنلەي، ليۇ شاۋچى، جۇدې قاتارلىق پېشقەدەم پرولېتارىيات ئىنقىلابچىلىرى ھايات چېغىدا ھەمىشە شىنجاڭدىكى ھەر مىللەت كادىرلىرى ۋە خەلق ئاممىسىغا مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى چوقۇم ياخشىلاش، شىنجاڭنى ياخشى گۈللەندۈرۈش، ئوبدان قوغداش كېرەك، دەپ تەلىم بېرەتتى. شىنجاڭنىڭ ئازاد بولۇش ھارپىسىدا، ماۋزېدۇڭ شىنجاڭغا يۈرۈش قىلغان قىسىمنىڭ كوماندىر- جەڭچىلىرىگە ۋە خەنزۇ كادىرلارغا شىنجاڭغا بارغاندا ھەر مىللەت خەلقىگە ياخشى ئىش قىلىپ بېرىش توغرىسىدا سەممىي تەلىم بەرگەنىدى. 1963 - يىلى ماۋزېدۇڭ يەنە تەكىتلەپ: شىنجاڭدا ئىدىيىۋى - سىياسىي تەربىيە خىزمىتىنى كۈچەيتىش، خەنزۇ كادىرلار ۋە خەلقكە پارتىيىنىڭ مىللىي سىياسىتىگە قاتتىق رىئايە قىلىش، ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ ئۆرپ-ئادىتىگە ھۆرمەت قىلىش، ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ تىل- يېزىقىنى ئۆگىنىش، مىللىي مۇناسىۋەتنى توغرا ھەل قىلىش، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى يەنىمۇ كۈچەيتىش توغرىسىدا تەربىيە بېرىش كېرەك، دەپ كۆرسەتكەنىدى. 1965 - يىلى، قەدىردان زۇڭلى جۇئېنلەي، مۇئاۋىن زۇڭلى چېن يىلار شىنجاڭغا خىزمەتلەرنى كۆزدىن كەچۈرگىلى كەلگەندە: شىنجاڭدا مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى كۈچەيتىشكە ئالاھىدە ئەھمىيەت بېرىش كېرەك، خەنزۇ كادىرلار ئارىسىدا مۇتەئەسسىپلىك ئىدىيىسىگە قارشى تۇرۇش كېرەك، ئۇيغۇر تىلى ئۆگىنىشلىك، شىنجاڭدا خاتىرجەم ئىشلىمەسلىك ئىدىيىسى توغرا ئەمەس، يەرلىك ئازسانلىق مىللەتتىن بولغان يولداشلارمۇ بېكىنمىچىلىك ئىدىيىسىدە بولماسلىقى كېرەك. ئىككىلا تەرەپ تىرىشىشى، مۇتەئەسسىپلىك ئىدىيىسى ۋە بېكىنمىچىلىك ئىدىيىسىنى تۈگىتىپ، بۇرژۇئا مىللەت قارشىنى بىرلىكتە تۈگىتىپ، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى يېڭى بىر باسقۇچقا كۆتۈرۈشى كېرەك، دەپ قايتا - قايتا تەكىتلىگەنىدى. جۇئېنلەي زۇڭلى يەنە بېغىشلىما يېزىپ، ھەر مىللەت كادىرلىرىنى: «ماۋزېدۇڭ ئىدىيىسىنىڭ غەلىبە تۇغىنى ئېگىز كۆتۈرۈش، ئۇرۇشقا تەييارلىق قىلىپ، چېگرا مۇداپىئەسىنى كۈچەيتىپ، ئىشلەپچىقىرىش - قۇرۇلۇش بىلەن شۇغۇللىنىش، مىللەتلەر ئىتتىپاق بولۇش، جاپاغا چىداپ كۈرەش قىلىش، تىرىشىپ ئىنقىلاب قىلىش، باتۇرلۇق بىلەن ئالغا ئىلگىرىلەش كېرەك» دەپ ئىلھاملاندۇرغانىدى.

«تۆت كىشىلىك گۇرۇھ» تار- مار قىلىنغاندىن كېيىن، بولۇپمۇ پارتىيىنىڭ 11- نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېت 3 - ئومۇمىي يىغىنىدىن بۇيان، پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى شىنجاڭنىڭ مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىغا تېخىمۇ ئەھمىيەت بەردى ۋە كۆڭۈل بۆلدى. پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى شىنجاڭ خىزمىتى

تەكىتلىدى. 1980 - يىلى 7 - ئايدا، پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى شىنجاڭ خىزمىتى مەسىلىسىنى مۇزاكىرە قىلغاندا: كەڭ كادىرلار ۋە خەلق ئاممىسىنى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ بۈيۈك ئىتتىپاقلىقىنى ياخشىلاشنىڭ مۇھىم ئەھمىيىتى توغرىسىدا تولۇق مۇھاكىمە قىلىشقا سەپەرۋەر قىلىپ، كۆپچىلىكنى ئۆز تەجرىبىسىدىن مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنىڭ شىنجاڭ ھەر مىللەت خەلقىنىڭ جان تومۇرى، ھەر مىللەت خەلقىنىڭ ئورتاق تۈپ مەنپەئەتى ئىكەنلىكىنى چوڭقۇر تونۇۋېلىش ئىمكانىيىتىگە ئىگە قىلىش لازىم، دەپ كۆرسەتتى. مەركىزىي كومىتېتنىڭ 3 - ئەۋلاد رەھبەرلىك كوللېكتىپى شەكىللەنگەندىن كېيىن، جياڭ زېمىن، لى پېڭ قاتارلىق مەركەزدىكى رەھبىرىي يولداشلار شىنجاڭغا خىزمەتلەرنى كۆزدىن كەچۈرگىلى كەلگەندە، شىنجاڭنىڭ مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىغا تېخىمۇ يۇقىرى تەلەپ ۋە ئۈمىدلىرىنى ئوتتۇرىغا قويۇپ، شىنجاڭدىكى ھەر مىللەت كادىرلىرى ۋە خەلق ئاممىسىنى ئىتتىپاقلىشىش، ئىتتىپاقلىشىش، يەنە ئىتتىپاقلىشىش، شىنجاڭنى ئوبدان قوغداش، گۈللەندۈرۈشكە قايتا - قايتا ئاگاھلاندۇردى. 1996- يىلى 3 - ئايدا، مەركىزىي كومىتېت مەخسۇس سىياسىي بيۇرو دائىمىي كومىتېتىنىڭ يىغىنىنى ئېچىپ، شىنجاڭنىڭ مۇقىملىق خىزمىتىنى مۇزاكىرە قىلدى ھەمدە بۇ ھەقتە مۇھىم يوليورۇق بېرىپ مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى قوغداش تۇغىنى مەردانىلىك بىلەن ئېگىز كۆتۈرۈپ، شىنجاڭنىڭ مۇقىملىقىنى قوغداش خىزمىتىنى ئومۇمىيۈزلۈك كۈچەيتىشنى تەكىتلىدى.

مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى كۈچەيتىش - پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ شىنجاڭدىكى ھەر مىللەت خەلقىدىن كۈتكەن سەممىي تەلىپى ۋە ئۈمىدى، شۇنداقلا شىنجاڭدىكى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ تۈپ مەنپەئەتى. پۈتۈن ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر مىللەت خەلقى مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى چوقۇم كۆز قارىچۇقىنى ئاسرىغاندەك ئاسرىشى، ئۆز ھاياتىنى قەدىرلىگەندەك قەدىرلىشى، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنىڭ چوڭ ياخشى ۋەزىيىتىنى ئۈزلۈكسىز مۇستەھكەملەپ ۋە راۋاجلاندۇرۇپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىككى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ ئوڭۇشلۇق ئېلىپ بېرىلىشىغا

كۆرسەتكۈچىگە خېرىدار بولۇپ، ئىش ئورنىغا يېتىپ بارغاندا، ئىشلەپچىقىرىش رايونىدا ئاھالىلەر كۆپ بولۇش، يېرىلغۇ يەر كۆپ بولۇش ۋە يول، ئېرىق - ئۆستەڭ كۆپ بولۇشتەك قىيىنچىلىققا يولۇقتى.

ياجىرىتىپ، دېھقانلارنىڭ تراكتور، ساپانلىرىنى ھەقسىز رېمونت قىلىپ بەردى. تۇرمۇشتا قىيىنچىلىقى بار بىر ئايال ئاغرىپ، ئورۇن تۇتۇپ يېتىپ قالغاندا ئەترەت پارتىيە ياچېيكىسىنىڭ شۇجىسى جياۋيى ئۇنى

نەتىجىدە ئوچاشتىكا بويىچە ئىشچى - خىزمەتچىلەر بىر - بىرىگە كۆيۈنىدىغان، بىر - بىرىگە ئىشىنىدىغان، ياردەم بېرىدىغان ياخشى ۋەزىيەت شەكىللەندى. مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى بويىچە ئۈچ كوللېكتىپ، توققۇز ئىلغار شەخس مەيدانغا كەلدى.

سۈرەتتە: مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىدىكى ئىلغار شەخلەرنى مۇكاپاتلاش يىغىنىدىن كۆرۈنۈش.

ئۆز مۇخبىرىمىز **ئابدۇللا ئابدۇرېشت**، ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **تۇرغۇن كەنجى** خەۋىرى ۋە فوتوسى

... ئەھمىيەت بەردى ۋە كۆڭۈل بۆلدى. پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى شىنجاڭ خىزمىتى مەسىلىسىنى كۆپ قېتىم مەخسۇس مۇزاكىرە قىلىپ، شىنجاڭدا چوقۇم مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەش كېرەكلىكىنى

... قۇرۇلۇشىنىڭ ئۇتۇقلۇق ئېلىپ بېرىلىشىغا كاپالەتلىك قىلىشى لازىم.

«مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسى ئوقۇشلۇقى»دىن ئېلىندى

ئەلا مۇلازىمەتتىن يارىتىلغان يېڭى ئوبراز

- ئازاق يېزىلىق پوچتا - تېلېگراف پونكىتىدىكى «مەدەنىيەتلىك ياشلار ئەترىتى» توغرىسىدا

ئۆز مۇخبىرلىرىمىز **ئابدۇشۈكۈر قاۋۇل، نۇرىيە ئىمامنىياز**

كۆتۈلمىگەن خۇش خەۋەر كىشىنى ھاياجانغا سالىدۇ. ئۇلار بۇگۈن ئۆزلىرىگە ئاپتونوم رايونلۇق ئىتتىپاق كومىتېتى تەرىپىدىن «مەدەنىيەتلىك ياشلار ئەترىتى» دەپ نام بېرىلگەنلىكى توغرىسىدىكى خەۋەرنى ئاڭلاپ، چەكسىز ھاياجانغا چۆمدى. ئىككى يىللىق جاپالىق ئەجرىنىڭ مېۋە بەرگەنلىكىنى كۆرگەن بۇ ياشلار بىر - بىرسىنىڭ تۆھپىلىرى ھەققىدە پاراڭلىشىپ ئۆز ئارا تەبرىكلەشتى.

بۇ پونكىت ئىلگىرى ئوبلاستنىڭ پوچتا- تېلېگراف سىستېمىسىدا ئارقىدا قالغان ئورۇن ئىدى. ئوبلاستلىق پوچتا - تېلېگراف ئىدارىسى ئىككى يىلنىڭ ئالدىدا بۇ پونكىتنى تەرتىپكە سېلىپ، خادىملارنى تەڭشىدى. ئوقۇش پۈتتۈرۈپ كەلگەن بىر قىسىم ئوقۇغۇچىلارنى بۇ پونكىتقا تەقسىم قىلىپ، پونكىتنى ئىشچى- خىزمەتچىسى ئۇنغا، ئوتتۇرا تېخنىكومدىن يۇقىرى مەدەنىيەت سەۋىيىسىگە ئىگىلەر % 80 كە يەتكەن جەڭگىۋار كوللېكتىپقا ئايلاندۇردى. ئازاق يېزىسىدىكى 30 مىڭدىن ئارتۇق ئاممىنىڭ خەۋەرلىشىش - ئالاقە ئىشلىرىغا مۇلازىملىق قىلىشنى ئۆز ئۈستىگە ئالغان بۇ پونكىتتىكى سەككىز نەپەر ئىتتىپاق ئەزاسى ئوبلاستلىق پوچتا- تېلېگراف ئىدارىسى ئىتتىپاق كومىتېتىنىڭ ئورۇنلاشتۇرۇشى بويىچە 1995 - يىلى «مەدەنىيەتلىك ياشلار ئەترىتى» بەرپا قىلىش پائالىيىتىنى يولغا قويىدى ھەمدە ھەر بىر ئىتتىپاق ئەزاسى ئۆز كەسپىنى بېرىلىپ ئىشلەپ، ئازاق يېزىسىنىڭ ئىگىلىك تەرەققىياتىغا تۆھپە قوشۇشقا قەسەمياد قىلىشتى. شۇنىڭدىن بۇيان ئۇلار مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغا ئەھمىيەت بېرىپ، يىراقنا شاڭخەيدىن، يېقىندا ئۈرۈمچى شەھىرى بەخت يولى پوچتا - تېلېگراف ئىدارىسىدىن ئۆگىنىپ، ئۆز ئورنىنىڭ ئىككى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى ئىلگىرى سۈرۈشكە زور كۈچ سەرپ قىلدى. ئىلگىرى خەت- چەك، پوسۇلكا تاپشۇرۇۋېلىش - تارقىتىش، گېزىت- ژۇرناللارغا مۇشتىرى قوبۇل قىلىش بىلەن شۇغۇللىنىپ كەلگەن بۇ پونكىت ئوبلاستلىق پوچتا - تېلېگراف ئىدارىسىنىڭ ياردىمىدە ئىككى يىلدىن بۇيان يېزا تېلېفون لىنىيىلىرىنى كېڭەيتىش قۇرۇلۇشىنى مۇۋەپپەقىيەتلىك ئېلىپ باردى. پروگراممىلىق باشقۇرۇلىدىغان كوموتاتورغا كىرگۈزۈلگەن تېلېفوننى 360 تۈچكىغا، ئابونتنى 1000 جۈپكە يەتكۈزدى. بۇلتۇرقى 12 كىلومېتر ئۇزۇنلۇقتا تېلېفون سىمى تارتىش، 158 دېھقان ئائىلىسىگە تېلېفون ئورنىتىش ۋەزىپىسىنى ئۈستىگە ئالغان سەككىز نەپەر ئىتتىپاق ئەزاسى دەم ئېلىش كۈنلىرىنىمۇ قۇربان قىلىپ جاپالىق ئىشلىدى. ئىش سۈرئىتىگە تەسىر يەتكۈزمەسلىك ئۈچۈن ئىش ئورنىدا قايناقسۇ ئىچىپ، قۇرۇق نان يەپ ئىشلەپ، ئالتە ئايدا ئاخىرلاشتۇرۇش پىلانلانغان ۋەزىپىنى ئىككى ئايدىلا تاماملاپ بولدى. تېلېفون ئورنىتىشقا تەقەززا بولغان بەزى ئابونتلار ئۆيىگە بالدۇر تېلېفون ئورنىتىپ بەرسە بەلگىلىمىدىن ئاشۇرۇپ پۇل بېرىدىغانلىقىنى ئېيتقاندا، بۇ ياشلار قەتئىي ھالدا ھەق ئېلىش ئۆلچىمى بويىچە ئىش كۆرۈپ، ئامما ئارىسىدا ياخشى تەسىر قالدۇردى. ھەر بىر كەسىپنىڭ ئۆزىگە چۇشلۇق قىيىنلىق دەرىجىسى بولغاندەك پوچتا- تېلېگراف كەسپىمۇ ئۆزىگە خاس نازۇكلۇكى، جىددىيلىكى، تەقەززالىقى بار كەسىپ. بۇ پونكىتتىكى ئىتتىپاق ئەزالىرى ئابونتلار يولۇققان ۋە ئۆزلىرى دۇچ كەلگەن ئەنە شۇنداق مەسىلىلەرنى ھەل قىلىش جەريانىدا نۇرغۇن تەسىرلىك ھېكايىلەرنى يېزىپ قالدۇردى. يېزىدىكى ئەڭ يىراق بەش كەنتنىڭ پوچتا يوللانمىسىنى تارقىتىش ۋەزىپىسىنى ئۆز ئۈستىگە ئالغان ئابدۇكېرىم ئىككى يىلدىن بۇيان، پوچتا يوللانمىلىرىنى دېھقانلارنىڭ قولىغا دەل ۋاقتىدا يەتكۈزۈشكە كاپالەتلىك قىلىپ كەلدى. بۇ جەرياندا ئۇ نۇرغۇن ئىسسىق - سوغۇق، بوران - چاپقۇنلارنى بېشىدىن ئۆتكۈزدى. بىر كۈنى ئۇ يوللانمىلارنى ئېلىپ ۋېلسىپىت بىلەن ئەمدىلا يولغا چىققۇدەك قېرىشقاندەك سىمىلداپ يامغۇر يېغىشقا باشلىدى. يېرىم يولغا كەلگەندە يامغۇر كۈچىيىپ، چىلەكلەپ قۇيغاندەك يېغىپ كەتتى. بۇنىڭ بىلەن توپا يوللار پاتقاقلىشىپ، مېڭىش مۇمكىن بولماي قالدى. شۇنداقتىمۇ ئۇ يوللانمىلارنى مىڭ تەستە جاي- جايىغا يەتكۈزۈپ بەردى. ئابدۇكېرىم پونكىتقا قايتىپ كەلگەندە ھارغىنلىق ۋە زۇكام تەسىرىدىن يىقىلىپ چۈشەيلا دەپ قالغانىدى.

تېخنىك قىز پاتىگۈل خىزمەتكە چىققىنىغا ئۇزۇن بولمىغاچقا ئابونتلارنىڭ مىجەز - خاراكتېرىنى تولۇق چۈشەنمەيتتى. ئۇ بۇ يىل يانۋاردا دەم ئالماي ئىشلىگەن بىر شەنبە كۈنى مۇنداق بىر ئىش يۈز بەردى. ئەلپازى بۇزۇلغان بىرەيلەن پونكىتنىڭ تىجارەت ئۆيىگە كىرىپلا «مېنىڭ بىر ئايدا ئۇرغان تېلېفونۇمغا شۇنچە پۇل كېلەمدۇ» دەپ سۆزلەپ كەتتى. پاتىگۈلنىڭ چۈشەندۈرۈشلىرىگىمۇ پەرۋا قىلمىدى ھەتتا پاتىگۈلگە قوپال سۆزلەپ، ئۇنىڭ زىتىغا تەگدى. ئابونتلارنىڭ بۇنداق مۇئامىلىسىگە ئۇچراپ باقمىغان پاتىگۈل بۇ ئورۇنسىز قوپاللىق ئالدىدا نېمە قىلىشنى بىلەلمەي يىغلىۋەتكۈدەك بولۇپ كەتتى. لېكىن ئۇ يەنىلا چانىقىدا لىغىلداپ قالغان ياشلارنى توختىتىۋالدى... ھېلىقى كىشىگە بولغان سىلىق مۇئامىلىسىنى قىلچە ئۆزگەرتمەي، ھەق ھېسابلاش ئاپپاراتى ئارقىلىق ئۇنىڭ تېلېفونىدىن ئۇرۇلغان ھەر بىر قېتىملىق تېلېفوننى بىرمۇ بىر دەلىللەپ بەردى. بۇ چاغدا ھېلىقى كىشى ئۆزىنىڭ قوپاللىقىدىن خىجىللىق ھېس قىلدى ھەمدە پاتىگۈلدىن كەچۈرۈم سوراپ چىقىپ كەتتى. پاتىگۈل خىزمەتتە ئەنە شۇنداق تەشەببۇسكار بولغاچقا ئابونتلار پونكىتنىڭ پىكىر دەپتىرىگە پاتىگۈلنىڭ ئەلا مۇلازىملىقىدىن ئىنتايىن رازى ئىكەنلىكىنى كۆپ قېتىم يازدى.

بۇلتۇر ئوبلاستلىق پوچتا - تېلېگراف ئىدارىسى بويىچە ئىلغار خىزمەتچى بولۇپ باھالانغان توكچى ھاجىم تەلئەت ئۆز كەسپىگە چوڭقۇر مۇھەببەت باغلىغان ياشلارنىڭ بىرى. ئۇ سىم يولى لىنىيىسى ۋە تېلېفونلارنى ئاسراش، ئوڭشاش ۋەزىپىسىنى ئۈستىگە ئالغانىدى. ئۇ بۇ يىل روزى ھېيتتا ئائىلىسىدىكىلەر بىلەن بىر يەرگە جەم بولغاندا پونكىتتىكى دىجورنى بەرگەن تېلېفون ئارقىلىق يېزىدىكى مەلۇم بىر ئابونتنىڭ تېلېفونىنىڭ بۇزۇلۇپ قالغانلىقىنى؛ بۇ ئابونتقا يېقىندا قىرغىزىستاندىن تېلېفون كەلمەكچى ئىكەنلىكىدىن خەۋەر تاپتى - دە، ئورنىدا تۇرالماي قالدى. ئۇنىڭ ئۆيى شەھەر ئىچىدە بولسىمۇ ئارىلىقنى يىراق كۆرمەي دەرھال ھېلىقى ئابونتنىڭ ئۆيىگە كېلىپ، تېلېفوننى ئوڭشاپ راۋانلاشتۇرۇپ بەردى.

بۇ پونكىتتىكى ئىتتىپاق ئەزالىرىنىڭ جان كۆيدۈرۈپ ئىشلىشى ئارقىسىدا پونكىت كۆرۈنەرلىك ئىقتىسادىي ۋە ئىجتىمائىي ئۈنۈمگە ئېرىشتى. بۇلتۇر بۇ پونكىتنىڭ كەسپىي ئومۇمىي كىرىمى 630 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 1995 - يىلىدىكىدىن % 53 ئاشتى ھەمدە ئوبلاست بويىچە ئىقتىسادىي ئۈنۈمى ئەڭ ناچار پونكىتتىن ئىقتىسادىي ئۈنۈمى ئەڭ ياخشى پونكىتقا ئايلاندى. بۇ ياشلار يەنە بوش ۋاقتىدىن پايدىلىنىپ، خالىسانە ئەمگەك قىلىپ پونكىتنىڭ تۆت مولۇق كونا بېغىنى ئۆزگەرتتى. ھازىر بۇ باغدىكى ئەسلىدە بار بولغان ئۆرۈك، شاپتۇل قاتارلىق مېۋە دەرەخلىرىدىن باشقا يېڭىدىن تىكىپ ئەي قىلىنغان مۇناقى ئۈزۈم كۆچىتى 45 تۈپكە، ئەنجۈر كۆچىتى 25 تۈپكە، ئانار كۆچىتى 30 تۈپكە يېتىپ، ئالدى مېۋىگە كىردى.

بۇ ياشلار ئەترىتى يېقىندا ئاپتونوم رايونلۇق ئىتتىپاق كومىتېتى تەرىپىدىن «مەدەنىيەتلىك ياشلار ئەترىتى» بولۇپ باھالىنىپ تەقدىرلەندى. مانا بۇ مۇستەھكەم ئىرادىدىن يارىتىلغان يېڭى ئوبراز، مانا بۇلار ئوبلاست بويىچە ھەرقايسى پوچتا - تېلېگراف پونكىتلىرىنىڭ ئۆگىنىش ئۈلگىسى.

ئاراتۇرۇك ناھىيە نېرىنكىر يېزىلىق دوختۇرخانا يېقىندا داۋالاش گۇرۇپپىسى تەشكىللەپ، كەنت، قىشلاقلارغا ئەۋەتىپ، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ كېسىلىنى كۆردى ھەم بوۋاقلارنى ئەتىيازدا كۆپ كۆرۈلىدىغان يۇقۇملۇق كېسەللىكلەرنىڭ ئالدىنى ئېلىش بويىچە تەكشۈرۈپ داۋالىدى.

سۈرەتتە: دوختۇرلار بوۋاقلارنى تەكشۈرۈپ داۋالىماقتا.

تاھىر ئىسمايىل فوتوسى

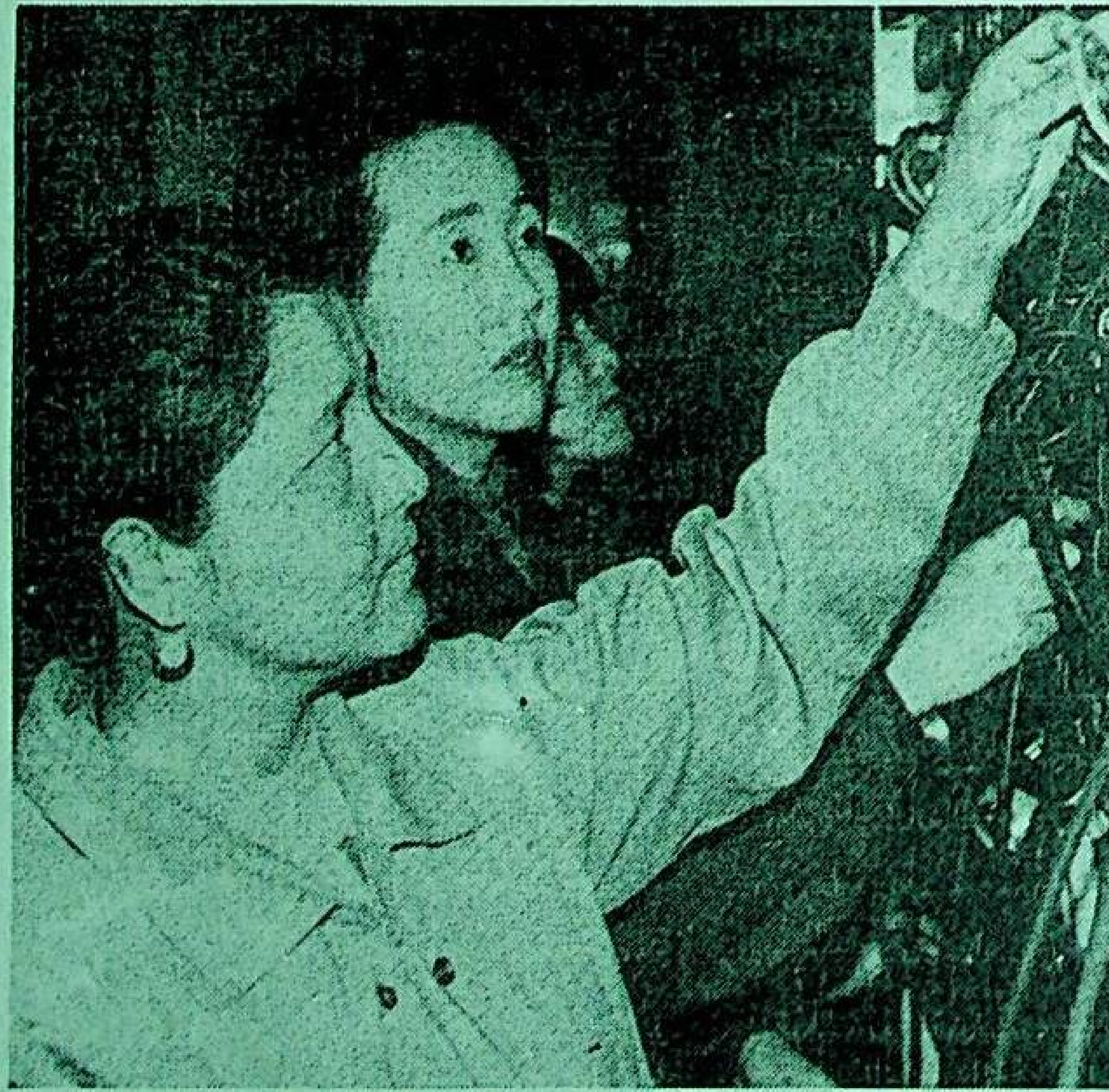

ئۈرۈمچى ۋېيخۇلياڭ كۆمۈر كېنى ماشىنا - توك بۆلۈمى باش چىرىغى بۆلۈمىنىڭ ئىشچىسى پاتەم ئابلا ئىشقا قاتناشقان ئون نەچچە يىلدىن بۇيان تىرىشىپ ئىشلەپ، باش چىرىغىنى زەرەتلەش، ئاسراش ۋە رېمونت قىلىش تېخنىكىسىنى پىششىق ئىگىلەپ، بۇ بۆلۈمنىڭ تايانچ تېخنىكى بولۇپ قالدى. ئۇ بۇلتۇر 200 دىن كۆپ بۇزۇلغان باش چىرىغى ۋە باشقا ئۈسكۈنىلەرنى رېمونت قىلىپ، كانغا 1500 يۈەنلىك ماتېرىيال تېجەپ بەردى.

سۈرەتتە: پاتەم (سولدىكى) سەپداشلىرى بىلەن بىللە باش چىراغلىرىغا توك زەرەتلىمەكتە.

ئابلىز جاپپار فوتوسى

جياڭ زېمىن، خۇجىنتاۋ «جۇڭگو ياشلىرىنىڭ 4 - ماي مېدالى»غا ئېرىشكۈچىلەر بىلەن كۆرۈشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 4 - ماي تېلېگراممىسى. بۈگۈن «4 - ماي» ياشلار بايرىمى، شۇنداقلا كوممۇنىستىك ياشلار ئىتتىپاقى قۇرۇلغانلىقىنىڭ 75 يىللىق خاتىرە كۈنى. ج ك پ مەركىزىي كومىتېتىنىڭ باش شۇجىسى، دۆلەت رەئىسى جياڭ زېمىن، ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى سىياسىي بيۇروسى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، شۇجىچۇنىڭ شۇجىسى خۇجىنتاۋ چۈشتىن كېيىن جۇڭنەنخەيدىكى خۇەيرېنتاڭ زالىدا «جۇڭگو ياشلىرىنىڭ 4 - ماي مېدالى» غا ئېرىشكۈچىلەر ۋە مۇنەۋۋەر ياشلار ۋەكىللىرى بىلەن كۆرۈشتى ھەم ئۇلار بىلەن خاتىرە ئۈچۈن سۈرەتكە چۈشتى.

جياڭ زېمىن ئالدى بىلەن پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى، گوۋۇيۈەنگە ۋەكالىتەن «جۇڭگو ياشلىرىنىڭ 4 - ماي مېدالى»غا ئېرىشكۈچىلەرنى چىن قەلبىدىن تەبرىكلىدى، پۈتۈن مەملىكەتتىكى ھەر مىللەت ياشلىرى، كوممۇنىستىك ياشلار ئىتتىپاقىنىڭ ئەزالىرىدىن ۋە ياش خىزمەتچىلەردىن بايرام مۇناسىۋىتى بىلەن ھال سورىدى.

جياڭ زېمىن مۇنداق دېدى: ئىتتىپاق مەركىزىي كومىتېتى، مەملىكەتلىك ياشلار بىرلەشمىسىنىڭ سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىدا گەۋدىلىك تۆھپە قوشقان ياشلارغا «جۇڭگو ياشلىرىنىڭ 4 - ماي مېدالى»نى تارقىتىشى ئىنتايىن ئەھمىيەتلىك ئىش. «جۇڭگو ياشلىرىنىڭ 4 - ماي مېدالى» غا ئېرىشكۈچىلەرنىڭ جاپاغا چىداپ ئىگىلىك يارىتىشتىكى ئۈلگىلىك ئىش - پائالىيەتلىرى ۋە خالىس تۆھپە قوشۇش روھى ياشلار، كادىرلار ۋە ئاممىنىڭ ئۆگىنىشىگە ئەرزىيدۇ. ئۈلگىنىڭ كۈچى چەكسىز. پۈتكۈل جەمئىيەت ئۈلگىلەرنى ھۆرمەت قىلىش، ئۈلگىلەردىن ئۆگىنىشتەك ياخشى كەيپىياتنى زور كۈچ بىلەن جارى قىلدۇرۇش كېرەك.

جياڭ زېمىن كوممۇنىستىك ياشلار ئىتتىپاقىنىڭ ئەزالىرى ۋە ياشلارنىڭ پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ رەھبەرلىكىدە دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسى ئۇلۇغ بايرىقىنى ئېگىز كۆتۈرۈپ، پارتىيىنىڭ ئاساسىي لۇشيەنىدە چىڭ تۇرۇپ، «4 - ماي» نىڭ ئېسىل ئەنئەنىسىگە ۋارىسلىق قىلىپ ۋە ئۇنى جارى قىلدۇرۇپ، تىرىشىپ ئۆگىنىپ، ئۆزلىرىگە قاتتىق تەلەپ قويۇپ، ئاساسىي قاتلاملاردا يېتىلىپ تارتىپ، جاپاغا چىداپ كۈرەش قىلىپ، دەۋرگە، پارتىيە ۋە خەلقنىڭ تەلىپىگە مۇناسىپ شانلىق نەتىجىلەرنى يارىتىشىنى ئۈمىد قىلدى.

خۇجىنتاۋ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: ئۇلۇغ دەۋرگە مۇناسىپ ئىگىلىك ياراتقۇچىلاردىن بولۇشتا، ئىلمىي نەزەرىيىنى ئىگىلەپ، ساپانى ئومۇميۈزلۈك ئۆستۈرۈش كېرەك. ئەڭ تۈپ ئاساسلىقى دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسى بىلەن مېڭىمىزنى قوراللاندۇرۇپ، پارتىيىنىڭ ئاساسىي لۇشيەنىدە چىڭ تۇرۇش ئاڭلىقلىقىنى ئۈزلۈكسىز ئۆستۈرۈپ، جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش يولىدا مېڭىش ئېتىقادىنى چىڭىتىش كېرەك.

خۇجىنتاۋ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: ئۇلۇغ دەۋرگە مۇناسىپ ئىگىلىك ياراتقۇچىلاردىن بولۇشتا، مەۋقەنى ئۆز خىزمەت ئورنىغا قويۇش، جاپا- مۇشەققەتكە چىداپ كۈرەش قىلىش كېرەك.

خۇجىنتاۋ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: ئۇلۇغ دەۋرگە مۇناسىپ ئىگىلىك ياراتقۇچىلاردىن بولۇشتا- مەدەنىيەتلىك بولۇش يېڭى ئىستىل تىكلەشنى تەشەببۇس قىلىش، مۇقىملىقنى ئاڭلىق قوغداش كېرەك. ياشلار يېڭى كەيپىيات يارىتىشنىڭ شانلىق ئەنئەنىسىنى زور كۈچ بىلەن جارى قىلدۇرۇشى، ئاڭلىق ھالدا مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ ئالدىنقى قاتارىدا تۇرۇشى كېرەك.

خۇجىنتاۋ تەكىتلەپ مۇنداق دېدى: ياش ئەۋلادلارنى تەربىيىلەپ ئۇلۇغ دەۋرگە مۇناسىپ ئىگىلىك ياراتقۇچىلارغا ئايلاندۇرۇشتا، كوممۇنىستىك ياشلار ئىتتىپاقى مۇھىم مەسئۇلىيەتنى ئۈستىگە ئالماقتا. ھەر دەرىجىلىك كوممۇنىستىك ياشلار ئىتتىپاقى تەشكىلاتلىرى ئىتتىپاق ئەزالىرى، ياشلارنى ئىگىلىك يارىتىشنىڭ ئەمەلىيىتىگە ئاتلىنىشقا تېخىمۇ ياخشى ئۇيۇشتۇرۇپ ۋە يېتەكلەپ، كوممۇنىستىك ياشلار ئىتتىپاقى خىزمىتىگە تىرىشىپ يېڭى ۋەزىيەت يارىتىشى كېرەك. پۈتۈن پارتىيە، پۈتكۈل جەمئىيەت ياشلار خىزمىتىگە كۆڭۈل بۆلۈپ ۋە ئۇنى قوللاپ ياشلار، ياش ئەۋلادلارنىڭ ساغلام ئۆسۈپ يېتىلىپ تۆھپە يارىتىشى ئۈچۈن ياخشى ئىجتىمائىي مۇھىت يارىتىپ بېرىشى كېرەك.

لى پېڭ تېلېۋىزىيىدە ئىقتىسادقا دائىر تەشۋىقات سالمىقىنى ئاشۇرۇشنى تەلەپ قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 4 - ماي تېلېگراممىسى. گوۋۇيۈەن زۇڭلىسى لى پېڭ 4 - ئاينىڭ 25 - كۈنى مەركىزىي تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى ئىقتىساد بۆلۈمىنىڭ «ئەسىر ھالقىش ئالدىدىكى ئۆزگىرىش» ناملىق پروگراممىسى گۇرۇپپىسىنىڭ زىيارىتىنى قوبۇل قىلغاندا مۇنداق دېدى: ھازىر ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش پارتىيە ۋە دۆلەت خىزمىتىنىڭ مەركىزى. كارخانىلار ئىقتىسادىي ئۆچۈرلارغا ئىگە بولۇشى كېرەك؛ شەخسلەر ھازىر ئىقتىسادىي تۇرمۇشقا كۆپلەپ قاتنىشىشى كېرەك؛ دۆلەتمۇ تېلېۋىزىيە تەشۋىقاتى ئارقىلىق سىياسەت، فاكىتېنى جانلىق، جۇشقۇن ئۇسۇل بىلەن تېلېۋىزور كۆرگۈچىلەرگە يەتكۈزۈشى كېرەك. شۇڭا تېلېۋىزىيىدە ئىقتىسادقا دائىر تەشۋىقاتنىڭ سالمىقىنى ھەقىقىي تۈردە ئاشۇرۇش كېرەك.

لى پېڭ مۇنداق دېدى: مەملىكىتىمىز ھازىر سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى تۈزۈلمىسىگە ئۆتۈۋاتىدۇ. ئىقتىسادىي تۇرمۇشتا ئىلغار تەرەپلەر بار، ناچار ئەھۋاللارمۇ ساقلانماقتا. جامائەت پىكرى نازارەتچىلىكىنى يولغا قويۇپ، مەملىكىتىمىز سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكىنىڭ تېخىمۇ ساغلام راۋاجلىنىشىنى ئىلگىرى سۈرۈشكە پايدىلىق بولسۇن ئۈچۈن، تېلېۋىزىيە مۇھىم تارقىتىش ۋاستىسى بولۇش سۈپىتى بىلەن ياخشى نەرسىلەرنى تەقدىرلىشى، ناچار ئەھۋاللارنى ئاشكارىلىشى كېرەك.

بېيجىڭ - جيۇلۇڭ مەدەنىيەت پويىزى سەنئەت ئۆمىكىدىكىلەر سۆھبەت يىغىنى ئۆتكۈزدى

لى تيېيىڭ، سۇن فۇلىن قاتارلىقلار سەنئەت ئۆمىكىنىڭ ئەزالىرىغا خاتىرە ئىزنىكى ۋە گۇۋاھنامە تارقىتىپ بەردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ خەۋىرى. بېيجىڭ - جيۇلۇڭ مەدەنىيەت پويىزى سەنئەت ئۆمىكىنىڭ ئەزالىرى «خەلق» سارىيىغا جەم بولۇپ، يېقىندا ئاياغلاشقان بېيجىڭ - جيۇلۇڭ مەدەنىيەت پويىزىنىڭ ھال سوراش ئويۇن قويۇش پائالىيىتى ئۈستىدە پىكىر ئالماشتۇردى ۋە سۆھبەت ئۆتكۈزدى. سۆھبەت يىغىنىغا ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى سىياسىي بيۇروسىنىڭ ئەزاسى، دۆلەت ئىشلىرى كومىسسارى لى تيېيىڭ، مەملىكەتلىك سىياسىي كېڭەشنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى سۇن فۇلىن، مەركىزىي كومىتېت تەشۋىقات بۆلۈمىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى، مەدەنىيەت مىنىستىرلىكىنىڭ مىنىستىرى لىيۇ جۇڭدې قاتناشتى ھەم سەنئەت ئۆمىكىنىڭ بارلىق ئەزالىرىغا خاتىرە ئىزنىكى ۋە گۇۋاھنامە تارقىتىپ بەردى.

لى تيېيىڭ مۇنۇلارنى تەلەپ قىلدى: تارماقلار بۇ قېتىمقى بېيجىڭ - جيۇلۇڭ مەدەنىيەت پويىزى سەنئەت ئۆمىكىدىكىلەر مەدەنىيەتنى يېزىلارغا يۈزلەندۈرۈش پائالىيىتىنى تەشكىللەشتىكى تەجرىبىلىرىنى ئەستايىدىل يەكۈنلەپ، مەدەنىيەتنى يېزىلارغا يۈزلەندۈرۈش خىزمىتىگە بولغان رەھبەرلىكنى يەنىمۇ كۈچەيتىشى كېرەك. چوڭ- چوڭ پائالىيەتلەرنى قانات يايدۇرۇشنى ئادەتتىكى پائالىيەتلەرنى ئومۇميۈزلۈك قانات يايدۇرۇش بىلەن بىرلەشتۈرۈش؛ ئادەتتىكى چاقىرىق بىلەن نۇقتىلىق يېتەكچىلىك قىلىشنى بىرلەشتۈرۈش، مەركەزگە بىۋاستە قاراشلىق سەنئەت ئۆمەكلىرى، ئۆلكىگە بىۋاستە قاراشلىق سەنئەت ئۆمەكلىرىنى قەرەللىك ھالدا يېزىلارغا، ئاساسىي قاتلاملارغا چۈشۈرۈش بىلەن ئاساسىي قاتلام سەنئەت ئۆمەكلىرىنى يىل بويى يېزىلاردا، ئاساسىي قاتلاملاردا ئويۇن قويۇش بىلەن بىرلەشتۈرۈش چارىسىنى قوللىنىپ، مەدەنىيەتنى يېزىلارغا يۈزلەندۈرۈشنى يالغۇز مەدەنىيەت سىستېمىسىنىڭ ئىشى دەپ قارىماستىن بەلكى ئۇنى بىر خىل دائىملىق، تۈزۈملەشكەن خىزمەت دەپ قاراپ يىلمۇ يىل ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، تەرەققىي قىلدۇرۇپ، ئۈنۈم ھاسىل قىلىش لازىم. كۆپچىلىك بىردەك مۇنداق دەپ ھېسابلىدى: خەلق سەنئەتكە موھتاج. سەنئەت خەلققە تېخىمۇ موھتاج. ئەدەبىيات - سەنئەت خادىملىرى تۇرمۇشقا چوڭقۇر چۆكۈپ، تۇرمۇش ئۆگىنىپ، خەلق ئاممىسىدىن مول ئوزۇق ئالغاندىلا ئاندىن دۆلەت ئۈچۈن، خەلق ئۈچۈن تېخىمۇ كۆپ، تېخىمۇ ياخشى، تېخىمۇ گۈزەل مۇنەۋۋەر ئەسەرلەرنى ئىجاد قىلىپ بېرەلەيدۇ.

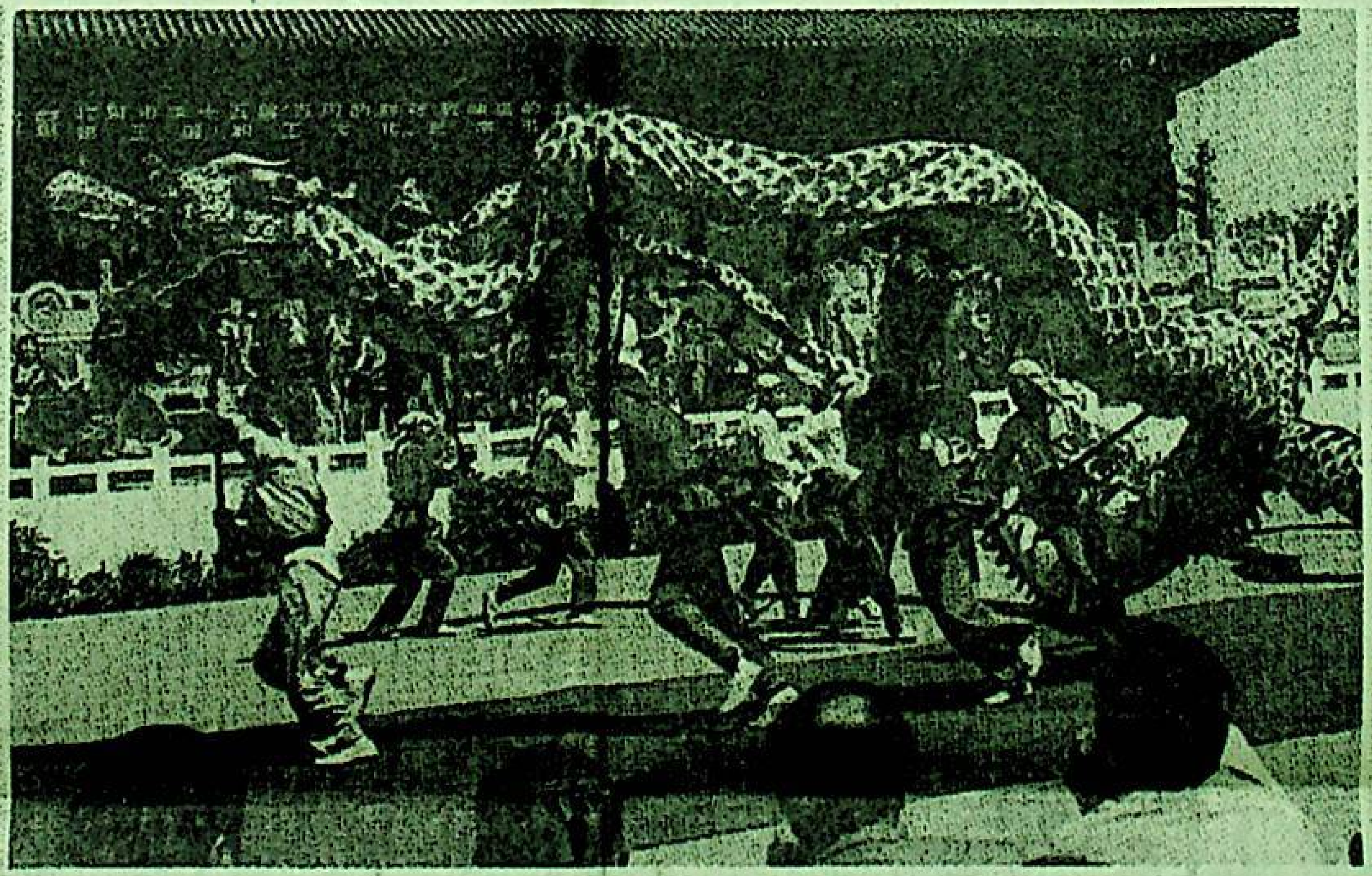

پايتەختتە 3000 ئىشچى - خىزمەتچى 4- ئاينىڭ 30 - كۈنى بېيجىڭ ئەمگەكچىلەر مەدەنىيەت سارىيىغا يىغىلىپ «1 - ماي» خەلقئارا ئەمگەكچىلەر بايرىمى، بېيجىڭ ئىشچى- خىزمەتچىلەر مەدەنىيەت، سەنئەت بايرىمى ۋە 5 - ئايدىكى گۈل تەقدىم قىلىش، ناخشا ئېيتىش پائالىيىتىنىڭ رەسمىي باشلانغانلىقىنى داغدۇغىلىق تەبرىكلىدى.

سۈرەتتە: «كۆتۈرەڭگۈ روھ بىلەن يەنە شانلىق نەتىجە يارىتايلى» دېگەن نومۇر ئورۇندالماقتا.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

ئۈمىد قىلدى.

ئاقسۇ شەھرىدە كەنت دەرىجىلىك بەنزە قۇرۇلۇشى چىڭ تۇتۇلدى

ئۆز مۇخبىرىمىز چېن چېن خەۋەر قىلىدۇ: ئاقسۇ شەھىرى 100 دىن ئارتۇق كەنت دەرىجىلىك رەھبەرلىك بەنزە قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشنى ئومۇمىيەتكە مۇناسىۋەتلىك چوڭ ئىش سۈپىتىدە تۇتتى.

كەنت دەرىجىلىك رەھبەرلىك بەنزىلىرىنىڭ «خىزمەت ۋەزىپىسى يۇقىرى بولمىسىمۇ، ئورنى مۇھىم، مەسئۇلىيىتى زور»، شۇڭا كەنت دەرىجىلىك بەنزە قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش ھەم شەھەردىكى دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ جىددىي تەلىپى، ھەم شەھەرلىك پارتكوم، ھۆكۈمەتنىڭ كۈچلۈك ئارزۇسى، ئاقسۇ شەھەرلىك پارتكوم ياچېيكا شۇجىسىنى ياخشى سايلاش، بەنزىنى ياخشى سەپلەش خىزمىتىنى شەھەردىن يېزا (بازار)غىچە يېزا (بازار)دىن كەنتلەرگىچە ئەمەلىيلەشتۈرۈش، شەھەرلىك پارتكوم شۇجىسى مەسئۇل بولۇش، يېزا (بازار)لىق پارتكوم شۇجىسى بىۋاستە مەسئۇل بولۇشنى يولغا قويۇپ، تەڭ تۇتۇش، ئورتاق باشقۇرۇشتەك ياخشى كەيپىياتنى شەكىللەندۈردى.

ھەقىقىي ياراملىق كەنت ئاھالىلەر كومىتېتى مۇدىرىنى تاللاش، كەنت ياچېيكا شۇجىسى سايلاپ چىقىش ئۈچۈن، شەھەر، يېزا (بازار)لىق پارتكوم، ھۆكۈمەت رەھبەرلىرى ئىلگىرىكى كەنت كادىرلىرىغا كۆز تىكىدىغان ئەنئەنىنى بۇزۇپ تاشلاپ، نامزات تاللاش دائىرىسىنى يېزىغا قايتقان زىيالىي ياشلار، ھەربىي سەپتىن قايتقان ھەربىيلەر، بېيىش ماھىرلىرىغىچە كېڭەيتىپ، سىياسىي جەھەتتە لاياقەتلىك، ئادىل ئىش بېجىرىدىغان، ئىگىلىك باشقۇرۇشنى بىلىدىغان ياش پارتىيە ئەزالىرىنى بەنزىنى يېتەكلەشكە قويدى. ھەرقايسى يېزا (بازار)لىق پارتكوملار ئامىنىڭ كۆرسىتىشكە ئاساسەن ھەرقايسى كەنتلەردىن بىر - ئىككى ياشنى زاپاس كادىرلىققا تاللاپ تەربىيىلىدى، كۆزەتتى، تاللاپ ئۆستۈردى.

شەھەرلىك پارتكوم يېزا - قىشلاقلارنىڭ خىزمەت ئەمەلىيىتىگە بىرلەشتۈرۈپ، كەنت دەرىجىلىك نىشانلىق تەكشۈرۈش چارىسىنى ئۈزلۈكسىز مۇكەممەللەشتۈردى. كەنت ئىقتىسادىنىڭ يۈكسەلگەن - يۈكسەلمىگەنلىكى، جەمئىيەت ئامانلىقىنىڭ ياخشىلانغان - ياخشىلانمىغانلىقى، ئامما ئۈچۈن ياخشى ئىش قىلىش مەسىلىسى يىل ئاخىرىدا تەكشۈرۈپ نومۇر قويۇشنىڭ ئاساسى قىلىندى. مۇشۇ ئاساستا شەھەر بويىچە ھەر يىلى مۇنەۋۋەر كەنت ياچېيكا شۇجىسى، كەنت ئاھالىلەر كومىتېتى مۇدىرىدىن 20 نەچچىسى سايلاپ چىقىلىپ، شەھەر بويىچە ئېچىلغان ئۈچ دەرىجىلىك كادىرلار يىغىنىدا تەقدىرلەندى.

ھازىر بۇ شەھەردە 16 كەنت پارتىيە ياچېيكىسى ئۈچىنچى خىلدىن ئىككىنچى خىل پارتىيە ياچېيكىسىغا ئۆزگىرىپ، «بەشتە ياخشى» ياچېيكا (ياخشى بەنزە، ياخشى قوشۇن، ياخشى يول، ياخشى مېخانىزم، ياخشى تۈزۈم) بولۇش تەلىپىگە ئاساسىي جەھەتتىن يەتتى. بۇلتۇر بۇ شەھەردىكى 24 نامرات كەنت نامراتلىقتىن قۇتۇلدى.

سۈنئىي يامغۇر ياغدۇرۇش مەشغۇلاتى نەتىجىلىك بولدى ئۈرۈمچىدە ئومۇميۈزلۈك قاتتىق يامغۇر ياغدى

ئۆز مۇخبىرىمىز مېھرىگۈل تۇردىنىڭ ئۈرۈمچى شەھەرلىك مېتېئورولوگىيە ئىدارىسىدىن ئىگىلىشىچە، ئۈرۈمچى شەھەرلىك ھاۋارايى ئىستانسىسىنىڭ سۈنئىي يامغۇر ياغدۇرۇش مەشغۇلاتى نەتىجىلىك بولغان. 5 - ئاينىڭ 4 - كۈنى چۈشتىن كېيىن ئۈرۈمچى رايونىدا ئومۇميۈزلۈك قاتتىق يامغۇر ياغقان.

بۇ يىل 4 - ئايدىن بۇيان ئۈرۈمچى رايونىدا ھاۋا بىراقلا ئىسسىپ، ئېغىر قۇرغاقچىلىق بولدى. 25 - ئاپرېلغىچە تۆزۈكرەك يامغۇر ياغمىغاچقا شەھەر ئەتراپى رايونلىرىنىڭ يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىشى ئېغىر تەسىرگە ئۇچرىدى. ئۈرۈمچى شەھەرلىك ۋە ئۈرۈمچى ناھىيىلىك ھاۋارايىغا سۈنئىي تەسىر كۆرسىتىش ئىشخانىلىرى 5 - ئاينىڭ 4 - كۈنى ئۈرۈمچى شەھىرىنىڭ جەنۇبىدىكى يۈگېنىڭ مەشغۇلات نۇقتىسىدا 32 پاي، خۇشا مەشغۇلات نۇقتىسىدا 42 پاي يامغۇر ياغدۇرۇش توپى ئاتتى. بۇنىڭ بىلەن شەھەرنىڭ جەنۇبى، نەنسەن تاغ رايونىدا ئومۇميۈزلۈك يامغۇر ياغدى. شۇ كۈنى كەچتىن باشلاپ مەشغۇلات نۇقتىلىرى مەشغۇلات سالمىقىنى ئاشۇرۇپ، 700 پاي يامغۇر ياغدۇرۇش توپى ئاتتى. نەتىجىدە قاتتىق يامغۇر يېغىپ، شەھەر رايونىنىڭ ھۆل - يېغىن مىقدارى 22.6 مىللىمېترغا، شەھەرنىڭ شىمالىي قىسمىدىكى جايلارنىڭكى 30.2 مىللىمېترغا يەتتى. بۇ قېتىمقى يامغۇر ئۈرۈمچى رايونىنىڭ قۇرغاقچىلىق ئەھۋالىنى يېنىكلىتىشتە ئىنتايىن پايدىلىق رول ئوينىدى.

ئۈرۈمچى شەھەرلىك مېتېئورولوگىيە ئىدارىسىنىڭ مەسئۇلى 5 - ئاينىڭ 5 - كۈنى ماڭا مۇنداق دېدى: ھاۋارايىغا سۈنئىي تەسىر كۆرسىتىش ئىشخانىسىنىڭ مەشغۇلات نۇقتىلىرى سۈنئىي يامغۇر ياغدۇرۇش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەپ، ئۈرۈمچى شەھىرىنىڭ قۇرغاقچىلىق ئۈستىدىن غەلىبە قىلىشىغا تېگىشلىك تۆھپە قوشۇش ئۈچۈن تىرىشماقتا.

ئاپتونوم رايونلۇق «نىزام»، «مىزان»نى ئۆگىنىش، ئىزچىللاشتۇرۇش يىغىنى مۇنۇلارنى تەلەپ قىلدى:

«نىزام»، «مىزان»نى ئۆگىنىش بويىچە تېزدىن دولقۇن قوزغىتىش كېرەك

ئۆز مۇخبىرىمىز خې شىخۇڭ خەۋەر قىلىدۇ: 4 - ئاينىڭ 29 - كۈنى ئاياغلاشقان ئاپتونوم رايونلۇق «نىزام»، «مىزان»نى ئۆگىنىش، ئىزچىللاشتۇرۇش يىغىنى ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر دەرىجىلىك پارتىيە تەشكىلاتلىرى، بارلىق كومپارتىيە ئەزالىرىنى تېزدىن ھەرىكەتكە كېلىپ، «نىزام»، «مىزان»نى ئۆگىنىش، ئىزچىللاشتۇرۇش بويىچە دولقۇن قوزغىتىشقا چاقىردى.

بۇ قېتىمقى يىغىندا ۋەكالەتەن تەربىيىلەپ بېرىش شەكلى ئارقىلىق ھەرقايسى ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەر ھەمدە ھەرقايسى كومىتېت، ئىشخانا، نازارەت، ئىدارە، ئالىي - تېخنىكوم مەكتەپلىرى، خەلق تەشكىلاتلىرىنىڭ ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتلىرىنىڭ شۇجىلىرى ۋە ئىنتىزام تەكشۈرۈش گۇرۇپپىسىنىڭ باشلىقلىرى تەربىيىلەندى. تەربىيىلەش ئارقىلىق كۆپچىلىكنىڭ «نىزام»، «مىزان»نىڭ مۇھىم ئەھمىيىتىگە بولغان تونۇشى چوڭقۇرلاشتى، ئۇلار خىزمەت ئورنىغا قايتىپ بارغاندىن كېيىن، چوقۇم ئۆز رايونىنىڭ ئەمەلىيىتىگە بىرلەشتۈرۈپ، «نىزام»، «مىزان»نى ياخشى ئۆگىنىپ، ياخشى ئىزچىللاشتۇرىدىغانلىقىنى بىلدۈردى.

ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتىنىڭ شۇجىسى خۇجيايەن يىغىندا خۇلاسە سۆزى قىلدى.

ئۇ مۇنداق دېدى: بۇ قېتىمقى يىغىننىڭ ئاساسىي تېمىسى گەۋدىلىك، مەزمۇنى مول بولۇپ، ئالدىن كۆزلىگەن مەقسەتكە يېتىلدى. ھازىر گەپ ئەمەلىيلەشتۈرۈشنى تۇتۇشتا قالدى. يېقىنقى مەزگىلدە «نىزام»، «مىزان»نى ئۆگىنىش بويىچە دولقۇن قوزغاپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ تۈرلۈك ئىشلىرىنىڭ تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈش كېرەك.

يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرىنى باشقۇرۇش نىزامىنى يولغا قويۇش ئەھۋالى قانداق؟

ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيى مۇشۇ مۇناسىۋەت بىلەن قانۇن ئىجراسىنى تەكشۈردى

ئۆز مۇخبىرىمىز پېي يىخمىڭ خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ قانۇن ئىجراسىنى تەكشۈرۈش گۇرۇپپىسىدىكىلەر يېقىندا تۇرپان، قۇمۇل قاتارلىق جايلارغا بېرىپ «ئاپتونوم رايونىنىڭ يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرىنى باشقۇرۇش نىزامى»نىڭ ئىجرا قىلىنىش، ئەمەلىيلىشىش ئەھۋالىنى تەكشۈردى.

تەكشۈرۈش نەتىجىسىدىن قارىغاندا، «نىزام» ئېلان قىلىنغان بىر يىلدىن كۆپرەك ۋاقىتتىن بۇيان، ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلىكنىڭ «نىزام»نى ئۆگىنىش، تەشۋىق قىلىش، ئىزچىللاشتۇرۇش، ئەمەلىيلەشتۈرۈش ئەھۋالى ئاساسەن ياخشى بولغان، تۇرپان شەھىرى، قۇمۇل شەھىرى، پىچان ناھىيىلىرى قارا تاختاي گېزىتى چىقىرىش، تەشۋىقات رەسىملىرى سىزىش، زېھىن سىناش مۇسابىقىسى ئۆتكۈزۈش، تەربىيىلەش كۇرسى ئېچىش قاتارلىق شەكىللەر بىلەن نىزامنى كەڭ تەشۋىق قىلغان ھەم يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى خادىملىرىدا قوللانما بولۇشنى ئىشقا ئاشۇرغان. كونكرېت يولغا قويۇش داۋامىدا ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلىك ۋە ئالاقىدار تارماقلار مەبلەغ سېلىش، يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى بىلەن تەمىنلەش، رېمونت بازارلىرىنى باشقۇرۇش قاتارلىق جەھەتلەردە قانۇن بويىچە ئىش كۆرگەن، بەزى رايونلار يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى ئىشلىرى تەرەققىياتىنى 9 - بەش يىللىق پىلان ۋە 2010 - يىلغىچە بولغان يىراق كەلگۈسى نىشان تەرەققىيات پروگراممىسىغا كىرگۈزگەن. تەكشۈرۈش داۋامىدا بەزى مەسىلىلەرمۇ بايقالدى، مەسىلەن، بەزى رەھبەرلەر «نىزام»غا يېتەرلىك ئەھمىيەت بەرمىگەن، قانۇنچىلىق كۆز قارىشى ئاجىز، ئەمەلىي ۋاستىلەرنى قانۇن - نىزاملارنىڭ ئورنىغا دەسسەتكەن، يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى پونكىتلىرىنىڭ مال - مۈلۈكلىرىنى تەگىشىپ يۆتكەپ، باشقا ئىشلارغا ئىشلەتكەن. يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرىنى باشقۇرۇش پونكىتلىرى بىلەن يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى خادىملىرىنىڭ جانجان مەنپەئىتىگە دەخلى - تەرۇز قىلغان؛ بەزى يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى خادىملىرى «نىزام» ۋە قانۇن ئارقىلىق ئۆزىنىڭ قانۇنىي ھوقۇق - مەنپەئىتىنى قوغدىيالمىغان، ئايرىم خادىملار ھازىرغىچە «نىزام»نىڭ قانداق نەرسە ئىكەنلىكىنى بىلمەيدىكەن.

تەكشۈرۈش گۇرۇپپىسى ساقلانغان مەسىلىلەرنى تۈگىتىش توغرىسىدا پىكىرلىرىنى ئوتتۇرىغا قويدى ھەم ۋىلايەت رەھبەرلىرى ۋە ئالاقىدار تارماقلار بىلەن بۇ ھەقتە مەسلىھەتلىشىپ، بەزىلىرىنى نەق مەيداندا ھەل قىلدى.

مېھمانخانا، ئالىي دەرىجىلىك تاۋار ئۆي سېلىش قىزغىنلىقىنى پەسەيتىش ئۈچۈن، ئاپتونوم رايون «ھارارەتنى تۆۋەنلىتىش» تەدبىرىنى يولغا قويدى

ئۆز مۇخبىرىمىز مەۋلان سابىت خەۋەر قىلىدۇ: يېقىنقى مەزگىللەردىن بۇيان ئاپتونوم رايونىمىزدىكى بىر قىسىم چوڭ، ئوتتۇرا شەھەرلەردە ھەشەمەتلىك بېزەلگەن مېھمانخانا، ئالىي دەرىجىلىك تاۋار ئۆيلەرنى سېلىش قىزغىنلىقى كۆتۈرۈلدى. بولۇپمۇ ئىقتىساد، سودا تارماقلىرى، كارخانىلار خام چوت ئېچى، سىرتىدىكى مەبلەغ ۋە بانكا قەرز پۇلى بىلەن ھەشەمەتلىك بىنالارنى كۆپلەپ سالدى. بۇ خىل يۈزلىنىشنى قاتتىق كونترول قىلىش ئۈچۈن، ئاپتونوم رايون يېقىندا «ھارارەتنى تۆۋەنلىتىش» تەدبىرىنى يولغا قويدى.

نۆۋەتتە ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە ئالىي دەرىجىلىك مېھمانخانىلارنىڭ ئومۇمىي كۆلىمى 851 مىڭ 300 كۋادرات مېتىردىن كۆپرەك بولۇپ، كارىۋات سانى 23 مىڭ 470 تىن ئاشىدۇ. چەت ئەل ۋە ئىچكى ئۆلكىلەر بىلەن مۇناسىۋەتلىك بولغان 40 نۇقتىلىق مېھمانخانىنىڭ كارىۋات سانى 12 مىڭ 500 دىن ئاشىدۇ. ئاپتونوم رايونىمىزدا ساياھەتچىلىكنىڭ پەسىل خاراكتېرى كۈچلۈك بولۇپ، ياز پەسلىدە مېھمانخانىلار جىددىي بولىدۇ. قىش پەسلىدە بىكار قالىدۇ. بۇلتۇر ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە مېھمانخانىلارنىڭ مېھمان قوبۇل قىلىش يىللىق ئوتتۇرىچە نىسبىتى 50 % كىمۇ يەتمىدى. بىر قىسىم رېستوران، مەيخانا، مېھمانخانىلار زىيان تارتتى. شۇڭا، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى قارىغۇلارچە مېھمانخانا، رېستوران ۋە ئالىي دەرىجىلىك تاۋار ئۆي سېلىش قىزغىنلىقىنى توسۇش ئۈچۈن مەخسۇس ھۆججەت تارقاتتى. ئاپتونوم رايونلۇق پىلان كومىتېتى «ھارارەتنى تۆۋەنلىتىش»تەدبىرىنى يولغا قويۇپ، جايلار ۋە تارماقلاردىن ھەشەمەتلىك بىنا، ساراي، مېھمانخانا ۋە ئالىي دەرىجىلىك تاۋار ئۆي قۇرۇلۇشىنى قاتتىق كونترول قىلىشنى، خام چوت ئېچى ۋە سىرتىدىكى مەبلەغنى قاتتىق باشقۇرۇشنى تەلەپ قىلدى ھەمدە كارخانا ۋە ئىقتىساد، سودا تارماقلىرىنىڭ ئۆز ئالدىغا يۇقىرىقىدەك قۇرۇلۇشلارنى قىلىشقا بولمايدىغانلىقىنى ئېنىق ئوتتۇرىغا قويدى.

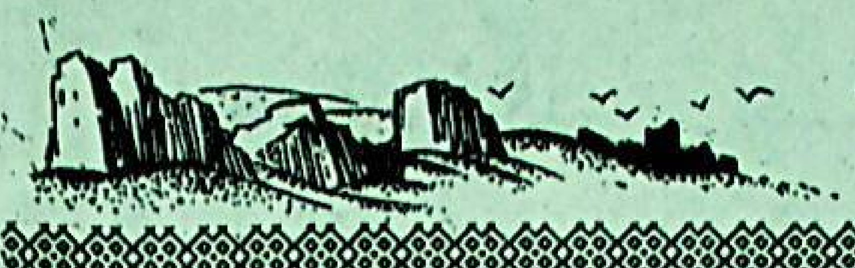

تەكلىماكان قۇملۇقىدىكى قەدىمكى كېرىيە - كۈسەن قاتنىشى

ئۆمەرجان مەمتىمىن

تارىختىن سۆز

تەكلىماكان قۇملۇقى تارىم ئويمانلىقىنىڭ مەركىزىگە جايلاشقان بولۇپ، شەرقتىن غەربكە ئۇزۇنلۇقى تەخمىنەن 1000 كىلومېتىر، جەنۇبتىن شىمالغا كەڭلىكى تەخمىنەن 400 كىلومېتىردىن ئارتۇقراق، كۆلىمى تەخمىنەن 337 مىڭ كۋادرات كىلومېتىر بولۇپ، ئاقما قۇم بارخانلىرى قۇملۇقنىڭ ئومۇمىي كۆلىمىنىڭ %85نى ئىگىلەيدۇ. كىلىماتى ئىنتايىن قۇرغاق بولۇپ، يىللىق ھۆل - يېغىن مىقدارى ئون مىللىمېتىردىن تۆۋەن بولغاچقا، كىشىلەر بۇ يەرنى «ھالاكەت دېڭىزى» دەپ ئاتاشقان.

تارىخىي ماتېرىياللاردىن قارىغاندا، بۇنىڭدىن 2000 يىل ئىلگىرى خەن سۇلالىسى دەۋرىدە بۇ «ھالاكەت دېڭىزى»دا جەنۇب بىلەن شىمال ئوتتۇرىسىدا قاتناش يولى ئېچىلغان، يەنى كوشلوڭ تېغىنىڭ شىمالىي ئېتىكىدىن باشلانغان كېرىيە دەرياسىنىڭ تارىم دەرياسىغا قۇيۇلىدىغان ئېغىزىغىچە بولغان دەريا ساھىلىدىكى يېشىللىق كارىدورى كېرىيە بوستانلىقىدىكى خەلقلەر بىلەن كۈسەن (كۇچا) بوستانلىقىدىكى خەلقلەرنىڭ ئۆزئارا بېرىش - كېلىش ۋە سودا مۇناسىۋەت ئىشلىرىنى ئېلىپ بېرىشىدا ئاساسلىق قاتناش يولى بولغان. كېرىيە بىلەن كۈسەننىڭ قاتناش يولى توغرىسىدا «خەننامە غەربىي يۇرت تەزكىرىسى»دە مۇنداق بايانلار ئۇچرايدۇ: «كۈسەن جەنۇبتا نىيە بىلەن، غەربىي جەنۇبتا ئۇزۇنتات (كېرىيە بەگلىكىنىڭ مەركىزى) بىلەن تۇتىشىدۇ، ئۇزۇنتات بىلەن كۈسەنگە مۇناسىۋەتلىك قويۇق بولۇپ، ئۇزۇنتات شاھزادىسى لەيدەن كۈسەنگە ئوتتۇق ئوغۇل قىلىنغان. ئېرىتىش سانغونى لى گۇاڭلى غەربكە ھۇجۇم قىلغاندا ئۇزۇنتاتتىن ئۆتكەن، ئۇزۇنتات خانىشىنىڭ ئۆز شاھزادىسى كۈسەنگە ئوتتۇق ئوغۇل قىلىپ ئەۋەتكەنلىكىنى ئاڭلاپ كۈسەننى ئەيىبلەپ: «چەت ئەللەرنىڭ ھەممىسى خەن سۇلالىسىگە بېقىنىدۇ قىلغان تۇرسا، كۈسەن نېمە دەپ ئۇزۇنتاتتىن ئوتتۇق ئوغۇل

مۇھاكىمە قىلىپ مۇنداق يەكۈن چىقىرىدۇ: «تارىم ئويمانلىقىنىڭ شىمالىي چېتىگە جايلاشقان كۈسەن بىلەن جەنۇبىي چېتىگە جايلاشقان ئۇزۇنتات ئوتتۇرىسىدا چوڭ قۇملۇق بولۇپ ئالاقە ئىشلىرىدا ئويمانلىقنى ئايلىنىپ ئۆتۈشكە توغرا كەلسە مۇساپە بەك ئۇزاق ئىدى. شۇڭا لەيدەن لى گۇاڭلى بىلەن پايتەختكە كېلىشتە چوقۇم ئىككى جاي ئوتتۇرىسىدىكى چوڭ قۇملۇقنى كېسىپ ئۆتىدىغان يېقىن يول بىلەن ماڭغان بولۇشى مۇمكىن. بۇ يول كېيىنكى تارىخ مەنبەلىرىدە ئىسپاتلانغان كېرىيە دەريا جىلغىسىدىكى يولدۇر».

16- ئەسىردە ئۆتكەن ئۇيغۇر تارىخشۇناس مىرزا مۇھەممەت ھەيدەر ئۆزىنىڭ «تارىخىي رەشىدى» دېگەن ئەسىرىدە كېرىيە دەرياسىنىڭ تارىم دەرياسىغا قۇيۇلىدىغانلىقىنى، شۇ ئارقىلىق دەريا ئېقىنىنى بويلاپ كەتكەن يېشىل كارىدورنىڭ جەنۇب بىلەن شىمال ئوتتۇرىدا قاتناش يولى بولۇش رولىنى ئوينىغانلىقى ۋە بۇ دەريانىڭ يەكەن دەرياسى ۋە ئۇدۇن دەرياسىغا ئوخشاش تارىم دەرياسى ئارقىلىق ئېقىپ ئۆتىدىغان كۆل - لوپنۇر كۆلىگە قۇيۇلىدىغانلىقى ناھايىتى ئېنىق قەيت قىلىنغان.

دېمەك كېرىيە - كۈسەن تەكلىماكان قاتنىشى خەن دەۋرى (مىلادىدىن ئىلگىرىكى 202 - يىلى) دىن باشلىنىپ تاكى مىلادى 16- ئەسىرگىچە 1800 يىل ئىشلىتىلىپ داۋاملاشقان. ئەمما كېيىنكى مەزگىللەرگە كەلگەندە كېرىيە بوستانلىقىنىڭ گوللىنىشى ۋە نوپۇسنىڭ كۆپىيىشى نەتىجىسىدە دەريانىڭ ئوتتۇرا ئېقىنىدا سۇ باشلاپ بوز يەر ئېچىش، قۇمنىڭ كۆچۈشى تۈپەيلىدىن دەريا ئېقىنى قىسقىراپ، تارىم دەرياسىغا قۇيۇلۇش ئېغىزى قۇرۇپ كېتىپ، كېرىيە بوستانلىقى بىلەن كۈسەن بوستانلىقى ئوتتۇرىسىدىكى قاتناش ئىشلىرى ئۈزۈلۈپ قالغان. بۇ توغرىدا تارىخشۇناس يېڭ چاڭ ئۆزىنىڭ «تەكلىماكان قۇملۇقىدىكى قەدىمكى ئۆتەڭ يول» دېگەن ماقالىسىدە: «كېرىيە دەرياسىنىڭ تارىم دەرياسىغا قۇيۇلمايدىغانلىقىنى ئەڭ بۇرۇن بايقىغان كىشى ئەنگلىيىلىك فورسىن بولۇپ، ئۇ ئۇدۇنغا كېلىپ پائالىيەت ئېلىپ

يوق» ئىكەنلىكىنى ئوتتۇرىغا قويغان. ئۇ يەنە «1896 - يىلى سېۋېن ھېدىننىڭ كېرىيە دەرياسىنى بويلاپ شىمالغا يۈرگەن چاغدا يازغان خاتىرىلىرىدىن قارىغاندا، شۇ چاغلاردا دەريا سۈيى قارا دۆڭنىڭ شىمالىدىكى 100 كىلومېتىر جايىغىچە ئېقىپ بارغان. ئىلگىرى كېرىيە دەرياسى بويىدىكى يېشىل كارىدور بولغاچقا ئۇدۇن بىلەن كۈسەن سودىگەرلىرى كۆپىنچە مۇشۇ يول بىلەن ماڭغان، ئەگەر يەرلىك ئەمەلدارلار ئۆتەڭ بويىچە لەڭگەر قۇرغان بولسا جەنۇب بىلەن شىمال ئوتتۇرىسىدا راۋان بىر يولنىڭ ھاسىل بولۇشى تەس ئەمەس ئىدى» دېگەن.

دېمەك، نوپۇسنىڭ كۆپىيىشى بىلەن تېرىقچىلىقنىڭ كېڭىيىشى ۋە ھەر خىل كىلىمات ئۆزگىرىشى سەۋەبىدىن ئاخىر دەريا ئېقىنى مۇساپىسىنىڭ قىسقىرىشىغا ئەگىشىپ دەريانىڭ ئايىغى قۇملۇققا كىرىپ يوقالغان. شۇنىڭ بىلەن بۇ ئېقىن يولىمۇ جەنۇب بىلەن شىمال ئوتتۇرىسىدىكى قاتناش يولى بولۇش رولىنى بارا - بارا يوقاتقان. لېكىن ئېلىمىز 1995 - يىلى دۆلەتنىڭ زور دەرىجىدە ياردەم بېرىشى، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر دەرىجىلىك پارتىيە، ھۆكۈمەتلەرنىڭ، ھەر مىللەت خەلقىنىڭ كۈچ چىقىرىشى بىلەن كورلىنىڭ بۈگۈر ناھىيىسىدىن تەكلىماكان قۇملۇقىنىڭ دەل ئوتتۇرىسىدىن كېسىپ ئۆتۈپ، خوتەننىڭ نىيە ناھىيىسىگە تۇتىشىدىغان دۇنيا بويىچە قۇملۇق مۇساپىسى ئەڭ ئۇزۇن بولغان ھازىرقى زامان قۇملۇق تاشيولىنى ياساپ، ھاياتلىق ئىزىنى بۇ «ھالاكەت دېڭىزى»غا قايتىدىن پەيدا قىلدى. بۇ يول ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتىدا تۈرتكىلىك رول ئوينايدۇ.

پارقازان ۋاقىتلىق ئىشچىلىقتىن مىليونېرغا ئايلانغان لى شياۋخۇا

لى فۇيىن

مەشھۇر شەخسلەر

بۇلتۇر 9 - ئايدا ئامېرىكىنىڭ سابىق زۇڭتۇڭى بۇشنىڭ تەكلىپىگە بىنائەن، جۇڭگونىڭ ياش كارخانىچىسى لى شياۋخۇا ۋاشىنگتونغا بېرىپ، بىر ھەپتە دوستانە زىيارەتتە بولدى. 1996 - يىللىق زۇڭتۇڭ لوڭقىسى بويىچە گولف توپ مۇسابىقىسىدە ئامېرىكا زۇڭتۇڭى كلىنتون ئۇنى قوبۇل قىلدى. شۇ چاغدا كلىنتون: «ئاڭلىشىمچە، سىز ئىلگىرى ناھايىتى كەمبەغەل ئىكەنسىز، ئۆزىڭىزنىڭ تىرىشچانلىقى بىلەن بەك بېيىپسىز، سىز جۇڭگودىكى ئالاھىدە مۇۋەپپەقىيەت قازانغان سودىگەر ئىكەنسىز» دېگەندە، لى شياۋخۇا جاۋابەن: «سىزگە رەھمەت، راستىنى ئېيتسام بەك مۇۋەپپەقىيەت قازاندىم دېيەلمەيمەن؛ مېنىڭ نەتىجەم ئۆزۈمنىڭ تىرىشچانلىقىدىنلا قولغا كەلگەن ئەمەس، تېخىمۇ مۇھىمى جۇڭگونىڭ ئىسلاھات ئېلىپ بېرىشى، ئىشىكنى ئېچىۋېتىشىدىن بولدى، جۇڭگودا مەنلا ئەمەس، بىر مۇنچە ئادەم نامراتلىقتىن بېيىش يولىغا ماڭدۇق» دېدى. كلىنتون شۇ چاغدا: «ئامېرىكا ياشلىرى سىزنىڭ روھىڭىزدىن ئۆگەنسە بولغىدەك...» دېدى.

جۇڭگو ئىقتىسادىنىڭ ئۇچقاندەك راۋاجلىنىشىنىڭ ئىخچام كۆرۈنۈشى

ئىلگىرى بېيجىڭغا كېلىپ لى شياۋخۇانىڭ داڭقىنى ئاڭلاپ، ئۇنى زىيارەت قىلغان ئامېرىكا كېڭەش پالاتاسىنىڭ بىر ئەزاسى لى شياۋخۇانىڭ ئىگىلىك يارىتىش تارىخىنى «جۇڭگو ئىقتىسادىنىڭ ئۇچقاندەك راۋاجلىنىشىنىڭ ئىخچام كۆرۈنۈشى» دېگەنىدى.

1978 - يىلى خېيلۇڭجياڭنىڭ بېيداخۇاڭ رايونىغا سەككىز يىل «قايتا تەربىيە ئېلىشقا» بارغان لى شياۋخۇا بېيجىڭغا قايتىپ كېلىپ، مەكتەپ سېلىكتە پارقازان زاۋۇتىغا ۋاقىتلىق ئىشچىلىققا كىردى. كېيىن ئۇنىڭ دەرىجىسى ئۆسۈپ ئاشپەز بولدى. بۇ جۇڭگودا ئىسلاھات ئېلىپ بېرىلىپ، ئىشىك ئېچىۋېتىلگەن، كىشىلەرنىڭ تۇرمۇشى ۋە تەرەققىياتىدا پۇرسەت كۆپەيگەن چاغ ئىدى. لى شياۋخۇامۇ جىم ياتماي سودا سارىيىغا كىرىپ ئىشلىدى. گۇاڭجۇ يەرمەنكىسى مەزگىلىدە ئامېرىكىنىڭ سوغۇق ئىچىملىك ئەۋرىشكە ماشىنىسىنى سېتىۋېلىپ، شىمالدىكى چىڭخۇاڭداۋ شەھىرىنىڭ بېيدەيخې رايونىدا بىر ستاكىنىنى 0.20 يۈەندىن سوغۇق ئىچىملىك سېتىشقا كىرىشىپ، بىر يازدىلا نەچچە 100 مىڭ يۈەن تاپتى. كۈزدە ئۇ ماشىنىسىنى سېتىۋېتىپ، سىنئالغۇ ئاپپاراتى ئالدى. لى شياۋخۇا ماددىي تۇرمۇشنىڭ ياخشىلىنىشى مەنىۋى تۇرمۇش ئېھتىياجىنى كۈچەيتىدىغانلىقىنى بىلەتتى، دېگەندەك ئىش ئۇنىڭ كۈتكەن يېرىدىن چىقتى. ھەش - پەش دېگۈچە كىشىلەر ئۆچرەت تۇرىدىغان دەرىجىگە يەتتى.

80- يىللارنىڭ ئوتتۇرىلىرىدا مىليونېرغا ئايلانغان لى شياۋخۇا ياپونىيىگە تىرىشچانلىق بىلەن ئىشلەپ، ئىختىسادچىلىق بىلەن ئوقۇشقا باردى. بىر كۈنى ئۇ گېزىتتىن «جۇڭگو ئىشلەپ چىقارغان چاچ ئۆستۈرۈش سۇيۇقلۇقىنىڭ باھاسى ئۆرلىمەكتە» دېگەن خەۋەرنى كۆرۈپ، ئۆزىگە پۇرسەت كەلدى دەپ قاراپ، دەرھال مەملىكەتكە قايتىپ «101» سۇيۇقلۇقىنى ياپونىيىدە ۋەكالىتەن سېتىش ھوقۇقىنى قولغا كەلتۈرۈش يولىدا ئىزدەندى، ئەينى

جەنۇبىي ئاسىيا، ياۋروپا، ئامېرىكا قىتئەلىرىدە شۆبە شىركەتلەرنى قۇردى. بېيجىڭ، چىڭداۋقاتارلىق جايلاردىمۇ نەچچە 100 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىپ 10 نەچچە كارخانا قۇردى.

بايلىق ئارقىلىق جەمئىيەتكە بەخت يارىتىش

بۇنىڭدىن 30 يىل ئىلگىرى لى شياۋخۇا ھەركۈنى سەھەردە بوخچىسىنى كۆتۈرۈپ، كوچا ئاپتوبۇسىنى پىيادە قوغلاپ يۈگۈرۈپ مەكتەپكە بارىدىغان بالا ئىدى. 30 يىل ئۆتكەن بۈگۈنكى كۈندە ئۇ «مائارىپقا، مەدەنىيەتكە ئىئانە قىلىش»نى قەلبىگە پۈككەن گىگانت كىشىگە ئايلاندى. ئۇ ھەمىشە: «ئۆتكەن كۈنلىرىمنى ئەسلىسەم، جۇڭگونىڭ مائارىپ ئىشلىرىغا ھەقىقىي تۇردە ئاز - تولا ئىش قىلىپ بېرىش ئارزۇيۇم ئۇرغۇيدۇ، ئاشۇ نامرات بالىلارنىڭ ئوقۇشىغا قۇربىمنىڭ يېتىشىچە ياردەم بەرگۈم كېلىدۇ» دەيدۇ.

ئۇ 1992 - يىلى 8 - ئايدا «ئۈمىد قۇرۇلۇشى»غا 2 مىليون يۈەن ئىئانە قىلىپ، بېيجىڭ شەھىرىنىڭ پىڭگۇ تاغلىق رايونىغا زامانىۋى ئۇنىۋېرسال مەكتەپ سالدۇرۇپ بەردى؛ 1994 - يىلى 9 - ئايدا 360 مىڭ يۈەن چىقىرىپ، خېبېي ئۆلكىسىدىكى ئوقۇشتىن قالغان 1000 ئوقۇغۇچىنىڭ مەكتەپكە قايتىشىغا ياردەم بەردى. 1995- يىلى يەنە خېيلۇڭجياڭ ئۆلكىسىگە مەكتەپ قۇرۇش، ئوقۇتقۇچىلارنى مۇكاپاتلاش ئۈچۈن 2 مىليون يۈەن ئىئانە قىلدى... ئۇقۇشىمىزچە، لى شياۋخۇا ئىلگىرى - كېيىن بولۇپ مائارىپ، تەنتەربىيە ئىشلىرىغا 30 مىليون يۈەندىن ئارتۇق ئىئانە قىلغان. شۇڭا ب د ت ئۇنىڭغا «دۇنيا تىنچلىقى ئەلچىسى» دەپ شەرەپلىك نام بەردى. ئۇ مۇشۇ شۆھرەتكە ئېرىشكەن بىردىنبىر جۇڭگولۇق.

ئالەم بوشلۇقىدىمۇ «لى شياۋخۇا» ناملىق يۇلتۇز بارلىققا كەلدى

1966- يىل 3 - ئاينىڭ 1- كۈنى

كۇسەن نىمە دەپ ئۇزۇنتاتتىن تۇتۇق ئوغۇل ئالدۇ، دېگەن ۋەشۇئان لەيدەننى پايتەختكە ئېلىپ كەتكەن». ياڭ يىچۇەن ئەپەندى «كېرىيە دەرياسىنىڭ يەر يۈزى تۈزۈلۈشىنىڭ شەكىللىنىشى ۋە ئۆزگىرىشى» دېگەن ماقالىسىدە «خەننامە» دە خاتىرىلەنگەن يۇقىرىقى سۆزلەرنى

بولۇپ، ئۇ ئودۇنغا كېلىپ پائالىيەت ئېلىپ بارغاندىن كېيىن يازغان «1873 - يىلى يەكەنگە بارغان ئەلچىلەر ئۆمىكىنىڭ دوكلاتى ۋە بۇ رايوننىڭ تارىخىي جۇغراپىيىلىك ئەھۋالى» دېگەن ئەسىرىدە: «كېرىيە دەرياسى كېرىيە كۆلىگە قۇيۇلىدۇ. بۇ كۆلنىڭ چىقىش ئېغىزى

جاھانشۇما
678 - سان
تامغىنى مۇختەر ئەپرى ئىشلىگەن

شۋېتسارىيىنىڭ تاغ ئۈستى باغچىسىدىكى ئالىي مەكتەپ

چېن شياۋچۇەن

بىلىم بۇلىقى

پۇرۇس بازىرى قېشىدىكى ئاقىنس تېغىنىڭ ئانچە ئېگىز بولمىغان چوققىسىدا شۋېتسارىيە لوزانلىنوش ساياھەتچىلىك، باشقۇرۇش ئىنستىتۇتى بار. مۇشۇ تاغ ئۈستىدىكى باغچىغا جايلاشقان بۇ مەكتەپنىڭ قەدىمكى ئۇسلۇبتا سېلىنغان ئالتە قەۋەتلىك بىناسى ئۈستىدە شۋېتسارىيىنىڭ دۆلەت بايرىقى لەپىلدەپ تۇرىدۇ. ئۇنىڭ تۆۋەن تەرىپىدە ئىككى - ئۈچ قەۋەتلىك ياغاچ قۇرۇلمىلىق بىنالار پەلەمپەي شەكلىدە ئورۇنلاشتۇرۇلغان، بۇ بىنالارنىڭ ئۆگزىسىنى بىر ئىنگلىز چىسى قېلىنلىقتىكى قار قاپلاپ تۇرىدۇ، بۇنى كەلگۈسكە خاس ئالىي مەكتەپ دېگەندىن كۆرە رىۋايەتلەردىكى مەكتەپ دېگەن تۈزۈك.

شۋېتسارىيىنىڭ ساياھەتچىلىك، باشقۇرۇش ئىنستىتۇتى دۇنيادا ئالدىنقى قاتاردا تۇرىدۇ، ئۇنىڭ دىپلومىنىڭ قىممىتىمۇ ناھايىتى يۇقىرى، بۇ دىپلومغا ئېرىشكەنلەر دۇنيادىكى ھەرقايسى دۆلەتلەرنىڭ رېستورانلىرىدا ناھايىتى ياخشى خىزمەت تاپالايدۇ، شۇڭا بۇ مەكتەپ ھەر قايسى ئەللەرنىڭ ئوقۇغۇچىلىرىنى بەكمۇ جەلپ قىلىدۇ. مەكتەپ مۇدىرى بىزگە بۇ مەكتەپتە ھەر يىلى 1000 ئەتراپىدا ئوقۇغۇچى ئوقۇش پۈتتۈرىدىغانلىقىنى، ئوقۇغۇچىلارنىڭ 70 نەچچە دۆلەتتىن كېلىدىغانلىقىنى ئېيتتى. دەرس ئارىلىقىدىكى دەم ئېلىشتا ھەر خىل رەڭدىكى ئادەملەرنى كۆردۇق، بۇلارنىڭ بىر يەردە جەم بولۇشى بىزگە ب د ت يىغىنىنى ئەسلەتتى.

مەكتەپ دىپلومىنىڭ قىممىتى يۇقىرى بولغان ئىكەن، ئوقۇش راسخوتىنىڭمۇ يۇقىرى بولىدىغانلىقى تۇرغان گەپ. بۇ مەكتەپنىڭ يىللىق ئوقۇش راسخوتى 20 مىڭ دوللار بولۇپ، تاماق، ياتاق، كىيىم - كېچەك، ئوقۇتۇش ماتېرىياللىرىنىمۇ ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ. ئوقۇغۇچىلار يېرىم يىل ئوقۇپ، يېرىم يىل رېستورانلارغا بېرىپ پراكتىكا قىلىدۇ، پراكتىكا قىلغاندا ئازراق كىرىم قىلالايدۇ. مەكتەپ مۇدىرىيىتىنىڭ باشلىقى بىزگە بۇ مەكتەپنىڭ جۇڭگو بىلەن بولغان ئالاقىسىنى خوشال ھالدا تونۇشتۇرۇپ، ئۆزلىرىنىڭ بېيجىڭ، شېنياڭ، دالىيەن، شاڭخەي، گۇاڭجۇ، خەينەن قاتارلىق جايلاردا تەربىيىلەش مەركىزى قۇرۇپ، ئاسىيادا خىزمەت قىلىشنى خالايدىغان ياۋروپالىق ۋە جۇڭگولۇق ئوقۇغۇچىلارنى تەربىيىلەيدىغانلىقىنى ئېيتتى.

يېرىم كۈنلۈك زىيارەتتە جۇڭگولۇق بىر مۇنچە ئوقۇغۇچىنى ئۇچراتتىم. ئۇلارنىڭ بەزىلىرى جۇڭگودا ئالىي مەكتەپنى پۈتتۈرگەندىن كېيىن بىلىم ئاشۇرۇشقا كەلگەن، بەزىلىرى ئالىي مەكتەپنى تۈگەتمەيلا بۇ يەرگە ئوقۇشقا كەلگەنىكەن. مەكتەپتە ئىنگلىز تىلىدا دەرس ئۆتۈلىدىكەن. ئوقۇغۇچىلارنىڭ خېلى يۇقىرى ئېنگلىز تىلى سەۋىيىسىگە ئىگە بولۇشى تەلەپ قىلىنىدىكەن، جۇڭگولۇق ئوقۇغۇچىلار يىلىغا 200 مىڭ يۈەن ئوقۇش خىراجىتى تاپشۇرىدىكەن. بۇ مەكتەپتە جۇڭگولۇق 83 ئوقۇغۇچى بار ئىكەن، ئۇلار ئاساسەن دېگۈدەك ئوقۇش پۈتتۈرگەندىن كېيىن جۇڭگوغا قايتىپ ئىشلەيدىكەن، ئوقۇغۇچىلار ئالدىراشلىقتىن ئائىلىسىنى ئويلاشقىمۇ ۋاقىت چىقىرالمايدىكەن. ئۇلارنىڭ ئېيتىشىچە، ۋەتىنىمىزنىڭ بىرەر پارچە گېزىتىنى كۆرۈپ قالسا، قولدىن قولغا ئۆتكۈزۈپ كۆرۈپ، يېرتىلىپ كەتسىمۇ ساقلايدىكەن، چۈشتە ئوقۇغۇچىلار غىزالانغاندا تۆت كىشى بىر ئۈستەلدە ئولتۇرىدىكەن، بىزمۇ شۇنداق ئولتۇردۇق، بىزگە يۇقىرى يىللىق سىنىپتىكى بىر جۇڭگولۇق ئوقۇغۇچى ھەمراھ بولدى. بىز بىلەن بىر ئۈستەلدە ئولتۇرغانلار ئىچىدە ئىتالىيىلىك بىر ئايال ئوقۇتقۇچى بار ئىدى، ئۇنىڭ ئىسمى روسيانا بولۇپ، ئوقۇغۇچىلارغا خەنزۇتىلى ئۆگىتىدىكەن. ئۇ بىزگە بۇ مەكتەپتە خەنزۇچە دەرسىنىڭ تەسىس قىلىنىشى مېنىڭ جۇڭگوغا بېرىشىمغا ناھايىتى ياخشى پۇرسەت يارىتىپ بەردى، ئۇنىڭ ئۈستىگە ئوقۇغۇچىلارمۇ خەنزۇچە ئۆگىنىشنى خالايدۇ، دېدى.

شۋېتسارىيە ماتارپىنىڭ جۇڭگونىڭ ماتارپىغا ئوخشىمايدىغان يېرى شۇكى، شۋېتسارىيىدە باشلانغۇچ مەكتەپ، ئوتتۇرا مەكتەپلەرنىڭ ھەممىسىدە ئوقۇغۇچىلار يېرىم كۈن ئوقۇپ، يېرىم كۈن ئىشلەيدىكەن، باشلانغۇچ مەكتەپنىڭ 4 - يىللىقىدا ئاران ئىككى خانىلىق ساننىڭ كۆپەيتىلىشى ئۆتۈلىدىكەن. شۋېتسارىيىدىكى ئالىي مەكتەپ ھېسابلىنىدىغان لوزان لىنوش ئىنستىتۇتىنى مىسالغا ئالساق 1 - يىللىقتا 19 دەرس ئۆتۈلىدىكەن، دەرسلىكلەر 100 كىلوگرامدىن ئاشىدىكەن. بىراق بىزنىڭ ئالىي مەكتەپلىرىمىزدە دەرس بەكمۇ يېنىك. مەن ئاشۇ گۈلزارلىقتىن ئۆتىدىغان تاش يولنى بويلاپ تاغدىن چۈشۈپ كېلىۋېتىپ چوڭقۇر خىيالغا چۆمدۈم.

ۋەكالىتەن سېتىش ھوقۇقىنى قولغا كەلتۈرۈش يولىدا ئىزدەندى، ئەينى ۋاقىتتا «101» سۇيۇقلۇقى تەلەپنى قاندۇرالمايۋاتاتتى، شۇڭا 1 - قېتىمدا ئۇنىڭ تەلىپى رەت قىلىندى. 2 - قېتىمدا «بىر يىلدىن كېيىن قاراپ باقايلى» دېگەن جاۋابنى ئالدى. لى شياۋخۇا مەيۈسلەنمەي، 3 - قېتىم تەلەپ قويدى. شۇنداقلا زاۋۇت ئىشچى - خىزمەتچىلىرىنى ئىشقا كېلىش - كېتىشتە توشۇيدىغان ئىككى ئاپتوبۇس بېرىشكە ۋەدە بېرىپ، «101»نى ۋەكالىتەن سېتىش ھوقۇقىنى قولغا كەلتۈردى. بىر يىلدىن كېيىن لى شياۋخۇا ياپونىيىدە ئۆزىنىڭ شىركىتىنى قۇردى. شۇ چاغدا باش ۋەزىر خەيبۇ ئۇنى «جۇڭگودىكى ئەڭ مۇنەۋۋەر، ئەڭ ئەقىللىق كارخانىچى» دەپ مەدھىيىلىگەنىدى.

شۇنىڭدىن كېيىن لى شياۋخۇا باشقىلار بايقاپ ئالالمىغان پۇرسەتنى بايقاپ، قەيسەرلىك بىلەن «جەڭ» قىلىپ، ئارقا - ئارقىدىن غەلىبە قازاندى. بۇنىڭ ئىچىدە ئەڭ كۆرۈنەرلىك بولغىنى، 1989 - يىلى شياڭگاڭنىڭ ئۆي - زېمىن باھاسى بارغانسېرى چۈشۈپ كېتىۋاتقان پەيتتە، بىر تۈركۈم ئۆي - زېمىن سېتىۋېلىپ، يېرىم يىل ئۆتمەيلا ئۆي - زېمىن باھاسى ئۆرلەپ كەتكەندە، ئۆز قولىدىكى ئۆي - زېمىننى بازارغا سېلىپ، نۇرغۇن پايدا ئالدى...

ھازىر لى شياۋخۇانىڭ ئىشلىرى يەر شارىغا يۈزلەندى. ئۇ ياپونىيە، شەرقىي

تامغى يۇنۇز بارىنغا كەلدى

1966 - يىل 3 - ئاينىڭ 1 - كۈنى خەلقئارادا رەت نومۇرى بېرىلگەن 3556 - نومۇرلۇق كىچىك يۇلتۇزغا «لى شياۋخۇا يۇلتۇزى» دەپ نام بېرىلدى. بۇ يۇلتۇزغا جۇڭگو پەنلەر ئاكادېمىيىسى زىجىڭشەن ئاسترونومىيە ئىنستانسىسى نام بېرىش تەكلىپىنى سۇنغان، خەلقئارا كىچىك يۇلتۇزلار مەركىزى ۋە خەلقئارا كىچىك يۇلتۇزلارغا نام بېرىش كومىتېتى قاراپ چىقىپ ماقۇللىغان؛ شۇنىڭدىن ئالتە ئاي ئۆتكەندىن كېيىن ئامېرىكا زۇڭتۇڭى كلىنتون لى شياۋخۇانى قوبۇل قىلغاندا يۇمۇرلۇق قىلىپ: «قالتىس ئىكەنسىز، مېنىڭ ئىسمىمۇ تېخى ئالەم بوشلۇقىغا چىقمىغانىدى» دېگەن. لى شياۋخۇانىڭ نامى يۇلتۇزغا بېرىلگەندىن كېيىن، جۇڭگولۇق ۋە چەت ئەللىك بەزى مەشھۇر زاتلار، چەت ئەللەرنىڭ دۆلەت باشلىقلىرى، چەت ئەللەرنىڭ جۇڭگودا تۇرۇشلۇق ئەلچىلىرى تېلېگرامما ئەۋەتىپ لى شياۋخۇانى تەبرىكلىدى. لى شياۋخۇانىڭ مەسلىھەتچىسى، ئاۋستىرالىيىنىڭ سابىق زۇڭلىسى خوك: «لى شياۋخۇانىڭ ئىسمىنىڭ يۇلتۇزغا بېرىلىشى - جۇڭگونىڭ ئىپتىخارى، بۇ شادلىق ۋۇجۇدىڭىزغا ئۆمۈرۋايەت سىڭگەي» دەپ تېلېگرامما ئەۋەتتى. گومىنداڭنىڭ پېشۋاسى جياڭ ۋېيگو ئەپەندىمۇ تېلېگرامما ئەۋەتىپ: «سىزنىڭ مۇۋەپپەقىيىتىڭىز مەملىكەت ئىچى - سىرتىدا مۇئەييەنلەشتۈرۈلدى، بۇنىڭدىن ھەرقانداق جۇڭگولۇق پەخىرلىنىدۇ» دېدى.

دىنازاۋىر مۇزېيى

سۈرەتتە: سائورپودالار تېپىدىكى تاشقا ئايلانغان دىنازاۋىر قېزىلىۋاتقان مەيداندىن كۆرۈنۈش.

1979 - يىلىنىڭ ئاخىرى جۇڭگو پەنلەر ئاكادېمىيىسىنىڭ قەدىمكى ئومۇرتقىلىق ھايۋانلار تەتقىقات ئورنىنىڭ چارلاش ئەترىتى زىگوڭنىڭ داشەنپۇ بازىرىغا تاشقا ئايلانغان دىنازاۋىرنى كۆرگىلى كەلدى، ئۇلار ئىلگىرى بۇ يەردىكى تاشقا ئايلانغان دىنازاۋىر بايقالغان ۋەنىيەندىكى دېگەن كىچىك تاغدا تېخىمۇ چوڭ سىر بار دەپ ئويلاشقانىدى. لېكىن ئۇلار بۇ كىچىك تاغقا كەلگەندە كىچىك تاغنىڭ يېرىمى ماشىنا توختاش مەيدانى ياساش ئۈچۈن تۈزلىنىپ كەتكەن بولۇپ، ھەر خىل تاشقا ئايلانغان دىنازاۋىرلار يەر ئۈستىگە چىقىپ قالغان، بەزىلىرىنى توپا ئىتتىرىش ماشىنىلىرى يانچىپ پارچە - پارچە قىلىۋەتكەنىدى، ئەسلىدە بۇ يەر ئاز ئۇچرايدىغان يۇرا دەۋرىدىكى دىنازاۋىرلارنىڭ قەبرىسى ئىكەن، شۇنىڭدىن كېيىن زىگوڭ دۇنياغا داڭلىق يەر بولۇپ قالدى.

1984 - يىلى داشەنپۇ بازىرى ۋەنىيەندىكى كىچىك تېغىدىكى تاشقا ئايلانغان دىنازاۋىرلارنى قوغداش ئۈچۈن، شۇ ئورۇنغا دىنازاۋىر مۇزېيىنى ياساشقا باشلاپ، 1987 - يىلى رەسمىي سىرتقا قارىتا ئېچىۋەتتى.

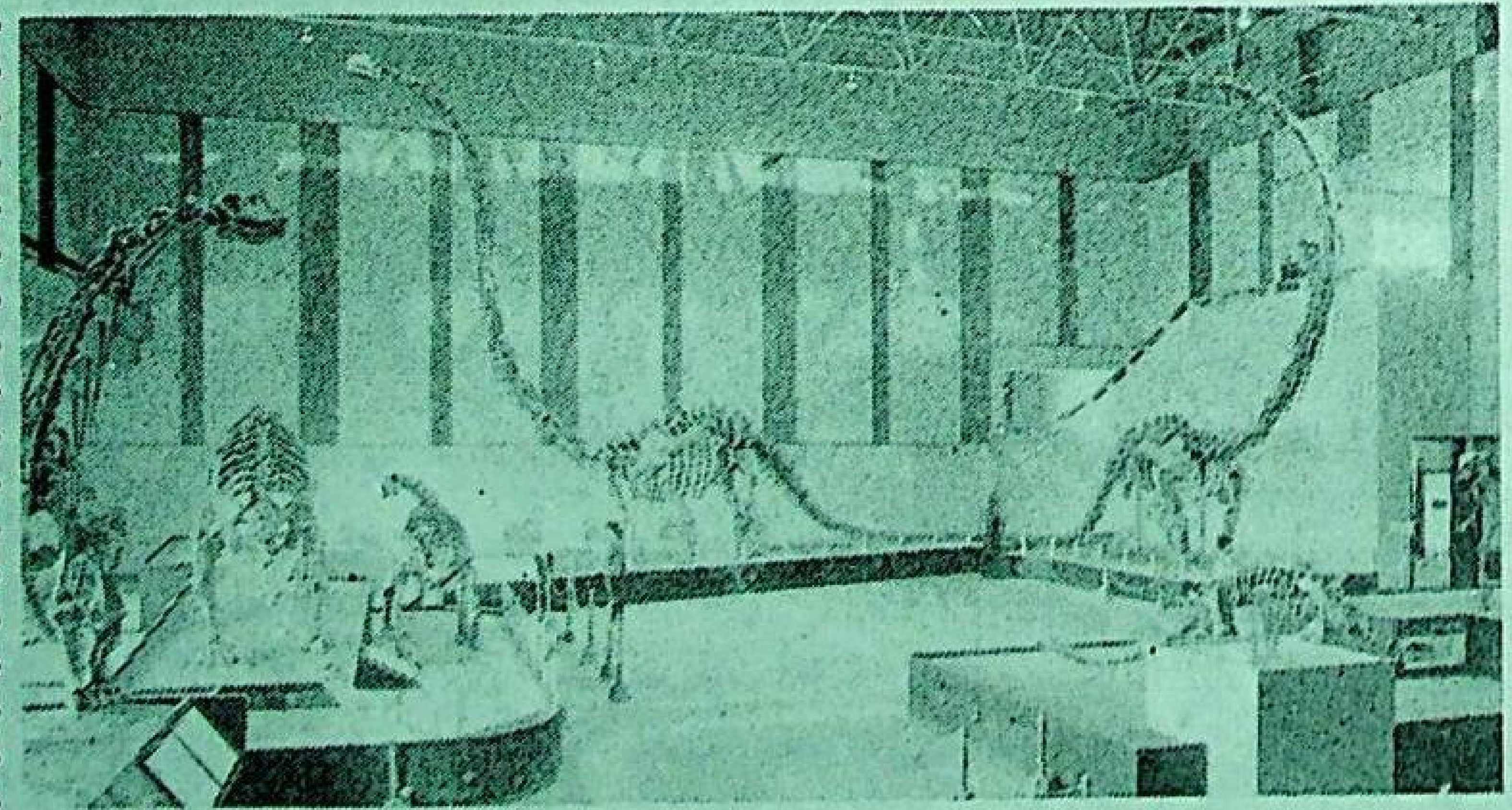

سۈرەتتە: زىگوڭ دىنازاۋىر مۇزېيى ئىچىدىن بىر كۆرۈنۈش.

سۈرەتلەر «بۈگۈنكى جۇڭگو» ژۇرنىلىدىن ئېلىندى.

جياڭ زېمىن ئىراقنىڭ مۇئاۋىن زۇڭلىسى بىلەن كۆرۈشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 5 ـ ماي تېلېگراممىسى. دۆلەت رەئىسى جياڭ زېمىن بۈگۈن چۈشتىن كېيىن جۇڭنەنخەيدە ئىراق جۇمھۇرىيىتىنىڭ مۇئاۋىن زۇڭلىسى تارىق ئەزىز بىلەن كۆرۈشكەندە مۇنداق دېدى: جۇڭگو ـ ئىراق رەھبەرلىرىنىڭ ئۇچرىشىپ تۇرۇشى چۈشىنىشنى چوڭقۇرلاشتۇرۇش، ھەمكارلىقنى كۈچەيتىشكە ئىنتايىن پايدىلىق.

جياڭ زېمىن ئىراق خەلقىنىڭ جازالاش ئېلىپ كەلگەن كۆلپەتلىرىگە ھېسداشلىق بىلدۈردى، شۇنداقلا پارس قولتۇقى كرىزىسىدىن قېلىپ قالغان مەسىلىلەرنىڭ ھەل قىلىنىشىغا ئەگىشىپ، ئىراق خەلقىنىڭ قىيىنچىلىقىنىڭ پەيدىنپەي ھەل بولۇپ كېتىدىغانلىقىغا ئىشىنىدىغانلىقىنى بىلدۈردى.

جياڭ زېمىن مېھماننىڭ تەلىپىگە بىنائەن روسىيىگە قىلغان زىيارەت ئەھۋالىنى تونۇشتۇرۇپ مۇنداق دېدى: جۇڭگو ـ روسىيە باشلىقلىرى ئىككى دۆلەتنىڭ ئۇزاق مەزگىللىك ئىناق، دوستلۇق مۇناسىۋىتىنى يەنىمۇ چوڭقۇرلاشتۇرۇش ۋە مۇھىم خەلقئارالىق مەسىلىلەردىكى ھەمكارلىقنى كۈچەيتىش توغرىسىدا پىكىرلىشىپ ئورتاق تونۇشقا كەلدۇق، شۇنداقلا جۇڭگو بىلەن روسىيىنىڭ دۇنيانىڭ كۆپ قۇتۇپلىشىشى ۋە خەلقئارا يېڭى تەرتىپ ئورنىتىش توغرىسىدىكى قوشما باياناتىنى ئىمزالىدۇق. ئۇ مۇنداق دەپ تەكىتلىدى: جۇڭگو بىلەن روسىيە باشقا دۆلەتلەرگە قارىتا ئىتتىپاق تۈزمەي، بەلكى قەتئىي ھالدا، تىنچلىقتا بىللە تۇرۇشنىڭ بەش پرىنسىپىنى ئاساس قىلغان يېڭىچە مۇناسىۋەت ئورنىتىدۇ، ئۇ ھەرقانداق دۆلەتكە تەھدىت سالمايدۇ، جۇڭگو بىلەن روسىيە ئۆزئارا ھۆرمەت قىلىش، باراۋەرلىكتە ئۆزئارا مەنپەئەت يەتكۈزۈش ئاساسىدا دۇنيادىكى دۆلەتلەر بىلەن بولغان دوستانە ھەمكارلىق مۇناسىۋەتنى راۋاجلاندۇرۇشنى خالايدۇ.

ئەزىز ئىراقنىڭ ب د ت نىڭ ئالاقىدار قارارلىرىنى ئىجرا قىلىش ئەھۋالىنى قىسقىچە تونۇشتۇردى. ئۇ مۇنداق دېدى: ئىراق ب دت نىڭ ئالاقىدار قارارلىرىنى داۋاملىق ئەستايىدىل ئىجرا قىلىدۇ، ئىراقنى جازالاشنىڭ بالدۇرراق ئاياغلىششىنى ئۈمىد قىلىدۇ.

ئۇ يەنە مۇنداق دېدى: ئىراق رەھبەرلىرى جۇڭگونىڭ ئەرەبلەرنىڭ ھەققانىي ئىشلىرىنى ئىزچىل قوللاش مەيدانىنى يۈكسەك دەرىجىدە مەدھىيىلەيدۇ، ئەرەبلەر بىلەن جۇڭگونىڭ، ئىراق بىلەن جۇڭگونىڭ مۇناسىۋىتىنى داۋاملىق راۋاجلاندۇرۇشنى ئۈمىد قىلىدۇ، شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا، جۇڭگونىڭ خەلقئارا ئىشلاردا دۇنيا ۋە رايوننىڭ ئادىللىقى، تىنچلىقى ۋە مۇقىملىقىنى قوغداش يولىدا داۋاملىق مۇھىم رول ئويىنىشىنى ئۈمىد قىلىدۇ.

چيەن چىچېن ئىراقنىڭ مۇئاۋىن زۇڭلىسى بىلەن سۆھبەتلەشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 5 ـ ماي تېلېگراممىسى. گوۋۇيۈەننىڭ مۇئاۋىن زۇڭلىسى، قوشۇمچە دىپلوماتىيە مىنىستىرى چيەن چىچېن بۈگۈن چۈشتىن بۇرۇن دياۋيۈيتەي دۆلەت مېھمانخانىسىدا زىيارەتكە كەلگەن ئىراق جۇمھۇرىيىتىنىڭ مۇئاۋىن زۇڭلىسى تارىق ئەزىز بىلەن سۆھبەتلەشتى، ئىككى رەھبەر ئىككى تەرەپ مۇناسىۋىتى ۋە ئورتاق كۆڭۈل بۆلۈۋاتقان رايون مەسىلىلىرى ۋە خەلقئارا مەسىلىلەر توغرىسىدا پىكىرلەشتى.

چيەن چىچېن مۇنداق دېدى: جۇڭگو ئالاقىدار تەرەپلەرنىڭ خەۋپسىزلىك كېڭىشىنىڭ قارارلىرىنى ئومۇمييۈزلۈك ئىجرا قىلىش ئاساسىدا پارس قولتۇقى كرىزىسىدىن قېلىپ قالغان مەسىلىلەرنى ھەل قىلىشى، خەلقئارا جەمئىيەت ئىراقنىڭ ئىگىلىك ھوقۇقى ۋە زېمىن پۈتۈنلۈكىگە ھۆرمەت قىلىشى كېرەك دەيدىغان پرىنسىپال مەيداندا چىڭ تۇرۇپ كەلدى. جۇڭگو شۇنداق ھېسابلايدۇكى، ئىراقنى جازالاشتەك پارس قولتۇقى ئۇرۇشىدىن قېلىپ قالغان مەسىلىلەرنى بالدۇرراق ھەل قىلىش پارس قولتۇقى رايونىدىكى ھەرقايسى ئەل خەلقلىرىنىڭ تۈپ مەنپەئىتىگە ئۇيغۇن، رايوننىڭ تىنچلىقى، مۇقىملىقى ۋە بۇ رايوندىكى ئەللەرنىڭ ئىتتىپاقلىقىغا پايدىلىق، بىز ئىراقنىڭ ب د ت غا داۋاملىق يېقىندىن ھەمكارلىشىشنى خالايدىغانلىقىنى بىلدۈرگەنلىكىنى مەدھىيىلەيمىز، ب د ت ئالاقىدار تارماقلىرىنىڭ خىزمىتىنى چىڭ تۇتۇپ، ئىراقنىڭ قوراللىرىنى تەكشۈرۈش قاتارلىق خىزمەتلەرنىڭ سۈرئىتىنى تېزلىتىپ، ئىراقنىڭ خەۋپسىزلىك كېڭىشىنىڭ ئالاقىدار قارارلىرىنى ئىجرا قىلىش ئۈچۈن كۆرسەتكەن تىرىشچانلىقىغا ئوبيېكتىپ، ئادىل باھا بېرىپ، ئىراققا قارىتىلغان جازانى ۋاقتىدا بوشىتىش ۋە پەيدىنپەي ئەمەلدىن قالدۇرۇشنى ئۈمىد قىلىدۇ.

ئەزىز ئىراقنىڭ ب د ت خەۋپسىزلىك كېڭىشىنىڭ ئالاقىدار قارارلىرىنى ئىجرا قىلىش ۋە ب د ت ئالاھىدە كومىتېتىنىڭ ئىراقنىڭ قوراللىرىنى تەكشۈرۈش قاتارلىق ئالاقىدار ئەھۋاللار توغرىسىدا مەلۇمات بەردى. ئۇ مۇنداق دېدى: ئىراق ب د ت نىڭ ئالاقىدار تارماقلىرىغا داۋاملىق ئاكتىپ ماسلىشىپ، ئىراققا قارىتىلغان جازانى بالدۇرراق ئەمەلدىن قالدۇرۇشنى قولغا كەلتۈرۈشكە تىرىشىدۇ.

ھايلۇن سنونىڭ تەزىيە يىغىنى ئامېرىكىنىڭ كوننېكتىكوت شتاتىدا ئۆتكۈزۈلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، كوننېكتىكوت (ئامېرىكا)، 2 ـ ماي تېلېگراممىسى. ئامېرىكىنىڭ ئاتاقلىق يازغۇچىسى، مۇخبىرى، جۇڭگو خەلقىنىڭ قەدىناس دوستى ھايلۇن سنونىڭ تەزىيە يىغىنى مۇشۇ ئاينىڭ 2 ـ كۈنى ئامېرىكىنىڭ شەرقىي قىسمىدىكى كوننېكتىكوت شتاتىنىڭ مىدسون چېركاۋىدا تەنتەنىلىك ئۆتكۈزۈلدى. جۇڭگونىڭ كونا دىپلوماتلىرى خۇاڭ خۇا، گۇڭ پۇشېڭ، جۇڭگونىڭ ئامېرىكىدا تۇرۇشلۇق باش ئەلچىسى لى داۋيۈي، جۇڭگونىڭ نيۇ ـ يوركتىكى باش كونسۇلخانىسىنىڭ باش كونسۇلى چيۇشېڭيۈن

سۆزلەپ مۇنداق دېدى: «ھايلۇن جۇڭگو خەلقىنىڭ قەلبىدە مەڭگۈ ھايات، چۈنكى جۇڭگو خەلقى ئۇنىڭ ۋۇجۇدىدىن ئۆزلىرى بىلەن جاپادىمۇ ـ ھالاۋەتتىمۇ بىللە بولۇپ، سىناقتىن ئۆتكەن ھەقىقىي دوستىنىڭ سىماسىنى كۆرگەن.»

لى داۋيۈي تەزىيە نۇتقىدا مۇنداق دېدى: ھايلۇن ـ ئامېرىكىنىڭ دانا، قەھرىمان مۇخبىرى، جۇڭگو خەلقىنى چەكسىز قىزغىن سۆيىدىغان ۋە جۇڭگو خەلقىگە چەكسىز ھېسداشلىق قىلغان ئايال يازغۇچى ئىدى، ئۇ جۇڭگو ـ ئامېرىكا دوستلۇق كۆۋرۈكى سېلىش

راۋاجلاندۇرۇش ئۈچۈن قوشقان تۆھپىسىنى مەدھىيىلىدى. شۇنداقلا ئامېرىكا ـ جۇڭگو دوستلۇق مۇناسىۋىتىنى داۋاملىق ئالغا يۈكسەلدۈرىدىغانلىقىنى بىلدۈرۈشتى.

ھايلۇن سنو كېسەل سەۋەبىدىن 1 ـ ئاينىڭ 11 ـ كۈنى 89 يېشىدا ئامېرىكىنىڭ كوننېكتىكوت شتاتىدا ۋاپات بولدى. ھايلۇن 1931 ـ يىلى جۇڭگوغا كېلىپ ئېرى ئېدگار سنو بىلەن جۇڭگودا ئون يىل ياشىغان ۋە ئىشلىگەن. ئۇ 1936 ـ يىلىنىڭ ئاخىرى ۋە 1937 ـ يىلى ئەنتىياردا قاتمۇقات خەتەرلىك توسالغۇلارنى يېڭىپ، ئىنقىلابىي مۇقەددەس جاي يەنئەننى

لى پېڭ زۇڭلى زامبىيەدىكى رەسمىي دوستانە زىيارىتىنى باشلىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، لۇساكا، 5 ـ ماي تېلېگراممىسى. زامبىيە جۇمھۇرىيىتىنىڭ زۇڭتۇڭى چىلوبانىڭ تەكلىپىگە بىنائەن جۇڭگو گوۋۇيۈەنىنىڭ زۇڭلىسى لى پېڭ بۈگۈن چۈشتىن بۇرۇن مەخسۇس ئايروپىلان بىلەن لۇساكاغا كېلىپ، زامبىيەدىكى رەسمىي دوستانە زىيارىتىنى باشلىدى.

لى پېڭ زۇڭلى ئايرودرومدا يازما سۆز قىلىپ مۇنداق دېدى: جۇڭگو بىلەن ئافرىقىنىڭ ئارىلىقى ناھايىتى يىراق بولسىمۇ، جۇڭگو ـ ئافرىقا دوستلۇقىنىڭ تارىخى ئۇزاق. يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، دۇنيا ۋە ئافرىقىدا چوڭقۇر ئۆزگىرىشلەر يۈز بەردى، لېكىن جۇڭگو ـ ئافرىقا مۇناسىۋىتى سىناقلاردىن ئۆتەلىدى، شۇنداقلا يېڭى تەرەققىياتقا ئېرىشەلىدى.

ئۇ مۇنداق دېدى: «مەن بۇ قېتىم زامبىيە، مۇزامبىك، گابون، كامېرون، نىگېرىيە ۋە تانزانىيىلەردە رەسمىي دوستانە زىيارەتتە بولىمەن، تونۇگۈن سېيشېلدا خىزمەت زىيارىتىدە بولدۇم».

لى پېڭ بۇ قېتىمقى زىيارەت ئارقىلىق جۇڭگونىڭ ئافرىقا دۆلەتلىرى بىلەن بولغان ئالاقىسىنى يەنىمۇ كۈچەيتىشنى، ئۆزئارا چۈشىنىشنى ئىلگىرى سۈرۈشنى، ئەنئەنىۋى دوستلۇقنى راۋاجلاندۇرۇشنى، ئۆزئارا مەنپەئەت يەتكۈزۈش ھەمكارلىقىنى كېڭەيتىشنى ئۈمىد قىلىدىغانلىقىنى ئېيتتى.

زامبىيە زۇڭتۇڭى چىلوبا ۋە ئۇنىڭ رەپىقىسى ۋىرا، مۇئاۋىن زۇڭتۇڭ مىياندا ۋە ئۇنىڭ رەپىقىسى ئەنجىل، دىپلوماتىيە مىنىستىرى سىنبا ۋە ئىچكى كابىنېتنىڭ باشقا مىنىستىرلىرى شۇنىڭدەك قوراللىق قىسىملىرىنىڭ ئۈچ ئارمىيە قوماندانلىرى قاتارلىق يۇقىرى دەرىجىلىك ئارمىيە، ھۆكۈمەت ئەمەلدارلىرى بۈگۈن ئايرودرومغا چىقىپ لى پېڭ زۇڭلى ۋە ئۇنىڭ ھەمراھلىرىنى كۈتۈۋالدى. زامبىيە ئۆسمۈرلىرى لى پېڭ زۇڭلى ۋە ئۇنىڭ رەپىقىسى جۇلىنغا گۈل چەمبىرەك ۋە گۈل تۇتتى.

چاۋشيەن ئامېرىكىنىڭ «چاۋشيەن تەھدىتى سەپسەتىسى»نى تارقاتقانلىقىنى ئەيىبلىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، پخېڭياڭ، 3 ـ ماي تېلېگراممىسى. چاۋشيەن «ئەمگەك خەۋەرلىرى» گېزىتى بۈگۈن ئوبزور ئېلان قىلىپ، ئامېرىكا تارقاتقان ئاتالمىش «چاۋشيەن تەھدىتى سەپسەتىسى»نى قاتتىق ئەيىبلەپ، بۇ، «چاۋشيەنگە قىلىنغان پەسكەش ئىغۋاگەرچىلىك»، دېدى.

ئوبزوردا مۇنداق دېيىلدۇ: يېقىندا ئامېرىكىنىڭ ئۇرۇشخۇمار كۈچلىرى «چاۋشيەن ئارىلىدا ئۇرۇش تەھدىتى مەۋجۇت»، شۇڭا «ئۇرۇشنى چەكلەيدىغان قۇدرەتلىك كۈچ بولۇشى لازىم» دېگەنگە ئوخشاش گەپلەرنى قىلدى. ئامېرىكىنىڭ جامائەت پىكرىنى مۇشۇنداق خاتا يېتەكلىشى «ئۆزىنىڭ ئۇرۇشخۇمار ماھىيىتىنى يوشۇرىدىغان بىر خىل تاكتىكىدىنلا ئىبارەت».

بۇ ئوبزوردا مۇنداق دېيىلدى: چاۋشيەن يېرىم ئارىلىدا ھەقىقەتەن ئۇرۇش تەھدىتى مەۋجۇت، بۇ خىل تەھدىت ئامېرىكىنىڭ ئامېرىكا ـ ياپونىيە بىخەتەرلىك كاپالىتى ئىتتىپاقىنى كۈچەيتىش ھەرىكەتلىرى ۋە ئامېرىكىنىڭ كورېيىدە ئەسكەر كۆپەيتىۋاتقانلىقىدىن كېلىۋاتىدۇ.

زايىر زۇڭتۇڭى موبۇتو (سولدا) بىلەن زايىر ھۆكۈمىتىگە قارشى قوراللىق كۈچلىرىنىڭ رەھبىرى كابىرا (ئوڭدا) مۇشۇ ئاينىڭ 4 ـ كۈنى كونگونىڭ نوئار پورتىدىكى دېڭىز ئارمىيە پاراخوتىدا تۇنجى قېتىم يۈزتۇرانە سۆھبەت ئۆتكۈزۈپ، زايىر ئىچكى توقۇنۇشنى ھەل قىلىشقا تىرىشتى. بۇ قېتىمقى سۆھبەت جەنۇبىي ئافرىقا زۇڭتۇڭى ماندېلا (ئوتتۇردا)نىڭ تۈرتكىسىدە ئۆتكۈزۈلگەن. سۈرەتتە: سۆھبەتتىن كېيىن، موبۇتو، كابىرا ۋە ماندېلا ئاخبارات ئېلان

لى داۋيۋي، جۇڭگونىڭ نيۇ - يوركتىكى باش كونسۇلخانىسىنىڭ باش كونسۇلى چيۇشېگيۇن مەخسۇس بۇ يەرگە كېلىپ، ئامېرىكىلىق دوستلار بىلەن بىرلىكتە هايلۇن سىنو بىلەن ئاخىرقى قېتىم ۋىدالاشتى.

خۇاڭ خۇا ئالدى بىلەن تەزىيە نۇتقى ھېسداشلىق قىلغان ئايال يازغۇچى ئىدى، ئۇ جۇڭگو - ئامېرىكا دوستلۇق كۆۋرۈكى سېلىش ئۈچۈن پۈتكۈل ھاياتىنى تەقدىم قىلدى.

تەزىيە يىغىنىدا، ئامېرىكا - جۇڭگو دوستلۇقى تەشكىلاتلىرىنىڭ مەسئۇللىرىمۇ تەزىيە نۇتقىدا هايلۇن سىنونىڭ ئامېرىكا - جۇڭگو دوستلۇقىنى ئەتىيازدا قاتمۇقات خەتەرلىك توسالغۇلارنى يېڭىپ، ئىنقىلابىي مۇقەددەس جاي يەنئەننى زىيارەت قىلىپ، مەشھۇر «غەربكە ساياھەت خاتىرىسى»نى يازغان. هايلۇن ئۆزىنىڭ 60 يىللىق مۇخبىرلىق ۋە يازغۇچىلىق ھاياتىدا، جۇڭگوغا ئالاقىدار 40 نەچچە كىتاب يازغان.

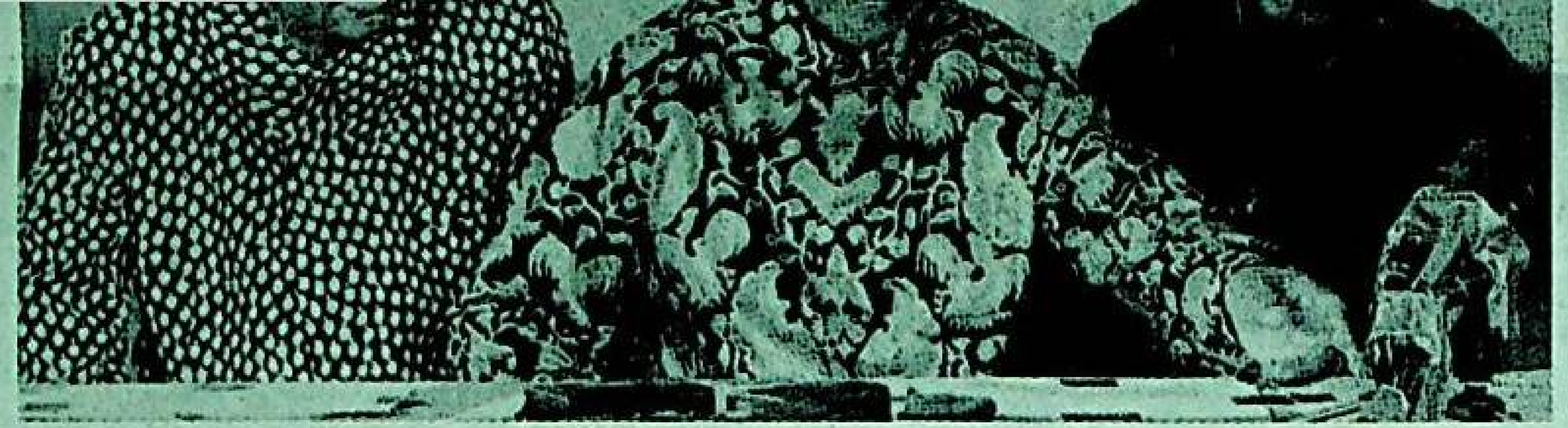

ماندېلا (ئوتتۇرىدا)نىڭ تۈرتكىسىدە ئۆتكۈزۈلگەن. سۈرەتتە: سۆھبەتتىن كېيىن، موبۇتو، كابىلا ۋە ماندېلا ئاخبارات ئېلان قىلىش يىغىنى ئۆتكۈزۈپ، مۇخبىرلارنىڭ سوئاللىرىغا جاۋاب بەرمەكتە.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

مالايسىيا «بىر جۇڭگو» سىياسىتىنى تەكىتلىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، كۇئالا - لۇمپۇر، 4 - ماي تېلېگراممىسى. بۇ يەردىكى ئاخبارات ۋاستىلىرىنىڭ بۈگۈنكى خەۋەرگە قارىغاندا، مالايسىيا زۇڭلىسى ماخاتىر يېقىندا «ئاسىيا خەۋەرلىرى» ھەپتىلىك ژۇرنىلى مۇخبىرىنىڭ مەخسۇس زىيارىتىنى قوبۇل قىلغاندا تەكىتلەپ مۇنداق دېدى: مالايسىيا «بىر جۇڭگو» سىياسىتىدە چىڭ تۇرىدۇ، تەيۋەن جۇڭگو زېمىنىنىڭ بىر قىسمى، تەيۋەن مەسىلىسىنى جۇڭگو ئۆزى ھەل قىلىشى كېرەك.

ماخاتىر شياڭگاڭ مەسىلىسى ئۈستىدە توختىلىپ: ئەنگلىيىنىڭ شياڭگاڭ جۇڭگونىڭ قوينىغا قايتىش ئالدىدا تۇرغاندا ئاتالمىش دېموكراتىيە سىياسىتىنى ھەدەپ تەرغىب قىلغانلىقىنى تەنقىد قىلدى. ئۇ مۇنداق دېدى: 100 يىلغا يېقىن ۋاقىتتىن بۇيان، ئەنگلىيە شياڭگاڭغا دېموكراتىك شەكىل ئارقىلىق ھۆكۈمرانلىق قىلىشنى ئويلىشىپ باقمىغان، ھازىر شياڭگاڭ جۇڭگونىڭ قوينىغا قايتىش ئالدىدا تۇرغاندا ئەنگلىيە دېموكراتىيە سىياسىتىنى يولغا قويۇشنى ھەدەپ كۈچەيتىشكە باشلىدى، بۇ تېپىك نامەردلىك.

ماخاتىر مۇنداق دېدى: «ئىلگىرى شياڭگاڭدا سايلام قانۇنى يوق ئىدى، ھەممىلا ئىشنى ئەنگلىيە ھۆكۈمىتى قارار قىلاتتى. 1997 - يىل 7 - ئاينىڭ 1 - كۈنى يېتىپ كېلىش ئالدىدا تۇرغان بۈگۈنكى كۈندە ئەنگلىيە دېموكراتىيىنى ھەدەپ تىلغا ئېلىۋاتىدۇ، ئەنگلىيىنىڭ مۇشۇنداق قىلىشتىكى مەقسىتى نېمە؟ مېنىڭچە، پۈتۈن دۇنيادىكىلەر ئەنگلىيىنىڭ بۇ خىل ساختىلىقىنى ئېنىق كۆرۈۋالالايدۇ.

ب د ت باش كاتىپىنىڭ ۋەكىلى غەربىي سەھرايى كەبىر مەسىلىسىنى ئىمكان قەدەر تېز ھەل قىلىشنى ئۈمىد قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ئالجىر خەۋىرى. ب د ت باش كاتىپىنىڭ غەربىي سەھرايى كەبىر مەسىلىسى بويىچە پەۋقۇلئاددە ئەلچىسى، ئامېرىكىنىڭ سابىق دۆلەت كاتىپى بېككېر 4 - ئاينىڭ 27 - كۈنى غەربىي شىمالىي ئافرىقىغا قىلغان تۇنجى قېتىملىق سەپىرىنى ئاخىرلاشتۇرغاندا: مەن مەزكۇر رايوننى ئاۋارە قىلىۋاتقان غەربىي سەھرايى كەبىر مەسىلىسىنى ئىمكان قەدەر تېز ھەل قىلىشنى ئۈمىد قىلىمەن، دېدى.

ئالجىرىيە ئاخبارات ئاگېنتلىقىنىڭ خەۋەرگە قارىغاندا، بېككېر 4 - ئاينىڭ 27 - كۈنى ئالجىرىيىنىڭ چېگرا شەھىرى تىندوفتا بىر كۈنلۈك زىيارەتتە بولغاندا غەربىي سەھرايى كەبىر خەلق فورۇلتىيىنىڭ رەھبىرى بىلەن ئۇزاق ۋاقىت سۆھبەتلەشكەن.

بېككېر تەكىتلەپ مۇنداق دېدى: بۇ قېتىمقى زىيارىتىم ئىزدىنىش خاراكتېرىدە بولدى، مەن ئىگىلىگەن ھەقىقىي ئەھۋاللارنى ئالاقىدار مەسئۇللارغا يەتكۈزىمەن.

بۇ يىل 3 - ئايدا ب د ت باش كاتىپى ئانان بېككېرنى غەربىي سەھرايى كەبىر مەسىلىسى بويىچە پەۋقۇلئاددە ئەلچىلىككە تەيىنلەپ، قاتماللىققا پېتىپ قالغان غەربىي سەھرايى كەبىر تىنچلىق سۆھبىتىنى يېڭىباشتىن ئەسلىگە كەلتۈرمەكچى بولغان. بېككېر غەربىي شىمالىي ئافرىقىغا قىلغان بۇ قېتىمقى سەپىرىدە ماراكەش، ئالجىرىيە، ماۋرىتانىيە ۋە تىندوفتىكى غەربىي سەھرايى كەبىر مۇساپىرلار لاگېرىدا زىيارەتتە بولدى.

ۋيېتنام ئامېرىكىنىڭ بىرمىنىڭ شەرقىي جەنۇبىي ئاسىيا دۆلەتلىرى ئىتتىپاقىغا ئەزا بولۇشىنى توسۇپ، بېسىم ئىشلىتىۋاتقانلىقىنى تەنقىد قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، خېنېي خەۋىرى. ۋيېتنام دىپلوماتىيە مىنىستىرلىكىنىڭ باياناتچىسى 28 - ئاپرېل مۇنداق دېدى: ئامېرىكىنىڭ بىرمىنىڭ شەرقىي جەنۇبىي ئاسىيا دۆلەتلىرى ئىتتىپاقىغا ئەزا بولۇشىغا توسقۇنلۇق قىلىپ بېسىم ئىشلەتكەنلىكى «خەلقئارا مۇناسىۋەتنىڭ ئاساسىي پرىنسىپىغا ئۇيغۇن ئەمەس! ئامېرىكىنىڭ بىرمىنىڭ شەرقىي جەنۇبىي ئاسىيا دۆلەتلىرى ئىتتىپاقىغا ئەزا بولۇشىنى توسۇپ، بېسىم ئىشلەتكەنلىكى ئامېرىكىنىڭ شەرقىي جەنۇبىي ئاسىيادىكى ئوبرازى ۋە مەنپەئىتىگە زىيان يەتكۈزىدۇ، خالاس.»

ۋيېتنام دىپلوماتىيە مىنىستىرلىكىنىڭ بۇ باياناتچىسى مۇنداق دېدى: شەرقىي جەنۇبىي ئاسىيا دۆلەتلىرى ئىتتىپاقىغا ئەزا دۆلەتلەر بىرما، لائوس ۋە كامبودژىنى شەرقىي جەنۇبىي ئاسىيا دۆلەتلىرى ئىتتىپاقىغا ئەزالىققا قوبۇل قىلىشنى پرىنسىپ جەھەتتىن قارار قىلدى. بۇ شەرقىي جەنۇبىي ئاسىيا دۆلەتلىرى ئىتتىپاقىنىڭ ئىچكى ئىشى. شەرقىي جەنۇبىي ئاسىيا دۆلەتلىرى ئىتتىپاقى ئەزا بولۇشنى ئىلتىماس قىلغان دۆلەتلەرنىڭ ئىچكى مەسىلىسىنى بۇ ئىتتىپاققا ئەزا بولۇشنىڭ ئالدىنقى شەرتى قىلمايدۇ.

بۇ باياناتچى ئامېرىكىنىڭ بىرمىغا ئىقتىسادىي جازا يۈرگۈزىدىغانلىقىنى جاكارلىغانلىقى ئۈستىدە توختىلىپ مۇنداق دېدى: ۋيېتنام ۋە دۇنيادىكى نۇرغۇن دۆلەتنىڭ نۇقتىئىنەزىرى شۇكى، «ئىقتىسادىي جازا يۈرگۈزۈش ئارقىلىق بىر دۆلەتنىڭ ئىچكى ئىشلىرىغا ئارىلىشىش خەلقئارا مۇناسىۋەتتىكى باراۋەر بولۇش، ئۆزئارا مەنپەئەت يەتكۈزۈش پرىنسىپىغا خىلاپ، ھازىرقى خەلقئارا مۇناسىۋەتنىڭ تەرەققىيات يۈزلىنىشىگە ئۇيغۇن كەلمەيدۇ.»

خەۋەرلەرگە قارىغاندا، ئامېرىكا 4 - ئاينىڭ 22 - كۈنى كىشىلىك ھوقۇق مەسىلىسىنى باھانە قىلىپ، بىرمىغا ئىقتىسادىي جازا يۈرگۈزىدىغانلىقىنى جاكارلىغاندىن كېيىن، سىنگاپور، مالايسىيا ۋە تايلاند بىرمىنىڭ شەرقىي جەنۇبىي ئاسىيا دۆلەتلىرى ئىتتىپاقىغا ئەزا بولۇشىنى قوللايدىغانلىقىنى ئېنىق بىلدۈرگەن. ھىندونېزىيەمۇ بىرمىنىڭ شەرقىي جەنۇبىي ئاسىيا دۆلەتلىرى ئىتتىپاقىغا ئەزا بولۇشىنى ئىزچىل قوللاپ كەلگەن.

****

يېقىندا ئامېرىكىنىڭ شىمالىي داكوتا شتاتىدىكى دافكىس شەھىرىدە بىر كىشى خوتۇنىنى ھاپاشلاپ سۇ بېسىپ كەتكەن يولدىن ئۆتتى. بۇ شەھەرگە يېقىن جايدىكى قىزىل دەريانىڭ سۈيى تېشىپ كەتكەنلىكتىن، شىمالىي داكوتا شتاتىنىڭ فاگو رايونى 100 يىلدىن بۇيان كۆرۈلۈپ باقمىغان كەلكۈن ئاپىتىگە ئۇچرىدى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

كېرىتئان ئومۇمىي سايلامنى مۇددەتتىن بۇرۇن ئۆتكۈزىدىغانلىقىنى جاكارلىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ئوتتاۋا خەۋىرى. كانادا زۇڭلىسى كېرىتئان 27 - ئاپرېل مەملىكەتلىك ئومۇمىي سايلامنى 6 - ئاينىڭ 2 - كۈنى مۇددەتتىن بۇرۇن ئۆتكۈزىدىغانلىقىنى جاكارلىدى.

كېرىتئان باش ۋالىي رومىئوۋ لىبرانىنىڭ تەكلىپىگە بىنائەن پارلامېنتنى تارقىتىۋەتكەندىن كېيىن ئومۇمىي سايلامنى مۇددەتتىن بۇرۇن ئۆتكۈزۈشنى قارار قىلغانلىقىنى جاكارلىدى. كانادا قانۇنىغا ئاساسەن زۇڭلى باش ۋالىيدىن پارلامېنتنى تارقىتىۋېتىشنى تەلەپ قىلغاندىن كېيىن ئومۇمىي سايلام ئۆتكۈزۈشنى جاكارلىيالايدۇ. ئۆتكۈزۈلۈش ئالدىدا تۇرغان ئومۇمىي سايلام نورمال سايلام مۇددىتىدىن 17 ئاي بۇرۇن ئۆتكۈزۈلىدۇ.

كېرىتئان رەھبەرلىكىدىكى ھۆررىيەتچىلەر پارتىيىسى ھۆكۈمىتى 1993 - يىلى 10 - ئايدا ئۆتكۈزۈلگەن ئومۇمىي سايلامدا تەختكە چىقىپ ھاكىمىيەت يۈرگۈزگەن. بۇ يەردىكى ئەربابلار مۇنداق ھېسابلىدى: كېرىتئاننىڭ ئومۇمىي سايلامنى مۇددەتتىن بۇرۇن ئۆتكۈزىدىغانلىقىنى جاكارلىغانلىقى ئۇنىڭ ئۆزىنىڭ، شۇنداقلا ھۆررىيەتچىلەر پارتىيىسىنىڭ ھازىر سايلىغۇچىلار ئارىسىدا قولغا كەلتۈرگەن بىر قەدەر يۇقىرى قوللاش نىسبىتى بىلەن مۇناسىۋەتلىك ئىكەن.

قىسقا خەۋەرلەر

● ئامېرىكىنىڭ دۆلەت كاتىپى ئالبرايت 4 - ئاينىڭ 23 - كۈنى مۇنداق دېدى: ئامېرىكا شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتى بىلەن روسىيىنىڭ سۆھبىتىدە يول قويمايدۇ، روسىيىنىڭ شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتىنىڭ يېڭى ئەزا دۆلەتلەرگە يادرو قورالى ۋە مۇنتىزىم قىسىملارنى ئورۇنلاشتۇرماسلىقى توغرىسىدىكى ئاچقۇچلۇق تەلىپىنى قوبۇل قىلمايدۇ.

● تۈركىيە ھۆكۈمىتىنىڭ باياناتىغا قارىغاندا، تۈركىيە ھۆكۈمەت ئارمىيىسى 4 - ئاينىڭ 23 - كۈنىدىن 24 - كۈنىگىچە شەرقىي جەنۇبتىكى ھەربىي ھەرىكىتىدە كورت ئىشچىلار پارتىيىسىنىڭ 34 نەپەر قوراللىق ئادىمىنى ئېتىپ ئۆلتۈرگەن.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

ئىراننىڭ دىپلوماتىيە مىنىستىرى دىپلوماتىيە سىياسىتىنى قوغداش پرىنسىپىنى تەكىتلىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، تېھران خەۋىرى. ئىراننىڭ دىپلوماتىيە مىنىستىرى ۋىلاياتى 27 - ئاپرېل بۇ يەردە مۇنداق دېدى: ئىران ياۋروپا ئىتتىپاقىغا ئەزا دۆلەتلەر بىلەن ياخشى مۇناسىۋەتنى ساقلاپ قېلىشنى خالايدۇ، «لېكىن بىز دىپلوماتىيە سىياسىتىمىزنى قوغداش پرىنسىپىنى ئەڭ مۇھىم دەپ ھېسابلايمىز».

ۋىلاياتى مۇخبىرلارنى كۈتۈۋېلىش يىغىنىدا مۇخبىرىمىزنىڭ سوئاللىرىغا جاۋاب بەرگەندە تەكىتلەپ مۇنداق دېدى: ئىران ياۋروپا ئىتتىپاقىنى ئۆز ئىچىگە ئالغان ھەممە دۆلەت بىلەن دوستانە مۇناسىۋەتنى ساقلاپ قېلىشنى خالايدۇ، لېكىن «بۇ خىل مۇناسىۋەت بىر تەرەپلىمە ئەمەس، ئەكسىچە بىر - بىرىنى ھۆرمەت قىلىش، باراۋەرلىكتە ئۆزئارا مەنپەئەت يەتكۈزۈش ئاساسىغا ئورنىتىلىشى كېرەك. ئىككىنچى تۈرلۈك قىلىپ ئېيتقاندا، بىر - بىرىنىڭ ئىچكى ئىشلىرىغا ئارىلاشماسلىق ئاساسىغا ئورنىتىلىشى كېرەك».

ئۇ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: ئىراننىڭ تاشقى مۇناسىۋىتى ياۋروپا ئىتتىپاقىغا ئەزا دۆلەتلەر بىلەن بولغان مۇناسىۋەت بىلەنلا چەكلەنمەيدۇ. ئۇ مۇنداق دېدى: «نۇرغۇن كىشىگە ئايانكى، ئىرانغا ئوخشاش دۆلەتنى جازالاش ئۆزلىرى ئۈچۈن پايدىسىز».

ئادرېس: ئۈرۈمچى شەھىرى، ياڭزىجياڭ كوچىسى 1 - نومۇر. تېلېفون باش ئاپپاراتى: 5818200، ئېلان بۆلۈمى: 5850783، تارقىتىش بۆلۈمى: 5859769، تېلېگراف نومۇرى: 5028، پوچتا نومۇرى: 830051، گېزىتنىڭ ئايلىق باھاسى: 7 يۈەن 50 پۇڭ، پارچە باھاسى: 25 پۇڭ (گېزىتنىڭ تىزىملاش نومۇرى:102)

شىنجاڭ گېزىتى

新疆日报 (维吾尔文)

(بۇ سان ئالتە بەت)

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۇتاش نومۇرى: CN 65—0002 / Z

«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى(ۋەكالەت نومۇرى: 1—57)

1997 - يىل

ماي

7

چارشەنبە

ئۈرۈمچىنىڭ ھاۋارايى: كۈندۈزى ھاۋا ئوچۇق، كېچىسى بۇلۇتلۇق بولىدۇ، تېمپېراتۇرا 12 ℃ - 27 ℃ بولىدۇ، ئوت بال شامال چىقىدۇ.

مۇھىم خەۋەرلەر

ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر مىللەت ياشلىرى ياش پىدائىيلار ھەرىكىتىگە پائال قاتناشماقتا

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ئۈرۈمچى، 3 - ماي تېلېگراممىسى. شىنجاڭدىكى 3 مىليون 100 مىڭ ھەر مىللەت ئىتتىپاق ئەزاسى ۋە ياش مەھەللە، رايون مۇلازىملىقى، نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش، ئىقتىسادىي جەھەتتە قۇتقۇزۇشتىن ئىبارەت ئىككى چوڭ تېمىنى چۆرىدەپ ياش پىدائىيلار ھەرىكىتىگە پائال قاتنىشىشتەك ئەمەلىي ھەرىكىتى ئارقىلىق شىنجاڭنىڭ مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى ئۈچۈن تۆھپە قوشماقتا.

ياش پىدائىيلار ھەرىكىتىنىڭ شىنجاڭدا قانات يايدۇرۇلغىنىغا ئۈچ يىلدىن ئاشتى، ھازىر ئىتتىپاق ئەزالىرى، ياشلارنىڭ «بىر - بىرىگە ياردەم بېرىش» ئۇزاق مۇددەتلىك مۇلازىملىق ئۇيۇشمىسى 30 مىڭدىن كۆپرەك (ئائىلىگە) يەتتى، 50 تىن ئارتۇق ۋىلايەت، ئوبلاست دەرىجىلىك ياش پىدائىيلار جەمئىيىتى 500 دىن ئارتۇق مۇلازىملىق پونكىتى، 20 مىڭدىن ئارتۇق كەسپىي خاراكتېرلىك ياشلار مۇلازىملىق ئەترىتى قۇرۇلدى، 2 مىليوندىن ئارتۇق كىشى ھەر خىل شەكىلدىكى پىدائىيلار مۇلازىملىق پائالىيىتىگە قاتناشتى.

ھازىر شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ شەھەر، بازار، مەھەللە، يېزا كەنتلىرىدىكى ھەر مىللەت ياش پىدائىيلار خەلققە قولايلىق يارىتىپ بېرىش مۇلازىملىقى ۋە قىيىنچىلىقى بارلارغا ، مېيىپلەرگە ياردەم بېرىش، مېھىر - شەپقەت يەتكۈزۈش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرماقتا.

سىياسىي كېڭەش ئۇ ئا ر 7 - نۆۋەتلىك كومىتېتى 57 - قېتىملىق رەئىسلەر يىغىنى ئاچتى

ئۆز مۇخبىرىمىز مۇھەممەتئىمىن ئوبۇل خەۋەر قىلىدۇ: سىياسىي كېڭەش شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق 7 - نۆۋەتلىك كومىتېتى مۇشۇ ئاينىڭ 6 - كۈنى چۈشتىن كېيىن 57 - قېتىملىق رەئىسلەر يىغىنى ئېچىپ، سىياسىي كېڭەش شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق 7 - نۆۋەتلىك كومىتېتى دائىمىي كومىتېتىنىڭ 18 - يىغىنىنى مۇشۇ ئاينىڭ 14 - كۈنىدىن 16 - كۈنىگىچە ئۈرۈمچىدە ئېچىشنى قارار قىلدى.

يىغىنغا ئاپتونوم رايونلۇق سىياسىي كېڭەشنىڭ رەئىسى جانابىل رىياسەتچىلىك قىلدى.

يىغىندا دائىمىي كومىتېت يىغىنىنىڭ قارالمىلىرى قاتارلىق ئالاقىدار ئىشلار قاراپ چىقىلدى.

مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ جان تومۇرى

مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنىڭ شانلىق سەھىپىسى

— مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسى ئېيى پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇش توغرىسىدا

ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمى

بۇ يىل 5 - ئاي ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ 15 - قېتىملىق مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسى ئېيى. ئۆتكەنكى 14 - قېتىملىق مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسى ئېيى پائالىيىتىنىڭ تەجرىبىلىرىنى ئەستايىدىل ئەسلەش ۋە يەكۈنلەش بۇ يىللىق ھەتتا بۇنىڭدىن كېيىنكى مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسى ئېيى پائالىيىتىنى ياخشى ئېلىپ بېرىشتا مۇھىم ئەھمىيەتكە ئىگە.

1982 - يىلى 11 - ئايدا ئېچىلغان ئاپتونوم رايونلۇق 1 - قېتىملىق مىللەتلەرنىڭ ئىتتىپاقلىشىپ ئالغا بېسىشى بويىچە ئىلغارلارنى تەقدىرلەش يىغىنىدا ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم يىغىنغا قاتناشقان بارلىق ۋەكىللەرنىڭ تەشەببۇسىغا ئاساسەن، ھەر يىلنىڭ 5 - ئېيىنى مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسى ئېيى قىلىپ، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسى پائالىيىتىنى مەركەزلىك قانات يايدۇرۇشنى قارار قىلغانىدى. شۇنىڭدىن ئېتىبارەن ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە ھەر يىلنىڭ 5 - ئېيىدا مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسى بويىچە دولقۇن قوزغالدى، بۇ مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسىنىڭ چوڭقۇر راۋاجلىنىشىغا تۈرتكە بولدى.

(1)

14 يىلدا 14 قېتىم مەركەزلىك ھالدا ئېلىپ بېرىلغان مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسى ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى ۋە ئىككى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغا خۇشاللىنارلىق ئۆزگىرىشلەرنى ئېلىپ كەلدى. ئۇ ئاساسلىقى مۇنۇ جەھەتلەردە ئىپادىلىنىدۇ:

- ھەر مىللەت كادىرلار، ئاممىنىڭ مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى قوغداش، مىللىي بۆلگۈنچىلىككە قارشى تۇرۇش ئېڭى كۆرۈنەرلىك كۈچەيدى. مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسى ئېيىدا جايلار، ئورۇنلار ھەر خىل تەشۋىقات قوراللىرىدىن تولۇق پايدىلىنىپ، ھەر مىللەت كادىرلار، ئاممىسىغا مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى كۈچەيتىش، مىللىي بۆلگۈنچىلىككە قارشى تۇرۇشنىڭ مۇھىم ئەھمىيىتى، ماركسىزملىق مىللەت قارشى، دىن قارشى، پارتىيىنىڭ مىللىي سىياستى، دىن سىياستى ۋە دۆلەتنىڭ قانۇن - نىزاملىرى، ۋەتەنپەرۋەرلىك ۋە سوتسىيالىزم ئىدىيىسى، پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ شىنجاڭنىڭ مۇقىملىقىنى قوغداش، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى كۈچەيتىش توغرىسىدىكى ...

«ماركسىزملىق مىللەت قارشى ۋە پارتىيىنىڭ مىللىي سىياستى»، «مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسى ئوقۇشلۇقى»، «مىللىي بۆلگۈنچىلىككە قارشى تۇرۇش تەشۋىقات ماتېرىيالى» قاتارلىق نۇرغۇن كىتاب ۋە ئۆگىنىش ماتېرىياللىرىنى تۈزۈپ، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسىدە كونسۇلتاتسىيە قىلىش رولىنى ئوينىدى. كەڭ، چوڭقۇر تەشۋىق - تەربىيە ئارقىلىق ماركسىزملىق مىللەت قارشى ۋە «ئىككى ئايرىلالماسلىق» ئىدىيىسى كىشىلەر قەلبىدىن كۈنسايىن چوڭقۇر ئورۇن ئالدى، ھەر مىللەت كادىرلار ۋە ئاممىنىڭ مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى قوغداش، مىللىي بۆلگۈنچىلىككە قارشى تۇرۇش ئېڭى زور دەرىجىدە كۈچەيدى. كۆپچىلىك شۇنى چوڭقۇر تونۇۋالدىكى، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى شىنجاڭدىكى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ جان تومۇرى، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى كۈچەيتىش بارلىق خىزمەتلەرنى ياخشى ئىشلەشنىڭ تۈپ كاپالىتى، ھەر مىللەت خەلقى ھەممىنەپەس، تەقدىرداش، قەلبداش. ھەر مىللەت كادىرلار ۋە ئامما خىزمەتتە ۋە تۇرمۇشتا ئۆزئارا ئىشىنىپ، ئۆزئارا ھۆرمەتلەپ، ئۆزئارا قوللاپ، ئۆزئارا ئۆگىنىپ، ئۆزئارا چۈشىنىپ كەلدى. خەنزۇ كادىرلار ۋە ئامما شىنجاڭنى قىزغىن سۆيۈش، چېگرا رايوندا يىلتىز تارتىش، تىرىشىپ چېگرا رايون خەلقى ئۈچۈن خىزمەت قىلىش ئىدىيىسىنى پەيدىنپەي تۇرغۇزدى. ئاز سانلىق مىللەت كادىرلار ۋە ئامما خەنزۇ كادىرلار ۋە ئاممىنىڭ خىزمەتلەرنى ياخشى ئىشلىشىنى پائال قوللاپ ۋە ياردەم بېرىپ، ئۆزئارا ئىشىنىپ ئورتاق ئالغا باستى. بولۇپمۇ جەنۇبىي شىنجاڭدىكى ئاز سانلىق مىللەتلەر بىر قەدەر توپلىشىپ ئولتۇراقلاشقان بەزى جايلار تارقاق ئولتۇراقلاشقان خەنزۇلار ئاممىسىغا تېخىمۇ كۆپ كۆڭۈل بۆلدى ۋە ئېتىبار بەردى؛ شىمالىي شىنجاڭدىكى خەنزۇلار توپلىشىپ ئولتۇراقلاشقان بەزى جايلار ئاز سانلىق ...

- پارتىيىنىڭ مىللىي سىياستى يەنىمۇ ئىزچىللاشتۇرۇلدى، ئەمەلىيلەشتۈرۈلدى. مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسى ئېيىدا جايلار، ئورۇنلار پارتىيىنىڭ مىللىي سىياستىنى ئۆگىنىش، تەشۋىق قىلىش ۋە ئىزچىللاشتۇرۇشنى، ئەمەلىيلەشتۈرۈشنى مۇھىم مەزمۇن قىلىپ كۆرۈنەرلىك ئورۇنغا قويدى.

پارتىيىنىڭ مىللىي تېررىتورىيىلىك ئاپتونومىيە سىياستى يەنىمۇ ئىزچىللاشتۇرۇلدى، ئەمەلىيلەشتۈرۈلدى، ئاز سانلىق مىللەت كادىرلار قوشۇنى ئۈزلۈكسىز راۋاجلاندى، زورايدى، ئەخلاقلىق، قابىلىيەتلىك، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى ۋە ۋەتەننىڭ بىرلىكىنى قەتئىي قوغدايدىغان، مىللىي بۆلگۈنچىلىككە قارشى تۇرىدىغان، ئامما بىلەن زىچ ئالاقە باغلايدىغان، كۈچلۈك ئىنقىلابىي كەسپچانلىققا ۋە مەلۇم كەسپىي ئىقتىدارغا ئىگە زور تۈركۈم ئاز سانلىق مىللەت كادىرلىرى ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلىك ئورۇنلىرىغا ئۆستۈرۈلدى. ھازىر ئاپتونوم رايوندىكى ئاز سانلىق مىللەت كادىرلار 292 مىڭغا يېتىپ، كادىرلار ئومۇمىي سانىنىڭ 47.8 % نى ئىگىلىدى. ئاپتونوم رايون بويىچە ئاپتونوم رايوننىڭ رەئىسلىك، ئاپتونوم ئوبلاستلارنىڭ باشلىقلىق، ئاپتونوم ناھىيىنىڭ ھاكىملىق، مىللىي يېزىلارنىڭ باشلىقلىق ھەم ھەر دەرىجىلىك خەلق قۇرۇلتايلىرىنىڭ مۇدىرلىق ۋەزىپىسىنى ئاز سانلىق مىللەت كادىرلىرى ئۈستىگە ئالدى، ئاپتونوم ناھىيىدىن باشقا 83 % ناھىيە (شەھەر)نىڭ باشلىقلىقىنىمۇ ئاز سانلىق مىللەت كادىرلىرى ئۈستىگە ئالدى. ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ پەن - تېخنىكا، مەدەنىيەت ساپاسىنىڭ ئۆسۈشىگە ئەگىشىپ، ھەر دەرىجىلىك، ھەر خىل ئاز سانلىق مىللەت كەسپىي ئىختىساس ئىگىلىرى قوشۇنى ئۈزلۈكسىز زورىيىپ، 183 مىڭ كىشىگە يەتتى، ئۇلار ھەرقايسى سەپلەردە بارغانسېرى مۇھىم رول ئويناماقتا. ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ تىل - يېزىقلىرىغا ئەھمىيەت بېرىلدى، مىللەتلەرنىڭ ئۆزئارا تىل - يېزىق ئۆگىنىشىدە دەسلەپكى قەدەمدە ياخشى ۋەزىيەت شەكىللەندى. ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ ئۆرپ - ئادەتلىرىگە ئومۇميۈزلۈك ھۆرمەت قىلىندى، ھەرقايسى قېرىنداش مىللەتلەر بىر - بىرىگە دوستانە مۇئامىلە قىلىپ، ئىناق ئۆتمەكتە.

پارتىيىنىڭ دىنىي سىياستى يەنىمۇ ئىزچىللاشتۇرۇلدى، ئىجرا قىلىندى. دىنىي پائالىيەت سورۇنلىرى مۇۋاپىق ئورۇنلاشتۇرۇلدى، زۆرۈر بولغان مەسچىت، بۇتخانىلار ئەسلىگە كەلتۈرۈلۈپ ...

ئىدىيىسى، پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ شىنجاڭنىڭ مۇقىملىقىنى قوغداش، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى كۈچەيتىش توغرىسىدىكى بىر قاتار مۇھىم يوليورۇقلىرى، «ئىككى ئايرىلالماسلىق»ۋە «ياشىسۇن مىللەتلەرنىڭ بۈيۈك ئىتتىپاقلىقى»دېگەن ئىدىيىنى زور كۈچ بىلەن تەشۋىق قىلدى. مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسىگە ماسلىشىش ئۈچۈن، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمى

بەردى؛ شىمالىي شىنجاڭدىكى خەنزۇلار توپلىشىپ ئولتۇراقلاشقان بەزى جايلار ئاز سانلىق مىللەتلەر ئاممىسىغا تېخىمۇ كۆڭۈل بۆلدى ۋە ئېتىبار بەردى، شۇنىڭ بىلەن، ھەر مىللەت خەلق ئاممىسى سوتسىيالىستىك مىللەتلەر چوڭ ئائىلىسىنىڭ ئىللىقلىقىنى چوڭقۇر ھېس قىلدى.

سورۇنلىرى مۇۋاپىق ئورۇنلاشتۇرۇلدى، زۆرۈر بولغان مەسچىت، بۇتخانىلار ئەسلىگە كەلتۈرۈلۈپ ۋە ئېچىۋېتىلىپ، دىنغا ئېتىقاد قىلىدىغان ئاممىنىڭ نورمال دىنىي پائالىيەت ئېھتىياجى قاندۇرۇلدى. ۋەتەنپەرۋەر دىنىي زاتلارنى تەربىيىلەشكە ئەھمىيەت بېرىلدى، ھازىر ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

سانجى خۇيزۇ ئاپتونوم ئوبلاستىدا دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق رايونلىرىدىكى ئاساسىي قاتلام كادىرلىرىنىڭ ساپاسى ئۈنۈملۈك ئۆستۈرۈلدى

ئۆز مۇخبىرىمىز چېن شىدۇڭ خەۋەر قىلىدۇ: بۇلتۇر قىش، بۇ يىل ئەتىيازدىن بۇيان، سانجى خۇيزۇ ئاپتونوم ئوبلاستى ئوبلاست، ناھىيە ئورگانلىرىدىن 1500 كادىر ئاجرىتىپ، ئۇلارنى يېزىلارغا ئەۋەتىپ، دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق رايونلىرىنىڭ ئاساسىي قاتلام تەشكىلاتلىرى قۇرۇلۇشىنى ياخشى تۇتۇپ، دەسلەپكى قەدەمدە ئۈنۈم ھاسىل قىلدى.

بۇ ئوبلاستىكى پارتىيە تەشكىلاتلىرى دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق رايونلىرىنىڭ ئاساسىي قاتلام تەشكىلاتلىرىنى تەرتىپكە سېلىش جەريانىدا، ئوبلاست دەرىجىلىك ئالتە رەھبەر، ناھىيە دەرىجىلىك 98 كادىر ۋە 1452 ئورگان كادىرىنى ئاجرىتىپ خىزمەت ئۆمىكى، خىزمەت گۇرۇپپىلىرى تەشكىللەپ، 573 كەنت ئاھالىلەر كومىتېتىغا ئەۋەتىپ، تەرتىپكە سېلىش خىزمىتىنى قانات يايدۇردى. كىشى بېشىغا ئوتتۇرا ھېساب بىلەن توغرا كېلىدىغان كىرىم 530 يۈەندىن تۆۋەن بولغان، ئارقىدا قالغان 43 كەنتنى پۈتۈنلەي ئوبلاست دەرىجىلىك ياكى ناھىيە دەرىجىلىك رەھبەرلەر خىزمەت گۇرۇپپىلىرىنى باشلاپ بېرىپ تەرتىپكە سالدى. ئوبلاست، ناھىيە (شەھەر) يەنە 28 سەييارە كۆزدىن كەچۈرۈش گۇرۇپپىسى ئۇيۇشتۇرۇپ، ئاساسىي قاتلام تەشكىلاتلىرىنى تەرتىپكە سېلىش خىزمىتىنى كۆزدىن كەچۈردى ۋە نازارەت قىلدى، تەكشۈردى.

ئاساسىي قاتلام تەشكىلاتلىرىنى تەرتىپكە سېلىش داۋامىدا، سانجى خۇيزۇ ئاپتونوم ئوبلاستى مەۋقەنى دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق رايونلىرىدىكى ئاساسىي قاتلام كادىرلىرى ۋە پارتىيە ئەزالىرىنىڭ ساپاسىنى ئۆستۈرۈشكە قاراتتى. ئۇلار كەنت كادىرلىرى ئارىسىدا دېموكراتىك باھالاش خىزمىتىنى كەڭ تۈردە قانات يايدۇرۇپ، باھالاش ئارقىلىق كەنت كادىرلىرىنىڭ خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىش مەسئۇلىيىتىنى ئۆستۈرۈپ، كادىرلار بىلەن ئاممىنىڭ مۇناسىۋىتىنى قويۇقلاشتۇردى. شۇنىڭ بىلەن بىللە، سەككىز ناھىيە (شەھەر) نىڭ پارتىيە مەكتەپلىرىدە 22 قارار تەربىيىلەش كۇرسى ئېچىلىپ، 1007 كەنت كادىرى تەربىيىلەندى. يېزا - بازار پارتىيە مەكتەپلىرىدە 265 قارار تەربىيىلەش كۇرسى ئېچىلىپ، تەربىيىلەنگەن كەنت - گۇرۇپپا كادىرلىرى ۋە پارتىيە ئەزالىرى 2678 ئادەم (قېتىم) گە يېتىپ، نۇرغۇن ئاساسىي قاتلام كادىرلىرىنىڭ سىياسىي ساپاسى ئۆستۈرۈلدى.

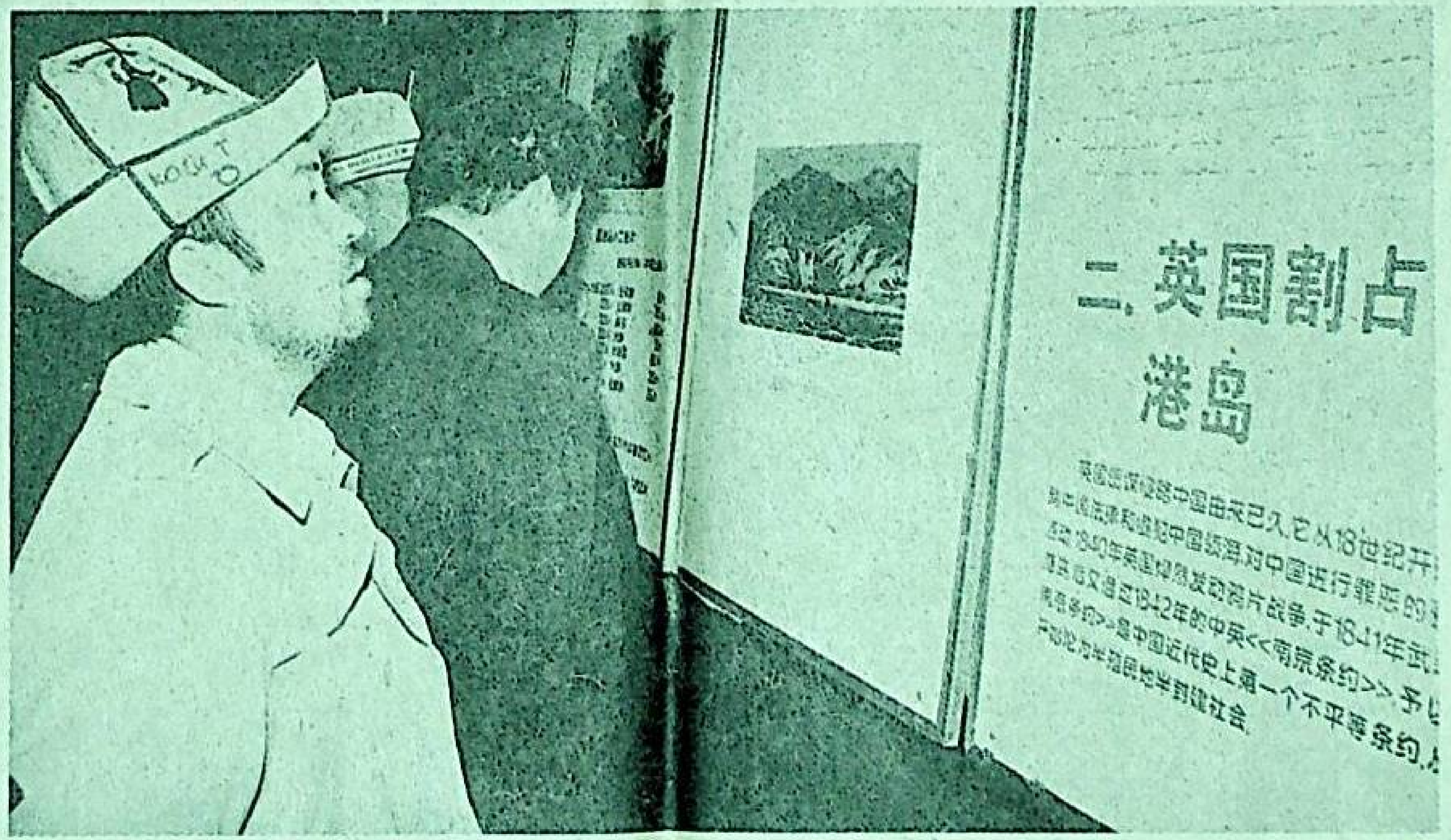

قىزىلسۇ قىرغىز ئاپتونوم ئوبلاستلىق پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمى قاتارلىق ئالتە ئورۇن 4 - ئاينىڭ 22 - كۈنى چۈشتىن كېيىن بىرلىشىپ ئۆتكۈزگەن «شياڭگاڭنىڭ تارىخى ۋە تەرەققىياتى» ناملىق چوڭ تىپتىكى سۈرەتلەر كۆرگەزمىسى ئوبلاستلىق مەدەنىيەت سارىيىدا ئېچىلدى.

سۈرەتتە: ئاز سانلىق مىللەت كادىر، ئىشچى- خىزمەتچىلەر كۆرگەزمىنى كۆرمەكتە.

چيۇ بىنخۇا فوتوسى

جاڭ خېڭ شىمالىي شىنجاڭدا خىزمەت تەكشۈرگەندە تەكىتلەپ مۇنداق دېدى:

سۇ تېجەش تەدبىرلىرىنى كېڭەيتىپ، پاختىدىن مول ھوسۇل ئېلىشقا ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلىش كېرەك

ئۆز مۇخبىرىمىز ۋاڭ شىلڭ خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى جاڭ خېڭ 4 - ئاينىڭ 28- كۈنىدىن 5 - ئاينىڭ 2- كۈنىگىچە شىمالىي شىنجاڭدا يېزا ئىگىلىك خىزمىتىنى تەكشۈرگەندە مۇنداق دېدى: قۇرغاقچىلىققا تاقابىل تۇرۇشنى ئومۇميۈزلۈك ئورۇنلاشتۇرۇپ، ئاز سۇ بىلەن چۈنەكلەپ سۇغىرىشنى ئومۇميۈزلۈك كېڭەيتىپ، بۇ يىل پاختىدىن ئومۇميۈزلۈك مول ھوسۇل ئېلىشقا ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلىش كېرەك.

جاڭ خېڭ تەكشۈرۈشتە مۇنداق دېدى: ھاۋا رايىدىن ئالدىن بېرىلگەن مەلۇماتقا قارىغاندا، دەريا سۈيىگە تايىنىپ كېۋەزنىڭ سۈيىنى قاندۇرۇش مۇمكىن ئەمەس، شۇڭا چارە- ئامال قىلىپ ماشىنىلاشقان قۇدۇقلارنىڭ رولىدىن تولۇق پايدىلىنىش، كېۋەز سۇغىرىشقا كېتىدىغان سۇغا چوقۇم كاپالەتلىك قىلىش كېرەك. تونۇشنى بىرلىككە كەلتۈرۈپ، قۇرغاقچىلىققا تاقابىل تۇرۇش تەدبىرلىرىنى تۇزۇپ چىقىش كېرەك، كېۋەزلىكنى سۇغۇرماي چالا قويۇشقا بولمايدۇ. ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلەر مەسئۇلىيەتنى ھەقىقىي ئۈستىگە ئېلىپ، كۈندىلىك سۇغىرىشنى تۇتۇشى؛ ئاممىنى سەپەرۋەر قىلىپ، ئاز سۇ بىلەن چۈنەكلەپ سۇغىرىش ۋە سۇلياۋ يوپۇق ئۈستىدىن سۇغىرىش، سۇ تېجەپ سوغىرىشنى تېزدىن كېڭەيتىش كېرەك. ھەقىقەتەن سۇ بولمىسا ياكى سۇ يېتىشمىسە، تۈرلۈك ئامىللارنى قىلىپ قۇتقۇزۇش تەدبىرلىرىنى قوللىنىش ياكى كۆلتىۋاتسىيە قىلىش ۋە ياكى قۇرغاقچىلىققا تاقابىل تۇرۇش دورىسىنى ئىشلىتىش كېرەك.

212 پارچە ئاخبارات ئەسىرى 1996 - يىللىق شىنجاڭ ئاخبارات مۇكاپاتىغا ئېرىشتى

ئۆز خەۋىرىمىز. شىنجاڭ ئاخباراتچىلار جەمئىيىتى ئۇيۇشتۇرغان 1996 - يىللىق شىنجاڭ ئاخبارات مۇكاپاتىغا يوللانغان ئاخبارات ئەسەرلىرىنى باھالاش خىزمىتى 4 - ئاينىڭ 25 - كۈنى ئۈرۈمچىدە ئاياغلاشتى. گېزىتىمىزدىن ئۇيغۇرچە، خەنزۇچە، قازاقچە، موڭغۇلچە بولۇپ جەمئىي 19 پارچە ئاخبارات ئەسىرى مۇكاپاتقا ئېرىشتى. بۇنىڭ ئىچىدە 1 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشكەن 6 پارچە ئاخبارات ئەسىرى بار.

ئۇيغۇرچە گېزىتلەردىن: 25 ئاخبارات ئورنى يوللىغان 74 پارچە ئاخبارات ئەسىرىدىن 28 پارچىسى مۇكاپاتقا ئېرىشتى. بۇنىڭ ئىچىدە 1 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشكىنى ئۈچ پارچە. ئۇلار: «شىنجاڭ گېزىتى» دىن مەۋلان سابىت يازغان: «قەشقەر ۋىلايىتىدە 5000 مو ئورمان كېۋەز تېرىش باھانىسى بىلەن نابۇت قىلىۋېتىلدى» دېگەن خەۋەر؛ «شىنجاڭ قانۇنچىلىق گېزىتى» دىن ئابلىمىت ھەسەن بىلەن پەرىدە ئاروپ يازغان: «نۇخان ھازىنىڭ ئىلتىماس ئەرزى ئۈستىدىكى زىيارەت خاراكتېرلىك تەكشۈرۈش پىكرىمىز ئالاقىدار ئورۇنلارنىڭ دىققىتىنى قوزغىدى، رەھبەرلىك ئەھمىيەت بەردى» دېگەن خەۋەر؛ «بايىنغولىن گېزىتى» دىن ئۆمەرجان مەھەممەت يازغان: «ئاپەت ۋە خوشۇت روھى» دېگەن تەپسىلىي خەۋەر.

ئاپتونوم رايونىمىزدىكى خەلق ئوقۇتقۇچىلىرى دۆلەت شتاتىدىكى ئوقۇتقۇچىلىققا ئۆتكۈزۈلدى

ئۆز مۇخبىرىمىز كاڭ پىڭنىڭ ئالاقىدار تارماقلاردىن ئۇقۇشىچە، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى خەلق ئوقۇتقۇچىلىرى پۈتۈنلەي دۆلەت شتاتىدىكى ئوقۇتقۇچىلىققا ئۆتكۈزۈلگەن.

ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ يوليورۇقىغا ئاساسەن، ئاپتونوم رايونلۇق كادىرلار نازارىتى 1991 - يىلىدىن باشلاپ ئالاقىدار تارماقلار بىلەن ھەمكارلىشىپ، ھەر يىلى دۆلەتنىڭ ئاپتونوم رايونىمىزغا چۈشۈرۈپ بەرگەن ئىشچى - خىزمەتچىلەر سانى پىلانى ۋە كادىرلار پىلانىدىن جايلارنىڭ خەلق ئوقۇتقۇچىلىرىنى دۆلەت شتاتىدىكى ئوقۇتقۇچىلىققا ئۆتكۈزۈشنى ھەل قىلىشقا 11 مىڭ 500 شتات ئاجرىتىپ بەردى. شۇنىڭ بىلەن ئۆتكەن يىلىنىڭ ئاخىرىغا قەدەر، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى خەلق ئوقۇتقۇچىلىرى مەسىلىسى دۆلەت بەلگىلىگەن «مۇشۇ ئەسىرنىڭ ئاخىرىدا خەلق ئوقۇتقۇچىلىرى مەسىلىسىنى ئاساسىي جەھەتتىن ھەل قىلىپ بولۇشنى قولغا كەلتۈرۈش» نىشانىدىن تۆت يىل بۇرۇن ھەل قىلىنىپ بولدى.

شەندۇڭ، يۈننەن ئۆلكىلىرى پەيزاۋاتتىكى ئاپەت بولغان رايونلارغا پۇل ئىئانە قىلدى

ئۆز مۇخبىرىمىز ۋاڭ دىڭنىڭ يېقىندا ئاپتونوم رايونلۇق يەر تەۋرەشكە تاقابىل تۇرۇش، ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش خىزمىتىگە رەھبەرلىك قىلىش گۇرۇپپىسى ئىشخانىسىدىن ئىگىلىشىچە، 4 - ئاينىڭ 22 - كۈنى پەيزاۋات ناھىيىسىدە ئۇدا قاتتىق يەر تەۋرىگەندىن كېيىن، شەندۇڭ ئۆلكىلىك ھۆكۈمەت ھال سوراش تېلېگراممىسى ئەۋەتكەن ھەم 500 مىڭ يۈەن ئىئانە قىلغان. بۇ پۇلنى 2 - ئايدا ئىئانە قىلغان 500 مىڭ يۈەنگە قوشقاندا، شەندۇڭ ئۆلكىلىك خەلق ھۆكۈمىتى پەيزاۋاتتىكى ئاپەت بولغان رايونغا جەمئىي 1 مىليون يۈەن ئىئانە قىلغان. بۇ پۇل ئاپەتكە تاقابىل تۇرۇش ئىشلىرىغا ئىشلىتىلگەن. 4 - ئاينىڭ 28 - كۈنى يۈننەن ئۆلكىلىك مالىيە نازارىتى ھال سوراش تېلېگراممىسى ئەۋەتكەن. ھال سوراش تېلېگراممىسىدا مۇنداق دېيىلگەن: «يۈننەن ئۆلكىلىك پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ يوليورۇقىغا ئاساسەن، يۈننەن ئۆلكىسى پەيزاۋاتتىكى ئاپەت بولغان رايونغا 200 مىڭ يۈەن ئەۋەتىش ئارقىلىق يۈننەندىكى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ كۆڭلىنى ئىزھار قىلىدۇ».

ئاپتونوم رايون جايلاردىن يىغىۋېلىنغان پاختا توقۇمىچىلىق زاۋۇتلىرىنىڭ كۆلىمىنى ۋە دەرىجىسىنى ئۆستۈرۈشنى تەلەپ قىلدى

ئۆز مۇخبىرىمىز **مەۋلان سابىت** خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونىمىز «شەرقنىڭ ئۈرچۈقىنى غەربكە يۆتكەش» تە ئارتۇقچە «بوپا يۈكلىۋېلىش»تىن ساقلىنىش ئۈچۈن، جايلاردىن يىغىۋېلىنغان پاختا توقۇمىچىلىق زاۋۇتلىرىنىڭ كۆلىمى ۋە دەرىجىسىنى ئۆستۈرۈپ، يۆتكەلگەن پاختا توقۇمىچىلىق زاۋۇت ئۈسكۈنىلىرىنىڭ سۈپىتىنى تەكشۈرۈش ئۆتكىلىنى چىڭ تۇتۇشنى تەلەپ قىلدى.

يېقىنقى يىللاردىن بۇيان ئاپتونوم رايونىمىزدا كېۋەز تېرىلغۇ كۆلىمىنىڭ كېڭىيىشىگە ئەگىشىپ، پاختىچىلىق خەلق ئىگىلىكىدە ئاساسىي ئورۇنغا ئۆتتى. بەزى ناھىيىلەر بايلىق ئۈستۈنلۈكىنى تاۋار ئۈستۈنلۈكىگە ئايلاندۇرۇش مەقسىتىدە بەزى كۆلىمى كىچىك، دەرىجىسى تۆۋەن پاختا توقۇمىچىلىق زاۋۇتلىرىنى قۇرۇپ زىيان تارتتى. «شەرقنىڭ ئۈرچۈقىنى غەربكە يۆتكەش» قىزغىنلىقى ئەۋج ئالغاندىن بۇيان ئايرىم ئورۇنلاردا يىراقنى كۆرەلمەسلىك ئەھۋالى كۆرۈلدى. كۆپلىگەن پاختا توقۇمىچىلىق زاۋۇتلىرىنىڭ ئىشلەپچىقىرىش ئىقتىدارى 30 مىڭ ئۈرچۈققىمۇ يەتمەيدىغان قىلىپ لايىھەلەندى. ئاپتونوم رايون كۆلىمى كىچىك، سەۋىيىسى تۆۋەن، تەكرار قۇرۇلۇۋاتقان پاختا توقۇمىچىلىق زاۋۇتلىرىنى يىغىدىن قۇرۇشنى چەكلەش ئۈچۈن، ئۆتكەلنى چىڭ تۇتۇپ، 30 مىڭ ئۈرچۈقتىن تۆۋەن پاختا توقۇمىچىلىق زاۋۇتلىرىنى قۇرۇشنى قاتتىق چەكلەپ، «شەرقنىڭ ئۈرچۈقىنى غەربكە يۆتكەش» تۈرىنىڭ دەرىجىسى ۋە سۈپىتىنى ھەقىقىي ئۆستۈرۈشنى ئوتتۇرىغا قويدى.

شىنجاڭ يېزا ئېلېكتر ئېنېرگىيە ئىدارىسى يېزىلارنىڭ ئەتىيازلىق سۇغىرىش ئىشلىرىغا كېتەرلىك توكقا كاپالەتلىك قىلماقتا

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئەنۋەر خالىق** خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونلۇق يېزا ئېلېكتر ئېنېرگىيە ئىدارىسى بۇ يىل ئەتىيازلىق تېرىلغۇ مەزگىلى يېتىپ كېلىش ئالدىدا بالدۇر تۇتۇش قىلىپ، ھەرقايسى يېزا ئېلېكتر ئىشلىرى تارماقلىرىغا يېزا ئىگىلىكىدە ئەتىيازدىكى سۇغىرىش ئىشلىرىغا كېتەرلىك توكقا كاپالەتلىك قىلىش، تېرىلغۇ مەزگىلىدە توك مىقدارى ۋە توك ئىشلىتىش ۋاقتىغا ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلىپ، سۇغىرىشقا كېرەكلىك توكنى ھەر كۈنى 20 سائەتتىن ئازايتماسلىق، يوروتۇشقا كېتەرلىك توكنى پەسىل ئايرىماي ھەر ئايدا 24 كۈندىن ئازايتماسلىقنى، ھەممە يېزا ئىگىلىكىگە ئىشلىتىلگەن توكقا دۆلەت بەلگىلىگەن باھا بويىچە ھەق ئېلىنىشى، باھانى بەلگىلىمىدىن ئاشۇرۇۋەتمەسلىكنى ئورۇنلاشتۇردى.

يۇقىرىدىكى ئورۇنلاشتۇرۇشقا ئاساسەن، ھەر دەرىجىلىك يېزا ئېلېكتر ئىشلىرى تارماقلىرى يوروتۇش ئۈچۈن توك ئىشلىتىلىدىغان ئورۇنلاردىن توك جەددىيچىلىكى كۆرۈلگەندە توكنى ئاز ئىشلىتىشنى، توك جەددىيچىلىكى پەسەيگەندە ئاندىن توكنى كۆپرەك ئىشلىتىشنى تەلەپ قىلدى ۋە توك ئىشلىتىش پەسكويغا چۈشكەندە توك ئىشلىتىدىغان ئورۇنلارنىڭ توك باھاسىنى ئېتىبار باھادا ھېسابلىدى. بۇ تارماقلار يەنە خادىملارنى تەشكىللەپ ئاساسىي قاتلاملارغا ئەۋەتىپ يېزىلارنىڭ سۇغىرىشتا ئىشلىتىلىدىغان ئېلېكتر ئۈسكۈنىلىرىنى رېمونت قىلىشقا يېقىندىن ھەمكارلاشتى ھەممە ئاساسىي قاتلام تېخنىكلىرىنى بىخەتەر توك ئىشلىتىشكە يېتەكلەپ، جىسمانىي خەۋپ - خەتەر ھادىسىلىرى كېلىپ چىقىشنىڭ ئالدىنى ئېلىپ، سۇغىرىشقا كېرەكلىك توكقا كاپالەتلىك قىلدى.

يامالىق تېغىدا يېتىشتۈرۈلگەن شاپتۇل 4 - ئايدا پىشتى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **زۆھرە ئىسمائىل** خەۋەر قىلىدۇ: ئۈرۈمچىنىڭ جەنۇبىدىكى يامالىق تېغى ئۆلگىرى گىياھ ئۈنمەيدىغان قاقاس تاغ ئىدى. يېقىنقى يىللاردىن بۇيان ئاپتونوم رايونلۇق كۆكەرتىش كومىتېتى، شىنجاڭ ئورمانچىلىق نازارىتى زور كۈچ تەشكىللەپ ۋە نۇرغۇن مەبلەغ سېلىپ، بۇ قاقاس تاغدا كەڭ كۆلەمدە ئورمان بىنا قىلىپلا قالماي، ھەر خىل مېۋىلىك باغلارنىمۇ يېتىشتۈردى. بۇ ئورۇنلارنىڭ يېتەكچىلىكىدە يامالىق تېغى تەجرىبە پونكىتىدىكى باغۋەنلەر جاپالىق ئەجىر سىڭدۈرۈش نەتىجىسىدە، شىنجاڭغا كىرگۈزۈلگىنىگە بەش يىل بولغان شاپتۇل كۆچەتلىرىنى پەرۋىش قىلىپ مېۋىگە كىرگۈزدى. بۇنىڭ ئىچىدە، فىنلاندىيىدىن كىرگۈزۈلگەن 01 — 300 سورتلۇق شاپتۇل كۆچىتى 1996 - يىل 11 - ئاينىڭ 26 - كۈنى تىكىلىپ پارنىكتا يېتىشتۈرۈلۈپ، 1997 - يىل 1 - ئاينىڭ 25 - كۈنى چېچەكلەپ، 4 - ئاينىڭ 26 - كۈنى مېۋىسى پىشىپ، كىشىلەر ئېغىز تەگدى. بۇ شاپتۇل ئادەتتىكى شاپتۇل سورتلىرىغا قارىغاندا ئۈچ ئاي بالدۇر پىشقان، مېۋىسى، تەممۇ ئالاھىدە ئىكەن. بۇ شاپتۇل دەرىخى ئادەتتە تۆت مېتىرچە ئۆسىدىكەن. 1- يىلى بىر مېتىر ئۆسۈپلا مېۋە بەرگەن. ھەر بىر تۈپتە يەتتە، سەككىز تال شاپتۇل بولغان. ھەر بىر شاپتۇلنىڭ ئېغىرلىقى 85 - 95 گرامغىچە كېلىدىكەن. پارنىكتا يېتىشتۈرۈلۈۋاتقان شاپتۇل كۆچىتى 300 تۈپتىن ئارتۇق بولۇپ، بەش خىل سورتتىن تەركىب تاپقان. بۇنىڭ ئىچىدە ئەنجۈر شاپتۇلىمۇ ياخشى ئۆسۈپ مېۋىگە كىرگەن. كېلەر يىلى بۇ كۆچەتلەر ئومۇميۈزلۈك مېۋە بەرگۈسى.

قىشتا قاتتىق سوغۇق بولىدىغان يامالىق تېغىدا شاپتۇلنىڭ 4 - ئايدا پىششى بىر مۆجىزە. شەرقىي شىنجاڭ، شىمالىي ۋە جەنۇبىي شىنجاڭنىڭ بۇنىڭدىن كېيىنكى پارنىك باغۋەنچىلىكىنى تەرەققىي قىلدۇرۇشتا بۇ سورت ئالاھىدە رول ئوينىغۇسى.

بورتالا ئوبلاستى ئەتىياز پەسىللىك كۆچەت تىكىپ ئورمان بىنا قىلىش پىلانىنى ئاشۇرۇپ ئورۇندىدى

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز **تۇرسۇن ئىمىن** خەۋەر قىلىدۇ: ئامىنى پائال سەپەرۋەر قىلىپ، ۋەزىپىنى قاتلاممۇ قاتلام ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، ئاممىۋى خاراكتېرلىك كۆچەت تىكىپ ئورمان بىنا قىلىش پائالىيىتىنى كەڭ قانات يايدۇرغانلىقتىن، بورتالا موڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستى بۇ يىل ئەتىياز پەسىللىك كۆچەت تىكىپ ئورمان بىنا قىلىش پىلانىنى ئاشۇرۇپ ئورۇندىدى.

بورتالا ئوبلاستى بۇ يىل ئەتىياز پەسىللىك كۆچەت تىكىپ ئورمان بىنا قىلىشنىڭ تۈرلۈك تەييارلىق خىزمەتلىرىنى بالدۇر ئىشلىدى، ئاپتونوم رايون چۈشۈرگەن 13 مىڭ مو يەرگە كۆچەت تىكىپ ئورمان بىنا قىلىش پىلانىنى قاتلاممۇ قاتلام ئەمەلىيلەشتۈردى. ھەر دەرىجىلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمەتلىرى كۆكەرتىش خىزمىتىگە ئەستايىدىل ئەھمىيەت بېرىپ، رەھبەرلىك ۋە يېتەكچىلىكنى ھەقىقىي كۈچەيتتى. ئوبلاستلىق ئورمانچىلىق ئىدارىسى 3 - ئاينىڭ 22 - كۈنى كۆچەت تىكىپ ئورمان بىنا قىلىش بويىچە سەپەرۋەرلىك يىغىنى ئېچىپ، خىزمەتلەرنى كونكرېت ئورۇنلاش-

تىكىپ ئورمان بىنا قىلىپ، ۋەتەننى باغۇ - بوستانلىققا ئايلاندۇرۇش، ئېكولوگىيىلىك تەڭپۇڭلۇقنى قوغداپ، كېيىنكى ئەۋلادلارغا بەخت يارىتىش ھەققىدىكى تەشۋىق تەربىيىنى كۈچەيتتى. ئوبلاست بويىچە 4 - ئاينىڭ 1 - كۈنى كۆچەت تىكىش باشلانغاندىن كېيىن، رەھبەرلەر ۋە ئورگان كادىرلىرى باشلامچى بولۇپ بەش گۇرۇپپىغا بۆلۈنۈپ، ئىككى ناھىيە، بىر شەھەردىكى تۇزلەڭلىكتىكى ئورمان بىنا قىلىش نۇقتىلىرى ۋە تاغلىق رايون ئورمانچىلىق مەيدانلىرىغا بېرىپ، نەق مەيداندا خىزمەتلەرگە يېتەكچىلىك قىلدى. شۇنىڭدەك كۆچەتلەرنىڭ تىكىلىش سۈرئىتى ۋە سۈپىتى ئۈستىدە تەكشۈرۈش ئېلىپ باردى. كۆرۈلگەن تۈرلۈك قىيىنچىلىق ۋە مەسىلىلەرنى ھەل قىلدى. ئارقا سەپ مۇلازىمەت خىزمىتىنى كۈچەيتىپ، كۆچەت تىكىش داۋامىدا دۇچ كەلگەن ئالاھىدە ئەھۋاللارنى مەلۇم قىلىش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلىدى. ئورمانچىلىق تارماقلىرى ئۈنۈملۈك تەدبىرلەرنى تۈزۈپ يولغا قويۇش بىلەن بىرلىكتە، كەسپىي تېخنىكا جەھەتتىكى يېتەكچىلىكنىمۇ كۈچەيتتى. ھەر دەرىجىلىك

تەييارلاش، كۆچەت تىكىدىغان يەرلەرنى پىلان بويىچە بۆلۈپ بېرىش، ۋەزىپە تەقسىم قىلىش، نەق مەيدانغا بېرىپ تەكشۈرۈپ يېتەكچىلىك قىلىش ئىشلىرىنى پۇختا ئىشلىدى. تۈرلۈك پايدىسىز ئامىللارنى ۋاقتىدا تۈگەتتى. بۇنىڭ بىلەن 4 - ئاينىڭ 24 - كۈنىگە قەدەر ئوبلاست بويىچە 14 مىڭ 812 مو يەرگە كۆچەت تىكىلىپ، ئاپتونوم رايون چۈشۈرگەن پىلان ئۆتكەن يىلدىكىدىن ئون كۈن ئىلگىرى % 13.9 ئاشۇرۇپ ئورۇندالدى. مەجبۇرىي كۆچەت تىكىپ ئورمان بىنا قىلىش پائالىيىتىگە قاتناشقانلار 127 مىڭ ئادەم (قېتىم)غا، تىكىلگەن مەجبۇرىي كۆچەت 592 مىڭ تۈپكە يەتتى. يىغىدىن تىكىلگەن كۆچەت ئىچىدە ماتېرىياللىق كۆچەتلىك 1924 موغا، ئىقتىسادىي كۆچەتلىك 3015 موغا، ئېتىز - ئېرىق ئىھاتە كۆچەتلىك 9332 موغا، باشقا كۆچەتلىك 541 موغا يەتتى. 677.7 مو يەردە قەلەمچە كۆچەتزارلىقى بىنا قىلىندى، جىڭ ناھىيىسى 6491 مو، بورتالا شەھىرى 4514 مو كۆچەتلىك بىنا قىلىپ، پىلانىنى ئايرىم - ئايرىم ھالدا % 44.2 ۋە 0.3 % ئاشۇرۇپ ئورۇندىدى.

شىنجاڭ غەربىي دىيار يۇڭ توقۇمىچىلىق زاۋۇتى مەھسۇلات سۈپىتىنى ياخشىلاپ كارخانىنىڭ ئىناۋىتىنى ئۈستۈرگەنلىكتىن، ئىشلەپچىقارغان مەھسۇلاتلىرى مەملىكەت ئىچىدە سېتىلىپلا قالماستىن، چەت ئەللەردىمۇ سېتىلىپ، ياخشى ئىقتىسادىي ئۈنۈمگە ئېرىشتى. بۇ زاۋۇتنىڭ يىللىق ئېكسپورت سوممىسى 7 مىليون دوللاردىن ئاشتى.

سۈرەتتە: توقۇش سېخىدىن

قەشقەر 2 - سۇ ئېلېكتر ئىستانسىسى قۇرۇلۇشى پۈتۈپ، ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشتۈرۈلدى

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز **ئابدۇۋېلىجان مەتمىن** خەۋەر قىلىدۇ: سەككىز يىل قۇرۇلۇش ئېلىپ بېرىش ئارقىلىق پۈتكەن قەشقەر 2 - سۇ ئېلېكتر ئىستانسىسى 3 - ئاينىڭ ئاخىرىدا مۇناسىۋەتلىك تارماقلارنىڭ تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىشىدىن ئۆتۈپ ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشتۈرۈلدى.

120 مىليون 840 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنغان بۇ قۇرۇلۇش تۈردە 1989 - يىلى 7 - ئايدا ئىش باشلانغان. قۇرۇلۇش قىلىش، قۇراشتۇرۇش ۋەزىپىسىنى ئۈستىگە ئالغان ئاپتونوم رايونلۇق سۇ ئىشلىرى نازارىتىنىڭ سۇ ئېلېكتر 2 - باشقارمىسى، سۇ ئېلېكتر قۇراشتۇرۇش شىركىتى، شىنجاڭ ئىشلەپچىقىرىش-قۇرۇلۇش بىڭتۇەنىنىڭ 3 - قۇرۇلۇش شىركىتى، يېزا ئىگىلىك 3 - شى قۇرۇلۇش تۇەنى قاتارلىق قۇرۇلۇش قىلغۇچى ئورۇنلارنىڭ زىچ ھەمكارلىشىپ زور تىرىشچانلىق كۆرسىتىپ ئىشلىشى نەتىجىسىدە، ئىستانسىنىڭ ئاساسىي گەۋدە قۇرۇلۇشى 1993 - يىلى ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشتۈرۈلگەنىدى. ئىستانسىنىڭ ھازىرقى ئومۇمىي گېنېراتورلار سىغىمچانلىقى 3 × 8800 كىلوۋات. ئىستانسا ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشكەندىن باشلاپ ھازىرغىچە قەشقەر ۋىلايىتى، قىزىلسۇ ئوبلاستىنى 219 مىليون 170 مىڭ كىلوۋات - سائەت توك بىلەن تەمىنلىدى. بۇنىڭ بىلەن بۇ جايلاردا توك جىددىي بولۇش ۋەزىيىتى زور دەرىجىدە پەسەيدى، يېزا ئىگىلىكىنىڭ سۇغىرىش كۆلىمى 426 مىڭ موغا يەتتى، خەلقنىڭ ئىجتىمائىي تۇرمۇشى، ئىشلەپچىقىرىش شارائىتى كۆپ ئاسانلاشتى.

غۇلجا ناھىيىسىدە چارۋىچىلىق ئاساسىي مۇئەسسەسەلىرى قۇرۇلۇشى تېز ھەم پۇختا ئېلىپ بېرىلماقتا

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **تۇرغۇن ئىبراھىم** خەۋەر قىلىدۇ: غۇلجا ناھىيىسى چارۋىچىلارنى ئولتۇراقلاشتۇرۇش ۋە چارۋىچىلىق ئاساسىي

كېسەللىكلەرنىڭ ئالدىنى ئېلىش پونكىتىدىن 47 نى، ئۇششاق چارۋىلارنى ئورۇقلاندۇرۇش پونكىتىدىن 70 نى قۇرۇپ، 70 ئورۇنغا

مۇقىم ئولتۇراقلاشتۇردى. بۇ، ئومۇمىي چارۋىچى ئائىلىسىنىڭ % 88 نى ئىگىلەيدۇ. ئۇنىڭدىن باشقا 1.5 كىلومېتر ئۆستەڭنى رېمونت قىلىپ، 4.5 كىلومېتر

ناهىيىسى چارۋىچىلارنى ئولتۇراقلاش-
تۇرۇش ۋە چارۋىچىلىق ئاساسىي
مۇئەسسەسلىرى قۇرۇلۇشىنى زور
كۈچ بىلەن ئېلىپ بېرىپ،
چارۋىچىلىقنى تەرەققىي قىلدۇرۇش
ئۈچۈن پۇختا ئاساس ياراتتى.
بۇ ناھىيە بۇلتۇردىن باشلاپ
چارۋىچىلىق ئۇل مۇئەسسەسلىرى
قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشكە ئالاھىدە
ئەھمىيەت بېرىپ كەلدى. چارۋا
ماللارنىڭ قوتان شارائىتىنى
ياخشىلاش ئۈچۈن، 38 مىڭ
كۋادرات مېتىر كۆلەمدە ئۆلچەملىك
قوتان سالدى، 145 كۋادرات مېتىر
قوتاننى تەلەپ بويىچە قايتا
ئۆزگەرتىپ ياسىدى، 6487 ئېغىز
سۇلياۋ لاپاسلىق قوتان ياسىدى.
بۇنىڭ بىلەن ناھىيە بويىچە ئومۇمىي
قوتان 68 مىڭ ئېغىزغا يەتتى.
سىلوس ئورىسىنى 5668 گە،
يېڭىدىن 365 ئوت - چۆپ توغراش
ماشىنىسى سېتىۋېلىپ، ئومۇمىي ئوت-
چۆپ توغراش ماشىنىسىنى 840 قا
يەتكۈزۈپ، 169 مىڭ توننا سىلوس
باستى. چارۋا ماللارنى سۈنئىي
ئۇسۇلدا ئۇرۇقلاندۇرۇش ۋە تۇرلۇك

چارۋىلارنى ئۇرۇقلاندۇرۇش پونكىتى-
دىن 70 نى قۇرۇپ، 70 ئورۇنغا
ۋاننا ياسىدى. بۇ ناھىيە يەنە
ئوتلاقلارنى قوغداش ۋە باشقۇرۇشنى
قانۇن ئىزىغا سېلىش، چارۋىچىلارنى
ئولتۇراقلاشتۇرۇشنى چارۋىچىلىقنى
تەرەققىي قىلدۇرۇشنىڭ مۇھىم
تەدبىرى سۈپىتىدە چىڭ تۇتتى.
ئىلگىرى قاشالانغان 150 مىڭ مو
ئوتلاقنى ئومۇميۈزلۈك تەكشۈرۈپ،
بۇزغۇنچىلىققا ئۇچرىغان 102 مىڭ
مو ئوتلاقنى ئەسلىگە كەلتۈردى.
قىزىلساي تەبىئىي ئوتلاق رايونىدىكى
10 مىڭ مو يەرنى يېڭىدىن
قاشالاشتۇردى. 362 چارۋىچى، 92
كوللېكتىپ بىلەن 367 مىڭ مو
ئوتلاقتىن ھەقلىق پايدىلىنىش توختامى
ئىمزالىدى. 1074 ئوتلاقتىن پايدىلىنىش
كىنىشكىسى تارقاتتى. چارۋا ماللارنى
كۆچۈرۈشتىن كېلىپ چىقىدىغان
تۈرلۈك چىقىم ۋە زىيانلارنى ئازايتىش
ئۈچۈن، بىر قانچە يىلدىن بۇيان،
چارۋىچىلارنى مۇقىم ۋە يېرىم مۇقىم
ئولتۇراقلاشتۇرۇش خىزمىتىنى
كۈچەيتىپ، ھازىرغىچە ناھىيە بويىچە
4321 چارۋىچى ئائىلىسىنى مۇقىم ۋە

ئىگىلىدى. ئۇنىڭدىن باشقا 1.5 كىلومېتىر
ئۆستەڭنى رېمونت قىلىپ، 4.5 كىلومېتىر
ئۆستەڭنى سۇ سىڭمەس قىلىپ ياساپ،
چارۋىچى ۋە چارۋا ماللارنىڭ سۇ
مەسىلىسىنى ھەل قىلدى.

دوللاردىن ئاشتى.
سۈرەتتە: توقۇش سېخىدىن
كۆرۈنۈش.
تۇرسۇنمۇھەممەت ئوسمان
فوتوسى

بىنا قىلىش بويىچە سەپەرۋەرلىك يىغىنى
ئېچىپ، خىزمەتلەرنى كونكرېت ئورۇنلاش-
تۇردى، ھەر مىللەت كادىر، ئىشچى -
خىزمەتچىلەر ۋە يېزا - قىشلاق ئاھالىلىرى
ئارىسىدا ئومۇمىي خەلق مەجبۇرىي كۆچەت

بىرلىكتە، كەسپىي تېخنىكا جەھەتتىكى
يېتەكچىلىكنىمۇ كۈچەيتتى. ھەر دەرىجىلىك
پارتكوم، ھۆكۈمەتلەر ۋە كەنت (دۈي) لەرنىڭ
مەسئۇللىرى قول سېلىپ تەييارلىق ئىشلىرى
ۋە سەپەرۋەرلىك يىغىنى ئېچىش، كۆچەت

بىنا قىلىپ، پىلانلىق ئايرىم - ئايرىم ھالدا
% 44.2 ۋە % 0.3 ئاشۇرۇپ ئورۇندىدى.
ئارشاڭ ناھىيىسى 3807 مو كۆچەتلىك بىنا
قىلىپ، پىلانىنىڭ % 95.2 نى ئورۇنداپ
بولدى.

ئورۇننى تەقدىرلىدى.
ھەسەن ئابدۇۋەلى

قىسقا خەۋەرلەر

△ ئاقسۇ ۋىلايەتلىك ئاشلىق باشقارمىسى
كۇچا ناھىيىسىنىڭ ئاغى يېزىسىغا 40 توننا
خىمىيىۋى ئوغۇت ياردەم قىلىپ، دېھقانلارنىڭ
ئەتىيازلىق تېرىلغۇنى ۋاقتىدا ئېلىپ بېرىشى
ئۈچۈن كۈچلۈك مەدەت بەردى.
ئەبەيدۇللا مەھمۇت

△ باي ناھىيىسى 1996 - يىللىق
مەسئۇلىيەتنامىنى نەقلەشتۇرۇپ، دېھقانچىلىق،
ئورمانچىلىق، چارۋىچىلىق ئىشلەپچىقىرىشىدا ۋە
دۆلەتكە پاختا، قىزىلچا سېتىپ بېرىشتە
نەتىجىسى كۆرۈنەرلىك بولغان ئون يېزا -
بازار (مەيدان) ۋە يېزا ئىگىلىك بانكىسى،
تەمىنات - سودا كوپېراتىپى قاتارلىق يېزا
ئىگىلىككە كۈچلۈك مەدەت بەرگەن بەش

△ ئاتۇش شەھەرلىك توك بىلەن تەمىنلەش
ئىدارىسى شەھەر ئاھالىسى ۋە كان -
كارخانىلارنى توك بىلەن تەمىنلەش نىسبىتىنى
% 100 كە يەتكۈزۈپ، 1995 - يىلدىكىدىن
% 3 ئاشۇردى.
ئابلىز ئابلەت مەخسۇم

△ يېڭىسار ناھىيىسىنىڭ چوپان يېزىسىدا
بۇ يىل 1270 مو بوز يەر ئېچىلىپ، كېۋەز
تېرىلغۇ كۆلىمى كېڭەيتىلدى.
جۇرئەت سىدىق، ئابلاجان مامۇت

△ يەكەن ناھىيىسىنىڭ كاچۇڭ يېزا مازار
كەنتىدىكى دېھقانلار 40 مىڭ يۈەن چىقىرىپ ۋە
ئاقتاس سۇئېلېكتر ئىستانسىسىنىڭ ياردىمىگە ئېرىشىپ،
ئۆز كەنتىنىڭ توك مەسىلىسىنى ھەل قىلدى.
داۋۇت ئاۋۇت

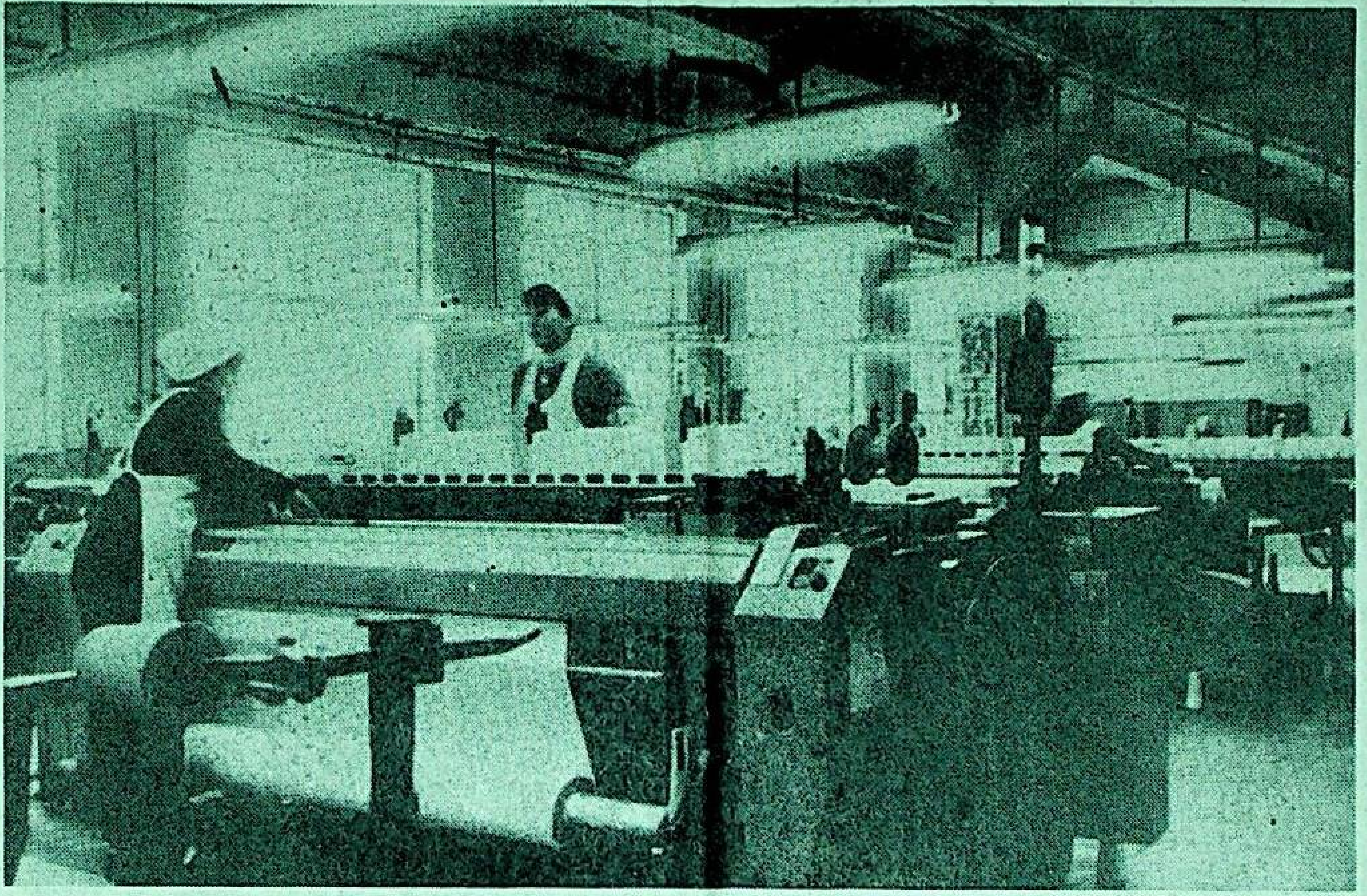

قويچى يېزىسى قانداق قىلىپ تۈرلۈك ئاپەت ئۈستىدىن غەلىبە قىلىپ كېۋەزدىن مول ھوسۇل ئالالىدى؟

خەبەر تارى

بۇلتۇر خوتەن ۋىلايىتىدە كېۋەز تېرىشتىن يىغىۋېلىشقىچە بولغان ئارىلىقتا تېمپېراتۇرا تۆۋەنلەپ كېتىش، غوزا قۇرتى يامراپ كېتىش، كېۋەز يوپۇرمىقى سولىشىپ كېتىشتەك تۈرلۈك ئاپەتلەر يۈز بېرىپ، كېۋەزدىن يۇقىرى ھوسۇل ئېلىشقا ئېغىر تەھدىت سالغان ئەھۋالدىمۇ، قاراقاش ناھىيىسىنىڭ قويچى يېزىسىدا تېرىلغان 7451 مو كېۋەزنىڭ بىرلىك ھوسۇلى 91 كىلوگرامغا، ئومۇمىي ھوسۇلى 680 مىڭ 511 كىلوگرامغا يېتىپ، ئالدىنقى يىلدىكىدىن % 46.6 ئاشتى. بۇ، يېزا تارىخىدا كۆرۈلۈپ باقمىغان يۇقىرى سەۋىيە.

بۇ يېزا قانداق قىلىپ كېۋەزدىن مۇشۇنداق يۇقىرى ھوسۇل ئالالىدى؟

1) رەھبەرلىك ھەقىقىي كۈچەيتىلگەن. قويچى يېزىسى تىپىك دېھقانچىلىق يېزىسى بولۇپ، پاختا بۇ يېزىنىڭ بىردىنبىر تاۋارغا ئايلاندۇرىدىغان مەھسۇلاتى، شۇڭا يېزىلىق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى پاختىچىلىقنى نامراتلىقتىن قۇتۇلۇپ بېيىشتىكى تۇۋرۇك كەسىپ قىلىپ تۇتۇپ ۋە 11 كىشىدىن تەركىب تاپقان پاختا ئىشلەپچىقىرىشقا رەھبەرلىك قىلىش گۇرۇپپىسى قۇرۇپ، كېۋەز تېرىشتىن دۆلەتكە پاختا سېتىپ بەرگىچە بولغان ئارىلىقتىكى مەشغۇلاتلارغا بىۋاستە يېتەكچىلىك قىلغان. بۇ يېزا يەنە مول ھوسۇل پىلانىنى يولغا قويۇپ، يېزا مەسئۇللىرى، يېزىدىكى ئىشچى - خىزمەتچىلەر ۋە كەنت مەسئۇللىرى 100 مودىن 50 موغىچە نۇقتا ئېتىزى تۇتقان. نۇقتا ئېتىزى قىلىنغان كۆلەم 6350 موغا يېتىپ، كېۋەز ئومۇمىي كۆلىمىنىڭ % 85 نى ئىگىلىگەن.

2) تېرىقچىلىق ئىلمىي ئۇسۇلدا قىلىنغان. بۇ يېزا «پەن - تېخنىكا بىرىنچى ئىشلەپچىقىرىش كۈچى» دېگەن ئىدىيىدە چىڭ تۇرۇپ، دېھقانلارنى ئىلمىي ئۇسۇلدا تېرىقچىلىق قىلىشقا يېتەكلىگەن. مەخسۇس كۇرس ئېچىپ، 850 نەپەر دېھقاننى پاختىچىلىق پەن - تېخنىكىسى بويىچە تەربىيىلىگەن. كېۋەز پەرۋىش مەزگىلىدە تېخنىكلار سەككىز قېتىم ئېتىز ئۈستىدە ئەمەلىي مەشغۇلات ئېلىپ بېرىپ، 4746 ئادەم (قېتىم) گە تېخنىكا ئۆگىلەتكەن.

3) سېلىنمىغا كاپالەتلىك قىلىنغان. يېزىلىق تەمىنات - سودا كوپېراتىپى تېرىلغۇدىن بۇرۇن 45 توننا سۇلياۋ يوپۇق، 250 توننا خىمىيىۋى ئوغۇت قاتارلىقلارنى ۋاقتىدا كەلتۈرۈپ، دېھقانلارغا يەتكۈزۈپ بەرگەن، يېزىلىق ئامانەت - قەرز كوپېراتىپى دېھقانلارغا 2 مىليون 200 مىڭ يۈەن قەرز پۇل تارقىتىپ، ئۇلارنى مەبلەغ جەھەتتىكى غەمدىن خالاس قىلغان. بۇنىڭ بىلەن ھەربىر مو كېۋەزگە 30 كىلوگرام خىمىيىۋى ئوغۇت، 100 تاغار مەھەللىۋى ئوغۇت بىلەن ئوغۇتلىنىپ، مول ھوسۇل ئېلىشقا ئاساس يارىتىلغان.

4) يېڭى تېخنىكىلار قوللىنىلغان. بۇلتۇر بۇ يېزىدا % 95 كېۋەز كەڭ ئەنلىك سۇلياۋ يېپىپ تېرىلغان. ئۆسۈشنى تىزگىنلەش، «يوپۇرماق گۆھىرى»، «يېشىل - 95» دورىسى چېچىلىپ، تەبىئىي ئاپەت ئەڭ تۆۋەن چەككە چۈشۈرۈلگەن.

5) تېرىقچىلىق ماشىنىلاشتۇرۇلغان. كېۋەز يەرلىرى كۈزدە بىر قېتىم، ئەتىيازدا بىر قېتىم ماشىنا بىلەن چوڭقۇر ھەيدەلگەن. بۇلتۇر 12 سۇلياۋ يېپىش ماشىنىسى سېتىۋېلىنىپ، ھەر بىر كەنتتە ئىككىدىن سۇلياۋ يېپىش ماشىنىسى بولۇش ئىشقا ئاشۇرۇلۇپ، 7451 مو يەرنىڭ ھەممىسىگە ماشىنا بىلەن سۇلياۋ يوپۇق يېپىپ تېرىلغان.

6) يىغىۋېلىش بىلەن سېتىش تەڭ تۇتۇلغان. يېزىلىق خەلق ھۆكۈمىتى دېھقانلارنى ئېچىلغان پاختىنى سۈپەت ئۆلچىمى بويىچە تۈرگە ئايرىپ سېتىشقا يېتەكلىگەن. نەتىجىدە دېھقانلار باھادىن، زاۋۇت سۈپەتتىن رازى بولغان.

يۇقۇرىقىدەك تەدبىرلەر چىڭ تۇتۇلغانلىقتىن، ۋىلايەت بويىچە كېۋەز ھوسۇلى ئالدىنقى يىلدىكىدىن % 10.54 كېمىيىپ كەتكەن ئەھۋالدىمۇ، بۇ يېزىدا كېۋەزدىن يۇقىرى ھوسۇل ئېلىنغان. دېھقانلارنىڭ پاختىدىن قىلغان كىرىمى ئومۇمىي كىرىمىنىڭ % 42.4 نى ئىگىلەپ، ناھىيە بويىچە 1 - بولغان. يېقىندا ۋىلايەتتە ئېچىلغان «ئۈچ دەرىجىلىك كادىرلار يىغىنى» دا، قويچى يېزىسىنىڭ 1996 - يىللىق پاختا ئىشلەپچىقىرىش تەجرىبىسى تونۇشتۇرۇلۇپ، جايلار ئۇلاردىن ئۆگىنىشكە چاقىرىلغان.

كۇچا ناھىيىسىدە ئېلىپ بېرىلىۋاتقان ئۆگەن دەرياسىنىڭ سۈيى ئارقىلىق كۇچا دەريا ۋادىسىنىڭ سۇغىرىش شارائىتىنى ياخشىلاش مەقسەت قىلىنغان «غەربنىڭ سۈيىنى شەرققە باشلاش» قۇرۇلۇشى يېقىندا پۈتتى.

سۈرەتتە: ئاقسۇ ۋىلايەتلىك پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى تۇنىياز مەھەممەت (سولدىن 1 - كىشى) قاتارلىقلار سۇ باشلىنىش ئالدىدا تۇرغان ئۆستەڭنىڭ سۈپىتىنى تەكشۈرمەكتە.

ئۆز مۇخبىرىمىز **غەيرەت ئۆمەر** فوتوسى

نەشرىياتچىلىقتىكى ئىككى خىل قىممەت توغرىسىدا

ئوركىن ئىبراھىم

نەشرىياتچىلىق خىزمىتى ئاممىغا ئۈچۈن خىزمەت قىلىشنى مەقسەت قىلغان ئاممىۋىلىققا ئىگە خىزمەت. بۇ، مۇھەررىرلەردىن يۇكسەك مەسئۇلىيەتچانلىق ۋە پىداكارانە روھ بولۇشنى تەلەپ قىلىدۇ. نەشرىياتچىلىق خىزمىتى جەمئىيەتنىڭ ياشىقا فۇنكسىيىلىك تارماقلىرىغا ئوخشاش جەمئىيەتنىڭ ماددىي، مەنىۋى تەرەققىياتىدا ئۆزىگە خاس ئىجتىمائىي، تارىخىي، سىياسىي ۋەزىپىلەرنى ئارتقۇرۇپ كەلمەكتە. مائارىپتا نوقۇل تەلىم-تەربىيە ئاساسلىق ئىش سۈپىتىدە تۇتۇلىدۇ، يېزا ئىگىلىكىدە دېھقانچىلىق ۋە ئۇنىڭغا ئالاقىدا تەرەپلەر تۇتۇلىدۇ، لېكىن، نەشرىياتچىلىقتا مەلۇم بىر تەرەپكىلا ئېتىبار بېرىلمەستىن، جەمئىيەتتىكى ھەممە تەرەپلەرنى ئوخشاش ئەكس ئەتتۈرۈشكە توغرا كېلىدۇ. پەقەت كىتابخانلار قاتلىمى ئېھتىياجى تۈپەيلىدىنلا يەتكۈزمەكچى بولغان مەھسۇلاتنىڭ مەزمۇنى، ئىپادىلىنىش شەكلى يا چوڭقۇر، يا تېيىز بولىدۇ. نەشرىياتلارنىڭ ئاساسىي بولغان كىتاب ئوقۇشمىغان ياش ۋە مەدەنىيەت قاتلىمىغا تەۋە كىشىلەرنى ئوبيېكت قىلىپ، مۇناسىپ شەكىل ۋە قاتلامدىكى مەنىۋى قىممەتلەرنى ئۆزىگە جەم قىلىدۇ. كىتابچىلىق شۇنداق مۇقەددەس ۋە مۇھىم بىر ساھەكى، ئىنسان روھىنىڭ ئىنژېنېرلىرى بولغان ئوقۇتقۇچى، يازغۇچى، ئالىم، سەنئەتكار ياكى ھەر بىر ساۋاتلىق ئىنسان كىتابتىن ئايرىلالمايدۇ. ئۇلار كىتابنى مەنىۋى ئوزۇق ئېلىشتىكى ۋاستە ۋە مەنبە قىلىدۇ. كىتاب ئېقى قەغەز، قارىسى سىياھ، يېزىلمىلار يىغىندىسىلا ئەمەس، ئۇ بۇگۈننىڭ تارىخ، كېلەچەك، ئۆتمۈش ۋە رېئاللىق ھەققىدىكى پوزىتسىيىسى ۋە غايىسى، بۈگۈن روھنىڭ جالالىتى، ئىنسانىيەت مەۋجۇتلۇقى ۋە قىممىتى ئۈستىدىكى ئويلىنىشى.

كىتاب ئوقۇش بىر خىل مەنىۋى ئېھتىياجغا ئايلانمىغان جايلاردا كىشىلەرنىڭ روھىي دۇنياسى نامرات، ئىجادچانلىقى ئاجىز بولىدۇ. كىتاب بىزنى ئەجدادلارنىڭ ئىلىم-پەن ۋە سەنئەت بايلىقلىرىدىن بەھرىلىنىش ئىمكانىيىتىگە ئىگە قىلىدۇ. ھالبۇكى كىتابخان رادىئو ئېرىشىدۇ. بۇ ھال ئۇلارغا دەۋرىمىزدىكى تۈرلۈك ھادىسىلەر ۋە تارىختىن بۇيانقى ئىشلارنىڭ ئىجتىمائىي مۇناسىۋىتى ئۈستىدە پىكىر يۈرگۈزۈش ئىمكانىيىتى بېرىدۇ.

نۇرغۇنلىغان كىتابخانلار ئۆزلىرى ئوقۇۋاتقان كىتابلارنىڭ قانچىلىك ئەمگەك ۋە مەبلەغ ئارقىلىق ئۆز قولىغا تېگىدىغانلىقىنى تازا ئاڭقىرىپ كېتەلمەيدۇ. ئۇلار كىتابنىڭ باھاسىغا قاراپلا «قىممەت» ياكى «ئەرزان» دېگەن ئادىي خۇلاسىگە كېلىدۇ. ئەمەلىيەتتە كىتابنىڭ باھاسى بىر كىتابنىڭ ھەقىقىي قىممىتىنى چۈشەندۈرۈپ بېرەلمەيدۇ. ئۇ باھا كىتابنىڭ ماتېرىيال، ئەمگەك تەننەرخى نۇقتىسىدىنلا قويۇلغان ماددىي قىممىتىنىڭلا باھاسى بولۇپ، ھەرگىزمۇ بىر كىتابنىڭ ئومۇمىي قىممىتىگە تەڭ بولالمايدۇ. يەنە كېلىپ، ئۇ بىر قېتىملىق ئەمگەك جەريانى ئارقىلىقلا پۈتىدىغان ۋە بىر قېتىم ئىشلىتىش بىلەنلا قىممىتى چۈشىدىغان نەرسە بولمىغاچقا، مۇقاۋىلىرى ئۆچۈپ كونىراپ كەتكەن تەقدىردىمۇ ئۆز قىممىتىنى يوقاتمايدۇ. ئۇ ھەر بىر دەۋر ۋە ھەر بىر ئادەمنىڭ كۆزىدە ئۆزگىچە باھا ۋە قىممەتكە ئىگە بولۇپ تۇرىدۇ. بىر كىتابنىڭ قىممىتىنى مۆلچەرلەشتە ئۇنىڭ ئىدىيىۋى قىممىتى، ئىجتىمائىي قىممىتى، ئىستېمال قىممىتى، ساقلاش قىممىتى، مەنىۋى قىممىتى، ئىقتىسادىي قىممىتى قاتارلىق جەھەتلەردىن ئويلىنىش كېرەك.

1. كىتاب ھەم مەنىۋى قىممەتكە، ھەم ماددىي قىممەتكە ئىگە مەھسۇلات

كىتاب قەغەز ۋە مەتبەئە تېخنىكىسىنىڭ پەيدا بولۇشى بىلەن بىللە بارلىققا كەلگەن بولۇپ، ئۇنى ئادەتتىكى تاۋارلارغا سېلىشتۇرغاندا ھەم ئوخشاشلىقتا، ھەم ئايرىملىقتا ئىگە.

كىتابنىڭ ئىدىيىۋى مەزمۇنى ۋە شەكلى ئادەتتە ئۇنىڭ ماددىي ئىشلەپچىقىرىلىش جەريانىدىن بۇرۇن بولىدۇ. بۇ، جىسمانىي ئەمگەك بىلەن ئىپادىلىنىش شەكلى بارلىققا كېلىدۇ. بۇ ئىككى جەرياننىڭ ئۆزئارا ماسلىشىشى نەتىجىسىدە كىتاب تەھرىرلىنىش، بېسىلىشتىن ئىبارەت ئىككى ئىشلەپچىقىرىلىش جەريانىدىن ئۆتىدۇ. شۇڭا ئاپتور ۋە مۇھەررىرنىڭ بىلىم سەۋىيىسى، بەدىئىي تەربىيىلىنىشى ۋە كەسپىي قابىلىيىتىنىڭ يۇقىرى-تۆۋەن بولۇشى كىتابنىڭ مەنىۋى قىممىتىنىڭ يۇقىرى-تۆۋەنلىكىنى بەلگىلىسە؛ قەغەز سۈپىتى، باسما تېخنىكىسى، مۇقاۋا لايىھىسى قاتارلىقلارنىڭ يۇقىرى-تۆۋەن بولۇشى كىتابنىڭ ماددىي سۈپىتىنىڭ قانداقلىقىنى بەلگىلەيدۇ. دېمەك، كىتابنىڭ مەنىۋى قىممىتى بىلەن ماددىي قىممىتىنىڭ ياخشى-يامان بولۇشى كىتابنىڭ ئىجتىمائىي قىممىتى بىلەن ئىقتىسادىي قىممىتىنىڭ تەقدىرىنى بەلگىلەيدۇ. كۆرۈۋېلىشقا بولىدۇكى، ئىلغار ئىدىيىۋى ئاڭ ۋە بىلىم قورولمىسىغا ئىگە بولمىغان مۇھەررىر ئىلغار سەۋىيىلىك مەنىۋى ئۇچۇرلارنى يەتكۈزۈپ بېرەلمەيدۇ. كىتابنىڭ ماددىي قىممىتىنىڭ قانداق بولۇشىدىن قەتئىينەزەر، ئۇنىڭ مەنىۋى قىممىتى يۇقىرىلا بولىدىكەن، ئۇ ئۆزىنىڭ ئىجتىمائىي غايىسىگە يەتكەن بولىدۇ. ناۋادا ئۇنىڭ مەنىۋى قىممىتى يۇقىرى بولۇپ، ماددىي قىممىتى تۆۋەن بولۇپ قالسىمۇ، ئۇ خۇددى ئەسكى-تۇسكىلەر ئارىسىدا قالغان بىر ئېسىل ئادەمدەك ھامان ئۆز قىممىتىنى تونۇتالايدۇ، لېكىن، كىتابنىڭ مەنىۋى قىممىتى ئاجىز، ماددىي قىممىتى يۇقىرى بولسا، ئەپسۇسلىنارلىق ئەھۋال كېلىپ چىقىدۇ، خۇددى تېشى پال-پال، ئىچى غال-غال دېگەندەك، بۇنداق كىتابلار ھامان كىتابخانلارنىڭ نەزەرىدىن چۈشىدۇ. ناۋادا كىتابنىڭ ماددىي قىممىتىمۇ، مەنىۋى قىممىتىمۇ يۇقىرى بولسا، يۇقىرى ئۈنۈم، يۇقىرى سۈپەت يېڭى ئۈچۈر چېقىندىلىرىدىن زىلزىلە پەيدا قىلسا، كىتابنىڭ سۈپەتلىك ماددىي مەزمۇنى كىتابخانلارنىڭ پسىخىكىسى ۋە تۇيغۇسىنى ئاچىدۇ، تاۋلايدۇ. خۇددى ئوخشىغان تائام ئادەمنىڭ ئىشتىيىنى تارتقاندەك سۈپەتلىك ماددىي شەكىل بىلەن قاناتلانغان كىتاب ئادەمنى ئۆزىگە مەھلىيا قىلىدۇ. لېكىن، كىتابنىڭ مەنىۋى قىممىتى ياخشى يارىتىلمىغان بولسا، كىتابنىڭ ماددىي شەكلى ھەرقانچە ئېسىل بېزەلگەن تەقدىردىمۇ، پۇل خەجلەپ سېتىۋالغان كىتابخانلارنى ئۆكۈندۈرىدۇ. شۇڭا بىر كىتابنىڭ قىممىتى بىلەن ئۇنىڭغا چاپلانغان باھا تەڭ بولمايدۇ. كىتابنىڭ ئەمەلىي قىممىتى ئۇنىڭ باھاسىدىن كۆپ يۇقىرى بولىدۇ.

بىر كىتابنىڭ مەنىۋى ئىشلەپچىقىرىلىش جەريانى گەرچە قەغەز، سىياھ قاتارلىق ماددىي سەرپىياتلارغا ئېھتىياجلىق بولسىمۇ، بۇلارنى زېھنىي ئەمگەك سەرپىياتى بىلەن سېلىشتۇرغىلى بولمايدۇ، چۈنكى بىر كىتابنىڭ مەنىۋى قىممىتى ھامان ئۇنىڭ ماددىي قىممىتىدىن يۇقىرى بولىدۇ. مەنىۋى قىممەت كىتابنىڭ جېنىدۇر، ماددىي قىممەت كىتابنىڭ تېنىدۇر. ناۋادا ئىدىيىۋى مەزمۇن بىلەن ئىپادىلىنىش شەكلى كىتابنىڭ جېنى دېيىلسە، ئۇ ھالدا ئاپتور، مۇھەررىر بۇ جاننى ياراتقۇچى مەنىۋى ئىنژېنېرلاردۇر. شۇڭا ئاپتور ۋە مۇھەررىرنىڭ كەسپىي مېھنەتچانلىقى پۈتۈپ چىققان مەنىۋى مەھسۇلاتنىڭ سانى ۋە سۈپىتىگە بىۋاسىتە تەسىر كۆرسىتىدۇ. لېكىن، مەنىۋى قىممىتى يۇقىرى بولغان كىتابنىڭ ئىقتىسادىي قىممىتى جەزمەن يۇقىرى بولىدۇ، دەپ كېسىپ ئېيتقىلى بولمايدۇ. ساقلاش قىممىتى بار بەزى كىتابلار سېتىلماي قېلىشى مۇمكىن. بۇ، ئەلۋەتتە كىتابنىڭ تەننەرخى، ماددىي سۈپىتى، شۇنىڭدەك كىتابخانلار قاتلىمىنىڭ سەۋىيىسى ھەم شۇ مىللەت ئاممىسىنىڭ پەن-مەدەنىيەت ساپاسىغا باغلىق. شۇڭا بىر نەشرىيات ۋە بىر مۇھەررىر كىتابلارنىڭ ئىستېمال قىممىتگە ئىگە بولسىلا، ئۇنىڭ ئىشلىتىلىش ۋاقتىنىڭ ئۇزۇن-قىسقا بولۇشىدىن قەتئىينەزەر، ئۇ ھامان مۇئەييەن ئىقتىسادىي ۋە ئىجتىمائىي ئۈنۈم يارىتىدۇ. كىتابمۇ شۇنىڭغا ئوخشاش بولىدۇ. ناچار كىتابنىڭمۇ خېرىدارى بولىدۇ ھەم ئۇ بەلگىلىك ئىقتىسادىي ئۈنۈم يارىتالماي قالمايدۇ. لېكىن، نەشرىيات تېگى-تەكتىدىن ئېيتقاندا، مەنىۋى مەھسۇلات يارىتىدىغان ئورۇن، نۆۋەتتىكى بازار مېخانىزمى كىتاب ئىشلەپچىقىرىش ئەمگىكىنىڭ مەنىۋى قىممەتلىك ھەم ماددىي قىممەتلىك خاراكتېرىنى گەۋدىلەندۈرمەكتە. شۇڭا ئۇنىڭ قىممىتىنى بىرلىكەن پۇلو، بىر زىخ كاۋاپ دېگەندەك كونكرېت قىممەتكە ئىگە سان-مىقدار چۈشەنچىسى بىلەن ئىزاھلاپ بولغىلى بولمايدۇ. بىر كىتاب، ھەتتا بىر جۈملە سۆزدە بىر ئىراغا تەڭ ھەقىقەت مۇجەسسەملەشكەن بولۇشى، بىر جۈملە سۆز ياكى بىر گەپكە ئىنسانىيەتنىڭ بارلىق قىممەتلىرى يىغىنچاقلانغان بولۇشى مۇمكىن.

ئەلۋەتتە، بىر كىتاب ئەسلىدىكى خام ئورگىنالدىن تەھرىرلىنىپ، بېسىلىپ، كىتابخانلارنىڭ قولىغا بارغىچە مەنىۋى ۋە ماددىي ئەمگەك جەريانلىرىنى باشتىن كەچۈرۈپ تاۋارغا ئايلىنىدۇ. شۇنداق ئىكەن، ئۇنىڭ مەنىۋى مەھسۇلاتلىق قىممىتى تاۋار شەكلىنى ئېلىپ، بەلگىلىك ئىجتىمائىي ۋە ئىقتىسادىي قىممەتكە يۈزلىنىدۇ. مەنىۋى قىممەت كاتېگورىيىسىدىكى مەلۇم ئەمگەك باھاسى چاپلىنىپ تاۋارغا ئايلانغان كىتاب كىشىلەرنىڭ مەنىۋى دۇنياسىغا تەسىر قىلىش ۋە كىشىلەرنى يېڭى مەنىۋى تەجرىبە ئېلىپ بېرىشقا يېتەكلەش رولىنى ئويناپ بەلگىلىك ئىجتىمائىي تۈس ئالىدۇ. ھەرقانداق كىتاب يا ئۇنداق، يا مۇنداق دەرىجىدە ئىقتىسادىي ۋە ئىجتىمائىي ئۈنۈم يارىتىدۇ. پەقەت ئىقتىسادىي ئۈنۈملا بولۇپ ئىجتىمائىي ئۈنۈمى بولمايدىغان، ئىجتىمائىي ئۈنۈملا بولۇپ ئىقتىسادىي ئۈنۈمى بولمايدىغان ئىش بولمايدۇ. تارقىتىلىش مىقدارى ئىنتايىن ياخشى بىر كىتاب ناھايىتى ياخشى ئىجتىمائىي ئۈنۈمگە ئېرىشەلەيدۇ ۋە شۇنىڭغا مۇناسىپ تۈرتكىلىك رول ئوينايدۇ. چۈنكى، كىتابخانلار تۈرلۈك قاتلاملارغا تەۋە بولىدۇ. ئىجتىمائىي ئۈنۈمگە كاپالەتلىك قىلىش شەرتى ئاستىدا، ئىقتىسادىي ئۈنۈمنى ياخشىلاپ، نوقتىلىق كىتاب ۋە باس-باس كىتابتىن ئىبارەت ئىككى ھالقىنى چىڭ تۇتۇش، تەشۋىقات ۋە تارقىتىشنى كۈچەيتىپ، باشقۇرۇش مېخانىزمىنى ياخشىلاش، بۇ ئارقىلىق ئىجتىمائىي قىممەت بىلەن ئىقتىسادىي قىممەتنىڭ بىرلىكىنى ئىلگىرى سۈرۈش ئىنتايىن مۇھىم. چۈنكى، «قوش ئۈنۈم»گە ئىگە كىتابلارنى ئالدى بىلەن چىقىرىش، مەبلەغ، ماتېرىيال، ۋاقىت، سۈپەت قاتارلىق جەھەتلەردە كاپالەتلەندۈرۈش نەشرىياتچىلىقتىكى ئىككى خىل قىممەتنى ئىلگىرى سۈرۈشنىڭ ئاساسى. شۇنداق قىلغاندىلا، ئىقتىسادىي ئۈنۈمگە بېرىلىپ كېتىپ، ئىجتىمائىي ئۈنۈمگە سەل قارايدىغان، ئىجتىمائىي ئۈنۈمگە كۆچەپ كېتىپ، ئىقتىسادىي ئۈنۈمنىڭ مۇھىملىقىنى چۈشەنمەيدىغان ئەھۋاللاردىن ساقلانغىلى بولىدۇ. پايدا-زىيانغا ئۆزى مەسئۇل بولىدىغان نەشرىيات تۈرلۈك قاتلاملارغا تەۋە كىتابخانلار توپىغا تەڭ ئېتىبار بېرىپ، ئىستېمال قىممىتى كۈچلۈك كىتابلار بىلەن ئىدىيىۋى قىممىتى (ساقلاش قىممىتى) زور كىتابلارنى مۇۋاپىق كىرىشتۈرۈپ، جەمئىيەتنىڭ ھەر خىل ئېھتىياجىنى ئۆزىدە مەركەزلىك ئەكس ئەتتۈرۈپ، كىتابنىڭ مەنىۋى قىممىتى بىلەن ماددىي قىممىتىنى يۇقىرى كۆتۈرۈشنى كىتابنىڭ سۈپىتىنى ئۆستۈرۈشنىڭ ئاساسى قىلىپ، كىتابنىڭ ئىجتىمائىي ۋە ئىقتىسادىي قىممىتىنىڭ مۇناسىۋىتىنى توغرا يولغا سېلىشى كېرەك.

ئومۇمەن، كىتاب كىشىلەرگە ئۆز ئەتراپىدىكى رېئال دۇنياغا قانداق چۈشۈش ۋە ئۇنىڭ مېغىزىنى قانداق چېقىشنى ئۆگىتىدىغان قورال. ئۇ بىر مىللەت تارىخىدا ئالەمشۇمۇل ئۆزگىرىشلەرنى پەيدا قىلالمىسىمۇ، بىر مىللەتنىڭ مەدەنىيەت ئۇدۇمىنى، ماددىي، مەنىۋى مىزانلىرىنى ساقلايدۇ، ياخشى يېزىلغان بىر كىتاب ياكى بىر جۈملە سۆز بىر ئادەمنىڭ مەنىۋى تەرەققىياتىدىكى بىر بالداق بولۇپ قېلىشى مۇمكىن. بىر ياخشى كىتابنىڭ ئىدىيىۋى

بايلىقلىرىدىن بەھرىلىنىش ئىمكانىيىتىگە ئىگە قىلىدۇ. ھالبۇكى كىتابخان رادىئو ئاڭلىغۇچى ۋە تېلېۋىزور كۆرگۈچى تاماشىبىنلارغا ئوخشىمايدۇ. كىتابخانلار ماكان جەھەتتىلا ئەمەس، زامان جەھەتتىمۇ ئورتاقلىققا ئىگە بولۇپ، ئوخشاش بىر كىتابنىڭ كىتابخانلىرى ئوخشىمىغان زامان ۋە ماكاندا مەزكۇر كىتابتىن پايدىلىنىدۇ. كىتابخان كىتاب-ژۇرناللاردىن تۈرلۈك مەسىلىلەر ھەققىدىكى مۇئەييەن ئۇچۇرلارغا ئىگە بولۇپلا قالماي، يەنە ئىجتىمائىي باھاغىمۇ

ئىشلەپچىقىرىلىش جەريانىدىن بۇرۇن بولىدۇ. بۇ، جىسمانىي ئەمگەك بىلەن ئەمەس، ئەقلىي ئەمگەك جەريانى ئارقىلىق تاماملىنىدۇ. كىتابنىڭ مەنىۋى ئىشلەپچىقىرىلىش جەريانى بولغانغا ئوخشاش، ماددىي ئىشلەپچىقىرىلىش جەريانىمۇ بولىدۇ. مەنىۋى ئىشلەپچىقىرىلىش جەريانىدا كىتابنىڭ ئىدىيىۋى مەزمۇنى ۋە بۇ ئىدىيىۋى مەزمۇننى ئىپادىلەش شەكلى يارىتىلىدۇ. ماددىي ئىشلەپچىقىرىلىش جەريانىدا كىتابنىڭ ماددىي مەزمۇنى ۋە بۇ مەزمۇننىڭ

قىممىتىمۇ، مەنىۋى قىممىتىمۇ يۇقىرى بولسا، يۇقىرى ئۈنۈم، يۇقىرى سۈپەت دېگەنلەرگە كاپالەتلىك قىلغىلى بولىدۇ. شۇ چاغدا تەشۋىقاتمۇ ئۆز كۈچىنى كۆرسىتەلەيدۇ. مۇقاۋا، بەت لايىھىسى، قەغەزنىڭ سۈپىتى، باسما تېخنىكىسى بىلەن ئەسەرنىڭ ئىدىيىۋى مەزمۇن شەكلى بىر پۈتۈن گارمونىيە ھاسىل قىلالىسا، ئاندىن ئالتۇن ئۈزۈككە ياقۇت كۆز دېگەندەك زامانغا لايىق ئىجتىمائىي ئۈنۈم ۋە ئىقتىسادىي قىممەت يارىتىقلى بولىدۇ.

ئەسەرنىڭ مەنىۋى مەزمۇنى كىتابخانلارنىڭ روھىيىتىدە ھەر خىل

پەن - مەدەنىيەت ساپاسىغا باغلىق. شۇڭا بىر نەشرىيات ۋە بىر مۇھەررىر كىتابلارنىڭ ئىجتىمائىي ۋە ئىقتىسادىي قىممىتىنى ئاساس قىلىش بىلەن بىر ۋاقىتتا، كىتابخانلار پسىخىكىسى ۋە قاتلىمىنى شەكىللەندۈرۈشكە ئالاھىدە كۈچ سەرپ قىلىپ، جەمئىيەت ئەزاسىنىڭ ئومۇميۈزلۈك ساپاسىنى ئۆستۈرۈش، كىتاب ئوقۇشنى بىر خىل ئوبيېكتىپ ئىجتىمائىي كەيپىياتقا ئايلاندۇرۇش ئۈچۈن تىرىشىشى كېرەك.

2. كىتابنىڭ ئىجتىمائىي قىممىتى بىلەن ئىقتىسادىي قىممىتىنىڭ مۇناسىۋىتى

مۇئەييەن بىر مەھسۇلات پەقەت

تارقىتىلىش مىقدارى ئىنتايىن ياخشى بىر كىتاب ناھايىتى ياخشى ئىجتىمائىي ئۈنۈمگە ئېرىشەلەيدۇ ۋە شۇنىڭغا مۇناسىپ ئىقتىسادىي قىممەت ئەكىلىدۇ.

نەشرىياتچىلىق سان ۋە سۈپەت جەھەتتە كەڭ خەلق ئاممىسىنىڭ مەدەنىيەت، تۇرمۇش ئېھتىياجىنى قاندۇرۇشنى مەقسەت قىلىدۇ. بەدىئىي قىممەت، ئىلمىي قىممەت ۋە ئىدىيىۋى قىممەت كىتابنىڭ سۈپىتىنى ئۆلچەشتىكى بىردىنبىر ئۆلچەم، ۋەھالەنكى بۇ ئۈچ قىممەتنى ئۆزىدە بىردەك ھازىرلىغان كىتابلارنىڭ شۇنىڭغا مۇناسىپ ئىقتىسادىي ۋە ئىجتىمائىي قىممەت يارىتالىشى ناتايىن. بۇنىڭ ئۈچۈن ئۆزىدە بەلگىلىك بەدىئىي، ئىدىيىۋى، ئىلمىي ساپا ھازىرلىغان كىتابخانلار قاتلىمى بولۇشى كېرەك. بۇ قاتلام ھەرگىز ئۆزلۈكىدىن شەكىللەنمەيدۇ. ئۇلار بىر تەرەپتىن، جەمئىيەتنىڭ ئىقتىسادىي، مائارىپ كۈچىنىڭ ئېشىشىغا ئەگىشىپ تەدرىجىي شەكىللىنىدۇ. بۇ، نەشرىياتچىلىق بىلەن مائارىپنىڭ بىر-بىرىنى تولۇقلاشتەك ئالاھىدىلىككە ئىگە ئىكەنلىكىنى چۈشەندۈرىدۇ.

يەنە بىر جەھەتتىن، نەشرىياتلار كىتابخانلار قوشۇنىنى شەكىللەندۈرۈشتە

تەرەققىياتىدىكى بىر بالداق بولۇپ قېلىشى مۇمكىن. بىر ياخشى كىتابنىڭ ئىدىيىۋى نۇرى بىر قانچە مىڭ يىلدىن كېيىنمۇ ئۆچمەيدۇ. چۈنكى، كىتاب بىزنى ئىككىنچى بىر ھايات رېئاللىقىغا ئىگە قىلىپ، ھاياتنى كېڭەيتىدۇ ۋە ئۇزارتىدۇ. ئەلۋەتتە ھازىرنى ۋە كەلگۈسىنى بىلىش ئۈچۈن ئۆتمۈشنى بىلىش كېرەك. بىزنىڭ بۇ خىل ئېھتىياجىمىزنى پەقەت كىتابلا قانائەتلەندۈرەلەيدۇ. ئۇ مىللەتنىڭ ۋە شەخسنىڭ ئىدىيىۋى تەرەققىياتى ۋە تارىخىي ئەستىلىكلىرىنى چۈشىنىشنىڭ مۇھىم شەرتى. بىر مىللەت ۋە بىر خەلقنىڭ نەشرىياتچىلىق ئىشلىرىنىڭ قانداقلىقى ئۇنىڭ ئىجتىمائىي تەرەققىيات سەۋىيىسىنىڭ قانداقلىقىنى كۆرسىتىپ بېرىدۇ. مەكتەپلەر دەرسلىكتىن ئايرىلالمايدۇ، ئوقۇغۇچىلار كىتابتىن ئايرىلالمايدۇ.

نەشرىياتچىلىق خىزمىتى مۇھەررىرلەردىن كۈچلۈك بىلىمگە ۋە كەسپچانلىققا ئىگە بولۇش كېرەكلىكىنى، ھەربىر كىتابنى چىقىرىشنى ئويلاشقاندا، ئىقتىسادىي كاللا بولۇش بىلەن بىللە، ستراتېگىيىلىك نىشان ۋە يىراقنى كۆرەرلىك بولۇشنى تەلەپ قىلىدۇ.

مارالبېشىدا «ئۈچ خىل قۇرۇلۇش»تىكى ئىلغار ئورۇنلار مۇكاپاتلاندى

مارالبېشى ناھىيىسى يېقىندا ناھىيىنىڭ «بەشتە ياخشى يېزا» قۇرۇلۇشى، ئېتىز-ئېرىق سۇ ئىنشائاتى ئاساسىي قۇرۇلۇشى، ئىچىدىغان سۇنى ياخشىلاپ كېسەللىكنىڭ ئالدىنى ئېلىش قۇرۇلۇشىدىن ئىبارەت «ئۈچ خىل قۇرۇلۇش»تا نەتىجىسى كۆرۈنەرلىك بولغان ئورۇنلارنى مۇكاپاتلىدى.

يېزىلارنىڭ ئىچىدىغان سۇ شارائىتىنى ياخشىلاپ كېسەللىكنىڭ ئالدىنى ئېلىش، ھەر مىللەت ئاممىسىنىڭ تۇرمۇش سەۋىيىسىنى ئۆستۈرۈش ئۈچۈن، ناھىيىلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى ئۆتكەن يىلنىڭ بېشىدىلا «ئۈچ خىل قۇرۇلۇش»نىڭ سۈرئىتىنى تېزلىتىش ۋە ياخشى ئېلىپ بېرىش توغرىسىدا كونكرېت تەلەپ ۋە يولغا قويۇش چارىسىنى تۈزۈپ يولغا قويغان ھەمدە بۇ ھەقتە ھەرقايسى يېزا، بازار (مەيدان)لار بىلەن مەسئۇلىيەتنامە ئىمزالىغانىدى.

بىر يىلدىن بۇيان، ھەرقايسى يېزا، بازار (مەيدان)لار ناھىيىلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ تۈرلۈك تەدبىرلىرىنى ئەستايىدىل ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، ئېتىز-ئېرىق سۇ ئىنشائاتى قۇرۇلۇشىنى مەركەز قىلغان «بەشتە ياخشى يېزا» قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتتى.

سۇ تېجەش تىپىدىكى يېزا ئىگىلىكى نىشانىنى چۆرىدەپ، سۇنى تېجەپ سۇغىرىش كۆلىمىنى ئاشۇرۇش، سۇنى كۆپەيتىپ سۇغىرىش كۆلىمىنى ئاشۇرۇش قۇرۇلۇشىنى يولغا قويۇپ، سۇدىن پايدىلىنىش نىسبىتىنى زور دەرىجىدە ئاشۇردى. يېزىلاردىكى ئىچىدىغان سۇنى ياخشىلاپ، كېسەللىكنىڭ ئالدىنى ئېلىش قۇرۇلۇشقا 14 مىليون يۈەندىن ئارتۇق مەبلەغ سېلىپ، 18 ئورۇندا سۇ مۇنارى ياسىدى، 350 كىلومېتىر ئۇزۇنلۇقتا سۇ تورۇبىسى ياتقۇزدى، 68 ئورۇندا باسما قۇدۇق ياسىدى. بۇنىڭ بىلەن، 172 مىڭ ئادەم ۋە 126 مىڭ تۇياق چارۋىنىڭ ئىچىدىغان سۇ قىيىنچىلىقى ھەل بولدى.

«ئۈچ خىل قۇرۇلۇش» داۋامىدا ھەر مىللەت كادىرلىرى، قۇرۇلۇش قىلغۇچىلار جاپالىق ئىشلەپ، ناھىيىنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈش، خەلقنىڭ تۇرمۇش سەۋىيىسىنى ئۆستۈرۈش جەھەتتە زور تۆھپە قوشتى. شۇڭا ناھىيىلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى يېقىندا تەقدىرلەش يىغىنى ئېچىپ، «ئۈچ خىل قۇرۇلۇش» داۋامىدا گەۋدىلىك تۆھپە قوشقان شامال يېزىسى قاتارلىق يەتتە يېزا، بازار (مەيدان)نى ئۈچ دەرىجە بويىچە 34 مىڭ يۈەن بىلەن مۇكاپاتلىدى.

ئابدۇمىجىت مۇسا

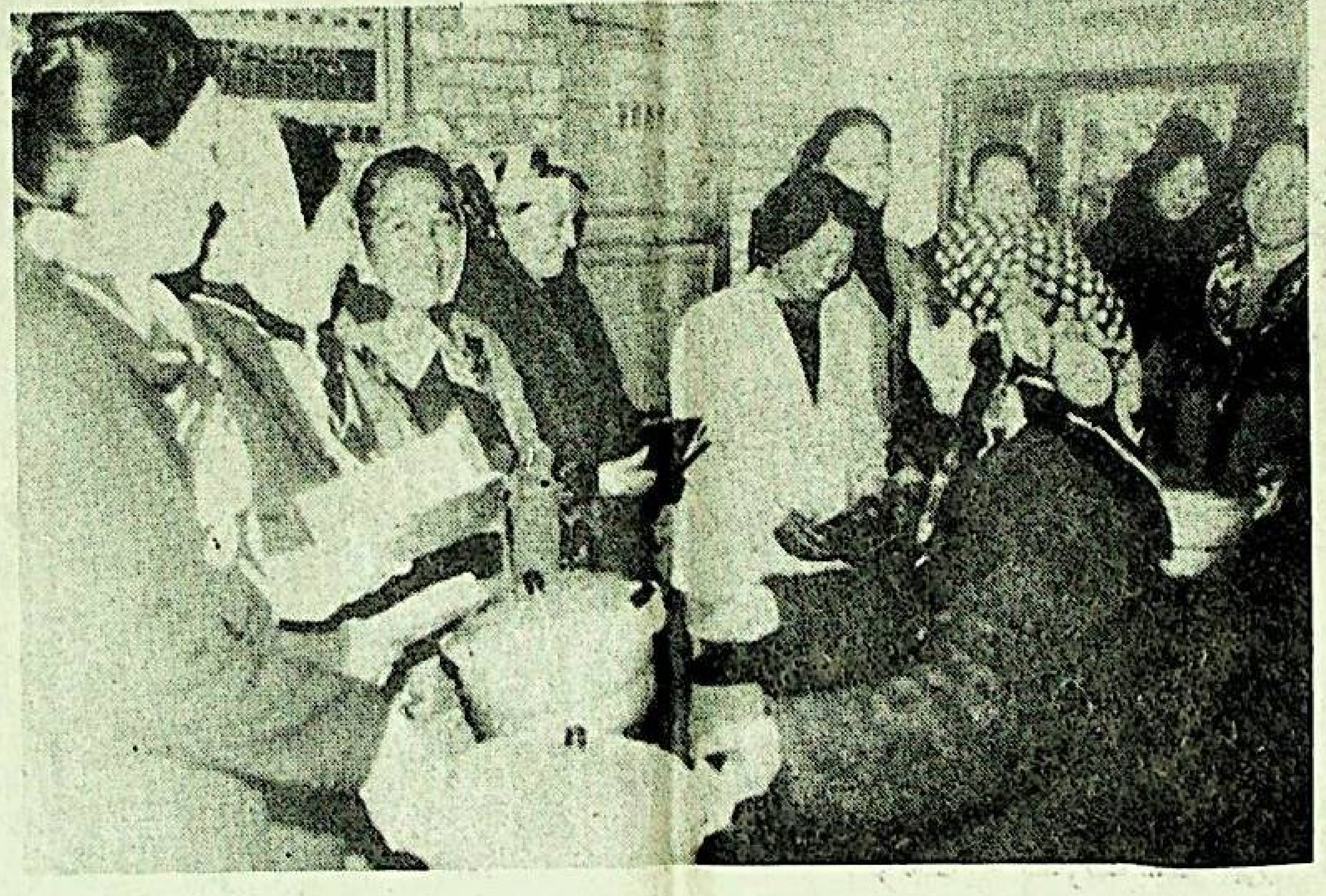

غۇلجا شەھىرى خەنبىڭ يېزا تەرەققىيات كەنتى بولتۇر كەنتتىكى 564 ئائىلىلىك دېھقان ئارىسىدا مەدەنىيەتلىك دېھقان ئائىلىسى بولۇش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرغانىدى. بىر يىلدىن بېرى مەدەنىيەتلىك ئائىلىدىن 450 ى، ئون يۇلتۇزلۇق مەدەنىيەتلىك ئائىلىدىن 95 ى بارلىققا كەلدى.

سۈرەتتە: مەدەنىيەتلىك ئائىلىلەر تەقدىرلەنمەكتە.

كامال جامال فوتوسى

ئۇ ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش تۆلەم پۇلىنى ئىشلىتىۋالغانلىقى ئۈچۈن ۋەزىپىسىدىن ئېلىپ تاشلاندى

ئىبرەت ۋە سىگنال

ئاتۇش شەھىرى كاتتايلاق يېزىلىق پارتكومىنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى ئېلى ھابىل يۇقىرىنىڭ يەر تەۋرەش ئاپىتىدىن قۇتقۇزۇش ئۈچۈن بەرگەن تۆلەم پۇلىنى ئىشلىتىۋالغانلىقى ئۈچۈن، ۋەزىپىسىدىن ئېلىپ تاشلاندى.

بۇ يىل 3-ئاينىڭ 19-كۈنى ئاتۇش شەھىرىنىڭ كاتتايلاق يېزىسىدا يەر تەۋرەپ، نۇرغۇن ئامما ئۆي - ماكانسىز قالدى. قىزىلسۇ ئوبلاستلىق سۇغۇرتا شىركىتى ئاپەت ئېغىر يۈز بەرگەن ئارپىلىق كەنتىگە 19 مىڭ 500 يۈەن تۆلەم پۇلى بېرىپ، ئاممىنىڭ قىيىنچىلىقىنى يەڭگىللەتتى. يېزىلىق پارتكومىنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى ئېلى ھابىل بۇ پۇلنى ئارپىلىق كەنتىگە ئاپارغاندىن كېيىن، كەنت كادىرلىرى بىلەن بىرگە 2500 يۈەننى ئۆزئارا بۆلۈشىۋالغان.

بۇ ئىش پاش بولغاندىن كېيىن ئاتۇش شەھەرلىك پارتكوم ۋە شەھەرلىك ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتى تەكشۈرۈش ئېلىپ باردى ۋە ئېلى ھابىلنى يېزىلىق پارتكومىنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسلىق ۋەزىپىسىدىن ئېلىپ تاشلىدى.

ئوسمانجان نىياز

خوتەن ۋىلايەتلىك تاشيول باش ئۆچاستكىسى تاشيول ئىشچىلىرىنىڭ كەسپىي ساپاسىنى ئۆستۈرۈشكە ئەھمىيەت بەردى

ئۆز مۇخبىرىمىز **گۈلزار مۇھەممەت** خەۋەر قىلىدۇ: خوتەن ۋىلايەتلىك تاشيول باش ئۆچاستكىسى تاشيول ئىشچىلىرىنىڭ كەسپىي ساپاسىنى ئۆستۈرۈش ئۈچۈن پىلانلىق، قەدەم باسقۇچلۇق ھالدا تەربىيىلەش ئېلىپ بېرىپ، تاشيوللارنى ئاسراش خىزمىتىنى ئىلگىرى سۈردى.

باش ئۆچاستكا رەھبەرلىكى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان تاشيول قۇرۇلۇشىنىڭ تەرەققىياتىنى تېزلىتىشتە تاشيول ئاسراش سېپىدە ئىشلەۋاتقان ئىشچىلارنىڭ كەسپىي ساپاسىنى يۇقىرى كۆتۈرۈشنىڭ زۆرۈرلۈكىنى تونۇپ يېتىپ، ئىشچى-خىزمەتچىلەرنى تەربىيىلەش خىزمىتىنى چىڭ تۇتتى. ئۇلار ئالدى بىلەن تاشيول سېپىدە ئىشلەۋاتقان ئىشچىلارغا تەربىيىلىنىش جەھەتتىن قولاي شارائىت يارىتىپ بەردى. باش ئۆچاستكىنىڭ بۇيا ئۆچاستكىسىدا ئىشچى-خىزمەتچىلەرنى تەربىيىلەش بازىسى قۇرۇپ، نەزەرىيە بىلەن ئەمەلىيەتنى بىرلەشتۈرگەن ھالدا دەرس ئۆتتى. ھەر يىلى بىر تۈركۈم ئىشچىلارنى شىنجاڭ سانائەت ئىنستىتۇتى، شىنجاڭ ئىشچىلار ھەرىكىتى كادىرلار مەكتىپى قاتارلىق ئالىي مەكتەپ، ئوتتۇرا تېخنىكۇملارغا ئوقۇشقا ۋە بىلىم ئاشۇرۇشقا ئەۋەتتى. 1994-يىلىدىن 1996-يىلىغىچە ئالىي مەكتەپ ، ئوتتۇرا تېخنىكۇملاردا تەربىيىلەنگەن ئىشچى-خىزمەتچى 131 گە يەتتى.

ھازىر باش ئۆچاستكا بويىچە ئالىي، ئوتتۇرا تېخنىكۇم مەدەنىيەت سەۋىيىسىگە ئىگە ئىشچى-خىزمەتچىلەر ئومۇمىي ئىشچى-خىزمەتچىلەرنىڭ 20.3% نى ئىگىلەپ، ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە ئالدىنقى قاتارغا ئۆتتى.

نۆۋەتتە ئۆچاستكا بويىچە يۇقىرى دەرىجىلىك تېخنىكا ئۇنۋانى بار ئىشچى 201 گە، ئوتتۇرا دەرىجىلىك تېخنىكا ئۇنۋانى بار ئىشچى 101 گە، تۆۋەن دەرىجىلىك كەسپىي تېخنىكا ئۇنۋانى بار ئىشچى 171 گە يەتتى.

جۇڭگو تەنتەربىيە ئەزىمەتلىرى دۇنيا تىكتاك توپ مۇسابىقىسىدە ئالتە ئالتۇن مېدالغا ئېرىشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، مانچېستىر، 5-ماي تېلېگراممىسى. 44-نۆۋەتلىك دۇنيا تىكتاك توپ لەۋھە تالىشىش مۇسابىقىسى بۈگۈن بۇ يەردە ئاياغلاشتى، كۈچلۈك جۇڭگو كوماندىسى يەتتە تۈردە ئالتە ئالتۇن مېدالغا ئېرىشتى.

بۈگۈنكى ئەڭ ئاخىرقى تۆت تۈرلۈك ھەل قىلغۇچ مۇسابىقىنىڭ ئىككى تۈرى جۇڭگو ئايال ماھىرلىرى ئارىسىدا ئېلىپ بېرىلدى، ياۋروپا ماھىرلىرى ئەرلەرنىڭ يەككە ئويۇنىشى بويىچە ئېلىپ بېرىلغان مۇسابىقىدە جۇڭگونىڭ يەنە بىر قېتىم ئالتۇن مېدال ئېلىش ۋەزىيىتىنى توسۇپ قالدى. ئولىمپىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىنىڭ چېمپىيونى كوڭ لىڭخۇي بىلەن ليۇ گولياڭ ئەرلەرنىڭ جۈپ ئويۇنىشى بويىچە ئېلىپ بېرىلغان ھەل قىلغۇچ مۇسابىقىدە ياۋروپا ماھىرلىرىنىڭ مۇسابىقە نەتىجىسىنى كېڭەيتىش غەرىزىنى يوققا چىقىرىپ، بەش مەيدان ئويناپ، شۋېتسىيىنىڭ ئەڭ كۈچلۈك ماھىرلىرى ۋاردېنار ۋە پېرسوننى يېڭىۋالدى.

بۇ جۇڭگو ماھىرلىرىنىڭ 8-قېتىم ئەرلەرنىڭ جۈپ ئويۇنىشى بويىچە چېمپىيونلۇققا ئېرىشىشى.

24 ياشلىق دىڭ ياپىڭ ئاياللارنىڭ يەككە ئويۇنىشى بويىچە ھەل قىلغۇچ مۇسابىقىدە بىرگە قارشى ئۈچ نەتىجە بىلەن 19 ياشلىق ۋاڭ نەننى يېڭىپ، گىگېست لوگفىسنى 3-قېتىم قولىغا ئېلىپ، ئۆزىنىڭ دۇنيادىكى ئەڭ مۇنەۋۋەر ماھىر ئىكەنلىكىنى يەنە بىر قېتىم ئىسپاتلىدى. بۇ نۆۋەتلىك دۇنيا تىكتاك توپ مۇسابىقىسىدە ئۈچ قېتىم چېمپىيونلۇققا ئېرىشكەن بۇ ئايال ماھىرى ئىككى مەيداننى ئۇتتۇرۇپ قويدى.

ئاياللارنىڭ جۈپ ئويۇنىشى بويىچە ھەل قىلغۇچ مۇسابىقە جۇڭگونىڭ ئىككى جۈپ ماھىرى ئارىسىدا ئېلىپ بېرىلدى.

نەتىجىدە، دىڭ ياپىڭ بىلەن ياڭ يىڭ ئىككىگە قارشى ئۈچ نەتىجە بىلەن ئۆزلىرىنىڭ سەپدىشى لى جۈي بىلەن ۋاڭ نەننى يېڭىپ چېمپىيونلۇققا ئېرىشتى.

مۇسابىقە ئاياغلاشقاندىن كېيىن، داغدۇغىلىق يېپىلىش مۇراسىمى ئۆتكۈزۈلدى، مۇسابىقىگە قاتناشقان ماھىرلار ئۆزئارا خوشلىشىپ، ئىككى يىلدىن كېيىن يۇگوسلاۋىيىدىكى بېلگرادتا يەنە بىر قېتىم ئۇچرىشىشقا كېلىشتى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 5-ماي تېلېگراممىسى. دۆلەت تەنتەربىيە كومىتېتى، جۇڭگو ئولىمپىك كومىتېتى، مەملىكەتلىك تەنتەربىيە باش جەمئىيىتى بۈگۈن كەچتە ئەنگلىيىدىكى مانچېستىردا 44-نۆۋەتلىك دۇنيا تىكتاك توپ لەۋھە تالىشىش مۇسابىقىسىگە قاتناشقان جۇڭگو تىكتاك توپ ۋەكىللەر ئۆمىكىگە تەبرىك تېلېگراممىسى ئەۋەتىپ، ئۇلارنىڭ قىيىنچىلىقلارنى يېڭىپ، جاسارەت بىلەن ئېلىشىپ، ئەرلەر ۋە ئاياللار بويىچە كوللېكتىپ چېمپىيون بولغاندىن كېيىن، يەنە ئارىلىشىپ جۈپ ئويناش، ئاياللارنىڭ جۈپ ئويۇنىشى، ئەرلەرنىڭ جۈپ ئويۇنىشى، ئاياللارنىڭ يەككە ئويۇنىشىدىن ئىبارەت تۆت تۈردە چېمپىيون بولغانلىقىنى تەبرىكلىدى.

لى پېڭ يود كەملىك كېسەللىكى كۈنى پائالىيىتى ئۈچۈن بېغىشلىما يېزىپ بەردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 5-ماي تېلېگراممىسى. 5-ئاينىڭ 5-كۈنى، دۆلىتىمىزدە يود كەملىك كېسەللىكىنىڭ ئالدىنى ئېلىش كۈنى، لى پېڭ زۇڭلى 4-قېتىملىق يود كەملىك كېسەللىكى كۈنى پائالىيىتى ئۈچۈن: يود كەملىك كېسەللىكىنى تۈگىتىپ، ساغلاملىق سەۋىيىمىزنى ئاشۇرايلى، دەپ بېغىشلىما يېزىپ بەردى.

يود كەملىك كېسەللىكى خەلقىنىڭ تەن-ساغلاملىقىغا ئېغىر زىيان يەتكۈزىدىغان، بېجىرىم پەرزەنت كۆرۈش، بېجىرىم تەربىيىلەشكە تەسىر كۆرسىتىدىغان، يېڭىدىن تۇغۇلغان بوۋاقلار ۋە ئۆسمۈرلەرنىڭ ئۆسۈپ يېتىلىشىگە توسالغۇ بولىدىغان، جەمئىيەت ۋە ئىقتىسادنىڭ داۋاملىق يۇقىرى سۈرئەتتە تەرەققىي قىلىشىغا توسقۇنلۇق قىلىدىغان مۇھىم كېسەللىك، شۇنداقلا زور ئاممىۋى خاراكتېرلىك سەھىيە مەسىلىسى، 2000-يىلىغىچە يود كەملىك كېسەللىكىنى تۈگىتىش ئېلىمىز ھۆكۈمىتىنىڭ خەلقئارا جەمئىيەتكە بەرگەن تەنتەنىلىك ۋەدىسى.

بۇ قېتىمقى يود كەملىك كېسەللىكى كۈنى پائالىيىتىنىڭ ئاساسىي تېمىسى: ئۆلچەملىك يودلۇق تۇزنى ئىستېمال قىلىپ، يودسىز تۇزلارنى سېتىشنى قاتتىق مەنئى قىلىش.

تۇنجى بولۇپ «4-ماي مېدالى» شەرىپىگە ئېرىشكەنلەر

كوممۇنىستىك ياشلار ئىتتىپاقى مەركىزىي كومىتېتى ۋە مەملىكەتلىك ياشلار بىرلەشمىسى تۇنجى قېتىم بەش نەپەر ياشقا «جۇڭگو ياشلىرى 4-ماي مېدالى» بەردى. ئۇلار (سولدىن باشلاپ): چىڭخەي نېفىت باشقۇرۇش ئىدارىسىنىڭ ئالىي ئىنژېنېرى تەي ۋېنگۈي، شاڭخەي گىدروناسوس زاۋۇتىنىڭ ئىشچىسى لى بىن، شەنشى ئۆلكىسى لياۋلىن ناھىيىسىنىڭ شۈسۈڭ كەنتىدىن دېھقان ليۇ شياۋ، نەنجىڭ ھەربىي رايونى شاڭخەي گارنىزون مەلۇم تۈەنى 8-ليەندىكى بەنجاڭ گۇڭ جۇدۇڭ، خۇبېي ئۆلكىسى ۋۇفېڭ تۇجيازۇ ئاپتونوم ناھىيىسى سەنپىڭ باشلانغۇچ مەكتىپىنىڭ ئوقۇتقۇچىسى سۇڭ فاڭرۇڭ (ئايال، تۇجيازۇ) دىن ئىبارەت.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنىڭ شانلىق سەھىپىسى

(بېشى 1 - بەتتە)

ئىماملاردىن يۇقىرى دىنىي ئوقۇتقۇچى ۋە خىزمەتچىلەر 27 مىڭدىن كۆپرەككە يېتىپ، ئاممىنىڭ نورمال دىنىي پائالىيەت ئېلىپ بېرىشىغا كاپالەتلىك قىلىندى. ۋەتەنپەرۋەر دىنىي زاتلارنىڭ تۇرمۇشىغا مۇۋاپىق ئېتىبار بېرىلىپ، سىياسىي جەھەتتە زۆرۈر بولغان ئورۇنلاشتۇرۇش ئېلىپ بېرىلدى. نۆۋەتتە ئاپتونوم رايون بويىچە تۇرمۇش ياردەم پۇلىدىن بەھرىمەن بولۇۋاتقان دىنىي زاتلار 5000دىن ئاشىدۇ، ھەر دەرىجىلىك خەلق قۇرۇلتايلىرى، سىياسىي كېڭەش ۋە ۋەتەنپەرۋەر دىنىي تەشكىلاتلارغا ئورۇنلاشتۇرۇلغان دىنىي زاتلار 4700دىن كۆپرەككە يەتتى، ئۇلارنىڭ مىللەت، دىن خىزمىتىدىكى ئىجابىي رولى جارى قىلدۇرۇلدى. دىنىي ئىشلارنى قانۇن بويىچە باشقۇرۇش كۈچەيتىلدى، نورمال دىنىي پائالىيەتلەر قوغدالدى، قانۇنسىز دىنىي ھەرىكەتلەر چەكلەندى ۋە ئۇنىڭغا زەربە بېرىلدى.

- مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى بويىچە ئىلغار تىپلار كۆپلەپ بارلىققا كەلدى. مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسى ئىچىدە جايلار، ئورۇنلار تىپ تۇرغۇزۇشقا، ئىلغارلارنى تەقدىرلەشكە، توغرا كەيپىياتنى ئەۋج ئالدۇرۇشقا ئەھمىيەت بەردى. ھازىر ئاپتونوم رايون بويىچە مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى بويىچە زور تۈركۈم ئىلغار كوللېكتىپ ۋە ئىلغار شەخسلەر بارلىققا كەلدى، ئۇنىڭ ئىچىدە 60 ناھىيە (شەھەر) مىللەتلەرنىڭ ئىتتىپاقلىشىپ ئالغا بېسىشى بويىچە نەمۇنە ناھىيە (شەھەر) بولۇپ باھالاندى، مىللەتلەرنىڭ ئىتتىپاقلىشىپ ئالغا بېسىشى بويىچە 423 نەمۇنە ئورۇن ۋە 793 نەمۇنە شەخس ئاپتونوم رايوننىڭ تەقدىرلىشىگە ئېرىشتى. 111 نەمۇنە ئورۇن ۋە 114 نەپەر نەمۇنىچى دۆلەت مىللەتلەر ئىشلىرى كومىتېتىنىڭ تەقدىرلىشىگە ئېرىشتى. 74 نەمۇنە ئورۇن ۋە 125 نەمۇنىچى گوۋۇيۈەننىڭ تەقدىرلىشىگە ئېرىشتى. نەمۇنىچىلار ئىچىدە ئۇزاقتىچە چېكرا رايوننى قىزغىن سۆيۈپ،

[illegible]

چارلاش گۇرۇپپىسى تەشكىللەپ، ئاساسىي قاتلاملارغا بېرىپ تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلىپ، بايقالغان مەسىلىلەرنى ۋاقتىدا ھەل قىلىپ، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسى ئىپىي ۋەزىپىلىرىنىڭ ئەمەلىيلەشتۇرۇلۇشىگە كاپالەتلىك قىلدى. تۆتىنچىدىن، يەكۈنلەش بولۇش. تەربىيە ئىپىي پائالىيىتى ئاياغلاشقاندا ئەستايىدىل يەكۈنلەندى، نەتىجىلەر مۇئەييەنلەشتۈرۈلدى، ساقلانغان مەسىلىلەر تېپىپ چىقىلدى، ياخشىلاش تەدبىرلىرى ئوتتۇرىغا قويۇلدى ھەم تەربىيە ئىپىنى نورمال تەربىيە ئىزىغا سېلىشنىڭ ماسلاشتۇرۇش خىزمەتلىرى ياخشى ئىشلەندى. نۇرغۇن ئورۇنلارنىڭ تەجرىبىلىرى تەربىيە ئىپىي پائالىيىتىنى ياخشى ئېلىپ بېرىش - بارالماسلىقنىڭ ئاچقۇچى رەھبەرلىكتە ئىكەنلىكىنى، كۆڭۈل قويۇپ ئورۇنلاشتۇرغان ۋە ئەستايىدىل تەشكىللەپ يولغا قويغاندىلا، تەربىيە ئىپىي پائالىيىتىنى پۇختا، ئۇنۇملۇك قانات يايدۇرغىلى بولىدىغانلىقىنى ئىسپاتلىدى.

- ماركسىزملىق مىللەت قارىشىنى مۇستەھكەم تۇرغۇزۇش مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى كۈچەيتىشنىڭ ئىدىيىۋى ئاساسى. ماركسىزملىق مىللەت قارىشى پرولېتارىيات دۇنيا قارىشىنىڭ مۇھىم تەركىبىي قىسمى، پارتىيىمىزنىڭ مىللىي سىياسەتنى تۈزۈپ چىقىشىنىڭ نەزەرىيىۋى ئاساسى، بىزنىڭ مىللىي مەسىلىنى كۆزىتىش ۋە بىر تەرەپ قىلىشىمىز نىڭ يېتەكچى ئىدىيىسى. مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسى ئىچىدە جايلار، ئورۇنلار كادىرلار ۋە ئاممىغا قاتلاملار بويىچە ماركسىزملىق مىللەت قارىشى توغرىسىدا تەربىيە بەردى. كادىرلار، بولۇپمۇ ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى رەھبەرىي كادىرلارغا قارىتا ئۆگىنىش كۇرسى، كىتاب ئوقۇش كۇرسى ئېچىش قاتارلىق شەكىللەرنى قوللىنىپ، ئۇلارنى ماركسىزملىق مىللەت نەزەرىيىسىنى بىر قەدەر سىستېمىلىق ئۆگىنىشكە، ئاساسىي نۇقتىئىنەزەرلەرنى ئىگىلەشكە ئۇيۇشتۇردى. ياشلار، ئۆسمۈرلەر ۋە ئوقۇغۇچىلارغا قارىتا ئاساسلىق سىياسەت دەرسى ئوقۇتۇشقا بىرلەشتۈرۈپ، ئۇلارغا

[illegible]

ئىتتىپاقلىقنى ياخشىلاشنىڭ مۇھىم يولى. ئاممىۋى خاراكتېرلىك مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى بويىچە قۇرۇش پائالىيىتىنى كەڭ كۆلەمدە قانات يايدۇرۇش ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ بىر چوڭ ئىجادىيىتى، جايلار، ئورۇنلار مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى بويىچە نەمۇنە ئورۇنلارنى بەرپا قىلىش پائالىيىتىنى ئومۇميۈزلۈك قانات يايدۇردى؛ بەزى جايلار مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى بويىچە چوڭ قورۇ قۇرۇش پائالىيىتىنى قانات يايدۇردى، جايلار مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى مەدەنىيەتلىك ئائىلە قۇرۇشنىڭ مۇھىم شەرتى قىلدى، بەزى جايلار يەرلىك بىلەن قىسىم، يەرلىك بىلەن بىڭتۇەن، يەرلىك بىلەن مەركەزگە قاراشلىق كارخانىلار ئارا مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى بويىچە نەمۇنە ئورۇن بەرپا قىلىش پائالىيىتىنى قانات يايدۇردى؛ دىن ساھەسىدە «بەشتە ياخشى دىنىي پائالىيەت سورۇنى» قۇرۇش قاتارلىق پائالىيەتلەر ئومۇميۈزلۈك قانات يايدۇرۇلدى. جايلار قۇرۇش پائالىيىتى جەريانىدا بارلىققا كەلگەن ئىلغار تىپلارنى زور كۈچ بىلەن تەقدىرلەپ ۋە تەشۋىق قىلىپ، ئۈلگىنىڭ ئۈلگە كۆرسىتىش، رىغبەتلەندۈرۈش رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇپ، پۈتكۈل جەمئىيەتتە ئىلغارلاردىن ئۆگىنىدىغان، ئىلغارلارنى ھۆرمەتلەيدىغان ياخشى كەيپىيات شەكىللەندۈردى. جايلارنىڭ تەجرىبىلىرى كۆپ خىل شەكىلدىكى قۇرۇش پائالىيەتلىرىنى كەڭ كۆلەمدە قانات يايدۇرۇشنىڭ ھەر مىللەت ئاممىسىنى قاتنىشىشقا جەلپ قىلىشقا، كادىرلار، ئاممىنىڭ شەرەپ تۇيغۇسى ۋە مەسئۇلىيەت تۇيغۇسىنى كۈچەيتىشكە، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى خىزمىتىنى ئاساسىي قاتلاملارغىچە ئەمەلىيلەشتۈرۈشكە، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى خىزمىتىنىڭ كونكرېتلىشىشى، تۈزۈملىشىشى، دائىملىششىنى ئىلگىرى سۈرۈشكە پايدىلىق ئىكەنلىكىنى، شۇڭا ئۇنى ئۇزاققىچە قەتئىي داۋاملاشتۇرۇش ھەم ئۈزلۈكسىز مۇكەممەللەشتۈرۈش ۋە راۋاجلاندۇرۇش لازىملىقىنى كۆرسەتتى.

- تەربىيىنى مول مەزمۇنلۇق پائالىيەتلەرگە سىڭدۈرۈش - مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسىنى ياخشى ئېلىپ بېرىشنىڭ مۇھىم ھالقىسى. مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسى ئىچىدە جايلار گېزىت، رادىئو، تېلېۋىزىيە، كىنو، مەخسۇس ستون، كۆزنەك، قاراتاختا گېزىتى، تەشۋىقات ئاپتوموبىلى قاتارلىق تەشۋىقات بازىسى ۋە تەشۋىقات قوراللىرىدىن پايدىلىنىشقا ئەھمىيەت بېرىپ، لېكسىيە سۆزلەش، زېھىن سىناش مۇسابىقىسى، دوكلات بېرىش، ناخشا ئېيتىش مۇسابىقىسى،

گوۋۇيۇەنىڭ تەقدىرلىشىگە ئېرىشتى. نەمۇنىچىلار ئىچىدە ئۇزاققىچە چېكرا رايونىنى قىزغىن سۆيۈپ، چېكرا رايوندا يىلتىز تارتىپ، شىنجاڭنىڭ تەرەققىياتى، گۈللىنىشى ئۈچۈن كۆرۈنەرلىك تۆھپە قوشقان خوتەن ۋىلايەتلىك مەمۇرىي مەھكىمىنىڭ سابىق مۇئاۋىن ۋالىيسى، باش ئىنژېنېر يولداش ۋاڭ ۋېي؛ ئادالەت يولىدا پىداكارلىق كۆرسىتىپ، خەنزۇ كادىرلار، ئاممىنىڭ ھاياتى، مال - مۈلكىنىڭ بىخەتەرلىكىنى قوغداش ئۈچۈن ئۆزىنىڭ خەۋپكە ئۇچرىشىغا قارىماي لۈكچەكلەر بىلەن ياتۇرلارچە ئېلىشىپ مەرتلەرچە قۇربان بولغان ئالتاي ۋىلايىتى كۆكتوقاي ناھىيىلىك ج ج ئىدارىسى ساقچىخانىسىنىڭ خەلق ساقچىسى يولداش سېرجان؛ ۋەتەننى سۆيۈپ خالىس تۆھپە قوشۇپ، چېگرا رايوننى قوغداپ، جان - دىل بىلەن چېگرا رايوندىكى ھەر مىللەت خەلقى ئۈچۈن خىزمەت قىلغان شىنجاڭ ھەربىي رايونى مەلۇم قىسمىنىڭ سىياسىي كومىسسارى يولداش دىڭ دېفۇ؛ خەنزۇلار ئاممىسىنىڭ مال - مۈلكىنى قۇتقۇزۇش ئۈچۈن كۆيۈۋاتقان ئوتنى ئۆچۈرۈش يولىدا ھاياتىنى تەقدىم قىلغان تارباغاتاي ۋىلايىتىنىڭ دۆربىلجىن ناھىيىسىدىكى دېھقان گېمىنقان مۇراتجان؛ جاپا- مۇشەققەتكە چىداپ ئىگىلىك يارىتىپ، شىنجاڭنىڭ نېفىت سانائىتىنى راۋاجلاندۇرۇش ئۈچۈن ھاياتىنى تەقدىم قىلغان مايتاغ نېفىت - خىمىيە سانائىتى زاۋۇتىنىڭ ئالىي ئىنژېنېرى يولداش ۋاڭ جىنې؛ مىللىي ماجىرانى ئەستايىدىل ياراشتۇرۇپ، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى قوغدىغان قەشقەر ۋىلايىتى مەكىت ناھىيىسى يېڭى بازار ئاھالىلەر كومىتېتىنىڭ مۇرەسسە ھەيئىتى، ئامانلىق ساقلاش مۇدىرى يولداش ئوسمان قادىر بار. ئۇلار ئۆزلىرىنىڭ ئەمەلىي ھەرىكىتى ئارقىلىق مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنىڭ زەپەر مارشىنى ياڭرىتىپ، ھەر مىللەت خەلقىگە شانلىق ئۆگىنىش ئۈلگىسى تىكلەپ بەردى.

- مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى شىنجاڭنىڭ مۇقىملىقى ۋە تەرەققىياتىغا كاپالەتلىك قىلدى ۋە ئۇنى ئىلگىرى سۈردى. مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسىنى قانات يايدۇرۇش ئارقىلىق مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى كۈچىيىپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشى ۋە تۈرلۈك ئىشلىرىنىڭ تەرەققىياتى ئۈچۈن پۇختا ئاساس سېلىندى. 1996 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە ئىچكى ئىشلەپچىقىرىش ئومۇمىي قىممىتى 97 مىليارد 900 مىليون يۈەنگە يېتىپ، ئىقتىسادنىڭ ئومۇمىي مىقدارىنى 1990 - يىلدىكىدىن ئىككى قاتلاشتىن ئىبارەت ستراتېگىيىلىك نىشان مۇددەتتىن بۇرۇن ئىشقا ئاشۇرۇلدى. مالىيە كىرىمى 4 مىليارد 700 مىليون يۈەنگە يېتىپ، خېلى زور دەرىجىدە ئاشتى. يېزا ئىگىلىكىدىن ئۆتدا مول ھوسۇل ئېلىندى، ئۇنىڭ ئىچىدە پاختا مىقدارى مەملىكەت بويىچە 1 - ئورۇنغا ئۆتتى. خەلقنىڭ تۇرمۇش سەۋىيىسى ئۈزلۈكسىز ياخشىلاندى، ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئوتتۇرىچە كىرىمى 5940 يۈەنگە، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ئوتتۇرىچە ساپ كىرىمى 1300 يۈەنگە يېتىپ، ئۆتكەن يىلدىكىدىن خېلى زور دەرىجىدە ئاشتى. مائارىپ، پەن - تېخنىكا، مەدەنىيەت، سەھىيە، تەنتەربىيە قاتارلىق ھەر خىل ئىجتىمائىي ئىشلار تېز تەرەققىي قىلدى. ھازىر ئاپتونوم رايون بويىچە مىللەتلەر ئىتتىپاق، سىياسىي ۋەزىيەت مۇقىم بولۇش، ئىقتىساد راۋاجلىنىش، جەمئىيەت ئالغا بېسىشتەك ياخشى ۋەزىيەت بارلىققا كەلدى، بۇ، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ ئىتتىپاقلىشىپ كۈرەش قىلغانلىقىنىڭ نەتىجىسى.

(2)

14 يىلدا 14 قېتىم مەركەزلىك ھالدا ئېلىپ بېرىلغان مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسىدە بىز ناھايىتى زور نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈرۈپلا قالماستىن، نۇرغۇن قىممەتلىك تەجرىبىلەرنىمۇ توپلىدۇق. ئۇلارنى يىغىنچاقلىساق، ئاساسلىقى تۆۋەندىكىلەردىن ئىبارەت:

- تەشكىلىي رەھبەرلىكنى كۈچەيتىش - مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسى ئېيى پائالىيىتىنى ياخشى ئېلىپ بېرىشنىڭ ئاچقۇچى. مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسى ئېيى پائالىيىتىگە بولغان تەشكىلىي رەھبەرلىكنى كۈچەيتىش جەريانىدا جايلار مۇنۇ تۆت ھالقىنى ياخشى تۇتۇشقا ئومۇميۈزلۈك ئەھمىيەت بەردى: بىرىنچىدىن، پىلان بولۇش. تەربىيە ئېيى پائالىيىتىدىن ئىلگىرى پارتكوملار ئەستايىدىل مۇزاكىرە قىلىپ، پىلان تۈزۈپ، تەربىيىنىڭ يېتەكچى ئىدىيىسى، مۇھىم نۇقتىسى ۋە چارە - ئۇسۇللىرىنى بېكىتتى. ئىككىنچىدىن، سەپەرۋەرلىك بولۇش. تەربىيە ئېيى پائالىيىتى باشلانغان چاغدا سەپەرۋەرلىك يىغىنى ئېچىلدى، ئاساسلىق رەھبەر سەپەرۋەرلىك سۆزى سۆزلەپ، كادىرلار، ئاممىنى ھەر خىل پائالىيەتلەرگە ئاكتىپ قاتنىشىشقا قوزغىدى. ئۈچىنچىدىن، تەكشۈرۈش بولۇش. جايلار تەربىيە ئېيى پائالىيىتىدە تەكشۈرۈش گۇرۇپپىسى ياكى

ئۆگىنىشكە، ئاساسىي ئوقۇتقۇچىلارنى ئىگىلەشكە ئۇيۇشتۇردى. ياشلار، ئوسمۈرلەر ۋە ئوقۇغۇچىلارغا قارىتا ئاساسلىقى سىياسەت دەرسى ئوقۇتۇشىغا بىرلەشتۈرۈپ، ئۇلارغا ماركسىزملىق مىللەت نەزەرىيىسى ئاساسىي ئوقۇتۇشلارنى ئىگىلەتتى. ئىشچىلار، دېھقان، چارۋىچىلارغا ئوقۇتقۇچىلار ئارقىلىق «ئىككى ئايرىلالماسلىق» ئوقۇتۇشىنى تەشۋىق قىلدى. يېقىنقى يىللاردا ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى ھەر خىل بوران- چاپقۇننىڭ سىناقلىرىغا بەرداشلىق بەردى، تېخىمۇ مۇھىمى شۇكى، ھەر مىللەت كادىرلار ۋە ئاما ماركسىزملىق مىللەت قارىشى ۋە «ئىككى ئايرىلالماسلىق» ئىدىيىسىنى تۇرغۇزدى، مىللىي مەسىلىگە توغرا ئوقۇتۇشلار ئارقىلىق مۇئامىلە قىلدى ۋە بىر تەرەپ قىلدى. ئەمەلىيەت ماركسىزملىق مىللەت نەزەرىيىسىنى ئەستايىدىل ئۆگەنگەن، ماركسىزملىق مىللەت قارىشىنى مۇستەھكەم تۇرغۇزغاندىلا، ھەق- ناھەقنى ئېنىق ئايرىپ، تارىختىن قېلىپ قالغان مىللىي بىر تەرەپلىمە قاراشتىن ئۈزۈل- كېسىل خالىي بولۇپ، بۇرژۇئا مىللەتچىلىككە ۋە مىللىي بۆلگۈنچىلىككە قەتئىي قارشى تۇرۇپ، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىغا زىيان يەتكۈزىدىغان، ۋەتەننىڭ بىرلىككە بۇزغۇنچىلىق قىلىدىغان بارلىق سۆز- ھەرىكەتلەرنى چەكلەپ، ھەر خىل خاتا ۋە مۇجمەل تونۇشلارنى تۈزىتىپ، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى كۈچەيتىش جەھەتتىكى ئاڭلىقلىقنى ئۆستۈرگىلى بولىدىغانلىقىنى ئىسپاتلىدى.

- پارتىيىنىڭ مىللىي سىياسىتىنى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇش - مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى ياخشىلاشنىڭ مۇھىم كاپالىتى. پارتىيىمىز ماركسىزملىق مىللەت نەزەرىيىسى ۋە دۆلىتىمىزنىڭ ئەمەلىي ئاساسەن، مىللەتلەر باراۋەرلىكى، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى، مىللىي تېررىتورىيىلىك ئاپتونومىيە، ئاز سانلىق مىللەت رايونىنىڭ ئىقتىساد، مەدەنىيەت ئىشلىرىنى تېز راۋاجلاندۇرۇش، ئاز سانلىق مىللەت كادىرلىرىنى تەربىيىلەش، ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ تىل- يېزىقىغا ھۆرمەت قىلىش، ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ ئۆرپ- ئادەتلىرى ۋە دىنىي ئېتىقاد ئەركىنلىكىگە ھۆرمەت قىلىش قاتارلىق مەزمۇنلارنى ئۆز ئىچىگە ئالغان بىر پۈتۈن مىللىي سىياسەتنى تۈزۈپ چىقتى. بۇ بىزنىڭ مىللىي مەسىلىنى توغرا بىر تەرەپ قىلىشىمىزنىڭ مۇھىم ئاساسى ۋە مىزانى، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسى ئېيىدە جايلار، ئورۇنلار بىر تەرەپتىن، مىللىي سىياسەت تەربىيىسى ئېلىپ بېرىشقا ئەھمىيەت بەردى؛ يەنە بىر تەرەپتىن، سىياسەتنىڭ ئىزچىللاشتۇرۇلۇش ئەمەلىيلىشىشىگە ئەستايىدىل تەكشۈرۈپ، مىللىي سىياسەتنى تىرىشىپ ئەمەلىيلەشتۈردى، يېقىنقى يىللاردىن بۇيان پارتىيىنىڭ مىللىي سىياسىتىنىڭ توغرا يېتەكچىلىكىدە، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ تۈرلۈك ئىشلىرى شانلىق مۇۋەپپەقىيەتلەرگە ئېرىشتى، بۇلارنىڭ ھەممىسى پارتىيە مىللىي سىياسىتىنىڭ ئۇلۇغ غەلىبىسى. ئەمەلىيەت پارتىيىنىڭ مىللىي سىياسىتىنى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇش، ئەمەلىيلەشتۈرۈش، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى كۈچەيتىش، مۇقىملىق ۋە تەرەققىياتنى ئىلگىرى سۈرۈشنىڭ مۇھىم كاپالىتى ئىكەنلىكىنى ئىسپاتلىدى.

- مىللىي بۆلگۈنچىلىككە ۋە قانۇنسىز دىنىي ھەرىكەتلەرگە قارشى تۇرۇش - مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسىنىڭ گەۋدىلىك ۋەزىپىسى. پاكىت مىللىي بۆلگۈنچىلىك ۋە قانۇنسىز دىنىي ھەرىكەتلەرنىڭ شىنجاڭنىڭ مۇقىملىقىغا تەسىر يەتكۈزىدىغان ئاساسىي خەۋپ ئىكەنلىكىنى تولۇق ئىسپاتلىدى. شۇنىڭ ئۈچۈن، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسىدە مىللىي بۆلگۈنچىلىككە ۋە قانۇنسىز دىنىي ھەرىكەتلەرگە قارشى تۇرۇشنى مۇھىم نۇقتا قىلىش كېرەك. مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسى ئېيىدە جايلار، ئورۇنلار بۇ نۇقتىنى گەۋدىلەندۈرۈپ، يېقىنقى يىللاردىن بۇيان ئاز ساندىكى مىللىي بۆلگۈنچىلەر پىلانلىغان بەزى ۋەقەلەرگە زىچ بىرلەشتۈرۈپ، ئۇلارنىڭ جىنايى ھەرىكەتلىرى ئۈستىدىن غەزەپ بىلەن شىكايەت قىلىپ، ئۇلارنىڭ ئەكسىيەتچىل ماھىيىتىنى ئېچىپ تاشلاپ، ئۇلارنىڭ ئەكسىيەتچىل سەپسەتىلىرىنى تەنقىد قىلىپ، ھەق- ناھەقنى ئېنىق ئايرىش ئىقتىدارىنى ئۇستۇردى، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى ۋە ۋەتەننىڭ بىرلىكىنى قوغداش ئاڭلىقلىقىنى كۈچەيتتى. مىللىي مەسىلە ئۇزاق مۇددەتلىك مەسىلە بولغانلىقتىن، سىنىپىي كۈرەش مەلۇم دائىرىدە ئۇزاققىچە مەۋجۇت بولۇپ تۇرىدىغان بولغانلىقتىن، مىللىي بۆلگۈنچىلىككە ۋە قانۇنسىز دىنىي ھەرىكەتلەرگە قارشى تۇرۇش كۈرەشىمۇ ئۇزاق مۇددەتلىك ۋەزىپە، شۇڭا بۇنىڭدىن كېيىنكى مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسىدە مىللىي بۆلگۈنچىلىككە ۋە قانۇنسىز دىنىي ھەرىكەتلەرگە داۋاملىق قارشى تۇرۇشنى مۇھىم مەزمۇن قىلىپ، تەشۋىقات، تەربىيە پائالىيىتىنى ياخشى ئېلىپ بېرىش لازىم.

- قۇرۇش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇش، ئۈلگە تىپلارنى تۇرغۇزۇش - مىللەتلەر

تەشۋىقات ئاپتوموبىلى قاتارلىق تەشۋىقات قوراللىرىدىن پايدىلىنىشقا ئەھمىيەت بېرىپ، لېكسىيە سۆزلەش، دوكلات بېرىش، زېھىن سىناش مۇسابىقىسى، ناخشا ئېيتىش مۇسابىقىسى، تەنتەربىيە مۇسابىقىسى ئۆتكۈزۈش، سۈرەتلەر كۆرگەزمىسى ئېچىش، سەنئەت نومۇرلىرىنى كۆرسىتىش، بىرلەشمە دوستلۇق پائالىيىتى، ئۆزئارا دوست بولۇش، ئۆزئارا تىل- يېزىق ئۆگىنىش، ئۆزئارا مېھىر- شەپقەت يەتكۈزۈش قاتارلىق كۆپ خىل شەكىل ۋە ئۇسۇللارنى قوللىنىپ، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسىنى كەڭ، چوڭقۇر قانات يايدۇرۇپ، تىرىشىپ تەربىيىنى جانلىق، مول مەزمۇنلۇق پائالىيەتلەرگە سىڭدۈردى. ئاپتونوم رايونىمىز دائىرىسىدە قانات يايدۇرۇلغان «ۋەتەننى سۆيۈش، شىنجاڭنى سۆيۈش، يۇرتنى سۆيۈش» پائالىيىتى، بەزى ئورۇنلار قانات يايدۇرغان «بىر ياخشى كىتاب ئوقۇش، بىر ياخشى ناخشا ئېيتىش، بىر قېتىم ياخشى كىنو كۆرۈش، بىر پارچە ياخشى ماقالە يېزىش، بىر ياخشى ئىش قىلىش» پائالىيىتى ئاممىنىڭ قارشى ئېلىشىغا ئېرىشتى. بولۇپمۇ بەزى جايلار ئېلىپ بارغان «يۈزتۇرا» تەشۋىقات ياخشى ئۈنۈمگە ئېرىشتى، ئۇلار زور كۈچ بىلەن تەشەببۇس قىلىشقا ئەرزىيدۇ. بۇنىڭدىن كېيىنكى مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسىدە ئىلگىرى ئۈنۈم بەرگەن، ئاما ياخشى كۆرىدىغان شەكىللەرنى داۋاملىق قەتئىي داۋاملاشتۇرۇش، شۇنىڭ بىلەن بىللە، يېڭى شەكىل ۋە ئۇسۇللارنى يەكۈنلەش، ئىزدىنىشكە ئەھمىيەت بېرىپ، تەربىيىنىڭ جەلپ قىلىش كۈچى ۋە تەسىرلەندۈرۈش كۈچىنى تىرىشىپ ئاشۇرۇش كېرەك.

- ئىتتىپاقلىق ئارقىلىق مۇقىملىقنى كۆزلەش، تەرەققىياتنى ئىلگىرى سۈرۈش - مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسىنىڭ ئاساسىي چىقىش نۇقتىسى ۋە مەقستى. يېڭى تارىخىي دەۋردە ئىقتىسادنى زور كۈچ بىلەن راۋاجلاندۇرۇش پۈتۈن پارتىيىنىڭ مەركىزىي ۋەزىپىسى، مىللەتلەر خىزمىتىنىڭمۇ تۈپ ۋەزىپىسى. ئىقتىسادنىڭ تەرەققىياتىنى تېزلىتىپ، خەلق تۇرمۇشىنى ياخشىلاپ، ماركسىزملىق مىللەت قارىشى ۋە پارتىيىنىڭ مىللىي سىياسىتىنى تەشۋىق قىلغاندىلا، تېخىمۇ قايىل قىلىش كۈچىگە ئىگە بولغىلى، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى كۈچەيتكەندىلا، تېخىمۇ پۇختا ئاساسقا ئىگە بولغىلى بولىدۇ. شۇڭا مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسىدە ھەر مىللەت كادىرلار ۋە ئاممىنىڭ ئاكتىپلىقى ۋە ئۇيۇشۇش كۈچىنى ئىقتىسادنى راۋاجلاندۇرۇش، نامراتلىقتىن قۇتۇلۇپ بېيىش، ھاللىق سەۋىيىگە يېتىشكە يۈرۈش قىلىشقا يېتەكلەپ، مىللەتلەرنىڭ ئورتاق گۈللىنىشىنى تىرىشىپ ئىشقا ئاشۇرۇش لازىم.

14 يىلدىن بۇيان قانات يايدۇرۇلغان مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسى ئېيى پائالىيىتىنىڭ ئەمەلىيىتى بىزنى مول تەجرىبىلەر بىلەن تەمىن ئەتتى. يېڭى ۋەزىيەتتە بىز ئىلگىرى قولغا كەلتۈرگەن نەتىجىلەر ۋە تەجرىبىلەر ئاساسىدا ئۈزلۈكسىز يول ئېچىپ ۋە يېڭىلىق يارىتىپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسى ئېيى پائالىيىتىنى تىرىشىپ يېڭى سەۋىيىگە كۆتۈرۈشىمىز لازىم.

* *

جەسەتنى تونۇۋېلىڭ

شىمگو رايونلۇق ج خ قاتناش داۋۇيى ئالدىدا بۇ يىل 5-ئاينىڭ 3-كۈنى سەھەر ئۈرۈمچى ۋاقتى سائەت ئۈچتە يۈز بەرگەن قاتناش ھادىسىسىدە بىر يولۇچى ئۆلۈپ كەتتى. ئۆلگۈچى ئەر، 35 ياش ئەتراپىدا، مىللىي بولۇپ، بويىنىڭ ئېگىزلىكى 167- سانتىمېتر، يۈزى يۇمىلاق، ئۇچىسىغا سېرىق ياقىلىق چاپان، ئىچىگە سېرىق گانگسار، كۆلرەڭ شىم كىيىۋالغان، پۇتىدا قاراخۇرۇم ئاياغ بار. ئالاھىدىلىكى چاپىنىنىڭ ئارقىسىغا «LAKFBS 1997» دېگەن رەسىملىك خەت بېسىلغان، جەسەتنىڭ ئىگىسى خەۋەر تاپقاندىن كېيىن شىمگو رايونلۇق ج خ قاتناش داۋۇيى بىلەن ئالاقىلىشىڭ.

تېلېفون نومۇرى: 4873725، 4871543 ئالاقىلەشكۈچى: ئابلىمىت، گوچىڭسىڭ

* * * * * * * * * * * * * * * * * * *

بالا ئىزدەش ئېلانى

ۋارىسجان روزى: 11 ياش، بويىنىڭ ئېگىزلىكى 1.40 مېتر ئەتراپىدا، ئۆڭى ئاق، نېرۋا ئاجىزلىق كېسىلى بار.

بۇ بالا 1997-يىل 4-ئاينىڭ 22-كۈنى قۇتۇبى كالا فېرمىسى ئائىلىلىكلەر قورۇسىدىن چىقىپ ھازىرغىچە ئىز-دېرىكى يوق، كۆرگۈچىلەرنىڭ 0994-4501807-نومۇرلۇق تېلېفون ئارقىلىق پاتىگۈلگە، 3713448-0991- نومۇرلۇق تېلېفون ئارقىلىق مەمتىلىگە خەۋەر قىلسا، خەۋەر قىلغۇچىغا سۆيۈنچە بېرىلىدۇ.

بوزاق يېزىلىق پارتكوم پارتىيە قۇرۇلۇشىنى نىشانلىق باشقۇرۇش خىزمىتىدە ئۈنۈمگە ئېرىشتى

خوتەن ناھىيىسىنىڭ بوزاق يېزىلىق پارتكومى پارتىيە قۇرۇلۇشىنى نىشانلىق باشقۇرۇش خىزمىتىنى چىڭ تۇتۇش ئارقىلىق پارتىيە ياچېيكىلىرىنىڭ جەڭگىۋار قورغانلىق رولىنى، پارتىيە ئەزالىرىنىڭ باشلامچىلىق، ئەمۇنىلىك رولىنى جارى قىلدۇرۇپ، كۆرۈنەرلىك ئۈنۈمگە ئېرىشتى.

يېزىلىق پارتكوم پارتىيە قۇرۇلۇشىنى نىشانلىق باشقۇرۇش خىزمىتىنى پارتىيە قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش، پارتىيىنىڭ ئېسىل ئەنئەنىسىنى جارى قىلدۇرۇش ۋە پارتىيە ئىنتىزامىنى چىڭىتىشتىكى مۇھىم خىزمەت دەپ تونۇپ ئەستايىدىل چىڭ تۇتتى. يېزىدا پارتىيە قۇرۇلۇشىنى نىشانلىق باشقۇرۇش خىزمىتىگە رەھبەرلىك قىلىش گۇرۇپپىسى، 30 پارتىيە ياچېيكىسىدا رەھبەرلىك گۇرۇپپىلىرى قۇرۇلدى. پارتكوم بىلەن ياچېيكىلار، ياچېيكىلار بىلەن پارتىيە ئەزالىرى ۋەزىپە، ئۆلچەم، نىشان، تەلەپ ۋە ئىقتىسادنى يۈكسەلدۈرۈش قاتارلىق 13 تۈر بويىچە مەسئۇلىيەت تۈزۈمى ئورنىتىپ، پارتىيە قۇرۇلۇشىنى نىشانلىق باشقۇرۇش مەسئۇلىيەتنامىسى ئىمزالىدى.

يېزىلىق پارتكوم پارتىيە قۇرۇلۇشىنى نىشانلىق باشقۇرۇشتا، پارتىيە ئەزالىرىنى تەربىيىلەشكە ئەھمىيەت بېرىپ، پارتىيە ئەزالىرىغا ئاتېئىزم تەربىيىسى، ئېتىقاد تەربىيىسى، جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسى تەربىيىسى ئېلىپ بېرىپ، پارتىيە ئەزالىرىنىڭ ئىدىيىۋى - سىياسىي ئېڭىنى ئۆستۈردى. پارتكوم قەرەللىك تەكشۈرۈش، يېرىم يىلدا بىر قېتىم تەكشۈرۈپ باھالاش، يىل ئاخىرىدا ئومۇميۈزلۈك تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىشنى تۈزۈملەشتۈرۈپ، پارتىيە قۇرۇلۇشىنى نىشانلىق باشقۇرۇش خىزمىتىنىڭ ئەمەلىيلىشىش ئۈنۈمىنى ئۆستۈردى. ياچېيكىلار ئۆزىنىڭ تەشكىلىي قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش، ياچېيكا ھەيئەتلىرىنىڭ ئىتتىپاقلىقىنى ۋە پارتىيە ئەزالىرىنىڭ ئۇيۇشۇش كۈچىنى ئاشۇرۇش ئۈچۈن «ئۈچ يىغىن، بىر دەرس» تۈزۈمىنى داۋاملاشتۇردى. پارتىيە ئەزالىرىنى تۆھپە قوشۇشتا باشلامچىلاردىن بولۇشقا، ئۆزگە قاتتىق تەلەپ قويۇپ، پارتىيىنىڭ ئېسىل ئىستىلى، ئېسىل ئەنئەنىسىنى داۋاملىق جارى قىلدۇرۇشقا يېتەكلىدى. بۇنىڭ بىلەن 333 پارتىيە ئەزاسى337 نامرات ئائىلىنى ھۆددىگە ئېلىپ، پەن - تېخنىكا بىلىملىرى، ئۇچۇر بىلەن تەمىنلىگەندىن باشقا، ئۇلارغا 27 مىڭ 520 يۈەن قىممىتىدە ھەر خىل ماددىي بۇيۇملارنى ياردەم قىلدى. پارتكوم قوشۇن قۇرۇلۇشىغا ئەھمىيەت بېرىپ، پارتىيىگە ئەزا قوبۇل قىلىشتا سۈپەت ئۆتكىلىنى چىڭ تۇتتى. ئۆتكەن يىلى يېزا بويىچە پارتىيىگە كىرىش شەرتى توشقان 40 ئاكتىپ پارتىيىگە قوبۇل قىلىندى. پارتىيە ئەزالىرىنىڭ باشلامچىلىق، ئەمۇنىلىك رولىنىڭ تۈرتكىسىدە، يېزىنىڭ تۇرلۇك ئىقتىسادىي كۆرسەتكۈچلىرى ئورۇنداڭغانلىقتىن، يېزىلىق پارتكوم ۋىلايەت، ناھىيە تەرىپىدىن تەقدىرلەندى. يېزىدا 14 ئىلغار پارتىيە ياچېيكىسى، 75 مۇنەۋۋەر كومپارتىيە ئەزاسى، 462 نەپەر لاياقەتلىك پارتىيە ئەزاسى بارلىققا كەلدى.

سىدىقۇللا ئەخمەت

قەشقەر شەھەرلىك پارتىيە مەكتىپى ئۆزىنىڭ ئۈچ بازا، بىر ئوچاقلىق رولىنى جارى قىلدۇرۇش ئۈچۈن، ھەر خىل كۇرسلاردىن 16 قارار ئېچىپ، ئاساسىي قاتلامدىكى 721 پارتىيىلىك كادىرنى تەربىيىلەپ، ئۇلارنى خىزمەت ئورۇنلىرىدا باشلامچىلىق رولىنى جارى قىلدۇرۇشقا رىغبەتلەندۈردى.

سۈرەتتە: ئوقۇغۇچىلار لېكسىيە تەييارلىماقتا.

ئادىلجان ئابدۇقادىر فوتوسى

چىپارتۇۋلغىلىقلارنىڭ ئەجرى بىكار كەتمىدى

— ئاپتونوم رايون بويىچە ئىلغار ئاساسىي قاتلام پارتىيە تەشكىلاتى چىپارتۇۋلغا كەنتى پارتىيە ياچېيكىسى توغرىسىدا

پولات ئامانيار

تېكەس ناھىيە چولاقتېرەك يېزىسىنىڭ چىپارتۇۋلغا كەنتى بۇنىڭدىن 15 يىل ئىلگىرى ئىنتايىن نامرات كەنت ئىدى. بۈگۈنكى چىپارتۇۋلغا كەنتىگە نەزەر سالسىڭىز، كۆزىڭىزگە ئىككى تەرىپى رەتلىك ئۆسكەن سۆۋادان تېرەكلەر بىلەن قاپلانغان ئۇزۇن كەتكەن ئاسفالت يول، پىششىق خىش بىلەن ئۆزگىچە سېلىنغان رەت - رەت ئۆيلەر، بۈك - باراقسان مېۋىلىك باغلار، زىرائەتلىرى بولۇق ئۆسكەن سالا ئېتىزلار، سۇ سىڭمەس ئېرىق - ئۆستەڭلەردىن ئېقىۋاتقان سۈپسۈزۈك سۇلار، زامانغا لايىق رەتلىك كىيىنگەن ئەر - ئايال، ياشلار ۋە ياشانغانلار، «ياماخا»، «بەخت»، «سۇمرۇغ» ماركىلىق موتسىكلىت مىنگەن ۋە ۋېلسىپىتلىك كىشىلەر چېلىقىدۇ. مانا بۇلار كەنت پارتىيە ياچېيكىسىنىڭ يېتەكلىشىدە ھاللىق سەۋىيىگە يۈرۈش قىلىش سىگنالى چېلىنغاندىن كېيىنكى چىپارتۇۋلغا كەنتىنىڭ قىياپىتى، شۇنداقلا جاپاكەش، ئىشچان چىپارتۇۋلغىلىقلارنىڭ ئەجرىنىڭ مېۋىسى.

چىپارتۇۋلغا كەنتىنىڭ نامراتلىقتىن قۇتۇلۇپ، بۈگۈنكىدەك ھاللىق سەۋىيىگە يېتەلىشى كەنتتە بىر ياخشى پارتىيە ياچېيكىسىنىڭ، بىر ياخشى رەھبەرلىك بەنزىنىڭ، بىر ياخشى ياچېيكا شۇجىسىنىڭ بولغانلىقىدا. تېكەس ناھىيىلىك پارتكوم يېقىنقى بىر قانچە يىلدا ئاساسىي قاتلام پارتىيە تەشكىلاتلىرىنى تەرتىپكە سېلىش خىزمىتى جەريانىدا چىپارتۇۋلغا كەنتى پارتىيە ياچېيكىسىنى جەڭگىۋار، جۇشقۇن ياچېيكا قىلىپ قۇرۇپ چىقىشقا ئىنتايىن ئەھمىيەت بېرىپ، ئىلگىرى - كېيىن بولۇپ ئۈچ قېتىم تەرتىپكە سالدى. ياچېيكا رەھبەرلىك بەنزىسىگە ياش، سىياسىي ۋە مەدەنىيەت سەۋىيىسى يۇقىرى خادىملار تاللاپ سەپلەندى. شۇنىڭ بىلەن كەنت پارتىيە ياچېيكىسىدىكى بىر بەن ئادەم ۋە پارتىيە ئەزالىرىنىڭ ئاۋانگارتلىق، ئەمۇنىلىك رولى جارى قىلدۇرۇلۇپ، ئۇلارنىڭ ئەمەلىي ئىشلەش ۋە يېڭىلىق يارىتىش روھى كۈچەيتىلدى. كەنت پارتىيە ياچېيكىسى پارتىيە ئەزالىرى بىلەن كەنت ئىقتىسادىنى تەرەققىي قىلدۇرۇش، پارتىيە قۇرۇلۇشىنى نىشانلىق باشقۇرۇش مەسئۇلىيەتنامىسى ئىمزالاپ، پارتىيە ئەزالىرىنى باشلامچىلىق بىلەن بېيىشقا يېتەكلىگەنلىكتىن، ئۇلارنىڭ كىشى بېشىغا توغرا كەلگەن كىرىمى 3000 يۈەندىن ئېشىپ كەتتى. كەنت پارتىيە ياچېيكىسى بۇنى تۇتقا قىلغان ھالدا پارتىيە ئەزالىرىنى نامرات ئائىلىلەر بىلەن ئالاقە باغلاپ، ئۇلارغا پەن - تېخنىكا ئارقىلىق ياردەم قىلىپ، ئىلمىي ئۇسۇلدا تېرىقچىلىق قىلىشقا يېتەكچىلىك قىلىشقا سەپەرۋەر قىلدى. نەتىجىدە نامرات ئائىلىلەرنىڭمۇ كىشى بېشىغا توغرا كەلگەن كىرىمى 1000

بۇلتۇر بۇ كەنت دۆلەتكە 230 مىڭ كىلوگرام ئاشلىق، 182 مىڭ كىلوگرام ياغلىق دان سېتىپ بەردى. كەنت بويىچە يىل ئاخىرىدا قوتاندا قالغان چارۋا مال 2260 تۇياققا، چارۋا مال بورداش كەسپىي ئائىلىسى 34 كە يەتتى. كەنتتە شەخسلەرنىڭ چوڭ - كىچىك ئاپتوموبىل، تراكتورى 49 غا يەتتى. % 50 دېھقان موتسىكلىت سېتىۋالدى. يەنە بىر قىسىم ئائىلىلەر خۇمدان سېلىپ، رېمونتخانا، تىككۈچىلىك دۇكىنى، ماگىزىن ئېچىپ بېيىش يوللىرىنى يەنىمۇ كېڭەيتتى. كەنت پارتىيە ياچېيكىسى كەنتنىڭ ئىقتىسادىنى ياخشىلاشنى چىڭ تۇتۇش بىلەن بىللە، پارتىيە قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشكە ئەھمىيەت بېرىپ، پارتىيە ئەزالىرىنى ئېلېكترلەشكەن ئوقۇتۇش بويىچە تەربىيىلەش ئۆيى، پەن - تېخنىكا ئۆگىنىش ئۆيى، مەدەنىي كۆڭۈل ئېچىش ئۆيى، كىتابخانا، رادىئو پونكىتى قاتارلىقلارنى قۇرۇپ، ئوقۇتۇش ۋە تەربىيىلەش ئۇسكۈنىلىرىنى تولۇقلىدى. كەنتتە «يول راۋان، قاتناش راۋان، توك راۋان، ئۇچۇر - ئالاقە راۋان» بولۇشتەك تۆت راۋان بولۇش ئىشقا ئاشۇرۇلدى. 1996 - يىلى كەنتنىڭ سانائەت، يېزا ئىگىلىك ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتى 4 مىليون 146 مىڭ يۈەندىن ئېشىپ، 1983 - يىلدىكىدىن 20 ھەسسە ئاشتى. دېھقانلارنىڭ كىشى بېشىغا توغرا كەلگەن كىرىمى 1750 يۈەنگە يېتىپ، ناھىيە بويىچە تۇنجى ھاللىق سەۋىيە ئۆلچىمىگە يەتكەن كەنت بولۇپ قالدى.

چىپارتۇۋلغا كەنت پارتىيە ياچېيكىسى يادرولۇق رولىنى جارى قىلدۇرۇپ، كەنتنىڭ نامراتلىق قىياپىتىنى ئۆزگەرتىشتە كۆرۈنەرلىك نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈرگەنلىكتىن، ئاپتونوم رايون تەرىپىدىن «جەمئىيەت ئامانلىقىنى ئومۇملاشتۇرۇپ تۈزەشتىكى ئىلغار ئورۇن»، ۋىلايەت تەرىپىدىن «ھاللىق سەۋىيە ئۆلچىمىگە يەتكەن قىزىلبايراقدار كەنت» بولۇپ باھالاندى. پارتىيە ياچېيكىسى 1993- ۋە 1996 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە

كومپارتىيە ئەزالىرى - ئاتېئىزمچىلار

— تۇرپان ۋىلايىتىنىڭ ئاتېئىزم تەربىيىسىنى قانات يايدۇرۇش ئەھۋالىنى تەكشۈرۈش

ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمى پارتىيە ئەزالىرى تەربىيىسى باشقارمىسى

تۇرپان ۋىلايەتلىك پارتكوم پارتىيە ئەزالىرىنىڭ دىنغا ئېتىقاد قىلىش مەسىلىسىنى پارتىيە ئەزالىرى تەربىيىسىنىڭ مۇھىم مەزمۇنى قىلىپ، ۋىلايەت بويىچە ئاتېئىزم تەربىيىسىنى چوڭقۇر قانات يايدۇرۇپ، پارتىيە ئەزالىرىنىڭ ئىدىيىۋى قارىشى ۋە روھىي قىياپىتىدە ئۆزگىرىش

بېرىش ئۈچۈن، كۆپ خىل شەكىل ۋە ئۇسۇل قوللىنىپ، تەربىيە ئۈنۈمىنى ئۆستۈردى.

بىرىنچى، مەركەزلىك ھالدا كۇرس ئاچتى. ئۇلار ھەر دەرىجىلىك پارتىيە مەكتەپلىرىنىڭ ئاساسىي بازىلىق رولىنى

قاراپ، پەرقنى تېپىپ، پارتىيە ئەزالىرى ئۆلچىمى بويىچە ئۆزىنىڭ سۆز - ھەرىكىتىنى قېلىپلاشتۇرۇشقا يېتەكلىدى.

بەشىنچى، ئايرىم سۆھبەت ئۆتكۈزدى. ئۇلار دىنغا ئېتىقاد قىلىدىغان پارتىيە ئەزالىرىغا ئايرىم سۆھبەت ئۆتكۈزۈش ئۇسۇلىنى قوللىنىپ،

بولۇشقا شارائىت يارىتىپ بەردى. ۋىلايەتلىك پارتكوم خىزمەتتىكى كەنت كادىرلىرى ئارىسىدا ياشانغاندا بېقىش سۇغۇرتىسى ۋە پىشقەدەم پارتىيە ئەزالىرىغا قوشۇمچە ياردەم پۇلى بېرىش تۈزۈمىنى ئورنىتىپ، ۋىلايەت بويىچە 1 مىليون يۈەن ئاجرىتىپ، پىشقەدەم پارتىيە ئەزالىرى،

چوڭقۇر قانات يايدۇرۇپ، پارتىيە ئەزالىرىنىڭ ئىدىيىۋى قارىشى ۋە روھىي قىياپىتىدە ئۆزگىرىش ھاسىل قىلدى.

تۇرپان ۋىلايىتى ئىسلام دىنىغا ئېتىقاد قىلىدىغان كۆپ مىللەت توپلىشىپ ئولتۇراقلاشقان رايون، دىنغا ئېتىقاد قىلىدىغان ئاما كۆپ، ئۇلارنىڭ دىنىي ئېڭى كۈچلۈك. شۇڭا بىر قىسىم پارتىيە ئەزالىرى ئىدىيە جەھەتتىن چىرىتىشكە ئۇچراپ، دىنغا ئوخشاش بولمىغان دەرىجىدە ئېتىقاد قىلىدىغان ۋە دىنىي پائالىيەتلەرگە قاتنىشىدىغان بولۇپ قالغان. پارتىيە 14 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتىنىڭ 4 - ئومۇمىي يىغىنىدىن ئىلگىرى، ۋىلايەت بويىچە 18 مىڭدىن ئارتۇق پارتىيە ئەزاسىنىڭ 25 % ى دىنغا ئېتىقاد قىلغان، بەزى يېزا، كەنتلەردە دىنغا ئېتىقاد قىلىدىغان پارتىيە ئەزالىرى 40 % تىن ئېشىپ كەتكەن، يەنە ئاز ساندىكى پارتىيە ئەزالىرى دىنغا ئېتىقاد قىلغانلىقتىن پارتىيىدىن چېكىنىشنى تەلەپ قىلغان. پارتىيە ئەزالىرىنىڭ دىنغا ئېتىقاد قىلىشى پارتىيىنىڭ ئاما ئىچىدىكى ئوبرازى ۋە نوپۇزىغا ئېغىر داغ تەگكۈزۈپلا قالماي پارتىيە تەشكىلاتلىرىنىڭ جەڭگىۋارلىقىنى ئاجىزلاشتۇرۇپ، دىنىي ئەسەبىيلىكنى قوزغاپ، جەمئىيەتنىڭ مۇقىملىقىغا تەسىر يەتكۈزگەن. تەكشۈرۈش ئارقىلىق تۇرپان ۋىلايەتلىك پارتكوم پارتىيە ئەزالىرىنىڭ دىنغا ئېتىقاد قىلىش مەسىلىسىنىڭ ئېغىرلىقى، ئاتېئىزم تەربىيىسى ئېلىپ بېرىشنىڭ زۆرۈرلۈكى ۋە تەخىرسىزلىكى توغرىسىدا ئېنىق تونۇش ھاسىل قىلدى. پارتكوم مەخسۇس يىغىن ئېچىپ، ئاتېئىزم تەربىيىسىنى پارتىيە ئەزالىرى تەربىيىسى ۋە پارتىيە قۇرۇلۇشىنى نىشانلىق باشقۇرۇش ئومۇمىي پىلانىغا كىرگۈزۈپ، بۇ تەربىيىنى دائىملىق ئىدىيىۋى - سىياسىي خىزمەتكە ئايلاندۇردى.

ئۇلار ئاتېئىزم تەربىيىسىدە ئىجابىي تەربىيىنى ئاساس قىلىپ، پارتىيە ئەزالىرىنى ماركسىزملىق دىئالېكتىكىلىق ماتېرىيالىزم ئاساسىي نۇقتىئىنەزەرلىرىنى، دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسىنى، پارتىيە نىزامنامىسىنى، پارتىيىنىڭ دىنىي سىياسىتىنى، پەن، بىلىملەرنى ئۆگىنىشكە ئۇيۇشتۇردى. تەربىيە مەزمۇنىغا ئاساسەن، ۋىلايەت ئاتېئىزم تەربىيىسىگە دائىر ماتېرىيالدىن 81 مىڭ 600 نۇسخا بېسىپ تارقىتىپ، پارتىيە ئەزالىرىنىڭ ئۆگىنىش ئېھتىياجىنى قاندۇردى.

ئۇلار ئاتېئىزم تەربىيىسىنى ياخشى ئېلىپ

... ئاچتى. ئۇلار ھەر دەرىجىلىك پارتىيە مەكتەپلىرىنىڭ ئاساسى باشلىق رولىنى جارى قىلدۇرۇپ، ئاتېئىزم تەربىيىسىنى مۇھىم مەزمۇن قىلغان ھالدا پارتىيە ئەزالىرىنى قاتلاملار بويىچە تەربىيىلىدى. بىيىقىنقى يىللاردىن بۇيان، ۋىلايەتلىك پارتكوم، پارتىيە مەكتىپى ناھىيە، باشقارما دەرىجىلىك پارتىيىلىك كادىرلارنى تەربىيىلەش كۇرسىدىن سەككىز قارار، ياش، ئوتتۇرا ياش كادىرلارنى تەربىيىلەش كۇرسىدىن يەتتە قارار ئاچتى. ھەرقايسى ناھىيە (شەھەر)، يېزا، بازارلارنىڭ پارتىيە مەكتەپلىرى يېزا، بۆلۈم دەرىجىلىك كادىرلارنى تەربىيىلەش كۇرسىدىن 156 قارار ئاچتى، يەنە ئوخشاش بولمىغان ئوبيېكتلارنى پەرقلەندۈرۈپ، يېڭى پارتىيە ئەزالىرى، پېشقەدەم پارتىيە ئەزالىرى، پارتىيىگە كىرىشنى ئىلتىماس قىلغان ئاكتىپلارنى تەربىيىلەش كۇرسىنى ئاچتى.

ئىككىنچى، سەپيارە ئوتتۇق سۆزلەش پائالىيىتى ئېلىپ باردى. ۋىلايەتلىك پارتكوم نەزەرىيە تايانچلىرىنى ئاجرىتىپ، ئوتتۇق سۆزلەش ئۆمىكى تەشكىللەپ، يېزا - قىشلاقلارغا بېرىپ، نەزەرىيە بىلەن ئەمەلىيەتنى بىرلەشتۈرۈش ئاساسىدا ئوتتۇق سۆزلەپ، يېتەكچىلىك قىلىش پائالىيىتىنى ئېلىپ بېرىپ، 95 % تىن ئارتۇق پارتىيە ئەزاسىنى تەربىيىگە ئىگە قىلدى.

ئۈچىنچى، تىپ تەكلىدى. ۋىلايەتلىك پارتكوم قەرەللىك باھالاش ئارقىلىق «خىسلىتىنى مەڭگۈ ساقلىغان پېشقەدەم پارتىيە ئەزاسى» دەپ نام بېرىش ۋە ئۇلارنى تەقدىرلەش ئارقىلىق ماركسىزم - لېنىنىزمغا قەتئىي ئىشىنىش، پارتىيە ئەزاسىلىق خىسلىتىنى ساقلاش، دىننىڭ چىرىتىشىگە تاقابىل تۇرۇشنى مۇھىم ئۆلچەم قىلدى. ۋىلايەت بويىچە 93 نەپەر پارتىيە ئەزاسىغا «مەڭگۈ خىسلىتىنى ساقلىغان پېشقەدەم پارتىيە ئەزاسى» دەپ نام بەردى.

تۆتىنچى، كۆپچىلىكنى مۇزاكىرىگە ئۇيۇشتۇردى. ۋىلايەتلىك پارتكوم ئاساسىي قاتلام پارتىيە تەشكىلاتلىرى ئىچىدە «لاياقەتلىك پارتىيە ئەزاسى بولۇش» توغرىسىدا مۇزاكىرە پائالىيىتىنى قانات يايدۇردى. ئۇلار «كومپارتىيە ئەزالىرى - ئاتېئىزمچىلار» دېگەن تېمىنى مۇھىم مۇزاكىرە مەزمۇنى قىلدى، پارتىيە ئەزالىرىنى ئەمەلىيەتكە بىرلەشتۈرۈپ، «ئەينەك» كە

دىنغا ئېتىقاد قىلىدىغان پارتىيە ئەزالىرىغا ئايرىم سۆھبەت ئۆتكۈزۈش ئۇسۇلىنى قوللىنىپ، ئۇلارغا قاراتمىلىقى بولغان ھالدا ئىدىيىۋى تەربىيە ئېلىپ باردى. بىر نەچچە يىلدىن بۇيان ۋىلايەت بويىچە 330 دىن ئارتۇق پارتىيە ئەزاسى بىلەن سۆھبەت ئۆتكۈزدى. كۆپ ساندىكى دىنغا ئېتىقاد قىلىدىغان پارتىيە ئەزاسى ئىدىيىسىنى توغرىلاپ، خاتالىقىنى تۈزەتتى.

ئالتىنچى، رادىئو - تېلېۋىزور تەربىيىسىنى يولغا قويدى. ۋىلايەت، ناھىيە، يېزا، كەنتلەر تۆت دەرىجىلىك رادىئو - تېلېۋىزىيە مائارىپى تورىدىن پايدىلىنىپ، پارتىيە ئەزالىرىغا «كومپارتىيە ئەزالىرى - ئاتېئىزمچىلار»، «سىگنال» قاتارلىق تېمىلاردا 2700 قېتىمدىن ئارتۇق ئاتېئىزم تەربىيىسى فىلىملىرىنى قويۇپ بېرىپ، 90 % تىن ئارتۇق پارتىيە ئەزاسىنى جانلىق تەربىيىگە ئىگە قىلدى.

ۋىلايەتلىك پارتكوم پارتىيە ئەزالىرىنىڭ دىنغا ئېتىقاد قىلىش جەھەتتىكى ئوخشاش بولمىغان ئەھۋالىنى ئاساس قىلىپ، ئىجابىي تەربىيىگە ئەھمىيەت بېرىپ، كۆپ خىل تەدبىرلەرنى قوللىنىپ، پارتىيە ئەزالىرىغا ياخشى مۇھىت يارىتىپ بەردى.

ئۇلار تۆۋەندىكى تۆت جەھەتنى بىرلەشتۈرۈشنى ئىشقا ئاشۇردى:

1) ئاتېئىزم تەربىيىسى بىلەن ئارقىدا قالغان پارتىيە ياچېيكىلىرىنى تەرتىپكە سېلىشنى بىرلەشتۈردى. ۋىلايەتلىك پارتكوم يېزا - قىشلاق ئاساسىي قاتلام تەشكىلاتلىرى قۇرۇلۇشىغا بىرلەشتۈرۈپ، ئاجىز، بوشاڭ، تارقاق، ئارقىدا قالغان 45 كەنت پارتىيە ياچېيكىسىنى مەركەزلىك تەرتىپكە سېلىپ، 41 مۇنەۋۋەر پارتىيە ئەزاسىنى ياچېيكا شۇجىلىقىغا ئۆستۈرۈپ، ئاساسىي قاتلام پارتىيە تەشكىلاتلىرىنىڭ ئۇيۇشقاقلىقى ۋە جەلپ قىلىش كۈچىنى ئاشۇردى، بۇنىڭ بىلەن بەزى پارتىيە ئەزالىرى دىنغا ئېتىقاد قىلىش پوزىتسىيىسىنى ئۆزگەرتىپ، پارتىيىگە ئىشىنىدىغان بولدى.

2) ئاتېئىزم تەربىيىسى بىلەن ئەمەلىي مەسىلىلەرنى ھەل قىلىشنى بىرلەشتۈردى. ۋىلايەتلىك پارتكوم ئىدىيىۋى تەربىيىگە ئەھمىيەت بېرىش بىلەن پارتىيە ئەزالىرىنىڭ، بولۇپمۇ پېشقەدەم پارتىيە ئەزالىرىنىڭ ئەمەلىي قىيىنچىلىقى ۋە مەسىلىلىرىنى ياخشى ھەل قىلىشقا ئەھمىيەت بېرىپ، ئۇلارغا پارتىيە تەشكىلاتىنىڭ مېھىر - شەپقىتىنى يەتكۈزۈپ، دىننىڭ تەسىرىدىن ئاڭلىق ھالدا ئادا - جۇدا

تۇرمۇشىنى تۇرۇپتۇ، ۋىلايەت بويىچە 1 مىليون يۈەن ئاجرىتىپ، پېشقەدەم پارتىيە ئەزالىرى، پېشقەدەم كادىرلار، پېشقەدەم ئەمگەك نەمۇنىچىلىرىغا تۇرمۇش ياردەم پۇلى بەردى. ھەرقايسى يېزا، كەنتلەردە دەپنە قىلىش كومىتېتى قۇرۇپ، پارتىيە ئەزالىرى ۋاپات بولغاندىن كېيىن، ياچېيكا مەسئۇل بولۇپ، كېيىنكى ئىشلىرىنى بىر تەرەپ قىلدى، ئۇلارغا ئادىل باھا بەردى، دەپنە ئىشلىرىنى مىللىي ئۆرپ - ئادەت بويىچە ئېلىپ باردى. ۋاپات بولغان پارتىيە ئەزالىرىنىڭ ئائىلە - تاۋابىئاتلىرىغا 500 يۈەن نەپىقە پۇلى بېرىشنى قارار قىلدى.

3) ئاتېئىزم تەربىيىسى بىلەن پارتىيە ئەزالىرىنى باشقۇرۇش، نازارەت قىلىشنى بىرلەشتۈردى. ۋىلايەت قاتلاممۇ قاتلام پارتىيە ئەزالىرىنى نىشانلىق باشقۇرۇش مەسئۇلىيەت تۈزۈمىنى ئورنىتىپ، پارتىيە ئەزالىرىنىڭ ئىدىيىۋى ئەھۋالىنى دائىم ئىگىلەپ تۇردى. پارتىيە ئەزالىرىدا دىنغا ئېتىقاد قىلىدىغان ئەھۋال بايقالسا، ۋاقتىدا تەربىيە ۋە ياردەم بەردى. ھەرقايسى ئاساسىي قاتلام تەشكىلاتلار پارتىيە ئەزالىرىنى دېموكراتىك باھالاش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇشتا چىڭ تۇرۇپ، پارتىيە ئەزالىرىنىڭ دىنغا ئېتىقاد قىلىش - قىلماسلىقىنى ئاساسىي باھالاش مەزمۇنى قىلىپ، پارتىيە ئەزالىرىنى پارتىيە ئىچى - سىرتىدا نازارەت قىلدى.

4) ئاتېئىزم تەربىيىسى بىلەن دىنىي قانۇن بويىچە باشقۇرۇشنى بىرلەشتۈردى. ۋىلايەتتىكى ھەر دەرىجىلىك پارتىيە تەشكىلاتلىرى ۋە ھۆكۈمەتلەرنىڭ ئالاقىدار تارماقلىرى دىنىي ئىشلارنى باشقۇرۇشنى ئومۇميۈزلۈك كۈچەيتىپ، يېزا - بازارلاردا دىنىي ئىشلارنى باشقۇرۇش كومىتېتى ۋە كەنتلەردە دىنىي ئىشلارنى باشقۇرۇش گۇرۇپپىلىرىنى ئومۇميۈزلۈك قۇرۇپ، دىنىي زاتلارنى قەرەللىك ئۆگىنىشكە ئۇيۇشتۇردى، ئۇلارغا قانۇن - ئىنتىزامغا ئاڭلىق رىئايە قىلىش، پارتىيە ئەزالىرىنى دىنغا ئېتىقاد قىلىشقا زورلىماسلىق، قىستىماسلىق توغرىسىدا تەربىيە بەردى. دىنىي ئىشلارنى باشقۇرۇشنى كۈچەيتىش ئارقىلىق نورمال دىنىي پائالىيەتلەر قوغدالدى، قانۇنسىز دىنىي پائالىيەتلەرگە زەربە بېرىلدى، پارتىيە ئەزالىرىنىڭ دىنغا ئېتىقاد قىلماسلىق ھوقۇقى ھۆرمەتلىنىدىغان بولدى.

قىلدى. نەتىجىدە نامرات ئائىلىلەرنىڭ مۇ كىشى بېشىغا توغرا كېلىدىغان كىرىمى 1000 يۈەندىن ئېشىپ، ھاللىق سەۋىيىگە يېتىش قەدىمى تېزلەشتى.

ۋە 1996 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە «ئىلغار ئاساسىي قاتلام پارتىيە تەشكىلاتى» دېگەن نامغا ئېرىشىپ، ناھىيە ئۈچۈن شان - شەرەپ كەلتۈردى.

ئۈرۈمچى ئىجتىمائىي كەسپىي ئوتتۇرا تېخنىكۇمى پارتىيە ياچېيكىسى رولىنى ياخشى جارى قىلدۇرماقتا

ئۆز مۇخبىرىمىز **تۇردى قادىرنازىرى** خەۋەر قىلىدۇ: ئۈرۈمچى ئىجتىمائىي كەسپىي ئوتتۇرا تېخنىكۇمى پارتىيە ياچېيكىسى پارتىيە ئەزالىرىغا قارىتا ئىدىيىۋى - سىياسىي تەربىيىنى كۈچەيتىپ، پارتىيە ياچېيكىسىنىڭ رولىنى ياخشى جارى قىلدۇرماقتا.

بۇ مەكتەپ پارتىيە ياچېيكىسى 1995 - يىلدىن بۇيان قەرەللىك كۇرس ئېچىپ، پارتىيە ئەزالىرىنى ۋە پارتىيىگە كىرىشكە ئىلتىماس يازغان ئاكتىپلارنى نۆۋەت بىلەن تەربىيىلەشنى يولغا قويۇپ، پارتىيە 14 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 6 - ئومۇمىي يىغىنىنىڭ ئاخباراتى، دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسى، پارتىيە قۇرۇلۇشى ۋە پارتىيە دەرسلىكىگە دائىر ماتېرىياللارنى ئۆگىنىشكە ئۇيۇشتۇرۇپ، ئۇلارنىڭ نەزەرىيە سەۋىيىسىنى ئۆستۈردى. ياچېيكا كادىرلىرى ئاما ئارىسىغا چوڭقۇر چۆكۈپ، ياچېيكىنىڭ خىزمىتىگە قارىتا ئاممىدىن پىكىر ئېلىپ ۋە ئاما بىلەن سىردىشىپ، پارتىيە ياچېيكىسى بىلەن ئاممىنىڭ مۇناسىۋىتىنى قويۇقلاشتۇردى.

بۇلتۇر بۇ ياچېيكا ئوقۇغۇچىلاردىن پارتىيىگە كىرىشنى ئىلتىماس قىلغان ئاكتىپلاردىن پارتىيىگە كىرىش شەرتىنى ھازىرلىغان توققۇز كىشىنى، بۇ يىل ئوقۇتقۇچى، ئىشچى - خىزمەتچى ۋە ئوقۇغۇچىلاردىن ئون كىشىنى پارتىيىگە قوبۇل قىلدى. بۇنىڭ بىلەن پارتىيە ئەزالىرى قوشۇنى كېڭىيىپ، مەكتەپنىڭ ئوقۇش - ئوقۇتۇش خىزمىتىنىڭ ئىلگىرى سۈرۈلۈشىگە پۇختا ئاساس سېلىندى.

«كۆچمە پارتىيە ياچېيكىسى» نىڭ رولى

ئۈچتۇرپان ناھىيىسىدە «كۆچمە پارتىيە ياچېيكىسى» قۇرۇلغان تۆت يىلدىن بۇيان، دەم ئېلىشقا، پېنسىيىگە چىققان پارتىيە ئەزالىرىنى تەشكىللەش، باشقۇرۇش، تەربىيىلەش خىزمىتى كۈچەيتىلدى. «كۆچمە پارتىيە ياچېيكىسى» پارتىيە ئەزالىرىنىڭ تەشكىلىي تۇرمۇشىنى ياخشى ئۆتكۈزۈشتە مۇھىم رول ئوينىدى.

«كۆچمە پارتىيە ياچېيكىسى»نى 1993 - يىلى ناھىيىلىك پارتكوم تەشكىلات بۆلۈمى ۋە پېشقەدەم كادىرلار ئىدارىسى بىرلىشىپ قۇرغان. ياچېيكا دەم ئېلىشقا، پېنسىيىگە چىققاندىن كېيىن ئاقسۇغا كۆچۈپ كەتكەن 12 نەپەر پېشقەدەم پارتىيە ئەزاسىدىن تەشكىللەنگەن. بۇ ياچېيكا ھەر ھەپتىدە بىر پارتىيە ئەزاسىنىڭ ئۆيىدە نۆۋەت بىلەن ياچېيكا تۇرمۇشى ئۆتكۈزۈشنى قارار قىلغان. ياچېيكا يەنە سالامەتلىكى ناچار، يول يۈرۈشى قولايسىز بولغان پارتىيە ئەزالىرىغا يوقلىنىڭ ھۆججەتلىرىنى يەتكۈزۈشكە، ئۆگىنىش ۋەزىپىسىنى ئورۇنلاشتۇرۇشقا، ئىدىيىۋى دوكلات ئېلىش، بەدەل پۇلى ئېلىشقا مەسئۇل بولغان.

بۇ ياچېيكا قۇرۇلغان تۆت يىلدىن بۇيان، پېشقەدەم پارتىيە ئەزالىرىنىڭ تەشكىلىي تۇرمۇشى زادىلا ئۈزۈلۈپ قالمىدى. كۆپ يىل پارتىيىنىڭ تەربىيىسىنى ئالغان بۇ پېشقەدەم پارتىيە ئەزالىرى ئاۋانگارتلىق، نەمۇنىلىك رولىنى يەنىلا جارى قىلدۇرۇپ، نامرات ئائىلىلەرگە پائال تۈردە پۇل، نەرسە - كېرەك ئىئانە قىلىپ، يولدىن ئازغان ياشلارنى قۇتقۇزۇپ، بىر مۇنچە ياخشى ئىشلارنى ئىشلىدى. شۇنىڭ بىلەن بىللە، ئىچكى ئىتتىپاقلىقنى كۈچەيتىپ، كۆچمە پارتىيە ياچېيكىسىنىڭ ئۇيۇشقاقلىقى ۋە جەڭگىۋارلىقىنى كۈچەيتىپ، ھەر يىلى ئىلغار پارتىيە ياچېيكىسى بولۇپ باھالىنىپ كەلدى.

جەن فەن

جياڭ زېمىن ياپونىيىلىك مېھمانلار بىلەن كۆرۈشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 6-ماي تېلېگراممىسى. دۆلەت رەئىسى جياڭ زېمىن بۈگۈن ياپونىيە ئاۋام پالاتاسىنىڭ ئەزاسى، ياپونىيە-جۇڭگو دوستلۇقى پارلامېنت ئەزالىرى ئىتتىپاقىنىڭ باشلىقى لىنيىلاڭ باشچىلىقىدىكى ياپونىيە-جۇڭگو دوستلۇقى پارلامېنت ئەزالىرى ئىتتىپاقى ۋەكىللەر ئۆمىكىدىكىلەر بىلەن كۆرۈشكەندە مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: جۇڭگو بىلەن ياپونىيىنىڭ دوستلۇق ئىشلىرى ياش ئەۋلادلارنىڭ ۋارىسلىق قىلىشى ۋە چىڭ تۇرۇشىغا موھتاج. ئىككى دۆلەت سىياسەتچىلىرىنىڭ جۇڭگو-ياپونىيە دوستلۇقىنى يېتىشتۈرۈشكە بەل باغلىغان ئىرادىلىك ياش ئەۋلادلارغا كۆڭۈل بۆلۈشىنى ۋە ئۇلارنى تەربىيىلىشىنى ئۈمىد قىلىمىز.

جياڭ زېمىن تەكىتلەپ مۇنداق دېدى: جۇڭگو-ياپونىيە قوشما باياناتى ۋە جۇڭگو-ياپونىيە تىنچلىق، دوستلۇق شەرتنامىسىنىڭ پرىنسىپى جۇڭگو- ياپونىيە مۇناسىۋىتىنى راۋاجلاندۇرۇشنىڭ سىياسىي ئاساسى، جۇڭگو-ياپونىيە سىياسەتچىلىرىنىڭ جۇڭگو -ياپونىيەقوشما باياناتى ۋە جۇڭگو-ياپونىيە تىنچلىق، دوستلۇق شەرتنامىسى پرىنسىپىدا چىڭ تۇرۇپ، ئېگىزدە تۇرۇپ يىراققا نەزەر تاشلاپ، جۇڭگو-ياپونىيە مۇناسىۋىتىنىڭ ساغلام، مۇقىم راۋاجلىنىشىنى ئىلگىرى سۈرۈشىنى، ئىنسانىيەتنىڭ تىنچلىقى ۋە تەرەققىياتى ئۈچۈن ئورتاق تۆھپە قوشۇشىنى ئۈمىد قىلىمەن.

لىنيىلاڭ مۇنداق دېدى: ياپونىيە-جۇڭگو دىپلوماتىك مۇناسىۋەت ئورناتقانلىقىغا 25 يىل بولۇش ئالدىدا تۇرغان پەيتتە بىز ياپونىيە - جۇڭگو قوشما باياناتىنىڭ پرىنسىپى ۋە روھىغا قاتتىق ئەمەل قىلىپ، جۇڭگونىڭ ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشىكنى ئېچىۋېتىش لۇشيەنىنى شۇنداقلا جۇڭگونىڭ خەلقئارا جەمئىيەتتە ئىجابىي رول ئويىنىشىنى داۋاملىق قوللايدىغانلىقىمىزنى بىلدۈرىمىز.

ماۋزۇ خەۋەرلەر

چياۋشى كوتدىۋا زۇڭتۇڭى بىلەن كۆرۈشتى

جۇرۇڭجى كوتدىۋا زۇڭتۇڭى بىلەن كۆرۈشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

فرانسىيە سەنئەت، ئىلىم-پەن، ئەدەبىيات ئىلمىي جەمئىيىتىنىڭ رەئىسى پىنوتو ئەپەندى 4- ئاينىڭ 27 - كۈنى پارىژدا گەنسۇلۇق رەسسام جياڭ جىشىڭغا مەزكۇر ئىلمىي جەمئىيەت بەرگەن كۈمۈش مېدال ۋە گۇۋاھنامىنى تەقدىم قىلدى. جياڭ جىشىڭ جۇڭگونىڭ ھازىرقى زامان رەڭلىك بوياق رەسىمنى سىزىدۇ، بۇ، ئۇنىڭ 2- قېتىم فرانسىيەدە مۇكاپاتلىنىشى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

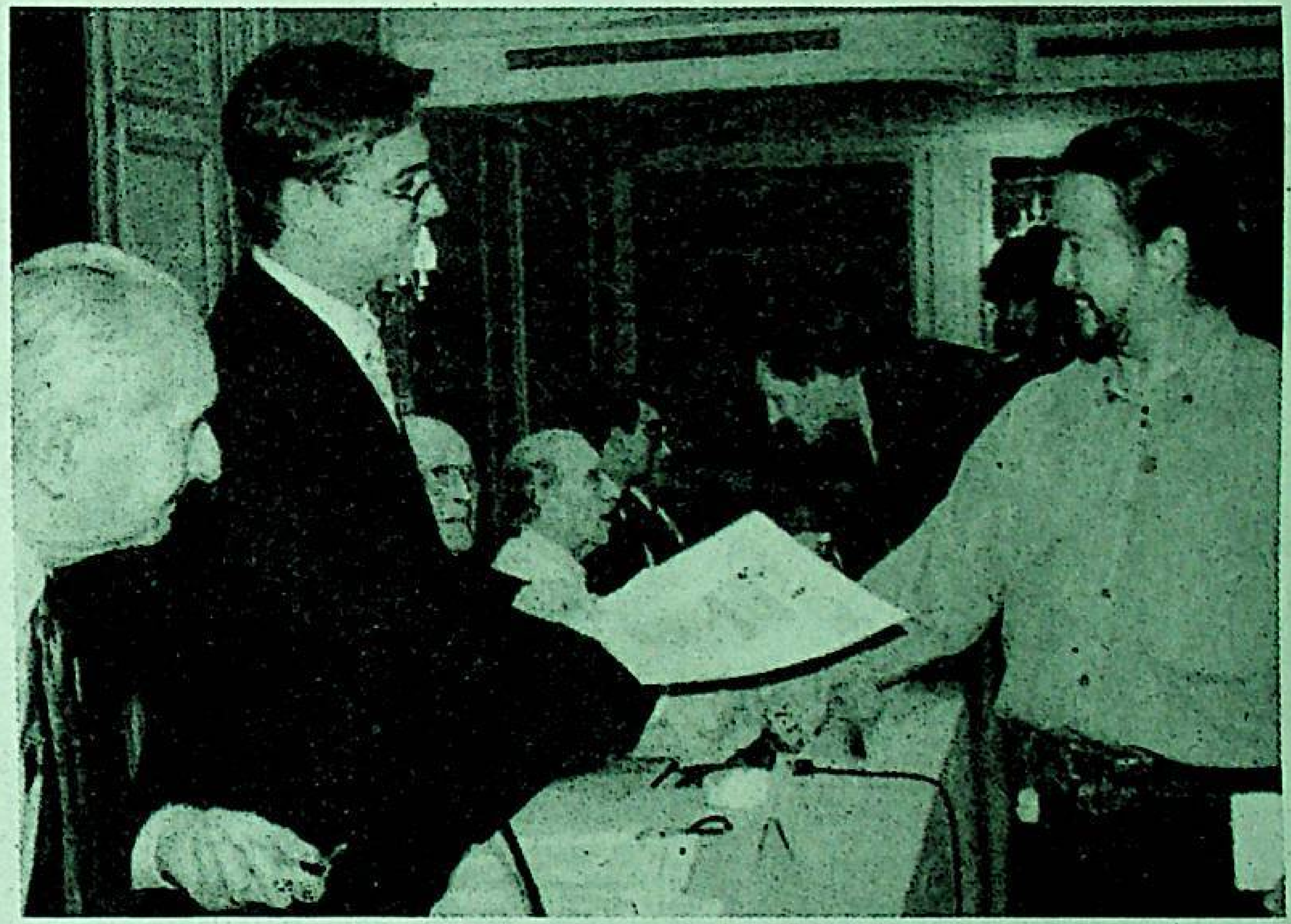

جۇڭگو ياپونىيە پارلامېنت ئەزاسىنىڭ دياۋيۈي ئارىلىغا چىققانلىقى توغرىسىدا نارازىلىق بىلدۈردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 6 - ماي تېلېگراممىسى. جۇڭگو دىپلوماتىيە مىنىستىرلىكىنىڭ باياناتچىسى بۈگۈن ياپونىيە پارلامېنتىنىڭ ئەزاسى شىسۇن جىنۋۇ قاتارلىق كىشىلەرنىڭ دياۋيۈي ئارىلىغا چىققانلىقى توغرىسىدا سۆھبەت بايان قىلىپ، دياۋيۈي ئارىلى ۋە ئۇنىڭغا قاراشلىق ئاراللار قەدىمدىن بۇيان جۇڭگونىڭ زېمىنى دەپ كۆرسەتتى. ئۇ مۇنداق دېدى: جۇڭگو تەرەپ ياپونىيە پارلامېنتىنىڭ ئەزاسى بولغان شىسۇن جىنۋۇ قاتارلىق كىشىلەرنىڭ جۇڭگونىڭ زېمىنى - دياۋيۈي ئارىلىغا قانۇنسىز چىقىپ، جۇڭگونىڭ ئىگىلىك ھوقۇقىغا ئېغىر دەخلى - تەرۇز يەتكۈزگەنلىك ھەرىكىتىگە قاتتىق غەزەپلىنىدۇ ۋە ئېتىراز بىلدۈرىدۇ.

شۇ كۈنى، جۇڭگو دىپلوماتىيە مىنىستىرلىكىنىڭ مۇئاۋىن مىنىستىرى تاڭ جياشۈەن ياپونىيىنىڭ جۇڭگودىكى باش ئەلچىسىنى جىددىي چاقىرىپ كۆرۈشۈپ، جۇڭگو تەرەپنىڭ شىسۇننىڭ ئارلىغا

ياپونىيىنىڭ پارلامېنت ئەزاسى شىسۇن قاتارلىقلار جۇڭگونىڭ

لى پېڭ جۇڭگو بىلەن زامبىيىنىڭ ئىقتىساد - سودا ھەمكارلىقى يېڭى باسقۇچقا كىردى، دېدى

زامبىيىنىڭ مۇئاۋىن زۇڭتۇڭى لى پېڭ زۇڭلىنى يوقلىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، لوساكا، 5- ماي تېلېگراممىسى. زامبىيىدە رەسمىي، دوستانە زىيارەتتە بولۇۋاتقان جۇڭگو گوۋۇيۈەنىنىڭ زۇڭلىسى لى پېڭ بۈگۈن چۈشتىن كېيىن بۇ يەردە مۇنداق دېدى: جۇڭگو بىلەن زامبىيە ئوتتۇرىسىدىكى ئىقتىساد- سودا ھەمكارلىقى يېڭى باسقۇچقا، يەنى كارخانىلار ئارابارۋەرلىكتە ئۆزئارا مەنپەئەت يەتكۈزۈش ھەمكارلىق باسقۇچىغا كىردى.

لى پېڭ زامبىيە زۇڭتۇڭى چىلوبا بىلەن سۆھبەتلەشكەندىن كېيىن بىرلىكتە مۇخبىرلار بىلەن كۆرۈشكەندە تەكىتلەپ مۇنداق دېدى: جۇڭگو ھۆكۈمىتى كارخانىچىلارنى زامبىيىگە كېلىپ مەبلەغ سېلىشقا، بولۇپمۇ مىس كېنى ئېچىش ۋە يېزا ئىگىلىك ساھەسىدە زامبىيە كارخانا ساھەسىدىكىلەر بىلەن ئۆزئارا مەنپەئەت يەتكۈزىدىغان ھەمكارلىقنى قانات يايدۇرۇشقا ئىلھاملاندۇرىدۇ. بۇنداق ھەمكارلىق ھەر ئىككى تەرەپكە پايدىلىق، شۇنداقلا جۇڭگو بىلەن زامبىيىنىڭ ئىقتىساد- سودا ھەمكارلىقى ئۈچۈن يېڭى يول ئېچىپ بېرىدۇ.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، لوساكا، 5- ماي تېلېگراممىسى. زامبىيىنىڭ مۇئاۋىن زۇڭتۇڭى ميياندا ۋە ئۇنىڭ رەپىقىسى ئانجىل بۈگۈن چۈشتىن كېيىن مېھمانخانىغا بېرىپ، زامبىيىدە رەسمىي، دوستانە زىيارەتتە بولۇۋاتقان جۇڭگو گوۋۇيۈەنىنىڭ زۇڭلىسى لى پېڭ ۋە ئۇنىڭ رەپىقىسى جۇلىننى يوقلىدى.

ميياندا مۇنداق دېدى: لى پېڭ زۇڭلىنىڭ زامبىيىنى ئافرىقا چوڭ قۇرۇقلۇقىدا ئېلىپ بارىدىغان رەسمىي، دوستانە زىيارىتىنىڭ بىرىنچى بېكىتى قىلىپ تاللىغانلىقىدىن زامبىيە ھۆكۈمىتى ۋە خەلقى شەرەپ ھېس قىلىدۇ. ميياندا زامبىيە بىلەن جۇڭگونىڭ قېرىنداشلارچە ئەنئەنىۋى دوستلۇقى ۋە ھەمكارلىقىدىن چوڭقۇر مەمنۇن ئىكەنلىكىنى ئېيتتى ھەم جۇڭگونىڭ زامبىيىگە ھەر جەھەتتىن ياردەم بەرگەنلىكىگە تەشەككۈر ئېيتتى.

50 - نۆۋەتلىك دۇنيا سەھىيە يىغىنى جەنۋەدە ئېچىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، جەنۋە، 5 - ماي تېلېگراممىسى. 50 - نۆۋەتلىك دۇنيا سەھىيە يىغىنى بۈگۈن جەنۋەدىكى ب د ت سارىيىدا ئېچىلدى، دۇنيا سەھىيە تەشكىلاتىغا ئەزا 191 دۆلەتتىن كەلگەن ۋەكىللەر 1997 - يىللىق دۇنيا ساغلاملىق ھالىتى دوكلاتىنى قاراپ چىقىدۇ.

دۇنيا سەھىيە تەشكىلاتى ئېلان قىلغان «كېسەل ئازابى ئۈستىدىن غەلبە قىلىپ، ئىنسانىيەت ساغلاملىقىنى ئىلگىرى سۈرەيلى» سەرلەۋھىلىك بۇ دوكلاتتا دۇنيادىكىلەرنىڭ ھەمكارلىشىپ تىرىشچانلىق كۆرسىتىپ، كىشىلەرنىڭ ياخشى تۇرمۇش شەكلىگە ئادەتلىنىشكە تۈرتكە بولۇشى، راك كېسىلى ۋە يۈرەك كېسىلى قاتارلىق ئىنسانىيەتنىڭ جېنىغا كۆپرەك زامىن بولۇۋاتقان سوزۇلما خاراكتېرلىك كېسەللىكلەردىن مۇداپىئە كۆرۈپ، ئىنسانىيەت ئۆمرىنى ئۇزارتىپ، ئىنسانىيەتنىڭ ساغلاملىقىنى ئىلگىرى سۈرۈشى مۇراجىئەت قىلىنغان.

بۇ قېتىمقى سەھىيە يىغىنىغا سەھىيە مىنىستىرلىكىمىزنىڭ مۇئاۋىن مىنىستىرى جاڭ ۋېنكاڭ باشچىلىقىدىكى جۇڭگو ۋەكىللەر ئۆمىكى قاتناشتى.

سۈرەتتە: موسكۋا ئىل ھالىسى ئىزمىروۋ تۇرلۇك ماللار بازىرىدىن ئۆي بېزەش ئۈچۈن جۇڭگو ياسىغان گۈللەرنى سېتىۋالماقتا. يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، موسكۋا بازارلىرىدا جۇڭگو تاۋارلىرى كۆپىيىپ، يەرلىك ئاھالىنىڭ قارشى ئېلىشىغا ئېرىشتى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

ياپونىيىنىڭ پارلامېنت ئەزاسى شىسۇن قاتارلىقلار جۇڭگونىڭ زېمىنى دياۋيۈي ئارىلىغا تەپتارتماي چىقتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، دۇڭجىڭ، 6-ماي تېلېگراممىسى. ياپونىيە يېڭى دېموكراتلار پارتىيىسىنىڭ پارلامېنتتىكى ئەزاسى شىسۇن جېنۋۇ، دابەن شەھىرى پارلامېنتىنىڭ ئەزاسى جۇڭجيەنجۇن قاتارلىق تۆت كىشى بۈگۈن جۇڭگو زېمىنى دياۋيۈي ئارىلىغا تەپتارتماستىن چىقتى.

ياپونىيە بىرلەشمە ئاخبارات ئاگېنتلىقى ۋە ئېقىم مەسىلىرى ئاگېنتلىقىنىڭ خەۋەر قىلىشىچە، شىسۇن جېنۋۇ، جۇڭجيەنجۇن ۋە ئىككى نەپەر فوتو مۇخبىرى بۈگۈن ئەتىگەندە ياپونىيىنىڭ «ياپونىيە بايرىقى»نى كۆتۈرۈپ دياۋيۈي ئارىلىغا چىققان ھەم ئارالدا ئاتالمىش «ئەرۋاھلار»غا تاۋاپ قىلىش پائالىيىتى بىلەن شۇغۇللانغان.

شىسۇن ئىش ئورنى بۇ ھەقتە سۆھبەت ئېلان قىلىپ، ياپونىيە دۆلەت مەجلىسىدىكى پارلامېنت ئەزالىرىنىڭ «ياپونىيىنىڭ زېمىنىنى كۆزدىن كۆچۈرۈشى ھەقلىق» دېدى. خەۋەرلەردىن قارىغاندا، ئەركىن دېموكراتلار پارتىيىسىدىن بولغان پارلامېنت ئەزاسى شيۈەن شىنتەيلاڭ شىسۇن قاتارلىق كىشىلەر كېمىگە ئولتۇرۇپ جۇڭشىڭ شتەن ئارىلىدىن يولغا چىقىدىغان چاغدا پرىستاندا ئۇلارنى ئۇزىتىپ قويغان.

خەۋەرلەرگە قارىغاندا، ياپونىيىنىڭ باش ۋەزىرى چياۋبېن لۇڭتەيلاڭ شىسۇن قاتارلىق كىشىلەرنىڭ ھەرىكىتىدىن خاپا بولغان. ياپونىيە ھۆكۈمەت ئىشخانىسىنىڭ مۇدىرى ۋېيشيەن جىڭلىيۇ بۈگۈن چۈشتىن بۇرۇن مۇخبىرلارنى كۈتۈۋېلىش يىغىنى ئۆتكۈزۈپ، شىسۇن قاتارلىق كىشىلەرنىڭ ھەرىكىتىدىن «ئىنتايىن ئەپسۇسلانغان»لىقىنى بىلدۈرگەن ھەم «ئاسىيا-تىنچ ئوكيان رايونى ۋە دۇنيانىڭ تىنچلىقى ھەم گۈللىنىشى ئۈچۈن ئىنتايىن مۇھىم بولغان ياپونىيە-جۇڭگو مۇناسىۋىتى ئومۇمىيىتىگە زىيان يەتكۈزۈشكە بولمايدۇ» دېگەن. ياپونىيە تاشقى ئىشلار ۋەزىرى چىتەن شىگېنمۇ تاشقى ئىشلار ۋازارىتىدە مۇخبىرلارنى كۈتۈۋېلىش يىغىنى ئۆتكۈزدى. ئۇ شىسۇن قاتارلىق كىشىلەرنىڭ ھەرىكىتىنى تەنقىد قىلىپ: «ئومۇمىيەتكە ئالاقىدار بولغان ياپونىيە-جۇڭگو مۇناسىۋىتىگە زىيان يەتكۈزۈشكە بولمايدۇ» دېدى. ئۇ يەنە: شىسۇن قاتارلىق كىشىلەر قوللانغان بۇ ھەرىكەت «كىشىنى ئەپسۇسلاندۇردى»، دېدى.

ئەلچىسىنى جىددىي چاقىرىپ كۆرۈشۈپ، جۇڭگو تەرەپنىڭ شىسۇننىڭ ئارالغا چىققانلىق ۋەقەسىگە قاتتىق غەزەپلەنگەنلىكىنى ۋە ئېتىراز بىلدۈرىدىغانلىقىنى بىلدۈردى ھەم جۇڭگو ھۆكۈمىتىنىڭ قەتئىي مەيدانىنى شەرھلىدى. ئۇ ياپونىيە ھۆكۈمىتىنىڭ كەسكىن، ئۈنۈملۈك تەدبىر قوللىنىپ، ۋەقە تۇغدۇرغۇچىنى جازالاپ، بۇنىڭدىن كېيىن چىقىدىغان ئاقىۋەت ۋە پاسسىپ تەسىرنى تۈگىتىشنى كۈچلۈك تەلەپ قىلدى.

ئېرىشتى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

ياۋروپا ئىتتىپاقىنىڭ پەۋقۇلئاددە ئەلچىسى ئىسرائىلىيىگە سۈرىيىنىڭ تىنچلىق ئۇچۇرىنى يەتكۈزدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، يېرۇسالېم، 4-ماي تېلېگراممىسى. ياۋروپا ئىتتىپاقىنىڭ ئوتتۇرا شەرق مەسىلىسى بويىچە پەۋقۇلئاددە ئەلچىسى مۇرادىنوس مۇشۇ ئاينىڭ 4-كۈنى ئىسرائىلىيە دىپلوماتىيە مىنىستىرى لېۋي بىلەن سۆھبەتلىشىپ، ئىسرائىلىيە تەرەپكە سۈرىيىنىڭ سۈرىيە-ئىسرائىلىيە تىنچلىق سۆھبىتىنى ئەسلىگە كەلتۈرۈشنى ئۈمىد قىلىدىغانلىقىنى يەتكۈزدى.

مۇرادىنوس مۇنداق دېدى: مەن ئالدىنقى ھەپتىنىڭ ئاخىرىدا سۈرىيىدە زىيارەتتە بولغان ۋاقتىمدا ئىسرائىلىيە تەشۋىقات ۋاستىلىرى ئېيتقاندەك «ئۇرۇش داقا-دۇمباق ساداسى»نى ئەمەس، «تىنچلىق ساداسى»نى ئاڭلىدىم. ئۇ مۇنداق دېدى: سۈرىيە ھازىر قاتمال ھالەتكە چۈشۈپ قالغان سۈرىيە-ئىسرائىلىيە تىنچلىق سۆھبىتىنى ئەسلىگە كەلتۈرۈپ، ئوتتۇرا شەرقتە ئومۇميۈزلۈك تىنچلىقنى ئىشقا ئاشۇرۇشقا ئىنتىلىدىغانلىقى توغرىسىدا ۋەدە بەردى.

ئىسرائىلىيە يېقىندا سۈرىيە ياۋروپا ئىتتىپاقى ئارقىلىق ئوتتۇرىغا قويغان تىنچلىق سۆھبىتىنى ئەسلىگە كەلتۈرۈش توغرىسىدىكى ئۈچ تەكلىپنى كەينى-كەينىدىن رەت قىلدى. رەت قىلىشتا بۇ ئۈچ تەكلىپ ئىسرائىلىيىنىڭ گولان ئېگىزلىكىنى پۈتۈنلەي قايتۇرۇپ بېرىشنى تەلەپ قىلىدىغان ئالدىنقى شەرتنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ دېگەننى باھانە قىلىپ كۆرسەتتى.

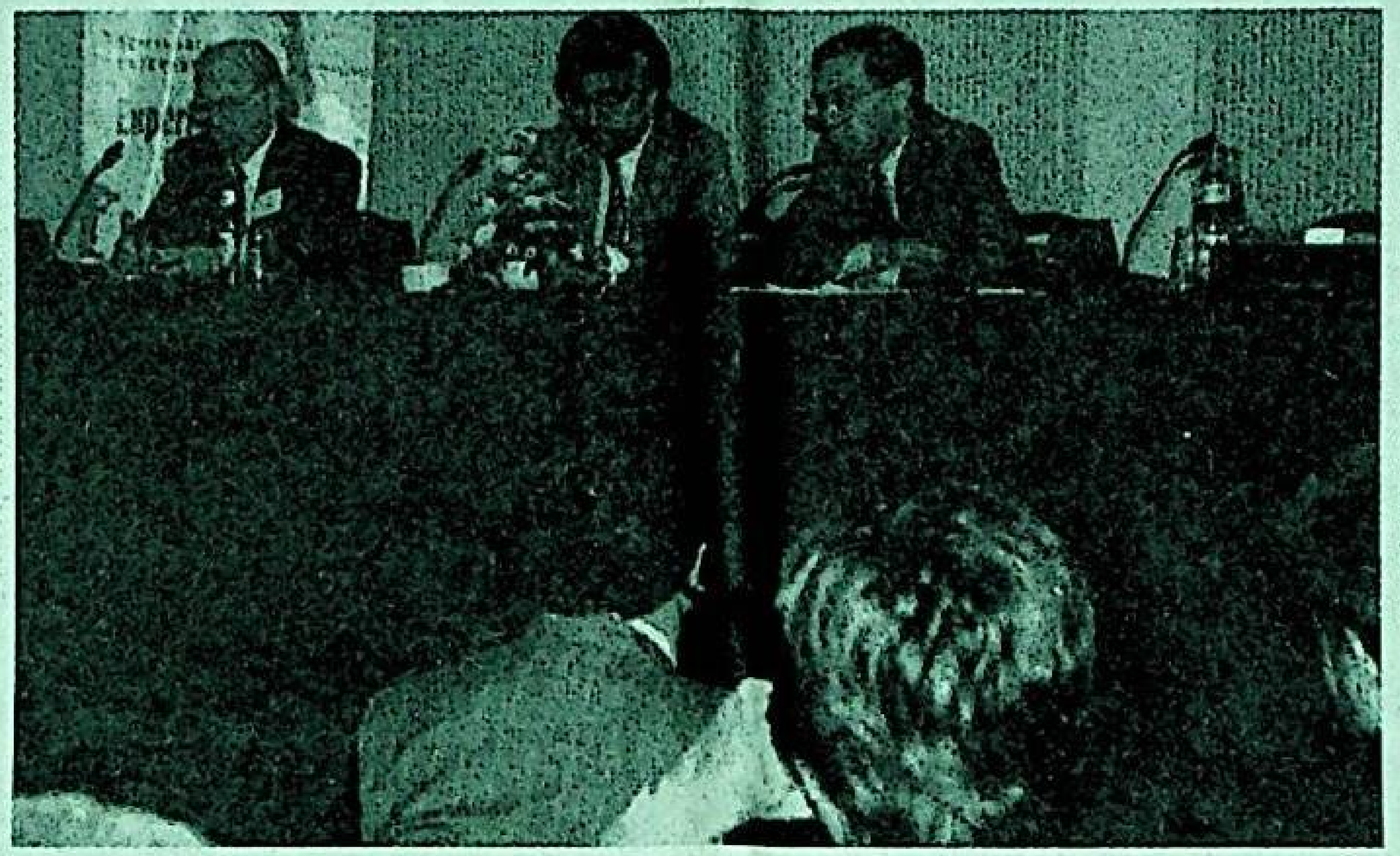

ئىككى كۈنلۈك چوڭ شەھەر رايونلىرىنى باشقۇرۇش بويىچە خەلقئارا تەجرىبە ئالماشتۇرۇش يىغىنى ئۆتكەن ئاينىڭ 15 - كۈنى سانتىياگودا يېپىلدى، گۇاڭجۇ، دۇڭجىڭ، مانىلا، رىئو - دې - ژانېيرو قاتارلىق ئاھالىسى مىليوندىن ئاشىدىغان 29 شەھەردىن كەلگەن 57 نەپەر رەسمىي ۋەكىل مۇزاكىرىگە قاتناشتى. يىغىندا قانداق قىلىپ چوڭ شەھەرلەرنى ياخشى ئايلىنىش يۈنىلىشى بويىچە راۋاجلاندۇرۇش قاتارلىق مەسىلىلەر مۇزاكىرە قىلىندى. **شىنخۇا ئاگېنتلىقى**

تاجىكىستان زۇڭتۇڭىغا قەست قىلغان تېررورچىلار ئېتىپ تاشلاندى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، موسكۋا، 5 - ماي تېلېگراممىسى. دۈشەنبە خەۋىرى: تاجىكىستان زۇڭتۇڭىنىڭ ئاخبارات كاتىپى سېيىتوۋ مۇشۇ ئاينىڭ 4 - كۈنى مۇنداق دېدى: تاجىكىستان زۇڭتۇڭى راخمانوۋغا قەست قىلىشقا قاتناشقان بەش قوراللىق تېررورچى ھۆكۈمەتنىڭ قورشاپ يوقىتىش ھەرىكىتىدە ئېتىپ تاشلاندى.

روسىيە ئاگېنتلىقى - ت ئا س س نىڭ خەۋىرىگە قارىغاندا، بۇ قېتىمقى ھەرىكەتنى تاجىكىستان تەپتىش مەھكىمىسى، خەۋپسىزلىك مىنىستىرلىكى ۋە ئىچكى ئىشلار مىنىستىرلىكى بىرلىكتە قوللانغان.

خەلقئارا قىسقا خەۋەرلەر

△ ھىندونېزىيىنىڭ دىپلوماتىيە مىنىستىرى ئەلى ئاراتاس مۇشۇ ئاينىڭ 5 - كۈنى جاكارتادا ئىسرائىلىيىنىڭ پەلەستىن بىلەن ھاسىل قىلغان ئوتتۇرا شەرق تىنچلىقىنى ئىشقا ئاشۇرۇشقا دائىر كېلىشىمنى ئەستايىدىل، شەرتسىز ئىجرا قىلىشىنى دەۋەت قىلدى. ئاراتاس بۇ سۆزنى ب د ت ئاچقان ب د ت، ئافرىقا ۋە غەيرىي ھۆكۈمەت تەشكىلاتلىرىنىڭ پەلەستىن مەسىلىسى توغرىسىدىكى مۇھاكىمە يىغىنىنىڭ ئېچىلىش مۇراسىمىدا قىلدى.

△ بىرما ساقچى دائىرىلىرى يېقىنقى ئىككى قېتىملىق زەھەرلىك چېكىملىك ئەتكەسچىلىرىنى تازىلاش ھەرىكىتىدە جەمئىي 67 كىلوگرام خروئىن، 320 كىلوگرام خام ئەپيۈننى قولغا چۈشۈردى. «ئالتۇن ئۈچ بۇرجەك» دىكى زەھەرلىك چېكىملىك كاتتىۋېشى كىنشا بۇلتۇر 1 - ئايدا بىرما ھۆكۈمىتىگە تەسلىم بولغان بولسىمۇ، بىرمىنىڭ زەھەرلىك چېكىملىكلەرنى چەكلەش ۋەزىيىتى يەنىلا كەسكىن بولۇۋاتىدۇ.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

كورىيە ئامېرىكىنىڭ قورال - ياراغ سودىگىرىنى قولغا ئالدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، خەنچېڭ خەۋىرى. كورىيە بىخەتەرلىك ئىشلىرى مىنىستىرلىكى 30-ئاپرېل كورىيىنىڭ ھەربىي ئىشلار ئاخباراتىنى توپلىدى، دەپ گۇمان قىلىنغان ئامېرىكا قورال - ياراغ سودىگىرىنى قولغا ئالدى.

بىرلەشمە ئاگېنتلىقىنىڭ خەۋەر قىلىشىچە، قولغا ئېلىنغان سودىگەر ئامېرىكا قورال - ياراغ شىركىتىنىڭ ئاسىيا ئىشلىرىغا مەسئۇل مۇدىرى ئاگناد رادىكلىق ئىكەن. بۇ ئادەم 1994 - يىلى 7 - ئايدىن باشلاپ كورىيىگە كۆپ قېتىم كىرىپ - چىققان. بەزى كورىيىلىكلەر ئارقىلىق بىر قانچە ئون خىل 2 - ۋە 3 - دەرىجىلىك ھەربىي ئىشلار مەخپىيەتلىكىنى ئوغرىلىغان. 4 - ئاينىڭ 24 - كۈنى، بىخەتەرلىك ئىشلىرى مىنىستىرلىكى ئاخبارات ساتتى دېگەن گۇمان بىلەن تۆت نەپەر كورىيە ئوفىتسېرىنى قولغا ئالدى. ئۇنىڭ ئىچىدىكى جىن فامىلىلىك جۇڭشياۋ دەرىجىلىك ئوفىتسېر رادىكلىقنى ھەربىي سىگنال ئاپپاراتىغا دائىر خېرىدار چاقىرىش ماتېرىياللىرى ۋە دۆلەت مۇداپىئە مىنىستىرلىكىنىڭ ئالاھىدە دەرىجىلىك ئاخباراتى بىلەن تەمىنلىدى، دەپ ئەيىبلەندى.

زايىردىكى توقۇنۇشۇۋاتقان تەرەپلەرنىڭ رەھبەرلىرىنىڭ تۇنجى قېتىملىق سۆھبىتى ئاخىرلاشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، نوئار تۇمشۇقى (كونگو)، 4-ماي تېلېگراممىسى. زايىر زۇڭتۇڭى موبۇتو بىلەن زايىر ھۆكۈمىتىگە قارشى قوراللىق كۈچلەرنىڭ رەھبىرى كابىلا بۈگۈن بۇ يەردە تۇنجى قېتىم يۈزتۇرانە سۆھبەت ئۆتكۈزدى، ئىككى رەھبەر زايىرنىڭ ھازىرقى ۋەزىيىتى توغرىسىدا «چوڭقۇر» پىكىر ئالماشتۇردى.

سۆھبەت ئاخىرلاشقاندىن كېيىن ئېلان قىلىنغان قوشما ئاخباراتتا مۇنداق دېيىلگەن: ئىككى تەرەپ سۆھبەتتە ئۆز مەيدانلىرىنى شەرھلىدى. موبۇتو ئىككى تەرەپنىڭ ئۇرۇش توختىتىشنى ھەم ئۆتكۈنچى ھوقۇقلۇق ئورگان قۇرۇپ سايلامغا، جۇملىدىن زۇڭتۇڭ سايلىمىغا مەسئۇل قىلىشنى تەكلىپ قىلدى. ئۇ ھوقۇقنى سايلانغان يېڭى زۇڭتۇڭغا ئۆتكۈزۈپ بېرىشكە قوشۇلدى.

كابىلامۇ توقۇنۇشۇۋاتقان تەرەپلەرنىڭ دۈشمەنلىشىش ھالىتىنى دەسلەپكى قەدەمدە توگىتىش ئۈچۈن بىر ئۆتكۈنچى ھوقۇقلۇق ئورگان قۇرۇشقا قوشۇلدى. لېكىن ئۇ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: بۇ ئورگانغا مەن رەھبەرلىك قىلىۋاتقان «كونگو-زايىرنى ئازاد قىلغۇچى دېموكراتىك كۈچلەر ئىتتىپاقى» رىياسەتچىلىك قىلىشى كېرەك ھەم بۇ ھوقۇقلۇق ئورگانغا قاتنىشىدىغانلار نامزاتىنى بەلگىلىشى كېرەك.

ئاخباراتتا يەنە مۇنداق دېيىلگەن: سۆھبەتكە قاتناشقان تەرەپلەر قارشى تەرەپ ئوتتۇرىغا قويغان تەكلىپلەرنى ئويلىشىشقا قوشۇلدى ھەم جەنۇبىي ئافرىقا زۇڭتۇڭى ماندېلاغا پىكىرلىرىنى يەتكۈزمەكچى بولدى. خەۋەرلەرگە قارىغاندا، ماندېلا ئىككى تەرەپنىڭ پىكرىگە ئاساسەن، سەككىز-ئون كۈن ئىچىدە ئىككى تەرەپ ۋەكىللىرىنى يەنە چاقىرىپ سۆھبەت ئۆتكۈزىدىكەن.

كابىلا ئاخباراتتا مۇنداق دېگەن: «ياخشى كۆڭۈللۈك پوزىتسىيىسى» دە مەن ئۆزۈم رەھبەرلىك قىلىۋاتقان ھۆكۈمەتكە قارشى قوراللىق كۈچلەرگە ھەرقايسى فرونتتىكى ھۇجۇمنى ۋاقتىنچە توختىتىشقا بۇيرۇق چۈشۈردۈم.

ئادرېس: ئۈرۈمچى شەھىرى، ياڭزىجياڭ كوچىسى 1 - نومۇر. تېلېفون باش ئاپپاراتى: 5818200، ئېلان بۆلۈمى: 5850783، تارقىتىش بۆلۈمى: 5859769، تېلېگراف نومۇرى: 5028، پوچتا نومۇرى: 830051، گېزىتنىڭ ئايلىق باھاسى: 7 يۈەن 50 پۇڭ، پارچە باھاسى: 25 پۇڭ (گېزىتنىڭ تىزىملاش نومۇرى:102)

شىنجاڭ گېزىتى

新疆日报 （维吾尔文）

(بىر سان ئالتە بەت)

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۇتاش نومۇرى: CN 65—0002 / Z

«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى(ۋەكالەت نومۇرى: 1—57)

1997 - يىل
ماي
8
پەيشەنبە

ئۈرۈمچىنىڭ ھاۋارايى: كۈندۈزى ۋە كېچىسى ھاۋا بۇلۇتلۇق بولۇپ، ئوتتۇراھال يامغۇر ياغىدۇ، تېمپېراتۇرا 10℃-19℃ بولىدۇ، تۆت، بەش بال شامال چىقىدۇ.

مۇھىم خەۋەرلەر

ۋاڭ لېچۈەن ياپونىيە «ئەتىگەنلىك خەۋەرلەر» گېزىتى مۇخبىرىنىڭ زىيارىتىنى قوبۇل قىلغاندا مۇنداق دېدى:

خاتىرجەم تىرىكچىلىك قىلىش — ھەر مىللەت ئاممىسىنىڭ ئورتاق ئارزۇسى

ئۆز مۇخبىرىمىز **چېن يەن** خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ شۇجىسى ۋاڭ لېچۈەن مۇشۇ ئاينىڭ 6 - كۈنى چۈشتىن بۇرۇن ياپونىيە «ئەتىگەنلىك خەۋەرلەر» گېزىتىنىڭ مۇخبىرى كوجياك يېرىننىڭ زىيارىتىنى قوبۇل قىلغاندا مۇنداق دېدى: خاتىرجەم تىرىكچىلىك قىلىش — شىنجاڭدىكى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ ئورتاق ئارزۇسى. بۆلگۈنچىلىك بىلەن شۇغۇللىنىش كىشىلەر كۆڭلىگە ياقمايدۇ. دۆلەتنىڭ خەۋپسىزلىكىگە زىيان يەتكۈزۈپ، زوراۋانلىق، تېررورلۇق ھەرىكەتلىرى بىلەن شۇغۇللانغان ئىنتايىن ئاز ساندىكى مىللىي بۆلگۈنچىلەر ۋە ئەسەبىي دىنىي كۈچلەرگە ھۆكۈمەت يۇمشاق قوللۇق قىلماي قەتئىي زەربە بېرىشى كېرەك. مەركەزلىك تەرتىپكە سېلىش، تۈزەش ئارقىلىق كادىرلار ئاممىسغا بولغان تەربىيىنى كۈچەيتىپ، ئاساسىي قاتلام ھاكىمىيىتىنى كۈچەيتىپ، مۇقىملىقنى قوغداپ، شىنجاڭنىڭ ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش قەدىمىنى تېزلىتىش كېرەك.

ۋاڭ لېچۈەن كوجياك يېرىننىڭ بۇ قېتىمقى ياخشى پۇرسەت ئارقىلىق شىنجاڭنىڭ ھەقىقىي ئەھۋالىنى تونۇشتۇرۇشنى ئۈمىد قىلدى. ئۇ كوجياك يېرىنغا ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىجتىمائىي مۇقىملىقى، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى، ئىقتىسادىي تەرەققىياتىنىڭ ئومۇمىي ئەھۋالىنى تونۇشتۇردى ھەم ئۇنىڭ ئاز سانلىق مىللەت رايونىنىڭ ئىقتىسادىنى تەرەققىي قىلدۇرۇش، رايونلارنىڭ تەرەققىيات جەھەتتىكى پەرقىنى كىچىكلىتىش، رايون ئىقتىسادىنى ماسلاشتۇرۇپ، راۋاجلاندۇرۇشتا چىڭ تۇرۇش قاتارلىق مەسىلىلەر توغرىسىدىكى سوئاللىرىغا جاۋاب بەردى.

ۋاڭ لېچۈەن مۇنداق دېدى: 8 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدە شىنجاڭنىڭ تۈرلۈك ئىشلىرى زور دەرىجىدە راۋاجلاندى، ئۇل مۇئەسسەسەلەر قۇرۇلۇشى ئىنتايىن زور دەرىجىدە ياخشىلاندى، ئاشلىق، پاختا، ياغلىق داندىن يىلمۇيىل مول ھوسۇل ئېلىندى. ئەمما ئىچكى ئۆلكە ۋە دېڭىز بويىدىكى رايونلارغا سېلىشتۇرغاندا، يەنە پەرق بار، تارىخىي ۋە ئوبيېكتىپ سەۋەبلەر تۈپەيلىدىن، تەرەققىيات جەھەتتە نىسپىي ئارقىدا تۇرۇۋاتىدۇ. لېكىن شۇنىڭغا ئىشىنىمەنكى، 9 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدە دۆلەتنىڭ ئوتتۇرا، غەربىي قىسمىغا ئېتىبار بېرىش سىياسىتىنىڭ يولغا قويۇلۇشى ۋە ئاپتونوم رايونىمىزدا نېفىت ۋە پاختىدىن ئىبارەت ئىككى تۈۋرۈك كەسىپنىڭ شەكىللىنىشى، راۋاجلىنىشىغا ئەگىشىپ، شىنجاڭ پات ئارىدا تېز تەرەققىي قىلىش يولىغا ماڭىدۇ، خەلقنىڭ تۇرمۇش سەۋىيىسىمۇ زور دەرىجىدە ئۆسىدۇ. كىمكى مىللىي بۆلگۈنچىلىك بىلەن شۇغۇللانسا، شۇ جەزمەن خەلقنىڭ كۆڭلىگە ياقمايدۇ. ئىشىنىمەنكى، خاتىرجەم تىرىكچىلىك قىلىش — ھەر مىللەت خەلقنىڭ ئورتاق ئارزۇسى. ۋاڭ لېچۈەن چەت ئەللەرنىڭ تېخىمۇ كۆپ ئاخبارات مۇخبىرلىرىنىڭ ۋە چەت ئەللىك دوستلارنىڭ شىنجاڭغا كېلىپ كۆرۈپ، ئۆز ئارا چۈشىنىشنى چوڭقۇرلاشتۇرۇشنى ئۈمىد قىلدى.

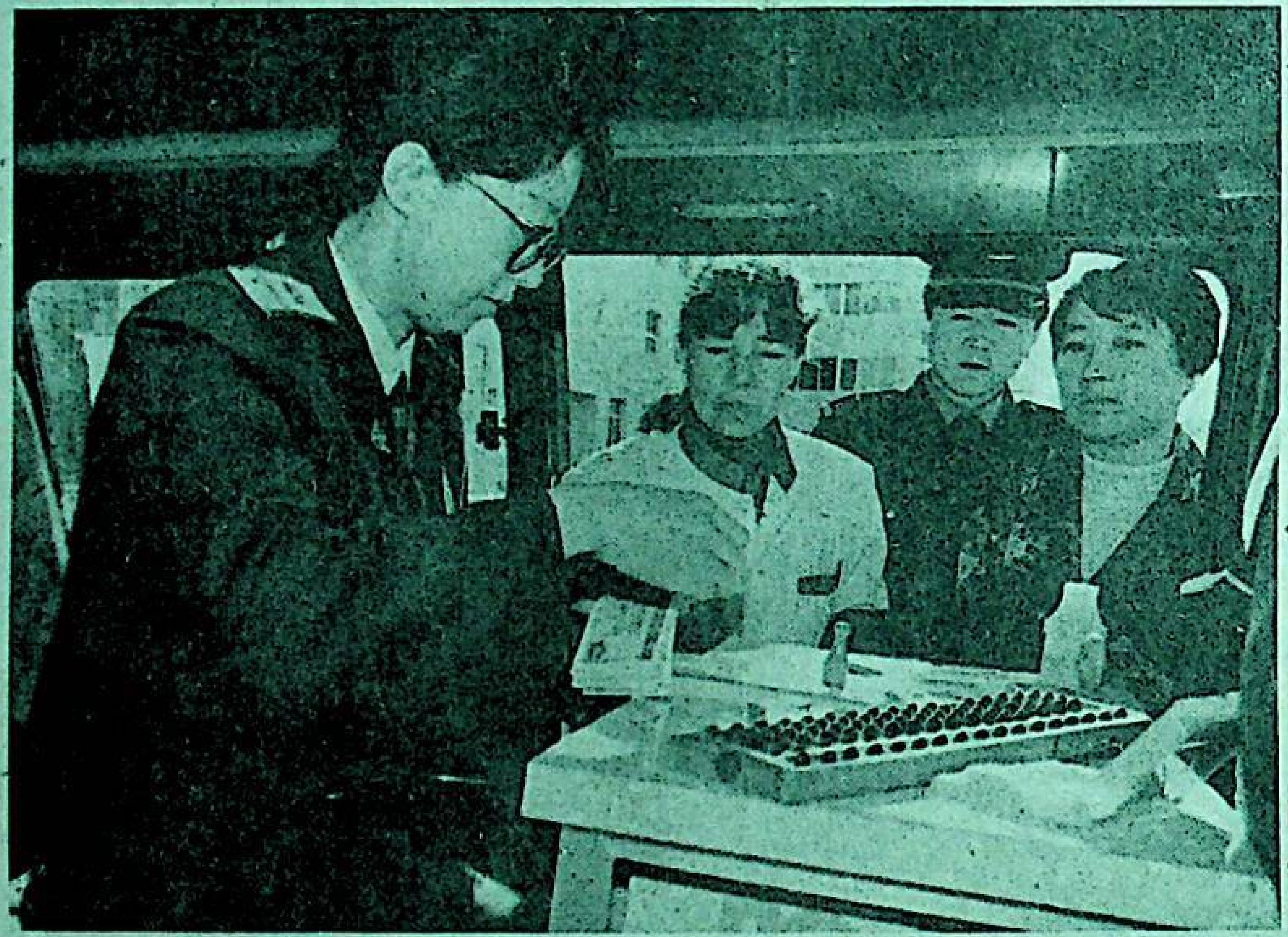

قۇمۇل تۆمۈريول شۆبە ئىدارىسى پويىز ئىستانسىسى پۈتۈن شىنجاڭدىكى تۆمۈريول سىستېمىسى بويىچە 1 - بولۇپ ئاپتوموبىلدا سەييارە بېلەت سېتىش كەسىپىنى يولغا قويۇپ، يولۇچىلارنى شۇ كۈنىلا پويىز بېلىتىنى سېتىۋېلىش ئىمكانىيىتىگە ئىگە قىلدى.

سۈرەتتە: بېلەت ساتقۇچى خادىم يولۇچىلارغا بېلەت ساتماقتا.

ۋاڭ چۈەنشىڭ فوتوسى

جياڭ زېمىن ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى ئۆتكۈزگەن قانۇنچىلىقتىن لېكسىيە سۆزلەش يىغىنىدا تەكىتلەپ مۇنداق دېدى:

پۈتۈن مەملىكەت خەلقى شياڭگاڭنىڭ نېگىزلىك قانۇنىنى ئۆگىنىشى كېرەك

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 6 - ماي تېلېگراممىسى. ھۆكۈمىتىمىز شياڭگاڭغا بولغان ئىگىلىك ھوقۇقىنى ئەسلىگە كەلتۈرۈش ئالدىدا تۇرغان پەيتتە، ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى بۈگۈن چۈشتىن بۇرۇن جۇڭنەنخەيدىكى خۇەيرېنتاڭ زالىدا «بىر دۆلەتتە ئىككى خىل تۈزۈم بولۇش» ۋە «شياڭگاڭنىڭ نېگىزلىك قانۇنى» بويىچە قانۇنچىلىقتىن لېكسىيە سۆزلەش يىغىنى ئۆتكۈزدى.

يىغىنغا ج ك پ مەركىزىي كومىتېتىنىڭ باش شۇجىسى جياڭ زېمىن رىياسەتچىلىك قىلدى ۋە مۇھىم سۆز قىلدى. جياڭ زېمىن تەكىتلەپ مۇنداق دېدى: شياڭگاڭنى قانۇن بويىچە ئىدارە قىلىش دۆلەتنى قانۇن بويىچە ئىدارە قىلىشنىڭ مۇھىم تەركىبىي قىسمى. شياڭگاڭنىڭ نېگىزلىك قانۇنىنىڭ نوپۇزىنى قوغداش دۆلەتنىڭ قانۇن- تۈزۈملىرىنىڭ نوپۇزىنى قوغدىغانلىق، بۇ پۈتۈن مەملىكەت خەلقىنىڭ ئورتاق مەسئۇلىيىتى.

جياڭ زېمىن مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: شياڭگاڭنىڭ نېگىزلىك قانۇنىنى ياخشى ئىزچىللاشتۇرۇش، ئەمەلىيلەشتۈرۈش ئۈچۈن،

ئەستايىدىل ئۆگىنىشى كېرەك.

بۈگۈنكى قانۇنچىلىق لېكسىيىسىنى ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى سىياسىي بيۇروسى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزالىرىدىن لى رۈيخۇەن، جۇرۇڭجى، ليۇخۇاچىڭ، خۇجىنتاۋلار ئاڭلىدى.

بۇ قېتىمقى لېكسىيە يېقىنقى يىللاردىن بۇيان ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى ئۆتكۈزگەن 5- قېتىملىق قانۇنچىلىق لېكسىيىسى. بۈگۈنكى لېكسىيىنى جۇڭگو ئىجتىمائىي پەنلەر ئاكادېمىيىسى قانۇنشۇناسلىق تەتقىقات ئورنىنىڭ تەتقىقاتچىسى ۋۇجيەنفەن سۆزلىدى.

لېكسىيە سۆزلەش ئاياغلاشقاندىن كېيىن جياڭ زېمىن مۇھىم سۆز قىلدى. ئۇ مۇنداق دېدى: ئېلىمىز ھۆكۈمىتى يەنە 56 كۈندىن كېيىن شياڭگاڭغا بولغان ئىگىلىك ھوقۇقىنى ئەسلىگە كەلتۈرىدۇ، شياڭگاڭ ۋەتەن قوينىغا قايتىپ كېلىش ئالدىدا تۇرماقتا. بۇ جۇڭخۇا مىللەتلىرىنىڭ كاتتا ئىشى شۇنداقلا پۈتۈن دۇنيا كۆز تىكىۋاتقان چوڭ ئىش. شياڭگاڭنىڭ ۋەتەن قوينىغا قايتىپ كېلىشى بىلەن جۇڭخۇا مىللەتلىرى يۈز يىللىق نومۇسىنى ئۆزۈل -

زور دەرىجىدە ئاشۇرۇپ، پۈتۈن مەملىكەت خەلقىنىڭ جاسارەت بىلەن ئىرىشىپ ئىشلەش، زامانىۋىلاشقان دۆلەت قۇرۇش قىزغىنلىقىغا ئىلھام بېرىدۇ.

جياڭ زېمىن مۇنداق دېدى: شياڭگاڭنىڭ سىلىق ئۆتۈشكە ۋە شياڭگاڭنىڭ ۋەتەن قوينىغا قايتىپ كەلگەندىن كېيىن ئۇزاققىچە ئاۋات، مۇقىم بولۇشىغا كاپالەتلىك قىلىش شياڭگاڭلىق قېرىنداشلارنىڭ جانجان مەنپەئىتىگە، جۇڭخۇا مىللەتلىرىنىڭ تۈپ مەنپەئىتىگە مۇناسىۋەتلىك

(ئاخىرى 6 - بەتتە)

ئابلەت ئابدۇرېشىت پەيزاۋات ناھىيىسىنىڭ يەر تەۋرەشكە قارشى تۇرۇپ ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش، يۇرت- ماكانىنى قايتا قۇرۇش نەق مەيدان يىغىنىدا تەكىتلەپ مۇنداق دېدى:

يۇرت - ماكانىنى قايتا قۇرۇش خىزمىتىنى ئومۇميۈزلۈك تاماملاش كېرەك

ئۆز مۇخبىرىمىز **دولقۇن مۇھەممەت** خەۋەر قىلىدۇ: قەشقەر ۋىلايىتىدە خىزمەتلەرنى كۆزدىن كەچۈرۈۋاتقان ئاپتونوم رايوننىڭ رەئىسى ئابلەت ئابدۇرېشىت 5-ئاينىڭ 7-كۈنى پەيزاۋات ناھىيىسىنىڭ يەر تەۋرەشكە قارشى تۇرۇپ ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش، يۇرت- ماكانىنى قايتا

ئابلەت ئابدۇرېشىت مۇنداق دېدى: «پارتىيە، ھۆكۈمەت ۋە ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلىك بولىدىكەن، ھەرقانداق قىيىنچىلىقنى يېڭگىلى بولىدۇ، خىمىيۋى ئوغۇت قاتارلىق يېزا ئىگىلىك ماددىي ئەشيالىرى بولىدۇ. سىلەر ئىشەنچ تۇرغۇزۇپ، كۆز ئالدىڭلاردىكى بۇ قىيىنچىلىقنى يېڭىشقا ئىرادە باغلاڭلار».

يۇرت-ماكانىنى قايتا قۇرۇش خىزمىتىنىڭ تۈرلۈك تەييارلىقىنى ياخشى ئىشلەپ، بۇ يىل 5-ئاينىڭ ئاخىرى ئومۇميۈزلۈك ئىش باشلىشىنى، 10-ئاينىڭ ئاخىرى ئومۇميۈزلۈك قايتا قۇرۇش خىزمىتىنى تاماملاپ، ئاپەتكە ئۇچرىغان ئاممىنى يېڭى ئۆيلەرگە كۆچۈرۈپ

يولۇچىلارغا بېلەت ساتماقتا.

ۋاڭ چۈەنشىڭ فوتوسى

قايىتا قۇرۇش خىزمىتىنى تاماملاپ، ئاپەتكە ئۇچرىغان ئاممىنى يېڭى ئۆيلەرگە كۆچۈرۈپ بولۇشنى تەلەپ قىلدى.

قوينىغا قايتىپ كېلىشى بىلەن جۇڭخۇا مىللەتلىرى يۈز يىللىق نومۇسىنى ئۈزۈل - كېسىل يۇيىدۇ، ۋەتىنى بىرلىككە كەلتۈرۈشتىن ئىبارەت ئۇلۇغۋار ئىشتا بىر مۇھىم قەدەم تاشلايمىز. بۇ مىللىتىمىزنىڭ ئۇيۇشۇشچانلىقىنى

شىاڭگاڭنىڭ نېگىزلىك قانۇنىنى ياخشى ئۆزلەشتۈرۈش، ئەمەلىيلەشتۈرۈش ئۈچۈن، ئالدى بىلەن شىاڭگاڭنىڭ نېگىزلىك قانۇنىنى ئۆگىنىش ۋە چۈشىنىش كېرەك. پۈتۈن مەملىكەت خەلقى شىاڭگاڭنىڭ نېگىزلىك قانۇنىنى

بورتالا ئوبلاستى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان چارۋىماللارنىڭ سانىنى كۆپەيتىشتىن، چارۋىماللارنىڭ نەسلىنى ياخشىلاش، تاۋارلىق قىممىتىنى ئۆستۈرۈشكە يۈرۈش قىلدى. تىۋىتلىق ئاق ئۆچكىنى كۆپەيتىپ، چارۋىچىلارنىڭ كىرىمىنى ئاشۇرۇپ، ئۇلارنى ھاللىق سەۋىيىگە تېزرەك يېتىشكە يېتەكلىدى.

سۈرەتتە: تىۋىتلىق ئۆچكىلەر.

ئۆز مۇخبىرىمىز مۇھەممەت نىياز فوتوسى

نـاھىيىسىنىڭ يەر تەۋرەشكە قارشى تۇرۇپ ئـاپەتتىن قۇتقۇزۇش، يۇرت- ماكانىنى قايتا قۇرۇش نەق مەيدان يىغىنىدا تەكىتلەپ مۇنداق دېدى: ھەرقايسى تارماقلار مەبلەغنى بىختەر ئىشلىتىش پرىنسىپى بويىچە قۇرۇلۇش سۈپىتىگە كـاپـالـەتلـىك قـىلىپ، ئاپەتتىن كېيىنكى يـۇرت-ماكانىنى قايتىدىن قۇرۇش خىزمىتىنى ئومۇميۈزلۈك ئورۇندىشى، 10-ئايدىن بۇرۇن ئـاپـەتكـە ئۇچرىغان ئاممىنى يېڭى ئۆيلەرگە كۆچۈرۈپ بولۇشى لازىم.

5-ئـاينىڭ 7-كۈنى ئابلەت ئابدۇرېشىت مـۇنـاسـىۋەتلىك ئورۇنلارنىڭ رەھبەرلىرىنى باشلاپ پەيزاۋات نـاھـيىسى يېڭىمەھەللە يېزىسىنىڭ دۆڭئېرىق كەنتىگە كېلىپ، ئاپەتكە ئۇچرىغان كادىرلار ۋە ئاممىدىن ھال سورىدى. دېھقـان توختى ياقۇپنىڭ كەپىسىدە ئابلەت ئابدۇرېشىت ھال سوراش بۇيۇملىرىنى توختى ياقۇپنىڭ قولىغا تۇتقۇزۇپ تۇرۇپ: «تۇرمۇش، ئىشلەپچىقىرىش جەھەتتە نېمە قىيىنچىلىقىڭىز بار؟» دەپ سورىدى. توختى ياقۇپ مۇنداق دېدى: «ئائىلىمىزدە خىمىيەۋى ئوغۇت كەمچىل. بۇ يىل كېۋەز زىيانداش ھاشاراتلىرى كۆپىيىپ كـەتتـى. قـۇرغـاقچىلىق بولۇۋاتىدۇ. تەدبىر قوللانغان بولساقمۇ، لېكىن ئەنسىرەۋاتىمىز».

بىزا ئۆنۈملۈك ماددىي ئەمگەكلىرى بولىدۇ. سىلەر تىنچ تۇرغۇزۇپ، كۆز ئالدىڭلاردىكى بۇ قىيىنچىلىقنى يېڭىشقا ئىرادە باغلاڭلار».

پەيزاۋات ناھىيىلىك پارتكومنىڭ ۋاقىتلىق كەپە زالىدا رەئىس ئابلەت ئابدۇرېشىت پەيزاۋات نـاھىيىسىنىڭ يەر تەۋرەشكە تاقابىل تۇرۇپ ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش، يۇرت - ماكانىنى قايتا قۇرۇش نەق مەيدان يىغىنىغا قاتنىشىپ، پەيزاۋات ناھىيىلىك پارتكوم، ھۆكۈمەتنىڭ خىزمەت دوكلاتىنى ئاڭلىدى. ئابلەت ئابدۇرېشىت ئاپەتتىن كېيىنكى يۇرت-ماكانىنى قايتىدىن قۇرۇش خىزمىتىدە قاپچېن، سىياسەت، پرىنسىپ، تۈزلىمە، سۈپەت ۋە مەبلەغ ئىشلىتىش قاتارلىق مەسىلىلەر توغرىسىدا مۇھىم كۆرسەتمە بەردى. ئۇ مۇنداق دېدى: ئۆۋەتتە خەلق ئەڭ كۆڭۈل بۆلۈۋاتقان ئىش - يۇرت-ماكانىنى قايتا قۇرۇش. يۇرت - ماكانىنى قايتا قۇرۇش خىزمىتىدە ئۆز كۈچىگە تايىنىپ ئىش كۆرۈش، دۆلەتنىڭ ياردىمى، ئاپتونوم رايون، ۋىلايەت، ناھىيىنىڭ مەبلىغى ۋە جەمئىيەتنىڭ ياردىمىنى بىرلەشتۈرۈپ، ئۆز يېرىدىن ماتېرىيال ئېلىپ، قۇرۇلۇش سۈپىتىگە كاپالەتلىك قىلىش، قانچىلىك پۇل بولسا شۇنچىلىك ئىش قىلىش لازىم.

ئابلەت ئابدۇرېشىت ھەرقايسى ئورۇنلارنىڭ

ماۋزۇ خەۋەرلەر

△ ئابدۇرېھىم ھامىد جايلاردىن بىرنىيەتتە ھەمكارلىشىپ، ئورمانلىقلاردا ئوتتىن مۇداپىئە كۆرۈش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەشنى تەلەپ قىلدى

△ «شىنجاڭ - 2» تېپلىق كومبايندىن 10 مىڭى سېتىلدى

△ ئـاپتونـوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيى تەشكىللىگەن خىزمەتلەرنى كۆزدىن كەچۈرۈش گۇرۇپپىلىرى جەنۇبىي ۋە شىمالىي شىنجاڭنىڭ سۇ ئىنشائاتى قۇرۇلۇشى خىزمىتىنى كۆزدىن كۆچۈرۈش ئۈچۈن يولغا چىقتى

قاتناش مىنىستىرلىكى تاشيول باشقۇرۇش مەھكىمىسىنىڭ باشلىقى جاڭ جېچياڭ تۇرپان - ئۈرۈمچى - داخۇاگۇ شەن يۇقىرى دەرىجىلىك تاشيولىنى كۆزدىن كۆچۈردى

ئىختىيارىي مـۇخبـىـرىمىز ئايتىللا ئالىم خەۋەر قىلىدۇ: 4-ئاينىڭ 25-كـۈنى قاتناش مـىنىستىرلىكى تـاشيول باشقۇرۇش مەھكىمىسىنىڭ باشلىقى جـاڭ جـېچـيـاڭ ئـاپتونوم رايونلۇق قاتناش نازارىتىنىڭ مۇئاۋىن نازىرى، يۇقىرى دەرىجىلىك تاشيول باشقۇرۇش ئىدارىسىنىڭ باشلىقى ئامان ھاجىيوفنىڭ ھەمراھلىقىدا تۇرپان - ئۈرۈمچى- داخـۇاگـۇشەن يۇقىرى دەرىجىلىك تاشيولىنىڭ ياسىلىش ئەھۋالىنى كۆزدىن كۆچۈردى.

يـولداش جـاڭ جـېچـيـاڭ كـۆزدىن كۆچۈرۈش داۋامىدا تۇرپان - ئۈرۈمچى- داخۇاگۇشەن يۇقىرى دەرىجىلىك تاشيولى قـۇرۇلـۇشىدا ئۆتكەن يىلىلا يول ئۇلىنى تۈتاشتۇرۇش ۋەزىپىسىنىڭ ئورۇندالغانلىقىنى ئۇقۇپ ناھايىتى خۇشال بولدى ۋە قۇرۇلۇش سۈپىتىگە يۇقىرى باھا بەردى. جاڭ جېچياڭ قـۇرۇلـۇش قـىلغـۇچىلاردىن بۇ يىللىق قـۇرۇلـۇش سۈپىتىگە تولۇق كاپالەتلىك قـىلغـان ئـاساستا قۇرۇلۇش سۈرئىتىنى تېزلىتىپ، ۋەزىپىنى دەل ۋاقتىدا ئورۇنداشنى تەلەپ قىلدى.

مۇكاپاتلىق ماقالە
شىنجاڭ يۇقىرى دەرىجىلىك تاشيول باشقۇرۇش ئىدارىسى
ھەمكارلاشتى

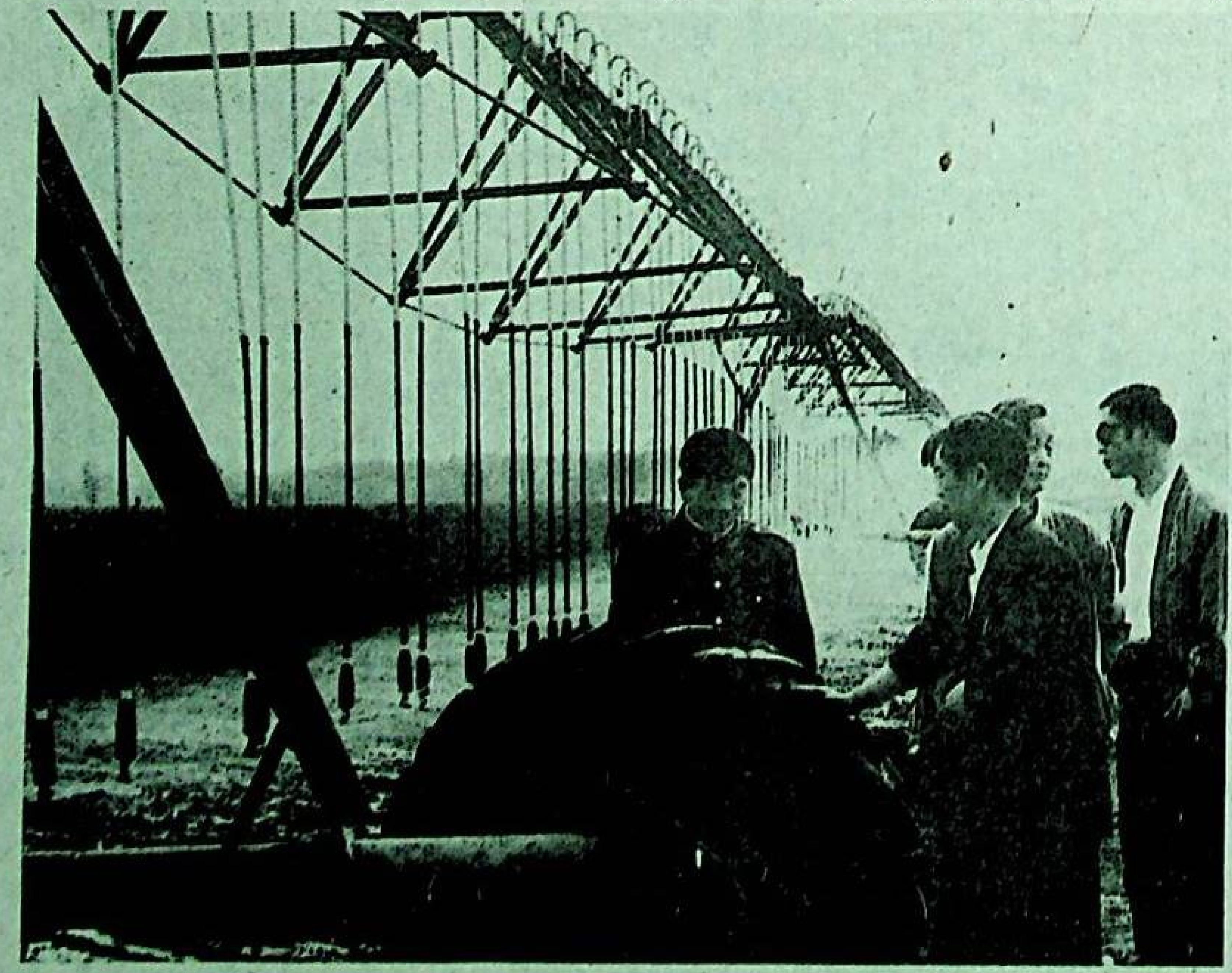

سىياسي كېڭەش خىزمىتىدىكى يېڭىلىق

ئاپتونوم رايونلۇق سىياسي كېڭەش «ئەزالارنى قوبۇل قىلىش كۈنى» پائالىيىتى ئۆتكۈزدى

ئـۆز مۇخبىرىمىز **مۇھەممەتئىمىن ئوبۇل** خەۋەر قـىلـىـدۇ: جـەمـئـيـەت ئـەھۋالى ۋە خەلق رايىنى مـەسئۇلىيەتچانلىق بىلەن ئىنكاس قىلىپ، پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنىڭ ئەمەلىي ئەھۋالنى تېخىمۇ ياخشى ئىگىلىشىدە كۆۋرۈكلۈك رول ئويناش ئۈچۈن، ئاپتونوم رايونلۇق سىياسي كېڭەش 5 - ئاينىڭ 6- كۈنى چۈشتىن بۇرۇن رەئىسلەرنىڭ تۇنجى قېتىملىق «ئەزالارنى قوبۇل قـىلـىش كۈنى» پائالىيىتى ئۆتكۈزدى.

پائالىيەتكە ئاپتونوم رايونلۇق سىياسي كېڭەشنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى ۋاڭ يۈسەن رىياسەتچىلىك قىلدى، ئـاپتـونـوم رايونلۇق سىياسي كېڭەشنىڭ رەئىسى جـانـابىل، مـۇئاۋىن رەئىسلەردىن ئىبراھىم روزى، ماۋدېخۇا، دىيار قۇماش، مىجىت قۇربان، سۇلايمان نىيەتقابىل، سامىڭ، پاشا ئىشان ۋە باش كاتىپ قاسىم ھېمىت قاتارلىقلار قاتناشتى.

«ئـەزالارنـى قوبۇل قىلىش كۈنى» پائالىيىتىدە جـانـابىل سۆز قىلىپ مۇنداق دېدى: بۇ نۆۋەتلىك سىياسي كېڭەش جەمئىيەت ئەھۋالى، خەلق رايىنى ئىگىلەش خىزمىتىگە ئىنچىكە ئەھمىيەت بېرىپ، ئۇنى باشتىن ئاخىر بىر تۈرلۈك مۇھىم ۋە دائىملىق خىزمەت سۈپىتىدە چىڭ تۇتۇپ كەلدى ھەمدە ئۇنى بۇ يىللىقى خـىزمـەتلەردىكى مۇھىم نۇقتىلارنىڭ بىرى قىلدى. تـۇنجى قېتىملىق «ئەزالارنى قوبۇل قىلىش كۈنى» پـائـالىيىتىنىڭ ئېلىپ بېرىلىشى ئاپتونوم رايونلۇق سىياسي كېڭەشنىڭ جەمئىيەت ئەھۋالى، خەلق رايىنى ئـىنكـاس قـىلـىـش خـىزمىتىنىڭ قېلىپلاشقانلىقى، تـۈزۈملـەشكەنلىكىنىڭ ئىپادىسى. بىز بۇ پائالىيەت ئـارقـىلـىق بىـر تـەرەپتىن، پارتىيە ۋە ھۆكۈمەت ئـورگـانلـىـرىغا ۋەكالىتەن ھەر مىللەت ئاممىسىغا چۈشەندۈرۈش، يېتەكلەش، زىددىيەتلەرنى پەسەيتىش، ئـىتتـىـپاقلىقنى كۈچەيتىش، مۇقىملىقنى قوغداش خىزمىتىنى ئىشلەيمىز؛ يەنە بىر تەرەپتىن، ئىگىلىگەن مـۇھىم ئۇچۇرلارنى پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىغا ۋاقـتـىـدا يـەتكـۈزۈپ، ئـۇلارنىـڭ خىـزمـەتلىرىنىڭ ئـەمـەلـيـەتكە، خەلق ئاممىسىنىڭ ئارزۇسىغا تېخىمۇ ياخشى ماسلىشىشىغا تۈرتكە بولىمىز.

بۈگۈنكى پائالىيەتتە ئاپتونوم رايونلۇق سىياسي كـېـڭەشنىڭ رەئىسى جانابىل، مۇئاۋىن رەئىسلەردىن ۋاڭ يۈسەن، ئىبراھىم روزى، ماۋدېخۇا، دىيار قۇماش، مىجىت قۇربان، سۇلايمان نىيەتقابىل، سامىڭ، پاشا ئىشان قاتارلىقلار ئىبراھىم مۇتىئى قاتارلىق 16 ئاپتونوم رايـونلـۇق سـىياسي كېڭەش ئەزاسىنىڭ ئاپتونوم رايـونىمىزنىڭ ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش ۋە ئىجتىمائىي تۇرمۇشتىكى «قىزىق نۇقتا»، مۇھىم نۇقتا مەسىلىلىرى توغرىسىدىكى ئىنكاسىنى ئاڭلىدى.

سـىـيـاسـىي كـېـڭـەش ئەزالىرىنىڭ ھاكىمىيەت ئىشلىرىغا قاتنىشىش، ھاكىمىيەت ئىشلىرىنى مۇھاكىمە قـىـلـىش ئـاكتىپلىقىنى يەنىمۇ قوزغاپ، جايلارنىڭ سىياسىي، ئىقتىساد، پەن، مائارىپ، سەھىيە، تەنتەربىيە، ئـېـنېرگـىـيـە، قـاتناش، مىللەت ۋە دىن ئىشلىرى جەھەتلەردىكى ئۇچۇرلارنى تېخىمۇ ياخشى ئىگىلەپ، ئـاپتـونـوم رايـونلۇق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتىگە جەمئىيەت ئەھۋالى ۋە خەلق رايىنى ۋاقتىدا ئىنكاس قىلىش، ھەر مىللەت ھەر ساھەدىكى ئامما بىلەن بولغان ئـالاقىـنـى كۈچەيتىش ئۈچۈن، ئاپتونوم رايونلۇق سـىـيـاسـىي كـېڭەش بۇ يىل 5 - ئايدىن باشلاپ رەئـىـسـلـەرنـىڭ «ئەزالارنى قوبۇل قىلىش كۈنى» پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇشنى بېكىتكەندى. مۇشۇ ئايدىن باشلاپ ئاپتونوم رايونلۇق سىياسي كېڭەشنىڭ رەئـىـسـى ۋە مۇئاۋىن رەئىسلىرى نۆۋەت بىلەن ھەر ھەپتىنىڭ 2 -كۈنى چۈشتىن بۇرۇن ئەزالارنى قوبۇل قـىـلـىدۇ. ئـاپتونوم رايونلۇق سىياسي كېڭەش بۇ پـائالىيەتنىڭ تەرتىپلىك ئېلىپ بېرىلىشىغا كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن، ھەر ھەپتىنىڭ 1-كـۈنـى ئەزالارنىڭ تىزىملىتىش كۈنى قـىلىپ بېكىتتى ھەمدە ئاپتونوم رايونلۇق سـىـيـاسـي كېڭەش تەتقىقات ئىشخانىسى قاتارلىق ئورۇنلارنى بۇ خىزمەتكە كونكرېت مەسئۇل قىلدى.

ئـەتىياز كىرگەندىن بۇيان، 101 - تۈەن- مەيدانى 1 مىليون يۈەندىن كۆپرەك مـەبلەغ سېلىپ، سۇنى تېجەپ ئۈنۈملۈك ئاشۇرۇش قۇرۇلۇشىنى يولغا قويدى.

سـۈرەتتـە: پـۈركـۈپ سـۇغىرىش ماشىنىسى ئەتىيازلىق سۇغىرىشتا رولىنى جارى قىلدۇرماقتا.

جى تيەنبىي فوتوسى

ئۇنىڭ ئەجرىگە شورلۇق تۇپراق گۇۋاھ

راخمانجان روسۇل

غەرب بىلەن شەرقنى تۇتاشتۇرىدىغان قەدىمكى يىپەك يولى پەيزاۋات ناھىيىسىنىڭ غولتوغراق يېزىسىنى كېسىپ ئۆتىدۇ. غولتوغراق يېزىسى قىزىل دەرياسىنىڭ ئەڭ ئاياغ ئېقىنىغا جايلاشقان، ئەتىياز، ياز، كۈز پەسىلدە سۇ قىس بولۇپ كېتىدىغان قۇرغاق رايون. لېكىن كەلكۈن كەلگەندە بۇ جاي قەشقەر ۋىلايىتىنىڭ سۇ ئاپتىنىڭ ئالدىنى ئېلىش تۈگۈنى بولغاچقا، بۇ يەردە نەچچە مىڭ كىشى كەلكۈندىن مۇداپىئە كۆرۈشكە ئاتلىنىدۇ. تېرىلغۇ يەر شور تۇپراق بولغانلىقى، ئۇزاق مەزگىل بېكىنمە ھالەتتە قالغانلىقى، ناھىيە مەركىزىگە يىراق، قاتنىشى قولايسىز، شەرت - شارائىتى ناچار بولغانلىقى ئۈچۈن، بۇ يېزا 1987 - يىلىغىچە ئىقتىسادىي جەھەتتە نامرات، مەدەنىيەت جەھەتتە قالاق، ئىشلەپچىقىرىش جەھەتتە ئارقىدا قالغانىدى. 1987 - يىلى غولتوغراقلىقلار ئۆز ئىرادىسىنىڭ سىمۋولى بولغان سايلاش ھوقۇقىنى يۈرگۈزۈپ، ئاشۇ شور تۇپراقتا تۇغۇلۇپ ئۆسكەن ئابدۇكېرىم ئەمەتنى يېزا باشلىقلىقىغا سايلىدى. ئابدۇكېرىم ئەمەت يېزا باشلىقى بولغىنىغا خۇشال بولۇپ كەتمىدى. چۈنكى غولتوغراقلىقلارنىڭ ئازاتلىققا ئېرىشىپ 30 يىلدىن كېيىن، ھەتتا پارتىيە 11- نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېت 3 - ئومۇمىي يىغىنىدىن كېيىنكى ئون يىل ئىچىدىمۇ يىللىق كىرىمىنىڭ 400 يۈەندىن ئاشمىغانلىقى، قورساققا تاپسا ئۈچىسىغا يوق، ئۈچىسىغا تاپسا قورساققا يوق دېگەندەك غورىگىل تۇرمۇشى ئابدۇكېرىم ئەمەتنىڭ يۈرىكىنى ئۆرتىدى. ئۇ ئۆزىگە: زېمىن نامرات، كىشىلەر نامرات، بۇ زادى نېمە ئۈچۈن، دېگەن سوئالنى قويدى. بۇنىڭ تېگىگە يېتىش ئۈچۈن ئىزدەندى، ئاما بىلەن، پىشقەدەملەر بىلەن سىرداشتى. ئۇ ئاخىرى بۇ يېزىنىڭ بۇنچىلىك ھالغا چۈشۈپ قېلىشىدىكى سەۋەب رەھبەرلىكتە ئىكەنلىكىنى چۈشىنىپ يەتتى. ئابدۇكېرىم ئەمەت ئۆز يېزىسىدا ئاپتوموبىل قاتنىغىدەك بىر تۈز يول، ماشىنا بىلەن تېرىقچىلىق قىلغىدەك بىرەر سالا ئېتىز، بىرەر كىلومېتىر سۇ سىگمەس ئۆستەڭ، كىشىلەر سايىدىغۇدەك بىرەر كىلومېتىر ئورمان بەلبېغىنىڭ يوقلۇقىدىن بەكمۇ ئەپسۇسلاندى، نومۇس قىلدى.

يەرلەرنى سالالاشتۇرۇش، ئېرىق - ئۆستەڭلەرنى سۇ سىگمەس قىلىپ ياساش، يېزا، كەنت يوللىرىنى راۋانلاشتۇرۇش، ئورمان بىنا قىلىش ۋە زەيكەش چېپىپ شورنى تىزگىنلەش ئۈچۈن ئىشنى يېڭىباشتىن باشلاشقا توغرا كېلەتتى. لېكىن ئۇ مۇشكۇل ئىش، قاتتىق ۋەزىپە بولۇپ، ئۇنى ئورۇنداش ئاسانغا چۈشمەيتتى. كادىر ئۈچۈن ئېيتقاندا، ئۆز يۇرتىدا خىزمەتلەرنى قانات يايدۇرۇش ئاسان ھەم قىيىن. چۈنكى تۇرغۇن خىزمەتلەر ئۆز مەنپەئەتىگە، ئۇرۇق - تۇغقانلارغا چېتىلىپ قېلىپ، خىزمەتتە توسالغۇ پەيدا قىلىپ قويىتتى. ئابدۇكېرىم ئەمەتمۇ مۇنداق توسالغۇلاردىن خالىي بولالمىدى. ئېتىزلارنى سالالاشتۇرۇش، ئورمان بىنا قىلىش، ئېرىق - ئۆستەڭ ۋە يول قۇرۇلۇشى ئېلىپ بېرىشتا ئۇنىڭ بىر قانچە ئەۋلات ئولتۇرۇپ كەلگەن ئۆيى چېقىلىشقا، ئۇنىڭ تۇغقانلىرىنىڭ يېڭىدىن سالغان ئۆيىنى كۆچۈرۈشكە توغرا كەلدى. شۇڭا ئۇنىڭ بىر تۇغقانلىرى، ئاتا - ئانىسى ئۇنى تىللىدى، لېكىن ئۇ بارلىق بېسىمنى يېڭىپ، ئېتىز - ئېرىق قۇرۇلۇشىنى قەتئىي داۋاملاشتۇردى. ھايت - ھۇيت دېگىچە قوشكۆل كەنتىدە 500 مولۇقتىن ئىككى سالا ئېتىز ۋە بىر قانچە تاناپ يول، ئورمان بەلبېغى ئېلىنىپ، باشقا كەنتلەرگە ئۈلگە تىكلەندى. ئابدۇكېرىم ئەمەت ئۆز مەنپەئەتىنى، ئۇرۇق - تۇغقانلىرىنىڭ مەنپەئەتىنى ئومۇمنىڭ مەنپەئەتى ئۈچۈن قۇربان قىلىۋىدى، يېزا بويىچە يول ئېچىلدى. ئاياغ قوشكۆل، قارا يۇلغۇن، بوۋى قەنا قاتارلىق كەنتلەرمۇ ئون نەچچە پارچە سالا ئېتىز بىنا قىلدى. ئېرىق- ئۆستەڭلەر راۋانلاشتۇرۇلدى.

ئابدۇكېرىم ئەمەت دېھقانلارنى ھاللىق سەۋىيىگە يەتكۈزۈشتە ئىلغار پەن - تېخنىكىغا تايىنىش، بىر قىسىملارنىڭ ئالدىن بېيىشىغا يول قويۇش، بۇ ئارقىلىق ئورتاق بېيىشنى ئىشقا ئاشۇرۇش، كوللېكتىپ ئىگىلىكىنىڭ ھاياتىي كۈچىنى ئاشۇرۇش، يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىشىدا تەبىئىي ئەۋزەللىكنى جارى قىلدۇرۇش، بازار ئىگىلىكىنى ھەرىكەتلەندۈرگۈچ كۈچ قىلىش، كەسىپ قۇرۇلمىسىنى مۇۋاپىقلاشتۇرۇشنىڭ ئىنتايىن زۆرۈرلۈكىنى ھېس قىلدى. ئىلگىرى بۇ يېزىنىڭ كەسىپ قۇرۇلمىسى نامۇۋاپىق بولۇپ، ئاشلىق تېرىلغۇ كۆلىمى كۆپ، ھوسۇل تۆۋەن، چارۋىچىلىقتا ئەنئەنىۋى ئۇسۇل قوللىنىلغانلىقتىن، سان كۆپ، سۈپەت ناچار، كىرىمى تۆۋەن ئىدى. ئىقتىسادىي زىرائەتلەر تېرىلغۇ كۆلىمى ۋە يېزا- بازار كارخانىلىرىدىن ئېغىز ئاچقىلىمۇ بولمايتتى، ئابدۇكېرىم ئەمەت بىر تەرەپتىن، دېھقانلارغا بولغان تەشۋىق - تەربىيىنى كۈچەيتىپ، ئۇلارنى ئىشلەپچىقىرىش شارائىتىنى ياخشىلاشقا يېتەكلىسە، يەنە بىر تەرەپتىن، دېھقانچىلىق كەسىپ قۇرۇلمىسىنى مۇۋاپىق تەڭشەپ، سېلىنمىنى كۆپەيتىپ، ئاشلىق تېرىلغۇ كۆلىمىنى مۇۋاپىق قىسقارتىپ، ئەلا سورت، ئىلغار تېخنىكىنى كېڭەيتىشنى چىڭ تۇتتى. يېزا ئىگىلىك مەكتىپىنى پۈتتۈرگەن، نىياز ھاجىنى يېزا باشلىقىنىڭ ياردەمچىلىكىگە تەكلىپ قىلىپ، ئۇنى يېزىلىق پەن - تېخنىكا مەكتىپىنىڭ مەسئۇللىقىغا بەلگىلىدى. نىياز ھاجى تەكلىپ قىلىنغانىغا لايىق جاۋاب قايتۇردى. ئۇ ئىككى يىل ئىچىدىلا يېزا بويىچە ھەر بىر ئائىلىدە بىر نەپەردىن تېخنىك يېتىشتۈرگەندىن باشقا، «شورلۇق تۇپراقتا كېۋەزدىن مول ھوسۇل ئېلىش» تېخنىكىسىنى كېڭەيتىپ ياخشى ئۈنۈم ھاسىل قىلدى. 1991 - يىلى ئابدۇكېرىم ئەمەت بىلەن نىياز ھاجىنىڭ تۇتقان نۇقتىسىدا بىر مو يەردىن 158 كىلوگرام ساپ پاختا ئېلىش رېكورتى يارىتىلدى. ئاپتونوم رايونلۇق دېھقانچىلىق نازارىتى، يېزا ئىگىلىك پەن تەتقىقات ئورنى ۋە يېزا ئىگىلىك مىنىستىرلىكىنىڭ پاختىچىلىق ئىشلەپچىقىرىش تەتقىقات ئورنى مەخسۇس تەكشۈرۈش گۇرۇپپىسى ئەۋەتىپ،

ئۇ ئەمدى تېخىمۇ ئەتراپلىق ئويلىمىسا، ھەممە ئىشنى تەڭ تۇتمىسا بولمايتتى. ئۇ ئالدى بىلەن يېزىلىق پارتكومدىكى بىر بەن ئادەمنى دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسىنى ئۆگىنىشكە ئۇيۇشتۇرۇپ، يېزا بويىچە ئۆگىنىش دولقۇنى قوزغىدى. پارتىيە قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىپ، پارتىيە ياچېيكىسىنىڭ قورغانلىق، پارتىيە ئەزالىرىنىڭ ئاۋانگارتلىق رولىنى جارى قىلدۇردى. ئۇلار ئارىسىدا «قوش ئۆگىنىش» پائالىيىتىنى ئۈزۈلدۈرمەي قانات يايدۇرۇپ، ئۇلارنىڭ سىياسەتنى بىلىش، ئىجرا قىلىش، ئاممىنى يېتەكلەپ ھاللىق سەۋىيىگە يېتىش سەۋىيىسىنى ئۆستۈردى.

سىياسەت يېڭى بولغانلىقى ئۈچۈن، كىشىلەرنىڭ ئېڭىمۇ يېڭىلاندى. غولتوغراقلىقلار دەسلەپكى قەدەمدە قورسىقى توق، كىيىمى پۈتۈن بولۇش مەسىلىسىنى ھەل قىلدى.

1995 - يىلىغا كەلگەندە ئاشلىق تېرىلغۇ كۆلىمى 1979 - يىلىدىكىدىن بىر ھەسسە، 1988 - يىلىدىكىدىن 70% قىسقارتىلغان ئەھۋالدىمۇ ئومۇمىي ئاشلىق 1979 - يىلىدىكىدىن 15 ھەسسە، 1988- يىلىدىكىدىن تۆت ھەسسە ئاشتى. 100 كىلومېتىردىن ئارتۇق غول ۋە تارماق ئۆستەڭ ياسىلىپ، سۇ سىگمەس قىلىندى. 50 مىڭ مودىن ئارتۇق سالا ئېتىز بىنا قىلىنىپ، ماشىنا ئارقىلىق مەشغۇلات ئېلىپ بېرىش ئۆلچىمىگە يەتكۈزۈلدى، يېزا يولىدىن 45 كىلومېتىر، كەنت يولىدىن 40 كىلومېتىر ياسىلىپ شېغىل ياتقۇزۇلدى. يېزا مەركىزى بىلەن شىكەر كۆل ئارىلىقىدىكى 15 كىلومېتىر يولغا ماي ياتقۇزۇلۇپ، ئۈرۈمچى- قەشقەر تاشيولىغا تۇتاشتۇرۇلدى.

1996 - يىلى غولتوغراقلىقلار زور ئۈمىدلىرىنى، يېڭى غايىلىرىنى كۆڭلىگە پۈكۈپ 9 - بەش يىللىق پىلاننىڭ تۇنجى يىلىغا قەدەم قويغانىدى. بىراق تەبىئەت ئۇلارغا ئىچى تارلىق قىلغاندەك يەر تەۋرەش قاتارلىق تۈرلۈك ئاپەتلەر ئارقا - ئارقىدىن يۈز بېرىپ، غولتوغراقلىقلارنى ئېغىر زىيانغا ئۇچراتتى. ئۇلارنىڭ كۆزلىرىدىن ياش ئەمەس، قان ئاقتى. 24 ئادەم، 1700دىن ئارتۇق چارۋا مال ئۆلدى. 2554 ئائىلىنىڭ ئۆيى ئۆرۈلۈپ، 3134 ئائىلىنىڭ ئۆيى خەتەرلىك ئەھۋالغا چۈشۈپ قالدى. يەرلەر يېرىلىپ، سۇ

يېتىپ كەلدى. بۇ قېتىمقى ئاپەتتە گەرچە ئۇنىڭ ئائىلىسىدىكىلەرگە ھېچقانداق خەۋپ يەتمىگەن بولسىمۇ، لېكىن ئۆزىنىڭ ئۆيى ۋە تۇغقانلىرىنىڭ ئۆيى تامامەن ئۆرۈلۈپ، مال - مۈلكى توپا ئاستىدا قالغانىدى. ئۇ ئىشىك ئالدىدىن ئۆتۈپمۇ، ئۆز ئۆيىگە كىرمەي، يېزىدىكىلەرنى تەشكىللەپ خەلقنىڭ ھاياتىنى مال - مۈلكىنى خەتەردىن قۇتقۇزۇشقا ئاتلاندى. ئۇنىڭ بالا - چاقىلىرى، ئۇرۇق - تۇغقانلىرى يېتىپ - قوپىدىغان كەپىنىمۇ ئىككى كۈندىن كېيىن ئازادلىق ئارمىيىنىڭ جەڭچىلىرى باشقىلارنىڭكى بىلەن بىر قاتاردا تىكىپ بەردى. ئۇ بىر ھەپتىگىچە تۈزۈككىنا كۆز يۇممىدى، ئىسسىقراق بىر قاچا تاماقمۇ يېمىدى. ئۇ بىر تەرەپتىن، كىشىلەرنى ئاپەتتىن قۇتقۇزۇشقا، ئىشلەپچىقىرىشنى، ئوقۇشنى ئەسلىگە كەلتۈرۈشكە تەشكىللىسە، يەنە بىر تەرەپتىن، قۇتقۇزۇش بۇيۇملىرىنى تەقسىم قىلدى. ئىللىقلىق يەتكۈزۈپ كەلگەنلەرنى كۈتۈۋالدى، شۇ قېتىملىق يەر تەۋرەش ئاپىتى پۈتۈن جۇڭگو خەلقىنىڭ، جۈملىدىن پۈتۈن دۇنيا خەلقىنىڭ ھېسداشلىقىنى قوزغىغان بولسىمۇ، لېكىن «بالا كەلسە قوش كەپتۇ» دېگەندەك 4 - ئاينىڭ 19- كۈنى شىۋىرغان ئارىلاش يامغۇر يېغىپ، تېرىقچىلىق قىلىش ئۇياقتا تۇرسۇن يەر تەۋرەشتە ئۆرۈلمەي قالغان ئۆيلەرنى ئۆرۈۋەتتى. بىر قىسىم چارۋا ماللار سوغۇقتىن ئۆلدى. قالدۇق يەر تەۋرەش كۈنىگە بىر قانچە قېتىم، ئۇن نەچچە قېتىم يۈز بېرىپ، يېشى قۇرۇمىغان، بېلىدىكى ئاقىنى يەشمىگەن غولتوغراق خەلقىنى كۈز شاملىدىكى ياپراقتەك گاڭگىرىتىپ قويدى. شۇنداقتىمۇ ئابدۇكېرىم ئەمەت يەنىلا دېھقانلارنى قايغۇنى كۈچكە ئايلاندۇرۇپ ئىشلەپچىقىرىشنى ئەسلىگە كەلتۈرۈشكە يېتەكلىدى. لېكىن تەبىئەت يەنە بىر قېتىم رەھىمسىزلىك قىلىپ، 5 - ئاينىڭ 19 - كۈنىدىن باشلاپ ياغقان يامغۇر ئۈزۈلمەي سەككىز كېچە - كۈندۈز ياغدى. ئەمدىلا تېرىلىپ بولغان كېۋەزلەر سۇ ئاستىدا قالدى. غولتوغراقلىقلار پانالانغىدەك ئۆي يوق ئەھۋال ئاستىدا ئېتىز بېشىدا يېتىپ - قوپۇپ كېۋەز مايسىلىرىنى قوللىرى بىلەن لاي ئاستىدىن تاتىلاپ چىقاردى. ئالا جايلىرىغا تولۇقلاپ مايسا كۆچۈردى. ئىككى ئايغىچە قالدۇق يەر تەۋرەش قېتىم سانى 250 قېتىمغا، بۇنىڭ ئىچىدە تۆت بالدىن يۇقىرى تەۋرەش 20 قېتىمدىن ئاشتى. 6 - ئايدا كېۋەز مايسىلىرى بولۇق ئۆسكەنىدى،

بىلەن ھۇجۇم قىلسا، غولتوغراقلىقلار ئابدۇكېرىم ئەمەتنىڭ باشلامچىلىقىدا قەيسەرلىك بىلەن تاقابىل تۇردى ۋە ئالدىنى ئالدى. ئابدۇكېرىم ئەمەت مۇشۇ ئىشلار بىلەن بەنت بولۇپ، تۈزۈككىرەك ئۇخلىماي ياكى تاماق يېمەي كېچە- كۈندۈز دېھقانلار بىلەن بىللە بولدى. ئۇ ئاخىر 8 - ئاينىڭ 19 - كۈنى ئېتىز ئۈستىدىلا يىقىلدى. ھەددىدىن ئارتۇق چارچاش، ھارغىنلىق، ئاچ- توق قېلىش، روھىي بېسىم ئاخىرى ئۇنى يىقىتتى. ئۇ دوختۇرخانىدا ئىككى كۈن يېتىپ ھوشىغا كېلىپلا دوختۇرنىڭ روخسىتىنىمۇ ئالماي يېزىغا قايتىپ كەتتى. 1995- يىلى كېۋەز ھوسۇلىنى ئاشۇرۇپ، دۆلەتكە تۆھپە قوشۇشتا ئاپتونوم رايون بويىچە ئون كۈچلۈك يېزا، مەملىكەت بويىچە 100 كۈچلۈك يېزىنىڭ بىرى بولۇپ تەقدىرلەنگەن بۇ يېزا 1996 - يىلى ئارقىدا قالسا بولمايتتى. شۇڭا ئۇ بىر بەن ئادەمگە باشلامچىلىق قىلىپ، قاتتىق ئىشلەپ، بۇلتۇرقى ئارقا - ئارقىدىن يۈز بەرگەن تەبىئىي ئاپەت ئۈستىدىن غەلىبە قىلدى. 3000 دىن ئارتۇق ئائىلىنىڭ ئۆيىنى سېلىپ دېھقانلارنىڭ قىش كىرىشتىن بۇرۇن ئۆيلەرگە كىرىشكە يېتەكچىلىك قىلدى. ئاپەت يۈز بەرگەن ئەھۋالدا، مەھسۇلاتنى ئاشۇرۇش، ئاشۇرغاندىمۇ زور ھەجىمدە ئاشۇرۇپ، دۆلەتكە پاختا، ئاشلىق سېتىپ بېرىش ۋەزىپىسىنى مۇددەتتىن بۇرۇن ئاشۇرۇپ ئورۇنداشقا يېتەكچىلىك قىلدى. غولتوغراق يېزىسىدا 1996 - يىلى ئومۇمىي كىرىم 66 مىليون 893 مىڭ 388 يۈەنگە يېتىپ، كىشى بېشىغا 1117 يۈەندىن كۆپرەكتىن توغرا كەلدى. بۇ، 1979 - يىلىدىكىدىن 38 ھەسسە، 1988 - يىلىدىكىدىن تۆت ھەسسە كۆپ. پاختا 69 مىڭ دەنگە يېتىپ، 1988 - يىلىدىكىدىن 56 مىڭ دەن، 1995 - يىلىدىكىدىن 17 مىڭ دەن ئاشتى. ئومۇمىي ئاشلىق 13 مىڭ توننىغا يېتىپ، 1988 - يىلىدىكىدىن 5500 توننا، 1995- يىلىدىكىدىن 34 توننا ئاشتى. چارۋا مال 70 مىڭ 283 تۇياققا يېتىپ، 1988 - يىلىدىكىدىن 13 مىڭ 451 تۇياق، 1995 - يىلىدىكىدىن 834 تۇياق ئاشتى. كوللېكتىپ ئىگىلىكىدىكى مۇقىم مۈلۈك قىممىتى 3 مىليون يۈەندىن ئاشتى.

ئابدۇكېرىم ئەمەت غولتوغراقلىقلارنىڭ ئۈمىدىنى يەردە قويمىدى. ئامما، رەھبەرلىك ئۇنىڭ ئەجرىنى ئۇنتۇپ قالمىدى. 1989- يىلىدىن بۇيان ئۇ ھەر يىلى «مۇنەۋۋەر

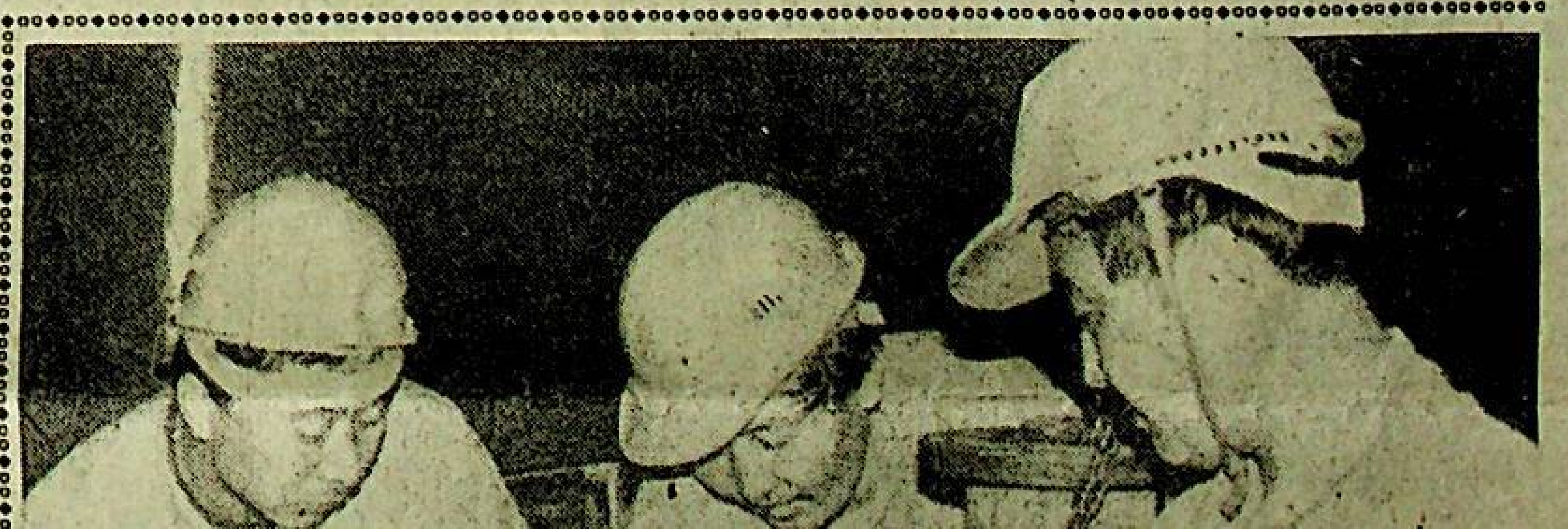

ئىگىلىك مىنىستىرلىكىنىڭ پاختىچىلىق ئىشلەپچىقىرىش تەتقىقات ئورنى مەخسۇس تەكشۈرۈش گۇرۇپپىسى ئەۋەتىپ، تەكشۈرگەندىن كېيىن «بۇ رېكورت ئەمەس، بەلكى مۆجىزە» دەپ مۇئەييەنلەشتۈرۈپ، غولتوغراق يېزىسىنى ئۇچ ئورۇننىڭ «شورلۇق تۇپراقتا كېۋەز ئۆستۈرۈش نۇقتىسى» قىلىپ بېكىتتى. 1992 - يىلى سىناق نۇقتىسىدا كېۋەزنىڭ بىرلىك ھوسۇلى 164،5 كىلوگرام ساپ پاختىغا يېتىپ، شورلۇق تۇپراقتا كېۋەز ئۆستۈرۈش تېخنىكىسى مەملىكەت بويىچە كېڭەيتىلدى.

1992 - يىلى ئابدۇكېرىم ئەمەت يېزىلىق پارتكومنىڭ شۇجىلىقىغا تەيىنلەندى. بۇنىڭ بىلەن مەسئۇلىيىتى تېخىمۇ ئېغىرلاشتى.

ئارتۇق چارۋامال ئۆلدى. 2554 ئائىلىنىڭ ئۆيى ئۆرۈلۈپ، 3134 ئائىلىنىڭ ئۆيى خەتەرلىك ئەھۋالغا چۈشۈپ قالدى. يەرلەر يېرىلىپ، سۇ ئېتىلىپ چىقتى. 22 مەكتەپنىڭ 2100 كۋادرات مېتىر سىنىپ، ياتاق، ئىشخانىلىرى ئۆرۈلۈپ، ئوقۇش توختىدى. بىۋاستە ئىقتىسادىي زىيان 340 مىليون يۈەندىن ئېشىپ كەتتى. دەل بۇ ئۇنتۇلماس «19 - مارت»تا ئابدۇكېرىم ئەمەت ناھىيىدە يىغىندا ئىدى. ئۇ دەرھال غولتوغراققا

قېتىم سانى 250 قېتىمغا، بۇنىڭ ئىچىدە تۆت بالدىن يۇقىرى تەۋرەش 20 قېتىمدىن ئاشتى. 6 - ئايدا كېۋەز مايسىلىرى بولۇق ئۆسكەندى، لېكىن كېۋەز غوزا قۇرتى ئاپىتى يۈز بەردى. 7 - ئاينىڭ 19 - كۈنى 700 كۇب مېتىر سېكۇنت كەلكۈن كېلىپ خۇددى 6.9 بال يەر تەۋرەش ئاپىتى ۋە ئۇنىڭدىن كېيىنكى ئاپەتلەر يوتقۇۋېتەلمىگەن غولتوغراقنى بىراقلا يوتقۇۋەتمەكچى بولدى. ئاپەت رەھىمسىزلىك

ئۇنىڭ ئەجرىنى ئۇنتۇپ قالمىدى. 1989- يىلىدىن بۇيان ئۇ ھەر يىلى «مۇنەۋۋەر پارتىيە ئەزاسى»، «ئىلغار خىزمەتچى» بولۇپ باھالىنىپ ناھىيىنىڭ تەقدىرلىشىگە، ئىككى قېتىم ۋىلايەتنىڭ تەقدىرلىشىگە، 1990 - يىلى «ئۇچ شىمال» مۇھاپىزەت ئورمىنى قۇرۇلۇشىدا «ئىلغار خىزمەتچى» بولۇپ باھالىنىپ، ئاپتونوم رايوننىڭ تەقدىرلىشىگە، 1991 - يىلى يەنە ئاپتونوم رايون بويىچە 3 - دەرىجىلىك پەن- تېخنىكا تەرەققىياتى مۇكاپاتىغا ئېرىشتى. غولتوغراق يېزىسى 1993- يىلى ۋىلايەت بويىچە پەن - تېخنىكىدا ئۈلگە كۆرسىتىش مۇكاپاتىغا، يەنە شۇ يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە پىلانلىق تۇغۇت خىزمىتىدە ئالتۇن لوڭقا مۇكاپاتىغا، 1995 - يىلى جەمئىيەت ئامانلىقى خىزمىتىدە ۋىلايەت بويىچە ئىلغار كوللېكتىپ مۇكاپاتىغا ئېرىشتى.

يېڭىسار تاشيول ئاسراش ئۆچاستكىسى ماشىنىلاشتۇرۇش قەدىمىنى تېزلىتىپ، ئىش ئۈنۈمىنى ئۆستۈردى

يېڭىسار تاشيول ئاسراش ئۆچاستكىسى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، تاشيوللارنى ئاسراشنى ماشىنىلاشتۇرۇشقا ئەھمىيەت بېرىپ، ئەمگەك سىجىللىقىنى يېنىكلىتىش ئارقىلىق ئىش ئۈنۈمىنى ئۆستۈردى.

بۇ ئۆچاستكا ئاسراۋاتقان يوللارنىڭ كۆپ قىسمى ساي، شورلۇق بولغاچقا، تاشيوللارنىڭ بۇزۇلۇشى ئېغىر بولۇپ، قول ئارقىلىق مەشغۇلات ئېلىپ بارغاندا، ئىشچىلارنىڭ ئىش سىجىللىقى ئېشىپ كېتەتتى. ئۆچاستكا رەھبەرلىكى بۇ ھالەتنى ئۆزگەرتىش ئۈچۈن، يول ئاسراشنى ماشىنىلاشتۇرۇش قەدىمىنى تېزلىتىپ، 1995 - يىلىنىڭ ئوتتۇرىلىرىدا ماتېرىيال سېتىۋېلىپ، ئۆزلىرى ماي بىلەن شېغىلنى ئارىلاشتۇرۇش ماشىنىسى ياسىدى، ئاپتوموبىل سېتىۋالدى. بۇنىڭ بىلەن ئەمگەك سىجىللىقىنى % 30 يېنىكلىتىپ، ئىشچى- خىزمەتچىلەرنىڭ ياخشى باھاسىغا ئېرىشتى. ئىش ئۈنۈمى ئومۇمىي يۇقىرى كۆتۈرۈلدى.

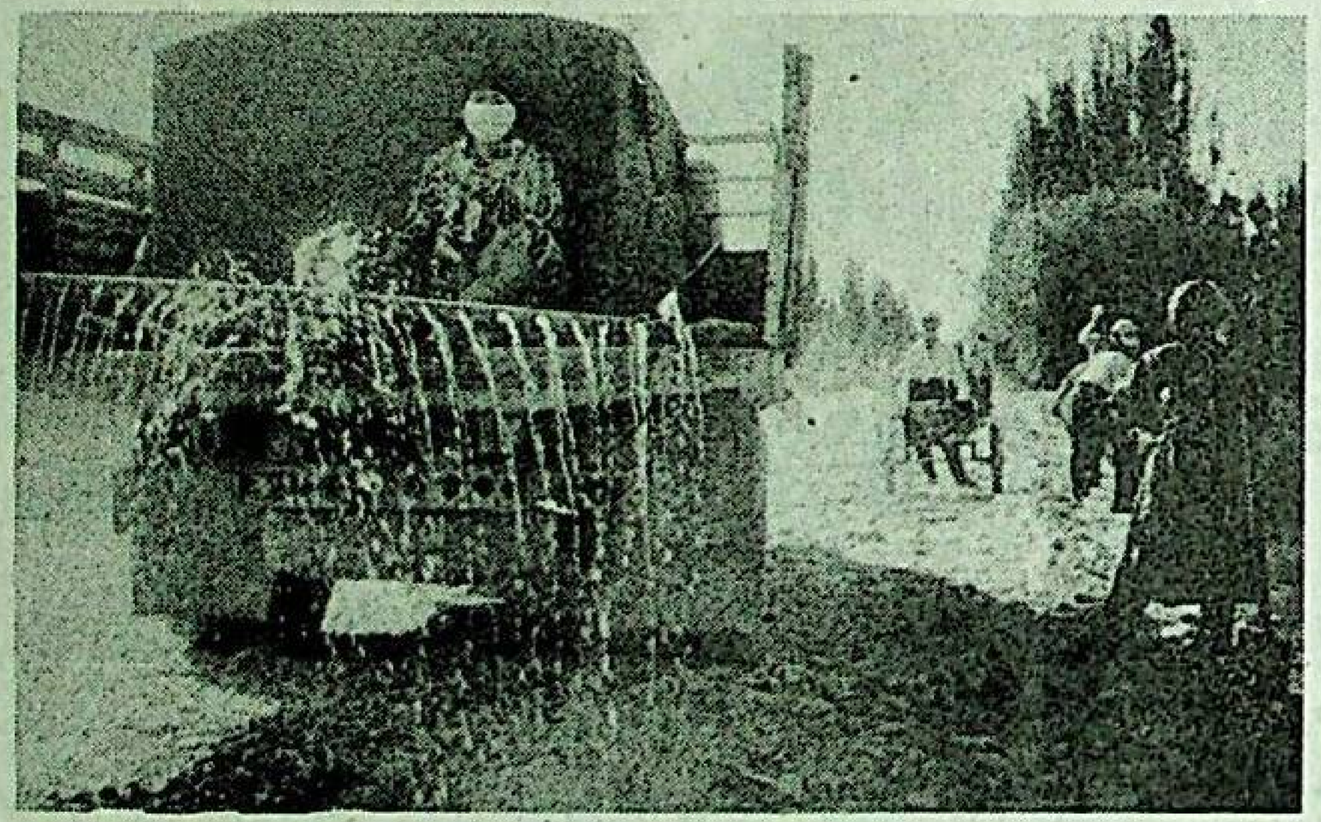

سۈرەتتە: ئىشچىلار يولغا سۇ چاچماقتا.

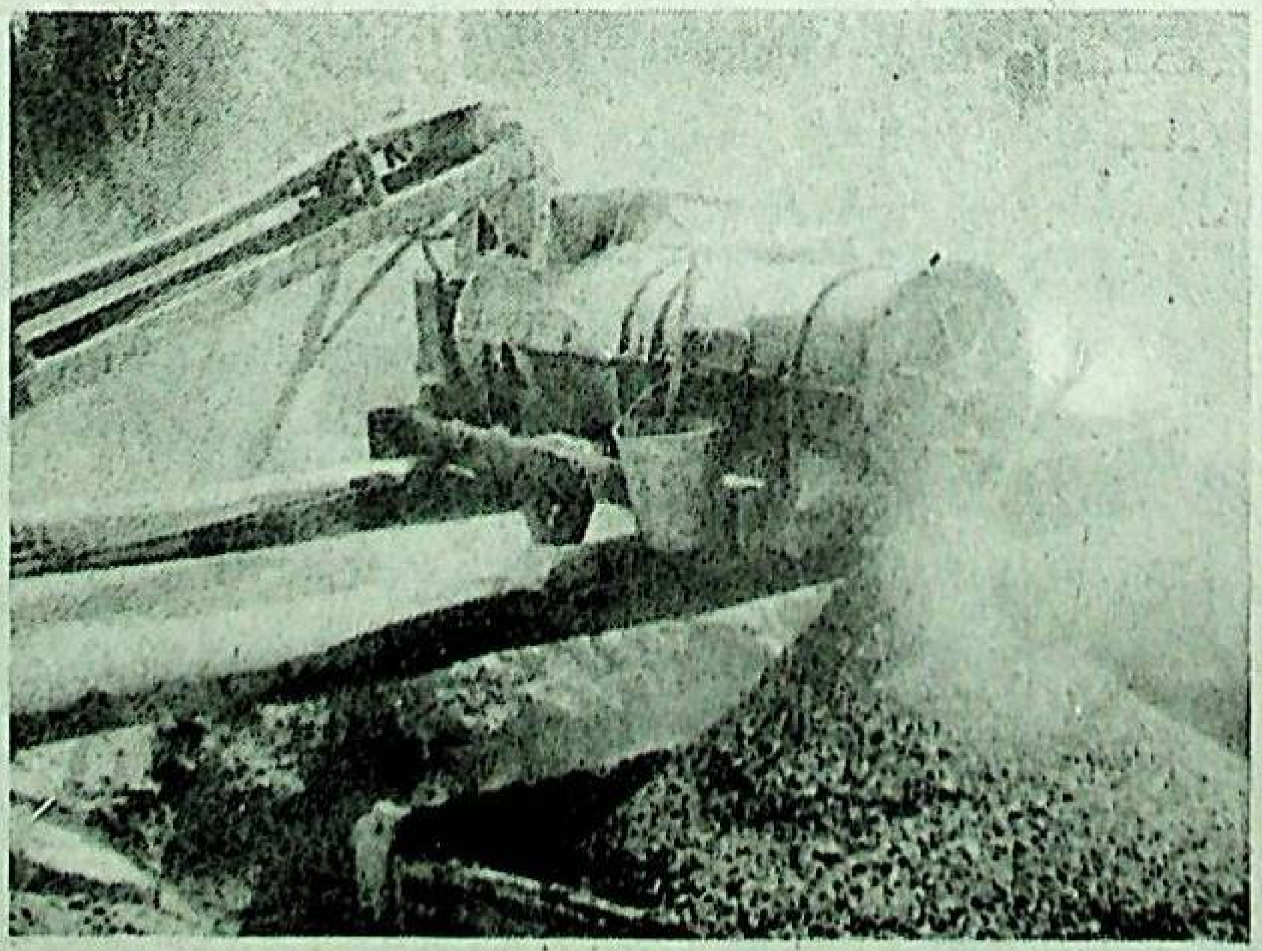

سۈرەتتە: ماي، شېغىل ئارىلاشتۇرۇش ماشىنىسى مەشغۇلات ئېلىپ بارماقتا. ئىشچىلار يولغا ماي، شېغىل ئارىلاشمىسىنى تۆكمەكتە.

ئۆز مۇخبىرىمىز ئابدۇللا ئابدۇرېشىت، ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز تۇرغۇن كەنجى خەۋىرى ۋە فوتوسى

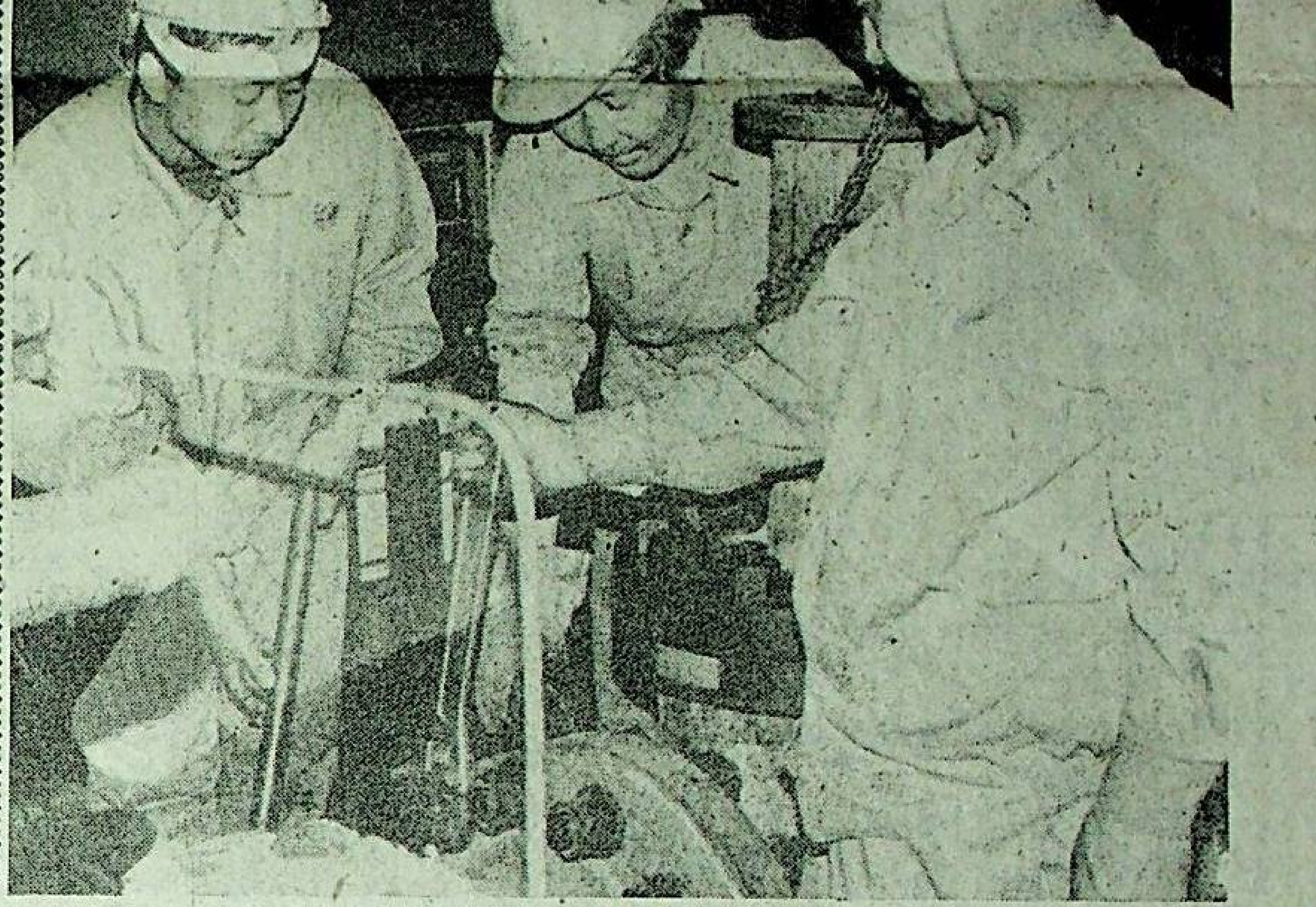

قاراماي ئېلېكتر ئىستانسىسى بۇلتۇر 11-ئايدىن بۇ يىل 2-ئاينىڭ ئاخىرىغىچە ئاز سانلىق مىللەت ئىشچى-خىزمەتچىلەرنى ئېلېكتر تېخنىكىسى، سىلىسارلىق، رېمونت قىلىش قاتارلىق 11 خىل كەسىپ بويىچە 17 قارار كۇرس ئېچىپ، 429 ئادەم (قېتىم) تەربىيىلىدى. ھازىر بۇ كۇرسلاردا تەربىيىلەنگەن ئاز سانلىق مىللەت ئىشچى- خىزمەتچىلەر ئىشلەپچىقىرىشنىڭ ھەرقايسى سەپلىرىدە ئۆزلىرىنىڭ تايانچلىق رولىنى جارى قىلدۇرماقتا.

سۈرەتتە: ئىشچىلار كاتولىنىڭ پار يولىنى تەكشۈرمەكتە.

مەھەممەتقۇربان روزى فوتوسى

1 - پەسىلدە قۇمۇل ۋىلايىتىنىڭ سانائەت ئىشلەپچىقىرىشى مۇقىم ئاشتى

ئىختىيارىي مۇخبىرلىرىمىز قەييۇم باياخۇن، پەتتار باياخۇن خەۋەر قىلىدۇ: بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان، قۇمۇل ۋىلايىتى تۈرلۈك ئۈنۈملۈك تەدبىر قوللىنىپ، باشقۇرۇشنى ھەقىقىي كۈچەيتكەنلىكتىن، 1- پەسىلدە سانائەت ئىشلەپچىقىرىشى مۇقىم ئاشتى.

پۈتۈن ۋىلايەتتىكى يېزا ۋە يېزىدىن يۇقىرى سانائەت كارخانىلىرىنىڭ 1- پەسىلدىكى ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتى 151 مىليون 519 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، بۇلتۇرقى شۇ مەزگىلدىكىدىن % 3.8 ئاشتى؛ سانائەت قوشۇلما قىممىتى 73 مىليون يۈەنگە، سانائەت مەھسۇلاتلىرىنىڭ سېتىلىش نىسبىتى % 99.2 كە يېتىپ، بۇلتۇرقى شۇ مەزگىلدىكىدىن ئايرىم % 5 ۋە % 2.9 ئاشتى؛ مۇقىم مۈلۈككە 5 مىليون 390 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى؛ بۇنىڭ ئىچىدە دۆلەت ئىگىلىكىدىكى ئورۇنلارنىڭ ئاساسىي قۇرۇلۇشىغا 4 مىليون 480 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، بۇلتۇرقى شۇ مەزگىلدىكىدىن % 15.8 كۆپەيدى؛ ئىستېمال بۇيۇملىرىنىڭ پارچە سېتىلىش ئومۇمىي سوممىسى 224 مىليون 620 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، بۇلتۇرقى شۇ مەزگىلدىكىدىن % 9.2 ئاشتى.

بورتالا ئوبلاستىنىڭ 3 - ئايلىق سانائەت ئىشلەپچىقىرىشىدا ئېشىش ۋەزىيىتى بارلىققا كەلدى

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز تۇرسۇن ئىمىن خەۋەر قىلىدۇ: كارخانا تۈزۈلمە ئىسلاھاتىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، ئىقتىسادىي ئۈنۈمنى ئۆستۈرۈش جەھەتتە كۈچ سەرپ قىلىنغانلىقتىن، بورتالا موڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستىنىڭ 3 - ئايلىق سانائەت ئىشلەپچىقىرىشىدا بۇ يىل كىرگەندىن بۇيانقى تۇنجى ئېشىش ۋەزىيىتى بارلىققا كەلدى.

بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان بورتالا ئوبلاستى نۇقتىلىق تۈرلەر قۇرۇلۇشىنى ياخشى ئىشلەش ئاساسىدا، كارخانىلارنىڭ ئىگىلىك باشقۇرۇش مېخانىزمىنى ئۆزگەرتىش، تېخنىكا يېڭىلاشنى مەركەز قىلغان ھالدا كارخانىلارنىڭ ئىچكى قىسمىدىكى ئىسلاھاتنى ئۈزلۈكسىز چوڭقۇرلاشتۇردى. زىياننى پايدىغا ئۆزگەرتىش خىزمىتىنى يەنىمۇ كۈچەيتىپ، كارخانىلارنىڭ رىقابەت ئىقتىدارى ۋە ھاياتىي كۈچىنى ئاشۇرۇپ، ئىقتىسادىي ئۈنۈمنى ئۆستۈرۈش جەھەتتە كۈچ سەرپ قىلدى. بۇنىڭ بىلەن

بۇ يىل 3 - ئايدا ئوبلاست بويىچە يېزا دەرىجىلىكتىن يۇقىرى سانائەت كارخانىلىرىنىڭ ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتى 23 مىليون 500 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، ئۆتكەن يىلنىڭ ئوخشاش مەزگىلدىكىدىن % 55.03 ئاشتى.

قىسقا خەۋەرلەر

△ قەشقەر تاشيول باش ئۆچاستكىسى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان قوراللىق ساقچى قىسىم قەشقەر ئوت ئۆچۈرۈش ئوتتۇرا ئەترىتى بىلەن ئورتاق مەدەنىيەت بەرپا قىلىش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇپ، ئۇلار بىلەن چوڭقۇر دوستلۇق ئورناتتى. يېقىندا بۇ باش ئۆچاستكا ئوت ئۆچۈرۈش ئوتتۇرا ئەترىتىگە 25 سوڭلۇق رەڭلىك تېلېۋىزور تەقدىم قىلدى، ئۆچاستكىنىڭ سەنئەت ئەترىتى ئۇلارغا ھال سوراش يۈزىسىدىن ئويۇن قويۇپ بەردى.

ئوبۇلقاسىم

△ ئاتۇش قاراجۇل تاشيول ئۆچاستكىسى ئارخىپ باشقۇرۇشقا مەخسۇس خادىم، مەخسۇس مەبلەغ ئاجرىتىپ، ئارخىپلارنى رەتلەش، باشقۇرۇش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلىگەنلىكتىن، بۇ ئۆچاستكا ئارخىپ باشقۇرۇشتا ئاپتونوم رايون تەرىپىدىن 2 - دەرىجىلىك ئورۇن بولۇپ باھالاندى.

گۈلباھار بارات

مىللەتلەرنىڭ ئىتتىپاقلىقى ۋە تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈشنىڭ مۇھىم كاپالىتى

دۆلەت مىللەتلەر ئىشلىرى كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى چېن خۇڭ

مۇھىم مەزمۇنى: سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدا ماركسىزملىق مىللەت قارىشىدا چىڭ تۇرۇش شەرت. ماركسىزملىق مىللەت قارىشى ــ پارتىيە ۋە دۆلەتنىڭ مىللەتلەر مەسىلىسىنى بىر تەرەپ قىلىش، مىللىي سىياسەت تۈزۈشتىكى نەزەرىيىۋى ئاساس، شۇنداقلا ھەر مىللەت خەلقىنىڭ، مىللەتلەرنىڭ باراۋەرلىكى، ئىتتىپاقلىقىدا چىڭ تۇرۇشىدىكى ئىدىيىۋى كاپالەت.

ماركسىزملىق مىللەت قارىشىدا چىڭ تۇرۇش ئۈچۈن، ماۋزېدۇڭ ئىدىيىسىدە ۋە دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسىدە چىڭ تۇرۇش شەرت. مىللەتلەر خىزمىتى ــ پارتىيە خىزمىتىنىڭ بىر قىسمى، جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇشنىڭ مۇھىم تەرىپى. ماركسىزملىق مىللەت قارىشىدا چىڭ تۇرۇش ئۈچۈن ھەر مىللەت خەلقىگە ماركسىزملىق مىللەت قارىشى توغرىسىدا تەربىيە بېرىش، بولۇپمۇ كادىرلار ۋە ياشلار ــ ئۆسمۈرلەرگە قارىتىلغان تەربىيىگە ئەھمىيەت بېرىش كېرەك. ئەمەلىيەت ئىسپاتلىدىكى، پارتىيە ۋە دۆلەت تۈزگەن مىللىي سىياسەت توغرا، ئېلىمىزنىڭ ئەمەلىيىتىگە ئۇيغۇن بولۇپ، ھەر مىللەت خەلقىنىڭ چىن دىلىدىن ھىمايە قىلىشىغا ئېرىشتى، ھەرقايسى مىللەتلەرنىڭ ئىتتىپاقلىقى ۋە تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈردى.

مىللەتلەرنىڭ ئىتتىپاقلىقى، تەرەققىياتى توغرىسىدىكى تەربىيىنى قانات يايدۇرۇش ــ ۋەتەنپەرۋەرلىك تەربىيىسىنىڭ مۇھىم مەزمۇنى، سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ مۇھىم ۋەزىپىسى، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى، تەرەققىياتى بويىچە نەمۇنە ئورۇنلارنى بەرپا قىلىش پائالىيىتى ــ سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ مۇھىم مەزمۇنى، يېڭى ۋەزىيەتتە مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى كۈچەيتىش، ئورتاق گۈللىنىشنى ئىلگىرى سۈرۈشنىڭ ئۈنۈملۈك شەكلى، شۇڭا بۇ پائالىيەتنى كەڭ ھەم چوڭقۇر قانات يايدۇرۇش كېرەك. ئاز سانلىق مىللەت رايونلىرىنىڭ سوتسىيالىستىك مەدەنىيەت ئىشلىرىنى زور كۈچ بىلەن راۋاجلاندۇرۇپ، ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ ئەدەبىيات ــ سەنئەت خەزىنىسىنى بېيىتىپ، جۇڭخۇا مىللەتلىرىنىڭ ئۇيۇشقاقلىقىنى ئاشۇرۇش لازىم.

پارتىيە 14 ـ نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 6 ـ ئومۇمىي يىغىنىنىڭ «قارار»ىدا: دۆلەتنىڭ بىرلىككە، مىللەتلەرنىڭ ئىتتىپاقلىقىغا، جەمئىيەتنىڭ تەرەققىياتىغا پايدىلىق بولغان بارلىق ئىدىيە، ئەخلاقنى ئىلھام ۋە مەدەت بېرىش؛ مىللەتلەرنىڭ ئىتتىپاقلىقى ۋە ۋەتەننىڭ بىرلىكىنى يېڭى دەۋردىكى ۋەتەنپەرۋەرلىك تەربىيىسىنىڭ مۇھىم مەزمۇنلىرىدىن بىرى قىلىش؛ مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى كۈچەيتىش، ۋەتەننىڭ بىرلىكىنى قوغداش تەربىيىسىدە پارتىيىنىڭ مىللىي سىياستى ۋە دىن سىياسىتىدە چىڭ تۇرۇش، ماركسىزملىق مىللەت قارىشى ۋە دىن قارىشى تەشۋىق قىلىش كېرەك، دەپ ئېنىق كۆرسىتىلدى. بۇ مىللەتلەرنىڭ ئىتتىپاقلىقى ۋە تەرەققىياتى توغرىسىدىكى تەربىيىنىڭ سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ مۇھىم مەزمۇنى ئىكەنلىكىنى، سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭمۇ مىللەتلەرنىڭ ئىتتىپاقلىقى، تەرەققىياتى ئىشلىرىنىڭ مۇھىم نىشانى ۋە مۇھىم كاپالىتى ئىكەنلىكىنى چۈشەندۈرۈپ بېرىدۇ.

ماركسىزملىق مىللەت قارىشىنى تەشۋىق قىلىش ۋە ئۇنىڭدا چىڭ تۇرۇش لازىم

ماركسىزملىق مىللەت قارىشى ـ پارتىيە ۋە دۆلەتنىڭ مىللەتلەر مەسىلىسىنى بىر تەرەپ قىلىش، مىللىي سىياسەت تۈزۈشتىكى نەزەرىيىۋى ئاساس، شۇنداقلا ھەر مىللەت خەلقىنىڭ، مىللەتلەرنىڭ باراۋەرلىكى، ئىتتىپاقلىقىدا چىڭ تۇرۇشىدىكى ئىدىيىۋى كاپالەت. سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدا ماركسىزملىق مىللەت قارىشىدا چىڭ تۇرۇش شەرت. تارىخ ۋە رېئاللىق شۇنى چۈشەندۈردىكى، ماركسىزملىق مىللەت قارىشىدا چىڭ تۇرغاندىلا، مىللەتلەر مەسىلىسىنى توغرا تونۇغىلى ۋە ھەل قىلغىلى بولىدۇ. ھازىر خەلقئارادا مىللەتلەر مەسىلىسى مۇرەككەپ، سەزگۈر مەسىلە بولۇپ قالدى، ئۇنى ماركسىزملىق مىللەت قارىشى ئارقىلىق تەھلىل قىلغان ۋە تونۇغاندىلا، مۇرەككەپ، ئۆزگىرىشچان ھادىسىلەر ئىچىدىن توغرا يەكۈن چىقىرىپ، توغرا فاڭجېن، سىياسەت تۈزۈپ، توغرا يولنى بويلاپ ئىلگىرىلىگىلى بولىدۇ. ماركسىزملىق مىللەت قارىشىدا چىڭ تۇرۇش ـ جۇڭگودىكى مىللىي مەسىلىنى مۇۋەپپەقىيەتلىك ھەل قىلىشنىڭ ئەڭگۈشتىرى. خۇددى يولداش دېڭ شياۋپىڭ كۆرسەتكەندەك: ماركسىزم جۇڭگونىڭ مىللەتلەر مەسىلىسىنى ھەل قىلالايدۇ. شۇڭا بىز ماركسىزملىق مىللەت قارىشىدا باشتىن ئاخىر ئىغىشماي چىڭ تۇرۇشىمىز شەرت.

ماركسىزملىق مىللەت قارىشىدا چىڭ تۇرۇش ئۈچۈن ماۋزېدۇڭ ئىدىيىسىدە ۋە دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسىدە چىڭ تۇرۇش شەرت. مىللەتلەر خىزمىتى ـ پارتىيە خىزمىتىنىڭ بىر قىسمى، جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇشنىڭ مۇھىم تەرىپى. يولداش ماۋزېدۇڭ ـ ماركسىزملىق مىللەت قارىشى بىلەن جۇڭگونىڭ مىللەتلەر مەسىلىسىنى بىرلەشتۈرۈشنىڭ شانلىق نەمۇنىسى. يولداش دېڭ شياۋپىڭ ئۇزاق مۇددەتلىك ئىنقىلاب ئەمەلىيىتىدە مىللەتلەر مەسىلىسى ۋە مىللەتلەر خىزمىتى جەھەتتە چوڭقۇر ئويلاندى ۋە مۇنەسسەل بايانلارنى ئوتتۇرىغا قويدى. يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ مىللەتلەر مەسىلىسى توغرىسىدىكى

يىغىنىدىن بۇيان پارتىيە ۋە دۆلەت بىرمۇنچە يېڭى مىللىي سىياسەتنى تۈزدى. ئەمەلىيەت ئىسپاتلىدىكى، پارتىيىمىز ۋە دۆلىتىمىز تۈزگەن مىللىي سىياسەت توغرا، ئېلىمىزنىڭ ئەمەلىيىتىگە ئۇيغۇن بولۇپ، ھەر مىللەت خەلقىنىڭ چىن دىلىدىن ھىمايە قىلىشىغا ئېرىشتى، ھەرقايسى مىللەتلەرنىڭ ئىتتىپاقلىقى ۋە تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈردى، بۇنىڭدا قىلچە تەۋرەنمەي چىڭ تۇرۇش لازىم.

پارتىيىنىڭ مىللىي سىياستىنى قەتئىي، ئىزچىل ئىجرا قىلىش ئۈچۈن، مىللىي سىياسەت قارىشىنى پۇختا تۇرغۇزۇش، مىللىي سىياسەتنىڭ مەزمۇنىنى ئىگىلەش ۋە پۇختا بىلىش، پارتىيىنىڭ مىللىي سىياسىتىدە چىڭ تۇرۇشنىڭ مۇھىملىقىنى، پارتىيىنىڭ مۇھىم فاڭجېنلىرىنى ئىجرا قىلىش، مىللەتلەرنىڭ ئىتتىپاقلىقى، تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈش يۈكسەكلىكىدە تۇرۇپ تولۇق تونۇش لازىم. پارتىيە ۋە دۆلەت تۈزگەن مىللىي سىياسەتلەرنى ئەستايىدىل ئەمەلىيلەشتۈرۈش، پارتىيىنىڭ مىللىي سىياستىنى ئىجرا قىلىش سەۋىيىسىنى ئۈزلۈكسىز ئۆستۈرۈش لازىم. پارتىيىنىڭ مىللىي سىياستىنى قەتئىي ئىزچىل ئىجرا قىلىش ئۈچۈن يەنە يېڭى ۋەزىيەت ۋە يېڭى ۋەزىپىلەرنىڭ تەلپىگە لايىقلىشىپ، مىللىي سىياسەتنى ئۈزلۈكسىز مۇكەممەللەشتۈرۈش لازىم. سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكىنى راۋاجلاندۇرۇش جەريانىدا تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلىشنى كۈچەيتىپ، يېڭى ئەھۋالغا ئاساسەن مۇناسىپ تەدبىر قوللىنىپ، مىللىي سىياسەتنى ئۈزلۈكسىز مۇكەممەللەشتۈرۈپ، يېڭى ۋەزىيەتكە لايىقلىشىپ يېڭى مەسىلىلەرنى ھەل قىلىش كېرەك.

ۋەتەنپەرۋەرلىك تەربىيىسىنى كۈچەيتىپ، ۋەتەنپەرۋەرلىك ئەنئەنىسىنى جارى قىلدۇرۇش لازىم

يولداش جياڭ زېمىن يادرولۇقىدىكى پارتىيىنىڭ 3 ـ ئەۋلاد رەھبەرلىك كوللېكتىپى مىللەتلەر خىزمىتىگە ئىنتايىن ئەھمىيەت

جۇڭخۇا مىللەتلىرىنىڭ ھايات ـ ماماتىغا مۇناسىۋەتلىك بولغان ياپون باسقۇنچىلىرىغا قارشى تۇرۇش ئۇرۇشىدا ھەر مىللەت خەلقى جۇڭگو كومپارتىيىسىنىڭ رەھبەرلىكىدە قولغا قول تۇتۇشۇپ، مۈرىنى ـ مۈرىگە تىرەپ دۆلەتنى مۇنقەرزلىكتىن قۇتقۇلدۇرۇشقا بىرلىكتە ئاتلىنىپ، مىللىي مۇستەقىللىكنى، دۆلەتنىڭ ئىگىلىك ھوقۇقىنى قوغدىدى. كۈرەش قوشۇنىدا شەرقىي شىمال ياپونغا قارشى بىرلەشمە ئارمىيىسى، ئوتتۇرا تۈزلەڭلىك خۇيزۇلار قوشۇنى، خەينەن چيۇڭيا زوڭدۇيى قاتارلىقلار بار ئىدى؛ ھەر مىللەت خەلقى گۆش ۋە قېنى بىلەن يېڭى پولات ئىستىھكام قۇرۇپ، كۈچلۈك دۈشمەنگە تاقابىل تۇرۇپ، جۇڭخۇا ئېلىنى قوغدىدى. ھەر مىللەت خەلقى ئۈچ چوڭ تاغنى ئاغدۇرۇپ تاشلاش، يېڭى جۇڭگو قۇرۇش يولىدا يۈكسەك ۋەتەنپەرۋەرلىك قىزغىنلىقىنى ۋە ئۆتىنمۇ قورقمايدىغان ئۇلۇغ روھىنى نامايان قىلىپ، ئۆچمەس تۆھپە قوشتى. جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى رەھبەرلىك قىلغان ئىنقىلاب تارىخىنى ۋاراقلاپ كۆرسەك، ھەرقايسى تارىخىي دەۋرلەردە ھەرقايسى مىللەتلەرنىڭ ئىرادىلىك كىشىلىرى پارتىيىنىڭ ئىشلىرى، مىللەتلەرنىڭ ئازادلىقى يولىدا ئايانماي، باتۇرانە كۈرەش قىلىپ، كېيىنكى ئەۋلادلار مەڭگۈ ياد ئېتىدىغان نۇرغۇن قەھرىمان شەخسلەر مەيدانغا چىقتى. ئۇلارنىڭ ۋۇجۇدىدا جۇڭخۇا پەرزەنتلىرىنىڭ ۋەتەننى سۆيۈش، ھەقىقەتتە چىڭ تۇرۇش، ھەققانىيەتنى قوغداشتىن ئىبارەت يۈكسەك پەزىلەت نۇر چېچىپ تۇرىدۇ.

ئۇزاق مۇددەتلىك ئالاقە، ئورتاق تۇرمۇش ۋە ئورتاق كۈرەشتە ئورتاق مەنپەئەت، ئورتاق تەقدىر، ئورتاق ئېتىقاد ھەر مىللەت خەلقىنى زىچ بىرلەشتۈردى. بۈگۈنكى كۈندە جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش ئىشلىرىدا ۋەتەنپەرۋەرلىك ئېسىل ئەنئەنىسىنى داۋاملىق جارى قىلدۇرۇش، جۇڭخۇا ئېلىنى سۆيۈش، جۇڭخۇا ئېلىنى گۈللەندۈرۈش، جۇڭگو كومپارتىيىسىنىڭ رەھبەرلىكىدە ئىتتىپاقلىشىپ كۈرەش قىلىش،

قىلغىلى، تولۇق ھاياتىي كۈچكە ئىگە قىلغىلى بولىدۇ.

مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى، تەرەققىياتى بويىچە نەمۇنە ئورۇن بەرپا قىلىش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇشتا تېپنى تۇتۇش، ئۈلگە تىكلەش، ئىلغار تىپنىڭ نەمۇنىلىك ئىش ـ پائالىيەتلىرى ۋە ئىلغار تەجرىبىلىرى ئارقىلىق كىشىلەرنى تەربىيىلەش، ئىلھاملاندۇرۇش، رىغبەتلەندۈرۈش لازىم. جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش ئۇلۇغۋار ئىشلىرىدا، ھەرقايسى ساھەلەردە ھەر ۋاقىت مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى، تەرەققىياتى بويىچە ئىلغار تىپلار بارلىققا كېلىدۇ. شۇڭا ئۇلارنى ۋاقتىدا بايقاش، ئۇلارنىڭ ئىش ـ پائالىيەتلىرى ۋە ئىدىيىسىنى كۆپ خىل شەكىل ئارقىلىق تەشۋىق قىلىش، پۈتۈن جەمئىيەتتە ئىلغارلارنى ھۆرمەتلەيدىغان، ئىلغارلاردىن ئۆگىنىدىغان كەيپىياتنى شەكىللەندۈرۈش لازىم. مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى، تەرەققىياتى بويىچە نەمۇنە ئورۇن بەرپا قىلىش داۋامىدا مەيدانغا كەلگەن نەمۇنىلىك شەخسلەرنى زور كۈچ بىلەن تەقدىرلەش، كۆك قەنىتىش، سىرجانغا ئوخشاش ئىلغار شەخسلەردىن ئۆگىنىش، ئىلغار تىپلارنىڭ ئۈلگە كۆرسىتىش رولىنى، باشلامچىلىق رولىنى ھەقىقىي جارى قىلدۇرۇش كېرەك. كادىرلار ۋە ئامما ئىلغار شەخسلەرنى ئۈلگە قىلىپ، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى، تەرەققىياتىنى قولغا كەلتۈرۈشكە تىرىشىدىغان نەمۇنىچىلاردىن بولۇشى لازىم.

ئاز سانلىق مىللەت رايونلىرىنىڭ سوتسىيالىستىك مەدەنىيەت ئىشلىرىنى زور كۈچ بىلەن راۋاجلاندۇرۇش لازىم

سوتسىيالىستىك مەدەنىيەت ئىشلىرى ـ سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەتنىڭ مۇھىم سورۇنى، ئاز سانلىق مىللەت رايونلىرىنىڭ سوتسىيالىستىك مەدەنىيەت ئىشلىرىنى زور كۈچ بىلەن راۋاجلاندۇرۇش ھەر مىللەت خەلقى ئاممىسىنىڭ كۈندىن ـ كۈنگە ئېشىۋاتقان مەنىۋى مەدەنىيەت ئېھتىياجىنى قاندۇرۇپ، ھەر مىللەت خەلقىنىڭ ساپاسىنى ئۆستۈرۈشتە ۋە ھەرقايسى مىللەتلەرنىڭ ئىتتىپاقلىقى، تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈشتە مۇھىم ئەھمىيەتكە ئىگە.

ئاز سانلىق مىللەت رايونلىرىنىڭ مەدەنىيەت ئىشلىرى تەرەققىياتىدا پارتىيىنىڭ مەدەنىيەت خىزمىتى جەھەتتىكى فاڭجېن ـ سىياسەتلىرىنى ئەستايىدىل، ئىزچىل ئىجرا قىلىش، مەدەنىيەت تەرەققىياتىنىڭ توغرا يۆنىلىشىدە چىڭ تۇرۇش كېرەك. ئەدەبىيات ـ سەنئەت خادىملىرى ئاممىغا، تۇرمۇشقا چوڭقۇر چۆكۈپ، ئىزچىللىق بىلىشى، ئۆزىنى بېيىتىشى، توغرا ئىجادىيەت ئىدىيىسىنى تىكلىشى، ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ مول مەزمۇنلۇق، رەڭگارەڭ تۇرمۇشىنى، دەۋر روھىنى توغرا ئەكس ئەتتۈرۈشى، ئاساسىي مېلودىيىنى ياڭرىتىپ، ئىدىيىۋىلىكى، بەدىئىيلىكى بىرلەشتۈرۈلگەن، كۈچلۈك تەسىرلەندۈرۈش ۋە جەلپ قىلىش كۈچىگە ئىگە نادىر ئەسەرلەرنى تىرىشىپ ئىجاد قىلىشى، ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ مەدەنىيەت ـ سەنئەت خەزىنىسىنى بېيىتىشى؛ ھەر مىللەت ئاممىسىنىڭ ئىتتىپاقلىشىپ يۈقىرى ئۆرلىشىگە ئىلھام بېرىشى، كىشىلەرنى چىن، ياخشى، گۈزەل بولۇشقا ئىنتىلىشكە، يالغان، قەبىھ، رەزىللىككە

خىزمىتى جەمئىيەتتە چوڭقۇر ئويلاندى، ۋە مۇنەسسەپلىك پايانلىرىنى ئوتتۇرىغا قويدى. يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ مىللەتلەر مەسىلىسى توغرىسىدىكى نەزەرىيىسى چوڭقۇر مەنىلىك، يىراقنى كۆرەرلىككە ئىگە بولۇپ، روشەن ئالاھىدىلىككە ئىگە، ئۇ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسىنىڭ مۇھىم تەركىبىي قىسمى. مەسىلەن: ئۇنىڭ مىللەتلەر مەسىلىسىنىڭ مۇھىملىقى، ئۇزاق مۇددەتلىكلىكى توغرىسىدىكى نەزەرىيىسى؛ مىللەتلەرنىڭ باراۋەرلىكىدە چىڭ تۇرۇش توغرىسىدىكى نەزەرىيىسى؛ پۈتكۈل جۇڭخۇا مىللەتلىرىنىڭ بۈيۈك ئىتتىپاقلىقىنى قولغا كەلتۈرۈش توغرىسىدىكى نەزەرىيىسى؛ مىللىي تېررىتورىيىلىك ئاپتونومىيە تۈزۈمىدە چىڭ تۇرۇش ۋە ئۇنى مۇكەممەللەشتۈرۈش، ئاپتونوم جايلار ئىقتىسادىي تەرەققىياتىغا كۈچ چىقىرىش، ئاز سانلىق مىللەتلەر ھەققىي تېررىتورىيىلىك ئاپتونومىيىنى يولغا قويۇش توغرىسىدىكى نەزەرىيىسى؛ ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ ئىقتىساد، مەدەنىيەت ئىشلىرىنى راۋاجلاندۇرۇشقا ياردەم بېرىش، ھەر مىللەت خەلقىگە سەممىي - سادىقلىق بىلەن خىزمەت قىلىش توغرىسىدىكى نەزەرىيىسى؛ ئاز سانلىق مىللەتلەر ۋە ئاز سانلىق مىللەت رايونلىرى ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشىكنى ئېچىۋېتىش بىلەن بىللە ئەمەلىيەتنى ئاساس قىلىش توغرىسىدىكى نەزەرىيىسى؛ سوتسىيالىستىك تۈزۈمدە ھەرقايسى مىللەتلەرنىڭ ئورتاق تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈپ ئورتاق بېيىش توغرىسىدىكى نەزەرىيىسى قاتارلىق مۇھىم نەزەرىيىلىرى يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ يېڭى تارىخىي دەۋردە ئېلىمىزنىڭ مىللەتلەر مەسىلىسىنى بىر تەرەپ قىلىشتىكى مەيدانى، كۆز قارىشى ۋە ئۇسۇلىنى مەركەزلىك گەۋدىلەندۈرۈپ بەردى، بۇلار يېڭى دەۋردە مىللەتلەر خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەشنىڭ قىبلىنامىسى.

ماركسىزملىق مىللەت قارىشىدا چىڭ تۇرۇش ئۈچۈن ھەر مىللەت خەلقىگە ماركسىزملىق مىللەت قارىشى توغرىسىدا تەشۋىق - تەربىيە ئېلىپ بېرىش، بولۇپمۇ كادىرلار ۋە ياشلار- ئۆسمۈرلەرگە قارىتىلغان تەربىيىگە ئەھمىيەت بېرىش كېرەك.

پارتىيىمىزنىڭ ھەر دەرىجىلىك كادىرلىرى ماركسىزملىق مىللەت قارىشىنىڭ ماھىيەتلىك ئالاھىدىلىكىنى، ئاساسىي مەزمۇنىنى بىلىشى؛ پارتىيىنىڭ مىللەتلەر مەسىلىسىدىكى تۈپ مەيدانى، كۆز قارىشىنى بىلىشى؛ ئەمەلىي خىزمەتتە ماركسىزملىق مىللەت قارىشىدا چىڭ تۇرۇش، ماركسىزمغا يات مىللەت قارىشىغا قارشى تۇرۇش، ماركسىزملىق مىللەت قارىشىنى تەشۋىق قىلىشنى دائىملىق خىزمەتكە ئايلاندۇرۇپ، ئۇزاققىچە تىرىشىشى ھەمدە ئۇنى پۈتكۈل ئىدىيىۋى خىزمەتنىڭ مۇھىم تەركىبىي قىسمى قىلىشى كېرەك.

پارتىيىنىڭ مىللىي سىياسىتىدە چىڭ تۇرۇش ۋە ئۇنى مۇكەممەللەشتۈرۈش لازىم

دۆلىتىمىز قۇرۇلغاندىن بۇيان پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى ۋە گوۋۇيۈەن پارتىيىنىڭ مىللىي سىياسىتىدە چىڭ تۇرۇشنىڭ مۇھىملىقىنى ئىزچىل تەكىتلەپ كەلدى. دۇنياغا نەزەر سالساق، نۇرغۇن رايونلاردا داۋالغۇش بولۇپ، توقۇنۇشلار ئۈزۈلمىدى، لېكىن بىزنىڭ جۇڭخۇا زېمىنىمىزدا مىللەتلەر ئىتتىپاق، جەمئىيەت مۇقىم بولدى. بۇنىڭ ئاساسىي سەۋەبى پارتىيىمىز ماركسىزملىق مىللەت قارىشى بىلەن دۆلىتىمىزنىڭ كونكرېت ئەمەلىيىتىنى بىرلەشتۈرۈپ، ئېلىمىزنىڭ ئەھۋالىغا ئۇيغۇن كېلىدىغان توغرا مىللىي سىياسەتنى تۈزۈپ، يولغا قويغانلىقىدا. پارتىيە 11 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 3 - ئومۇمىي

يولداش جياڭ زېمىن يادرولۇقىدىكى پارتىيىنىڭ 3 - ئەۋلاد رەھبەرلىك كوللېكتىپى مىللەتلەر خىزمىتىگە ئىنتايىن ئەھمىيەت بەردى. يولداش جياڭ زېمىن: «مىللەتلەر مەسىلىسى - دۆلىتىمىزنىڭ بىرلىكى، جەمئىيەتنىڭ مۇقىملىقى، چېگرا مۇداپىئەسىنىڭ مۇستەھكەم بولۇشى، قۇرۇلۇشنىڭ مۇۋەپپەقىيەت قازىنىشىغا مۇناسىۋەتلىك چوڭ مەسىلە» دەپ كۆرسەتتى. مىللەتلەرنىڭ ئىتتىپاقلىقىنى كۈچەيتىش بىلەن ۋەتەننىڭ بىرلىكىنى قوغداش زىچ باغلىنىشلىق، شۇڭا مىللەتلەرنىڭ ئىتتىپاقلىقى، تەرەققىياتى توغرىسىدىكى تەربىيىنى قانات يايدۇرۇش - ۋەتەنپەرۋەرلىك تەربىيىسىنىڭ مۇھىم مەزمۇنى، سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ مۇھىم ۋەزىپىسى.

ۋەتەنپەرۋەرلىك ئەزەلدىن جۇڭگو خەلقىنىڭ ئىتتىپاقلىشىپ كۈرەش قىلىشىدىكى بايراق. ۋەتىنىنىڭ زېمىنى ھەرقايسى مىللەتلەر ياشايدىغان، تەرەققىي تاپىدىغان، تارىخنى يارىتىدىغان سەھنە، ھەرقايسى مىللەتلەرنى تەربىيىلەپ ئۆستۈرىدىغان بۆشۈك. دۆلەت بىرلىككە كېلىپ گۈللىنىپ، بىپىپ قۇدرەت تاپقاندىلا، ھەرمىللەت خەلقىنىڭ ئىززەت - ھۆرمىتى ۋە ئورنى بولىدۇ، شۇ چاغدىلا ھەرقايسى مىللەتلەر تەرەققىي قىلىدۇ، ئالغا باسىدۇ. ھەرقايسى مىللەتلەرنىڭ مەنپەئەتى بىلەن دۆلەتنىڭ مەنپەئەتى زىچ باغلانغان. ھەرقايسى مىللەتلەر بىلەن دۆلەت ياخشى كۈنلەردىمۇ، يامان كۈنلەردىمۇ بىللە بولىدۇ. ھەرقانداق مىللەت، ھەرقانداق ئادەم ئۈچۈن ئېيتقاندا، دۆلەتنىڭ مەنپەئەتى ھەممىنىڭ ئالدىدا تۇرىدۇ، ھەممىدىن ئەلا، ھەممىدىن مۇھىم بولىدۇ. شۇڭا مول مەزمۇنلۇق شەكىللەرنى قوللىنىپ، ھەر مىللەت خەلقىگە ۋەتەنپەرۋەرلىك تەربىيىسى ئېلىپ بېرىش لازىم. ۋەتەنپەرۋەرلىك تەربىيىسىنى كۈچەيتىش ئۈچۈن، ۋەتەنپەرۋەرلىك ئېسىل ئەنئەنىسىنى جارى قىلدۇرۇش كېرەك. ئېلىمىزدىكى ھەرقايسى مىللەتلەرنىڭ ۋەتەنپەرۋەرلىك ئېسىل ئەنئەنىسى بار، بۇنداق ئېسىل ئەنئەنە ئەۋلادمۇ - ئەۋلاد داۋاملىشىپ، ھەر مىللەت خەلقىنىڭ قەلبىدە چوڭقۇر يىلتىز تارتقان، شۇنداقلا 56 مىللەتنىڭ ئىتتىپاقلىشىپ، چوڭ قەدەم تاشلاپ پارلاق كەلگۈسىگە قاراپ مېڭىشىغا ئىلھام بېرىدىغان مەنىۋى كۈچكە ئايلانغان بۇنداق ئېسىل ئەنئەنە يېڭى تارىخىي شارائىتتا ئۈزلۈكسىز جارى قىلىنىپ نۇرلانغان.

ھەرقايسى مىللەتلەر جۇڭگونىڭ تارىخىنى بىرلىكتە ياراتتى، ۋەتىنىمىزنىڭ بىرلىكى ۋە تەرەققىياتىغا مۇھىم تۆھپە قوشتى. يېقىنقى زاماندا ھەر مىللەت خەلقى جاھانگىرلىك، فېئودالىزم، بيۇروكرات كاپىتالىزمغا بىرلىكتە قارشى تۇرۇپ، مىللىي مۇستەقىللىك ۋە مىللىي ئازادلىقنى قولغا كەلتۈرۈش يولىدىكى ئۇلۇغۋار ئىشلاردا تىللاردا داستان بولغىدەك شانلىق سەھىپە ياراتتى. مەسىلەن: 20 - ئەسىرنىڭ باشلىرىدا شەرقىي شىمالدىكى ھەر مىللەت خەلق چاررۇسىيىنىڭ تاجاۋۇزىغا قارشى تۇرۇش يولىدىكى خەيلەنپاۋ ئۇرۇشىنى ئېلىپ باردى؛ مۇشۇ ئەسىرنىڭ باشلىرىدا شىزاڭ خەلقى ئەنگلىيە تاجاۋۇزچىلىرىغا قارشى تۇرۇش يولىدىكى جياڭزى ئۇرۇشىنى ئېلىپ باردى؛ يۈننەننىڭ پيەنما رايونىدىكى ھەرمىللەت خەلق فرانسىيە مۇستەملىكىچى ھۆكۈمرانلىرىغا قارشى تۇرمۇش كۈرىشىنى ئېلىپ باردى ۋە باشقىلار. بۇ كۈرەشلەردە ھەر مىللەت خەلقى ۋەتەننى قوغداش يولىدا بىرلىكتە دۈشمەنگە قارشى ئايانماي قەيسەرلىك كۆرسەتتى. بۇنىڭدىن 50 نەچچە يىل ئىلگىرىكى

قىلدۇرۇش، جۇڭخۇا ئېلىنى سۆيۈش، جۇڭخۇا ئېلىنى گۈللەندۈرۈش، جۇڭگو كومپارتىيىسىنىڭ رەھبەرلىكىدە ئىتتىپاقلىشىپ كۈرەش قىلىش، بىرلىكتە زامانىۋىلاشقان دۆلەت قۇرۇش لازىم.

مىللەتلەرنىڭ ئىتتىپاقلىقى، تەرەققىياتى بويىچە نەمۇنە ئورۇنلارنى بەرپا قىلىش پائالىيىتىنى چوڭقۇر، ئۇزاققىچە قانات يايدۇرۇش لازىم

مىللەتلەرنىڭ ئىتتىپاقلىقى، تەرەققىياتى بويىچە نەمۇنە ئورۇنلارنى بەرپا قىلىش پائالىيىتى- سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ مۇھىم مەزمۇنى، يېڭى ۋەزىيەتتە مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى كۈچەيتىش، ئورتاق گۈللىنىشنى ئىلگىرى سۈرۈشنىڭ ئۈنۈملۈك شەكلى، ئۇنى داۋاملىق قانات يايدۇرۇش، شۇنداقلا كەڭ، ئەتراپلىق راۋاجلاندۇرۇش لازىم.

مىللەتلەرنىڭ ئىتتىپاقلىقى، تەرەققىياتى بويىچە نەمۇنە ئورۇنلارنى بەرپا قىلىش پائالىيىتى 80 - يىللارنىڭ باشلىرىدا باشلانغان، ئۇ ھەر مىللەت خەلقىنىڭ ئۇلۇغ ئىجادىيىتى بولۇپ، ئۇ ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش داۋامىدا ئېلىمىزدىكى مىللىي مۇناسىۋەتنىڭ تارىخىي يۈزلىنىشىنى چوڭقۇر ئەكس ئەتتۈردى، ھەر مىللەت خەلقىنىڭ ئورتاق ئارزۇسى ۋە ئىستىكىنى ئەكس ئەتتۈردى. بۇنى پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى، گوۋۇيۈەن تولۇق مۇئەييەنلەشتۈردى ۋە قوللىدى. گوۋۇيۈەن مىللەتلەرنىڭ ئىتتىپاقلىقى، تەرەققىياتى بويىچە ئىككى قېتىم مەملىكەتلىك تەقدىرلەش يىغىنى ئاچتى. پارتىيە 14 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 6 - ئومۇمىي يىغىنىنىڭ «قارار» ىدا: مىللەتلەرنىڭ ئىتتىپاقلىقى، تەرەققىياتى پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇشتا چىڭ تۇرۇش كېرەك. يېڭى ۋەزىيەتكە لايىقلىشىپ، مىللەتلەرنىڭ ئىتتىپاقلىقى، تەرەققىياتى بويىچە نەمۇنە ئورۇنلارنى بەرپا قىلىش پائالىيىتىنى ھارماي قانات يايدۇرۇش، پىلانلىق، تەشكىللىك، نىشانلىق ھالدا ئۇزاققىچە چىڭ تۇرۇش، چوڭقۇر قانات يايدۇرۇش لازىم دەپ ئوتتۇرىغا قويۇلدى.

مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى، تەرەققىياتى بويىچە نەمۇنە ئورۇنلارنى بەرپا قىلىش پائالىيىتىنى دەۋرنىڭ تەرەققىيات ئۆزگىرىشىگە لايىقلاشتۇرۇش، ئۇنىڭ ئۆزىنىمۇ ئۈزلۈكسىز راۋاجلاندۇرۇش، ئۇنىڭ قۇدرەتلىك ھاياتىي كۈچىنى ۋە جەلپ قىلىش كۈچىنى ساقلاش كېرەك. بۇنىڭ ئۈچۈن ئۆتكەندىكى تەجرىبىلەرنى يەكۈنلەش ئاساسىدا، ئۈزلۈكسىز ئىجاد قىلىشقا، ئۈزلۈكسىز راۋاجلاندۇرۇشقا توغرا كېلىدۇ. تەرەققىي قىلدۇرۇش ۋە يېڭىلىق يارىتىش مەزمۇندا يېڭىلىق يارىتىشنىمۇ، شەكىل جەھەتتىكى تەرەققىياتنىمۇ ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ. ئۇنى جانلىق، مول مەزمۇنلۇق، ئاممىا ياقتۇرىدىغان قىلىپ باشقا ئىشلار بىلەن كىرىشتۈرۈپ ئېلىپ بېرىش كېرەك.

مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى، تەرەققىياتى بويىچە نەمۇنە ئورۇنلارنى بەرپا قىلىش پائالىيىتىدە كۆپرەك ئەمەلىي ئىش قىلىش، ئەمەلىي ئۈنۈمگە ئەھمىيەت بېرىش، ئاممىنى قاتنىشىش داۋامىدا تەربىيىگە ئىگە قىلىش، ئەمەلىيەت داۋامىدا ئۇلارنىڭ سەۋىيىسىنى ئۆستۈرۈش كۆزدە تۇتۇلىدۇ. ئەمەلىي ئىش قىلىش - قىلماسلىق، قانچىلىك ئەمەلىي ئىش قىلىش- بىر ئورۇننىڭ مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى، تەرەققىياتى بويىچە نەمۇنە ئورۇن بەرپا قىلىش پائالىيىتىنى ياخشى يولغا قويغان- قويمىغانلىقىنى ئۆلچەيدىغان مۇھىم بەلگە. بۇ پائالىيەتنى ھەر مىللەت خەلق ئاممىسىنىڭ مەنپەئەتى بىلەن زىچ بىرلەشتۈرگەندىلا، ياخشى ئاممىۋى ئاساسقا ئىگە

ئىتتىپاقلىشىپ يۇقىرى ئۆرلىشىگە ئىلھام بېرىشى، كىشىلەرنى چىن، ياخشى، گۈزەل بولۇشقا ئىنتىلىشكە، يالغان، قەبىھ، رەزىللىككە تاقابىل تۇرۇشقا يېتەكلىشى، خەلق ئاممىسىنىڭ سوتسىيالىستىك ۋەتىنىمىزنى بىرلىكتە گۈللەندۈرۈش قىزغىنلىقىغا ئىلھام بېرىشى، جۇڭخۇا مىللەتلىرىنىڭ ئۇيۇشقاقلىقىنى ئاشۇرۇشى لازىم.

مەدەنىيەت ئىشلىرىنىڭ تەرەققىياتىغا ماددىي جەھەتتىن كاپالەتلىك قىلىش لازىم. پارتىيە 14 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 6 - ئومۇمىي يىغىنىنىڭ «قارار» ىدا: ئاز سانلىق مىللەت رايونلىرىنىڭ مەدەنىيەت ئىشلىرىغا سېلىنىدىغان سېلىنمىنى ئۈنۈملۈك تەدبىر قوللىنىپ كۆپەيتىش؛ ئاز سانلىق مىللەت نەشرىياتچىلىقى، ۋەكىللىك خاراكتېرگە ئىگە يەرلىك سەنئەت، مىللىي سەنئەت ئۆمەكلىرىنى زور كۈچ بىلەن يۆلەش كېرەك، دەپ ئوتتۇرىغا قويۇلدى. بۇ پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ مەدەنىيەت ئىشلىرى تەرەققىياتىغا يۈكسەك ئەھمىيەت بېرىدىغانلىقىنى تولۇق ئەكس ئەتتۈرىدۇ. ئۇزاق ۋاقىتتىن بۇيان ئىقتىسادىي ۋە تەبىئىي جەھەتتىكى سەۋەبلەر تۈپەيلىدىن ئاز سانلىق مىللەت رايونلىرىنىڭ مەدەنىيەت ئەسلىھەلىرى نىسپىي ھالدا ئارقىدا قېلىپ، سوتسىيالىستىك ماددىي مەدەنىيەت ۋە مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ ئېھتىياجىغا لايىقلىشالمىدى. مەسىلەن: ئاز سانلىق مىللەتلەر نەشرىياتچىلىقى، مىللىي سەنئەت ئۆمەكلىرىنىڭ خىراجىتى ئېغىر دەرىجىدە يېتىشمىدى. ئاز سانلىق مىللەت رايونلىرىنىڭ رادىئو - تېلېۋىزىيىلىرىنىڭ قاپلاش نىسبىتى بىر قەدەر تۆۋەن بولدى. بۇلارنى پارتىيە 14 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 6 - ئومۇمىي يىغىنى «قارارى» نىڭ روھىنى ئىزچىللاشتۇرۇش ئارقىلىق ئەستايىدىل ھەل قىلىشقا توغرا كېلىدۇ.

ھازىر ئېلىمىزدە مىللەتلەر ئىتتىپاق، جەمئىيەت مۇقىم بولماقتا، ھەر مىللەت خەلقى روھلىنىپ 9 - بەش يىللىق پىلان ۋە 2010- يىلغىچە بولغان كەلگۈسى نىشانغا يېتىش يولىدا تىرىشىپ كۈرەش قىلماقتا، سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدا جان تىكىپ ئىشلەپ تۆھپە قوشماقتا.

يولداش جياڭ زېمىن يادرولۇقىدىكى پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ رەھبەرلىكىدە ئىككى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدا، ئېلىمىزنىڭ مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى، تەرەققىياتى ئىشلىرىدا چوقۇم ئۈزلۈكسىز يېڭى، تېخىمۇ زور مۇۋەپپەقىيەتلەر قولغا كېلىدۇ.

(«خەلق گېزىتى» دىن)

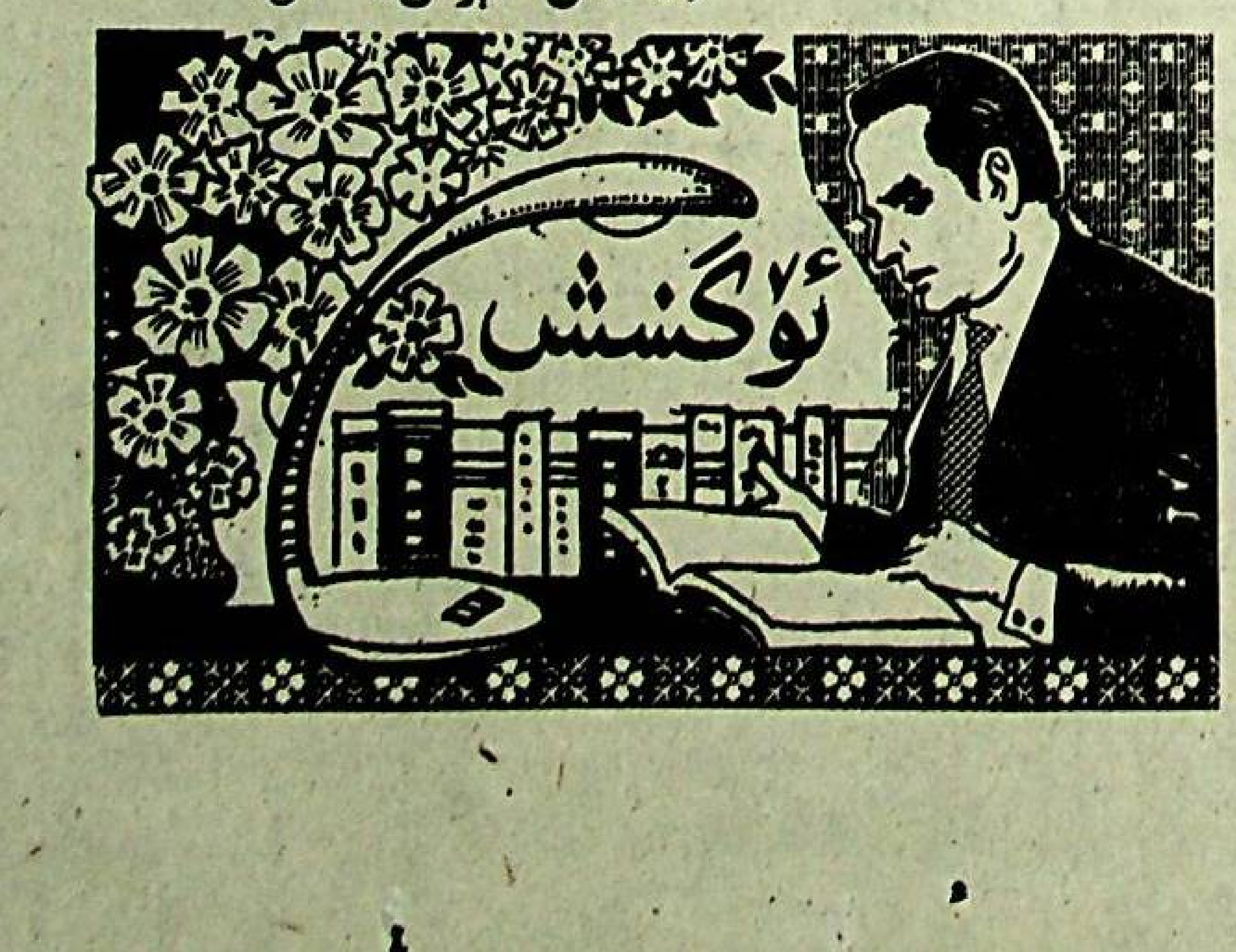

شىنجاڭ يىپىنەك سانائەت پاي چەكلىك شىركىتى

(ئۈرۈمچى شەھىرى)

پاي چېكىگە خېرىدار چاقىرىش چۈشەندۈرۈشنامىسىنىڭ مۇھىم نۇقتىلىرى

ئادەتتىكى پاي: 30 مىليون

تارقىتىش ئۇسۇلى: پۇل ئالدىن تولۇق تاپشۇرۇلىدۇ، نىسبەت بويىچە سېتىپ بېرىلىدۇ، ئارتۇق پۇل ئامانەتكە قويۇلىدۇ.

تارقىتىش ۋاقتى: 1997 - يىل 5 - ئاينىڭ 12 - كۈنى، بازارغا سالماقچى بولغان بىرژا: شاڭخەي ئاكسىيە بىرژىسى

ئاساسلىق ساتقۇچى ئورگان: جۈنئەن ئاكسىيە چەكلىك شىركىتى

بازارغا سېلىشقا تونۇشتۇرغۇچى: جۈنئەن ئاكسىيە چەكلىك شىركىتى

(بىرلىكى: يۈەن)

	قىممىتى	تارقىتىش باھاسى	تارقىتىش خىراجىتى	توپلىنىدىغان مەبلەغ
ھەر پاي	1.00	4.05	0.15	3.89
جەمئىي	30 , 000 , 000	121 , 500 , 000	4 , 587 , 500	116 , 912 , 500

1. ئىزاھاتلار

بۇ پاي چېكىگە خېرىدار چاقىرىش چۈشەندۈرۈشنامىسىنىڭ مۇھىم نۇقتىلىرىدىكى سۆز - ئىبارىلەردىن ئالاھىدە مەنىسى كۆرسىتىلمىگەنلىرىدىن باشقىلىرىنىڭ مەنىسى تۆۋەندىكىچە: ئاپتونوم رايون: شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنى كۆرسىتىدۇ؛ شىركەت مەزكۇر شىركەت ياكى تارقاتقۇچى: شىنجاڭ يىپىنەك سانائەت پاي چەكلىك شىركىتىنى كۆرسىتىدۇ؛

تەشەببۇس قىلغۇچىلار: شىنجاڭ يىپىنەك سانائەت پاي چەكلىك شىركىتىنى قۇرۇشنى بىرلىكتە تەشەببۇس قىلغۇچىلارنى كۆرسىتىدۇ؛

مۇدىرىيەت: شىنجاڭ يىپىنەك سانائەت پاي چەكلىك شىركىتى مۇدىرىيىتىنى كۆرسىتىدۇ؛

بۇ قېتىمقى تارقىتىش: شىركىتىمىزنىڭ مەزكۇر پاي چېكىگە خېرىدار چاقىرىش چۈشەندۈرۈشنامىسىگە ئاساسەن بىر يۈەنلىك ئادەتتىكى پايدىن 3 مىليونىنى تارقىتىشنى كۆرسىتىدۇ؛ ئىچكى قىسىمدىكى ئىشچى - خىزمەتچىلەر پېيى: ئەسلىدە نىشانلىق مەبلەغ توپلاش ئېلىپ بېرىلغاندا، شىركەتنىڭ ئىچكى قىسمىدا ئىشچى - خىزمەتچىلەرگە تارقىتىلغان 2 مىليون 700 مىڭ پاينى كۆرسىتىدۇ؛

مۇھىم كۆرسەتمە

تارقاتقۇچى مەزكۇر خېرىدار چاقىرىش چۈشەندۈرۈشنامىسىنىڭ مەزمۇنلىرىنىڭ چىنلىقى، توغرىلىقى ۋە مۇكەممەللىكىگە كاپالەتلىك قىلىدۇ، ھۆكۈمەت ھەم دۆلەت ئاكسىيە باشقۇرغۇچى تارماقلىرىنىڭ بۇ قېتىملىقى تارقىتىش توغرىسىدا چىقارغان ھەرقانداق قارارى ئۆزىنىڭ تارقاتقۇچى تارقاتقان پاي چېكىنىڭ قىممىتى ياكى مەبلەغ سالغۇچىلار ئالىدىغان نەپكە قارىتا ماھىيەتلىك ھۆكۈم چىقارغانلىقىنى ياكى كاپالەت بەرگەنلىكىنى بىلدۈرمەيدۇ. بۇنىڭغا قارىمۇ قارشى بولغان ھەرقانداق بايانات يالغان بايان ھېسابلىنىدۇ.

3. يېڭى پاي چېكىنى سېتىشقا ئالاقىدار ھەقدارلار

1. تارقاتقۇچى

نامى: شىنجاڭ يىپىنەك سانائەت پاي چەكلىك شىركىتى

قانۇنىي ۋەكىلى: جاۋفۇ

رويخەتكە ئالدۇرغان ئادرېسى: شىنجاڭ ئۈرۈمچى شەھىرى

8. تارقاتقۇچىنىڭ ئادۋوكاتى

نامى: شىنجاڭ تيەنياڭ ئادۋوكاتلىق ئورنى

ئادرېسى: ئۈرۈمچى شەھىرى «شەرقشاملى» يولى 8 - نومۇر يەنى ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى بىناسىنىڭ 8 - قەۋىتىدە، تېلېفون نومۇرى: 2828604 (0991)، ئالاقىلەشكۈچى: 2823766 (0991)،

بېجىرگۈچى ئادۋوكات: جىن شيەن، تيەن خەيشىڭ

8. تارقىتىش ئۇسۇلى: پۇل ئالدىن تولۇق تاپشۇرۇلىدۇ. نىسبەت بويىچە سېتىپ بېرىلىدۇ، ئارتۇق پۇل ئامانەتكە قويۇلىدۇ.

9. ھەربىر پاينىڭ قىممىتى: بىر يۈەن

10. ھەربىر پاينىڭ باھاسى 4.05 يۈەن

11. بۇ قېتىم ئاشكارا تارقىتىلىدىغان پاي: 30 مىليون

12. تارقىتىلىدىغان پاينىڭ ئومۇمىي قىممىتى: 121 مىليون 500 مىڭ يۈەن

5. توپلانغان مەبلەغنىڭ ئىشلىتىلىشى

شىركىتىمىز بۇ قېتىم جەمئىيەتكە خەلق پۇلى ھېسابىدا 30 مىليون ئادەتتىكى پاينى ئاشكارا تارقىتىدۇ، ھەر بىر پاينىڭ تارقىتىلىش باھاسى 4.05 يۈەن، مۇبادا بۇ قېتىمقى تارقىتىش مۇۋەپپەقىيەتلىك بولۇپ قالسا، تارقىتىش ھەققى چىقىرىۋېتىلگەندە، شىركەتنىڭ مۆلچەرىچە توپلىنىدىغان مەبلەغ 116 مىليون 910 مىڭ يۈەن بولىدۇ، بۇ مەبلەغ ئاساسەن تۆۋەندىكى تۈرلەرگە ئىشلىتىلىدۇ:

1 - شىركەت قولماقنى پىششىقلاپ ئىشلەش كارخانىسى قۇرۇشقا 67 مىليون 970 مىڭ يۈەن مەبلەغ سالىدۇ. بۇلتۇر 1996 - يىل 6- ئاينىڭ 5 - كۈنى ئاپتونوم رايونلۇق پىلان كومىتېتىنىڭ پىلان سانائەت

خىزمەتچىلەر پېيى: ئەسلىدە ئىشلىتىلگەن مەبلەغ توپلاش ئېلىپ بېرىلغاندا، شىركەتنىڭ ئىچكى قىسمىدا ئىشچى - خىزمەتچىلەرگە تارقىتىلغان 2 مىليون 700 مىڭ پاينى كۆرسىتىدۇ؛

يۈەن: خەلق پۇلى يۈەننى كۆرسىتىدۇ؛

ئاساسلىق ساتقۇچى: جۇڭئەن ئاكسىيە چەكلىك شىركىتىنى كۆرسىتىدۇ؛

بازارغا سېلىشقا تونۇشتۇرغۇچى: جۇڭئەن ئاكسىيە چەكلىك شىركىتىنى كۆرسىتىدۇ؛

سېتىشنى ھۆددىگە ئېلىش ئۆمىكى: جۇڭئەن ئاكسىيە چەكلىك شىركىتى؛

شىنجاڭ خۇڭيۈەن ھاۋالە مەبلەغ سېلىش چەكلىك پاي شىركىتى؛

جۇڭگو يېڭى تېخنىكا ئىگىلىك يارىتىش مەبلەغ سېلىش شىركىتى؛

ۋېيشىن ئاكسىيە چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتىنى كۆرسىتىدۇ؛

بازارغا سېلىنغان بىرژا: شاڭخەي ئاكسىيە بىرژىسىنى كۆرسىتىدۇ؛

ئاكسىيە نازارەتچىلىك كومىتېتى: جۇڭگو ئاكسىيە نازارەت قىلىش-باشقۇرۇش كومىتېتىنى كۆرسىتىدۇ؛ پاي چېكى: شىنجاڭ يىپەك سانائەت چەكلىك پاي شىركىتى تارقاتقان ھەر بىر پايىنىڭ قىممىتى بىر يۈەن بولغان ئادەتتىكى پاي چېكىنى كۆرسىتىدۇ؛

2. مۇقەددىمە

مەزكۇر پاي چېكىگە خېرىدار چاقىرىش چۈشەندۈرۈشنامىسى «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ شىركەت قانۇنى»، «پاي چېكى تارقىتىش ۋە پاي چېكى سودىسىنى باشقۇرۇش ۋاقىتلىق نىزامى»، «پاي چېكىنى ئاشكارا تارقاتقان شىركەتلەرنىڭ ئۇچۇرلارنى ئاشكارىلاش تەپسىلىي قائىدىسى» قاتارلىق ئالاقىدار قانۇن - بەلگىلىمىلەرگە ئاساسەن مەبلەغ سالغۇچىلارنى شىركىتىمىزنىڭ ئالاقىدار تەپسىلىي ماتېرىياللىرى ۋە بۇ قېتىمقى يېڭى پاي چېكى تارقىتىش ئۇسۇلى قاتارلىق ماتېرىياللار بىلەن تەمىن ئېتىش مەقسىتىدە تۈزۈپ چىقىلدى. شىركىتىمىز مۇدىرىيىتى مەزكۇر پاي چېكىگە خېرىدار چاقىرىش چۈشەندۈرۈشنامىسىنى تەستىقلاپ، ئۇنىڭدا ھېچقانداق چوڭ ئىشلارنىڭ قېپقالمىغانلىقىغا ياكى ئۇنىڭدا جامائەتتە خاتا تونۇش پەيدا قىلىپ قويىدىغان تەركىبلەرنىڭ يوقلۇقىغا ئىشەندى ھەم بۇ چۈشەندۈرۈشنامىنىڭ چىنلىقى، توغرىلىقى ۋە مۇكەممەللىكىگە مۇناسىۋەتلىك ئايرىم ۋە چېتىلما مەسئۇلىيەتنى ئۈستىگە ئېلىشنى خالايدىغانلىقىنى بىلدۈردى.

بۇ قېتىم تارقىتىلىدىغان يېڭى پاي مەزكۇر چۈشەندۈرۈشنامىدە ئېيتىلغان ماتېرىياللارغا ئاساسەن ئىلتىماسقا قاراپ تارقىتىلىدۇ. تارقاتقۇچى ۋە ئاساسلىق ساتقۇچىدىن باشقا ھەرقانداق كىشىگە مەزكۇر چۈشەندۈرۈشنامىدە ئېيتىلمىغان ئۇچۇر بىلەن تەمىنلەش ۋە مەزكۇر چۈشەندۈرۈشنامىنى ئىزاھلاش ياكى چۈشەندۈرۈش ھاۋالە قىلىنمىدى ياكى شۇنداق قىلىش ھوقۇقى بېرىلمىدى. مەبلەغ سالغۇچىلار شىركىتىمىزنىڭ پاي چېكىنى سېتىۋېلىش - سېتىشقا تاپشۇرۇشقا تېگىشلىك باجنى ۋە ئالاقىدار خىراجەتنى ئۆزلۈكىدىن تاپشۇرۇشى كېرەك. تارقاتقۇچى ۋە ئاساسلىق ساتقۇچى ھەم بازارغا سېلىشقا تونۇشتۇرغۇچى بۇ جەھەتتىكى مەسئۇلىيەتنى ئۈستىگە ئالمايدۇ.

نامى: شىنجاڭ يىپەك سانائەت پاي چەكلىك شىركىتى

قانۇنىي ۋەكىلى: جاۋفۇ

رويخەتكە ئالدۇرغان ئادرېسى: شىنجاڭ ئۈرۈمچى شەھىرى دېموكراتىيە يولى 81 - نومۇر

تېلېفون نومۇرى: 2825373 (0991)، فوتو تېلېگراف نومۇرى: 2833517 (0991)، ئالاقىلەشكۈچى: شۇچۈن، لىن رۇڭ

2. مالىيە مەسلىھەتچىسى

نامى: جۇڭئەن ئاكسىيە چەكلىك شىركىتى قانۇنىي ۋەكىلى: جاڭ گوچېن

رويخەتكە ئالدۇرغان ئادرېسى: شېنجېن شەھىرى لوخۇ رايونى چۈنفېڭ يولى 5 - نومۇر

ئالاقىلىشىش ئادرېسى: شاڭخەي شەھىرى چاڭدې يولى 466 - نومۇر، تېلېفون نومۇرى: 62712014 (021)، فوتو تېلېگراف نومۇرى: 62712514 (021)، بېجىرگۈچى: شۇتاۋ، شۇنۇەن

3. ئاساسلىق ساتقۇچى

نامى: جۇڭئەن ئاكسىيە چەكلىك شىركىتى

4. قوشۇمچە ساتقۇچى

نامى: شىنجاڭ خۇڭيۈەن ھاۋالە مەبلەغ سېلىش چەكلىك پاي شىركىتى

قانۇنىي ۋەكىلى: جاڭ چۈەنجى

رويخەتكە ئالدۇرغان ئادرېسى: ئۈرۈمچى شەھىرى ئەدەبىيات - سەنئەت يولى 2 - نومۇر

تېلېفون نومۇرى: 2303707 (0991)،

فوتو تېلېگراف نومۇرى: 2303707 (0991)، ئالاقىلەشكۈچى: لۇپىڭ، گاۋيۈنفېي

5. تارماق ساتقۇچى

نامى: جۇڭگو يېڭى تېخنىكا ئىگىلىك يارىتىش مەبلەغ سېلىش شىركىتى

قانۇنىي ۋەكىلى: شۇجىڭگو

رويخەتكە ئالدۇرغان ئادرېسى: بېيجىڭ جيەنگومېن سىرتىدىكى 22 - نومۇر، يەنى سەيتى مەيدانى

تېلېفون نومۇرى: 922 - 65227550 (010)، ئالاقىلەشكۈچى: گاۋېي

نامى: ۋېيشىن ئاكسىيە چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتى

قانۇنىي ۋەكىلى: شۇڭ بىڭچۈەن

رويخەتكە ئالدۇرغان ئادرېسى: شېنجېن شەھىرى فۇتيەن رايونى جىڭخۇا يولى فېييادا سارىيىنىڭ 8 - قەۋىتى، تېلېفون نومۇرى: 3236140323618 (0755)، ئالاقىلەشكۈچى: جۇچىنتاۋ

6. بازارغا سېلىشقا تونۇشتۇرغۇچى

نامى: جۇڭئەن ئاكسىيە چەكلىك شىركىتى

7. ئاساسلىق ساتقۇچىنىڭ ئادۋوكاتى

نامى: شاڭخەي جۇڭشىن ئادۋوكاتلىق ئورنى

ئادرېسى: شاڭخەي شەھىرى شەرقىي يولى 268 - نومۇر

تېلېفون نومۇرى: 62489700 (021)،

فوتو تېلېگراف نومۇرى: 62489700 (021)،

بېجىرگۈچى ئادۋوكات: يۈشۆلىن، شىڭ مۇ

نومۇرى: 2828604 (0991)، ئالاقىلەشكۈچى: 2823766 (0991)، بېجىرگۈچى ئادۋوكات: جىن شيەن، تيەن خەيشىڭ

9. مالىيە تەپتىش ئورگىنى

نامى: شىنجاڭ بوغالتىرلىق ئورنى

ئادرېسى: ئۈرۈمچى شەھىرى مىندې يولى 16 - قورۇ 11 - بىنا

تېلېفون نومۇرى: 2832574 (0991)، بېجىرىشنى ئۈستىگە ئالغان رويخەتكە ئالدۇرغان بوغالتىر: چېن جۇن، ۋۇشيۇليەن

10. مۈلۈك باھالاش ئورگىنى

نامى: شىنجاڭ مۈلۈك باھالاش ئورنى

ئادرېسى: ئۈرۈمچى مىڭدې يولى

16 - قورۇ 11 - بىنا

تېلېفون نومۇرى: 2832494 (0991)،

باھالىغۇچى: جاۋبېن، شى مىنشيا

11. مۈلۈك باھالاشنى ئېتىراپ قىلىش ئورگىنى

نامى: دۆلەتنىڭ دۆلەت مۈلكىنى باشقۇرۇش ئىدارىسى

ئادرېسى: بېيجىڭ شەھىرى خەيدىيەن رايونى ۋەنچۈەنخې يولى 66 - نومۇر

تېلېفون نومۇرى: 62567744 (010)،

فوتو تېلېگراف نومۇرى: 63464595 (010)

12. پۇل تاپشۇرۇۋالغۇچى بانكا:

نامى: سودا - سانائەت بانكىسىنىڭ ئۈرۈمچى شەھەرلىك شۆبىسى

ئادرېسى: ئۈرۈمچى شىنمىنلۇ 24 - نومۇر

قانۇنىي ۋەكىلى: پاڭ لى، تېلېفون نومۇرى: 2636174 (0991)، فوتو تېلېگراف نومۇرى: 2634823 (0991)

13. پاي چېكىنى تىزىملاش ئورگىنى

نامى: شاڭخەي مەركىزىي ئاكسىيە تىزىملاش - بوغۇش شىركىتى

قانۇنىي ۋەكىلى: ۋاڭ دېبىن

ئادرېسى: شاڭخەي شەھىرى ۋېنخاڭ يولى 67 - نومۇر، تېلېفون نومۇرى: 63068888 (021)

4. تارقىتىش ئەھۋالى

1. پاي چېكى تۈرى: خەلق پۇلى ھېسابىدىكى ئادەتتىكى پاي

2. تارقىتىش ۋاقتى: 1997 - يىل 5 - ئاينىڭ 12 - كۈنى

3. تارقىتىش رايونى: ئۈرۈمچى شەھىرى

4. تارقىتىش ئوبيېكتى: جۇڭگو تەۋەسىدىكى جۇڭگو پۇقرالىرى ھەم ئاپپارات قانۇنىي ئىگىلىرى (قانۇن، قائىدە - نىزاملاردا پاي چېكى سېتىۋېلىش مەنئى قىلىنغانلار بۇنىڭ سىرتىدا)

5. سېتىشنىڭ باشلىنىش ۋە ئاخىرلىشىش كۈنى: 1997 - يىل 5 - ئاينىڭ 12 - كۈنىدىن 5 - ئاينىڭ 19-كۈنىگىچە:

6. بازارغا سېلىنىش ۋاقتى: 1997 - يىل 5 - ئاينىڭ 30 - كۈنى

7. بازارغا سېلىنىدىغان بىرژا: شاڭخەي ئاكسىيە بىرژىسى

67 مىليون 970 مىڭ يۈەن مەبلەغ سالىدۇ. بۇلتۇر1996 - يىل 6-ئاينىڭ 5 - كۈنى ئاپتونوم رايونلۇق پىلان كومىتېتىنىڭ پىلان سانائەت (1996) 110 - نومۇرلۇق ھۆججىتىدىكى تەستىق بويىچە تۈر بولۇپ تۇرغۇزۇلدى، مۇقىم مۈلۈككە 31 مىليون 970 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىدۇ، كۆچمە مەبلەغكە 36 مىليون يۈەن قالىدۇ. بۇ تۈر پۈتسە يىلىغا 6000 توننا قۇلماقنى بىر تەرەپ قىلىپ، يىلىغا 4200 توننا قۇلماق كومۇلچى، 256 توننا قۇلماق مەلھەمى ئىشلىگىلى بولىدۇ. پىلان بويىچە بۇ تۈر 1997 - يىلى 9 - ئايدا ئىشقا كىرىشتۈرۈلىدۇ، مەبلەغنىڭ قايتۇرۇپ كېلىنىش مۇددىتى (باجدىن كېيىن) 3.3 يىل بولىدۇ، يىللىق سېتىش كىرىمى 108 مىليون 150 مىڭ يۈەن، باجدىن كېيىنكى پايدىسى تەخمىنەن 21 مىليون 500 مىڭ يۈەن بولىدۇ.

2 - شىركەت ئارپا ئىشلەپچىقىرىش بازىسى قۇرۇلۇشىغا 98مىليون 60 مىڭ يۈەن مەبلەغ سالىدۇ. بۇ تۈر 1996 - يىل 12 - ئاينىڭ 25 - كۈنى ئاپتونوم رايونلۇق پىلان كومىتېتىنىڭ پىلان يېزا ئىگىلىك (1996) 124 - نومۇرلۇق ھۆججىتىدىكى تەستىققا ئاساسەن تۈر بولۇپ تۇرغۇزۇلدى. بۇ تۈرگە جەمئىي 98 مىليون 60 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىدۇ، بۇنىڭ ئىچىدە مۇقىم مۈلۈككە 78 مىليون 60 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىدۇ، 20 مىليون يۈەنى كۆچمە مەبلەغقە قالىدۇ. بۇ تۈرگە مەبلەغ ئىككى باسقۇچقا بۆلۈپ سېلىنىدۇ، 1 - باسقۇچتا 72 مىليون 880 مىڭ يۈەن، 2 - باسقۇچتا 25 مىليون 180 مىڭ يۈەن. سېلىنغان مەبلەغنىڭ قايتۇرۇۋېلىنىش مۇددىتى 7.68 يىل، نورمال يىللاردىكى كىرىمى تەخمىنەن 40 مىليون 40 مىڭ يۈەن، باجدىن كېيىنكى پايدىسى تەخمىنەن 5 مىليون يۈەن بولىدۇ. بۇ تۈرگە بۇ قېتىم توپلانغان مەبلەغدىن 48 مىليون 940 مىڭ يۈەن ئىشلىتىلىدۇ.

6. پاي چېكى پايدىسىنى تەقسىم قىلىش سىياسىتى

(1) پاي چېكى پايدىسىنى تەقسىم قىلىشتا ئوخشاش پايدا ئوخشاش پاي ھوقۇقى بولۇش پرىنسىپىغا ئەمەل قىلىنىدۇ.

(2) شىركىتىمىز 1993 -، 1994 -، 1995 - يىللىرىدا ھەر بىر پايغا 0.17 يۈەن، 0.28 يۈەن، 0.12 يۈەن بويىچە نەق پۇل شەكلى بىلەن پايچىكلارغا پاي چېكى پايدىسىنى تارقاتقانىدى. بۇ قېتىم پاي چېكى تارقىتىلغاندىن كېيىن 1 - قېتىملىق پاي چېكى پايدىسى پىلان بويىچە 1997 - يىل 6 - ئايدا تەقسىم قىلىنىدۇ. يېڭى پايچىكلار شىركەتنىڭ 1996 - يىللىق ۋە 1997 - يىللىق بۇ قېتىمقى پاي چېكىنى تارقىتىش ئورۇندىلىشتىن ئىلگىرىكى دومۇلتىشقا ساقلاپ قويۇلغان پايدىدىن بەھرىمەن بولىدۇ.

(3) شىركىتىمىز قانۇنلۇق جۇغلانمىدىن باجدىن كېيىنكى پايدىنىڭ % 10 نى ئالىدۇ، شىركەتنىڭ قانۇنلۇق جامائەت فوندىسى باجدىن كېيىنكى پايدىنىڭ% 5 تىن% 10 كىچە ئېلىنىدۇ. شىركەتنىڭ قانۇنلۇق جامائەت جۇغلانمىسى سوممىسى شىركەتنىڭ تىزىملانغان كاپىتالىنىڭ % 50 تىن ئاشقاندا، جامائەت جۇغلانمىسى ئاجرىتىلمايدۇ.

شىركەتنىڭ قانۇنلۇق جۇغلانمىسى ئالدىنقى بىر يىللىق شىركەتنىڭ زىيىنىنى تولۇقلاشقا يەتمىسە، ئالدىنقى ماددىدا بەلگىلەنگەن قانۇنلۇق جامائەت جۇغلانمىسى ۋە قانۇنلۇق جامائەت فوندى تۇتۇپ قىلىنىشتىن ئىلگىرى شۇ يىللىق پايدىسى زىياننى تولۇقلاشقا ئىشلىتىلىدۇ. جامائەت جۇغلانمىسى ئاجرىتىشنى پايچىكلار يىغىنى قارار قىلىدۇ.

(ئاخىرى 5 - بەتتە)

ئېلان

(بېشى 4 ـ بەتتە)

شىركەت زىياننى تولۇقلىغان ۋە قانۇنلۇق جامائەت جۇغلانمىسى، قانۇنلۇق پاراۋانلىق فوندى ۋە ئىختىيارىي جامائەت جۇغلانمىسى ئاجرىتىپ بولغاندىن كېيىنكى پايدىنى پايچىكلارنىڭ قولىدىكى پاي نىسبىتى بويىچە تەقسىم قىلىدۇ.شىركەتنىڭ جامائەت جۇغلانمىسى تۆۋەندىكى ئورۇنلارغا ئىشلىتىلىدۇ.

1. زىياننى تولۇقلاش؛ 2 ـ ئىشلەپچىقىرىش، تىجارەتنى كېڭەيتىش؛ پاي دەسمايىسىنى كۆپەيتىش.

پايچىكلار يىغىنىنىڭ قارارى بويىچە جامائەت جۇغلانمىسى كاپىتالغا ئايلاندۇرۇلىدىغان بولسا، پايچىكلارنىڭ قولىدىكى پاي نىسبىتى بويىچە يېڭى پاي بېرىلىدۇ ياكى ھەر بىر پاينىڭ قىممىتى ئۆستۈرۈلىدۇ. لېكىن قانۇنلۇق جامائەت جۇغلانمىسى كاپىتالغا ئايلاندۇرۇلغاندا قېپقالىدىغان جامائەت جۇغلانمىسى تىزىمغا ئېلىنغان كاپىتالنىڭ 25% تىن كەم بولسا بولمايدۇ.

شىركەتنىڭ بوغالتىرلىق يىلى مىلادىيە يىلى تۈزۈمى بويىچە بولىدۇ. شىركەت پاي چېكى پايدىسىنى تەقسىم قىلىشتا تۆۋەندىكى شەكىللەرنى قوللىنىدۇ.

1. پاي چېكى پايدىسىغا نەق پۇل بېرىش؛

2. پاي چېكى پايدىسىغا پاي چېكى بېرىش؛

شىركەت پايدا ئالالمىسا پاي چېكى پايدىسىنى تەقسىم قىلىشقا بولمايدۇ.

7. تارقاتقۇچىنىڭ ئەھۋالى

1. تارقاتقۇچىنىڭ نامى: شىنجاڭ يىپىنەك سانائەت چەكلىك پاي شىركىتى

ئىنگلىزچە نامى: Xinjiang Q in Gong , Co Ltd

2. تارقاتقۇچى قۇرۇلغان ۋاقىت: 1993 ـ يىل 4 ـ ئاينىڭ 26 ـ كۈنى

3. تىزىمغا ئالدۇرغان ئادرېسى: شىنجاڭ ئۈرۈمچى شەھەرلىك «دېموكراتىيە» يولى 81 ـ نومۇر

4. تارقاتقۇچىنىڭ تارىخي ئەھۋالى: بۇ شىركەتنى قۇرۇشنى شىنجاڭ يىپىنەك سانائەت تەمىنات ـ سودا باش شىركىتى، خوشۇت ناھىيىسى چىڭسىخوزا دېھقانچىلىق مەيدانى تەمىنات ـ سودا شىركىتى، شىنجاڭ پىۋا زاۋۇتى بىرلىكتە ئوتتۇرىغا قويغان، 1993 ـ يىل 3 ـ ئاينىڭ 20 ـ كۈنى شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ پاي تۈزۈمى كارخانىلىرىنى سىناق قىلىشنى بىرلىشىپ تەكشۈرۈش گۇرۇپپىسىنىڭ تەستىقلىشى ھەم شىنجاڭ تۈزۈلمە ئىسلاھاتى (1993) 042 ـ نومۇرلۇق ھۆججىتىنىڭ تەستىقى بىلەن قۇرۇلغان نىشانلىق مەبلەغ توپلاش چەكلىك پاي شىركىتى، ئومۇمىي پاي دەسمايىسى 10 مىليون يۈەن، تارقىتىش باھاسى ھەر بىر پېيى خەلق پۇلىدا بىر يۈەن، ھەممىسى نەق پۇلغا سېتىلىدۇ. شىركەت 1993 ـ يىل 4 ـ ئاينىڭ 26 ـ كۈنى تىزىمغا ئالدۇرغان.

1994 ـ يىل 8 ـ ئاينىڭ 23 ـ كۈنى ئاپتونوم رايونلۇق تۈزۈلمە ئىسلاھات كومىتېتىنىڭ شىنجاڭ تۈزۈلمە ئىسلاھاتى (1994) 014 ـ نومۇرلۇق ھۆججىتىدىكى تەستىق ئارقىلىق شىركەت مەبلەغىنى ئاشۇرۇپ 30 مىليون پاينى كۆپەيتتى، كۆپەيتىلگەن پاينىڭ باھاسى 1.30 يۈەن، خوشۇت ناھىيىسى چىڭسىخوزا دېھقانچىلىق مەيدانى تەمىنات ـ سودا شىركىتىنىڭ بىر قىسىم مال ـ مۈلكى (شىنجاڭ مۈلۈك باھالاش ئورنى

بولۇپ، پاي ئومۇمىي دەسمايىسىنىڭ 10% نى ئىگىلەيدۇ.

شىنجاڭ شىنباۋ ئۆي ـ زېمىن تەرەققىيات شىركىتى:

شىنجاڭ شىنباۋ ئۆي ـ زېمىن تەرەققىيات شىركىتى ئومۇمىي خەلق مۈلۈكچىلىكىدىكى كارخانا بولۇپ، ئاساسەن ئۆي ـ زېمىن سېلىش، سېتىش، ماددىي ماللارنى باشقۇرۇش، بېزەش ـ زىننەتلەش قاتارلىق كەسىپلەر بىلەن شۇغۇللىنىدۇ. شىركەتنىڭ قولىدىكى پاي 4 مىليون بولۇپ، ئومۇمىي پاي دەسمايىسىنىڭ 8% نى ئىگىلەيدۇ.

شىنجاڭ پىۋا زاۋۇتى:

شىنجاڭ پىۋا زاۋۇتى شىنجاڭدىكى ئەڭ چوڭ پىۋا ئىشلەپچىقىرىدىغان كارخانا، 1992 ـ يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە 2 ـ دەرىجىلىك كارخانا بولۇپ باھالاندى. شىركەتنىڭ قولىدىكى پاي 3 مىليون 400 مىڭ بولۇپ، ئومۇمىي پاي دەسمايىسىنىڭ 6.80% نى ئىگىلەيدۇ.

شىنجاڭ بىڭتۈەن سۇغۇرتا شىركىتى:

شىنجاڭ بىڭتۈەن سۇغۇرتا شىركىتى 1986 ـ يىل 9 ـ ئاينىڭ 13 ـ كۈنى قۇرۇلغان. تىزىمغا ئالدۇرغان كاپىتالى 101 مىليون 720 مىڭ يۈەن، كەسىپ دائىرىسى: تېرىقچىلىق، باقمىچىلىق ئىشلىرى، سۇغۇرتا كەسپىنى بېجىرىش؛ ئائىلە مال ـ مۈلۈك سۇغۇرتىسى، كارخانا مال ـ مۈلۈك سۇغۇرتىسى، دېھقانچىلىق مەيدان ئىشچى ـ خىزمەتچىلىرىنىڭ ئۆي سۇغۇرتىسى، بىڭتۈەن دائىرىسى ئىچىدە قانۇنلۇق سۇغۇرتا، سىرتقا چېتىلىدىغان سۇغۇرتىنى چىقىرۋەتكەندە باشقا سۇغۇرتا كەسپىنى بېجىرىدۇ. قانۇنلۇق ۋەكىلى لياڭ گوسەي بولۇپ، ئۇ شىركەت مۇدىرىيىتىنىڭ مۇدىرى، شىركەتنىڭ قولىدىكى پاي 2 مىليون بولۇپ، ئومۇمىي پاي دەسمايىسىنىڭ 4% نى ئىگىلەيدۇ.

شىنجاڭ خىڭيۈي تەرەققىيات چەكلىك شىركىتى:

شىنجاڭ خىڭيۈي تەرەققىيات چەكلىك شىركىتىنىڭ تىزىمغا ئالدۇرغان كاپىتالى 10 مىليون يۈەن. ئاساسەن ئۇسكۇنىلەرنى ئىجارىگە بېرىش، ئېلېكترون مەھسۇلاتلىرى، مېتال ماتېرىياللار، مېتال بۇيۇملار ۋە قاتناش ـ ئېلېكتر سايمانلىرى، ئىلمە ـ توقۇلما بۇيۇملىرى، يېزا ئىگىلىك قوشۇمچە كەسىپ، يەرلىك ئالاھىدە مەھسۇلاتلار (پاختا بۇنىڭ سىرتىدا) قاتارلىق تىجارەت بىلەن شۇغۇللىنىدۇ. قانۇنلۇق ۋەكىلى ئەكرەم ئەيساپ بولۇپ، ئۇ تارقاتقۇچىلار مۇدىرىيىتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى. بۇ شىركەتنىڭ قولىدىكى پاي 1 مىليون 828 مىڭ بولۇپ، ئومۇمىي پاي دەسمايىسىنىڭ 3.65% نى ئىگىلەيدۇ.

شىنجاڭ فاڭساۋخۇ يېزا ئىگىلىك ـ سانائەت ـ سودا باش شىركىتى:

شىنجاڭ فاڭساۋخۇ يېزا ئىگىلىك ـ سانائەت ـ سودا باش شىركىتىنىڭ تىزىمغا ئالدۇرغان مەبلىغى 43 مىليون 380 مىڭ يۈەن. تىجارەت دائىرىسى يېزا ئىگىلىك، قوشۇمچە كەسىپ مەھسۇلاتلىرى، تۇرلۇك ماللار، مېتال بۇيۇملار ۋە قاتناش ـ ئېلېكتر سايمانلىرى، خەلق تۇرمۇشىغا لازىملىق بىناكارلىق ماتېرىياللار، باشقا يېمەكلىكلەر. قانۇنلۇق ۋەكىلى ۋۇشاۋلۇڭ بولۇپ، ئۇ شىركەت مۇدىرىيىتىنىڭ مۇدىرى. شىركەتنىڭ قولىدىكى پاي 1 مىليون 518 مىڭ بولۇپ، پاي ئومۇمىي دەسمايىسىنىڭ 3.4% نى ئىگىلەيدۇ.

6. تارقىتىش خادىملىرىنىڭ سانى ۋە كەسىپ قۇرۇلمىسى

شىركىتىمىزنىڭ تىزىملىكتىكى ئادەم سانى 248، ئوتتۇرىچە يېشى

باشقۇرۇش تەجرىبىسىگە ئىگە. ھازىر شىنجاڭ خىڭيۈي تەرەققىيات چەكلىك شىركىتىنىڭ مۇدىرى، باش جىڭلىسى ۋە مەزكۇر شىركەتنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى.

ياۋ رۇڭجياڭ ئەر، خەنزۇ، 30 ياش، ئۇنىۋېرسىتېت تولۇق كۇرس ئوقۇش تارىخىغا ئىگە ئىنژېنېر، شىنجاڭ يىپىنەك سانائەت تەمىنات ـ سودا باش شىركىتى شۆبە شىركىتىنىڭ جىڭلىسى، شىركەتنىڭ مۇئاۋىن باش جىڭلىسى بولغان، ھازىر شىركەتنىڭ مۇدىرى، قوشۇمچە باش جىڭلىسى.

نى رۇشۈەن ئەر، خەنزۇ، 38 ياش، ئالىي تېخنىكوم ئوقۇش تارىخىغا ئىگە، ئىقتىسادچى، شىنجاڭ يىپىنەك سانائەت تەمىنات ـ سودا باش شىركىتى ساقلاش ـ توشۇش شىركىتىنىڭ جىڭلىسى، شىنجاڭ يىپىنەك سانائەت تەمىنات ـ سودا باش شىركىتىنىڭ باش جىڭلىسىنىڭ ياردەمچىسى، شىنجاڭ يىپىنەك سانائەت تەمىنات ـ سودا باش شىركىتىنىڭ مۇئاۋىن باش جىڭلىسى بولغان، ھازىر شىنجاڭ يىپىنەك سانائەت تەمىنات ـ سودا باش شىركىتىنىڭ باش جىڭلىسى ۋە شىركىتىمىز مۇدىرىيىتىنىڭ ئەزاسى.

لياۋ شاۋگۈي ئەر، خەنزۇ، 45 ياش، ئالىي تېخنىكوم ئوقۇش تارىخىغا ئىگە. مەسئۇل بوغالتىر، ئاپتونوم رايونلۇق سۇغۇرتا شىركىتى مەبلەغ يۆتكەش بۆلۈمىنىڭ مۇئاۋىن جىڭلىسى بولغان، ھازىر «جۇڭباۋ» ئۆمۈر سۇغۇرتا چەكلىك شىركىتى شىنجاڭ شۆبىسى مەبلەغ يۆتكەش بۆلۈمىنىڭ مۇئاۋىن جىڭلىسى ۋە شىركىتىمىز مۇدىرىيىتىنىڭ ئەزاسى.

لياڭ گوسەي ئەر، خەنزۇ، 46 ياش، ئالىي تېخنىكوم ئوقۇش تارىخىغا ئىگە، مەسئۇل بوغالتىر، شىنجاڭ ئىشلەپچىقىرىش ـ قۇرۇلۇش بىڭتۈەنى 124 ـ تۈەن ـ مەيدان پىلان ـ مالىيە بۆلۈمىنىڭ بوغالتىرى، بۆلۈم باشلىقى، شىنجاڭ بىڭتۈەن سۇغۇرتا شىركىتى 124- تۈەن ـ مەيدان سۇغۇرتا تارماق شىركىتى، يېزا ئىگىلىك 7 ـ شى سۇغۇرتا شىركىتىنىڭ جىڭلىسى بولغان، ھازىر شىنجاڭ بىڭتۈەن سۇغۇرتا شىركىتىنىڭ باش جىڭلىسى ۋە شىركىتىمىز مۇدىرىيىتىنىڭ ئەزاسى.

جاڭ دېن ئەر، خەنزۇ، 33 ياش، ئالىي تېخنىكوم ئوقۇش تارىخىغا ئىگە، قۇرۇلۇش بانكىسى تۆمۈريول تارماق شۆبە بانكىسىنىڭ مۇدىرى بولغان، ھازىر شىنجاڭ «جۇڭچېڭ»سودا ـ سانائەت شىركىتىنىڭ باش جىڭلىسى ۋە شىركىتىمىز مۇدىرىيىتىنىڭ ئەزاسى.

ۋۇ شياۋلۇڭ ئەر، خەنزۇ 53 ياش، ئوتتۇرا تېخنىكوم ئوقۇش تارىخىغا ئىگە، شىنخۇ 3 ـ مەيدانىنىڭ باشلىقى، شىنخۇ باش مەيدانىنىڭ باشلىقى بولغان، ھازىر فاڭساۋخۇ دېھقانچىلىق مەيدانىنىڭ باشلىقى، شىركىتىمىز مۇدىرىيىتىنىڭ ئەزاسى.

گۇ يۇڭچىڭ ئەر، خەنزۇ، 52 ياش، ئاگرونوم، خوشۇت ناھىيە بارتۇ چارۋىچىلىق فېرمىسىنىڭ باشلىقى، خوشۇت ناھىيىلىك يېزا ـ بازار كارخانىلىرى ئىدارىسىنىڭ باشلىقى، خوشۇت ناھىيىلىك دېھقانچىلىق ئىدارىسىنىڭ باشلىقى، بايىنغولىن موڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستى چىڭسىخوزا دېھقانچىلىق مەيدانىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى بولغان، ھازىر شىنجاڭ بايىنغولىن موڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستى چىڭسىخوزا دېھقانچىلىق مەيدانىنىڭ باشلىقى، شىركىتىمىز مۇدىرىيىتىنىڭ ئەزاسى.

شۇ چۈن ئەر، خەنزۇ، 30 ياش، ئالىي تېخنىكوم ئوقۇش تارىخىغا ئىگە، شىنجاڭ يىپىنەك سانائەت پاي چەكلىك شىركىتى قۇلماق بۆلۈمىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى بولغان، ھازىر شىنجاڭ يىپىنەك سانائەت پاي چەكلىك

يۇرۇشلەشتۈرۈلگەن مۇلازىملىق سىستېمىسى شەكىللەندى، 94، 95، 96-يىللىرى ئۇدا ئۈچ يىل يىللىق ئوتتۇرىچە تەمىنات مىقدارى بويىچە ئوخشاش كەسىپتىكىلەرنىڭ ئالدىنقى قاتارىدىن ئورۇن ئېلىپ كەلدى. شىركىتىمىزنىڭ ھازىر 149 مىليون 880 مىڭ يۈەنلىك مۈلكى بار، 80 مىليون 620 مىڭ يۈەنلىك ساپ مۈلكى بار. مەملىكىتىمىزدىكى پىۋا ئىشلەپچىقىرىدىغان زاۋۇتلارنىڭ 80% تىن كۆپرەكىنىڭ شىركىتىمىز بىلەن قويۇق سودا ئالاقىسى بار. 1996-يىلىغا كەلگەندە شىركىتىمىزنىڭ ئاساسلىق تىجارەت كەسپى مەملىكىتىمىزدىكى يىپىنەك سانائەت ساھەسىدە ئالدىنقى ئورۇنغا ئۆتۈپ، جۇڭگودىكى ئەڭ چوڭ، ئەڭ كۈچلۈك پىۋا خام ئەشياسى بىلەن تەمىنلىگۈچى ئورۇنغا ئايلاندى.

2. شىركىتىمىزنىڭ يېقىنقى ئۈچ يىل جەريانىدىكى سېتىش ئومۇمىي سوممىسى ۋە پايدا ئومۇمىي سوممىسى بىرلىكى: 10 مىڭ يۈەن

	1994-يىل	1995-يىل	1996-يىل
سېتىش ئومۇمىي سوممىسى	4592	7696	9551
پايدا ئومۇمىي سوممىسى	568	1071	1472

10. پاي سەرمايىسى

1. تىزىمغا ئالدۇرۇلغان پاي

شىركىتىمىزنىڭ ھازىر تىزىمغا ئالدۇرغان كاپىتالى 50 مىليون يۈەن.

2. شىركىتىمىز ھازىر 50 مىليون يۈەنلىك پاي تارقاتتى.

شىركىتىمىزنىڭ ھازىرقى پاي قۇرۇلمىسى تۆۋەندىكىچە:

	پاي سانى(10 مىڭ پاي)	نىسبىتى (%)
ئومۇمىي پاي سەرمايىسى	5000	100.00
تارقاتقۇچىلار پېيى	2880	57.60
جۇغلىنىدىغان قانۇنىي ئىگىلەر پېيى	1850	37.00
ئىچكى قىسىمدىكى ئىشچى-خىزمەتچىلەر پېيى	270	5.40

3. 1994، 1995-يىللىرى ئىككى قېتىم مەبلەغ كۆپىيىپ پاي كېڭەيتىلگەندە قىممەتتىن ئېشىپ قوشۇلغان 13 مىليون يۈەن كاپىتال شىركىتىمىزنىڭ كاپىتال جامائەت جۇغلانمىسىغا كىرگۈزۈلدى.

4. شىركىتىمىز 1993-يىلى 3-ئايدا شىنجاڭ يىپىنەك سانائەت تەمىنات-سودا باش شىركىتى، خوشۇت ناھىيىسى چىڭسىخوزا دېھقانچىلىق مەيدانى تەمىنات-سودا شىركىتى ۋە شىنجاڭ پىۋا زاۋۇتىنىڭ ئورتاق تەشەببۇس قىلىشى داۋامىدا شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق پاي تۈزۈمىنى سىناق قىلىشنى بىرلىكتە تەكشۈرۈش گۇرۇپپىسىنىڭ تەكشۈرۈپ قوشۇلۇشى بىلەن شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونى تۈزۈلمە ئىسلاھاتى (1993) 042-نومۇرلۇق ھۆججىتىدىكى تەستىق بويىچە قۇرۇلغان نىشانلىق جۇغلىنىدىغان پاي ھەسسىدارلىق شىركىتى، ھەممە پايچىك پۈتۈنلەي نەق پۇل

خوشۇت ناھىيىسى چىڭسخوزا دېھقانچىلىق مەيدانى تەمىنات - سودا شىركىتىنىڭ بىر قىسىم مال - مۈلكى (شىنجاڭ مۈلۈك باھالاش ئورنى شىنجاڭ مۈلۈك باھالاش 1995 (001) نومۇرلۇق باھالاشتىن كېيىن پايغا سۇندۇرۇلغىنى 4 مىليون 200 مىڭ پاي) ۋە نەق پۇل ھېسابىدا قاتناشتۇرۇلغان پايىنى چىقىرىۋەتكەندە باشقا پايچىكلار نەق پۇل بىلەن سېتىۋالدى. پاي كېڭەيتىلگەندىن كېيىن ئومۇمىي پاي دەسمايىسى 40 مىليون يۈەن بولدى. 1995 - يىل 11 - ئاينىڭ 22 - كۈنى ئاپتونوم رايونلۇق ئاكسىيە باشقۇرۇش كومىتېتىنىڭ شىنجاڭ ئاكسىيە كومىتېتى (1995) 015 - نومۇرلۇق ھۆججىتىدىكى تەستىق ئارقىلىق شىركەت مەبلەغنى ئاشۇرۇپ 10 مىليون پايىنى كۆپەيتتى، ھەر بىر پايىنىڭ باھاسى 1:40 يۈەن بولۇپ، پاي كۆپەيتىلگەندىن كېيىنكى ئومۇمىي پاي دەسمايىسى 50 مىليون يۈەنگە يەتتى.

شىركەت قۇرۇلغاندىن بۇيان قەتئىي «شىركەت قانۇنى» تەلپى بويىچە ھەرىكەت قىلدى، ئۈچ يىلدىن كۆپرەك تەرەققىيات ئارقىلىق شىركەت مەملىكەت بويىچە ئەڭ چوڭ يىۋا خام ئەشياسىنى ئىشلەپچىقىرىش - تەمىنلەش كارخانىسى بولۇپ قالدى، 1996 - يىلىنىڭ ئاخىرىغا قەدەر شىركەتنىڭ ئومۇمىي مۈلكى 149 مىليون 880 مىڭ يۈەنگە، ساپ مۈلكى 80 مىليون 620 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

5. شىركەتنىڭ ئاساسلىق پايچىكلىرى ۋە مۇناسىۋەتلىك كارخانىلارنىڭ ئاساسىي ئەھۋالى:

(1) ئاساسلىق پايچىكلار:

شىنجاڭ يىپەك سانائەت تەمىنات - سودا باش شىركىتى:

شىنجاڭ يىپەك سانائەت تەمىنات - سودا باش شىركىتى - ئاپتونوم رايونلۇق يىپەك سانائەت نازارىتىگە قاراشلىق ئومۇمىي خەلق مۈلۈكچىلىكىدىكى چوڭ كارخانا، تىزىمغا ئالدۇرغان مەبلىغى 50 مىليون 430 مىڭ يۈەن، ئاساسىي تىجارىتى: خىمىيە - سانائەت خام ماتېرىيالى ۋە مەھسۇلاتلىرى، مېتال ماتېرىياللىرى، بىناكارلىق - قۇرۇلۇش ماتېرىياللىرى، خۇش پۇراق ماتېرىياللار ۋە تېتىتقۇ خام ئەشيالىرى، يىۋا ئىگىلىك، قوشۇمچە كەسىپ مەھسۇلاتلىرى (ئاشلىق، پاختا، تۆنتىتىن باشقىسى) قاتارلىقلار. قانۇنلۇق ۋەكىلى نىروشۇەن بولۇپ، ئۇ شىركەت مۇدىرىيىتىنىڭ مۇدىرى، بۇ شىركەتنىڭ قولىدىكى پاي 17 مىليون 500 مىڭ بولۇپ، ئومۇمىي پاي دەسمايىسىنىڭ %35نى ئىگىلەيدۇ.

خوشۇت ناھىيىسى چىڭسخوزا دېھقانچىلىق مەيدانى تەمىنات - سودا شىركىتى:

خوشۇت ناھىيىسى چىڭسخوزا دېھقانچىلىق مەيدانى تەمىنات - سودا شىركىتى بايىنغولىن موڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستىنىڭ خوشۇت ناھىيىسىگە جايلاشقان بولۇپ، ئاشلىق، ياغ، يېمەكلىك، تېرە - يۇڭ، قولماق، ئىلمە توقۇلما، يەرلىك ئالاھىدە مەھسۇلاتلار، قومۇش، پاختا قاتارلىقلارنى تىجارەت قىلىدۇ. شىركەتنىڭ قولىدىكى پاي 7 مىليون 900 مىڭ بولۇپ، ئومۇمىي پاي دەسمايىسىنىڭ %15.80نى ئىگىلەيدۇ.

شىنجاڭ جۇڭچىڭ كەسپىي ھەسسىدارلىق شىركىتى:

شىنجاڭ جۇڭچىڭ كەسپىي ھەسسىدارلىق شىركىتىنىڭ تىزىملاتقان كاپىتالى 10 مىليون يۈەن، ئاساسەن، ئۆي - زېمىن تەرەققىياتى تىجارىتى ۋە ماددىي بۇيۇملارنى باشقۇرۇش، ئائىلە ئېلېكتر سايمانلىرى، ئاپتوموبىل زاپچاسلىرى، يىۋا ئىگىلىك، قوشۇمچە كەسىپ، يەرلىك ئالاھىدە مەھسۇلات قاتارلىقلار تىجارىتى بىلەن شۇغۇللىنىدۇ. قانۇنلۇق ۋەكىلى جاڭ دەن بولۇپ، ئۇ شىركەت مۇدىرىيىتىنىڭ ئەزاسى، شىركەتنىڭ قولىدىكى پاي 5 مىليون

6. تارقىتىش خادىملىرىنىڭ سانى ۋە كەسىپ قۇرۇلمىسى

شىركىتىمىزنىڭ تىزىملىكتىكى ئادەم سانى 248، ئوتتۇرىچە يېشى 36 بولۇپ، ئۇلارنىڭ كونكرېت كەسىپ قۇرۇلمىسى تۆۋەندىكىچە:

تۈرى	سانى	نىسبىتى (%)
ئىشلەپچىقىرىش خادىمى	129	64.11
سېتىش خادىمى	25	10.08
تېخنىك	38	15.32
باشقۇرۇش خادىمى	21	8.47
مالىيە خادىمى	5	2.02

يۇقىرىدا ئېيتىلغان خادىملار ئىچىدە ئالىي تېخنىكومدىن يۇقىرى ئوقۇش تارىخىغا ئىگە بولغانلىرى 95 بولۇپ، ئومۇمىي ئادەم سانىنىڭ %38.31نى ئىگىلەيدۇ؛ ئوتتۇرا تېخنىكوم (تولۇق ئوتتۇرا مەكتەپ) ئوقۇش تارىخىغا ئىگە بولغانلار 80 بولۇپ، ئومۇمىي ئادەم سانىنىڭ %32.25نى ئىگىلەيدۇ؛ ئوتتۇرا تېخنىكوم (تولۇق ئوتتۇرا مەكتەپ)تىن تۆۋەن ئوقۇش تارىخىغا ئىگە بولغانلار 73 بولۇپ، ئومۇمىي ئادەم سانىنىڭ %29.44نى ئىگىلەيدۇ. شىركىتىمىزدىن ھازىر دەم ئېلىشقا، پېنسىيىگە چىققان خادىم ئۈچ.

تارقاتقۇچىلار دۆلەت ۋە يەرلىك ھۆكۈمەتنىڭ ئالاقىدار بەلگىلىمىلىرى بويىچە ئىشچى - خىزمەتچىلەر ئۈچۈن ئىجتىمائىي كۈتۈنۈش سۇغۇرتىسى، داۋالىنىش سۇغۇرتىسىنى بىر تۇتاش بېجىرىپ بېرىدۇ ۋە تۇرالغۇ ئۆي جامائەت جۇغلانمىسىنى بىر تۇتاش تاپشۇرىدۇ.

7. تارقاتقۇچىنىڭ تىجارەت دائىرىسى

قولماق، قولماق مەھسۇلاتلىرى، يىۋا ياساشقا ئىشلىتىلىدىغان ئارپا، ئېچىتقۇ، مۇئەتتەر، خۇش پۇراق ماتېرىياللار، ئىلمە - توقۇلما بۇيۇملىرى ۋە باشقا يىۋا ئىگىلىك، قوشۇمچە كەسىپ مەھسۇلاتلىرىنى ئىشلەپچىقىرىش، پىششىقلاش، سېتىش، خىمىيە سانائىتى خام ئەشياسى ۋە مەھسۇلاتلىرىنى ئىشلەپچىقىرىش، پىششىقلاش، پاختا يىپ، پاختا رەخت، قوشۇمچە يېمەكلىك ۋە باشقا يېمەكلىكلەر تىجارىتى، ماشىنىسازلىق - ئېلېكترون مەھسۇلاتلىرى، غەيرىي مېتالليوت، قىزىلما بايلىق مەھسۇلاتلىرى، ئىلمە - توقۇلما بۇيۇملىرى، كۈندىلىك تۇرمۇشتا ئىشلىتىلىدىغان ملىچ ماللار، سۇلياۋ بۇيۇملار، كۆن - خۇرۇم تىجارىتى، ئۆي - زېمىن ۋە زىننەتلەش - بېزەش قۇرۇلۇشى، يېمەك - ئىچمەك مۇلازىمىتى.

8. مۇدىر، نازارەتچى ۋە يۇقىرى دەرىجىلىك باشقۇرۇش خادىملىرى

جاۋ فۇ ئەر، خەنزۇ، 50 ياش، ئالىي تېخنىكوم ئوقۇش تارىخىغا ئىگە، ئالىي سىياسىي خىزمەتچى، مەلۇم قىسىمنىڭ سىياسىي كومىسسارى، شىنجاڭ يىپەك سانائەت تەمىنات - سودا باش شىركىتىنىڭ مۇئاۋىن باش جىڭلىسى، ئىشچىلار ئۇيۇشمىسىنىڭ رەئىسى، پارتكوم شۇجىسى بولغان. ھازىر شىركەت مۇدىرى.

ئەكرەم ئەيسايوپ ئەر، ئۇيغۇر، 38 ياش، ئۇنىۋېرسىتېت تولۇق كۇرس ئوقۇش تارىخىغا ئىگە، شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق خەلق بانكىسى پۇل مۇئامىلە باشقۇرۇش باشقارمىسىنىڭ باشلىقى، بانكا باشقارمىسىنىڭ باشلىقى بولغان، 16 يىللىق پۇل مۇئامىلە ۋە مەبلەغ

ئىگە، شىنجاڭ يىپەك سانائەت پاي چەكلىك شىركىتى قولماق بۆلۈمىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى بولغان، ھازىر شىنجاڭ يىپەك سانائەت پاي چەكلىك شىركىتى مۇدىرىيىتىنىڭ كاتىپى.

چېن ۋېيشۇن ئەر، خەنزۇ، 44 ياش، ئالىي تېخنىكوم ئوقۇش تارىخىغا ئىگە، شىنجاڭ يىپەك سانائەت تەمىنات - سودا باش شىركىتى پارتىيە، مەمۇرىيەت ئىشخانىسىنىڭ مۇدىرى، باش جىڭلىنىڭ ياردەمچىسى بولغان، ھازىر شىنجاڭ يىپەك سانائەت تەمىنات - سودا باش شىركىتى ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتىنىڭ شۇجىسى، شىركىتىمىز نازارەتچىلىك ھەيئىتىنىڭ رەئىسى.

ۋاڭ جيەنشىن ئەر، خەنزۇ، 32 ياش، ئۇنىۋېرسىتېت تولۇق كۇرس ئوقۇش تارىخىغا ئىگە، شىنجاڭ يىپەك سانائەت پاي چەكلىك شىركىتىنىڭ سۇجۇدىكى ئىش بېجىرىش باشقارمىسىنىڭ مۇدىرى بولغان، ھازىر شىنجاڭ يىپەك سانائەت پاي چەكلىك شىركىتى ئۆي - زېمىن تەرەققىيات شۆبە شىركىتىنىڭ جىڭلىسى، نازارەتچىلىك ھەيئىتىنىڭ ئەزاسى.

جۇاڭ روشېڭ ئەر، خەنزۇ، 38 ياش، ئالىي تېخنىكوم ئوقۇش تارىخىغا ئىگە، فاڭساۋخۇ دېھقانچىلىق مەيدانى 2 - مەيدانىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى بولغان، ھازىر شىنجاڭ فاڭساۋخۇ دېھقانچىلىق مەيدانى 6 - مەيدانىنىڭ باشلىقى، شىركىتىمىز نازارەتچىلىك ھەيئىتىنىڭ ئەزاسى.

ۋاڭ لېي ئەر، خەنزۇ، 35 ياش، ئالىي تېخنىكوم ئوقۇش تارىخىغا ئىگە، ياردەمچى ئىقتىسادچى، يىپەك سانائەت تەمىنات - سودا باش شىركىتى خام ئەشيا شىركىتىنىڭ مۇئاۋىن جىڭلىسى، جىڭلىسى بولغان، ھازىر شىركىتىمىزنىڭ مۇئاۋىن باش جىڭلىسى.

ۋۇ ئەيگو ئەر، خەنزۇ، 39 ياش، ماگىستىرلىق ئوقۇش تارىخىغا ئىگە، دوتسېنت، شىنجاڭ پېداگوگىكا ئۇنىۋېرسىتېتى تەبىئىي ئورگانىك ماددىلار تەتقىقات ئورنىنىڭ مۇدىرى، شىنجاڭ ئەمەلىي قوللىنىلىدىغان خىمىيە تەتقىقات ئورنىنىڭ باشلىقى بولغان، ھازىر شىركىتىمىزنىڭ مۇئاۋىن باش جىڭلىسى.

ۋاڭ لىيۋېن ئايال، خەنزۇ، 34 ياش، ئالىي تېخنىكوم ئوقۇش تارىخىغا ئىگە، مەسئۇل بوغالتىر، شىنجاڭ يىپەك سانائەت تەمىنات - سودا باش شىركىتىنىڭ مەسئۇل بوغالتىرى، شىركىتىمىز مالىيە بۆلۈمىنىڭ مۇدىرى بولغان، ھازىر شىركىتىمىزنىڭ باش مەسئۇل بوغالتىرى.

گۇڭ نىڭتاۋ ئەر، خەنزۇ، 34 ياش، ئۇنىۋېرسىتېت تولۇق كۇرس ئوقۇش تارىخىغا ئىگە، ئىقتىسادچى، شىنجاڭ يىپەك سانائەت تەمىنات-سودا باش شىركىتى قولماق بۆلۈمىنىڭ كەسپىي ئىشلارنى بېجىرگۈچىسى، شىركىتىمىز خام ئەشيا بۆلۈمىنىڭ جىڭلىسى بولغان، ھازىر شىركىتىمىز باش جىڭلىسىنىڭ ياردەمچىسى.

9. تىجارەت نەتىجىسى

1. ئىشلەپچىقىرىش، تىجارەت ئەھۋالى

شىركىتىمىز قۇرۇلغاندىن بۇيان، «ئىنتىپاقلىشىش، يول ئېچىپ ئىلگىرىلەش، ئېگىلىق يارىتىش»تىن ئىبارەت كارخانا روھىنى جارى قىلدۇرۇپ، شىنجاڭنىڭ ئۆزگىچە جۇغراپىيىلىك ئۈستۈنلۈكىگە تايىنىپ، يىۋا ئىگىلىكى ۋە جۇڭگو مىللىي يىۋا خام ئەشيا سانائىتىنى راۋاجلاندۇردى. تىجارەتتە ئۆزىگە ئۆزى خوجا بولدى، پايدا-زىيانغا ئۆزى مەسئۇل بولدى، ئۆزىنى -ئۆزى راۋاجلاندۇردى، ئۆزىنى-ئۆزى تىزگىنلىدى. ئىشلەپچىقىرىش ۋە تىجارىتى قولماق، يىۋا ئارپىسى، يىۋا ئىگىلىك قوشۇمچە كەسىپ مەھسۇلاتلىرى، يەرلىك ئالاھىدە مەھسۇلاتلار، ئۆي - زېمىن تەرەققىياتىغا چېتىلىدۇ، ھازىر ئىشلەپچىقىرىش، تەمىنلەش، سېتىش بىر گەۋدىلەشكەن

پاي ھەسسىدارلىق شىركىتى، ھەممە پايچىك پۈتۈنلەي نەق پۇل شەكلىدە پاي قوشىدۇ، ھەر بىر پايىنىڭ تارقىلىش باھاسى 1.00 يۈەن، شىركىتىمىزنىڭ ئومۇمىي پاي سەرمايىسى 10 مىليون يۈەن.

1994-يىلى 8-ئايدا شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق ئىقتىسادىي تۈزۈلمە ئىسلاھاتى كومىتېتىنىڭ شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق تۈزۈلمە ئىسلاھاتى (1994) 014-نومۇرلۇق ھۆججىتىدىكى تەستىقنا ئاساسەن شىركىتىمىز مەبلەغنى ئاشۇرۇپ 30 مىليون پايىنى كۆپەيتتى، ھەر بىر پايىنىڭ تارقىلىش باھاسى 1.30 يۈەن بولدى، تەشەببۇس قىلغۇچىلارنىڭ بىرى بولغان-خوشۇت ناھىيىسى چىڭسخوزا تەمىنات-سودا شىركىتى يەردىن پايدىلىنىش ھوقۇقى، قولماق پىششىقلاپ ئىشلەش ئۈسكۈنىلىرى قاتارلىق مۈلۈكلىرىنى باھاغا سۇندۇرۇپ 4 مىليون 200 مىڭ يۈەن پاي قوشقاندىن باشقا، قالغان پايچىكلار پۈتۈنلەي نەق پۇل شەكلىدە پاي قوشتى، مەبلەغ كۆپىيىپ پاي كېڭەيتىلگەندىن كېيىن، ئومۇمىي پاي سەرمايىسى 40 مىليون يۈەنگە يەتتى.

1995-يىلى 11-ئايدا ئاپتونوم رايونلۇق ئاكسىيە باشقۇرۇش كومىتېتىنىڭ شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونى ئاكسىيە باشقۇرۇش كومىتېتى (1995) 015-نومۇرلۇق ھۆججىتىدىكى تەستىقنا ئاساسەن شىركىتىمىز مەبلەغنى ئاشۇرۇپ 10 مىليون پايىنى كۆپەيتتى. ھەر بىر پايىنىڭ تارقىلىش باھاسى 1.40 يۈەن بولدى، ھەممە پايچىك نەق پۇل شەكلىدە پاي قوشتى، بۇ قېتىم مەبلەغ كۆپەيتىلىپ، پاي كېڭەيتىلگەندىن كېيىن، شىركىتىمىزنىڭ ئومۇمىي پاي سەرمايىسى 50 مىليون يۈەنگە يەتتى.

5. شىركىتىمىز 1993-يىلى قۇرۇلغاندا جۇڭگو خەلق بانكىسى شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق شۆبە بانكىسىنىڭ شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق خەلق بانكىسى پۇل-مۇئامىلە باشقۇرۇش (1993) 088-نومۇرلۇق ھۆججىتىدىكى تەستىقنا ئاساسەن شىركەت ئىشچى-خىزمەتچىلىرىگە ئىچكى قىسمدا 2 مىليون 700 مىڭ پاي تارقاتتى، بۇ «پاي ھەسسىدارلىق شىركىتىنى قېلىپلاشتۇرۇش پىكرى»دە بەلگىلەنگەن نىسبەت ۋە دائىرىدە ھالقىپ كەتتى، بۇنىڭ سەۋەبى: ئەينى ۋاقىتتا قانۇنىي ئىگە پېيىنى جۇغلاش بىر قەدەر قىيىن بولغاچقا شىركەتنىڭ پاي سەرمايىسىنى ۋاقتىدا ئەمەلىيلەشتۈرۈش ئۈچۈن تەشەببۇس قىلغان قانۇنىي ئىگە ئورۇنلىرىغا ئىچكى قىسمدا تارقىتىلىدىغان ئىشچى - خىزمەتچىلەر پېيىدىن قىسمەن قوشۇپ سېتىلغان ھەم ئۇنى شىنجاڭ ئاكسىيە تىزىمغا ئالدۇرۇش شىركىتى يىغىپ ھاۋالە ئارقىلىق باشقۇرغان، ھاۋالە ئارقىلىق باشقۇرۇش ئەھۋالى شىنجاڭ ئاكسىيە نازارەت قىلىش-باشقۇرۇش ئىشخانىسىنىڭ (1997) 001-نومۇرلۇق ھۆججىتىدە ئېتىراپ قىلىنغان، ئالاقىدار بەلگىلىمىلەرگە ئاساسەن، ئىچكى قىسمدا تارقىتىلغان بۇ قىسمەن ئىشچى-خىزمەتچىلەر پېيى بۇ قېتىم تارقىتىلغان پاي چېكى بازارغا سېلىنغان كۈندىن باشلاپ ئۈچ يىل توشقاندىن كېيىن بازارغا سېلىنىپ ئوبوروت قىلىنىدۇ.

(ئاخىرى 6 - بەتتە)

لى پېڭ زۇڭلى موزامبىكنىڭ رەسمىي، دوستانە زىيارىتىنى باشلىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ماپۇتو، 7 - ماي تېلېگراممىسى. موزامبىك زۇڭتۇڭى شىسسانونىڭ تەكلىپىگە بىنائەن جۇڭگو گوۋۇيۈەنىنىڭ زۇڭلىسى لى پېڭ بۈگۈن مەخسۇس ئايروپىلان بىلەن موزامبىك پايتەختى ماپۇتوغا كېلىپ، بۇ جەنۇبىي قىسىم ئافرىقا دۆلىتىدىكى رەسمىي، دوستانە زىيارىتىنى باشلىدى.

لى پېڭ زۇڭلى موزامبىك 1975 - يىلى مۇستەقىل بولغاندىن كېيىن بۇ يەرگە زىيارەتكە كەلگەن جۇڭگونىڭ ئەڭ ئالىي رەھبىرى ھېسابلىنىدۇ. ئۇ ئايرودرومدا موزامبىك زۇڭتۇڭى شىسسانو ۋە زۇڭلىسى موكومبىينىڭ قىزغىن قارشى ئېلىشىغا ئېرىشتى.

ب د ت نىڭ باش كاتىپى ئاننان جۇڭگوغا كەلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 7 - ئاپرېل تېلېگراممىسى. جۇڭگو ھۆكۈمىتىنىڭ تەكلىپىگە بىنائەن ب د ت باش كاتىپى كوفى ئاننان بۈگۈن چۈشتىن كېيىن بېيجىڭغا كېلىپ، جۇڭگودىكى رەسمىي زىيارىتىنى باشلىدى.

بۇ ئاناننىڭ ب د ت باش كاتىپى بولغاندىن بۇيان جۇڭگوغا تۇنجى قېتىم زىيارەتكە كېلىشى. جۇڭگونىڭ ب د ت دا تۇرۇشلۇق باش ئەلچىسى چىن خۇاسۇن بىلەن دىپلوماتىيە مىنىستىرىمىزنىڭ ياردەمچىسى ياڭ جېيخۇ قاتارلىقلار ئايرودرومغا چىقىپ كۈتۈۋالدى.

ئاننان ۋە ئۇنىڭ ھەمراھلىرى بېيجىڭغا كەلگەندىن كېيىن سەددىچىن سېپىلىنى ئېكسكۇرسىيە قىلدى. ئاننان جۇڭگودىكى بەش كۈنلۈك زىيارەت مەزگىلىدە رەئىس جياڭ زېمىن بىلەن كۆرۈشىدۇ، گوۋۇيۈەننىڭ مۇئاۋىن زۇڭلىسى، قوشۇمچە دىپلوماتىيە مىنىستىرى چيەن چىچېن بىلەن سۆھبەتلىشىدۇ. شىئەن ۋە شاڭخەي قاتارلىق جايلاردا ئېكسكۇرسىيە ۋە زىيارەتتە بولىدۇ.

ئۇنىڭغا ھەمراھ بولۇپ كەلگەنلەر ئىچىدە يەنە ئاناننىڭ خانىمى نانەي ئاننان ۋە ب دت نىڭ مۇئاۋىن باش كاتىپى جىن يۇڭجيەن قاتارلىقلار بار.

ماۋزۇ خەۋەرلەر

● جياڭ زېمىن سلوۋاكىيىنىڭ دىپلوماتىيە مىنىستىرى بىلەن كۆرۈشتى
● جياڭ زېمىن ئامېرىكا بىل تەربىيىچىسىنىڭ لىدېرى بىلەن كۆرۈشتى
● جۇڭگو بىلەن سلوۋاكىيىنىڭ دىپلوماتىيە مىنىستىرلىرى سۆھبەتلەشتى
● ئىسرائىلىيە زۇڭتۇڭى ۋېيسمان 6 - ئاپرېل پەلەستىن رەھبىرى ئەراپات بىلەن كۆرۈشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 7 - ماي تېلېگراممىسى

تۇنجى نۆۋەتلىك ئافرىقا 1 - خانىملار تىنچلىق يىغىنى ئېچىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ئەبۇجا، 5 - ماي تېلېگراممىسى. تۇنجى نۆۋەتلىك ئافرىقا 1 - خانىملار تىنچلىق يىغىنى بۈگۈن نىگېرىيە پايتەختى ئەبۇجادا ئېچىلدى. 20 نەچچە ئافرىقا دۆلىتىنىڭ 1 - خانىمى ۋە باشقا ئافرىقا دۆلەتلىرىنىڭ 1 - خانىمىنىڭ ۋەكىللىرى جەم بولۇپ، ئافرىقا چوڭ قۇرۇقلۇقىنىڭ تىنچلىقىغا ئېغىر تەسىر كۆرسىتىۋاتقان ۋە زىيان سېلىۋاتقان قورالىق توقۇنۇشلارنى قانداق ھەل قىلىش قاتارلىق مەسىلىلەرنى مۇزاكىرە قىلدى.

نىگېرىيىنىڭ دۆلەت باشلىقى ئاباپا يىغىننىڭ ئېچىلىش مۇراسىمىدا سۆز قىلدى. يىغىننىڭ ئېچىلىش مۇراسىمىدا يەنە ئافرىقا بىرلىكى تەشكىلاتىنىڭ باش كاتىپى سالىم ۋە ب د ت باش كاتىپى ئاناننىڭ ۋەكىلىمۇ سۆز قىلدى.

نىگېرىيىنىڭ 1 - خانىمى، ئافرىقا 1 - خانىملار تىنچلىق ئەلچىلىرى ئۇيۇشمىسىنىڭ باش كاتىپى مەريەم يىغىننىڭ ئېچىلىش مۇراسىمىدا سۆز قىلىپ مۇنداق دېدى: ئافرىقا تىنچلىقنى قولغا كەلتۈرۈش ئافرىقا دۆلەتلىرى ۋە ئافرىقىدىكى ھەرقايسى دۆلەت ئائىلىرىنىڭ داۋاملىق 1- چوڭ ئىشىغا ئايلىنىشى كېرەك. تىنچلىق بولمىسا ھەرقانداق دۆلەت مۇقىملىق ۋە تەرەققىياتقا ئېرىشەلمەيدۇ، تەرەققىيات بولمىسا ئىجتىمائىي گۈللىنىش ۋە خەلق تۇرمۇشىنىڭ بەختلىك بولۇشىدىن سۆز ئاچقىلى بولمايدۇ. مەريەم تەكىتلەپ مۇنداق دېدى: بۇ قېتىمقى ئافرىقا 1- خانىملار يىغىنىنى ئېچىش ئافرىقا ئائىللىرىنىڭ رولىنى جارى قىلدۇرۇپ، ب د ت، ئافرىقا بىرلىكى تەشكىلاتى ۋە باشقا خەلقئارا تەشكىلاتلارنىڭ پۈتكۈل ئافرىقا چوڭ قۇرۇقلۇقىدا تىنچلىق ۋە مۇقىملىقنى ئىشقا ئاشۇرۇش تىرىشچانلىقىنى قانداق قىلغاندا ئۈنۈملۈك قوللىغىلى بولىدۇ دېگەن مەسىلىنى مۇزاكىرە قىلىش ۋە بۇ جەھەتتە ئىزدىنىشنى مەقسەت قىلىدۇ.

ئىسرائىلىيە، كانادا قاتارلىق دۆلەتلەرنىڭ يەھۇدىي ياشلىرى پولشىدا 2 - دۇنيا ئۇرۇشىدا زىيانكەشلىككە ئۇچرىغان يەھۇدىيلارنى خاتىرىلىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ۋارشاۋا، 4 - ماي تېلېگراممىسى. ئىسرائىلىيە، كانادا قاتارلىق 12 دۆلەتتىن كەلگەن 2200 دىن ئارتۇق يەھۇدىي ياش مۇشۇ ئاينىڭ 4 - كۈنى پولشىنىڭ جەنۇبىي قىسمىدىكى ئوسۋېنتسىمدىكى جازا لاگېرىغا يىغىلىپ نامايىش ئۆتكۈزۈپ، 2 - دۇنيا ئۇرۇشىدا گېرمانىيە ناتسىستلىرى تەرىپىدىن ئۆلتۈرۈلگەن يەھۇدىيلارنى خاتىرىلىدى.

نامايىش قوشۇنىدا ئەينى يىللاردا ئوسۋېنتسىم جازا لاگېرىدا بەختكە يارىشا ئامان قالغان ئاز ساندىكى كىشىلەرمۇ بار. نامايىشقا پولشىلىق بىر قىسىم ئاممۇ قاتناشتى. ئىسرائىلىيىنىڭ پولشىدىكى باش ئەلچىسى نامايىش قوشۇنىغا مۇنداق دېدى: ئوسۋېنتسىم جازا لاگېرىدا قەتلە قىلىنغانلار ياللغۇز يەھۇدىيلار ئەمەس، نۇرغۇن پولشىلىقلارمۇ زىيانكەشلىككە ئۇچرىغان.

دۇنيانىڭ ھەرقايسى جايلىرىدىن كەلگەن بۇ يەھۇدىي ياشلىرى نامايىشتىن ئىلگىرى ئوسۋېنتسىم جازا لاگېرى مۇزېيىنى ئېكسكۇرسىيە قىلىپ، ناتسىستلار گېرمانىيىسىنىڭ ئەينى يىللاردىكى بىگۇناھ كىشىلەرنى ئۆلتۈرگەنلىك جىنايىتىنى ئىگىلىدى. نامايىش ئاياغلاشقاندا، نامايىشچىلار جازا لاگېرىدا قازا تاپقانلارنى خاتىرىلەش ئۈچۈن، بۇ ئادەم ئۆلتۈرۈش لاگېرىدا قەتلە قىلىنغانلارنىڭ ئىسمى يېزىلغان ياغاچ تاختاينى تىكلەپ قويدى. بۇ، يەھۇدىي ياشلىرىنىڭ 6 - قېتىم مۇشۇنداق خاتىرىلەش پائالىيىتى ئۆتكۈزۈشى.

خەلقئارا قىسقا خەۋەرلەر

△ قازاقىستان زۇڭتۇڭى نەزەربايېۋ مۇشۇ ئاينىڭ 5- كۈنى زىيارەتكە كەلگەن ئىتالىيە زۇڭتۇڭى سكارفارو بىلەن سۆھبەتلەشتى، سۆھبەتتىن كېيىن ئىككى تەرەپ ئىككى دۆلەتنىڭ دوستلۇق ۋە ھەمكارلىق شەرتنامىسىنى ئىمزالىدى.

△ باھار كىرگەندىن بۇيان، روسىيىنىڭ سىبىرىيە ۋە جەنۇبىي ئۇرال رايونىدىكى ئىپتىدائىي ئورمانلىقتا ئوت ئاپىتى كۆپىيىپ كەتتى. ھازىرغا قەدەر سىبىرىيە ۋە جەنۇبىي ئۇرال رايونىدىكى ئورمانلىقتا 3000 قېتىمغا يېقىن ئوت ئاپىتى يۈز بېرىپ، 60 مىڭ گېكتاردىن ئارتۇق يەردىكى ئورمانغا ئوت كەتتى.

△ ئىئوردانىيە پادىشاھى ھۈسەيىن مۇشۇ ئاينىڭ 6 - كۈنى كەچتە ئىسرائىلىيە زۇڭلىسى نېتانىياخۇ بىلەن تېلېفوندا ئالاقىلىشىپ، ئىككى دۆلەتنىڭ ئىئوردانىيە-ئىسرائىلىيە تىنچلىق شەرتنامىسىنى يولغا قويۇش مەسىلىسى ئۈستىدىكى ئىختىلاپ ۋە ئوتتۇرا شەرق تىنچلىق مۇساپىسىنى داۋاملىق ئىلگىرى سۈرۈش ئۈستىدە بىردەك پىكىر ھاسىل قىلدى.

△ ۋېنگرىيە يېقىندا بىر يېڭى قانۇننى يولغا قويۇپ، دۆلەت مەجلىسى ئەزالىرىنىڭ تىجارەت بىلەن شۇغۇللانماسلىقىنى بەلگىلىدى.

△ خىمىيىۋى قوراللارنى چەكلەش تەشكىلاتى ئەھدىنامە تۈزگەن دۆلەتلەر قۇرۇلتىيىنىڭ تۇنجى نۆۋەتلىك يىغىنى مۇشۇ ئاينىڭ 6 - كۈنى گوللاندىيىنىڭ گائاگا شەھىرىدىكى يىغىن مەركىزىدە ئېچىلدى. يىغىنغا «خىمىيىۋى قوراللارنى چەكلەش ئەھدىنامىسى»گە ئىمزا قويغان 165 دۆلەت ۋە ئالاقىدار خەلقئارا تەشكىلاتلار، شۇنىڭدەك غەيرىي ھۆكۈمەت تەشكىلاتلىرىنىڭ ۋەكىللىرى قاتناشتى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

ياۋروپا ئىتتىپاقىنىڭ پەۋقۇلئاددە ئەلچىسى ئوتتۇرا شەرق تىنچلىق سۆھبىتىنى ئەسلىگە كەلتۈرۈشتىن ئۈمىدۋار ئىكەنلىكىنى ئېيتتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، قاھىرە، 5 - ماي تېلېگراممىسى. ياۋروپا ئىتتىپاقىنىڭ ئوتتۇرا شەرق مەسىلىسى بويىچە پەۋقۇلئاددە ئەلچىسى مۇرادىنوس بۈگۈن بۇ يەردە مۇنداق دېدى: ئوتتۇرا شەرق تىنچلىق مۇساپىسى ھازىر قاتمۇقات قىيىنچىلىقلارغا دۇچ كېلىۋاتقان بولسىمۇ، مەن ئالاقىدار تەرەپلەرنىڭ تىنچلىق سۆھبىتىنى ئەسلىگە كەلتۈرۈشىدىن ئۈمىدۋار.

مۇرادىنوس ئەرەب دۆلەتلىرى ئىتتىپاقىنىڭ باش كاتىپى مەجىد بىلەن سۆھبەتلەشكەندىن كېيىن ئاخبارات ساھەسىدىكىلەرگە مۇنداق دېدى: ئوتتۇرا شەرق تىنچلىق مۇساپىسى «ئىنتايىن مۇھىم ۋە ھەل قىلغۇچ باسقۇچ»تا تۇرماقتا، ئەرەب دۆلەتلىرى ئىتتىپاقى بىلەن ياۋروپا ئىتتىپاقى ئالاقىدار ئەرەب دۆلەتلىرى بىلەن ئىسرائىلىيىنىڭ تىنچلىق سۆھبىتى جەھەتتىكى قاتماللىقنى بۇزۇپ تاشلاپ، ئوتتۇرا شەرق تىنچلىق مۇساپىسىنى ئالغا ئىلگىرىلىتىش ئۈچۈن دىپلوماتىيە كېلىشتۈرۈشنى جىددىيلەشتۈرمەكتە.

ب د ت باش كاتىپى ئاننان

ئاخبارات پېرسوناژى

ئاننان نىگېرلار ئافرىقىسىدىن كەلگەن تۇنجى ب د ت باش كاتىپى، ئۇ 1938- ... ئافرىقا ئىقتىسادىي كومىتېتى، ب د ت باش شتابى، ب د ت جەنۋە ئىش بېجىرىش باشقارمىسى، مۇساپىرلار مەھكىمىسى ۋە دۇنيا سەھىيە تەشكىلاتى قاتارلىق تارماقلاردا ئىشلىگەن، 1974 - يىلى ئوتتۇرا شەرقتىكى «ئۆكتەبىر ئۇرۇشى»دىن كېيىن، ب د ت نىڭ ... 1993 - يىلى 3 - ئايدا ب د ت نىڭ تىنچلىقنى قوغداش ئىشلىرىغا مەسئۇل مۇئاۋىن باش كاتىپى بولغان. دېيتون كېلىشىمى ئىمزالانغاندىن كېيىنكى ئۆتكۈنچى دەۋردە سابىق يۇگوسلاۋىيە رايونىدا تۇرۇشلۇق ب دت باش كاتىپىنىڭ پەۋقۇلئاددە ...

پۈتۈن مەملىكەت خەلقى شياڭگاڭنىڭ ئېگىزلىك قانۇنىنى ئۆگىنىشى كېرەك

(بېشى 1 - بەتتە)

ئانان ئېگىرلار ئافرىقىسىدىن كەلگەن تۇنجى ب د ت باش كاتىپى، ئۇ 1938 - يىل 4 - ئاينىڭ 8 - كۈنى گاناكوماش شەھرىدە تۇغۇلغان، گاناكوماش تەبىئىي پەنلەر ئۇنىۋېرسىتېتى، ئامېرىكا مىننېسوتا شتاتى مېكالىست ئىنستىتۇتى، جەنۋە ئالىي ماائارىپ ئۇنىۋېرسىتېتى، ئامېرىكا ماسساچۇسېتس تەبىئىي پەنلەر ئىنستىتۇتىدا ئوقۇپ، ئىقتىساد ئىلمى بويىچە باكالاۋۇرلىق ئۇنۋانىغا، باشقۇرۇش ئىلمى بويىچە ماگىستىرلىق ئۇنۋانىغا ئېرىشكەن. ئىنگلىزچىنى، فرانسۇزچىنى، بىر قانچە ئافرىقا دۆلىتى تىلىنى پىششىق بىلىدۇ.

ئانان 60 - يىللاردىن باشلاپلا ب دت ئۆتكۈزگەن. ئىشلىگەن، 1974 - يىلى ئوتتۇرا شەرقتىكى «ئۆكتەبىر ئۇرۇشى»دىن كېيىن، ب د ت نىڭ قاھىرەدە تۇرۇشلۇق جىددىي ھالەت قىسىملىرىنىڭ مۈلكىي ئەمەلدارلار باشقۇرغۇچىسى بولغان، 1986 - يىلى ب دت نىڭ ياردەمچى باش كاتىپى بولغان، 1990 - يىلى پارس قولتۇقى ئۇرۇشى پارتلىغاندىن كېيىن ئۇ ب د ت تەرىپىدىن پارس قولتۇقى رايونىغا ئەۋەتىلىپ، ئىراق بىلەن سۆھبەت ئۆتكۈزۈپ، خەلقئارا تەشكىلاتلارنىڭ خىزمەتچىلىرى ۋە غەرب تۇتقۇنلىرىنى قۇتقۇزۇشقا ياردەملەشكەن، كېيىن ب د ت گۇرۇپپىسىنى باشلاپ ئىراق بىلەن «نېفىتكە يېمەكلىك تېگىشىش» سۆھبىتى ئۆتكۈزگەن.

ئۆتكۈنچى دەۋردە سابىق يۇگوسلاۋىيە رايونىدا تۇرۇشلۇق بدت باش كاتىپىنىڭ پەۋقۇلئاددە ۋەكىلى ۋە شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتىدا تۇرۇشلۇق پەۋقۇلئاددە ئەلچىسى بولغان، 1996 - يىلى 3 - ئايدا نيۇ - يوركقا قايتىپ كېلىپ، بدت نىڭ تىنچلىقنى قوغداش ئىشلىرىغا مەسئۇل مۇئاۋىن باش كاتىپلىقنى داۋاملىق ئۆتىگەن.

1996 - يىل 12 - ئاينىڭ 17 - كۈنى ب د ت خەۋپسىزلىك كېڭىشىنىڭ كۆرسىتىشىگە ئاساسەن، 51 - نۆۋەتلىك بدت يىغىنى قارار ماقۇللاپ، ئاناننى بدت نىڭ 7 - قېتىملىق باش كاتىپلىقىغا تەيىنلىدى، ئۇ بەش يىل ۋەزىپە ئۆتەيدۇ.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

(بېشى 1 - بەتتە)

شۇنداقلا ئاسىيانىڭ ھەتتا دۇنيانىڭ تىنچلىقى ۋە تەرەققىياتىغىمۇ مۇناسىۋەتلىك. بىز چوقۇم بۇ ئىشنى ياخشى ئىشلىشىمىز كېرەك. بۇنىڭدىكى ئاچقۇچ - يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ «بىر دۆلەتتە ئىككى خىل تۈزۈم بولۇش» ئۇلۇغۋار تەسەۋۋۇرى، «شياڭگاڭنى شياڭگاڭلىقلار ئىدارە قىلىش»، «يۇكسەك ئاپتونومىيىنى يولغا قويۇش» فاڭجېنىنى، شياڭگاڭ ئالاھىدە مەمۇرىي رايونىنىڭ ئېگىزلىك قانۇنىنى قەتئىي تەۋرەنمەستىن ئىزچىللاشتۇرۇش ۋە ئىجرا قىلىشتا.

جياڭ زېمىن تەكىتلەپ مۇنداق دېدى: شياڭگاڭنىڭ ئېگىزلىك قانۇنى مەملىكەت خاراكتېرلىك قانۇن بولۇپ، ئۇنىڭغا شياڭگاڭلا قاتتىق ئەمەل قىلىپ قالماستىن، ھەرقايسى ئۆلكە، ئاپتونوم رايون، بىۋاسىتە قاراشلىق شەھەرلەرمۇ قاتتىق ئەمەل قىلىشى كېرەك. ئۇ، كادىرلاردىن، بولۇپمۇ مەركەزگە قاراشلىق تارماقلار ۋە جايلاردىكى رەھبەرىي يولداشلاردىن يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ شياڭگاڭ مەسىلىسى توغرىسىدىكى مۇھىم بايانلىرىنى ۋە مەركەزنىڭ ئالاقىدار يوليورۇقلىرىنى ئەستايىدىل ئۆگىنىپ، شياڭگاڭنىڭ ئېگىزلىك قانۇنىنى ئىزچىللاشتۇرۇش، ئىجرا قىلىشنىڭ زور ئەھمىيىتىنى تولۇق تونۇپ، شياڭگاڭنىڭ ۋەتەن قوينىغا ئوڭۇشلۇق قايتىپ كېلىشى ۋە ئۇزاققىچە ئاۋات، مۇقىم بولۇشىغا ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن پائال تىرىشچانلىق كۆرسىتىشنى تەلەپ قىلدى.

بۇ قېتىمقى قانۇنچىلىق لېكسىيىسىنى دېڭ گۇەنگېن، ۋۇباڭگو، ۋېن جياباۋ، چى خاۋتيەن، لى گۇيشيەن، ئىسمائىل ئەھمەد، لوگەن، ۋاڭ جاۋگو ھەم مەركەزگە قاراشلىق ئالاقىدار تارماقلارنىڭ مەسئۇللىرى ئاڭلىدى.

11. ئاساسلىق بوغالتىرلىق ماتېرىياللىرى بىرلەشتۈرۈلگەندىن كېيىنكى مال - مۈلۈك ۋە قەرز جەدۋىلى

بىرلىكى: يۈەن

مۈلۈك	قوشۇمچە ئىزاھات	1996 - يىل 12 - ئاينىڭ 31 - كۈنى	1995 - يىل 12 - ئاينىڭ 31 كۈنى	1994 - يىل 12 - ئاينىڭ 31 - كۈنى
كۆچمە مۈلۈك				
پۇل		10,878,257,19	804,581,07	6,407,929,36
قىسقا مۇددەتلىك مەبلەغ	1			3,000,000,000
ئېلىشقا تېگىشلىك نېسى پۇل	2	42,733,621,04	52,316,649,06	24,039,244,79
- توپلىنىپ قالغان ھېساباتتىكى پۇل		128,200,86	156,949,95	72,117,73
ئېلىشقا تېگىشلىك ساپ نېسى پۇل		42,605,420,18	52,159,699,11	23,967,127,06
ئالدىن تۆلەنگەن پۇل	3	8,931,300,95	1,460,213,02	2,356,171,51
ئېلىشقا تېگىشلىك باشقا پۇللار	4	7,915,415,65	12,102,322,75	7,774,894,14
چېچىشقا تېگىشلىك خىراجەت		188,961,21	292,262,63	427,712,36
ئامباردىكى مال	5	14,437,836,77	10,812,882,63	15,456,953,86
ئومۇمىي كۆچمە مۈلۈك		84,957,227,95	77,631,961,21	59,390,788,29
ئۇزاق مۇددەتلىك سېلىنغان مەبلەغ				
ئۇزاق مۇددەتلىك سېلىنغان مەبلەغ	6	3,900,000,000	3,700,000,000	3,984,802,04
مۇقىم مۈلۈك				
مۇقىم مۈلۈكنىڭ ئەسلى قىممىتى	7	6,271,424,19	6,127,209,19	5,869,667,19
- جەمئىي ئامورتىزاتسىيە		1,794,901,83	1,464,333,68	1,167,447,57
مۇقىم مۈلۈك ساپ قىممىتى		4,476,522,36	4,602,875,51	4,702,219,62
ياسىلىۋاتقان قۇرۇلۇش	8	55,191,623,54	32,520,262,24	10,204,800,54
ئومۇمىي مۇقىم مۈلۈك		59,668,145,90	37,183,137,75	14,907,020,16
شەكىلسىز مۈلۈك ۋە ئېشىپ بارىدىغان مۈلۈك				
شەكىلسىز مۈلۈك، ئېشىپ بارىدىغان مۈلۈك	9	119,550,82	122,041,46	124,532,10
ئومۇمىي شەكىلسىز مۈلۈك ۋە ئېشىپ بارىدىغان مۈلۈك	10	1,232,272,95	1,660,612,95	1,643,516,17
ئومۇمىي مۈلۈك		1,351,823,77	1,782,654,41	1,768,048,27
قەرز ھەم پايچىكلارنىڭ پايدىسى		149,877,197,62	120,297,753,37	80,050,658,76
كۆچمە قەرز				
قىسقا مۇددەتلىك ئۆتنە پۇل	11	18,500,000,00	9,500,000,00	12,000,000,00

مۈلۈك	قوشۇمچە ئىزاھات	1996-يىل 12-ئايىنىڭ 31-كۈنى	1995-يىل 12-ئايىنىڭ 31-كۈنى	1994-يىل 12-ئايىنىڭ 31-كۈنى
تۆلەشكە تېگىشلىك نېسى پۇل	12	5,329,630,07	7,604,477,16	9,620,107,10
ئالدىن ئېلىنغان نېسى پۇل	13	1,465,431,71	1,968,544,10	1,000,000,00
تۆلىنىدىغان پاراۋانلىق خىراجىتى		204,210,04	97,107,46	37,320,10
تۆلىنىدىغان ئىش ھەققى		1,419,591,26	634,170,82	152,994,26
تۆلەنمىگەن پاي پايدىسى			4,800,000,00	2,800,000,00
تاپشۇرۇلمىغان باج	14	5,878,699,62	5,645,018,02	1,092,209,28
تاپشۇرۇلمىغان باشقا پۇللار		97,927,24	53,596,96	
تۆلەشكە تېگىشلىك باشقا پۇللار	15	5,338,007,08	5,057,636,14	1,348,104,19
ئالدىن قالدۇرۇلغان خىراجەت		214,813,50		96,636,00
باشقا كۆچمە قەرز		38,449,210,52	35,360,550,66	28,147,370,93
بىر يىلدا قەرەلى توشىدىغان ئۇزاق مۇددەتلىك قەرز				
ئومۇمىي كۆچمە قەرز				
ئۇزاق مۇددەتلىك قەرز	16	30,000,000,00	15,000,000,00	
ئۇزاق مۇددەتلىك ئۆتنە پۇل				
ئۇزاق مۇددەت تۆلىنىدىغان پۇل		30,000,000,00	15,000,000,00	
ئومۇمىي ئۇزاق مۇددەتلىك قەرز		68,449,210,52	50,360,550,66	28,147,370,93
ئومۇمىي قەرز		809,668,40	708,926,80	
ئاز ساندىكى پايچىكلارنىڭ پايدىسى				
پايچىكلارنىڭ پايدىسى				
پاي سەرمايىسى	17	50,000,000,00	50,000,000,00	40,000,000,00
كاپىتال جۇغلانمىسى	18	13,006,845,00	13,006,845,00	9,006,845,00
پايدا جۇغلانمىسى	19	10,631,417,73	6,075,440,61	2,825,405,37
بۇنىڭ ئىچىدىكى جامائەت پاراۋانلىق فوندى		2,657,854,43	1,518,850,15	706,357,34
تەقسىم قىلىنغان پايدا	20	6,980,055,97	146,030,30	71,037,46
پايچىكلار ئومۇمىي پايدىسى		80,618,318,70	69,228,275,91	51,903,287,83
ئومۇمىي قەرز ۋە پايچىكلار پايدىسى		149,877,197,62	120,297,753,37	80,050,658,76

(بېشى 5 - بەتتە)

6. بۇ قېتىم تارقىتىلغاندىن كېيىن شىركەت پاي سەرمايىسىنىڭ قۇرۇلمىسى

	بىرلىكى: 10 مىڭ يۈەن	نىسبىتى %
ئومۇمىي پاي سەرمايىسى	8000	100.00
تەشەببۇس قىلغۇچىلار پېيى	2880	36.00
جۇغلانغان قانۇنىي ئىگىلەر پېيى	1850	23.12
ئىجتىمائىي جامائەت پېيى	3000	37.50
ئىچكى ئىشچى - خىزمەتچىلەر پېيى	270	3.38

7. بۇ قېتىم تارقىتىلغاندىن كېيىن ساپ مۈلۈك ئومۇمىي سوممىسى 230 مىليون 670 مىڭ يۈەنگە يېتىدۇ.

8. تارقىلىشنىڭ ئالدى-كەينىدە ھەر بىر پاينىڭ ساپ مەبلىغى:

بۇ قېتىم تارقىلىشتىن ئىلگىرى ھەر بىر پاينىڭ مۈلۈك قىممىتى 1.61 يۈەن ئىدى.

بۇ قېتىم تارقىتىلغاندىن كېيىن ھەر بىر پاينىڭ ساپ مۈلۈك قىممىتى 2.88 يۈەن بولىدۇ.

جەسەتنى تونۇۋېلىڭ

شىمگو رايونلۇق ج خ قاتناش داۋىيى ئالدىدا بۇ يىل 5-ئاينىڭ 3-كۈنى سەھەر ئۈرۈمچى ۋاقتى سائەت ئۈچتە يۈز بەرگەن قاتناش ھادىسىسىدە بىر يولۇچى ئۆلۈپ كەتتى. ئۆلگۈچى ئەر، 35 ياش ئەتراپىدا، مىللىي بولۇپ، بويىنىڭ ئېگىزلىكى 167 سانتىمېتىر، يۈزى يۇملاق، ئۈچىسىغا سېرىق ياقىلىق چاپان، ئىچىگە سېرىق گاڭسار، كۆلرەڭ شىم كىيىۋالغان، پۇتىدا قاراخۇرۇم ئاياغ بار. ئالاھىدىلىكى: چاپاننىڭ ئارقىسىغا «LAKFBS 1997» رەسىملىك خەت بېسىلغان، جەسەتنىڭ ئىگىسى خەۋەر تاپقاندىن كېيىن شىمگو رايونلۇق ج خ قاتناش داۋىيى بىلەن ئالاقىلىشىڭ.

تېلېفون نومۇرى: 4873725، 4871543 ئالاقىلەشكۈچى: ئابلىمىت، گوچېڭلىڭ

ئادرېس: ئۈرۈمچى شەھىرى، ياڭزىجياڭ كوچىسى 1 - نومۇر. تېلېفون باش ئاپپاراتى: 5818200. ئېلان بۆلۈمى: 5850783، تارقىتىش بۆلۈمى: 5859769، تېلېگراف نومۇرى: 5028. پوچتا نومۇرى: 830051. گېزىتنىڭ ئايلىق باھاسى: 7 يۈەن 50 پۇڭ، پارچە باھاسى: 25 پۇڭ (گېزىتنىڭ تىزىملاش نومۇرى:102)

شىنجاڭ گېزىتى

新 疆 日 报 (维吾尔文)

(بۇ سان ئالتە بەت)

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۇتاش نومۇرى: CN 65—0002 / Z

«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى(ۋەكالەت نومۇرى: 1—57)

1997 - يىل

ماي

9

جۈمە

ئۈرۈمچىنىڭ هاۋارايى: كۈندۈزى ۋە كېچىسى هاۋا ئوچۇق بولۇپ، ئازراق يامغۇر ياغىدۇ. تېمپېراتۇرا 8 °C - 13 °C بولىدۇ، ئوتتۇرا بال شامال چىقىدۇ.

مۇھىم خەۋەرلەر

بۇ يىل مەملىكەت بويىچە مەبلەغ سېلىنمىسى يەنىمۇ ئىلگىرىلىگەن هالدا نامرات رايونلارغا مايىللاشتى
غەربىي قىسىمغا سېلىنغان مەبلەغ شەرقىي قىسىمغا سېلىنغان مەبلەغدىن ئېشىپ كەتتى

ئۆز خەۋىرىمىز. بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان دۆلىتىمىز غەربىي قىسىم رايونىغا سېلىنىدىغان مەبلەغ سالمىقىنى يەنىمۇ زورايتتى، شۇنىڭ بىلەن بىللە، نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش مەبلىغىمۇ يەنىمۇ ئىلگىرىلىگەن هالدا غەربىي قىسىم رايونىغا مايىللاشتى . بۇ يىل 1 - پەسىلدە غەربىي قىسىم رايونىغا سېلىنغان مەبلەغ شەرقىي قىسىمدىكى رايونلارغا سېلىنغان مەبلەغدىن كۆپ ئېشىپ كەتتى.

دۆلەت پىلان كومىتېتى ماكرولۇق ئىقتىسادىي تەتقىقات ئاكادېمىيىسىنىڭ 1- پەسىلدىكى رايون ئىقتىسادىي تەرەققىياتىنى تەھلىل قىلىشىچە، بۇ يىل 1 - پەسىلدە دۆلەت ئىلكىدىكى ئورۇنلارنىڭ مۇقىم مۈلۈككە سالغان مەبلىغى ئۆتكەن يىلنىڭ ئوخشاش مەزگىلىدىكىدىن % 14.4 ئاشقان. شەرقىي قىسىم بىلەن ئوتتۇرا قىسىمنىڭ مەبلىغىنىڭ ئېشىش سۈرئىتى ئايرىم - ئايرىم هالدا % 12.39 ۋە % 17.9 بولغان. غەربىي قىسىمغا سېلىنغان مەبلەغ % 35.4 ئېشىپ، شەرقىي قىسىم بىلەن ئوتتۇرا قىسىمدىكىدىن بىر هەسسىدىن كۆپرەك ئاشقان. بۇ، دۆلەتنىڭ غەربىي قىسىم رايونلىرىغا قاراتقان مەبلەغ سېلىنىشچانلىقىنى زورايتقانلىقىنى كۆرسەتتى، شۇنىڭ بىلەن بىللە، نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش مەبلىغىمۇ يەنىمۇ ئىلگىرىلىگەن هالدا غەربىي قىسىم رايونىغا مايىللاشتى، 1996- يىلدىن بۇيان، دۆلەتنىڭ ئىش تېپىپ بېرىش يولى بىلەن ياردەم قىلىدىغان مەبلىغى مەركەز مالىيىسى خام چوتىنىڭ مەخسۇس تۈردىكى چىقىم قىلىش پىلانىغا كىرگۈزۈلۈپ، دۆلەتنىڭ 80 مىليون نامراتقا يار - يۆلەك بولۇش بويىچە يەتتە يىللىق پىلانىغا كىرگۈزۈلدى هەم دۆلەت نۇقتىلىق يار - يۆلەك بولىدىغان نامرات ناهىيىلەرگە مەركەزلەشتۈرۈلۈپ سېلىندى. شۇنداقلا ئوتتۇرا، غەربىي قىسىمدىكى، بولۇپمۇ نامراتلىقتىن قۇتۇلۇش دەرىجىسى قىيىن بولغان غەربىي شىمال ۋە غەربىي جەنۇب رايونلىرىغا مايىللاشتى.

تەجرىبىلەرنى يەكۈنلەپ، يول ئېچىپ يېڭىلىق يارىتىپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى ئىلگىرى سۈرەيلى
ئاپتونوم رايون مەدەنىيەتلىك شەهەر، مەدەنىيەتلىك يېزا - بازار، مەدەنىيەتلىك ساهە بەرپا قىلىش پائالىيىتى تەجرىبىلىرىنى ئالماشتۇرۇش يىغىنى چاقىردى

يىغىنغا جانابىل، قېيۇم باهاۋۇدۇن، مىجىت ناسىر قاتناشتى

ئۆز مۇخبىرىمىز **خۇاڭ ۋېي** كورلىدىن خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايون كورلا شەهىرىدە 5- ئاينىڭ 8 - كۈنى مەدەنىيەتلىك شەهەر، مەدەنىيەتلىك يېزا - بازار، مەدەنىيەتلىك ساهە بەرپا قىلىش پائالىيىتى تەجرىبىلىرىنى ئالماشتۇرۇش يىغىنى چاقىردى. يىغىنغا ئاپتونوم رايون رەهبەرلىرىدىن جانابىل، قېيۇم باهاۋۇدۇن، مىجىت ناسىرلار قاتناشتى.

يىغىنغا ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى قېيۇم باهاۋۇدۇن رىياسەتچىلىك قىلدى.

يىغىندا ئاپتونوم رايوننىڭ مۇئاۋىن رەئىسى مىجىت ناسىر سۆز قىلدى، ئۇ ئاپتونوم رايوننىڭ ئون نەچچە يىلدىن بۇيان مەنىۋى مەدەنىيەت بەرپا قىلىش پائالىيىتىدە قولغا كەلتۈرگەن مول نەتىجىلەرنى مۇئەييەنلەشتۈرگەندىن كېيىن مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغا بولغان تونۇشنى ئۈزلۈكسىز چوڭقۇرلاشتۇرۇش - مەنىۋى مەدەنىيەت بەرپا قىلىش پائالىيىتىنى يەنىمۇ ياخشى ئوتتۇشتىكى ئاچقۇچ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدا سەل قارىغىلى بولمايدىغان بەزى مەسىلىلەر ساقلانماقتا. مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغا ئەهمىيەت بېرىش دەرىجىسى قانداق، ئەمەلىيەتتە قانداق تۇتۇلۇۋاتىدۇ؟ دېگەن مەسىلە تونۇش مەسىلىسى بولۇپلا قالماستىن، تېخىمۇ مۇهىمى، سىياسىي پوزىتسىيە مەسىلىسى. هەر دەرىجىلىك پارتكوملار، هۆكۈمەتلەر مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدا ساقلىنىۋاتقان مەسىلىلەرگە هەرگىز سەل قارىماسلىقى، بۇ مەسىلىلەرنى پارتىيە ۋە دۆلەتنىڭ هايات - ماماتىغا مۇناسىۋەتلىك مەسىلە يۈكسەكلىكىدە تۇرۇپ چوڭقۇر تونۇشى، ئىشەنچىنى چىڭىتىپ، ياخشى هەل قىلىشى كېرەك.

مىجىت ناسىر مۇنداق دېدى: مېخانىزم ئورنىتىش، هەرىكەتنى قېلىپلاشتۇرۇش - مەنىۋى مەدەنىيەت بەرپا قىلىش خىزمىتىنى ياخشى تۇتۇشنىڭ كۆچلۈك كاپالىتى. يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، ئاپتونوم رايونلۇق مەنىۋى مەدەنىيەت بەرپا قىلىشقا رەهبەرلىك قىلىش كومىتېتى بىر قاتار تەدبىر، ئۇسۇل - چارىلەرنى تۈزۈپ تارقىتىپ، مەنىۋى مەدەنىيەت بەرپا قىلىش خىزمىتىنىڭ قېلىپلىشىشى، تۈزۈملىشىشىنى ئىلگىرى سۈردى. كورلا شەهىرى، قۇمۇل ۋىلايىتى، سانجى خۇيزۇ ئاپتونوم ئوبلاستى، تۇرپان شەهىرى، ئۈرۈمچى شەهىرى، بورتالا موڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستى قاتارلىق ۋىلايەت ئوبلاست، شەهەرلەر مەنىۋى مەدەنىيەت خىزمىتىنى باشقۇرۇشقا دائىر خېلى مۇكەممەل بولغان بىر قاتار تۈزۈملەرنى تۈزۈپ چىقىپ، مەنىۋى مەدەنىيەت بەرپا قىلىش پائالىيىتىنىڭ چوڭقۇر قانات يېيىشىنى كۆچلۈك ئىلگىرى سۈردى. هازىر ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ جاي - جايلىرىدا مەنىۋى مەدەنىيەت بەرپا قىلىش مېخانىزمى، باشقۇرۇش هەرىكەت مېخانىزمى، رەهبەرلىك مەسئۇلىيىتى مېخانىزمى، سىلىنما مېخانىزمى ئارقا - ئارقىدىن ئورنىتىلىپ، رىقابەتلىشىشكە ئىلهام بېرىدىغان مېخانىزم دەسلەپكى قەدەمدە شەكىللەندى.

ئۇ مۇنداق دېدى: پائال ئىزدىنىپ، پىكىر يوللىرىنى روشەنلەشتۈرگەندىلا، مەنىۋى مەدەنىيەت بەرپا قىلىش پائالىيىتىنىڭ تەرەققىي قىلىشىنى، يۈكسىلىشىنى ئىلگىرى سۈرگىلى بولىدۇ. ئون نەچچە يىلدىن بۇيان، جايلار ئاممىنىڭ ئىجادچانلىق رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇپ، ئەمەلىيەت داۋامىدا پائال ئىزدىنىپ،

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

مايتاغ نېفىت - خىمىيە سانائىتى باش زاۋۇتىدا ئاز سانلىق مىللەت كادىرلىرى ساغلام ئۆسۈپ يېتىلمەكتە

ئۆز مۇخبىرىمىز **ليۇفېڭ** خەۋەر قىلىدۇ: يېقىندا مايتاغ نېفىت - خىمىيە سانائىتى باش زاۋۇتى ئېتىلېن شۆبە زاۋۇتى ئېتىلېن گلىكول سېخىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى مەهەممەت يولۋاس MEG مەهسۇلاتىنىڭ قىممىتىنى ئاشۇرۇشنىڭ ئۇسۇلىنى تېپىپ چىقىپ، بۇ مەهسۇلاتنىڭ سۈپىتىنى سۈپەتلىك خىمىيەۋى تالا ئۆلچىمىگە يەتكۈزدى ۋە خەلقئارا سۈپەت ئۆلچىمى بويىچە ئېلىپ بېرىلغان باهالاشتىن ئۆتتى. بۇ ئۇزاقتىن بۇيان مايتاغ نېفىت - خىمىيە سانائىتى باش زاۋۇتىنىڭ ئاز سانلىق مىللەت كادىرلىرىنى تەربىيىلەشكە، تاللاپ ئۆستۈرۈپ ئىشلىتىشكە ئەهمىيەت بېرىش جەهەتتە قولغا كەلتۈرگەن نەتىجىلىرىنىڭ بىرى.

مايتاغ نېفىت - خىمىيە سانائىتى باش زاۋۇتى پارتكومى يىلدا ئالىي مەكتەپ، تېخنىكومىلارنى پۈتتۈرگەن ئاز سانلىق مىللەت مۇنەۋۋەر ئوقۇغۇچىلىرىنى قوبۇل قىلىپ، كادىرلار قوشۇنىنى تولۇقلاشتا چىڭ تۇردى. 8 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدە ئالىي مەكتەپ، تېخنىكومنى پۈتتۈرگەن ئاز سانلىق مىللەت ئوقۇغۇچىسىدىن 326 نى قوبۇل قىلدى. شۇنىڭ بىلەن بىللە، تەربىيىلەشكە ئەۋەتىش ۋە ئىچكى قىسىمدا تەربىيىلەش ئۇسۇللىرىنى قوللىنىپ، زور بىر تۈركۈم ئاز سانلىق مىللەت كادىرلىرىنى كۆپ يول، كۆپ خىل ئۇسۇل ئارقىلىق تەربىيىلىدى.

ئاپتونوم رايون 6 - قېتىم ئاز سانلىق مىللەت كادىرلىرىنى مەركەزگە قاراشلىق دۆلەت ئورگانلىرى ۋە ئىقتىسادى تەرەققىي تاپقان رايونلارغا ۋەزىپە بىلەن چېنىقىشقا ئەۋەتتى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ماكونيو** خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم تەشكىلات بۆلۈمى، بىرلىك سەپ بۆلۈمى، مىللەتلەر -

ئۆلكە، شەهەر، 100 كۆچلۈك ناهىيە ۋە دۆلەت ئورگانلىرى، مەركەزگە قاراشلىق مىنىستىرلىك، كومىتېتلارغا ۋەزىپە بىلەن چېنىقىشقا ئەۋەتىش-

بىڭتۈەن پارتكومىنىڭ خىزمەت يىغىنىدا مۇنۇلار تەكىتلەندى:
بىڭتۈەننىڭ شىنجاڭنىڭ مۇقىملىقىنى قوغداشتىكى

بىڭتۈەن شىنجاڭنىڭ مۇقىملىقىنى قوغداشتىكى مۇھىم رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇش لازىم

ئۆز خەۋىرىمىز. بىڭتۈەن پارتكومىنىڭ خىزمەت يىغىنى 4 - ئاينىڭ 28 - كۈنىدىن 4 - ئاينىڭ 29 - كۈنىگىچە ئۈرۈمچىدە ئېچىلدى. يىغىنغا قاتناشقان يولداشلار مەركەزنىڭ شىنجاڭنىڭ مۇقىملىق خىزمىتىنى يەنىمۇ كۈچەيتىش توغرىسىدىكى مۇھىم يوليورۇقلىرىنىڭ روھى ۋە يېقىندا ئېچىلغان ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم خىزمەت يىغىنىنىڭ روھىنى ئۆگىنىپ، بىڭتۈەننىڭ شىنجاڭنىڭ مۇقىملىقىنى قوغداشتىكى مۇھىم رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇشقا بەل باغلىدى.

يىغىندا مۇنۇلار ئوتتۇرىغا قويۇلدى: بىڭتۈەن چوقۇم مەركەزنىڭ تەدبىرى ۋە ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ ئورۇنلاشتۇرۇشى بويىچە مەۋقەنى پۈتۈن مەملىكەتنىڭ ۋە ئاپتونوم رايوننىڭ مۇقىملىقىدىن ئىبارەت ئومۇملۇقنىڭ ئېھتىياجىغا قويۇپ، مىللىي بۆلگۈنچىلىك ۋە قانۇنسىز دىنىي ھەرىكەتلەرگە نۇقتىلىق قارشى تۇرۇپ، بىڭتۈەننىڭ شىنجاڭنىڭ مۇقىملىقىنى قوغداشتىكى مۇھىم رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇپ، ئاپتونوم رايونغا ماسلىشىپ نۇقتىلىق رايونلار، نۇقتىلىق ئورۇنلاردا زوراۋانلىق، تېررورلۇق جىنايەتلىرىگە قەتئىي، كۈچلۈك زەربە بېرىشى، نورمال ئىشلەپچىقىرىش، تۇرمۇش تەرتىپىنى قوغدىشى، ھەر مىللەت خەلقىنىڭ تۈپ مەنپەئىتىنى قوغدىشى كېرەك.

يىغىندا بىڭتۈەن پارتكومىنىڭ شۇجىسى ۋاڭ چۈەنيۇ سۆز قىلىپ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: ھازىر 1 - ئورۇندا تۇرىدىغان ۋەزىپە ئىدىيىۋى تونۇشنى مەركەزنىڭ مۇھىم يوليورۇقلىرى، مەركەزنىڭ شىنجاڭنىڭ مۇقىملىقىغا تەسىر يەتكۈزىدىغان ئاساسىي خەۋپ — مىللىي بۆلگۈنچىلىك ۋە قانۇنسىز دىنىي ھەرىكەتلەر دېگەن ئىلمىي ھۆكۈمى ئاساسىدا بىرلىككە كەلتۈرۈشتىن ئىبارەت. بىڭتۈەندىكى ھەر دەرىجىلىك رەھبەرىي كادىرلار، بولۇپمۇ تۈەن، باشقارما دەرىجىلىكتىن يۇقىرى رەھبەرىي كادىرلار ئومۇمىيەتنى ئىگىلەپ، ئومۇمىيەت ئېڭى، ئاپەت ئېڭىنى تۇرغۇزۇپ، مەخسۇس تۈزەش خىزمىتىنى قانات يايدۇرۇشنىڭ مۇھىملىقى، مەسىلىنى ھەل قىلىشنىڭ تەخىرسىزلىكىنى ھەقىقىي تونۇپ، بايرىقى روشەن، پوزىتسىيىدە قەتئىي بولۇپ، خىزمەتلەرنى ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، بىڭتۈەننىڭ خىزمەتلىرىنى شىنجاڭنىڭ مۇقىملىقىدىن ئىبارەت ئومۇمىيەت بىلەن زىچ بىرلەشتۈرۈپ، كادىرلار ۋە ئاممىنى تېخىمۇ ياخشى يېتەكلەپ، نۇقتىلىق تەرتىپكە سېلىش، تۈزەشتە، شىنجاڭنىڭ مۇقىملىقىنى قوغداشتا بىڭتۈەننىڭ مۇھىم رولىنى جارى قىلدۇرۇشى كېرەك.

ۋاڭ چۈەنيۇ تەكىتلەپ مۇنداق دېدى: بىڭتۈەندىكى كادىرلار، بولۇپمۇ ھەر دەرىجىلىك رەھبەرىي كادىرلار مەسىلىنى ستراتېگىيىلىك يۈكسەكلىكتە تۇرۇپ ئويلىشىپ، قانداق مۇھىتتا بولسۇن ياكى قانداق مەسىلىگە دۇچ كەلسۇن، پارتىيە ۋە دۆلەتنىڭ بىزگە تاپشۇرغان ئالاھىدە تارىخىي

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

كومىتېتلارغا ۋەزىپە بىلەن چېنىقىشقا ئەۋەتىش - مەركىزىي كومىتېت تەشكىلات بۆلۈمى، بىرلىك سەپ بۆلۈمى ۋە دۆلەت مىللەتلەر ئىشلىرى كومىتېتىنىڭ ئاز سانلىق مىللەت كادىرلىرىنى تەربىيىلەشتىكى مۇھىم يولى. يەتتە يىلدىن بۇيان مەملىكەت بويىچە 500 دىن ئارتۇق ئاز سانلىق مىللەت كادىرى ۋەزىپە بىلەن تەربىيىلىنىشكە ئەۋەتىلدى، ئاپتونوم رايونىمىز 1992 - يىلدىن باشلاپ 50 نەچچە ئاز سانلىق مىللەت كادىرىنى مەركەزگە قاراشلىق مىنىستىرلىك، كومىتېتلار، دۆلەت ئورگانلىرى، بېيجىڭ شەھىرى، شەندۇڭ ئۆلكىسى، شىئەن، چېڭدۇ شەھەرلىرىگە ۋەزىپە بىلەن چېنىقىشقا ئەۋەتىپ، كۆرۈنەرلىك ئۈنۈم ھاسىل قىلدى.

قىلدۇ: ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم تەشكىلات بۆلۈمى، بىرلىك سەپ بۆلۈمى، مىللەتلەر - دىن ئىشلىرى كومىتېتى مۇشۇ ئاينىڭ 5 - كۈنى سۆھبەت يىغىنى ئېچىپ، 13 نەپەر ئاز سانلىق مىللەت كادىرىنى دۆلەت ئورگانلىرى، مەركەزگە قاراشلىق مىنىستىرلىك، كومىتېتلار ۋە تيەنجىن، خاربىن شەھەرلىرىگە ۋەزىپە بىلەن چېنىقىشقا ئۇزىتىپ قويدى، ئۇلارنىڭ ئىچىدە ۋىلايەت، نازارەت دەرىجىلىك كادىر ئىككى، ناھىيە، باشقارما دەرىجىلىك كادىر 11. ئۇلار 5 - ئاينىڭ 6 - كۈنى ۋەزىپە ئۆتەيدىغان ئورۇنلارغا تىزىملىتىش ئۈچۈن يولغا چىقتى.

مۇنەۋۋەر ئاز سانلىق مىللەت كادىرلىرىنى ئىچكى جايلاردىكى ئىقتىسادى تەرەققىي تاپقان

5 - ئاينىڭ 4 - كۈنى ئۈرۈمچى شەھىرى سايباغ رايونلۇق قاتناش ساقچى داduيى خۇاڭخې يولى قاتناش ساقچىلىرى جوڭدۈيى ياش قاتناش ساقچىلىرىنى ئۇيۇشتۇرۇپ، شەھەرلىك بالىلار دارىلئېتامىغا بېرىپ، بالىلارنى يوقلىدى ھەم ئۇلارغا كىتاب سوۋغات قىلدى.

ئۆز مۇخبىرىمىز **لۇمىنيى** فوتوسى

شىنجاڭدىكى سەككىز ئالىي مەكتەپ ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىش تۈزۈمىدە ھۆكۈمەت پۇلىغا ئوقۇيدىغان ئوقۇغۇچىلارنىڭ نومۇر چېكى بىلەن ئۆز پۇلىغا ئوقۇيدىغان ئوقۇغۇچىلارنىڭ نومۇر چېكىنى ئوخشاش قىلىش ئىسلاھاتىنى يولغا قويدى

ئۆز مۇخبىرىمىز **جاڭ يۈنىڭ** يېقىندا ئېچىلغان 1997 - يىللىق ئاپتونوم رايونلۇق ئادەتتىكى ئالىي مەكتەپ، تېخنىكۇملارنىڭ ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىش پىلانى خىزمىتى يىغىنىدىن ئىگىلىشىچە، بۇ يىلدىن باشلاپ «دۆلەت پىلانىدىكى ئوقۇغۇچى» دېگەن بۇ يېڭى ئاتالغۇ ئەسلىدىكى «ھۆكۈمەت پۇلىغا ئوقۇيدىغان ئوقۇغۇچىلار، ئۆز يولىغا ئوقۇيدىغان ئوقۇغۇچىلار» دېگەن كونا ئاتالغۇنىڭ ئورنىنى ئالىدىكەن. بۇ، بۇ يىل شىنجاڭدىكى سەككىز ئالىي مەكتەپ ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىش تۈزۈمىدە ھۆكۈمەت پۇلىغا ئوقۇيدىغان ئوقۇغۇچىلارنىڭ نومۇر چېكى بىلەن ئۆز پۇلىغا ئوقۇيدىغان ئوقۇغۇچىلارنىڭ نومۇر چېكىنى ئوخشاش قىلىش ئىسلاھاتى سىنىقىنى يولغا قويغاندىن كېيىن بارلىققا كېلىدىغان ئۆزگىرىش بولىدىكەن.

1997 - يىلى شىنجاڭدا ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىش تۈزۈمىدە ھۆكۈمەت پۇلىغا ئوقۇيدىغان ئوقۇغۇچىلارنىڭ نومۇر چېكى بىلەن ئۆز پۇلىغا ئوقۇيدىغان ئوقۇغۇچىلارنىڭ نومۇر چېكىنى ئوخشاش قىلىش ئىسلاھاتى سىنىقى يولغا قويۇلىدىغان سەككىز ئالىي مەكتەپ: شىنجاڭ ئۇنىۋېرسىتېتى، شىنجاڭ پېداگوگىكا ئۇنىۋېرسىتېتى، شىنجاڭ مالىيە - ئىقتىساد ئىنستىتۇتى، شىنجاڭ تىببىي ئىنستىتۇتى، شىنجاڭ سانائەت ئىنستىتۇتى ھەم مەركەزدىكى مىنىستىرلىك كومىتېتلارغا قاراشلىق شىنجاڭ نېفىت ئىنستىتۇتى، شىخەنزە ئۇنىۋېرسىتېتى، تارىم يېزا ئىگىلىك بوزيەر ئۆزلەشتۈرۈش ئۇنىۋېرسىتېتىدىن ئىبارەت.

بۇ يىل ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىش تۈزۈمىدە ھۆكۈمەت پۇلىغا ئوقۇيدىغان ئوقۇغۇچىلارنىڭ نومۇر چېكى بىلەن ئۆز پۇلىغا ئوقۇيدىغان ئوقۇغۇچىلارنىڭ نومۇر چېكىنى ئوخشاش قىلىش ئىسلاھاتى يولغا قويۇلغان ئالىي مەكتەپلەردە پۇل تاپشۇرۇش تۈزۈمىمۇ شۇنىڭغا ئەگىشىپ ئىسلاھ قىلىنىدۇ. «ھۆكۈمەت ئازراق مەبلەغ سېلىش، مەكتەپ خىراجىتىنى كېمەيتىۋەتمەسلىك، ئوقۇغۇچىلارنىڭ سېلىقىنى كۆپ ئاشۇرۇۋەتمەسلىك» ۋە «نامرات ئوقۇغۇچىلارنىڭ مەكتەپكە كىرىشكە كاپالەتلىك قىلىش» پرىنسىپى بويىچە، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ مالىيە كۈچى ئەھۋالى، ئاممىنىڭ كۆتۈرۈش ئىقتىدارىغا ئاساسەن، باشقا ئۆلكە، ئاپتونوم رايونلارنىڭكىدىن تۆۋەن بولغان ھەق ئېلىش ئۆلچىمى بېكىتىلدى، ئادەتتىكى كەسپلەردە ئوقۇيدىغان ئوقۇغۇچىدىن يىللىق ئوقۇش پۇلى ئۈچۈن 1500 يۈەن ئېلىنىدۇ، باشقا ئوخشاش بولمىغان كەسپلەردە ئوقۇيدىغان ئوقۇغۇچىلاردىن ئېلىنىدىغان يىللىق ئوقۇش پۇلىنى سەل - پەل ئۆستۈرۈشكە بولىدۇ، ئەمما مال باھا تارماقلىرى تەكشۈرگەن، ھۆكۈمەت تەستىقلىغاندىن كېيىن، ئاندىن ئىجرا قىلىشقا بولىدۇ.

ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىش تۈزۈمىدە ھۆكۈمەت پۇلىغا ئوقۇيدىغان ئوقۇغۇچىلارنىڭ نومۇر چېكى بىلەن ئۆز پۇلىغا ئوقۇيدىغان ئوقۇغۇچىلارنىڭ نومۇر چېكى ئوخشاش قىلىنغان مەكتەپلەردە يېڭى ئوقۇغۇچىلار ئارىسىدا يېڭى ئۇسۇل، كونا ئوقۇغۇچىلار ئارىسىدا كونا ئۇسۇل يولغا قويۇلىدۇ. يېڭىدىن ئوقۇشقا كىرگەن ئوقۇغۇچىلارغا قارىتا، ئوقۇش پۇلى يىغىش، ئوقۇش مۇكاپات پۇلى، ئوقۇش قەرز پۇلى، ئوقۇش تەۋەلىكىنى باشقۇرۇش، ئىشقا ئورۇنلىشىش تۈزۈمى قاتارلىق جەھەتلەردە مۇناسىپ ھالدا يانداشما ئىسلاھاتلار يولغا قويۇلۇپ، تەدرىجىي ھالدا يېڭى ئوقۇتۇش مېخانىزمى ئورنىتىلىپ، ئوقۇتۇش سۈپىتى ئۆستۈرۈلىدۇ. ئاپتونوم رايونىمىزغا قاراشلىق ئالىي مەكتەپلەر ھۆكۈمەت مالىيىسىدىن ھەر يىلى ئالاھىدە قىيىنچىلىقى بار ئوقۇغۇچىلار ئۈچۈن ئاجرىتىپ بېرىلگەن 15 مىليون يۈەن ياردەم پۇلىنى داۋاملىق ياخشى ئىشلىتىپ، ئوقۇش مۇكاپات پۇلى، ئوقۇش قەرز پۇلى تۈزۈملىرىنى داۋاملىق يولغا قويۇپ، ئەخلاق ۋە ئوقۇش جەھەتلەردە ئەلا ئوقۇغۇچىلارنى مۇكاپاتلاپ، قوبۇل قىلىنغان نامرات ئوقۇغۇچىلارنىڭ ئوقۇشنى تاماملىشىغا كاپالەتلىك قىلىش كېرەك.

ئۇقۇشىمىزچە، 1997 - يىلى ئاپتونوم رايون پىلان بويىچە 190 ئاسپىرانت ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىنىدىكەن، بۇنىڭ ئىچىدە دوكتورلۇق ئىلمىي ئۇنۋانى ئېلىش ئۈچۈن ئوقۇيدىغان ئوقۇغۇچى بەش، ماگىستىرلىق ئىلمىي ئۇنۋانى ئېلىش ئۈچۈن ئوقۇيدىغان ئوقۇغۇچى 185 بولۇپ، ئۆتكەن يىلدىكىدىن 6.1% كۆپەيگەن. 1997 - يىلى ئاپتونوم رايونىمىزغا قاراشلىق ئادەتتىكى ئالىي مەكتەپ، تېخنىكۇملار (تېلېۋىزىيە ئۇنىۋېرسىتېتىنىڭ ئادەتتىكى مەخسۇس كۇرس سىنىپلىرى، ئوتتۇرا دەرىجىلىك كەسپىي مەكتەپلەرنىمۇ ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ)غا پىلان بويىچە 44 مىڭ 420 ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىش پىلانلانغان بولۇپ، ئۆتكەن يىلدىكى بىلەن تەڭلەشكەن.

ماۋزۇ خەۋەرلەر

△ شىنجاڭ سەنئەت ئىنستىتۇتى قۇرۇلغانلىقىنىڭ 40 يىللىقى تەبرىكلەندى

△ شىنجاڭ جۇڭيى تەتقىقات ئورنىغا قاراشلىق دوختۇرخانا قۇرۇلدى

△ شىنجاڭ «تيەنمىي» ياغاچچىلىق شىركىتى قۇرۇلدى

△ ئاپتونوم رايونىمىز قۇملۇق تاشيولىدا غالتەكلىك كانكى تېيىلىش مۇسابىقىسى ئۆتكۈزدى

△ «لېي فېڭدىن ئايرىلغان كۈنلەر» ناملىق فىلىم 5 - ئايدا ئاپتونوم رايونىمىزدا قويۇلىدۇ

5 - ئاينىڭ 5 - كۈنى يود كەملىك كېسەللىكىنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە ئۇنى داۋالاش تەشۋىقات كۈنى.

سۈرەتتە: تەشۋىقات كۈنىدە ئۈرۈمچى شەھەرلىك تۇز ئىشلىرى شۆبە ئىدارىسى ۋە سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسىدىكى كادىرلار ھەر مىللەت شەھەر ئاھالىلىرىگە يودلۇق تۇزنى ئىستېمال قىلىپ، يود كەملىكتىن كېلىپ چىقىدىغان خەۋىپنى تۈگىتىشكە دائىر بىلىملەرنى تەشۋىق قىلماقتا.

ئۆز مۇخبىرىمىز **فەن خاۋ** فوتوسى

ئابرال تېغى باغرىدىن كۆتۈرۈلگەن سۇمۇرغ

ئابدۇشۈكۈر ئابدۇكېرىم (ئۆز مۇخبىرىمىز)

ئالتۇن كۈز، گۈزەل ئىلى ۋادىسىنىڭ ھەممىلا يېرى ئالتۇنرەڭ لىباس كىيگەن، يېزا يوللىرىدىكى دەل - دەرەخلەرنىڭ ياپراقلىرىمۇ، مېۋىلىك باغلاردىكى ئالمىلارمۇ، خامانلارغا دۆۋىلەنگەن قوناقلارمۇ ئوخشاشلا ساپ - سېرىق ... مۇشۇنداق خاسىيەتلىك چاغلاردا غۇلجا ناھىيىسىنىڭ ئۈچۈن خۇيزۇ يېزىسىدا زىيارەتتە بولۇپ، بۇ يېزىدىكى دېھقانلارنىڭ ئۆتمۈشى توغرىسىدىكى نۇرغۇن ئىشلارنى ئۆز قۇلىقىم بىلەن ئاڭلىدىم، بۈگۈنكى تۇرمۇش ئەھۋالىنى ئۆز كۆزۈم بىلەن كۆردۈم. كېلەچەك توغرىسىدىكى ئارزۇ - ئارمانلىرىغىمۇ قۇلاق سالدىم ...

تەدبىرلىك قانداق بولسا، تەقدىرلىك شۇنداق بولۇر

ئۈچۈن يېزا خۇاگۇڭ كەنتىنىڭ چەكسىز كەتكەن قىزىلچا ئېتىزلىقىدا مەن بۇ يېزىنىڭ سابىق يېزا باشلىقى رەجەپ (خۇيزۇ) ئاكا بىلەن ئۇچراشتىم. ئۇ ئېتىز قىرىدا بەدەشقاننى قۇرۇپ ئولتۇرۇپ تاماكىسىنى قاتتىق - قاتتىق شوراپ، ماڭا يېزىنىڭ ئىلگىرىكى ئەھۋالى توغرىسىدا سۆزلەپ بەردى:

— بىزنىڭ يېزا ئابرال تېغى ئېتىكىدىكى تارىخى ئەڭ ئۇزۇن يېزىلارنىڭ بىرى. ھازىر يېزىمىزدا 42 مىڭ ئاھالە بار. تېرىلغۇ يەر كۆلىمى 114 مىڭ مو بولۇپ، ئىلى ۋىلايىتى بويىچىمۇ ئەڭ چوڭ يېزا ھېسابلىنىدۇ. 1983 - يىلى يەنى تېرىلغۇ يەرلەر تۇنجى قېتىم مەھسۇلاتقا بىرلەشتۈرۈپ ئائىلىلەرگە ھۆددىگە بېرىلگەندە، يېزىمىزدىكى تېرىلغۇ يەر ھەر بىر نوپۇسقا ئوتتۇرا ھېساب بىلەن 3.5 مودىن توغرا كەلگەنىدى. دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ كىشى بېشىغا توغرا كەلگەن يىللىق ئوتتۇرىچە كىرىمى 300 يۈەنگىمۇ يەتمەيتتى، يېزا بويىچە 19 كەنتتە كوللېكتىپقا قاراشلىق يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرىدىن ئاران 90 نەچچىسى بار بولۇپ، شەخسلەرنىڭ يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى سېتىۋېلىشى، ئۆيلىرىگە تېلېفون ئورنىتىشى ۋە خۇسۇسىي كارخانىلارنى قۇرۇشى قاتارلىقلاردىن ئېغىز ئاچقىلى بولمايتتى، دېھقانلار قىشنىڭ ئوتتۇرىغا بارا - بارمايلا كەنتتىن قەرزگە ئاشلىق ئېلىپ يەيتتى. يوقسۇزلۇق دەستىدىن تەخمىنەن % 30 دېھقان، چارۋىچى پەرزەنتلىرىنى مەكتەپكە بېرەلمەي، ئۇلارنىڭ ساۋاتسىزلار توپىغا قوشۇلۇپ كېتىشىگە سۈكۈت قىلىشقا مەجبۇر ئىدى. دېھقانلار تىرىكچىلىك ئۈچۈن ئاز - تولا سودا - سېتىق ۋە بورداقچىلىق بىلەن شۇغۇللىنىشنى ئويلىسىمۇ، ھېچكىممۇ كۆكرەك كېرىپ ئوتتۇرىغا چىقىشقا جۈرئەت قىلالمايتتى. مانا مۇشۇنداق نامراتلىقتىن قەددى ئىگىلگەن ھەر مىللەت دېھقان، چارۋىچىلىرىنى تېزدىن بېيىش يولىغا يېتەكلەش ئەينى چاغدىكى يېزىلىق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ زىممىسىگە يۈكلەنگەن مۇشكۈل بىر ۋەزىپە ئىدى.

يىغىن ئاخىرلىشىش ئالدىدا يېزا باشلىقى رەجەپ سۆز قىلدى.

— يولداشلار، — دېدى ئۇ گېلىنى قىرىپ قويۇپ، — پارتىيە، ھۆكۈمەت يەرنى دېھقانغا بىرھۆججەتى ھەممە دېھقانلارنى بېيىتىشقا دائىر سىياسەتلەرنى كەڭ قويۇۋەتتى. بىز يەنىلا دىلىغۇل بولۇپ، دادىل ھەرىكەت قىلمىساق، دېھقان، چارۋىچىلىرىمىز نامراتلىقتىن قاچان قۇتۇلىدۇ؟ پارتىيە ۋە خەلق بىزگە ئىشىنىپ، بۇ يېزىغا باش قىلدى. دېمەك، بىز دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ باشلامچىسى، بىزنىڭ ۋەزىپىمىز ئۇلارنى يېتەكلەش، ئۇلارنىڭ ھال - كۈنىنى ياخشىلاش، ئۆزىمىز سىياسەتنى ئىگىلىگۈچى، ئىجرا قىلغۇچى تۇرۇقلۇق «كۆمەمۇ پىشارمۇ، ياقسام پىشارمۇ» دەپ كۈتۈپ ئولتۇرساق قانداق بولىدۇ؟! شۇنىڭ ئۈچۈن بىز ئالدى بىلەن تونۇشىمىزنى بىرلىككە كەلتۈرۈپ، ھەممە ئىشتا باشلامچى بولۇپ، قول سېلىپ ئىشلەپ ئۆلگە بولۇشىمىز، بۇ ئارقىلىق پارتىيىمىزنىڭ سىياسەت - فاكچىنلىرىنىڭ توغرا ئىكەنلىكىگە، ئۇنىڭ ئۆزگەرمەيدىغانلىقىغا دېھقان، چارۋىچىلارنى ئىشەندۈرۈشىمىز كېرەك.

3 - ئاي كىرىش بىلەنلا يېزىلىق پارتكوم رەسمىي ھۆججەت تارقىتىپ، بۇ ھۆججەتتە: «ئىدىيىنى بىرلىككە كەلتۈرۈپ، تونۇشنى ئايدىڭلاشتۇرۇپ دېھقان، چارۋىچىلارنى بېيىش يولىغا يېتەكلەش، تىرىقچىلىق قۇرۇلمىسىنى پاتال تەڭشەپ، ئاشلىق بىلەن ئىقتىسادىي زىرائەتلەرنىڭ نىسبىتىنى پەيدىنپەي تەڭشەش، پەن- تېخنىكىغا تايىنىپ، يېزا ئىگىلىكىنى گۈللەندۈرۈش ستراتېگىيىسىدە چىڭ تۇرۇپ، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ پەن - تېخنىكا ساپاسىنى يۇقىرى كۆتۈرۈش، پەن - تېخنىكىغا سېلىنىدىغان سېلىنمىنى كۆپەيتىپ، يېزا ئىگىلىكىنى ماشىنىلاشتۇرۇش قەدىمىنى تېزلىتىش، ئېتىز- ئېرىق ئاساسىي مۇئەسسەسەلەر قۇرۇلۇشىنى چىڭ تۇتۇش، ئۆز جايىنىڭ بايلىق ۋە جۇغراپىيىلىك ئورنى جەھەتتىكى ئەۋزەللىكلىرىدىن تولۇق پايدىلىنىپ، دېھقانلارنى بورداقچىلىققا 2 - ، 3 - كەسىپ بىلەن شۇغۇللىنىشقا يېتەكلەش، يېزا - بازار كارخانىلىرىنى يوقلۇقتىن بارلىققا كەلتۈرۈپ، يېزا - بازار كارخانىلىرى قۇرغۇچىلارغا سىياسەت ۋە مەبلەغ جەھەتتىن ئېتىبار بېرىش، بۇ ئارقىلىق 2000 - يىلغا بارغاندا پۈتۈن يېزىنىڭ يېزا - بازار كارخانىلىرى كىرىمى بىلەن يېزا ئىگىلىك كىرىمىنى تەڭلەشتۈرۈش ...» دېگەنگە ئوخشاش نىشانلار ئوتتۇرىغا قويۇلغانىدى ...

پۇرسەت - غەنىيمەت

ئابرال ئېتىكى - خاسىيەتلىك زېمىن، بۇ زېمىندا ياشىغان ئاق كۆڭۈل، ئەمگەكچان دېھقانلار ئەسىرلەر بويى ئۆزلىرىنىڭ خۇشاللىقى، بەختى ۋە كەلگۈسىنى

ئىبارەت پايدىلىق پۇرسەتنى چىڭ تۇتۇپ، كەنتلەرنىڭ مەسئۇللىرى باشلامچى بولغان ھالدا دېھقان، چارۋىچىلارنى كۆپ خىل ئىگىلىك بىلەن شۇغۇللىنىشقا دەۋەت قىلدى. بۇنىڭ بىلەن ئانچە - مۇنچە ئىشنىڭ ئېپىنى بىلىدىغان، يۈرىكى چوڭ ئەزىمەتلەر بەس - بەستە بانكىدىن قەرز پۇل ئېلىش قاتارلىق ئۇسۇللار ئارقىلىق مەبلەغ ھەل قىلىپ، باقمىچىلىق، قاتناش - ترانسپورت كەسپى، ئاشخانا، ساتىراشخانا، مېھمانخانا ئېچىش قاتارلىق ئىشلارغا كىرىشىپ كەتتى. ئۈچۈن كەنت پارتىيە ياچېيكىسىنىڭ سابىق شۇجىسى يۈسۈر ئەينى چاغدا بىر نەچچە ئائىلە بىلەن بىرلىشىپ 150 كالا، 40 ئاتنى بورداپ سېتىپ، بىر يىل ئىچىدىلا 120 مىڭ يۈەن ساپ كىرىم قىلدى. بۇنى كۆرگەن ئەتراپتىكى قولۇم - قوشنىلار ئەمدى يەنە دىلىغۇل بولۇپ تۇرۇۋەرسە پۇرسەتنىڭ قولدىن كېتىدىغانلىقىنى تونۇپ يېتىپ، ئۆزئارا پۇل ئۆتنە ئېلىشىپ بەس - بەس بىلەن ئۆزلىرىنىڭ چامى يېتىدىغان كەسىپلەرگە ئۇتتۇش قىلدى. بىر نەچچە يىلغا يەتمىگەن ۋاقىت ئىچىدىلا دۆلەت يولى 218 - لىنىيىنىڭ ئىككى قاسنىقىدا رەت - رەت ئاشخانىلار، مېھمانخانىلار، ساتىراشخانىلار، ماگىزىنلار ۋە ياپىلار پەيدا بولۇپ، ئۈچۈن يېزا بازىرى ئىلى ۋىلايىتى بويىچە خېلى داڭقى چىققان ئاۋات يېزا بازىرىغا ئايلاندى. ئەلمساقتىن بۇيان ئۇچاق بېشىنى چۆگىلەپلا كۈن ئۆتكۈزۈشكە ئادەتلەنگەن ئۈچۈن يېزىسىدىكى ھەر مىللەت ئاياللىرى مانا بۈگۈنكى كۈندە ئەشۇ ئاشخانا ۋە مېھمانخانىلارنىڭ تولۇق ھوقۇقلۇق خوجايىنىغا ئايلىنىپ، ھالال مېھنەت بىلەن بېيىغۇچىلارنىڭ پىدائىيلىرىدىن بولۇپ قالدى.

1994 - يىلى بۇ يېزىدىكى 42 مىڭدىن ئارتۇق ھەر مىللەت خەلقى ئۈچۈن يەنە بىر خۇشاللىق يىل بولدى. دۆلەت غۇلجا ناھىيىسىنى مەملىكەت بويىچە شاخ - شۇمبا ئارقىلىق كالا بېقىشتىكى ئۈلگە كۆرسىتىدىغان ناھىيە قىلىپ بېكىتتى، ناھىيە رەھبەرلىرى قايتا - قايتا مۇزاكىرە قىلىش ئارقىلىق بۇ يېزىنى نۇقتا قىلىپ تۇتۇشنى قارار قىلدى، ئىلى ۋىلايىتى يەنە بۇ يېزىنى ھاللىق سەۋىيىگە يۈرۈش قىلىش بويىچە ئۈلگە كۆرسىتىدىغان يېزا قىلىپ بېكىتتى. «ئامەت كەلسە قوش كەپتۇ» دېگەندەك ئارقا - ئارقىدىن كەلگەن بۇ بىر قاتار پۇرسەتلەر ئۈچۈنلۇقلارغا زور ئىشەنچ ۋە ئۈمىد بەخش ئېتىپ،

بېيىش يولى 5

يېزا بولۇپ بېكىتىلگەنلىكىدىن ئىبارەت پايدىلىق پۇرسەتنى چىڭ تۇتۇپ، دېھقان، چارۋىچىلىرىمىزغا تېزلا ئەمەلىي نەپ بېرىدىغان باقمىچىلىق كەسپىنى تەرەققىي قىلدۇرۇشنى بوشاشماي چىڭ تۇتتۇق، چارۋىچىلىقنى تەرەققىي قىلدۇرۇشتا، ئوتلاق چارۋىچىلىقىدىن تەدرىجىي ھالدا دېھقانچىلىق رايون چارۋىچىلىقىغا يۈزلىنىپ، مۇھىم نۇقتىنى دېھقانچىلىق رايون چارۋىچىلىقىغا قاراتتۇق. دېھقان، چارۋىچىلار ئارىسىدا ھاللىق سەۋىيىگە يۈرۈش قىلىش بويىچە چوڭ مۇھاكىمىنى قانات يايدۇرۇپ، ھەممە ئائىلە، ھەممە كىشىنىڭ قوشۇمچە ئىگىلىك، جۈملىدىن باقمىچىلىق بىلەن شۇغۇللىنىش ئاڭلىقلىقىنى ئۆستۈردۇق. تۈرلۈك ئېتىبار بېرىش سىياسەتلىرىنى تۈزۈپ چىقىپ دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ باقمىچىلىق بىلەن شۇغۇللىنىشىغا مەدەت بەردۇق. يېزا - كەنت كادىرلىرى ئومۇميۈزلۈك سەپەرۋەرلىككە كېلىپ، باقمىچىلىق كەسپىي ئائىلىلىرىنىڭ چارۋا مال سېتىۋېلىش، ئىلمىي ئۇسۇلدا چارۋامال بورداش ۋە ئىشلەپ چىقارغان گۆشنى سېتىش ئىشلىرىنىڭ ئوڭۇشلۇق ئېلىپ بېرىلىشىغا قىزغىن مۇلازىمەتلىق قىلدۇق. باقمىچىلىق بويىچە ئۈلگە كۆرسىتىدىغان كەنت ۋە ئائىلىلەرنى بەرپا قىلىش قەدىمىنى تېزلىتىپ، باقمىچىلىقنىڭ كۆلەملىشىش، مۇنتىزىملىشىش قەدىمىنى ئىلگىرى سۈردۇق. نەتىجىدە، ھازىر يېزىمىز بويىچە باقمىچىلىق ئائىلىسى يېزا ئومۇمىي ئائىلىسىنىڭ % 40ىنى ئىگىلىدى. بۇنى ۋىلايەت بويىچىلا ئەمەس، ئاپتونوم رايونىمىز بويىچىمۇ ناھايىتى يۇقىرى سەۋىيە دېيىشكە بولىدۇ. ھازىر يېزىمىز بويىچە 100 تۇياقتىن يۇقىرى كالا بوردايدىغان كەسپىي ئائىلىدىن 50ى، 30 تۇياقتىن يۇقىرى كالا بوردايدىغان كەسپىي ئائىلىدىن 150 نەچچىسى بار، يېزا بويىچە يەنە شاخ - شۇمبا ئارقىلىق كالا بېقىشتىكى ئۈلگە كۆرسىتىدىغان كەنتتىن يەتتىسى، ئۈلگە كۆرسىتىدىغان ئائىلىدىن 190ى بارلىققا كەلدى، كەسپىي ئائىلىلەر سالغان قورۇ - قوتاننىڭ كۆلىمى 100 مىڭ كۇۋادرات مېتىردىن ئېشىپ كەتتى. باقمىچىلىقنىڭ تەرەققىي قىلىشىغا ئەگىشىپ يېزىمىزدا يەم - خەشەك تەييارلايدىغان

كارخانىلىرىنىڭ ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتىدە 10 مىليون يۈەنلىك ئۆتكەلنى بۆسۈپ ئۆتكەن كەنتتىن بىرسى، 1 مىليون يۈەنلىك ئۆتكەلنى بۆسۈپ ئۆتكەن كەنتتىن بەشى بارلىققا كەلدى.

ئىككى «چولپان»

— يېزىمىزدا ئىككى «چولپان» بار. ئەگەر قىزىقسىڭىز بېرىپ كۆرۈپ كەلسىڭىز بولىدۇ؟ — دېدى ماڭا ھەمراھ بولۇۋاتقان يېزىلىق پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى خاشيۈلى (خۇيزۇ، ئايال)

— قايسى ئىككى چولپان ئۇ؟! — دەپ سورىدىم مەن قىزىقىپ.

— بىرى، ئاپتونوم رايون بويىچە داڭلىق بورداقچى ئەسقەر، يەنە بىرى، ۋىلايىتىمىزنىڭ يېزا - بازار كارخانىلىرى ئىچىدە ئالدىنقى ئورۇندا تۇرىدىغان ئۈچۈن يېزا ئىگىلىك - سانائەت - سودا باش شىركىتى، ئۇ غۇلجا ناھىيىسى بويىچە دېھقانلار پاي قوشۇش شەكلى بىلەن قۇرۇلغان تۇنجى يېزا - بازار كارخانىسى، — دېدى خاشيۈلى چۈشەندۈرۈپ.

— ناھايىتى ئوبدان گەپكەن، بارساق بارايلى، — دېدىم مەن قىزغىنلىق بىلەن.

ئەسقەر (خۇيزۇ) بىزنى ئۆزىنىڭ يېڭىدىن سالغان پىشايۋانلىق چىرايلىق ئۆيىنىڭ ئالدىدا كۈتۈۋالدى. ئۇ مېنىڭ ئۇنى ئىزدەپ كېلىشتىكى مەقسىتىمنى بىلگەندىن كېيىن، ئۆزىنىڭ ئىگىلىك تىكلەش جەريانىنى قىسقىچە تونۇشتۇرۇپ مۇنداق دېدى:

— مەن 1983 - يىلدىن تارتىپ بورداقچىلىق بىلەن شۇغۇللاندىم. تۇنجى يىلى دوست - بۇرادەرلىرىمدىن قەرز ئېلىش ئارقىلىق ئون كالا، 20 قوي بورداپ، ئۇنى بازار كۈنلىرى يېزا مەركىزىدە سويۇپ سېتىپ 6 مىڭ يۈەن كىرىم قىلدىم. شۇنىڭ بىلەن بورداقچىلىق كۆلىمىنى يىلمۇ يىل كېڭەيتتىم. 1994 - يىلىغا كەلگەندە كەنت رەھبەرلىرى مېنىڭ بورداقچىلىق بىلەن شۇغۇللىنىشىمنى قوللاش يۈزىسىدىن ئاجرىتىپ بەرگەن كەنتنىڭ سىرتىدىكى 15 مو قاقاس يەرگە قورۇ - قوتان سېلىپ، رەسمىي بورداقچىلىق بازىسى قۇردۇم، 15 ئات كۈچلۈك ئىككە تراكتوردىن ئىككىنى، ئوت - چۆپ توغراش ماشىنىسىدىن بىرنى سېتىۋېلىپ، تاغدىن چارۋا مال ئەكىلىش ۋە يەم - خەشەك تەييارلاش قاتارلىق ئىشلارغا ئىشلەتتىم. 1995 - يىلى بىر يىل ئىچىدىلا 1000 كالا، 300 قوي بورداپ، ئۇنى غۇلجا شەھىرى، قارامay شەھىرى، بورتالا ئوبلاستى ۋە ئۈرۈمچى شەھىرى قاتارلىق جايلارغا ئاپىرىپ سېتىپ، ساپ كىرىمنى 300 مىڭ يۈەندىن ئاشۇرۇۋەتتىم. ھازىر يەنە 600 دىن ئارتۇق كالا، 100دىن ئارتۇق قوي،

ئىچ - ئىچىمدىن ئاپىرىن ئوقۇدۇم.

ئۈچۈن يېزا ئىگىلىك - سانائەت - سودا باش شىركىتىنىڭ باش جىڭلىسى ئۈچۈن كەنت پارتىيە ياچېيكىسىنىڭ شۇجىسى ئابدۇغوپۇر (خەيزۇ) ئىكەن. ئۇ ئاددىي سەرەمجانلاشتۇرۇلغان ئىشخانىسىدا بىزنى قىزغىن كۈتۈۋالدى ھەمدە بىزگە ھەرقايسى شۆبە زاۋۇتلارنى بىرمۇ بىر كۆرسەتتى. ئۇ مۇنۇلارنى سۆزلەپ بەردى: بۇ شىركەتنى 1984 - يىلى ئۈچۈن كەنتىدىكى ئابدۇغوپۇر باشچىلىقىدىكى 11 دېھقان پاي قوشۇش شەكلى بىلەن 33 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىپ قۇرغان، ئۇلار تۇنجى يىلى بىر ئۇن زاۋۇتى قۇرۇپ، شۇ يىلىلا مەھسۇلات قىممىتىنى 58 مىڭ يۈەنگە يەتكۈزگەن. شۇنىڭدىن ئېتىبارەن شىركەت مەسئۇللىرى پايچىكلارنى كۆپەيتىش، سىرتتىن مەبلەغ ۋە تېخنىكا كىرگۈزۈپ، ئىختىساسلىق خادىملارنى تەكلىپ قىلىش قاتارلىق شەكىللەر ئارقىلىق شىركەتنىڭ ئىقتىسادىي كۈچىنى يىلمۇ يىل زورايتقان ھەمدە يىلدا بىر يېڭى زاۋۇت قۇرۇش نىشانى بويىچە ئالغا ئىلگىرىلەپ، 1996 - يىلىغا كەلگەندە بۇ شىركەتنى ئۇن زاۋۇتى، باسما زاۋۇتى، پولات ئىشىك - دېرىزە زاۋۇتى، خىش زاۋۇتى، سۈت مەھسۇلاتلىرىنى پىششىقلاپ ئىشلەش كارخانىسى ۋە قۇرۇلۇش ئەترىتى قاتارلىق تارمىقى بولغان خېلى چوڭ تىپتىكى ئۇنىۋېرسال كارخانا قىلىپ قۇرۇپ چىققان. تۈرلەر ئىلمىي ھەم توغرا تاللانغاچقا، بۇ شىركەتنىڭ مەھسۇلاتلىرى يىراق - يېقىندا بازار تېپىپ، ئىقتىسادىي ئۈنۈمىمۇ كۆرۈنەرلىك ئۆسكەن. 1995 - يىلىنىڭ ئاخىرىغا كەلگەندە بۇ شىركەتنىڭ يىللىق مەھسۇلات قىممىتى 5 مىليون 160 مىڭ يۈەنگە، دۆلەتكە تاپشۇرغان باج - پايدىسى 250 مىڭ يۈەنگە، مۇقىم مۈلكىنىڭ قىممىتى 2 مىليون 130 مىڭ يۈەنگە، شىركەتتىكى ئىشچى - خىزمەتچىلەر 310غا، پايچىكلىرى 32 كىشىگە يەتكەن.

خوشلىشىش ئالدىدا ئابدۇغوپۇر ئىپتىخارلانغان ھالدا مۇنداق دېدى:

— شىركىتىمىزنىڭ بۇ يىللىق مەھسۇلات قىممىتىنىڭ 6 مىليون يۈەندىن ئاشىدىغانلىقىدا گەپ يوق. بىز بۇ شىركەتنى قۇرۇش ۋە ئۇنى تەرەققىي قىلدۇرۇپ بۈگۈنكى ھالەتكە يەتكۈزۈش ئارقىلىق ناھىيىمىزنىڭ يېزا- بازاركارخانىلىرى تەرەققىياتىدا يېڭى بىر ئەندىزە ياراتتۇق. شۇنداقلا يېزا - بازار كارخانىلىرىنى پاي - ھەسسىدارلىق تۈزۈمىگە قاراپ تەرەققىي قىلدۇرۇش بويىچە ئۈلگە تىكلەپ بەردۇق.

مەن يېزا باشلىقى ماۋەنىۋ بىلەن خوشلىشىپ

زىممىسىگە يۈكلەنگەن مۇشكۈل بىر ۋەزىپە ئىدى. يېزىلىق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتىدىكى بىر بەنزە ئادەمنىڭ ھەممىسىلا نېمە قىلىش كېرەك؟ تۇنجى قەدەمنى قانداق بېسىش كېرەك؟ دېگەن مەسىلە ئۈستىدە باش قاتۇراتتى.

رەجەپ ئاكا سۆزلىگەنسېرى ھاياجانلىنىپ كەتتى ۋە ئۆزىنى باسالماي قالدى:

— ئاشۇنداق ئارىسالدىلىق، بۇرۇختۇملۇق ئىچىدە ئىككى يىل ئۆتۈپ كەتتى. لېكىن پۈتۈن ئارزۇ - ئارمانلىرىنى ئەشۇ يەرگە باغلىغان، «تاشقا چاچ، بەختىڭدىن كۆر» دېگەن ھېكمەتكە قارىغۇلارچە ئىشەنگەن دېھقانىنىڭ ھال كۈنىدە ھېچقانچە چوڭ ئۆزگىرىش بولمىدى، ئۇچۇقراق ئېيتقاندا، دېھقانىنىڭ يەنىلا چاپىنى تىزىدىن ئاشمىدى. 1985 - يىل 2 - ئاينىڭ ئەڭ ئاخىرقى ھەپتىسى، ئەينى چاغدىكى يېزىلىق خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ قاراڭغۇ، زەي، توپا باسقان مەجلىسخانىسىنى ئاچچىق موخۇركا ئىسى قاپلىدى. يېزىلىق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتىدىكى ئاساسلىق رەھبەرلەر مەخسۇس بىر ھەپتە ۋاقىت ئاجرىتىپ بۇندىن كېيىن نېمە ئىش قىلىش، تۇنجى قەدەمنى قانداق بېسىش كېرەك دېگەن مەسىلىلەر ئۈستىدە بۇ يەردە تالاش - تارتىش قىلدى.

— ھۆكۈمەت يەرنى دېھقانغا تېرىسۇن دەپ بەرگەن تۇرسا، دېھقان يەر تېرىشتىن باشقا يەنە نېمە ئىش قىلماقچى؟

— ھەممە ئادەم كالا، قوي بورداش بىلەن بولۇپ كەتسە، يەرنى كىم تېرىيدۇ، يەر تاشلىنىپ قالسا قورساقتا يەيدىغان ئاشلىقنى قانداق قىلىمىز؟

— كارخانا دېگەن ھۆكۈمەت پۇل چىقىرىپ قۇرىدىغان نەرسە تۇرسا، تۈت يانچۇقى ئۆرۈلۈپ كەتكەن دېھقانغا كارخانا قۇر دېيىش تازىمۇ ئۇچىغا چىققان ئەخمەقلىقتە!

ئوخشىمىغان پىكىر، ئوخشىمىغان كۆز قاراشلار يىغىن زالىنىڭ كەيپىياتىنى قاينام تاشقىنلىققا چۆمدۈردى. يېزىلىق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتىدىكى كاللىسىدا ئانچە - مۇنچە چوت سوقۇپ كۆرگەن ئاساسلىق رەھبەرلەر ئۇچۇن 19 كەنتنىڭ مەسئۇللىرىغا ئۆز پىلانلىرىنى چۈشەندۈرۈپ، ئۇلارنى قايىل قىلىش خۇددى شەھەر ئالماقتەكلا تەسكە توختىدى. بىر ھەپتىگە سوزۇلغان مۇزاكىرە جەريانىدا كۆپ قىسىم كىشىلەر يەنىلا ئۆز پىكرىدە قالدى. لېكىن ئۇلاردىمۇ ئەيىب يوق ئىدى. ئەينى يىللاردا كەينى- كەينىدىن ئېلىپ بېرىلغان سىياسىي ھەرىكەتلەر بوران- چاپقۇنلار ئۇلارنى مۇشۇنداق «قۇدۇق ئىچىدىكى پاقا»غا ئايلاندۇرۇپ قويغان ... ئەمما نېمىلا دېگەن بىلەن ئەمدى يەنە «ئۆزۈم پىش، ئاغزىمغا چۈش» دەپ قاراپ ئولتۇرۇۋېرىشكە بولمايتتى.

بويى ئۆزلىرىنىڭ خۇشاللىقى، بەختى ۋە كەلگۈسىنى يەردىن ئىزدىگەن، شۇنىڭ ئۈچۈنمۇ ئۇلار يەرگە كېچە- كۈندۈز قان - تەرىنى سىڭدۈرگەن، ئۆزلىرىنىڭ ئەمگەكچان، مەڭگۈ تالماس ئىككى بىلىكىگە تايىنىپ، ئەشۇ سېخى تۇپراقتىن ئالتۇن ئۈنچىلەرنى ئېلىپ كەلگەن.

يېزىلىق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى چۈشۈرگەن «ھۆججەت»نىڭ روھى بويىچە ئۇچۇن دېھقانلىرى يەنە بىر نەچچە يىلنى تېرىشىپ - تىرمىشىپ ئۆتكۈزدى، ئائىلىسىدە ئەمگەك كۈچى كۆپ بىر قىسىم دېھقانلارنىڭ ھال - كۈنى خېلىلا ياخشىلىنىپ قالدى، يېزا بويىچە 20 نەچچە دېھقان قورساقتىن ئانچە - مۇنچە ئېشىنىپ «سوپەك» سېتىۋالدى. بىراق ئۇچۇن يېزىسىنىڭ نوپۇسى كۆپ، تېرىلغۇ يېرى ئاز بولۇپ، ھەر بىر نوپۇسقا ئاران 2.5 مودىن توغرا كېلەتتى. مانا بۇ ئوبيېكتىپ قىيىنچىلىق دېھقانلارنىڭ نامراتلىقتىن ئۈزۈل - كېسىل قۇتۇلۇشىغا پۇتلىكاشاڭ بولۇپ تۇراتتى. ئېنىقراق قىلىپ ئېيتقاندا، بۇ يېزىدىكى مۇتلەق كۆپ ساندىكى دېھقانلار تۇرمۇشىدا تېخى ماھىيەتلىك ئۆزگىرىش بولمىغانىدى. ئادەم كۆپ، يەر ئاز بولغان ئەھۋالدا قانداق قىلىپ تېز بېيىغىلى بولىدۇ؟ 90 - يىللارنىڭ بوسۇغىسىدىن ئەمدىلا ئاتلىغان دېھقانلارنىڭ ۋۇجۇدىنى ئەشۇ سوئال چىرمىۋالغانىدى.

1992 - يىلىنىڭ ئاخىرىغا كەلگەندە، بۇ يېزىنىڭ سانائەت، يېزا ئىگىلىك ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتى 43 مىليون 901 مىڭ يۈەنگە، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ كىشى بېشىغا توغرا كەلگەن يىللىق ئوتتۇرىچە ساپ كىرىمى 801 يۈەنگە يەتتى. لېكىن بۇ ھاللىق سەۋىيىگە يېتىش ئۆلچىمىدىن تېخى خېلىلا تۆۋەن ئىدى، قانداق قىلىش كېرەك؟ دەل مۇشۇ ۋاقىتتا يېڭىدىن سايلاپ چىقىلغان يېزىلىق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتىدىكى رەھبەرلەر 1986 - يىلى تارقىتىلغان «ھۆججەت»نىڭ روھىنى يەنىمۇ بېيىتقان ئاساستا، ئۆز جايىنىڭ دۆلەت يولى 218 - لىنىيىسىنىڭ بويىغا جايلاشقانلىق جۇغراپىيىلىك ئەۋزەللىكىنى چىقىش قىلىپ، ئۈچ يىلدا «يەككە تىجارەت بىلەن شۇغۇللىنىدىغان ئائىلىدىن 1000نى، قاتناش - ترانسپورت كەسپى ئائىلىسىدىن 1000نى، ھويلا - ئارام ئىگىلىكى بىلەن شۇغۇللىنىدىغان ئائىلىدىن 1000نى، باقمىچىلىق بىلەن شۇغۇللىنىدىغان ئائىلىدىن 2000 نى بارلىققا كەلتۈرۈش» ستراتېگىيىسىنى ئوتتۇرىغا قويدى ھەمدە ئېتىز - ئېرىق ئاساسىي قۇرۇلۇشىغا سېلىنىدىغان سېلىنمىنى كۆپەيتىش، تۆۋەن ھوسۇللۇق ئېتىزلارنى ئۆزگەرتىش ۋە ئېرىقچىلىق قۇرۇلمىسىنى تەڭشەش بويىچە بىر قاتار مۇھىم تەدبىر تۈزۈپ چىقتى. ئەمدى گەپ ئەمەلىي ئىشلەشتە قالدى، يېزىلىق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى دېھقان، چارۋىچىلارنى تېزرەك بېيىتىش ئۈچۈن بازار ئىگىلىكىگە يۈزلىنىشتىن

ئۈچۈنلۈقلارغا زور ئىشەنچ ۋە ئۈمىد بەخش ئېتىپ، ئۇلارنىڭ قىزغىنلىقىنى ھەسسىلەپ ئاشۇردى. يېزىلىق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتىمۇ دەرھال ھەرىكەتكە كېلىپ، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ باقمىچىلىقنى مۇھىم نۇقتا قىلغان قوشۇمچە كەسىپ بىلەن شۇغۇللىنىشىغا مەدەت بېرىدىغان بىر يۈرۈش ئېتىبار بېرىش سىياسەتلىرىنى تۈزۈپ، يولغا قويدى. يەككە تىجارەت بىلەن شۇغۇللانغان دېھقانلاردىن ئۈچ يىلغىچە باج ئالماسلىق، باقمىچىلىق كەسپىي ئائىلىلىرىگە قورۇ - قوتان يېرىنى ھەقسىز ئاجرىتىپ بېرىش، باشقا جايلارغا گۆش يۆتكەش، سېتىش رەسمىيەتلىرىنى ئاددىيلاشتۇرۇش قاتارلىق كونكرېت تەدبىرلەرنى قوللاندى. بۇنىڭ بىلەن يېزا بويىچە دېھقان، چارۋىچىلار ئارىسىدا قوشۇمچە كەسىپ بىلەن شۇغۇللىنىش قىزغىنلىقى كۆتۈرۈلدى.

«تاما - تاما كۆل بولۇر» دېگەندەك ئايلار، يىللارنىڭ ئۆتۈشى بىلەن بۇ يېزىدا قوشۇمچە كەسىپ بىلەن شۇغۇللىنىدىغانلار تەدرىجىي تەرەققىي قىلىپ، بۈگۈنكى كۈنگە كەلگەندە زور قوشۇنغا ئايلاندى. 1996 - يىلىنىڭ ئاخىرىغا كەلگەندە يېزا بويىچە قاتناش - ترانسپورت كەسپىي ئائىلىسى 940كە، باقمىچىلىق كەسپىي ئائىلىسى 3160قا، يەككە تىجارەتچىلەر ئائىلىسى 804كە، ھويلا- ئارام ئىگىلىكى بىلەن شۇغۇللىنىدىغان نۇقتىلىق ئائىلىلەر 920گە يەتتى.

ئابلاش كەنتىنىڭ چەكسىز كەتكەن كۆزگى بۇغداي ئېتىزلىقىدا يېزا باشلىقى ماۋەنيۇ (خۇيزۇ)يېزىنىڭ ھازىرقى تەرەققىياتى ئۈستىدە توختىلىپ ماڭا ناھايىتى ئېپتىخارلانغان ھالدا مۇنداق دېدى:

— يېزىمىز تىپىك يېزا ئىگىلىك يېزىسى، يېزىمىزنىڭ ئىقتىسادىي ئاساسى بىر قەدەر ئاجىز، ئۇنىڭ ئۈستىگە كۆپ يىللاردىن بېرى نوقۇل ھالدا دېھقانچىلىقنى تەكىتلەپ، باشقا كەسىپلەرگە سەل قارالغاچقا، باشقا كەسىپلەر ئانچە روناق تاپمىغان ۋە بۇ دېھقانلارنىڭ ھاللىق سەۋىيىگە يۈرۈش قىلىشىغا ئېغىر توسالغۇ بولۇپ كەلگەنىدى. پارتىيە 11 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 3 - ئومۇمىي يىغىنىدىن كېيىن بىز ئىدىيىنى ئازاد قىلىپ، تونۇشنى بىرلىككە كەلتۈرۈپ، ئۆز يېزىمىزنىڭ ئوت - چۆپ بايلىقى مول بولۇش ۋە قاتناش قۇلايلىق بولۇشتەك ئەۋزەللىكىدىن تولۇق پايدىلىنىپ، باقمىچىلىق مۇھىم نۇقتا، يېزا - بازار كارخانىلىرى زۆرۈر تولۇقلىما ۋە مۇلازىملىق كەسىپلىرى قوشۇمچە قىلىنغان ئىگىلىك قۇرۇلمىسى بەرپا قىلىش يولىدا باشتىن - ئاخىر تەۋرەنمەي چىڭ تۇردۇق. بولۇپمۇ يېزىمىزنىڭ شاخ- شۇمبا ئارقىلىق كالا بېقىشتىكى ئۈلگە كۆرسىتىدىغان

ئەگىشىپ يېزىمىزدا يەم - خەشەك تەييارلايدىغان كەسپىي ئائىلىلەرمۇ تېز كۆپەيدى. ھازىر يېزا بويىچە 130 ئائىلىلىك دېھقان ئوت - چۆپ توغراش ماشىنىسى سېتىۋالدى. بۇ ماشىنىلار بىلەن يىلىغا تەخمىنەن 15 مىڭ توننا ئەتراپىدا يەم - خەشەك تەييارلىغىلى بولىدۇ. دەسلەپكى مۆلچەرگە قارىغاندا، بۇ يىل يېزىمىزنىڭ سانائەت، يېزا ئىگىلىك ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتى 170 مىليونغا، دېھقانلارنىڭ كىشى بېشىغا توغرا كەلگەن ئوتتۇرىچە ساپ كىرىمى 1700 يۈەنگە يېتىشى مۆلچەرلەنمەكتە، دېھقانلارنىڭ كىشى بېشى كىرىمى ئىچىدە ئۇلارنىڭ باقمىچىلىقتىن قىلغان كىرىمى تەخمىنەن % 15نى ئىگىلەيدۇ.

— يېزا - بازار كارخانىلىرىنى تەرەققىي قىلدۇرۇشتا قانداق تەدبىر قوللاندىڭلار؟ - دەپ سورىدىم مەن يېزا باشلىقى ماۋەنيۈنگە سۆز قىستۇرۇپ.

— ئىلگىرى يېزا - بازار كارخانىلىرى يېزىمىزدىكى رەھبىرىي كادىرلاردىن تارتىپ، دېھقانلارغىچە بىر يېڭى ئىش ئىدى. گەرچە بىز يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ يېزا ئىگىلىكىنى تەرەققىي قىلدۇرۇش، دېھقان، چارۋىچىلارنى ھاللىق سەۋىيىگە يەتكۈزۈشتىكى رولىنى چوڭقۇر تونۇپ يەتكەن بولساقمۇ، لېكىن ئۇنى قانداق قۇرۇش، كىم مەسئۇل بولۇپ قۇرۇش، قانداق مەھسۇلات ئىشلەپ چىقىرىدىغان زاۋۇت قۇرۇش، كارخانىنى قانداق باشقۇرۇش دېگەنلەردىن خەۋەرسىز ئىدۇق، شۇڭا بىز ئاۋۋال دېگىز ياقىسىدىكى ئىقتىسادىي تەرەققىي قىلغان رايونلارغا بېرىپ ئۆگىنىپ كېلىش، ئۆزىمىزنىڭ ئەمەلىيىتىنى چىقىش قىلىش ئۇسۇلى بويىچە ئىش كۆردۇق. يېزا - بازار كارخانىلىرىنى قۇرغۇچىلارغا يەر، قەرز پۇل قاتارلىق جەھەتلەردە ئېتىبار بېرىش بىلەن بىللە، ئۇلارنىڭ مەبلەغ، تېخنىكا ۋە ئىختىساسلىق خادىملارنى كىرگۈزۈشىگە پائال ياردەم بەردۇق. يېزا - بازار كارخانىلىرىنى پەن- تېخنىكا ۋە ئۇچۇر مۇلازىملىقى بىلەن تەمىنلەش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەپ، بازارنى يېتەكچى قىلىپ كەلگۈسىنى كۆزلەپ كارخانا قۇردۇق. نەتىجىدە يېزا - بازار كارخانىلىرى تېز تەرەققىي قىلىپ، ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتى ۋە باج- پايدا جەھەتتە ئىلى ئوبلاستى بويىچە ئالدىنقى قاتارغا ئۆتتى. ھازىر يېزىمىز بويىچە يېزا - بازار كارخانىسى 185كە، ئۇنىڭدا ئىشلەيدىغانلار 2000 كىشىگە، ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتى 40 مىليون يۈەنگە يەتتى، يېزا بويىچە يېزا - بازار

يەنە 600 دىن ئارتۇق كالا، 100دىن ئارتۇق قوي بورداۋاتىمەن. بورداقچىلىق بىلەن شۇغۇللانغان 12 يىلدا ئېرىشكەن ئومۇمىي ساپ پايدام 600 مىڭ يۈەنگە يېتىشى مۇمكىن، ھازىرقى مۇقىم مۈلكىمنىڭ قىممىتى 180 مىڭ يۈەندىن ئاشىدۇ.

— ئەسقەر، - دەپ سۆز قىستۇردى مۇئاۋىن شۇجى خاشيۇلى، - بورداقچىلىق بىلەن شۇغۇللانغاندىن بۇيان يېزىمىزدىكى ھەر مىللەت خەلقى ئۈچۈن نۇرغۇن ياخشى ئىشلارنى قىلىپ بەردى. ھەر يىلى ئۈچۈن كەنتىدىكى نامرات دېھقانلارنىڭ پەرزەنتلىرىدىن 20 نەچچىنى مۇئاش بېرىپ ئۆزىنىڭ بورداقچىلىق مەيدانىدا ئىشلىتىدۇ، ھەر يىلى ھېيت- بايرام مەزگىللىرىدە نامرات ئائىلىلەرگە نەچچە ئون توننا كۆمۈر، نەچچە ئون تۇياق چارۋا- مال قاتارلىقلارنى ھەقسىز تارقىتىپ بېرىدۇ، ھازىرغىچە ئۇ نامرات ئائىلىلەرگە بەرگەن نەرسىلەرنىڭ قىممىتىنى ھېسابلىساق 30 - 20 مىڭ يۈەندىن ئېشىپ كېتىدۇ.

خاشيۇلى سۆزلەۋاتقاندا ئەسقەر خۇددى كىچىك بالىدەك قىزىرىپ كەتتى. دەل شۇ چاغدا ئىچكىرىكى ئۆيدىن تېلېفوننىڭ جىرىڭلىغان ئاۋازى ئاڭلىنىپ قالدى، ئەسقەر يېنىك بىر ئۇھ تارتىپ، ئىچكىرىكى ئۆيگە قاراپ ماڭدى.

— تېلېفون ئورنىتىۋاپسىزدە؟! - دەپ سورىدىم مەن.

— ھەئە، بىزدەك مۇشۇ ئىشنىڭ نېنىنى يەيدىغان ئادەمنىڭ قولىقى ئۇزۇن بولمىسا بولمايدىكەن، - دەپ چاقچاق قىلدى ئۇ.

مەن ئۇنىڭ كەچۈرمىشلىرىنى ئاڭلىغاندىن كېيىن، ئۇنىڭ دادىللىقى ۋە پىلان - تەدبىرلىك ئىكەنلىكىگە

مەن يېزا باشلىقى ماۋەنيۇ بىلەن خوشلىشىپ قويۇش مەقسىتىدە ئىشخانىسىغا كىردىم. بۈگۈن ئۇنىڭ كەيپى تولىمۇ چاغ بولسا كېرەك، مېنى كۆرۈپ تېخىمۇ جانلىنىپ كەتتى:

— يېزىمىزدىكى ئۆزگىرىشلەرنى نەچچە كۈندىن بېرى ئۆز كۆزىڭىز بىلەن كۆردىڭىز. دەرۋەقە، مۇشۇ بىر نەچچە يىلدىن بۇيان يېزىمىزنىڭ تەرەققىياتى تېز بولدى. 80- يىللارنىڭ بېشىدا يېزىمىزدا دۆلەت يولى 218 - لىنىيىسىنى ھېسابقا ئالمىغاندا بىر كىلومېتىرمۇ ئاسفالت يول يوق ئىدى، ھازىر كەنتلەر بىلەن كەنتلەر ئارىلىقىدىكى يوللار ئاسفالتلاشتۇرۇلدى، 440 ئائىلىلىك دېھقان ئۆيلىرىگە تېلېفون ئورناتتى، راست گەپنى ئېيتسام، بىز مۇشۇ ئون نەچچە يىلدىن بۇيان تاپقان- تەرگىنىمىزنى ئىككىلا ئىشقا ئىشلەتتۇق. بىرى، سودا بازىرى قۇردۇق. يەنى 3 مىليون يۈەندىن ئارتۇق مەبلەغ سېلىپ يېزا بويىچە بەش يەرگە سودا بازىرى قۇردۇق. يەنە بىرى، مەكتەپلەرنىڭ ئوقۇتۇش شارائىتىنى ياخشىلىدۇق. يەنى 6 مىليون يۈەندىن ئارتۇق مەبلەغ سېلىپ ھەرقايسى مەكتەپلەرنىڭ سىنىپ، تەجرىبىخانا ۋە ئىشخانا بىنالىرىنى يېڭىلىدۇق. بۇ ئەۋلادلىرىمىزنىڭ كەلگۈسى ئىستىقبالىغا مۇناسىۋەتلىك زور ئىش. بۇ ئىشلارغا ھەرگىزمۇ سەل قاراشقا بولمايدۇ.

كەچكۈز شامىلىدا يالىڭاچلانغان يول بويىدىكى سۆۋۈادان تېرەكلەر، چەكسىز سالا ئېتىزلاردىكى ياپيېشىل كۆزگى بۇغداي مايسىلىرىمۇ لەرزان چايقىلىۋاتاتتى. مەن بۇ گۈزەل مەنزىلەرگە تويماي قارىغىنىمچە ئۆز- ئۆزۈمگە ئاستا پىچىرلىدىم:

— خەير - خوش ئۈچۈنلۈقلار، بەخت، زەپەر- نۇسرەت سىلەرگە مەڭگۈ يار بولسۇن!!

قىسقا خەۋەرلەر

△ ئاقسۇ ۋىلايىتىنىڭ نۇقتىلىق قۇرۇلۇشى بولغان كۆكيار كۆكەرتىش قۇرۇلۇشىدا 10 نەچچە يىلدىن بۇيان، 17 قېتىم قۇرۇلۇش قىلىنىپ، كۆكەرتىلگەن كۆلەم 30 مىڭ موغا يەتتى.

تۇرسۇن ئېلى

△ توققۇزتارا ناھىيە دۆڭمەھەللە يېزىسى يېقىندا يەتتە قارار باغۋەنچىلىك تېخنىكا بىلىملىرى بويىچە تەربىيىلەش كۇرسى ئاچتى.

ئەركىن شەمشى

△ قەشقەر كونىشەھەر ناھىيە بەشكېرەم يېزىسى بۇ يىل 3 - ئاينىڭ 20 -، 21 - كۈنلىرى يېزىنىڭ تاغ ئاغزى كەنت تەۋەسىدىكى باغۋەنچىلىك مەيدانىغا 48 مىڭ 600 تۈپ ئۆرۈك كۆچىتى، 49 مىڭ 620 تۈپ تېرەك كۆچىتى، 33 مىڭ 100 تۈپ جىگدە ھەم قارىياغاچ كۆچىتى تىكتى.

ھاپىزجان مۇھەممەت

△ قاراقاش ناھىيىسىنىڭ قويچى يېزىسى بۇ يىل 3 - ئاينىڭ 21 - كۈنىگىچە 60 مىڭ 480 تۈپ تېرەك، 15 مىڭ 200 تۈپ جىگدە كۆچىتى تىككەندىن سىرت يېڭىدىن ئۆزگەرتىلگەن ھويلا - ئارامىلاردىكى 6400 تۈپ ئۆرۈك، 10 مىڭ 200 تۈپ شاپتۇل، 15 مىڭ 150 تۈپ ھەر خىل مېۋىلىك دەرەخلەرنى ئۆلىدى. يەنە 114 مىڭ 430 تۈپ ھەر خىل مېۋە كۆچىتى تىكتى.

جاپپار ئۆمەر، ئاينۇر ياسىن

تۇرپان ۋىلايىتى «ئۈچنى يېزىلارغا يۆزلەندۈرۈش» پائالىيىتىنى كەڭ قانات يايدۇرۇپ، دېھقان - چارۋىچىلارنىڭ قىزغىن ئالقىشىغا ئېرىشتى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **مۇھەممەت سېيتنىياز** خەۋەر قىلىدۇ: تۇرپان ۋىلايىتى ئۆتكەن يىل قىشتىن باشلاپ مەدەنىيەت، پەن- تېخنىكا، سەھىيىنى يېزىلارغا يۆزلەندۈرۈش پائالىيىتىنى كەڭ قانات يايدۇرۇپ، دېھقان- چارۋىچىلارنىڭ قىزغىن ئالقىشىغا ئېرىشتى.

ۋىلايەتلىك پارتكوم، مەمۇرىي مەھكىمە بۇ پائالىيەتنى ياخشى ئېلىپ بېرىش ئۈچۈن، مەخسۇس ھۆججەت چۈشۈرۈپ، پائالىيەتنىڭ مەزمۇنى، پىلان - تەدبىرنى ئورۇنلاشتۇرغان ئىدى. پائالىيەت داۋامىدا رەھبىرىي كادىرلار باشلامچى بولۇپ ئىشخانا، ئۆيلىرىدە ساقلاۋاتقان كىتاب، ژۇرناللارنى يېزا مەدەنىيەت ئۆيلىرىگە ئىئانە قىلدى. ھەرقايسى ئىدارە، ئورۇنلاردىكى ئىشچى - خىزمەتچىلەرمۇ كىتاب- ژۇرنال ۋە مەدەنىيەت بۇيۇملىرىنى ئىئانە قىلىشقا ئاكتىپ ئاۋاز قوشتى. مەدەنىيەت ئورۇنلىرى 10 مىڭ پارچىدىن كۆپرەك كىتاب - ژۇرنال سېتىۋېلىپ، يېزا ، كەنت مەدەنىيەت پونكىتلىرىغا تارقىتىپ بەردى. سەنئەت ئۆمەكلىرى مەزمۇنى ساغلام، دېھقان - چارۋىچىلار ياخشى كۆرىدىغان سەنئەت نومۇرلىرىنى يېزا، كەنتلەردە قويۇپ، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ قىزغىن ئالقىشىغا ئېرىشتى.

ھەر دەرىجىلىك پەن - تېخنىكا كومىتېتلىرى پەن - تېخنىكا خادىملىرىنى يېزا ، كەنتلەرگە دېھقان - چارۋىچىلارغا ئىلمىي ئۇسۇلدا ئۈزۈم تاللىرىنى پەرۋىش قىلىش، چارۋا مال بورداش، كېۋەز، كۆكتات تېرىش، سورت يېتىشتۈرۈش توغرىسىدا مەسلىھەت بېرىشكە ئەۋەتتى. دېھقان، چارۋىچىلارغا 25 مىڭ پارچىدىن كۆپرەك پەن- تېخنىكا ئاممىباب كىتاب، ژۇرنال تارقىتىپ بەردى. ھەرقايسى سەھىيە، داۋالاش ئورۇنلىرى چەت، نامرات يېزا - بازارلارغا داۋالاش ئەترەتلىرىنى ئەۋەتتى. ئۇلار يېزا- بازارلاردا 10 مىڭ ئادەم (قېتىم) كېسەل كۆردى ۋە داۋالىدى.

چەرچەن خەلقىنىڭ مەنىۋى تۇرمۇشى جانلاندى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئابدۇراخمان قاسىم** خەۋەر قىلىدۇ: يېقىندىن بۇيان تەكلىماكان قۇملۇقىنىڭ غەربىي جەنۇبىغا جايلاشقان چەرچەن ناھىيىسىدە تۈرلۈك مەدەنىيەت پائالىيەتلىرى جۇش ئۇرۇپ راۋاجلىنىپ، ھەر مىللەت خەلقىنىڭ مەنىۋى تۇرمۇشى كۈنسايىن جانلاندى.

بۇ ناھىيە ماددىي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى چىڭ تۇتۇش بىلەن بىللە، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغىمۇ ئالاھىدە ئەھمىيەت بېرىپ، ناھىيە مالىيىسىدە قىيىنچىلىق بولۇۋاتقان ئەھۋالدىمۇ، 13 مىليون يۈەن سەرپ قىلىپ، 13 يېزا، مەيداندا مەدەنىيەت پونكىتى، كەنتلەردە 61 مەدەنىيەت ئۆيى قۇردى. ئۈچ تەرەپ مەبلەغ توپلاش يولى بىلەن 3 مىليون 200 مىڭ يۈەن توپلاپ، مەدەنىيەت ئۆيلىرى ۋە مەدەنىيەت پونكىتلىرىنىڭ ئەسلىھەلىرىنى تولۇقلىدى. نۆۋەتتە بۇ مەدەنىيەت ئۆيلىرى ۋە پونكىتلىرى دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ساۋات چىقىرىدىغان، پەن- تېخنىكا ئۆگىنىدىغان، ئىلمىي ئۇسۇلدا تېرىقچىلىق قىلىش ھەققىدە مەسلىھەت ئالىدىغان سورۇنىغا ئايلاندى. ئۆتكەن يىلنىڭ بېشىدىن بۇ يىل 2-ئاينىڭ ئاخىرىغا قەدەر ناھىيە بويىچە 23 مىڭ دېھقان، چارۋىچى ساۋات چىقاردى. 63 قېتىم تۈرلۈك تەنتەربىيە پائالىيىتى ئۆتكۈزۈلدى. ناھىيىلىك سەنئەت ئۆمىكى پىلانلىق تۈگۈت، قانۇن ساۋاتلىرىنى ئومۇملاشتۇرۇش، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى، ھاللىق سەۋىيىگە يېتىشنى ئاساسىي مەزمۇن قىلغان ئەدەبىيات - سەنئەت نومۇرى تەييارلاپ، يېزا، قىشلاقلاردا 65 مەيدان ئويۇن قويۇپ، 50 مىڭ ئادەم (قېتىم) دېھقان، چارۋىچىغا مەنىۋى ئوزۇق بەردى. ناھىيىلىك پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمى، شىنخۇا كىتابخانىسى قاتارلىق ئورۇنلار 20 مىڭدىن ئارتۇق پەن - تېخنىكا ۋە ئەخلاق تەربىيىسىگە ئائىت كىتاب - ژۇرنالنى چەت، يىراق يېزا - قىشلاقلارغا يەتكۈزۈپ بەردى. ناھىيە يەنە

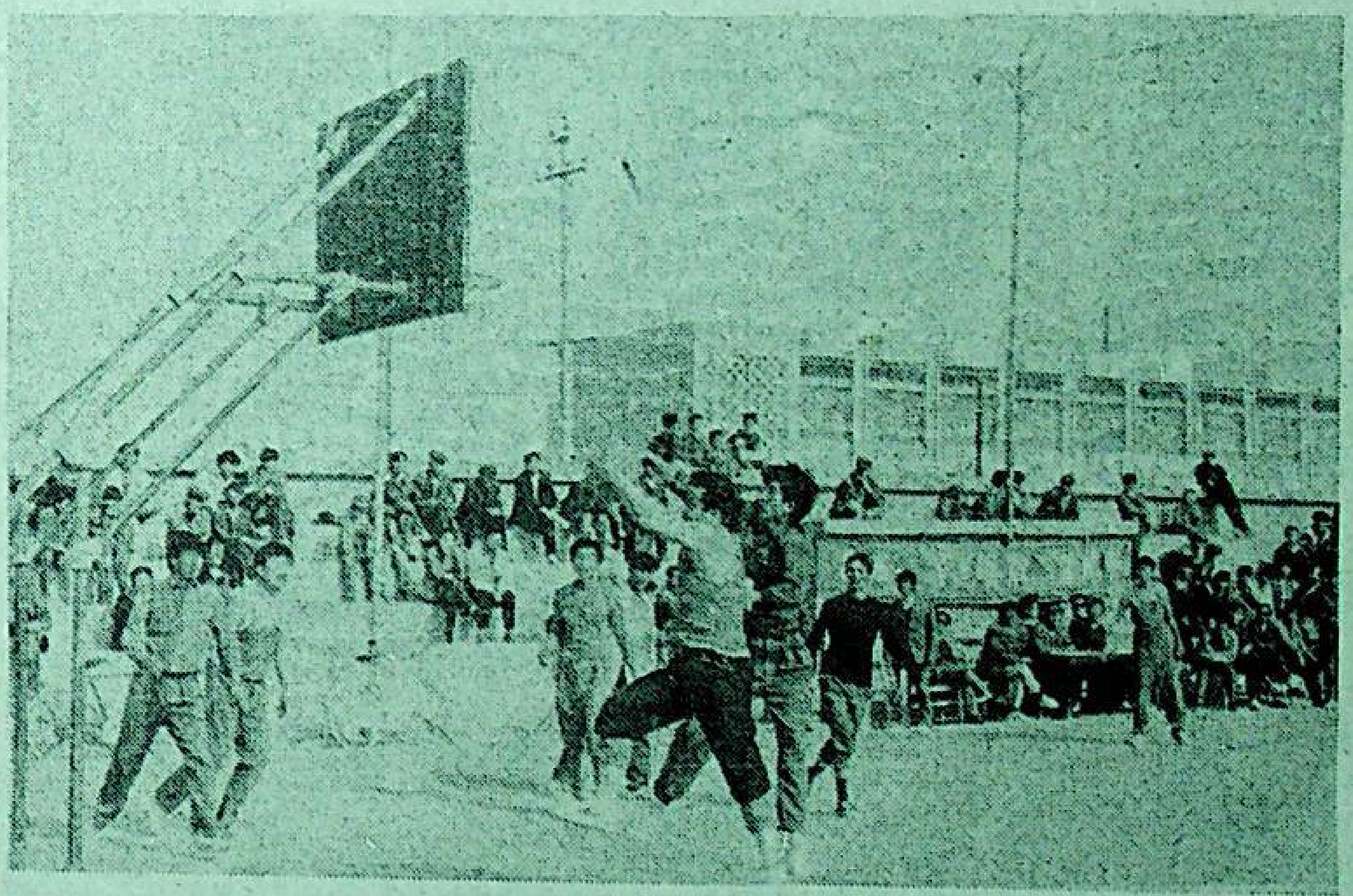

چاقىلىق ناھىيىلىك مەدەنىيەت - تەنتەربىيە ئىدارىسى ناھىيىدىكى ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى، ئىتتىپاق كومىتېتى، ئاياللار بىرلەشمىسى قاتارلىق ئاممىۋى تەشكىلاتلار بىلەن بىرلىكتە ھەر يىلدىكى ھېيت - بايرام خاتىرە كۈنلەردە تۈرلۈك ئاممىۋى مەدەنىيەت، تەنتەربىيە پائالىيەتلىرىنى ئېلىپ بېرىشنى ئىزچىل داۋاملاشتۇرۇپ، ئاممىنىڭ مەنىۋى تۇرمۇشىنى جانلاندۇردى.

سۈرەتتە: «1 - ماي» ئەمگەكچىلەر بايرىمى ھارپىسىدا ئۆتكۈزۈلگەن ئىشچى - خىزمەتچىلەر ۋاسكېتبول مۇسابىقىسى.

تۇردى ھاشىم فوتوسى

قەشقەر تاشيول باش ئۆچاستكىسى ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ مەدەنىيەت، تېخنىكا ساپاسىنى ئۆستۈرۈشكە ئەھمىيەت بەردى

ئىختىيارىي مۇخبىرلىرىمىز **يۈسۈپجان ھۈسەيىن، ئوبۇلقاسىم** خەۋەر قىلىدۇ: قەشقەر تاشيول باش ئۆچاستكىسى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ پەن - مەدەنىيەت، تېخنىكا ساپاسىنى ئۆستۈرۈشنى ئالدىنقى ئورۇنغا قويۇپ، مەبلەغ يېتىشمەيۋاتقان ئەھۋالدىمۇ پەن - مەدەنىيەت، مائارىپ سېلىنمىسىنى يىلدىن - يىلغا كۆپەيتىپ، ئىشچى- خىزمەتچىلەرنىڭ ساپاسىنى ئومۇميۈزلۈك ئۆستۈردى. بۇنىڭغا ئەگىشىپ باش ئۆچاستكىنىڭ ئىككى مەدەنىيەت بەرپا قىلىش ئىشلىرىدا يېڭى يۈكسىلىش بولدى.

قەشقەر تاشيول باش ئۆچاستكىسىدا 1200 دىن ئارتۇق ئىشچى - خىزمەتچى بار، ئاز سانلىق مىللەت ئىشچى - خىزمەتچىلىرى 85 % نى ئىگىلەيدۇ. باش ئۆچاستكا يېقىنقى يىللاردىن بۇيان پەن، مائارىپ ئارقىلىق تاشيول ئىشلىرىنى گۈللەندۈرۈشنى ئاساسلىق خىزمەت قاتارىدا تۇتۇپ ياخشى ئۈنۈمگە ئېرىشتى. باش ئۆچاستكىنىڭ ئەھمىيەت بېرىشى ئارقىسىدا، 69 كىشى ئالىي تېخنىكومدىن يۇقىرى ئوقۇش تارىخىغا، 114 كىشى ئوتتۇرا تېخنىكوم ئوقۇش تارىخىغا ئىگە بولدى. ئۇلار ھازىر باش ئۆچاستكىغا قاراشلىق ھەرقايسى ئورۇنلاردا كەسپىي تايانچلاردىن بولۇپ قالدى. بۇ باش ئۆچاستكا مەبلەغ قىس ئەھۋالدا 278 مىڭ يۈەن ئاجرىتىپ ئىشچى- خىزمەتچىلەرنىڭ پەرزەنتلىرىدىن 169 كىشىنى مەكتەپلەرگە ئەۋەتىپ تەربىيىلىدى. كەسپىنى سۆيىدىغان، ئوقۇشقا قىزىقىدىغان ئىشچى - خىزمەتچىلەرنى ئۆز كەسپىگە ماس كېلىدىغان چوڭلار ئالىي مەكتەپلىرى ۋە ئوتتۇرا تېخنىكوملاردا ئوقۇشقا ئىلھاملاندۇردى. ئوقۇشنى لاياقەتلىك پۈتتۈرۈپ كەلگەندىن كېيىن ئۇلارنىڭ ئوقۇش مەزگىلىدىكى ئىش ھەققىنى بەلگىلىمە بويىچە بەرگەندىن باشقا، ئوقۇش راسخوتلىرىنىمۇ ئاتچوت قىلىپ بەردى. بۇلتۇر بىر يىل ئىچىدە 30 نەچچە كىشى چوڭلار ئالىي مەكتەپلىرىگە ئىمتىھان بېرىپ كىردى، يەتتە كىشى قاتناش نازارىتى ئاچقان ئوتتۇرا تېخنىكوم سىنىپىغا بىلىم ئاشۇرۇشقا باردى. بۇ باش ئۆچاستكا يەنە 1995- يىلدىن باشلاپ قاتناش مىنىستىرلىكى تېلېۋىزىيە ئوتتۇرا تېخنىكومى شىنجاڭ شۆبىسى قەشقەر تاشيول ئاسراش، قۇرۇلۇش كەسپى سىنىپى (ئۇيغۇرچە) ئاچتى، ئۇلار ئىككى يىلغىچە داۋەن باشلىقلىرى ۋە كەسپىي - تېخنىكا خادىملاردىن 200 نى تەربىيىلەشنى پىلانلىدى.

بۇ باش ئۆچاستكا ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ مەدەنىيەت، تېخنىكا ساپاسىنى ئۆستۈرۈش جەريانىدا يەنە تېخنىك ئىشچىلار شاگىرتلارنى، ياشلارنى يېتەكلەش، ئىشقا چۈشۈشتىن ئىلگىرى تەربىيىلەش، ئىش ئورنىدا تەربىيىلەش، قىسقا مۇددەتلىك كۇرسلارنى ئېچىپ تەربىيىلەش قاتارلىق كۆپ خىل شەكىللەرنى قوللىنىپ ياخشى ئۈنۈمگە ئېرىشتى. ئۇلار يېقىنقى بىرنەچچە يىلدىن بۇيان 18 قارار كۇرس ئېچىپ 320 ئوتتۇرا دەرىجىلىك ئىشچىنى تەربىيىلىدى، 80 نەپەر ياش ئىشچىنى ئىشقا چۈشۈشتىن ئىلگىرى تەربىيىلىدى، 102 داۋەن باشلىقى، 261 كەسپىي خادىمنى تەربىيىلىدى، 235 يۇقىرى دەرىجىلىك ئىشچىنى قاتناش نازارىتىنىڭ تەربىيىلىشىگە ئەۋەتتى. باش ئۆچاستكا ۋە ئۇلارغا قاراشلىق ھەرقايسى ئورۇنلار ئىشچى- خىزمەتچىلەرنىڭ مەدەنىيەت، تېخنىكا ساپاسىنى ئۆستۈرۈشكە ئەھمىيەت بەرگەنلىكتىن، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ساپاسى ئومۇميۈزلۈك ئۆستى، بۇنىڭغا ئەگىشىپ باش ئۆچاستكىنىڭ ئىككى مەدەنىيەت بەرپا قىلىش ئىشلىرىدا يېڭى يۈكسىلىش بولدى. بۇ باش ئۆچاستكا ئاسراۋاتقان يوللارنىڭ بېجىرىملىق نىسبىتى يىلدىن - يىلغا ئۆستى، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى خىزمىتىدىمۇ يېڭى نەتىجىلەر بارلىققا كەلدى. بۇ باش ئۆچاستكا قاتناش مىنىستىرلىكى، ئاپتونوم رايون، قاتناش نازارىتى تەرىپىدىن كۆپ قېتىم تەقدىرلەندى.

* * * * * * * * * * * *

كەلپىن تاشيول ئۆچاستكىسى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان كۆپ خىل پائالىيەتلەرنى قانات يايدۇرۇپ، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ مەدەنىيەت تۇرمۇشىنى جانلاندۇرۇپ، ئۆچاستكىنىڭ مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى ئىلگىرى سۈردى.

سۈرەتتە: ئۆچاستكا بويىچە ئۆتكۈزۈلگەن كۆڭۈل ئېچىش پائالىيىتى.

تۇرسۇن قۇربان فوتوسى

تۇردى ھاشىم فوتوسى

يەكەن ناھىيىسى «ئۆچتە سۈپەتلىك بولۇش» خىزمىتىنى ياخشى ئىشلىدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **بۇنىياز قادىر** خەۋەر قىلىدۇ: يەكەن ناھىيىسى پىلانلىق تۇغۇت خىزمىتىدە «ئۆچتە سۈپەتلىك بولۇش» قۇرۇلۇشىنى سىناق تەرىقىسىدە يولغا قويۇپ، ياخشى ئىجتىمائىي ئۈنۈمگە ئېرىشتى.

بۇ ناھىيە 1991 - يىلى ھەر دەرىجىلىك پارتىيە، ھۆكۈمەت تارماقلىرىنىڭ قوللىشى، ناھىيىلىك ئائىلە پىلانلاشنىڭ ماسلىشىشى بىلەن سۈپەتلىك تۇغۇش، سۈپەتلىك بېقىش، سۈپەتلىك تەربىيىلەشتىن ئىبارەت «ئۆچتە سۈپەتلىك بولۇش» قۇرۇلۇشىدا ئاپتونوم رايون بويىچە سىناق قىلىنغان ناھىيىلەر قاتارىغا كىرگۈزۈلگەنىدى. شۇنىڭدىن كېيىن ناھىيىلىك پارتكومنىڭ بىر مۇئاۋىن شۇجىسى ۋە بىر مۇئاۋىن ھاكىمنىڭ مەسئۇللۇقىدا «ئۆچتە سۈپەتلىك بولۇش» قۇرۇلۇشىغا رەھبەرلىك قىلىش گۇرۇپپىسى قۇرۇلۇپ، بۇ خىزمەت پۇختا تەشكىلىي ئاساسقا ئىگە قىلىندى. ناھىيىلىك پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى «ئۆچتە سۈپەتلىك بولۇش» قۇرۇلۇشىنىڭ تەلىپى بويىچە ناھىيىنىڭ «ئۆچتە سۈپەتلىك بولۇش قۇرۇلۇشىنى يولغا قويۇش لايىھىسى»نى تۈزۈپ چىقىپ، بۇ تۈرنىڭ ئىلمىي، سىستېمىلىق ئاساستا قانات يايدۇرۇلۇشىنى ئىلگىرى سۈردى. ناھىيە بازىرىدا مەسلىھەت بېرىش مۇلازىمەت نۇقتىسى قۇرۇپ، «ئۆچتە سۈپەتلىك بولۇش» تەربىيىسى بويىچە 315 قېتىم مەسلىھەت بەردى. 35 سان قارا دوسكا گېزىتى چىقاردى. 13 مىڭ 742 ئائىلىگە تەكشۈرۈش كارتوچكىسى تۇرغۇزدى، 137 ئائىلىگە سۈپەتلىك تۇغۇش، سۈپەتلىك بېقىش، سۈپەتلىك تەربىيىلەش توغرىسىدا مەسلىھەت بەردى. 113 بالىنىڭ سالامەتلىكىنى تەكشۈرۈپ، 124 ئائىلە باشلىقىنىڭ بالىلارنى سۈپەتلىك تەربىيىلەش توغرىسىدا سورىغان سوئاللىرىغا جاۋاب بەردى. سەھىيە ئورۇنلىرى 3000 پارچىدىن ئارتۇق «ئۆچتە سۈپەتلىك بولۇش» قۇرۇلۇشىغا دائىر كىتاب، 4500 پارچىدىن ئارتۇق تەشۋىقات ۋە رەقىسى تارقاتتى. بۇ ئارقىلىق ناھىيىنىڭ پىلانلىق تۇغۇت، بالىلار، ئۆسمۈرلەر خىزمىتى سۈپەت جەھەتتە مۇنتىزىملىشىش، قېلىپلىشىش ئىزىغا سېلىنىپ، نوپۇسنىڭ ساپاسىمۇ يىلدىن - يىلغا يۇقىرى كۆتۈرۈلدى.

... يىراق يېزا - قىشلاقلارغا يەتكۈزۈپ بەردى. ناھىيە يەنە دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ رادىئو ئاڭلاش، تېلېۋىزور كۆرۈش ئارزۇسىنى ئىشقا ئاشۇرۇش ئۈچۈن، 1 مىليون 800 مىڭ يۈەن مەبلەغ توپلاپ، تاغلىق رايون ۋە ناھىيىدىن يىراق بولغان تاتاراڭ يېزىسىغا سۈنئىي ھەمراھ ئارقىلىق ئۇلاپ تارقىتىش پونكىتى قۇرۇپ بەردى. ھازىر بۇ ناھىيىنىڭ رادىئو بىلەن قاپلىنىش نىسبىتى % 95 كە، تېلېۋىزور بىلەن ئومۇملىشىش نىسبىتى % 87 كە يەتتى.

مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغا بولغان باشقۇرۇش كۈچەيتىلىپ، سېلىنما كۆپەيتىلگەنلىكتىن، ناھىيە بويىچە % 95 دېھقان، چارۋىچى ھەر خىل مەدەنىيەت پائالىيىتىگە قاتنىشالايدىغان بولدى.

ئۈرۈمچى ئىجتىمائىي كەسپىي ئوتتۇرا تېخنىكومى ئوقۇتقۇچىلارنىڭ «قوش تىللىق» بولۇش خىزمىتىنى چىڭ تۇتتى

ئۆز مۇخبىرىمىز **تۇردى قادىر نازىرى** خەۋەر قىلىدۇ: ئۈرۈمچى ئىجتىمائىي كەسپىي ئوتتۇرا تېخنىكومى 1993 - يىلدىن بۇيان مەكتەپنىڭ ئوقۇش - ئوقۇتۇش ئىشلىرىنى يەنىمۇ ئىلگىرى سۈرۈش، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى يەنىمۇ كۈچەيتىش ئۈچۈن ئوقۇتقۇچىلارنىڭ «قوش تىللىق» بولۇش خىزمىتىنى چىڭ تۇتۇپ ئىشلەپ ئۈنۈم ھاسىل قىلدى.

بۇ مەكتەپتە ئۇيغۇر، قازاق، قىرغىز، ئۆزبېك ۋە تاتار قاتارلىق مىللەتلەردىن 30 ئوقۇتقۇچى بار. مەكتەپ رەھبەرلىكى مەكتەپنىڭ ئوقۇش-ئوقۇتۇش ئىشلىرىنى يەنىمۇ ئىلگىرى سۈرۈش، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى يەنىمۇ كۈچەيتىش ئۈچۈن 1993 - يىلدىن باشلاپ مەكتەپلەر بىلەن ئالاقىلىشىپ، ئۇيغۇر تىلى ۋە ئۇيغۇر تىلى گرامماتىكىسىنى پۇختا بىلىدىغان پېشقەدەم خەنزۇ ئوقۇتقۇچىلارنى تەكلىپ قىلىپ، ھەپتىدە ئالتە سائەت خەنزۇ تىلى دەرسى ئۆتۈشكە ئورۇنلاشتۇردى ۋە دەرس پىلانىنى مۇۋاپىق تۈزۈپ، خەنزۇ تىلى دەرسىنىڭ تولۇق ۋە ۋاقتىدا ئۆتۈلۈشىگە كاپالەتلىك قىلدى. دەرسلەرنىڭ ئۆتۈلۈش ئەھۋالىنى ئارىلاپ تەكشۈرۈپ، قەرەللىك خۇلاسە قىلىشنى يولغا قويۇپ، ساقلانغان مەسىلىلەرنى ۋاقتىدا تۈزەتتى. ئوقۇتقۇچىلارغا خەنزۇ تىل - يېزىقىنى ئۆگىنىشنىڭ مۇھىملىقى، ئەھمىيىتىنى چۈشەندۈرۈپ، ئۇلارنىڭ ئۆگىنىش قىزغىنلىقىنى يۇقىرى كۆتۈردى. ئايدا بىر نۆۋەت ئىمتىھان ئېلىش ۋە پەسىلدە بىر نۆۋەت زېھىن سىناش مۇسابىقىسى ئۆتكۈزۈش ئارقىلىق ئوقۇتقۇچىلارنىڭ خەنزۇ تىل - يېزىقىنى ئۆگىنىش، ئىشلىتىش ئىقتىدارىنى سىناپ تۇردى. نەتىجىدە ئوقۇتقۇچىلارنىڭ خەنزۇ تىلى سەۋىيىسى يىلمۇ يىل ئۆستى.ھازىر بۇ مەكتەپتىكى ئوقۇتقۇچىلارنىڭ خەنزۇ تىل - يېزىقنى ئۆزلەشتۈرۈش نىسبىتى % 90 كە يەتتى.

* * * * * * * * * * * * * * *

قانداق قىلغاندا ياخشى سىنىپ تەربىيىچىسى بولغىلى بولىدۇ؟

ئەيساجان ئېلى

ئوقۇتقۇچىلىق خىزمىتى، جۈملىدىن سىنىپ تەربىيىچىلىك خىزمىتى مەكتەپنىڭ ئوقۇش - ئوقۇتۇش ئىشلىرىدىكى ئەڭ شەرەپلىك، لېكىن ئەڭ مۈشكۈل، مۇرەككەپ خىزمەت. بولۇپمۇ ئالىي مەكتەپ، تېخنىكۇملاردىكى ئۆز خىراجىتى بىلەن ئوقۇيدىغان ئوقۇغۇچىلارنىڭ سىنىپ تەربىيىچىلىك خىزمىتى باش ئاغرىتىدىغان جاپالىق خىزمەت. تۆۋەندە مەن بىر نەچچە يىل سىنىپ تەربىيىچىسى بولغان ۋاقتىمدىكى تەجرىبىلىرىمگە ئاساسەن قانداق قىلغاندا بىر قەدەر ياخشى سىنىپ تەربىيىچىسى بولغىلى ۋە ياخشى سىنىپ كوللېكتىپىنى يېتىشتۈرگىلى بولىدۇ؟ دېگەن مەسىلە ئۈستىدىكى ئىزدىنىشلىرىمنى ئوتتۇرىغا قويىمەن:

1. سىنىپ تەربىيىچىلىرىدە بولۇشقا تېگىشلىك شەرت. سىنىپ تەربىيىچىسى مەكتەپ باشقۇرۇش خىزمىتىنىڭ بىۋاسىتە ئىجراچىسى. سىنىپ تەربىيىچىسى شۇ سىنىپنىڭ رەھبىرى ۋە تەشكىللىگۈچىسى، ئۇنىڭ سۆز - ھەرىكىتى ئوقۇغۇچىلارغا بىۋاسىتە تەسىر كۆرسىتىدۇ. شۇڭا سىنىپ تەربىيىچىلىك خىزمىتىگە تەيىنلىنىدىغان ئوقۇتقۇچىلار تۆۋەندىكى شەرتلەرنى ھازىرلىغان بولۇشى كېرەك: خەلقنىڭ مائارىپ ئىشلىرىغا سادىق، ئوقۇغۇچىلارغا كۆيۈنىدىغان ۋە ئۈلگە بولىدىغان، سۆزى بىلەن ھەرىكىتى بىردەك، كۆڭلى، كۆكسى كەڭ، مۇلايىم، ئوقۇغۇچىلارغا باراۋەر مۇئامىلە قىلىدىغان، خىزمەتنى ئىنچىكىلىك بىلەن ئىشلەيدىغان، سەۋرچان، مەسىلىلەرنى كۆزىتىش، تەھلىل قىلىش، ھەل قىلىش ئىقتىدارى، بەلگىلىك نۇتۇق قابىلىيىتى، رەھبەرلىك سەنئىتى ۋە تەشكىللەش ئىقتىدارى بولۇشى كېرەك.

2. سىنىپ ھەيئەتلىرىنى ياخشى تاللىشى كېرەك. سىنىپ ھەيئەتلىرى ئۆگىنىش، تۇرمۇشتا ئوقۇغۇچىلار ئارىسىدا ياشايدۇ، ئۇلار ئوقۇغۇچىلارنى پىششىق بىلىدۇ. ئۇلارنىڭ سىنىپ كوللېكتىپىنى تەشكىللەش، باشقۇرۇش، يېتەكلەش جەھەتتىكى رولى چوڭ. شۇڭا سىنىپ ھەيئەتلىرىنى ياخشى تاللاش - تالليالاسلىق، ئۇلارنىڭ رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇش - قىلدۇرالماسلىق سىنىپ كوللېكتىپىنىڭ قۇرۇلۇشىدا مۇھىم رول ئوينايدۇ. ھەر يىلى يېڭى سىنىپ تەشكىللەنگەندە، ئوقۇتقۇچى بىلەن ئوقۇغۇچىلار، ئوقۇغۇچىلار بىلەن ئوقۇغۇچىلار تونۇشمايدۇ، بىر-بىرىنى چۈشەنمەيدۇ، سىنىپ تەربىيىچىلىرى بۇنداق چاغدا ئۆزى مەسئۇل بولغان سىنىپتىكى ئوقۇغۇچىلارنىڭ ئارخىپىنى ئەستايىدىل كۆرۈپ، قايسى ئوقۇغۇچىنىڭ ئەخلاق ۋە ئۆگىنىشتە بىردەك ياخشى ياكى بىر جەھەتتە ئارتۇقچىلىقى بارلىقىنى بايقاپ، سىنىپ ھەيئەتلىككە تەيىنلىشى كېرەك. ئوقۇش باشلىنىپ بىر مەزگىل ئۆتۈپ ئوقۇتقۇچى بىلەن ئوقۇغۇچىلار، ئوقۇغۇچىلار بىلەن ئوقۇغۇچىلار ئۆز ئارا چۈشىنىش ھاسىل قىلغاندىن كېيىن بەزى سىنىپ ھەيئەتلىرىنى تەڭشەشكە بولىدۇ. ئوقۇغۇچىلار ئارىسىدىن سىنىپ ھەيئەتلىرىنى تاللىغاندا، چوقۇم ئىدىيىۋى پەزىلىتى ياخشى، ئۆگىنىشتە ئالدىدا ماڭىدىغان، ساغلام، مەلۇم جەھەتتە ئارتۇقچىلىقى بار، ساۋاقداشلىرى ئۈچۈن قىزغىن خىزمەت قىلىدىغان، پائالىيەتچان، مەلۇم تەشكىللەش ئىقتىدارىغا ئىگە ئوقۇغۇچىلارنى سىنىپ ھەيئەتلىرى نامزاتىغا كىرگۈزۈش، ئۇلارنىڭ سۆز - ھەرىكىتىنى ئىنچىكە كۆزىتىش، ھەرىكىتىنى ئاساس قىلىش، ئايرىم تەكشۈرۈش بىلەن ئوقۇغۇچىلارنىڭ باھالىشىنى بىرلەشتۈرۈش كېرەك. شۇنداق قىلغاندىلا بىر كۈچلۈك سىنىپ رەھبەرلىك يادروسىنى شەكىللەندۈرگىلى بولىدۇ.

3. سىنىپنىڭ قائىدە - تۈزۈملىرىنى ئورنىتىش كېرەك. سىنىپ باشقۇرۇش خىزمىتى مەكتەپ باشقۇرۇش خىزمىتىنىڭ ئاساسىي ۋە مۇھىم تەركىبىي قىسمى. سىنىپ تەربىيىچىسى ئۆزىنىڭ خىزمەت سىجىللىقىنى يېنىكلىتىش، ئوقۇغۇچىلارنىڭ تىرىشىپ ئۆگىنىش ئاكتىپلىقىنى قوزغاش، ياخشى ئۆگىنىش مۇھىتى بەرپا قىلىش ۋە ئىلغار سىنىپ كوللېكتىپى قۇرۇشنى سىنىپتىكى بارلىق ئوقۇغۇچىلارنىڭ ئاڭلىق ھەرىكىتىگە ئايلاندۇرۇش ئۈچۈن سىنىپنىڭ قائىدە - تۈزۈملىرىنى ئورنىتىشى كېرەك. ئوقۇغۇچىلار سىنىپنىڭ قائىدە - تۈزۈملىرىنى بېكىتكۈچى. يېڭى سىنىپ كوللېكتىپى قۇرۇلۇشى بىلەنلا ئالدى بىلەن ئوقۇغۇچىلارنى گۇرۇپپىلارغا بۆلۈپ مۇزاكىرىگە ئويۇشتۇرۇش، سىنىپنىڭ تۈرلۈك قائىدە - تۈزۈملىرىنى بەلگىلەشكە تەشكىللەش، پۈتۈن سىنىپتىكى ئوقۇغۇچىلارنىڭ مۇزاكىرە قىلىپ ماقۇللىشىدىن ئۆتكەندىن كېيىن، سىنىپ قوللانمىسىغا يېزىپ ئوقۇغۇچىلارنىڭ ھەر ۋاقىت كۆرۈپ تۇرۇشى ئۈچۈن سىنىپ تېمىغا ئېسىش كېرەك، سىنىپنىڭ قائىدە - تۈزۈملىرى ئوقۇغۇچىلار قائىدىسى، سىنىپنىڭ ئىنتىزام - بەلگىلىمىلىرى، تازىلىق تۈزۈملىرى قاتارلىقلارنى ئۆز ئىچىگە ئېلىشى كېرەك. ئوقۇغۇچىلار ئارىسىدا قائىدە - تۈزۈم، ئىنتىزامغا خىلاپلىق قىلىش ئەھۋاللىرى كۆرۈلگەن ھامان سىنىپ تەربىيىچىسى بارلىق ئوقۇغۇچىلار ئالدىدا ئالاقىدار قائىدە - تۈزۈملەرنى ئوقۇپ، قائىدە - تۈزۈم، ئىنتىزامغا خىلاپلىق قىلغان ئوقۇغۇچىغا بەلگىلىمە بويىچە چارە كۆرۈشى ھەم شۇ ئوقۇغۇچىنىڭ ئەخلاق نومۇرىدىن تۇتۇشى كېرەك. بۇنداق قىلغاندا ھەممە ئوقۇغۇچىنى ئورتاق تەربىيىگە ئىگە قىلغىلى بولىدۇ. ياخشى ئىش، ياخشى ھەرىكەت بىلەن شۇغۇللانغان ئوقۇغۇچىلارنى ماختاپ رىغبەتلەندۈرۈش، ئۇلارنىڭ ئەخلاق نومۇرىغا نومۇر قوشۇپ بېرىش كېرەك.

4. سىنىپ ھەيئەتلىرىنىڭ رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇش كېرەك. سىنىپ ھەيئەتلىرى سىنىپنىڭ «سەركىسى». سىنىپ تەربىيىچىسى سىنىپ ھەيئەتلىرىنىڭ خىزمەت ئىقتىدارىنى يېتىلدۈرۈشكە ئەھمىيەت بېرىشى، سىنىپ ھەيئەتلىرىنى دادىل مەسئۇل بولۇشقا قويۇپ بېرىشى، شۇنىڭ بىلەن بىللە، ھەر بىر سىنىپ كادىرىغا ئۆزىنىڭ مەسئۇلىيىتىنى ئېنىق تونۇتۇشى كېرەك. سىنىپتا مەلۇم جەھەتتە مەسىلە كۆرۈلگەن ھامان سىنىپ تەربىيىچىسى مۇناسىۋەتلىك سىنىپ ھەيئەتلىرى ۋە ئوقۇغۇچىلارنى چاقىرىپ ئەھۋالنى ئىگىلەپ، تەنقىد قىلىشى ياكى پىكرىنى بايان قىلىشى كېرەك. ئەگەر سىنىپ ھەيئەتلىرىدە مەسىلە كۆرۈلسە، ئوقۇغۇچىلار ئالدىدا تەنقىد قىلماستىن، ئايرىم سۆھبەتلىشىپ پىكرىنى بايان قىلىشى ياكى تەنقىد - تەربىيە بېرىشى كېرەك.

5. سىنىپ يىغىنى ئېچىش. سىنىپ يىغىنى ئېچىش- سىنىپ تەربىيىچىلىرىنىڭ ئوقۇغۇچىلارغا ئىدىيىۋى خىزمەت ئىشلەشتىكى ئاساسىي ۋە ئۈنۈملۈك يولى. سىنىپ تەربىيىچىلىرى سىنىپ يىغىنى ئاچقاندا، سۆزى ئاز، چۈشىنىشلىك بولۇشى، ھەپتىدە بىر قېتىم سىنىپ يىغىنى ئېچىشى، سىنىپنىڭ بىر ھەپتىلىك ئەھۋالىدىن خۇلاسە چىقىرىشى كېرەك. بەزى ۋاقىتلاردا سىنىپ ھەيئەتلىرى ھەپتە ئارىلىقىدا ئوقۇغۇچىلارنى تەشكىللەپ مەخسۇس تېمىدا سىنىپ يىغىنى ئاچسىمۇ بولىدۇ. سىنىپ تەربىيىچىلىرى ۋاقىت چىقىرىپ ئوقۇغۇچىلار ياتىقىغا بېرىپ، ئۇلار بىلەن سۆھبەتلىشىش، سىردىشىش ئارقىلىق ئوقۇغۇچىلارنىڭ مىجەزى، پسىخىكىسىنى تېخىمۇ ياخشى چۈشىنىشى، دەرس ئوقۇتقۇچىلىرىدىن ئوقۇغۇچىلارنىڭ ئەھۋالىنى ئىگىلەپ، دەرستە ئاجىز، ئارقىدا قالغان ئوقۇغۇچىلارغا ياردەم بېرىشى، ئۇلارنىڭ ئارتۇقچىلىقىنى ماختاش ئارقىلىق ئۆگىنىش قىزغىنلىقىنى قوزغاش كېرەك.

6. يىلدا بىر - ئىككى قېتىم سىنىپ كوللېكتىپى بويىچە كۆڭۈل ئېچىش، سەيلە - ساياھەت، ئېكسكۇرسىيە پائالىيەتلىرىنى ئۇيۇشتۇرۇش كېرەك. بۇ پائالىيەتلەر ئارقىلىق ئوقۇغۇچىلارنىڭ كەيپىياتىنى تاۋلاپ، ئۇلارنى ئەخلاقىي، ئەقلىي، جىسمانىي جەھەتتىن تەڭ يېتىلىشكە يېتەكلەش كېرەك.

8 - نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ 25 - يىغىنى ئېچىلدى

يىغىن خەۋەرلىرى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 6 - ماي تېلېگراممىسى. 8 - نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ 25 - يىغىنى بۈگۈن بېيجىڭدا ئېچىلدى. يىغىنغا چياۋشى ۋېيىۋەنجاڭ رىياسەتچىلىك قىلدى. يىغىنغا مۇئاۋىن ۋېيىۋەنجاڭلاردىن تيەن جىيۈن، ۋاڭ خەنبىن، چېن مۇخۇا، فېي شياۋ تۇڭ، لېي جېيچيۇڭ، لى شىمىڭ، ۋاڭ بىڭچيەن ، ۋاڭ گۇاڭيىڭ، چېڭ سىيۈەن، لۇ جياشى، بوخې، تۆمۈر داۋامەت، ۋۇ جيېپىڭ، باش كاتىپ ساۋجى قاتناشتى. ئالىي خەلق سوت مەھكىمىسىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى تاڭ دېخۇا، ئالىي خەلق تەپتىش مەھكىمىسىنىڭ باش تەپتىشى جاڭ سىچېڭ يىغىنغا سىرتتىن قاتناشتى.

گوۋۇيۈەن 56 - قېتىملىق دائىمىي كېڭەش ئۆتكۈزدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 7 - ماي تېلېگراممىسى. گوۋۇيۈەننىڭ مۇئاۋىن زۇڭلىسى جۇرۇڭجى لى پېڭ زۇڭلىنىڭ ھاۋالىسى بىلەن بۈگۈن چۈشتىن كېيىن گوۋۇيۈەننىڭ 56- قېتىملىق دائىمىي كېڭىشىگە رىياسەتچىلىك قىلدى.

يىغىندا «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ سىجىل تەرەققىيات توغرىسىدىكى دۆلەت دوكلاتى» قاراپ چىقىلىپ ماقۇللاندى.

بۇ دوكلاتنى بۇ يىل 6 - ئايدا نيۇ - يوركتا ئۆتكۈزۈلىدىغان مۇھىت ۋە تەرەققىيات ئىشلىرى بويىچە ئالاھىدە بىرلەشمە يىغىنغا سۇنۇش قارار قىلىندى.

يىغىندا «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ باھا قانۇنى (لايىھە)» پرىنسىپ جەھەتتىن ماقۇللاندى. يىغىن بۇ قانۇن لايىھىسىنى يىغىن مۇزاكىرە قىلىپ ئوتتۇرىغا قويغان پىكىرگە ئاساسەن تۈزىتىش كىرگۈزگەندىن كېيىن، مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ قاراپ چىقىشىغا سۇنۇشنى قارار قىلدى.

جۇڭگو تېنىس توپ ئەزىمەتلىرى شەرەپ قۇچۇپ قايتىپ كەلدى

لى رۇيخۇەن جۇڭگو تېنىس توپ ۋەكىللەر ئۆمىكىدىكىلەرنى سەممىي قوبۇل قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 7 - ماي تېلېگراممىسى. جۇڭگو تېنىس توپ ۋەكىللەر ئۆمىكىدىكى 44 كىشى بۈگۈن چۈشتىن بۇرۇن بېيجىڭغا قايتىپ كەلدى. بۇ نۆۋەتلىك لەۋھە تالىشىش مۇسابىقىسىدە ئاياللارنىڭ كوللېكتىپ، يەككە ۋە جۈپ ئويۇنىشى بويىچە ئۈچ ئالتۇن مېدالغا ئېرىشكەن دېڭ ياپىڭ گىگېست لوڭقىسىنى كۆتۈرۈپ ا- بولۇپ ئايرودرومدىن چىقتى. ئۇنىڭدىن كېيىن لى جۈي، ياڭ يىڭ، كۇڭ لىڭخۇي، ليۇ گولياڭ، دېڭ سۇڭ قاتارلىقلارمۇ سۋېسرىن لوڭقىسى ۋە كوپرون لوڭقىسىنى ئۆز ئىچىگە ئالغان بەش لوڭقىنى كۆتۈرۈپ چىقتى. گوۋۇيۈەننىڭ مۇئاۋىن باش كاتىپى جاڭ زوجى، گوۋۇيۈەن رەھبەرلىرى يولداش لى تيېيىڭغا ۋەكالىتەن جۇڭگو كوماندىسىنىڭ ئەزالىرىدىن ھال سورىدى ۋە ئۇلارنى تەبرىكلىدى. ئۇ مۇنداق دېدى: جۇڭگو كوماندىسىنىڭ قولغا كەلتۈرگەن ئەلا نەتىجىلىرى شياڭگاڭنىڭ پات يېقىندا ۋەتەن قوينىغا قايتىپ كېلىشى ۋە پارتىيىنىڭ مەملىكەتلىك 15 - قۇرۇلتىيى ئۈچۈن كاتتا سوۋغات .

جۇڭگو تېنىس توپ كوماندىسى ئالدىنقى نۆۋەتلىك دۇنيا تىكتاك توپ مۇسابىقىسى ۋە ئاتلانتا ئولىمپىك تەنھەرىكەت يىغىنىدا ھەممە ئالتۇن مېدالنى قولغا كەلتۈرگەندىن كېيىن، بۇ نۆۋەتلىك دۇنيا تىكتاك توپ مۇسابىقىسىدە ئەرلەرنىڭ يەككە ئوينىشى بويىچە ئېلىپ بېرىلغان مۇسابىقىدىن باشقا مۇسابىقىلەردە ئالتە ئالتۇن مېدالغا ئېرىشتى. بۇنىڭ بىلەن جۇڭگو كوماندىسى دۇنيا تىكتاك توپ مۇسابىقىسى تارىخىدا جەمئىي 77 قېتىم چېمپىيونلۇققا ئېرىشىپ، دۇنيا تىكتاك توپ مۇسابىقىسىدە چېمپىيونلۇققا ئەڭ كۆپ ئېرىشكەن كوماندىلاردىن بولۇپ قالدى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ 7 - ماي تېلېگراممىسى. مەملىكەتلىك سىياسىي كېڭەشنىڭ رەئىسى، جۇڭگو تىكتاك توپچىلار جەمئىيىتىنىڭ پەخرىي رەئىسى لى رۇيخۇەن بۈگۈن «خەلق» سارىيىدا 44 - نۆۋەتلىك دۇنيا تىكتاك توپ لەۋھە تالىشىش مۇسابىقىسىدە شەرەپ قۇچۇپ قايتقان جۇڭگو تىكتاك توپ ۋەكىللەر ئۆمىكىدىكىلەرنى سەممىي قوبۇل قىلدى.

لى رۇيخۇەن ۋەكىللەر ئۆمىكىنىڭ باشلىقى لى فۇرۇڭنىڭ مۇسابىقە ئەھۋالىدىن بەرگەن دوكلاتىنى ئاڭلىغاندىن كېيىن ئالدى بىلەن پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى ۋە پۈتۈن مەملىكەت خەلقىگە ۋەكالەتەن ۋەكىللەر ئۆمىكىنىڭ غەلىبە بىلەن كەلگەنلىكىنى قىزغىن قارشى ئالدى ھەم تىكتاك توپ ئەزىمەتلىرىنىڭ بۇ نۆۋەتلىك لەۋھە تالىشىش مۇسابىقىسىدە ئەلا نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈرگەنلىكىنى قىزغىن تەبرىكلىدى.

لى رۇيخۇەن مۇنداق دېدى: نەچچە ئون يىلدىن بۇيان، جۇڭگو تىكتاك توپ تەنھەرىكىتى دۇنيا تىكتاك توپ مۇنبىرىدە باشتىن ئاخىر ئالدىنقى ئورۇندا تۇرۇپ كەلدى. بۇنىڭ ئىچىدە قانۇنىيەتلىك نەرسىلەر، مەسىلەن: ۋەتەننى سۆيۈش يولىدا ئۆزىنى بېغىشلاش، جاپاغا چىداپ مەشق قىلىش، جاسارەت بىلەن ئېلىشىش، جانلىق بولۇش، ئۆزگىرىشچان بولۇش ھەم پاراسەتلىك بولۇشتىن ئىبارەت قوماندانلىق سەنئىتى بار، ئۇلارنى ئەستايىدىل يەكۈنلەش ۋە باشقا تەنتەربىيە تۈرلىرىگىچە كېڭەيتىش كېرەك. ئۇ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: جۇڭگونىڭ تىكتاپ توپ ئەزىمەتلىرىدىن تەنتەربىيە ساھەسىدىكىلەرلا ئۆگىنىپ قالماستىن، پۈتۈن مەملىكەتتىكى ھەرساھە، ھەر كەسىپتىكىلەرمۇ ئۆگىنىشى كېرەك.

44 - نۆۋەتلىك دۇنيا تىكتاك توپ مۇسابىقىسىدە ئالتە ئالتۇن مېدالغا ئېرىشكەن جۇڭگو تىكتاكتوپ ۋەكىللەر ئۆمىكىدىكىلەر 5 - ئاينىڭ 7 - كۈنى بېيجىڭغا قايتىپ كەلدى.

ئوڭدىكى سۈرەتتە: ئاياللار كوماندىسىنىڭ ئەزاسى دېڭ ياپىڭ، ياڭ يىڭ، لى جۈي ۋە ۋاڭ نەنلەر ئايرودرومدىن چىقماقتا.

سولدىكى سۈرەتتە: جۇڭگو كوماندىسىنىڭ ئەرلەرنىڭ كوللېكتىپ ۋە جۈپ ئويىنىشى بويىچە چېمپىيونلۇققا ئېرىشكەن ئەزالىرى كۇڭ لىڭخۇي، (ئوڭدا) ليۇ گولياڭ.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

مەركىزىي ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتى، مەمۇرىي تەپتىش مىنىستىرلىكى كەنت ئىشلىرىدا ئوچۇق - ئاشكارا بولۇش، دېموكراتىك باشقۇرۇش توغرىسىدا سۆھبەت يىغىنى ئۆتكۈزدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، تيەنجىن خەۋىرى. ج ك پ مەركىزىي ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتى، مەمۇرىي تەپتىش مىنىستىرلىكى يېقىندا تيەنجىننىڭ باۋ دىشەن ناھىيىسىدە «كەنت ئىشلىرىدا ئوچۇق - ئاشكارا بولۇش، دېموكراتىك باشقۇرۇش»خىزمىتى سۆھبەت يىغىنى ئۆتكۈزدى. مەركىزىي ئىنتىزام

كەلتۈرۈپ چىقىرىدىغان مەسىلىلەردىن باشلاش كېرەك.

خۇ زۆكبىن ھەر دەرىجىلىك پارتكوملاردىن بۇ خىزمەتكە بولغان رەھبەرلىكنى كۈچەيتىپ، تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلىشقا ئەھمىيەت بېرىپ، ئەمەلىيەتنى ئاساس قىلىپ، ئۆز يېرىنىڭ شەرت - شارائىتىغا قاراپ ئىش كۆرۈپ بىر

شەخسلەرنىڭ تۇرالغۇ ئۆي كېپىللىك قەرز پۇل چارىسى ئېلان قىلىنىپ، سىناق تەرىقىسىدە يولغا قويۇلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ خەۋىرى. جۇڭگو خەلق بانكىسىنىڭ باشلىقى دەي شياڭلۇڭ يېقىندا بانكا باشلىقى پەرمانىنى ئىمزا قويۇپ، «شەخسلەرنىڭ تۇرالغۇ ئۆي

گوۋۇيۈەن بەلگىلىگەن تۇرالغۇ ئۆي قۇرۇلۇشىنى يولغا قويغان 223 شەھەردە سىناق تەرىقىسىدە يولغا قويۇلدۇ. بۇ مۇناسىۋەت بىلەن جۇڭگو خەلق بانكىسى

ئىقتىدارى ئەتراپلىق كۆزدە تۇتۇلغان، قەرز پۇل مۆھلىتى ئۇزۇن، سوممىسى كۆپ، ئۆسۈمىدە ئېتىبار بېرىش قاتارلىق ئالاھىدىلىكلەرگە ئىگە. مەسىلەن: «سىناق تەرىقىسىدە يولغا قويۇش

سېتىۋالغان ئۆيىنى ياكى ئىگىدارلىق ھوقۇقىغا ئىگە باشقا مال - مۈلۈكلىرىنى نەرسە - كېرەك ياكى ماددىي بويۇم قاتارىدا رەنىگە قويسا ياكى 3 - كىشىنىڭ قەرز پۇل ئېلىشىغا

دېموكراتىك باشقۇرۇش»خىزمىتى سۆھبەت يىغىنىنى ئۆتكۈزدى. مەركىزىي ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى خۇ زۇگېن سۆزىدە تەكىتلەپ مۇنداق دېدى: جايلار مەركىزىي ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتى 8 - ئومۇمىي يىغىنىنىڭ ئورۇنلاشتۇرۇشىغا ئاساسەن، كۈچلۈك تەدبىر قوللىنىپ، «كەنت ئىشلىرىدا ئوچۇق - ئاشكارا بولۇش، دېموكراتىك باشقۇرۇش»نى يېزىلاردا پارتىيە ئىستىلى، پاك - دىيانەتلىك بولۇش، ئىنتىزامچان بولۇشنى كۈچەيتىشتىكى نۇقتىلىق خىزمەت قىلىپ، ھەقىقىي چىڭ ۋە ياخشى تۇتۇشى كېرەك.

خۇ زۇگېن مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: «كەنت ئىشلىرىدا ئوچۇق - ئاشكارا بولۇش، دېموكراتىك باشقۇرۇش»نى يولغا قويغاندا، كادىرلارنىڭ ئىش - ھەرىكەتلىرىنى ئاممىنىڭ قاتتىق نازارىتى ئاستىغا قويۇپ، كادىرلارنىڭ پاك - ئىنتىزامچان بولۇش ئاڭلىقلىقىنى ئۆستۈرگىلى، كادىرلارنىڭ ھوقۇقىدىن كەلسە - كەلمەس پايدىلىنىش، ھۆكۈمەت ئىشىدا پاك بولماسلىق، ھوقۇقىدىن پايدىلىنىپ ئۆز نەپسىگە چوغ تارتىشىنىڭ ئالدىنى ئېلىپ، كادىرلارنىڭ ھۆكۈمەت ئىشىدا ئىرىشچان، پاك بولۇشنى ئۈنۈملۈك ئىلگىرى سۈرگىلى بولىدۇ. مۇشۇ مەنىدىن ئېيتقاندا، «كەنت ئىشلىرىدا ئوچۇق - ئاشكارا بولۇش، دېموكراتىك باشقۇرۇش»مۇ ئاساسىي قاتلامدا سوتسىيالىستىك دېموكراتىك سىياسىي قۇرۇلۇشنى كۈچەيتىشنىڭ مۇھىم مەزمۇنى. دېھقانلارنىڭ يېزىلىق ھۆكۈمەتنىڭ ئىشلىرىغا قاتنىشىشىنىڭ ماھىيىتى دېموكراتىك نازارەت قىلىش، ئاممىنى ئۆز ئىشىغا ئۆزى خوجا بولۇش ئىمكانىيىتىگە ئىگە قىلىشتىن ئىبارەت. يەنە بىر تەرەپتىن، «كەنت ئىشلىرىدا ئوچۇق - ئاشكارا بولۇش، دېموكراتىك باشقۇرۇش»مۇ كادىرلارنى ئاسراش، كادىرلار بىلەن ئاممىنىڭ مۇناسىۋىتىنى ياخشىلاش، كادىرلارنىڭ ئاممىا ئارىسىدىكى ئىناۋىتىنى ئۆستۈرۈشنىڭ ئۈنۈملۈك چارىسى.

خۇ زۇگېن تەكىتلەپ مۇنداق دېدى: «كەنت ئىشلىرىدا ئوچۇق - ئاشكارا بولۇش، دېموكراتىك باشقۇرۇش»خىزمىتىدە ئۈنۈم ھاسىل قىلىش ئۈچۈن ئىشنى ئاممىا ئىڭ كۆڭۈل بۆلۈۋاتقان، ئىنكاس ئەڭ كۈچلۈك بولۇۋاتقان، ئاممىنىڭ مەنپەئەتى بىلەن زىچ مۇناسىۋەتلىك بولغان، ئاسان زىددىيەت پەيدا قىلىدىغان ھەم چىرىكلىشىش ھادىسىلىرىنى

شىياڭلۇلۇڭ يېقىندا بانكا باشلىقى پەرمانىغا ئىمزا قويۇپ، «شەخسلەرنىڭ تۇرالغۇ ئۆي كېپىللىك قەرز پۇلىنى باشقۇرۇشنى سىناق تەرىقىسىدە يولغا قويۇش چارىسى»نى ئېلان قىلىپ يولغا قويدى. بۇ چارە ئالدى بىلەن

ئەمەلىيەتنى ئاساس قىلىپ، ئۆز يېرىنىڭ شەرت - شارائىتىغا قاراپ ئىش كۆرۈپ بىر يۈرۈش كونكرېت، ئەتراپلىق، مۇكەممەل، ئاقىدىغان تەدبىر ۋە چارىلەرنى تۈزۈپ چىقىشنى تەلەپ قىلدى.

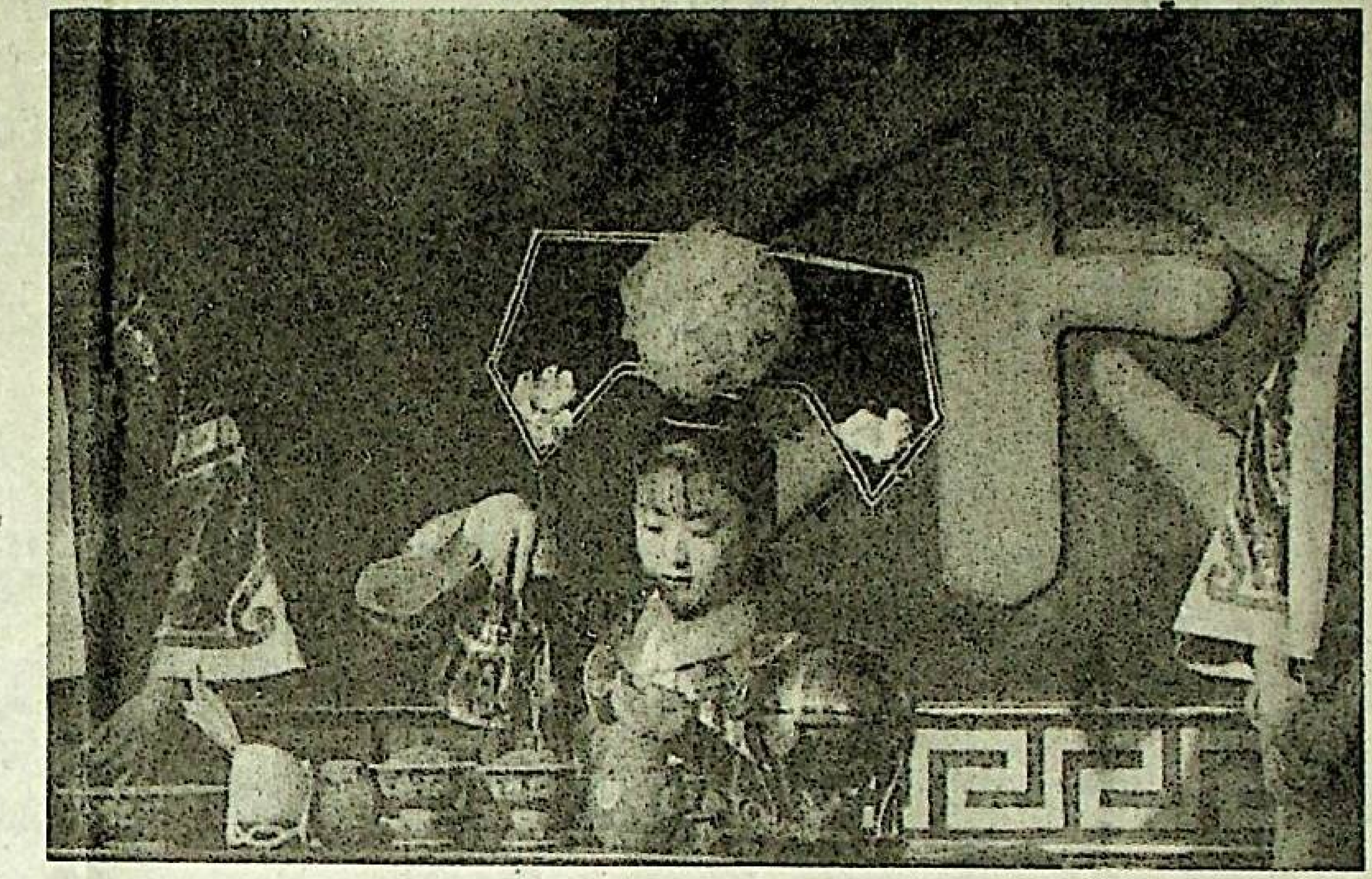

1997 - يىللىق شاڭخەي خەلقئارا چاي مەدەنىيىتى بايرىمى يېقىندا شاڭخەي سۇڭيۇەن چاي سەنئىتى سارىيىدا باشلاندى. ياپونىيە، فرانسىيە، سىنگاپور، كورىيە قاتارلىق دۆلەتلەر ۋە تەيۋەن رايونىدىن كەلگەن چاي دەملەش مۇتەخەسسىسلىرى، ئالىملىرى جايلارنىڭ چاي دەملەش ساھەسىدىكى ئەربابلىرى خۇشال - خۇرام بىر يەرگە جەم بولۇپ، چاي دەملەش سەنئىتى تەجرىبىلىرىنى ئالماشتۇردى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

(بېشى 1 - بەتتە)

ۋەزىيىتىنى ئېنىق چىڭ ساقلىشى كېرەك. بىخەتەرلىك بوز يەر ئېچىش، چېگرا رايوننى قوغداش ۋەزىپىسىنى ئىجرا قىلىشتا ئىككى قولدا تۇتۇش، ھەر ئىككى قول قاتتىق بولۇشتا چىڭ تۇرۇشى كېرەك. ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنى مەركەز قىلىپ، بىر قولدا تەرەققىي قىلىپ زورىيىشنى، بىر قولدا مۇقىملىقنى قوغداشنى تۇتۇشى كېرەك. مىللىي بۆلگۈنچىلىك ۋە قانۇنسىز دىنىي ھەرىكەتلەر بىلەن بولغان ئۇزاق مۇددەتلىك كۈرەشتە بىخەتەرلىكنىڭ رولىنى جارى قىلدۇرۇش لازىم.

يىغىندا جىن يۈنخۇي سۆز قىلىپ مۇنداق دېدى: مىللىي بۆلگۈنچىلەر، چېكىدىن ئاشقان دىنىي كۈچلەر، زوراۋان تېررورچى كۈچلەر بىخەتەرلىكنى ئاغدۇرۇپ تاشلاش ۋە بۇزغۇنچىلىق قىلىش ھەرىكەتلىرىنى توختاتقىنى يوق، بىز بۇنىڭغا ھەرگىز سەل قارىماسلىقىمىز كېرەك. بىز ھەرقانداق ۋاقىتتا مىللەتلەرنىڭ بۈيۈك ئىتتىپاقلىقى بايرىقىنى ئېگىز كۆتۈرۈشىمىز، ھەرقانداق ۋاقىتتا مىللىي بۆلگۈنچىلىككە ۋە قانۇنسىز دىنىي ھەرىكەتلەرگە قەتئىي زەربە بېرىشىمىز، ھەرقانداق ۋاقىتتا «مۇقىملىق ھەممىدىن ئەلا» دېگەن فاڭجېننى ئىزچىللاشتۇرۇشىمىز لازىم.

جەسەتنى تونۇۋېلىڭ

شىخو رايونلۇق ج خ قاتناش داۋۈيى ئالدىدا بۇ يىل 5 - ئاينىڭ 3 - كۈنى سەھەر ئۈرۈمچى ۋاقتى سائەت ئۈچتە يۈز بەرگەن قاتناش ھادىسىسىدە بىر يولۇچى ئۆلۈپ كەتتى. ئۆلگۈچى ئەر، 35 ياش ئەتراپىدا، مىللىي بولۇپ، بويىنىڭ ئېگىزلىكى 167 سانتىمېتىر، يۈزى يۇمىلاق، ئۈچىسىغا سېرىق ياقىلىق چاپان، ئىچىگە سېرىق گاڭسار، كۆلرەڭ شىم كىيىۋالغان، پۇتىدا قاراخۇرۇم ئاياغ بار. ئالاھىدىلىكى چاپىنىنىڭ ئارقىسىغا «1997 LAKFBS» دېگەن رەسىملىك خەت بېسىلغان، جەسەتنىڭ ئىگىسى خەۋەر تاپقاندىن كېيىن شىخو رايونلۇق ج خ قاتناش داۋۈيى بىلەن ئالاقىلىشىڭ.

تېلېفون نومۇرى: 4873725، 4871543 ئالاقىلەشكۈچى: ئابلىمىت، گوچېڭسىلى

سىناق تەرىقىسىدە يولغا قويۇلدۇ. بۇ مۇناسىۋەت بىلەن جۇڭگو خەلق بانكىسى شەخسلەرنىڭ تۇرالغۇ ئۆي كېپىللىك قەرز پۇلىنى تارقىتىشقا ئىشلىتىش ئۈچۈن دۆلەت سودا بانكىسىدىن 10 مىليارد يۈەن قەرز پۇل ئورۇنلاشتۇرۇشنى تەلەپ قىلدى.

جۇڭگو خەلق بانكىسى ئالاقىدار مەسئۇلىنىڭ تونۇشتۇرۇشىچە، بۇ قېتىم خەلق بانكىسى ئېلان قىلىپ يولغا قويغان «سىناق تەرىقىسىدە يولغا قويۇش چارىسى»دە شەھەر، بازار ئاھالىلىرىنىڭ ئۆي سېتىۋېلىش ئېھتىياجى بىلەن كۆتۈرۈش

ئېتىبار بېرىش قاتارلىق ئالاھىدىلىكلەرگە ئىگە. مەسىلەن: «سىناق تەرىقىسىدە يولغا قويۇش چارىسى» دە شەخسلەرنىڭ تۇرالغۇ ئۆي كېپىللىك قەرز پۇلىنىڭ ئەڭ ئۇزۇن مۆھلىتى 20 يىل دەپ بەلگىلەندى، قەرز پۇلىنىڭ ئەڭ يۇقىرى سوممىسى سېتىۋېلىپ ئۆزى ئىشلەتكەن ئادەتتىكى تۇرالغۇ ئۆي باھاسىنىڭ 70% قىلىپ بېكىتىلدى، شەخسلەر بىر قىسىم تۆۋەن ئۆسۈملۈك جامائەت فوندى تۇرالغۇ ئۆي قەرز پۇلىنى ئېلىشقا ئىلتىماس قىلسا بولىدۇ.

«سىناق تەرىقىسىدە يولغا قويۇش چارىسى» دە شەخسلەر ئۆي سېتىۋېلىشتا كېپىللىك قەرز پۇلى ئېلىش ئۈچۈن

ئىگە. كېرەك ياكى ماددىي بۇيۇم قاتارىدا رەنىگە قويسا ياكى 3 - كىشىنىڭ قەرز پۇل ئېلىشىغا كېپىللىك قىلىشى ھەم چاتىما مەسئۇلىيەتنى ئۈستىگە ئېلىشنى ئالتىماس قىلسا بولىدۇ، دەپ بەلگىلەنگەن. پۇل قەرز ئالغۇچى كىشى قەرەللىك توشۇپ قەرز پۇلنى ئۆسۈمى بىلەن قايتۇرمىغان چاغدا، بانكا ئۇنىڭ رەنىگە قويغان نەرسىلىرىنى ياكى ماددىي بۇيۇملىرىنى بىر تەرەپ قىلىشقا ياكى كاپالەت بەرگۈچىنىڭ باغلىنىشلىق مەسئۇلىيەتنى ئۈز ئۈستىگە ئېلىشنى، قەرز پۇلنى ئۆسۈمى بىلەن قايتۇرۇشنى تەلەپ قىلىشقا ھوقۇقلۇق.

تەجرىبىلەرنى يەكۈنلەپ، يول ئېچىپ يېڭىلىق يارىتىپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى ئىلگىرى سۈرەيلى

(بېشى 1 - بەتتە)

يېڭىلىق يارىتىشقا جۈرئەت قىلىپ، مەنىۋى مەدەنىيەت بەرپا قىلىش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇشنىڭ ئۆز ئورنىنىڭ ئەمەلىي ئەھۋالىغا ئۇيغۇن كېلىدىغان پىكىر يوللىرىنى ئېپىپ چىقىپ، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ زور دەرىجىدە يۈكسىلىشىگە ۋە راۋاجلىنىشىغا تۈرتكە بولدى. كورلا، قاراماي، ئاقسۇ، ئۈرۈمچى، تۇرپان شەھەرلىرى، ماناس ناھىيىسى قاتارلىق جايلار ھەر خىل شەكىللەرنى قوللىنىپ، مەنىۋى مەدەنىيەت بەرپا قىلىشنىڭ يېڭى چارىسى، يېڭى يوللىرى ئۈستىدە ئىزلىنىپ، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ چوڭقۇر تەرەققىي قىلىشىنى ئىلگىرى سۈردى.

مىجىت ناسىر مۇنداق دېدى: كۈچلۈك جامائەت پىكرى كۈچى ۋە كۈچلۈك جامائەت پىكرى مۇھىتىنى شەكىللەندۈرۈش - مەنىۋى مەدەنىيەت بەرپا قىلىش پائالىيىتىنى ياخشى تۇتۇشتىكى ئىجتىمائىي ھەرىكەتلەندۈرگۈچ كۈچ، ئاخبارات تەشۋىقات قوراللىرىنىڭ رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇش - قىلدۇرماسلىق مەنىۋى مەدەنىيەت بەرپا قىلىشقا رەھبەرلىك قىلىش كومىتېتىنىڭ تەشكىللەش، قوزغاش، ماسلاشتۇرۇش، يېتەكلەش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەش - ئىشلىيەلمەسلىكىدىكى مۇھىم تەرەپ. ئاخبارات - تەشۋىقات خىزمىتىنى ياخشى تۇتۇش بىلەن بىر ۋاقىتتا، تەشۋىقات - ئىدىيە سېپىنىڭ رولىنى جارى قىلدۇرۇشقا، مەدەنىيەت مەركەزلىرى، مەدەنىيەت ئۆيلىرى، تام گېزىتى، مەڭگۈلۈك لوزۇنكا، زاۋۇت گېزىتى قاتارلىق تەشۋىقات بازىلىرىنىڭ رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇشقا ئالاھىدە ئەھمىيەت بېرىپ، مەنىۋى مەدەنىيەت بەرپا قىلىشقا پايدىلىق جامائەت پىكرى كۈچى ۋە ئىجتىمائىي مۇھىت يارىتىش لازىم.

ئۇ مۇنداق دېدى: ئۈلگە كۆرسىتىش نۇقتىلىرىنى ياخشى تاللاش، ئۈلگە تىكلەش، نۇقتا ئارقىلىق دائىرىنى ئىلگىرى سۈرۈش، ئومۇمىي دائىرىنى ئىلگىرى سۈرۈش - مەنىۋى مەدەنىيەت بەرپا قىلىش پائالىيىتىنى يېڭى يۈكسەكلىككە، يېڭى سەۋىيىگە كۆتۈرۈشتىكى مۇھىم نۇقتا. ئۈلگە تىكلەش، تىپلار ئارقىلىق يول باشلاش، ئۈلگە كۆرسىتىش نۇقتىلىرىنىڭ تەسىر كۆرسىتىش رولىنى جارى قىلدۇرۇش، نۇقتا ئارقىلىق سەپنى يېتەكلەش، سەپ ئارقىلىق دائىرىنى ئىلگىرى سۈرۈش، ئومۇمىي دائىرىنى ياخشىلاش، مەنىۋى مەدەنىيەت بەرپا قىلىش پائالىيىتىنى ئومۇميۈزلۈك ئىلگىرى سۈرۈش - خىزمىتىمىزنىڭ مۇھىم نۇقتىسى بولۇپ قالدى. تىپلارنى تىكلەش، ئۈلگە كۆرسىتىش ئارقىلىق جايلاردا «ئۈچ بەرپا» قىلىش پائالىيىتىنىڭ يۇقىرى سەۋىيىدە، يۇقىرى پەللىدە راۋاجلىنىشىنى جەزمەن كۈچلۈك ئىلگىرى سۈرگىلى بولىدۇ.

مىجىت ناسىر تەكىتلەپ مۇنداق دېدى: سېلىنمىنى كۆپەيتىش - مەنىۋى مەدەنىيەت بەرپا قىلىش پائالىيىتىدە نەتىجە يارىتىشنىڭ كۈچلۈك كاپالىتى.

مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى ياخشى تۇتقان جايلار ۋە ئورۇنلارنىڭ ئورتاق ئالاھىدىلىكى شۇكى، ئۇلار مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغا سېلىنىدىغان سېلىنمىنى كۆپەيتىشكە ئەھمىيەت بەرگەن، سېلىنما - ئادەم كۈچى سېلىنمىسى ۋە مەبلەغ سېلىنمىسىنى كۆرسىتىدۇ. بىز چوقۇم مەنىۋى مەدەنىيەت بەرپا قىلىشقا سېلىنىدىغان سېلىنمىنى ئاشۇرۇشقا بولغان تونۇشىمىزنى ئۆستۈرۈش، مەسئۇلىيەتچانلىقىمىزنى كۈچەيتىش ئارقىلىق مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ ساغلام تەرەققىي قىلىشىغا كاپالەتلىك قىلىشىمىز كېرەك. ئىدىيە - مەدەنىيەت بازىسى قۇرۇشتىكى نۇقتىلىق تۈرلەرنى پىلانغا كىرگۈزۈپ، كۆپ تەرەپتىن مەبلەغ توپلاپ، تۈرلۈك چارە - ئاماللارنى قوللىنىپ، شەھەرلەرنىڭ بىر پۈتۈن فۇنكسىيىسى ۋە مەدەنىيەت سەۋىيىسىنى ئۆستۈرۈشىمىز كېرەك.

يىغىنغا ئاپتونوم رايوننىڭ ئالاقىدار تارماقلىرى، بىر قىسىم نازارەت - ئىدارىلەر ۋە ھەرقايسى ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەرلەرنىڭ رەھبەرلىرى، مەنىۋى مەدەنىيەت بەرپا قىلىشقا رەھبەرلىك قىلىش ئىشخانىلىرىنىڭ مۇدىرلىرىدىن بولۇپ 200 نەچچە كىشى قاتناشتى.

خاراب ۋە جەزىرە

(ئەدەبىي ئاخبارات)

ۋاڭ رۇڭ

خارابىلەرنى جەزىرە دېگىلى بولمىسىدەك، جەزىرىلەرنىمۇ خارابە دېگىلى بولمايدۇ.

ئۇزاق ئەسىرلەر داۋامىدا غەربىي دىياردا بىر مەھەل تازا قۇدرەت تاپقان 36 بەگلىك، ئۇزاق يىللارغىچە جۇلالىنىپ تۇرغان كۇسەن مەدەنىيىتى، ئۇدۇن مەدەنىيىتى، كرورەن مەدەنىيىتى ھەم كارۋان يولىدىكى بىر - بىرى بىلەن تۇتىشىپ كەتكەن پايتەختلەر، شەھەرلەر، بازارلار، قورغانلار، ئۆتەڭلەر، بۇددا مۇنارلىرى، ئىبادەتخانىلار تەكلىماكان چۆللۈكىگە خۇددى مەرۋايىتقا ئوخشاش چېچىلىپ ۋە سىڭىشىپ كەتكەن. كېيىنكى چاغلاردا قەدىمكى مەدەنىيەت يوقالدى، تارىختىكى سان - ساناقسىز جانلىق نەرسىلەر سىرغا ئايلاندى، تارىخ زوۋان سۇرمىدى، قۇملۇق تىمتاسلىققا چۆمدى.

ۋەھالەنكى، ئىنسانلارنىڭ تارىخىي سىرلارغا بولغان قىزىقىشى، تەبىئەتنى بويسۇندۇرۇش غايىسى يوقالمىدى. جۇڭگو ۋە چەت ئەللىك ئۇقۇمۇشلۇق زاتلارنىڭ ئىگىلىمەي - سۇنماي ئۈن - تىنسىز كۈرەش قىلىشى بىلەن ئاسىيانىڭ ئىندىكىدىكى كىشىلەرگە ناتونۇش دۇنيانىڭ دائىرىسى بارغانسېرى تارايدى، نۇرغۇن سىرلار بىر - بىرلەپ ئېچىلدى، غەربىي دىيار مەدەنىيىتىنىڭ خىرەلەشكەن نۇرى قايتا جۇلالاندى، قۇم بارخانلىرىغا كۆمۈلۈپ قالغان گۆھەرلەر قايتىدىن يورۇقلۇققا چىقتى. شۇنىڭ بىلەن تەكلىماكاننىڭ سىرى ئېچىلىشقا باشلىدى.

1. كۇسەن خارابىسىنىڭ شىفرى

جۇڭگو، شۋېتسىيە، ئامېرىكا، ئەنگلىيە، ياپونىيە، بېگى زېلاندىيىدىن ئىبارەت ئالتە دۆلەتنىڭ 32 ئالىمىدىن تەشكىللەنگەن تەكشۈرۈش ئۆمىكىنىڭ تەكلىماكان قۇملۇقىنىڭ شىمالىي تەرىپىدە تەكشۈرگەن 1- بېكەتتى كۈچا، باي ئەتراپلىرىدىكى كۇسەن بەگلىكىنىڭ مەدەنىيەت ئىزلىرى بولدى.

كۇسەن شەرقىي خەن سۇلالىسى دەۋرىدە غەربىي دىياردا قۇرۇلغان 36 بەگلىكنىڭ چوڭى بولۇپ، غەربىي دىيار مەدەنىيىتىنىڭ مەركىزى ئىدى. خەن، تاڭ سۇلالىلىرى دەۋرىدە بۇ يەردە غەربىي دىيار قورۇقچىبەگ مەھكىمىسى ۋە ئەنشى قورۇقچىبەگ مەھكىمىسى تەسىس قىلىنغان. تارىخىي خاتىرىلەردە قەيت قىلىنىشىچە، كارۋان يولىنىڭ مۇھىم تۈگۈنى ھېسابلىنىدىغان كۇسەن بەگلىكىنىڭ شەھىرى ... مەدھىيىلىگەن.

بىز بۈگۈنكى ئېگىز بىنالار قەد كۆتۈرگەن، ماشىنىلار موكىدەك قاتناپ تۇرغان كۈچا ناھىيە بازىرىغا كىرىپلا يەنە بىر خىل جۇشقۇنلۇق ئالامەتنى ھېس قىلدۇق. كۈچانىڭ شەھەر - يېزىلىرىدا مۇزىكىلىق ئۇسسۇلغا ھېرىس بولۇش ئادىتى ھازىرغىچە داۋاملىشىپ كەپتۇ. قەدىمكى كۇسەنلىكلەر دۇمباق بىلەن ئۇسسۇلنى بىر گەۋدىلەشتۈرۈشكە ماھىر ئىدى. بۇنداق مۇزىكىلىق ئۇسسۇللار رىتىمى قىزغىنلىق، يېقىملىق ۋە سىلىق بولۇپ، تەڭلا ئورۇندىلاتتى. بۇنداق ئالامەتلەر بۈگۈنكى كۈچا ناخشا - ئۇسسۇللىرىدا ھېلىھەم بار ئىكەن.

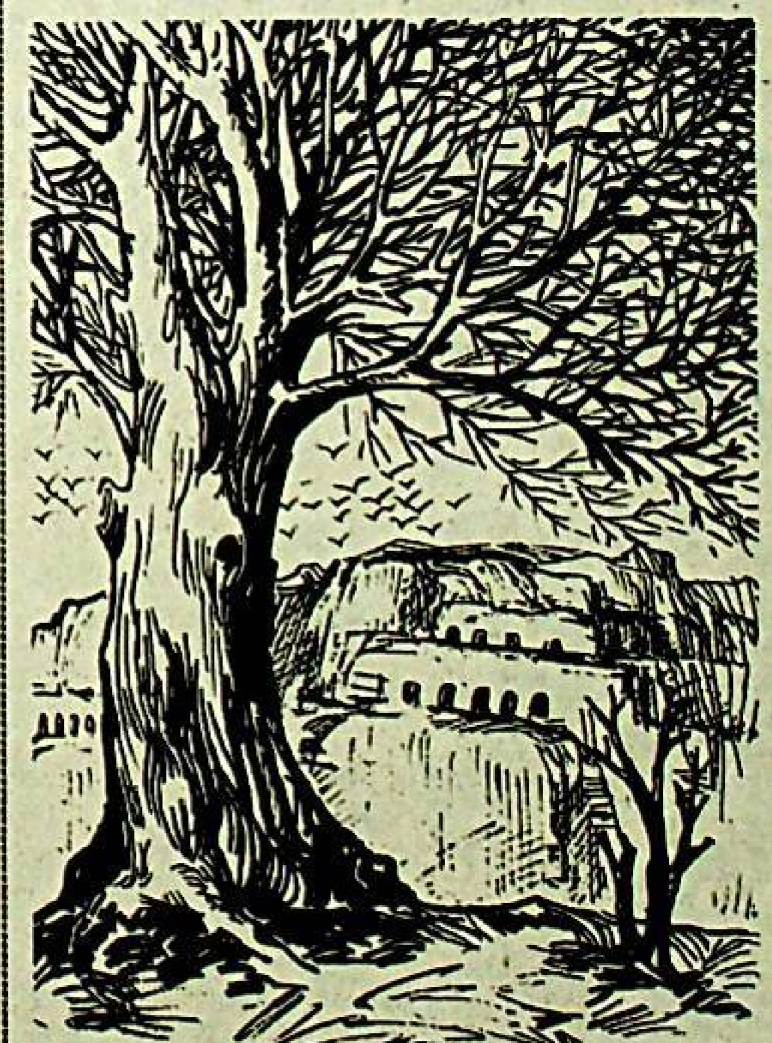

بۈگۈنكى كۈندە كۇسەن قەدىمكى شەھىرى خارابىلىقىدا چاسا شەكىللىك ئۈچ تامنىڭ ئۇلىلا ساقلىنىپ قاپتۇ. ئېلگىرىكى قورۇلۇشلاردىن ئەسەرمۇ قالماپتۇ. پۇراقلىق كۆچىلەر كۆيۈپ تۇرىدىغان ساگراملارنى كۆرگىلى، تۆگە كارۋانلىرىنىڭ قوڭغۇراق ئاۋازىنى ئاڭلىغىلى بولمايدىكەن، كۆكتى ...

سوزۇلغاندى. ئۇزۇنلۇقى 700 مېتىر، كەڭلىكى 200 مېتىر كېلىدىغان دائىرە ئىچىدە راھىب ئۆيلىرى، خانىقا، بۇددا مۇنارلىرى، كېمىر ئۆيلەر تارقالغانىدى. ساگرامدىكى سارايىنىڭ ئوتتۇرىسىدا ئېگىزلىكى توققۇز مېتىر كېلىدىغان كەمتۈك بۇددا مۇنارى چوقچىيىپ تۇراتتى.

مۇناردا تۇرۇپ يىراققا نەزەر سالغاندا، غولنىڭ كۆن چىقىش تەرىپىدىكى قاتمۇ قات كىرىشىپ كەتكەن ساگرام ۋە بۇددا مۇنارى خارابىلىرى كىشىگە ئېنىقلا كۆرۈنەتتى.

گوگول: «رىۋايەت ۋە خەلق قوشاقلىرىدىن سادا چىقماي قالغان چاغدا، دۇنيا يىلنامىسى دەپ ئاتىلىدىغان قەدىمكى زامان ئىمارەتلىرى ئۆتمۈشنى بايان قىلىۋېرىدۇ» دېگەنىكەن. دىن تۈسى ئالغان ئىمارەتلەر دىن پەلسەپىسىنىڭ ماددىيلىشىشى بولۇپ، چۆل غولى ساگرامى ۋە ئۇنىڭ ئەتراپىدىكى ئىمارەتلەر كۇسەن مەدەنىيىتىنىڭ مەنىۋىيەت ئالامىتىدۇر. ئەينى زاماندا تازا گۈللەنگەن سەلتەنەتلىك بۇ شەھەر ئەمدى خارابىلىككە ئايلانغانىدى. كۆز ئالدىمىزدىكى جىمجىت ئۇيقۇغا كەتكەن بۇ چۆل ئەينى زاماندا شاۋقۇنلۇق ئاۋات شەھەر ئىدى. بۇ يەردە بۇددا دىنىنىڭ كامىل ئۇستازى كۇماراجىۋادىن باشقا، ئوتتۇرا تۈزلەڭلىككە نامى تارالغان مۇزىكانت سۇجۇپمۇ دۇنياغا كەلگەن؛ كۇسەن مەدەنىيىتى ئوتتۇرا تۈزلەڭلىك خانلىقلىرىغىلا ئەمەس، دۇنياغىمۇ تارقالغان. كۇسەن بۇنىڭدىن ناھايىتى ئۇزاق زامانلار ئىلگىرىلا دۇنيا مەدەنىيىتى بىلەن جىپسىلاشقان ھەم دۇنيا مەدەنىيىتى تەرىپىدىن ئۇنتۇلۇپ كەتكەن. ئۇ خۇددى ئۆزى توغرىلىق سۆزلەشنى خالىمايدىغان كەم سۆز بوۋايغا ئوخشاش كېيىنكىلەرگە ئۆتمۈش تارىخىغا دائىر نۇرغۇن نەرسىلەرنى قالدۇرۇپ كەتكەن.

يەنە بىر تەكشۈرۈش نۇقتىمىز كۇسەن مەدەنىيىتىنىڭ مەركەزلىك ۋەكىلى - كۇسەن ...

زىننەت نۇسخىلىرى بار ئىكەن. ئارقا خانىنىڭ كەينى تېمىدىكى نىرۋانا سۇپىسىدا بۇددىزم ئەۋلىياسى ساكيا مۇنىنىڭ نىرۋاناغا بارغانلىقى (ئۇ دۇنياغا كەتكەنلىكى)نى ئىپادىلەيدىغان ئون مېتىرلىق ھەيكىلى بار ئىكەن. ئەپسۇسكى، ئۇ ۋەيران بولۇپ كېتىپتۇ. كەينى تامغا نىرۋانانىڭ رەسمى ۋە ھازا ئېچىۋاتقان مۇرتلار، تەڭرىلەر، ھۆر - غىلمانلار ۋە گۈللۈك پەردىلەرنىڭ رەسمى سىزىلىپتۇ. بۇددىزم ئەۋلىياسى ساكيامۇنىنىڭ كەينىدە تۇرۇپ ھازا ئېچىۋاتقان مۇرتلار ئالدىغا 45 گرادۇسلۇق بۇلۇڭ ياساپ ئېگىلگەن بولۇپ، بۇ ئۇلارنىڭ بۇددىغا بولغان سەممىي، قايغۇلۇق سېغىنىشىنى زور دەرىجىدە ئاشۇرغان، دىنىي تەنتەنىلىك سۈكۈناتنى تېخىمۇ كۈچەيتكەن.

ۋەھالەنكى، مىڭئۆيلەرنىڭ ھەممىسىدە دېگۈدەك ئۇچراپ تۇرىدىغان مۇزىكىلىق ئۇسسۇل كۆرۈنۈشلىرى ۋە ھۆر - غىلمانلار شاد - خۇراملىق ئىلكىدىكى ھالەتتە ئىپادىلەنگەن. دەل دۇيۇنىڭ «قانۇنلار قامۇسى»دا بايان قىلىنغىنىدەك، بۇ مۇزىكىلىق ئۇسسۇللار «شاد - خۇراملىق ئىلكىدە گاھ داۋام قىلىپ، گاھ توختىغان، رەققاسلار ئۇسسۇللارنى ئۆكچىسىنى يېنىك كۆتۈرۈپ، بارماقلىرىنى چىقىرىپ، بېشىنى ئېگىپ، كۆزىنى ئويىنىتىپ ئاجايىپ ھېسسىياتلىق، نەپىس» ئوينىغان بولۇپ، خۇددى تىرىكتەكلا كۆرۈنىدۇ؛ مۇغەننىلەرنىڭ سازلىرىنى لېۋەن قوللىرى بىلەن يېقىملىق سازلىشىغا دائىر جانلىق ئوبرازلارمۇ كىشىدە تەسىرلىك ۋە يېقىملىق تۇيغۇ پەيدا قىلىدۇ. كۇسەندە تازا ئەۋج ئالغان «ئۇيغۇر قۇيۇن ئۇسسۇلى»، «ئۇيغۇر سەكرىمە ئۇسسۇلى» توغرىسىدىكى كۆرۈنۈشلەر تامدىن ھەر قاچان ئۇچۇپ چۈشىدىغاندەكلا تۇيۇلىدۇ. بولۇپمۇ ھېلىقى ناھايىتى نەپىس ياسالغان، لاتاپەتلىك ھۆر - ...

دۇنيادىكى گۈزەل شەيئىلەرنىڭ مۇنداق مەقسەتلىك بۇزۇپ كۆرسىتىلگەنلىكى كۇسەن رەسساملىرىنىڭ ئەقىل - پاراستىنى تولۇق ئىپادىلەپ بېرىدۇ.

خانلار، سۇلالىلەر، غازاتلار ھەممىنى يوق قىلىپ، تارىخنىڭ توزانلىرىغا ئايلاندۇرۇپ قويىدى. ۋەھالەنكى، مىڭئۆي تام رەسىملىرىدىكى جانلىق كۆرۈنۈشلەر ياشلىق باھارىنى ساقلاپ قېلىۋەردى، جانلىق ئوبرازلار تارىخ سەھنىسىدىن ئورۇن ئېلىپ تۇرۇۋەردى.

قىزىل مىڭئۆيدىكى غارلارنى نەچچە ئەۋلاد راھىبلار، مۇرتلار، ئۇستىلار، رەسساملار چۆكمە جىنسلاردىن ھاسىل بولغان تاغ ياردۇغلىرىنى تېشىپ قېزىپ چىققان. ئۇلار قازغان غارلارنى، ئۇلار ياراتقان مۇۋەپپەقىيەتلەرنى مەدەنىيەتكە دائىر مول ۋە چوڭقۇر مەزمۇنلۇق كلاسسىك ئەسەر، جەزىرىدىكى ئىنسانلار مەدەنىيىتىنىڭ ئىزنالىرى دېيىشكە بولىدۇ! بۇ يەردە قانچىلىغان دەۋرنىڭ قىياپىتى ئىپادىسىنى تاپمىدى، تارىخىي ئىلگىرىلەش بولمىدى، دەيسىز؟ ئوخشاش بولمىغان دەۋردىكى ئوخشاش بولمىغان سەنئەت ئۇسلۇبىغا ئىگە غار ئىمارەتچىلىكى ۋە تام رەسىملىرىدىن پالاكەت باسقان شىمالىي سۇلالىلەر، چاقناپ تۇرغان سۇي، تاڭ سۇلالىلىرى، ئەقىل بابىدا سانالغان سۇڭ سۇلالىسى، سىرلىق يۈەن سۇلالىسى ..غا ئوخشاش پۈتۈنلەي ئوخشاش بولمىغان دەۋرلەرنىڭ ئالاھىدىلىكى ۋە ئېستېتىك ئالامەتنى بىلىۋالالايمىز. بۇ ئوبرازلار تارىختىكى ئەجدادلىرىمىز قەلبىنىڭ سىرىنى ئېچىپ بەردى، دەۋر روھى ئۇچقۇنلىرىنىڭ چاچرىشىنى تېزلەتتى، كىشىلەرنىڭ ھېسسىيات - تۇيغۇلىرى، ئىجادىي ھاياتى كۈچىنى جەلپ قىلدى.

تارىخ بەك يىراقلاپ كەتكىنى بىلەن كۇسەن غار ئىمارەتلىرى ۋە تام رەسىملىرى كىشىلەر ئارىسىدا ئۇزاققىچە ساقلىنىپ قالىدۇ. بۇ ...

زامان ۋە ھازىرقى زامان مەدەنىيىتىنى يېقىۋاتقان ئوغۇز، چۆل - جەزىرىدىكى يېشىل ھاياتنى كۆپەيتىپ بېرىۋاتقان ئانا، ئىنسانلار ئەڭ دەسلەپ دۇنياغا كەلگەن جايلارنىڭ بىرى. كىشىنىڭ زوقىنى كەلتۈرىدىغان ۋە كىشىنى ۋەسۋەسىگە سالىدىغان بۇ قەدىمكى دەريا دۇنيادىكى سان - ساناقسىز كىشىلەرنى جەلپ قىلغان. بۇ يەرگە قەدەم باسقان ياۋروپالىقلار ئىچىدە شۋېتسىيىلىك ئېكسپېدىتسىيىچى سېۋىن ھېدىننىڭ تارىمغا باغلىغان مېھرى ئەڭ چوڭقۇر بولغان.

1899 - يىلى سېنتەبىردە سېۋىن ھېدىن زەرەپشان دەرياسىدىن تارىم دەرياسىغا ئېقىپ كىرىش مۆجىزىسىنى يارىتىشقا كىرىشكەن. ئۇلار قېيىققا ئولتۇرۇپ دەھشەتلىك بوران - چاپقۇن، شىددەتلىك جىددىي ئېقىننىڭ زەربىسىگە بەرداشلىق بېرىپ، بىر ئايدىن كۆپرەك مۇشەققەتلىك سەپەر ئارقىلىق ئۈچ دەريا قوشۇلىدىغان ئېغىزغا يېتىپ كەلگەن، ئاندىن كىشىنى تېخىمۇ ھاياجانغا سالىدىغان دەۋر بۆلگۈچ ئەھمىيەتكە ئىگە ساياھەت - تارىم دەرياسىدا ئېقىش ساياھىتىنى باشلىغان.

تارىم دەرياسىنىڭ غول ئېقىنى 1000 كىلومېتىر كېلىدۇ، يۇقىرى ئېقىنىدىكى زەرەپشان دەرياسىنى قوشساق، ئومۇمىي ئۇزۇنلۇقى 2137 كىلومېتىر كېلىدۇ. قۇم دېڭىزىدىكى بۇ غايەت زور ئېقىن نۇرغۇن ئەگرى - بۈگرى يوللارنى بېسىپ تەكلىماكاننىڭ شىمالىي گىرۋىكىگىچە يېتىپ بارىدۇ. سېۋىن ھېدىن تارىم دەرياسىنىڭ مۇكەممەل ئومۇمىي خەرىتىسىنى سىزىش ئۈچۈن قولۋاقنى ھەيدەپ مۇزدەك سوغۇق دولقۇنلار ۋە سۆڭەكتىن ئۆتىدىغان قاتتىق سوغۇققا بەرداشلىق بېرىپ، 12 - ئاينىڭ بېشىدا يانجى كۆلىدىكى قوماندانلىق شتابىغا يېتىپ كەلگەن. ئۇلار لوپنۇر كۆلىگە يۈرۈش قىلغان چاغدا 1900 - يىلىنىڭ باھارى كىرىپ قالغانىدى. مانا شۇنىڭ بىلەن نۇرغۇن ئالىم، ئۇقۇمۇشلۇق كىشىلەر ھەۋەس بىلەن تىلغا ئالىدىغان ھېكايە بارلىققا كەلدى: بىپايان جەزىرىدە ھاياتلىق ئىزىنى كۆرگىلى بولمايتتى، «ئۈزۈم قولۇلىسىنىڭ قاپلىرى دەسسەلسە، باغچىلاردىكى قۇرۇپ كەتكەن غازاڭلارغا ئوخشاش غاراسلاپ كېتەتتى.» كۆتۈلمىگەندە ئۇلارنىڭ ئالدىدا ئۈچ ئېغىزلىق كونا ئۆي زاھىر بولدى. سېۋىن ھېدىن بۇ يەردىن قەدىمكى پۇل، ئىككى تۆمۈر پالتا، ئۈچ قوللۇق يارا تۇتقان، بېشىغا تاج كىيگەن ئادەم ھەيكىلى ...

تارىخىي خاتىرىلەردە قەيت قىلىنىشچە، كارۋان يولىنىڭ مۇھىم تۈگۈنى ھېسابلىنىدىغان كۇسەن بەگلىكىنىڭ «شەھىرى ئۈچ قات قىلىپ ياسالغان بولۇپ، تاشقىرىقى شەھىرى چاڭئەن بىلەن تەڭ كېلىدىكەن.» شەھەر ناھايىتى ئاۋات بولۇپ مۇنارلار، ساگرام (ئىبادەتخانا)لار ھەر قەدەمدە ئۇچراپ تۇرىدىكەن. «بۇددا ساگراملىرى 1000غا، راھىبلىرى 10 مىڭغا يېتىدىكەن». تاڭ راھىبى شۇەنزاڭنىڭ «بۈيۈك تاڭ دەۋرىدىكى غەربىي دىيار»دا بايان قىلىنىشچە، كۇسەن شەھىرى غەربىي قوۋۇقنىڭ سىرتىدىكى يولنىڭ ئىككى تەرىپىدە ئېگىزلىكى 90 گەزدىن ئاشىدىغان ئىككى مەبۇد قەد كۆتۈرۈپ تۇرىدىكەن. ھەر يىلى كۈز پەسلىدە راھىبلار بۇ يەرگە جەم بولىدىكەن، يىغىلىشقا خان - ۋەزىرلەردىن تارتىپ پۇقرالارغىچە ھەممە كىشى قاتنىشىدىكەن. ئۇلار بۇتقا تېۋىنىپ، بۇددىزم ئەقىدىلىرىدىن تەلىم ئاڭلايدىكەن. ساگراملاردىكى راھىبلار تاۋا - كىمخاپلار بىلەن ئورالغان مەبۇدلارنى ھارۋىغا سېلىپ، يىغىلىش سورۇنىغا ئېلىپ كېلىدىكەن. بۇنداق «ئېلىپ كېلىنگەن مەبۇد»لار كۆپ بولغاندا 1000 غا يېتىدىكەن. مىلادى 628 - يىلى باش ئەتىيازنىڭ مەلۇم بىر كۈنى كۇسەن بەگلىكىنىڭ خانى ۋەزىر- ۋۇزرالىرى ۋە راھىب كالانلىرىنى باشلاپ شەھەردىن چىقىپ، ئوتتۇرا تۈزلەڭلىكتىن كەلگەن كاتتا راھىب شۇەنزاڭنى كۈتۈۋالغان. بۇ دەل «مەبۇد ئېلىپ كېلىش بايرىمى» كۈنى بولۇپ، كۇسەن شەھىرى كاتتا بېزەلگەن. خان بىلەن خانىش ۋە شۇەنزاڭ شەھەر قوۋۇقىغا تىكلىگەن چېدىردا ئولتۇرغان. ئېگىزلىكى ئۈچ غۇلاچ كېلىدىغان مەبۇد تۆت ھارۋىغا تىك قويۇلۇپ ئاستا ئېلىپ كېلىنگەندە، خان ئۇنىڭغا بېشىدىكى تاجنى ئېلىۋېتىپ، ئايىغىنى سېلىۋېتىپ يۈكۈنۈپ ئولتۇرغان پېتى چوقۇنغان، شۇەنزاڭ راھىب كالانلارنى باشلاپ ھارۋا يېنىغا بېرىپ، مەبۇدلارنى ئەكىلىۋاتقانلارنى ئالقىش بىلەن كۈتۈۋالغان. بۇ چاغدا داقا - دۇمباقلار ياڭرىغان، بالىمان، ناغرا، چارتارلار تەڭكەش قىلىنغان مۇزىكىلار كۆكتە ياڭرىغان. كىشىلەر مايمۇن ئۇسسۇلىغا ئوخشاش كەيپىياتنى جانلاندۇرىدىغان كوللېكتىپ ئۇسسۇلنى ئورۇندىغان، ئوردا قىزلىرى يېقىملىق، لەرزان پىرقىراپ ئۇيغۇر قويۇن ئۇسسۇلىغا چۈشكەن. كۇسەننىڭ مۇزىكىلىق ئۇسسۇللىرى شۇەنزاڭنى چوڭقۇر تەسىرلەندۈرگەچكە، ئۇ «بۈيۈك تاڭ دەۋرىدىكى غەربىي دىيار خاتىرىسى»دە كۇسەننى «يەللىك، تارلىق چالغۇلارنى چېلىشقا بەك ئۇستا ئىكەن» دەپ كۆرگىلى، ئۇچە كاروانلىرىنىڭ كولدۇرما ئاۋازىنى ئاڭلىغىلى بولمايدىكەن، كۆكنى لەرزىگە سالغان دۇمباق، بالىمان، چارتار سادالىرىمۇ يىللار، ئايلارنىڭ ئۆتۈشى بىلەن نەلەرگىدۇ غايىب بوپتۇ. لېكىن تارىخنىڭ سىرلىق ئۇچۇرى ۋە شەپىسى قەدىمكى زامان خارابىلىقىدا ساقلىنىپ قالغان بولۇپ، ئۇ كىشىلەرنىڭ تەسىرلىنىشىنى، يېشىشنى كۈتمەكتە.

بىز ئاۋۋال زىيارەت قىلغان قەدىمكى خارابە چۆل غولى ساگرامى بولدى. بۇ خارابە كۇچا ناھىيە بازىرىنىڭ 20 كىلومېتر شىمالىدىكى چۆلتاغ باغرىدىكى سۇبېشى دېگەن يەرگە جايلاشقان بولۇپ، كۇچا دەرياسى ساگرامنى قاپ ئوتتۇرىسىدىن كېسىپ ئۆتىدىكەن. شۇەنزاڭنىڭ «بۈيۈك تاڭ دەۋرىدىكى غەربىي دىيار خاتىرىسى»دە: «كۇسەن شەھرىنىڭ 40 چاقىرىم شىمالىدىكى تاغقا تۇتىشىپ كەتكەن جاينىڭ قاپ ئوتتۇرىسىدىن بىر غول (ئېقىن) ئېقىپ ئۆتىدىكەن. غول بويىدا كۈن چىقىش، كۈن پېتىش تەرەپلەرگە بۆلۈنۈپ كەتكەن، چۆل غولى دەپ ئاتىلىدىغان بىر ساگرام كۆزگە تاشلىنىپ تۇرىدىكەن. بۇ يەردە راھىبلار قاتورۇپ چىققان مەبۇدلار بار ئىكەن، راھىبلار ساداقەتمەن ۋە ئىجتىھاتلىق بولۇپ، ئىشكىپا قاتتىق تۇتۇلىدىكەن...» دەپ قەيت قىلغان. «دەرىيالار تەمپىراتى ئىزاھلىرى»دا داۋەننىڭ «غەربىي دىيار خاتىرىسى»دىن نەقىل كەلتۈرۈلۈپ مۇنداق دېيىلگەن: «كۇسەن شەھرىنىڭ 40 چاقىرىم شىمالىدىكى تاغدا كىشىلەر چۆل ساگرامى دەپ ئاتايدىغان ناھايىتى تىنچ بىر ساگرام بار». بۇ يەردە تىلغا ئېلىنغان ساگرام «ئۇلۇغ ساگرام»نىڭ 2 - جىلتىدا بايان قىلىنغان «كومارا جىۋانىڭ تەرجىمىھالى»دىكى چۆل ساگرامىدۇر. بۇددا دىنىنىڭ پىركامىل ئۇستازى، بۇددا نومىلىرى تەرجىمىشۇناسى كومارا جىۋا مۇشۇ يەردە تۇغۇلغان. مۇتەخەسسىسلەرنىڭ دەلىللىشىچە، چۆل ساگرامى دېگىنىمىز، چۆل غولى ساگرامى بولۇپ، ئېينى زامانلاردا ئوخشاش بىر ئىسىم بىر نەچچە خىل تەلەپپۇزدا تەرجىمە قىلىنغان.

بىز - جۇڭگو ۋە چەت ئەللىك ئالىملار غولنىڭ كۈن پېتىش تەرىپىگە جايلاشقان خارابىلىكتىكى مۇنارغا چىقتۇق. تاغ ئېگىز-پەس بولغاچقا، پۈتكۈل خارابىلىك شۇنىڭغا مۇناسىپ ھالدا ئۆزۈندىن ئۇزۇنغا

يەنە بىر تەكشۈرۈش نۇقتىمىز كۇسەن مەدەنىيىتىنىڭ مەركەزلىك ۋەكىلى - كۇسەن مىڭئۆيلىرى بولدى. كۇسەن مىڭئۆيلىرى ئېلىمىزدىكى مەشھۇر غارلار - دۇنخۇاڭدىكى موگاۋ غارى، لوياڭدىكى لۇڭمېن تاش غارى ۋە داتۇڭدىكى يۇنگاڭ تاش غارى بىلەن بىر قاتاردا تۇرىدۇ. قىزىل مىڭئۆيلىرى ۋەكىللىكىدىكى كۇسەن مىڭئۆيلىرى كۆلىمى غايەت زور، قۇرۇلۇشى ھەيۋەتلىك، سىستېمىسى مۇكەممەل، مەزمۇنى مول، ناھايىتى نەپىس، تېخنىكا، ھۈنەر سەۋىيىسى يۇقىرى سەنئەت خەزىنىسىدۇر. بۇ يەردىكى نومۇر سېلىنغان 236 غاردا 10 مىڭ كۋادرات مېتىر كۆلەمدىكى تام رەسىمى ساقلىنىپ قالغان بولۇپ، ۋەكىللىك خاراكتېرى ئىنتايىن كۈچلۈك، بەدىئىي قىممىتىمۇ ئىنتايىن يۇقىرى.

قىزىل مىڭئۆيلىرى ئىبادەتخانىسىغا بارىدىغان يول - كىشىنى ھازىرقى زاماندىن ئەينى زامانغا باشلاپ بارىدىغان ئەگرى - بۈگرى چىغىر يولدۇر. تارىخ بۇ يەردىكى ھەر بىر غاردا مۇجەسسەملەشكەن ھەم ھەر بىر غاردا نامايان قىلىنغان. ئۇ ھەم توختىماي ئېقىپ تۇرىدىغان ئۇزۇن ئېقىنغا، ھەم سوكۇتتا چۆمگەن ئۇزۇن كارىدورغا ئوخشايدۇ.

بىز 47 - نومۇرلۇق غارغا كىرىپلا ئۆزىمىزنى بۇنىڭدىن 2000 يىللار ئىلگىرىكى شەرقىي خەن دەۋرىگە بېرىپ قالغاندەك ھېس قىلدۇق. بۇ غاردا باشقا كۇسەن غارلىرىغا ئوخشاش ئۈستى ئۇچۇق چوڭ ئويۇق بولۇپ، ئۇدۇلىغا غايەت زور مەبۇد تىكلەپ قويۇلۇپتۇ. غارنىڭ ئوڭ - سول تەرەپتىكى تاملىرىدا ئۈچتىن بەشكىچە ياسالغان ۋە سىزىلغان مەبۇد بارئىكەن. ھەيۋەتلىك تاشقىرىقى سارايىنىڭ ئېگىزلىكى 20 مېتىر كېلىدىكەن. يۇقىرىغا قارىسىڭىز، غارنىڭ ئوقۇر شەكىللىك تورۇسىغا سىزىلغان خانەندىلەر ھاياتتەكلا كۆرۈنىدىكەن.

ئىچكىرىكى سارايمۇ ناھايىتى ئېگىز ئىكەن. بۇ يەردىكى مەركىزىي غار كۇسەن غارلىرىدا ئەڭ كۆپ ئۇچرايدىغان ئىستىقامەتخانا ئىكەن. ئالدىنقى خانىدە مەبۇد (بۇددىزم ئەۋلىياسى ساكيامۇنى)، بودساتۋا (ئەۋلىيالىققا شەرت ھازىرلاۋاتقانلار)لار، بۇددىزمنى قوغداپ تۇرغۇچى تەڭرى - ئىلاھلارنىڭ رەسمى بار ئىكەن. ئارقا خانىدە ۋە ئوڭ - سول تەرەپتىكى كارىدورلاردا ساخاۋەتچى بودساتۋالار، خانەندە تەڭرىلەر، كەينى تامدىكى ئويۇقتا ۋە تاملاردا بۇددىزم تەرغىباتى، بۇددالارنىڭ يارالمىشى، يارالمىش سەۋەبلىرى ھەققىدىكى چۆچەكلەر، ھۆر - غىلمانلارنىڭ ئوبرازى ياكى بېزەك -

چۈشۈرۈلگەندەكلا تۇيۇلىدۇ. بولۇپمۇ ھېلىقى ناھايىتى نەپىس ياسالغان، لاتاپەتلىك ھۆر - غىلمانلارنىڭ ئەرشتە پەرۋاز قىلىۋاتقان، ياكى ساز چېلىپ ئۇسسۇل ئويناۋاتقان كۆرۈنۈشلىرى سۈرلۈك بۇددىزم دۇنياسىغا ئاجايىپ ھاياتلىق بەخش ئەتكەن.

كۇسەن تام رەسىملىرى ئارىسىدىكى يالىڭاچ بەدەن سەنئىتىگە دائىر ئوبرازلار، سان ۋە ئومۇملىشىش دەرىجىسىدىن ئېيتقاندا، مەملىكىتىمىزنىڭ ھەرقايسى جايلىرىدىكى تاش غارلاردىكى تام رەسىملىرى ئىچىدە ئالدىنقى قاتاردا تۇرىدۇ ھەتتا ھىندىستاندىكى ئاجانتا تاش غارى ۋە ئافغانىستاندىكى باميان تاش غارلىرى بىلەن سېلىشتۇرغاندىمۇ، موللۇق ۋە ئىجادىيلىق جەھەتتە ئالدىنقى قاتاردا تۇرىدۇ. بۇنداق بۇددىزم ئەقىدىلىرىگە مۇخالىپ نورمالسىز ھادىسە كۇسەن رايونىدا ئەزەلدىن بويان بەدەن گۈزەللىكىنى قەدىرلەيدىغان ئادەت ۋە رەسساملارنىڭ بارلىقىنى، جەزىرىنىڭ ناچار تەبىئىي مۇھىتىدا ياشىغان بۇ كىشىلەرنىڭ تاملارغا يالىڭاچ بەدەنلىك ئوبرازلارنى سىزىش ئارقىلىق تەركىي دۇنياچىلىققا قارشى تۇرغانلىقىنى، ئۇنىڭدا ھاياتلىقنى كۆپەيتىپ بېرىشتا چىڭ تۇرۇشتەك قەيسىرانە روھنىڭ ساقلانغانلىقىنى ئىپادىلەپ بېرىدۇ. كۇسەن رەسساملىرى ئىجاد قىلغان بۇ يالىڭاچ بەدەنلىك پېرسوناژلارنىڭ ئوبرازى، يەنى مەيلى بۇددا راھىبلىرى ۋە ياكى بارلىق جانلىق مەۋجۇداتلار بولسۇن، ھەممىسى باشتىن ئاخىر بۇددىزمغا چىن ئېتىقاد قىلىش ۋە دىندىن خالى تۇرمۇشقا ئىنتىلىشتەك زىددىيەت ئىچىگە قويۇلغان بولۇپ، ھەرىكەتلىرى جىددىي، قىياپىتىدىن ئەلىسىزلىك چىقىپ تۇرىدۇ. ئاش - نان يەيدىغان ئادەملەرنى كەمسۇندۇرىدىغان ۋە ئىنكار قىلىدىغان بارلىق ۋەزلەر ئىچىدە كىشىلىك

تارىخ بەك يىراقلاپ كەتكەنسىرى بىلەن كۇسەن غار ئىمارەتلىرى ۋە تام رەسىملىرى كىشىلەر ئارىسىدا ئۇزاققىچە ساقلىنىپ قالىدۇ. بۇ غارلاردىكى رەسىملەر، بېزەكلەرگە ئىشلىتىلگەن بوياقلار، سىزىقلار، تام رەسىملىرىدىكى ئوبرازلار، غار شەكىللىرى تارىخىي مەدەنىيەتنىڭ ئۆزگىچىلىكى، كۇسەن مەدەنىيىتى ئەمەلىي گەۋدىسىنىڭ تەقلىدىي نۇسخىسى، بۈگۈنگىچە يېتىپ كەلگەن تارىخىي روھقا ئىگە «ھۆججەت»تۇر ...

2. جەزىرىدىكى قەدىمكى ئىزنالار

تەكلىماكان چۆللۈكى مۇكەممەل دۇنيا بولۇپ، ئىنسانلار ھاياتىنىڭ كارتىنىسىدۇر. ئامېرىكىلىق ئىنسانشۇناس مورگان: «تارىم ۋادىسى دۇنيا مەدەنىيىتىنىڭ بۆشۈكىدۇر. قاچانكى بۇ ئاچقۇچ تېپىلىدىكەن، دۇنيا مەدەنىيىتىنىڭ دەرۋازىسى ئېچىلىدۇ» دەپ كەسكىن ئېيتقانىدى. شۇ سەۋەبلىك تەكلىماكان خەلقئارالىق تېما بولۇپ قالغان.

بىز قىزىل مىڭئۆيلىرى بىلەن خوشلىشىپ، ئاقسۇدىن ماشىنا ئارقىلىق جەنۇبقا مېڭىپ، جەزىرىنىڭ ئالدى تەرىپىدىكى ئەڭ ئاخىرقى نۇقتا - بىكتۇمەن 16 - تۇمەن - مەيدانغا يېتىپ كەلدۇق.

16 - تۇمەن - مەيدانىنىڭ جەنۇبىدىكى كىچىك ئەتراپىدا ئاقسۇ، زەرەپشان، خوتەن دەريالىرى قوشۇلۇپ دۇنياغا مەشھۇر، جۇڭگو بويىچە ئەڭ ئۇزۇن ئىچكى قۇرۇقلۇق دەرياسى - تارىم دەرياسىنى ھاسىل قىلىدىكەن. ئۇزاق ئەسىرلەردىن بويان ئېقىپ كېلىۋاتقان بۇ ئەزىم دەريا، قارىماققا، كىشىدە بىر خىل تەنھالىق، غېرىبلىق تۇيغۇسىنى پەيدا قىلىدىكەن. قۇياش نۇرى جىمىرلاپ تۇرغان سۈزۈك سۇدا جىلۋىلەنگەن، ئۇنىڭ بېتىنى سۆيۈپ ئوينىغان چاغدىلا، توختىماي ئېقىۋاتقانلىقى، ھەرىكەتتە ئىكەنلىكى مەلۇم بولىدىكەن.

تەكلىماكان چۆللۈكىگە كىرىشتە، ئاۋۋال، تارىم دەرياسىدىن ئۆتۈشكە توغرا كەلدى. كەلكۈن مەزگىلىدە تارىم دەرياسىنىڭ سۇ يۈزى كېڭىيىپ، تەخمىنەن ئىككى چاقىرىمدەك بولۇپ كېتىدىكەن. بۇنداق چاغدا كىشىلەر دەريادىن موتورلۇق كېمە بىلەن ئۆتىدىكەن. بىز دەريانىڭ سۈيى تارتىلغان چاغدا كەپتۇق. سۇ يولىنىڭ كەڭلىكى 10 نەچچە مېتىردىن ئاشمايدىكەن. ماشىنا بېسىلغان كېمە چوڭقۇرلۇقى بىرەر مېتىر كېلىدىغان قىرغاققا يېقىنلىشالمىدى. ئۇزۇن خادا ياغاچ ئىختىيارىمىزغا زادى بويسۇنمىدى. كېيىن قارشى قىرغاقتىكىلەر كېمىنى ئارغامچا بىلەن تارتىپ سۆرەپ ئاران دېگەندە قىرغاققا يېقىنلاشتۇردى.

تارىم دەرياسى تارىم ئويمانلىقىدىكى قەدىمكى

كونا ئۆي راھىبى بولدى. سىۋېن ھېدىن بۇ يەردىن قەدىمكى پۇل، ئىككى تۆمۈر پالتا، ئۈچ قوللۇق ئارا تۇتقان، بېشىغا تاج كىيگەن ئادەم ھەيكىلى ھەم سۇلەيلىسىنىڭ شەكلى ئويۇپ چۈشۈرۈلگەن بىر نەچچە تارشا تاپتى. شۇ چاغدا ئۇلار غا شەرقىي جەنۇبىي يۆنىلىشتىكى كۆز يېتىم يەردە بىر نەچچە سەينا كۆرۈندى. لېكىن قاراڭغۇ چۈشۈپ كەتكەچكە، تەپسىلىي تەكشۈرگىلى بولمىدى. ئۇلار ئەتىسى تاپقان مەدەنىيەت يادىكارلىقلىرىنى ئېلىپ بىر يۇلغۇنلۇق ئويمانغا يېتىپ باردى. ئۇلار بۇ يەردە سۇ بارلىقىغا جەزىم قىلىپ، قۇدۇق كولىماقچى بولدى. ئەپسۇسكى، ئۇلارنىڭ بىردىنبىر تۆمۈر گۈرجىكى ھېلىقى ئۈچ ئېغىز كونا ئۆي ۋە سەينا كۆرۈنگەن جايدا چۈشۈپ قالغانىدى. بۇ چاغدا يول باشلىغۇچى ئۆردەك (ئۇيغۇر) تۆمۈر گۈرجەكنى تېپىپ كېلىشنى ئىلتىماس قىلدى، سىۋېن ھېدىن ئىلتىماسقا قوشۇلۇپ، ئۆزى مىنىۋاتقان ئاتنى ئۇنىڭغا بەردى. بىرەر سائەتتىن كېيىن ئۈشتۈمتۇت دەھشەتلىك قارا بوران چىقىپ كەتتى، ئۆردەك بېشىنى كۆتۈرەلمەي قالدى. بوران توختىغاندىن كېيىن سىۋېن ھېدىن ئەترەتنى باشلاپ جەنۇبقا داۋاملىق يۈرۈش قىلىپ بىر ئېدىرلىقنىڭ يېنىغا كەلدى. بۇ چاغدا ئۆردەك كەچكى شەپەقنىڭ قالدۇق نۇرى ئىچىدە تۇساتتىن پەيدا بولۇپ قالدى. ئۇ ئاتقا مىنىۋالغان بولۇپ، تۈنۈگۈن چۈشۈپ قالغان ھېلىقى تۆمۈر گۈرجەكنى ئېگىز كۆتۈرۈۋالغانىدى، چىرايىدىن بىر خىل پەۋقۇلئاددە مەمنۇنىيەت ئالامىتى چىقىپ تۇراتتى. ئەسلىدە ئۇ ھېلىقى سەينا يېنىدا نۇرغۇن ئۆيلەرنىڭ خارابىسىنى، قۇم بارخانلىرى ئارىسىدا نەپىس بېزەكلىرى بار نۇرغۇن تاملارنى كۆرگەنىكەن (بۇنى بىر مۆجىزە دېمەي بولمايتتى).

(داۋامى ئەتىكى 5 - بەتتە)

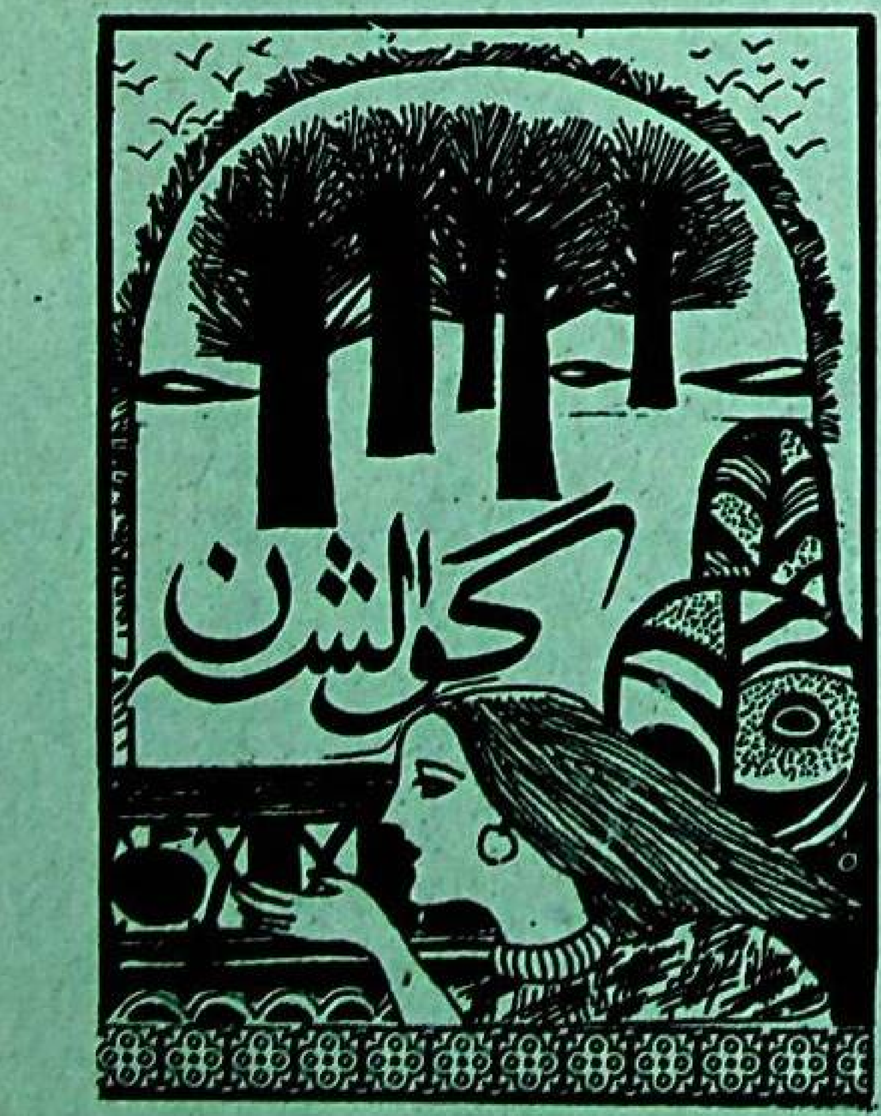

جياڭ زېمىن ب د ت نىڭ باش كاتىپى ئاننان بىلەن كۆرۈشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 8- ماي تېلېگراممىسى. دۆلەت رەئىسى جياڭ زېمىن بۈگۈن چۈشتىن كېيىن ب د ت باش كاتىپى كوفى ئاننان بىلەن كۆرۈشكەندە مۇنداق دېدى: جۇڭگو مەڭگۈ زومىگەر بولمايدۇ، مەڭگۈ كېڭەيمىچىلىك قىلمايدۇ، بۇ جۇڭگونىڭ تەۋرەنمەس دۆلەت سىياسىتى. جۇڭگونىڭ مۇقىملىقى ۋە گۈللىنىشى ھەر قانداق دۆلەتكە تەھدىت كەلتۈرمەيدۇ، دۇنيانىڭ تىنچلىقى ۋە تەرەققىياتى ئۈچۈن تېخىمۇ زور تۆھپە قوشىدۇ.

جياڭ زېمىن مۇنداق دېدى: ئەڭ ئومۇمىي ۋەكىل خاراكتېرلىك مۇھىم خەلقئارا تەشكىلات بولغان ب د ت يېرىم ئەسىردىن بۇيان، دۇنيانىڭ مۇستەھكەم تىنچلىقى ۋە ئورتاق گۈللىنىشنى قوغداش ۋە ئىلگىرى سۈرۈش ئۈچۈن مۇھىم تۆھپە قوشتى، ئىنسانىيەت يېڭى ئەسىرگە قەدەم قويۇش ئالدىدا تۇرغان پەيتتە ب د ت نىڭ ئۆتكەن 50 نەچچە يىل جەريانىدىكى ئىجابىي ۋە سەلبىي تەجرىبە - ساۋاقلىرىنى ئەستايىدىل يەكۈنلەپ، ب د ت نىزامنامىسىنىڭ مەقسىتى ۋە پرىنسىپىغا قاتتىق ئەمەل قىلغان ئاساستا ئىش كۆرۈپ، ئىقتىسادىي ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىيات مەسىلىسىگە تېخىمۇ كۆپ كۆڭۈل بۆلۈپ، تېخىمۇ گۈزەل دۇنيانى 21- ئەسىرگە ئېلىپ كىرىش ئۈچۈن ئىجابىي تۆھپە قوشۇشىنى ئۈمىد قىلىمىز.

جياڭ زېمىن مۇنداق دېدى: «سىزگە شۇنى خۇشاللىق بىلەن ئېيتىمەنكى، جۇڭگو ئۆتكەن ئاينىڭ 25- كۈنى ‹خىمىيىۋى قوراللارنى چەكلەش ئەھدىنامىسى›نىڭ تەستىقنامىسىنى تاپشۇرۇپ، بۇ ئەھدىنامىنى دەسلەپتە تۈزۈشكە قاتناشقان دۆلەت بولۇپ قالدى. شۇنىڭ بىلەن بىللە، جۇڭگو باشقا دۆلەتلەرنىڭمۇ، بولۇپمۇ خىمىيىۋى قوراللىرى بار دۆلەتلەرنىڭمۇ خىمىيىلىك قوراللارنى ئومۇميۈزلۈك چەكلەش ۋە ئۈزۈل- كېسىل كۆيدۈرۈۋېتىش مەقسىتى ۋە نىشانىغا بالدۇرراق يېتىش ئۈچۈن بۇ ئەھدىنامىنى ئىمكانقەدەر تېز تەستىقلىشىنى ئۈمىد قىلىدۇ».

ئۇ تەكىتلەپ مۇنداق دېدى: جۇڭگو ھۆكۈمىتى ب د ت نى ۋە ئۇنىڭ خىزمىتىنى ئىلگىرىكىدەكلا ئاكتىپ قوللايدۇ.

ئاننان جۇڭگونىڭ «خىمىيىۋى قوراللارنى چەكلەش ئەھدىنامىسى»نى تەستىقلىغانلىقىغا ئاپىرىن ئوقۇدى. ئۇ مۇنداق دېدى: ب د ت نىڭ جۇڭگو بىلەن بولغان مۇناسىۋىتى ھازىرغىچە ناھايىتى ياخشى بولۇپ كەلدى، ئىككى تەرەپنىڭ ھەمكارلىقى زور ئۈنۈمگە ئېرىشتى. ب د ت نىڭ جۇڭگودىكى ئورگانلىرىنىڭ جۇڭگو تەرەپ بىلەن بولغان ياخشى ھەمكارلىقى خەلقئارادا ئۈلگىگە ئايلاندى.

جياڭ زېمىن مۇنداق دېدى: جۇڭگو خەۋپسىزلىك كېڭىشىنىڭ دائىمىي ئەزاسى بولۇش سۈپىتىدە دۇنيا تىنچلىقى ۋە خەۋپسىزلىكىنى قوغداش جەھەتتە زىممىسىگە ئالغان مەسئۇلىيىتىنى ناھايىتى ئېنىق بىلىدۇ. جۇڭگو كەلگۈسىدە تەرەققىي تاپقان تەقدىردىمۇ ئۇنىڭ زومىگەر بولماسلىق، كېڭەيمىچىلىك قىلماسلىق سىياسىتى ئۆزگەرمەيدۇ. خەلقئارادا بەزىلەر تەرغىب قىلىۋاتقان «جۇڭگو تەھدىت نەزەرىيىسى»نىڭ قىلچە ئاساسى يوق.

چيەن چىچېن ب د ت نىڭ باش كاتىپى ئاننان بىلەن سۆھبەتلەشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 8- ماي تېلېگراممىسى. گوۋۇيۈەننىڭ مۇئاۋىن زۇڭلىسى، قوشۇمچە دىپلوماتىيە مىنىستىرى چيەن چىچېن بۈگۈن دياۋيۈتەي دۆلەت مېھمانخانىسىدا زىيارەتكە كەلگەن ب د ت باش كاتىپى ئاننان بىلەن سۆھبەتلەشتى.

ئاننان مۇنداق دېدى: مەن ب د ت باش كاتىپى بولۇش سۈپىتىم بىلەن تۇنجى قېتىم جۇڭگونى زىيارەت قىلغانلىقىمدىن ناھايىتى خۇشالمەن ۋە مۇشۇ پۇرسەتتىن پايدىلىنىپ دېڭ شياۋپىڭنىڭ ۋاپاتىغا يەنە بىر قېتىم تەزىيە بىلدۈرىمەن.

چيەن چىچېن ئاناننىڭ ب د ت نىڭ باش كاتىپى بولۇش سۈپىتى بىلەن تۇنجى قېتىم جۇڭگوغا زىيارەتكە كەلگەنلىكىنى قارشى ئالىدىغانلىقىنى بىلدۈردى ۋە ئۇنىڭ دېڭ شياۋپىڭ ۋاپات بولغاندىن كېيىن كۆپ قېتىم تەزىيە بىلدۈرگەنلىكىگە رەھمەت ئېيتتى.

چيەن چىچېن مۇنداق دېدى: ھازىر خەلقئارا ۋەزىيەت يەنىلا چوڭقۇر ئۆزگىرىش ... بېرىپ، تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەتلەرنىڭ ئىقتىسادىي، ئىجتىمائىي ۋە مەدەنىيەت تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈشتە تېخىمۇ زور تىرىشچانلىق كۆرسىتىشىنى ئۈمىد قىلىدۇ.

ئاننان جۇڭگونىڭ ب د ت نىڭ رولى توغرىسىدىكى قارىشىغا قوشۇلىدىغانلىقىنى ئېيتتى، شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا جۇڭگونىڭ ب د ت نى ئىزچىل، كۈچلۈك قوللاپ كەلگەنلىكىگە رەھمەت ئېيتتى.

ئاننان مۇنداق دېدى: مەن ب د ت نىڭ باش كاتىپى بولۇش سۈپىتىم بىلەن ب د ت نىڭ تەيۋەن مەسىلىسى توغرىسىدىكى ئالاقىدار قارارلىرىدا «بىر جۇڭگو» پرىنسىپىدا داۋاملىق چىڭ تۇرىمەن.

چيەن چىچېن ب د ت نىڭ ئىسلاھاتى مەسىلىسى توغرىسىدا توختىلىپ مۇنداق دېدى: جۇڭگو ئىسلاھات ب د ت نىڭ تىنچلىقنى ساقلاش، تەرەققىياتنى ئىلگىرى سۈرۈش ئىقتىدارىنى كۈچەيتىپ، ئەزا دۆلەتلەر ئۈچۈن تېخىمۇ ياخشى خىزمەت قىلالايدىغان قىلىشنى مەقسەت قىلىشى ...

لى پېڭ زۇڭلى موزامبىك زۇڭلىسى موكومبى ۋە پارلامېنت باشلىقى مۇلىمبۋې بىلەن كۆرۈشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ماپۇتو، 8 - ماي تېلېگراممىسى. بۇ يەردە رەسمىي، دوستانە زىيارەتتە بولۇۋاتقان جۇڭگو گوۋۇيۈەنىنىڭ زۇڭلىسى لى پېڭ بۈگۈن چۈشتىن بۇرۇن موزامبىك زۇڭلىسى پاسكوئال مانوئېل موكومبى بىلەن كۆرۈشتى. لى پېڭ مۇنداق دېدى: يېڭى ۋەزىيەتتە جۇڭگو بىلەن موزامبىكنىڭ ھەمكارلىقى ئۈستىدە قىسمەن يېڭى ئىزدىنىش ئېلىپ بېرىپ، باراۋەرلىكتە ئۆزئارا مەنپەئەت يەتكۈزۈش ۋە ھەقىقەتنى ئەمەلىيەتتىن ئىزدەش روھى بويىچە ئىككى دۆلەتنىڭ ھەمكارلىقىنى تېخىمۇ زور ئۈنۈمگە ئىگە قىلىش كېرەك.

كۆرۈشۈشتە ئىككى زۇڭلى مۇنداق ھېسابلىدى: جۇڭگو بىلەن موزامبىك يېزا ئىگىلىكى قاتارلىق ساھەلەردە ياخشى ھەمكارلىق پۇرسىتىگە ئىگە، باشقۇرۇش تەجرىبىسى ۋە مۇناسىپ تېخنىكا ئالماشتۇرۇش جەھەتتە تېخىمۇ كۆپ سىناق ئېلىپ بارسا بولىدۇ. شۇنداقلا يېزا ئىگىلىكى جەھەتتە شېرىك كارخانا قۇرۇشنىمۇ ئويلىشىپ كۆرسە بولىدۇ. ئىككى زۇڭلى ئىككى دۆلەتنىڭ ئالاقىدار تارماقلىرىنىڭ بۇ جەھەتتە يەنىمۇ ئىلگىرىلىگەن ھالدا كېڭىشىشكە قوشۇلدى.

ئىككى زۇڭلى يەنە مۇنداق ھېسابلىدى: خەلقئارا جەمئىيەت، بولۇپمۇ تەرەققىي تاپقان دۆلەتلەر ئافرىقا دۆلەتلىرىنىڭ قەرز يۈكىنى يەڭگىللىتىش جەھەتتە تېخىمۇ كۆپ تىرىشچانلىق كۆرسىتىشى كېرەك.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ماپۇتو، 8 - ماي تېلېگراممىسى. جۇڭگو گوۋۇيۈەنىنىڭ زۇڭلىسى لى پېڭ بۈگۈن بۇ يەردە موزامبىك پارلامېنتىنىڭ باشلىقى مۇلىمبۋې بىلەن كۆرۈشتى.

مۇلىمبۋې مۇنداق دېدى: موزامبىك خەلقىنىڭ مىللىي مۇستەقىللىكنى قولغا كەلتۈرۈش كۈرىشى ئېلىپ بارغان چاغدا جۇڭگو موزامبىكنى ناھايىتى زور دەرىجىدە قوللىدى. كۆپ يىللاردىن بۇيان، ئىككى دۆلەت ئوتتۇرىسىدىكى نۇرغۇن ساھەدىكى دوستلۇق - ھەمكارلىق ئۇڭۇشلۇق راۋاجلاندى، ئىككى دۆلەت خەلقلىرى قېرىنداشلارچە دوستلۇق ئورناتتى. ئۇ مۇنداق دېدى: لى پېڭ زۇڭلىنىڭ موزامبىكتىكى رەسمىي، دوستانە زىيارىتى ئىككى دۆلەت مۇناسىۋىتىدىكى زور ئىش، زىيارەت ناھايىتى زور مۇۋەپپەقىيەت قازاندى، بۇ چوقۇم موزامبىك- جۇڭگو دوستلۇقىغا ناھايىتى ئىجابىي تەسىر كۆرسىتىدۇ. مۇلىمبۋې جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ قۇدرەت تېپىشى، موزامبىك- جۇڭگو دوستلۇقىنىڭ ئۈزلۈكسىز راۋاجلىنىشىغا تىلەكداشلىق بىلدۈردى.

لى پېڭ مۇلىمبۋېنىڭ قىزغىن قارشى ئالغانلىقىغا مىننەتدارلىق بىلدۈردى ھەم ۋەزىيەتنىڭ تەرەققىياتىغا ئەگىشىپ جۇڭگو بىلەن موزامبىكنىڭ باراۋەرلىكتە ئۆزئارا مەنپەئەت يەتكۈزۈش دوستلۇق - ھەمكارلىقىنىڭ يېڭى تەرەققىياتقا ئېرىشىدىغانلىقىغا ئىشىنىدىغانلىقىنى ئېيتتى.

بۇ يەردە رەسمىي، دوستانە زىيارەتتە بولۇۋاتقان جۇڭگو گوۋۇيۈەنىنىڭ زۇڭلىسى لى پېڭ بۈگۈن چۈشتىن بۇرۇن ماپۇتو قەھرىمانلار مەيدانىدىكى قەھرىمانلار خاتىرە مۇنارىغا گۈل چەمبىرەك قويدى.

فرانسىيە دىپلوماتىيە مىنىستىرى فرانسىيە - جۇڭگو مۇناسىۋىتى توغرىسىدا توختالدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، پارىژ، 5 - ماي تېلېگراممىسى. فرانسىيە دىپلوماتىيە مىنىستىرى دىشارد مۇشۇ ئاينىڭ 5 - كۈنى پارىژدا مۇنداق دېدى: فرانسىيە بىلەن جۇڭگونىڭ مۇناسىۋىتى «يېڭى ئەسىرگە دۇچ كەلمەكتە»، «سىياسىي، ئىقتىساد، مەدەنىيەت قاتارلىق ساھەلەرنى ئۆز ئىچىگە ئالغان ئومۇميۈزلۈك ھەمكارلىق مۇناسىۋىتى» فرانسىيە بىلەن جۇڭگونى كۈتمەكتە.

دىشارد فرانسىيە شۆيۈەنىنىڭ ئاكادېمىكى ئالەن فىرىفىتنىڭ تەشەببۇسى بىلەن ئۆتكۈزۈلگەن «بۈگۈنكى ۋە ئەتىكى جۇڭگو» مۇھاكىمە يىغىنىدا «فرانسىيە زۇڭتۇڭى جۇڭگونى زىيارەت قىلىش ھارپىسىدىكى قىلغانىدىم. فرانسىيە ئۈچۈن ئېيتقاندا، ھەر ساھەدە جۇڭگو بىلەن زىچ ھەمكارلىشىش ئىنتايىن مۇھىم. ئۇ مۇنداق دېدى: فرانسىيە شىراك زۇڭتۇڭنىڭ پات ئارىدا جۇڭگوغا قىلىدىغان زىيارىتىنىڭ ئىككى دۆلەت مۇناسىۋىتىدىكى سىياسىي، ئىقتىساد، پەن - تېخنىكا، مەدەنىيەت قاتارلىق ساھەلەردە يېڭى ئىلگىرىلەش ھاسىل قىلىشنى ئۈمىد قىلىدۇ.

دىشارد مۇنداق دېدى: جۇڭگو - ب د ت خەۋپسىزلىك كېڭىشىگە دائىمىي ئەزا دۆلەت، ئۇنىڭ سىياسىي رولى رايون دائىرىسىدىن زور دەرىجىدە ئېشىپ ...

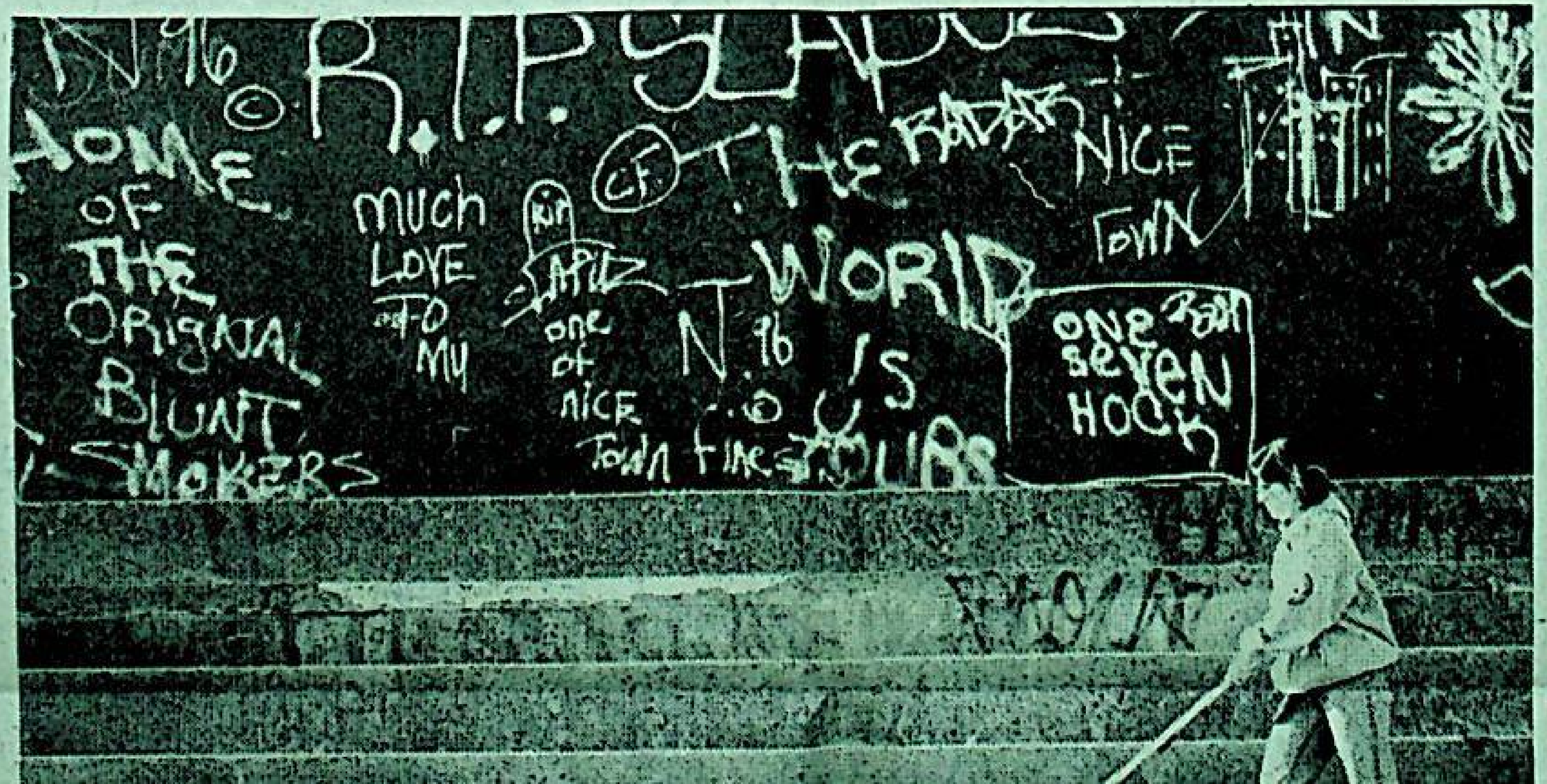

خەلقئارا ۋەزىيەت يەنىلا چوڭقۇر ئۆزگىرىش ئىچىدە تۇرۇۋاتىدۇ، بۇ، ب د ت ئۈچۈن تېپىلغۇسىز پۇرسەت، شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا ب د ت نىڭ مەسئۇلىيىتىنى ئېغىرلاشتۇردى. ئۇ مۇنداق دېدى: جۇڭگو ب د ت نىڭ ئىقتىسادىي ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىيات مەسىلىسىگە تېخىمۇ ئەھمىيەت

دۆلەتلەر ئۈچۈن تېخىمۇ ياخشى خىزمەت قىلالايدىغان قىلىشنى مەقسەت قىلىشى كېرەك، دەپ قارايدۇ.

ئانان جۇڭگو تەرەپنىڭ ب د ت نىڭ ئىسلاھاتىدا ئىقتىسادىي ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتقا ئەھمىيەت بېرىش توغرىسىدىكى قارىشىغا قوشۇلىدىغانلىقىنى بىلدۈردى.

كلىنتون لاتىن ئامېرىكىسىدىكى دۆلەتلەر بىلەن بولغان مۇناسىۋەتنى ئۆزئارا ھۆرمەت قىلىش ئاساسىدا راۋاجلاندۇرىدىغانلىقىنى بىلدۈردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ۋاشىنگتون، 5 - ماي تېلېگراممىسى. ئامېرىكا زۇڭتۇڭى كلىنتون مۇشۇ ئاينىڭ 5 - كۈنى ۋاشىنگتوندىن يولغا چىقىپ، لاتىن ئامېرىكىسىغا قىلغان سەپىرىنى باشلىدى، ئۇ يولغا چىقىشتىن ئىلگىرى ئاقساراي مۇخبىرلىرىغا مۇنداق دېدى: ئامېرىكا لاتىن ئامېرىكىسىدىكى دۆلەتلەر بىلەن بولغان مۇناسىۋەتنى «ئۆزئارا ھۆرمەت قىلىش ئاساسىدا» راۋاجلاندۇرىدۇ.

كلىنتوننىڭ بۇ قېتىم لاتىن ئامېرىكىسىغا قىلغان سەپىرىنىڭ 1 - بېكىتى - مېكسىكا. بۇ، 1979 - يىلدىن بۇيان ئامېرىكا زۇڭتۇڭىنىڭ مېكسىكىغا قىلغان تۇنجى قېتىملىق زىيارىتى. ئۇ مۇنداق دېدى: ئامېرىكا بىلەن مېكسىكىنىڭ مۇناسىۋىتىنى راۋاجلاندۇرۇش ئۈچۈن كۆپلىگەن خىزمەتلەرنى ئىشلەشكە توغرا كېلىدۇ، مەن مېكسىكا رەھبەرلىرى بىلەن زەھەرلىك چېكىملىك جىنايەتچىلىرىگە زەربە بېرىش ۋە قانۇنسىز كۆچمەنلەر مەسىلىسى قاتارلىقلار توغرىسىدا مۇزاكىرىلىشىمەن.

بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان، ئامېرىكا مېكسىكا زەھەرلىك چېكىملىكنى تازىلاش خىزمىتىنى كۈچلۈك ئېلىپ بارمىدى دېگەننى باھانە قىلىپ، مېكسىكىنىڭ ئىچكى ئىشلىرىغا ئارىلىشىپ، مېكسىكا تەرەپنىڭ كۈچلۈك نارازىلىقىنى قوزغىغانلىقتىن، ئامېرىكا - مېكسىكا مۇناسىۋىتى يېرىكلىشىپ قالغانىدى، كلىنتوننىڭ بۇ قېتىم مېكسىكىنى زىيارەت قىلىشتىكى مەقسىتى - ئامېرىكا - مېكسىكا مۇناسىۋىتىنى ئەسلىگە كەلتۈرۈش.

كلىنتون مېكسىكىدىن باشقا يەنە كوستارىكاغا بېرىپ، ئوتتۇرا ئامېرىكا قىتئەسىدىكى دۆلەتلەر رەھبەرلىرىنىڭ يۇقىرى دەرىجىلىك يىغىنىغا قاتنىشىپ، ئاندىن باربادوس ۋە كارىب دۆلەتلىرى رەھبەرلىرى بىلەن ئۇچرىشىدۇ.

بولتۇردىن بۇيان، ئۇرۇش ئوتى كابۇلغا قىستاپ كەلدى، يېقىن ئەتراپتىكى ئاھالە يۇرتىدىن قېچىپ چىقتى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

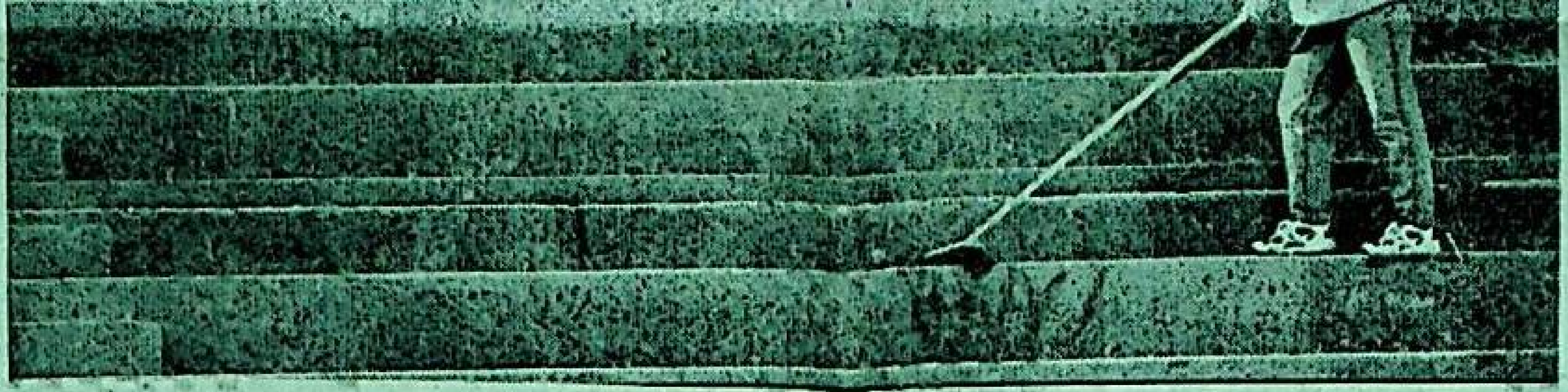

4 - ئاينىڭ 27 - كۈنى ئامېرىكىدىكى بىر پىدائىي - فىلادېلفىيە شەھىرىدىكى ماركوس فوست تەنتەربىيە سارىيىنىڭ كۆرۈش سۇپىسىنى تازىلىدى. كلىنتون زۇڭتۇڭنى ئۆز ئىچىگە ئالغان ئامېرىكىنىڭ سىياسىي ساھەدىكى مۇھىم ئەربابلار ۋە پىدائىيلار پات ئارىدا بۇ يەردە يىغىلىش ئۆتكۈزۈپ، «ئامېرىكىنىڭ كەلگۈسى ئۈچۈن» دېگەن تېمىدىكى تازىلىق ھەرىكىتىنى قوزغايدۇ ۋە ئۇنىڭغا قاتنىشىدۇ.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

جۇڭگونى زىيارەت قىلىش ھارپىسىدىكى فرانسىيە - جۇڭگو مۇناسىۋىتى» دېگەن تېمىدا ئېچىش نۇتقى سۆزلەپ، فرانسىيە - جۇڭگو دۆلەتلىرى يېڭى دەۋرگە قەدەم قويىدىغان پەيت يېتىپ كەلدى، دەپ تەكىتلىدى.

دىشارد مۇنداق دېدى: فرانسىيە بىلەن جۇڭگونىڭ مۇناسىۋىتى ئۈزلۈكسىز داۋاملىشىدۇ. مەن 1996 - يىلى 2 - ئايدا جۇڭگودا زىيارەتتە بولغىنىمدا جۇڭگونىڭ فرانسىيە بىلەن بولغان مۇناسىۋەتكە ئىنتايىن ئەھمىيەت بېرىدىغانلىقىنى چوڭقۇر ھېس

دائىرىسىدىن زور دەرىجىدە ئېشىپ كېتىدۇ. جۇڭگوغا داللىپتەك چەكلەش سىياسىتىنى قوللىنىش بىمەنىلىكتۇر، جۇڭگونى يېتىم قالدۇرىدىغان ھەرقانداق ھەرىكەت ئېغىر خاتالىق. ئۇ مۇنداق دەپ تەكىتلىدى: فرانسىيە بىلەن جۇڭگونىڭ چوڭ - چوڭ خەلقئارا مەسىلىلەرنى مۇھاكىمە قىلىشقا قاتنىشىشى ئىنتايىن مۇھىم، ب د ت خەۋپسىزلىك كېڭىشىنىڭ سىرتىدىكى دۇنيانىڭ تەقدىرىنى مۇزاكىرە قىلىشتا جۇڭگونى قاتناشتۇرماسلىق نورمالسىزلىق.

دىشارد يەنە فرانسىيە كارخانىلىرىنىڭ جۇڭگودا مەۋجۇت بولۇپ تۇرۇشىنى ۋە بازار كېڭەيتىشىنى ئۈمىد قىلدى. ئۇ مۇنداق دېدى: فرانسىيە زۇڭتۇڭى شىراك 5 - ئاينىڭ 17 - كۈنى شاڭخەيدە 300 نەچچە فرانسىيە كارخانىسى قاتناشقان ئىقتىساد - سودا يەرمەنكىسىنىڭ ئېچىلىش مۇراسىمىغا رىياسەتچىلىك قىلىدۇ. فرانسىيە - جۇڭگو ئىقتىساد - سودا مۇناسىۋىتىنىڭ يېڭى باشلىنىش نۇقتىسى بارلىققا كەلمەكتە، فرانسىيە دۇچ كېلىدىغان خىرىس - زامانىمىزدا كىشىلەر قەلبىنى ئەڭ ھاياجانلاندۇرىدۇ.

موزامبىك جۇمھۇرىيىتى

خەلقئارا ماتېرىيال

موزامبىك خەلق جۇمھۇرىيىتى ئافرىقىنىڭ شەرقىي جەنۇبىغا جايلاشقان بولۇپ، شەرقتە موزامبىك بوغۇزىغا تۇتىشىدۇ، تانزانىيە، مالاۋى، زامبىيە، زىمبابۋې، جەنۇبىي ئافرىقا ۋە سۋازىلاند بىلەن چېگرىلىنىدۇ، يەر كۆلىمى 800 مىڭ كۋادرات كىلومېتىرغا يېتىدۇ، نوپۇسى 17 مىليوندىن ئاشىدۇ، پايتەختى ماپۇتو.

موزامبىك دېگەن سۆز سۋاھىرى تىلىدا، «يورۇقلۇق يېتىپ كەلدى» دېگەن مەنىدە. 13 - ئەسىردە موزامبىكتە ناھايىتى قۇدرەت تاپقان مونوموتاپا ئىمپېرىيىسى قۇرۇلغان. 15 - ئەسىرنىڭ بېشىدا پورتۇگالىيىنىڭ مۇستەملىكىسىگە ئايلىنىپ قالغان. كېيىنكى 500 يىلغا يېقىن ۋاقىت جەريانىدا موزامبىك خەلقى مۇستەملىكىچىلەر ھۆكۈمرانلىقىدىن قۇتۇلۇش ئۈچۈن تاكى 1975 - يىل 6 - ئاينىڭ 25 - كۈنى مۇستەقىللىككە ئېرىشىپ، موزامبىك خەلق جۇمھۇرىيىتىنى قۇرغىچە بوشاشماي كۈرەش قىلغان.

موزامبىك تىپىك ئافرىقا دۆلىتى. بۇ يەرنىڭ ھاۋا كىلىماتى ناھايىتى ئىسسىق بولۇپلا قالماستىن، تۇپرىقىمۇ مۇنبەت، يېزا ئىگىلىكىنى راۋاجلاندۇرۇشقا باپ كېلىدۇ، بۇلار بۇ يەردە ياشاۋاتقان خەلق ئۈچۈن ناھايىتى ياخشى ياشاش شارائىتى ھازىرلىغان. 1996 - يىلى موزامبىكنىڭ ئاشلىق ھوسۇلى 1 مىليون 380 مىڭ توننىغا يېتىپ، خەلقنىڭ قورساق مەسىلىسى ھەل بولدى. ئاشلىق زىرائەتلىرىدىن باشقا، ئاساسلىق ئىقتىسادىي زىرائەتلىرىدىن يەنە موقاتىل، پاختا، شېكەر قومۇچى ۋە چاي بار. موقاتىل موزامبىكنىڭ تۆۋرۈك زىرائىتى، موزامبىكنىڭ موقاتىل ھوسۇلى دۇنيا ئومۇمىي مەھسۇلات مىقدارىنىڭ ئىككىدىن بىر قىسمىنى ئىگىلىگەن. شۇڭا موزامبىكنى «موقاتىل پادىشاھلىقى» دېيىشكە بولىدۇ. 1996 - يىلى موقاتىل ھوسۇلى 66 مىڭ 500 توننىغا يېتىپ، ئالدىنقى يىلدىكىدىن بىر ھەسسىگە يېقىن ئاشتى.

موزامبىك يېزا ئىگىلىكى دۆلىتى بولۇپلا قالماستىن، كان بايلىقىمۇ ناھايىتى مول دۆلەت، ئۇ يەردە تانتال، كۆمۈر، تۆمۈر، مىس ۋە تىتان قاتارلىق كان مەھسۇلاتلىرى ناھايىتى كۆپ، تانتال زاپىسى بويىچە دۇنيادا ئالدىنقى ئورۇندا تۇرىدۇ. بۇلاردىن باشقا سۇ بايلىقىمۇ ناھايىتى مول، زامبېزى دەرياسىغا جايلاشقان توك سىغىمچانلىقى 2 مىليون 750 مىڭ كىلوۋاتقا يېتىدىغان كابوراباسا سۇ ئېلېكتىر ئىستانسىسى ئافرىقا بويىچە 1 - ئورۇندا، دۇنيا بويىچە 6 - ئورۇندا تۇرىدۇ.

پايتەخت ماپۇتو ناھايىتى مەنزىرىلىك دېڭىز ساھىلى شەھىرى، 1930 - يىلى قۇرۇلغان تەبىئىي تارىخ مۇزېيى ماپۇتوغا كەلگەنلەر چوقۇم بارىدىغان جاي.

1975 - يىل 6 - ئاينىڭ 25 - كۈنى ئېلىمىز موزامبىك بىلەن دىپلوماتىك مۇناسىۋەت ئورناتتى. دىپلوماتىك مۇناسىۋەت ئورناتقاندىن بۇيان ئىككى دۆلەتنىڭ ئالاقىسى قويۇقلاشتى، ئىككى دۆلەتنىڭ رەھبەرلىرى كۆپ قېتىم ئۆزئارا زىيارەتتە بولدى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

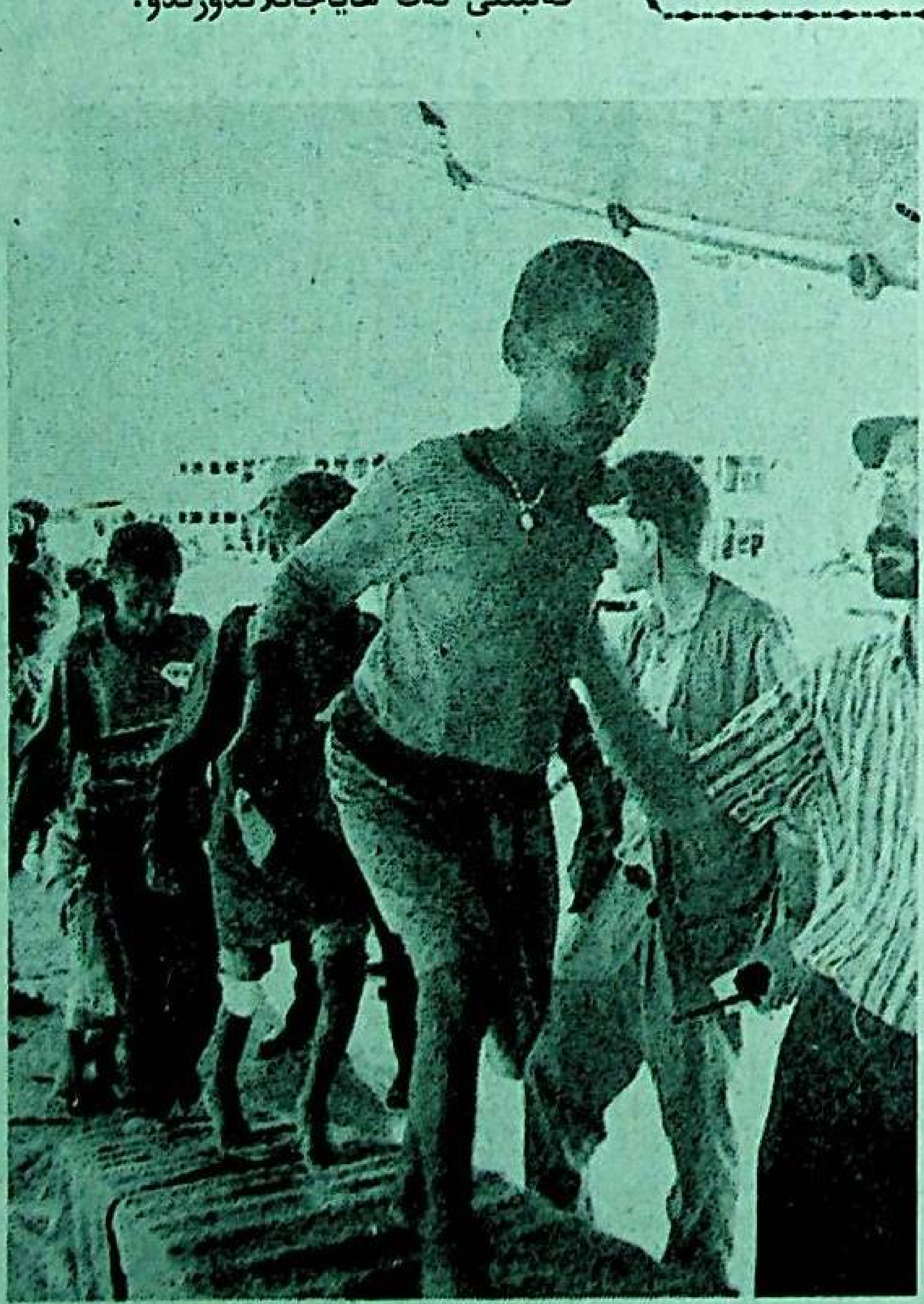

رۋاندالىق 186 نەپەر خۇتۇ بالا 4 - ئاينىڭ 30 - كۈنى زايىرنىڭ كىسانگانى شەھىرىدە ب دت نىڭ مۇساپىرلارنى توشۇيدىغان ئايروپىلانىغا چىقماقتا. ب د ت بۇ يەردە تۇرۇپ قالغان مۇساپىرلاردىن ھەر كۈنى 1000نى يۇرتىغا يەتكۈزۈپ قويماقچى بولۇۋاتىدۇ.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

ئادرېس: ئۈرۈمچى شەھىرى، ياڭزىجياڭ كوچىسى 1 - نومۇر، تېلېفون باش ئاپپاراتى: 5818200. ئېلان بۆلۈمى: 5850783، تارقىتىش بۆلۈمى: 5839769، تېلېگراف نومۇرى: 5028. پوچتا نومۇرى: 830051. گېزىتنىڭ ئايلىق باھاسى: 7 يۈەن 50 پۇڭ، پارچە باھاسى: 25 پۇڭ (گېزىتنىڭ تىزىملاش نومۇرى:102)

شىنجاڭ گېزىتى

新疆日报 （维吾尔文）

(بۇ سان ئالتە بەت)

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۇتاش نومۇرى: CN 65—0002 / Z

«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى (ۋەكالەت نومۇرى: 1—57)

1997 - يىل ماي 10 شەنبە

ئۈرۈمچىنىڭ ھاۋارايى: كۈندۈزى ۋە كېچىسى ھاۋا بۇلۇتلۇق بولىدۇ، ئاز مىقداردا يامغۇر ياغىدۇ. تېمپېراتۇرا 18 - 9 ℃ بولىدۇ. ئوتتۇرا ھال شامال چىقىدۇ.

مۇھىم خەۋەرلەر

رەئىس ئابلەت ئابدۇرېشىت يەكەن ناھىيىسىدە خىزمەتلەرنى كۆزدىن كەچۈرگەندە مۇنۇلارنى ئوتتۇرىغا قويدى:

ئۈستۈنلۈكنى جارى قىلدۇرۇپ، ھاللىق سەۋىيىگە ئالدىن يېتىش كېرەك

ئۈز مۇخبىرىمىز دولقۇن مۇھەممەت، شىنجاڭ خەلق رادىئو ئىستانسىسى مۇخبىرى ئابلىمىت ئابلەت خەۋەر قىلىدۇ: قەشقەر ۋىلايىتىدە خىزمەتلەرنى كۆزدىن كەچۈرۈۋاتقان ئاپتونوم رايوننىڭ رەئىسى ئابلەت ئابدۇرېشىت مۇشۇ ئاينىڭ 8 - كۈنى يەكەن ناھىيىلىك پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ خىزمەت دوكلاتىنى ئاڭلىغاندىن كېيىن ئۇلارنىڭ تەبىئىي ئۈستۈنلۈكتىن تولۇق پايدىلىنىپ، ھاللىق سەۋىيىگە ئالدىن يېتىپ، قەشقەر ۋىلايىتىنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتىدا باشلامچىلىق رول ئويىنىشىنى ئۈمىد قىلدى.

يەكەن رەئىس ئابلەت ئابدۇرېشىتنىڭ ئالاقە باغلاش نۇقتىسى بولۇپ، ئۇ ئىلگىرى بۇ ناھىيىگە تۆت قېتىم تەكشۈرۈش - تەتقىق قىلىشقا كەلگەنىدى. ئۇ يەكەن ناھىيىسىنىڭ يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىشى، قاتناش، خەۋەرلىشىش، ئېنېرگىيە، مۇقىملىق، خەلق تۇرمۇشى جەھەتتىكى ئەھۋاللىرىنى ئەستايىدىل ئىگىلەپ، يەكەن ناھىيىسى دۇچ كېلىۋاتقان بەزى قىيىنچىلىقلارنى ھەل قىلىش ئۈستىدە ئىزدەندى.

رەئىس ئابلەت ئابدۇرېشىت مۇنداق دېدى: يەكەن مەملىكەت بويىچە يەر مەيدانى چوڭ، نوپۇسى كۆپ ناھىيىلەرنىڭ بىرى بولۇپ، يېزا ئىگىلىكىنىڭ يوشۇرۇن كۈچى ناھايىتى زور. دۆلەتنىڭ تەرەققىيات ستراتېگىيىسىنىڭ غەربكە مايىللىشىشى، شىنجاڭنىڭ مەملىكەت بويىچە چوڭ ئاشلىق، پاختا بازىلىرى قاتارىغا كىرگۈزۈلۈشى يەكەن ناھىيىسىگە ناھايىتى ياخشى تەرەققىيات پۇرسىتى ئېلىپ كەلدى. يەكەن ناھىيىسىنىڭ تەبىئىي شارائىتى ياخشى، سۇ، تۇپراق بايلىقىدىن پايدىلىنىش جەھەتتە، يېزا ئىگىلىكى، بولۇپمۇ پاختىچىلىقنى راۋاجلاندۇرۇش جەھەتتە زور ئىستىقبالى ئىگە. بۇ ناھىيىدە ئاشلىق كىشى بېشىغا 500 كىلوگرامدىن توغرا كېلىدۇ. يەكەن پاختىچىلىقتا 1 مىليون دەنلىك ئۆتكەلنى بۆسۈپ، مەملىكەت بويىچە ئالدىنقى قاتارغا ئۆتتى. ئابلەت ئابدۇرېشىت يەكەننىڭ ئۈستۈنلۈكتىن تېخىمۇ تولۇق پايدىلىنىپ، پايدىلىق پۇرسەتنى چىڭ تۇتۇپ، تەرەققىيات قەدىمىنى تېزلىتىپ، ھاللىق سەۋىيىگە ئالدىن يېتىپ، قەشقەر ۋىلايىتىنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتىدا باشلامچىلىق رول ئويىنىشىنى، ئاپتونوم رايون بويىچە ئىقتىسادىي جەھەتتە بالدۇرراق كۈچلۈك ناھىيىلەر قاتارىغا كىرىشىنى ئۈمىد قىلدى.

ئابلەت ئابدۇرېشىت چاسۇ 2 - باشلانغۇچ مەكتىپىگە بېرىپ مەكتەپنىڭ ئوقۇش - ئوقۇتۇش شارائىتىنى ياخشىلاش جەھەتتىكى كونكرېت قىيىنچىلىقى يەنى مەبلەغ مەسىلىسىنى ھەل قىلىپ بەردى. ئۇ يەكەن ناھىيىلىك خەلق دوختۇرخانىسىغا كېلىپ، دوختۇرخانا مەسئۇلىنىڭ تونۇشتۇرۇشىنى ئاڭلىدى. ئۇ دوختۇرخانا كېسەللەر بىناسى سېلىشقا 5 مىليون يۈەن مەبلەغ كېتىدىغانلىقىنى ئاڭلاپ بۇ مەبلەغنىڭ بەشتىن ئىككى قىسمىنى ئاپتونوم رايونلۇق سەھىيە نازارىتى، بەشتىن ئۈچ قىسمىنى ناھىيە ۋە دوختۇرخانا ئۈستىگە ئېلىشىنى ئورۇنلاشتۇردى.

چارباغ يېزىسى ئاپتونوم رايون بويىچە ھاللىق سەۋىيىگە يېتىشتىكى ئۈلگە كۆرسىتىش يېزىلىرىنىڭ بىرى. رەئىس ئابلەت ئابدۇرېشىت چارباغ يېزىسىنىڭ ئايكۆل كەنتىدىكى ئالدىن بېيىغان دېھقان سەمەت ئىمىننىڭ ئۆيىگە كىرىپ، ئۇنىڭ ئىشلەپچىقىرىش، تۇرمۇش ئەھۋالىنى تەپسىلىي سورىدى. سەمەت ئىمىننىڭ 25 مو يېرى، بىر تراكتورى بولۇپ، يىللىق ساپ كىرىمى 70 مىڭ يۈەنگە يەتكەنىدى. رەئىس ئابلەت ئابدۇرېشىت ئۇنىڭ تونۇشتۇرۇشىنى ئاڭلىغاندىن كېيىن، ئۇنىڭ بېيىش قەدىمىنى يەنىمۇ تېزلىتىپ، كەنتتىكى دېھقانلارغا باشلامچى

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

ئۇيغۇر دېھقانلىرىنىڭ يۈرەك ساداسى

ئۈز مۇخبىرىمىز ليۇ فېڭ

بۇ يىل 3 - ئاينىڭ 19 - كۈنى خېجىڭ ناھىيە بارۇن خارمودۇن يېزىلىق پارتكوم بەلچىر كەنتى 1 - گورۇپپىسىدىكى 221 ئۇيغۇر دېھقاننىڭ بىر پارچە خېتىنى تاپشۇرۇۋالدى.

خەتتە 221 دېھقان چوڭقۇر مۇھەببىتى بىلەن جوڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسىنى ۋە پارتىيىنىڭ دېھقانلارنى بېيىتىش سىياسىتىنى قەتئىي ھىمايە قىلىدىغانلىقىنى، سوتسىيالىستىك تۈزۈمنى قىزغىن سۆيىدىغانلىقىنى بىلدۈرگەن، شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا، پارتىيىنىڭ تولۇق ئاپتونومىيە سىياسىتىنى [illegible] كىشىلەر كۆڭلىگە تازا ياقىدىغانلىقىنى، شىنجاڭدىكى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ ھىمايە قىلىشىغا ۋە قوللىشىغا ئېرىشكەنلىكىنى بىلدۈرگەن. ئۇلار بايرىقى روشەن ھالدا مىللىي بۆلگۈنچىلەرگە قەتئىي زەربە بېرىپ، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى قوغداپ، پارتىيىگە قەتئىي ئەگىشىپ ماڭىدىغانلىقىنى ئوتتۇرىغا قويغان.

3 - ئاينىڭ 21 - كۈنى «بايىنغولىن گېزىتى» بۇ خەتنى كۆرۈنەرلىك ئورۇنغا باستى ۋە تەھرىر ئىلاۋىسى بەردى، بۇ ئىش بايىنغولىن موڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستىدا كۈچلۈك ئىنكاس قوزغىدى. ھەر مىللەت كادىرلار ۋە ئاممىلار مۇنداق دېيىشتى: بۇ خەت 221 ئۇيغۇر دېھقاننىڭ يۈرەك ساداسىنى ئىپادىلەپلا قالماستىن، بىزنىڭمۇ يۈرەك سۆزىمىزنى ئىپادىلەپتۇ.

قانداق كۈچ بەلچىر كەنتىدىكى 221 دېھقاننى يۈرەك قېتىدىن چىقىرىپ بۇ خەتنى يېزىشقا ئۈندىگەندۇ؟ قانداق كۈچ ئۇلارنى كۆكرەك كېرىپ ئوتتۇرىغا چىقىپ، بايرىقى روشەن ھالدا مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى قوغداشقا، بۆلگۈنچىلىككە قارشى تۇرۇشقا ئۈندىگەندۇ؟ مەن يېقىندا بەلچىر كەنتىنى زىيارەت قىلدىم.

«بۇنداق كادىرغا بىز دېھقانلار كۆڭلىمىزدىن قايىل»

1995 - يىل 10 - ئاينىڭ 16 - كۈنى بارۇن خارمودۇن يېزىسىنىڭ يېڭى پارتكومغا شۇي جۈن شۇجى بولدى. ئۇ شۇجى بولۇپ ئۇزاق ئۆتمەي، تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلىش داۋامىدا يېزىدىكى نۇرغۇن ياخشى يەرلەرنىڭ ئىگىلىۋېلىنغانلىقى، باشقا ئىشلارغا ئىشلىتىلىۋېلىنغانلىقى، ئومۇمنىڭ پۇلى قايتۇرۇلمىغانلىقى قاتارلىق مەسىلىلەرنىمۇ بىر قەدەر ئېغىرلىقىنى، بۇ مەسىلىلەرنىڭ بەزىلىرىگە پارتىيىلىك كادىرلارنىڭمۇ چېتىشلىق ئىكەنلىكىنى بايقىدى.

شۇي جۈن يېزىلىق پارتكومنىڭ كېڭەيتىلگەن يىغىنىدا ئالدى بىلەن بىر بەن ئادەمنىڭ ئىدىيىۋى تونۇشىنى بىرلىككە كەلتۈردى؛ پۈتۈن يېزىنىڭ خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەپ، دېھقانلارنى بېيىشقا يېتەكلەش ئۈچۈن، مۇھىمى، كادىرلارنىڭ پاك - ئىنتىزامچان بولۇش مەسىلىسىنى ھەل قىلىشقا توغرا كېلىدىغانلىقىنى ھېس قىلىپ، ئىشنى كادىرلاردىن باشلىدى.

ئۇلار ئالدى بىلەن يېزا بويىچە ھەر دەرىجىلىك كادىرلارنى مەركەز ۋە ئاپتونوم رايوننىڭ ئالاقىدار ھۆججەتلىرىنى ئۆگىنىشكە ئويۇشتۇردى، ئۆگىنىش ئارقىلىق كادىرلارنىڭ تونۇشى ئۆستى، پارتىيىنىڭ كادىرى - خەلقنىڭ چاكىرى، ئۇلار خەلق ئاممىسىنىڭ مەنپەئەتىنى كۆزلىشى، ھەرگىزمۇ شەخسىي مەنپەئەتىنى كۆزلىمەسلىكى لازىم، دېگەن تونۇشقا كەلدى.

نۇرغۇن كادىر كۆپ ئىگىلىۋالغان يەر، بەرمەي كېلىۋاتقان ئومۇمنىڭ پۇلىنى پائال تەشەببۇسكارلىق بىلەن قايتۇردى، بەلچىر كەنتى پارتىيە ياچېيكىسىنىڭ شۇجىسى مۇسا تۇردىنىڭ كادىر بولغىنىغا ئون نەچچە يىل بولغان، ئىلگىرى دېھقانلارغا خىمىيىۋى ئوغۇت ئەكىلىپ بېرىش ئۈچۈن كۆپ قېتىم سىرتقا چىققان، كاماندىروپكا پۇلى يەتمىگەنلىكتىن، كوللېكتىپقا 30 نەچچە مىڭ يۈەن قەرزدار بولۇپ قالغان. ئۇ بۇ قېتىم موتسىكلىتىنى، ئىككى كالىسىنى ۋە 51 تۇياق قويىنى سېتىپ بۇ قەرزنى قايتۇردى. ئۇ ئېچىنغان ھالدا مۇنداق دېدى: «كادىر بولغاندىن كېيىن كوللېكتىپقا قەرزدار بولۇپ قالغاندىم، ھازىر ھەممىسىنى قايتۇرۇپ بولدۇم، دېھقان قېرىنداشلارغا شۇنداق ۋەدە بېرىمەنكى، بۇنىڭدىن كېيىن ھەرگىزمۇ بۇنداق ھاماقەتلىك قىلمايمەن، كۆپچىلىكنى ياخشى ئىشلەشكە يېتەكلەيمەن.» ئۇنىڭ باشلامچىلىقىدا كەنت بويىچە كوللېكتىپنىڭ 148 مىڭ 500 يۈەن پۇلى ئېنىقلاپ چىقىلدى.

ئارچىغار كەنتىنىڭ بىر كادىرى كۆپ ئىگىلىۋالغان ياخشى يەرنى قايتۇرغاندىن كېيىن ئۇنىڭ كۆڭلى ئارام تاپتى. چاغانسىر كەنتى [illegible] بوغالتىرى ھەسەنجان يۈۋاش دېھقانىدى، ئالدىنقى يىللاردا ئۇ خىمىيىۋى ئوغۇت ئېلىش ئۈچۈن 50 مىڭ

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

ۋاڭ لېچۈەن لى جىنشېڭ، خې زۇشيۇلار بىلەن كۆرۈشتى

ئۈز مۇخبىرىمىز جاڭ شياۋيەن خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ شۇجىسى ۋاڭ لېچۈەن مۇشۇ ئاينىڭ 8 - كۈنى كەچتە «خەلق» سارىيىنىڭ قەشقەر زالىدا جوڭگو پەنلەر ئاكادېمىيىسىنىڭ ئاكادېمىكلىرىدىن لى جىنشېڭ، خې زۇشيۇلار بىلەن كۆرۈشتى. لى جىنشېڭ، خې زۇشيۇلار ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم تەشكىلات بۆلۈمى، تەشۋىقات بۆلۈمى، ئاپتونوم رايونلۇق پەن - تېخنىكا كومىتېتى، پەن - تېخنىكا جەمئىيىتىنىڭ تەكلىپىگە بىنائەن، مەخسۇس پەن - تېخنىكا دوكلاتى بېرىش ئۈچۈن ئاپتونوم رايونىمىزغا كەلگەنىدى.

ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ سەھىيە سىستېمىسى كەسپتىكى ناتوغرا ئىستىللارنى تۈزەتمەكتە

ئۈز مۇخبىرىمىز ۋاڭ جيۈڭ خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونلۇق سەھىيە نازارىتىنىڭ نازىرى ياسىن تۇرسۇن يېقىندا ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ سەھىيە سىستېمىسى بويىچە ئېچىلغان كەسپتىكى ناتوغرا ئىستىللارنى تۈزىتىش تېلېفون يىغىنىدا كەسپتىكى ناتوغرا [illegible]

خىزمىتىنى نۇقتىلىق خىزمەت قاتارىغا كىرگۈزگەن.

ياسىن تۇرسۇن مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: دورىنى كۆپ يېزىپ بېرىش، كەلسە - كەلمەس تەكشۈرۈش، ئىمپورت قىلىنغان دورىلار، قىممەت باھالىق دورىلار ۋە [illegible]

كۆرۈشتى. لى جېنشېڭ، خې زۇشيۇلار ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم تەشكىلات بۆلۈمى، تەشۋىقات بۆلۈمى، ئاپتونوم رايونلۇق پەن-تېخنىكا كومىتېتى، پەن-تېخنىكا جەمئىيىتىنىڭ تەكلىپىگە بىنائەن، مەخسۇس پەن - تېخنىكا دوكلاتى بېرىش ئۈچۈن ئاپتونوم رايونىمىزغا كەلگەنىدى.

ۋاڭ لېچۈەن كۆرۈشۈشتە مۇنداق دېدى: شىنجاڭنى مەملىكەت بويىچە ئەڭ چوڭ تاۋار پاختا بازىسى قۇرۇپ چىقىشتا ئالدىمىزدا نۇرغۇن پۇرسەت ۋە خىرىس تۇرماقتا، ئۇنىڭ ئىچىدە پەن-تېخنىكىنى كېڭەيتىش، قوللىنىش ئاچقۇچ. ئىشىنىمەنكى، ئىككى ئاكادېمىكنىڭ دوكلاتى ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر دەرىجىلىك رەھبىري كادىرلارنىڭ ئىشلەپچىقىرىشنى راۋاجلاندۇرۇش پىكىر يوللىرىنى ئېچىشتا ياخشى رول ئوينايدۇ.

... مەسئۇل بوغالتىرى. ھەسەنجان يۇۋاش دېھقانىدى، ئالدىنقى يىللاردا ئۇ خىمىيۋى ئوغۇت ئېلىش ئۈچۈن 50 مىڭ

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

شىنجاڭدا تۇرۇشلۇق مەلۇم قىسىم داۋالاش ئەترىتى ئۇيۇشتۇرۇپ، چارۋىچىلارنىڭ كىگىز ئۆيلىرىگە دوختۇر ۋە دورا يەتكۈزۈپ بېرىپ، ھەر مىللەت چارۋىچىلىرىنىڭ مەدھىيىلىشىگە ئېرىشتى. چى يۇڭشېڭ فوتوسى

سەھىيە سىستېمىسى بويىچە ئېچىلغان كەسپتىكى ناتوغرا ئىستىللارنى تۈزىتىش تېلېفون يىغىنىدا كەسپتىكى ناتوغرا ئىستىللارنى تۈزىتىش بويىچە سەپەرۋەرلىك بۇيرۇقى چىقىرىپ، پۈتۈن كەسپتىكىلەردىن كەسپتىكى ناتوغرا ئىستىللارنى تۈزىتىش ئېڭىنى ئۆستۈرۈپ، كەسپتىكى ناتوغرا ئىستىللارنى تۈزىتىش سالمىقىنى ئاشۇرۇپ، سەھىيە سىستېمىسىنىڭ قىياپىتىنى تېزدىن ئۆزگەرتىشنى تەلەپ قىلدى.

بۇ يىلنىڭ باشلىرىدا، ئاپتونوم رايونلۇق سەھىيە نازارىتىنىڭ كېسەللەردىن كەلگەن خەتنى تەكشۈرۈشىدىن مەلۇم بولۇشىچە، «قىزىل بولاق» مەسىلىسىنىڭ يۈز بېرىش نىسبىتى، تىببىي خادىملاردىن رازى بولۇش دەرىجىسى بەلگىلىمىدىكى تەلەپلەرگە يەتمىگەن. شۇڭا سەھىيە سىستېمىسى ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە كەسپتىكى ناتوغرا ئىستىللارنى تۈزىتىش

سەتتى، دورىنى كۆپ يېزىپ بېرىش، كېلىسە-كەلمەس تەكشۈرۈش، ئىمپورت قىلىنغان دورىلار، قىممەت باھالىق دورىلار ۋە يۇقىرى نازۇك ئىلغار تېخنىكىلىق ئۈسكۈنىلەرگە ھەددىدىن زىيادە تايىنىۋېلىش تۈپەيلىدىن داۋالىنىش، دورا پۇلى شىددەت بىلەن ئېشىپ كەتتى.

بۇ يىل ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ سەھىيە سىستېمىسى كەسپتىكى ناتوغرا ئىستىللارنى تۈزىتىشتە قەتئىي تۈردە كېسەلگە قاراپ داۋالاشنى يولغا قويۇپ، دورىنى مۇۋاپىق ئىشلىتىپ ۋە تەكشۈرۈپ، داۋالىنىش دورا خىراجىتى چىقىمى ئۆتكىلىنى چىڭ ئىگىلەپ، خەلق ئاممىسى كېسەل كۆرسىتەلمەسلىك مەسىلىسىنى تىرىشىپ ھەل قىلىش، ھۆكۈمەت مالىيىسى ۋە ئاممىنىڭ سېلىقىنى ئۈنۈملۈك يېنىكلىتىشى كېرەك.

پوسكام ناھىيىسى زوراۋانلىقتىن قورقماي، جىنايەتچىلەرگە قارشى باتۇرلۇق بىلەن كۈرەش قىلغانلارنى تەقدىرلەش توغرىسىدا قارار چىقاردى

ئۆز مۇخبىرلىرىمىز جۇبىيى، لى جىڭسۇڭلار خەۋەر قىلىدۇ: پوسكام ناھىيىلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى يېقىندا قارار چىقىرىپ، زوراۋانلىقتىن قورقماي جىنايەتچىلەرگە قارشى باتۇرلۇق بىلەن كۈرەش قىلغان ئەمەر سېلىم قاتارلىق 11 يولداشنى تەقدىرلىدى.

1996 - يىل 9 - ئاينىڭ 26 - كۈنى سەيدى يېزىلىق پەيچۇسونىڭ باشلىقى ئەمەر سېلىم بۇ يېزىنىڭ سىرىققولاق كەنتىدە گۇمانلىق ئەھۋاللارنى بايقاپ ۋاقتىدا يېزىلىق پارتكومغا دوكلات قىلغان. يېزا كېچىلەپ كۈچ تەشكىللەپ بىر قېتىملىق زوراۋانلىق، تېررورلۇق دېلوسىنى پاش قىلغان. شۇ يىلى 12 - ئاينىڭ 30 - كۈنى كېچىدە ئامانلىق ساقلاش - چارلاش داۋامىدا ئەمەر سېلىم بىرلەشمە مۇداپىئە ئەترىتىدىكى خادىملار بىلەن بىرلىكتە يېزىدىكى قولىغا پىچاق، پالتا، يالغان تاپانچا ئېلىۋېلىپ، نىقابلىنىپ دېلو سادىر قىلىشقا ئۇرۇنغان ئۈچ جىنايەتچىنى تۇتۇۋالغان. 1996 - يىل 12- ئاينىڭ 24 - كۈنى كۆيباغ يېزىسىنىڭ سىياسىي قانۇنغا مەسئۇل مۇئاۋىن باشلىقى خۇاڭ جىخەي، يېزىلىق قۇراللىق بۆلۈمىنىڭ باشلىقى تۇردى مەتتوختى، يېزىلىق پەيچۇسونىڭ باشلىقى تۇراخۇن تۇراپ، يېزىلىق ھۆكۈمەتنىڭ شوپۇرى مۇھەممەتئىمىن مۇھەممەت سىرتقا يىغىنغا كېتىۋېتىپ گۇمانلىق بىر ياشنى بايقاپ، ماشىنىنى توختىتىپ سوراۋشتە قىلىدۇ. ھېلىقى كىشى ئارقىسىغا بۇرۇلۇپلا قاچىدۇ، خۇاڭ جىخەي قاتارلىق تۆت كىشى دەرھال مۇھاسىرىگە ئېلىپ ئۇنى تۇتۇۋالىدۇ، تەكشۈرۈش ئارقىلىق بۇ ئادەمنىڭ قېچىپ يۈرۈۋاتقان چوڭ خىيانەتچى ئىكەنلىكى ئاشكارىلىنىدۇ.

1996 - يىل 12 - ئاينىڭ 27 - كۈنى بىر جىنايەتچى پوسكام يېزىسىدا ئوغرىلىق قىلغاندا سېزىلىپ قالغاندىن كېيىن، يولدىن ئۆتۈپ كېتىۋاتقان بىر ئايالنى گۆرۈگە ئېلىۋالىدۇ. كەنتتىكى بۈزۈھرە مامۇت، ئابدۇقادىر ئايۇپ، مەرەمنىسا، ئابلەت، مەخمۇت قۇربان قاتارلىق كىشىلەر ھېچ نەرسىدىن قورقماي، ئوغرىنى ئۆگزىدە قورشىۋالىدۇ ھەم ۋاقتىدا ساقچىغا مەلۇم قىلىپ ئوغرىنى قانۇن تورىغا چۈشۈرىدۇ.

پوسكام ناھىيىلىك پارتكوم، ناھىيىلىك خەلق ھۆكۈمىتى تەقدىرلەش قارارىدا پۈتۈن ناھىيىدىكى ھەر مىللەت كادىرلار ۋە ئاممىنى ئەمەر سېلىم قاتارلىق 11 يولداشتىن ئۆگىنىپ، ھەر دەرىجىلىك پارتىيە تەشكىلاتلىرىنىڭ رەھبەرلىكىدە ئىتتىپاقلىشىپ سەپەرۋەرلىككە كېلىپ، مىللىي بۆلگۈنچىلەر، ئۇچىغا چىققان دىنىي كۈچلەر ھەم ھەر خىل جىنايەتچىلەرگە قارشى قەتئىي كۈرەش قىلىشقا چاقىردى.

مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى كۈچەيتىپ، مىللىي بۆلگۈنچىلىككە قارشى تۇرايلى

— مەملىكەتلىك سىياسىي كېڭەش دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، ئاپتونوم رايونلۇق سىياسىي كېڭەشنىڭ سابىق رەئىسى بادەيىنى زىيارەت

ئۆز مۇخبىرىمىز جاۋ گۇاڭپېڭ

ج ك پ مەركىزىي كومىتېتىنىڭ شىنجاڭنىڭ مۇقىملىقىنى قوغداش توغرىسىدىكى مۇھىم يوليورۇقىنىڭ روھىنى ئىزچىللاشتۇرۇپ، ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، ئىنتايىن ئازساندىكى مىللىي بۆلگۈنچىلەرگە قاتتىق زەربە بېرىپ، بۇ بىر ئوچۇم سىنىپىي دۈشمەنلەرنى ئەڭ زور دەرىجىدە يېتىم قالدۇرۇش ئۈچۈن مۇتلەق كۆپ ساندىكى ھەر مىللەت خەلق ئاممىسىنى ئىتتىپاقلاشتۇرۇش، تەربىيىلەش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەپ، بۆلگۈنچىلىككە قارشى كەڭ بىرلىك سەپ ھاسىل قىلىش كېرەك. مۇشۇنداق قىلغاندا بىزنىڭ بۆلگۈنچىلىككە قارشى تۇرۇش كۈرۈشىمىز ئۈزۈل -كېسىل غەلىبىگە ئېرىشەلەيدۇ. 5-ئاينىڭ باشلىرىدىكى مەيىن شامال چىقىپ تۇرغان كۈنلەرنىڭ بىرىدە ئاپتونوم رايونلۇق سىياسىي كېڭەشنىڭ سابىق رەئىسى بادەي ئۆيىدە زىيارىتىمنى قوبۇل قىلغاندا بۇ سۆزنى قىلدى.

بادەي ھازىر ئېلىپ بېرىلىۋاتقان مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسى ئېيى پائالىيىتى ئۈستىدە توختالغاندا مۇنداق دېدى: مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى شىنجاڭدا 1-دەرىجىلىك چوڭ ئىش. بۇ يىل 5-ئاي 15-قېتىملىق مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسى ئېيى، ھەر يىلى مۇشۇنداق بىر قېتىملىق مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسى ئېيى پائالىيىتىنى نۇقتىلىق ئېلىپ بېرىپ، كۈچنى مەركەزلەشتۈرۈپ داغدۇغا پەيدا قىلىش، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى بويىچە قويۇق كەيپىيات پەيدا قىلىش ناھايىتى زۆرۈر. ئۇنىڭ ئۈنۈمى ياخشى بولىدۇ. بۇنىڭدىن كېيىن مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسى ئېيى پائالىيىتىنى ئۇزاققىچە داۋاملىق ئېلىپ بېرىش كېرەك. شەھەرلەردىلا قانات يايدۇرۇپ قالماستىن، مۇھىم نۇقتىنى دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق رايونلىرىغا قويۇش كېرەك.

بادەي شىنجاڭدىكى مىللەتلەرنىڭ بۈيۈك ئىتتىپاقلىقىغا، ئۇلارنىڭ پەيدىنپەي ئورتاق گۈللىنىشكە يۈزلەنگەنلىكىدىن ئىبارەت گۈزەل ئىستىقبالىغا ئىشەنچى كامىل ئىكەنلىكىنى بىلدۈردى. ئۇ مۇنداق دېدى: چېگرا رايوننى ئېچىش، گۈللەندۈرۈش ۋە قوغداش يولىدىكى ئۇزاق مۇددەتلىك جەرياندا شىنجاڭدىكى ھەر مىللەت خەلقى ھەمنەپەس، تەقدىرداش، قەلبداش بولۇپ، بېلىق بىلەن سۇدەك، گۆش بىلەن قاندەك يېقىن مۇناسىۋەت، ھېچ كىم ھېچ كىمدىن ئايرىلالمايدىغان قويۇق مىللىي ھېسسىياتنى شەكىللەندۈردى، ھەرقانداق دۈشمەن، مەيلى مەملىكەت ئىچىدىكى دۈشمەن بولسۇن ياكى چەت ئەللەردىكى دۈشمەنلەر بولسۇن، ئۇنى بۇزۇۋېتەلمەيدۇ، بىزنىڭ كۆپ يىللاردىن بۇيان نامرات، ئارقىدا قالغان شىنجاڭنى كۈنسېرى گۈللەنگەن، قۇدرەت تاپقان، ھەر خىل ئىشلىرى گۈللەپ ياشنىغان سوتسىيالىستىك يېڭى شىنجاڭ قىلىپ قۇرۇپ چىقالىغانلىقىمىز، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى خىزمىتىنى چىڭ تۇتقانلىقىمىز، ياخشى يولغا قويغانلىقىمىزدىن ئايرىلمايدۇ.

بادەي پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ شىنجاڭنىڭ مۇقىملىقىنى قوغداش توغرىسىدىكى مۇھىم يوليورۇقىنىڭ روھىنى ئۆگىنىشتىن ئالغان تەسىراتى ئۈستىدە توختالغاندا مۇنداق دېدى: شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونى كۆپ مىللەت توپلىشىپ ئولتۇراقلاشقان رايون، ھەر مىللەت خەلقى شىنجاڭنى بىرلىكتە ئېچىش، گۈللەندۈرۈش جەريانىدا ئوخشاش بولمىغان مىللەت ئاممىسى ئىچىدە بەزى مەسىلىلەردە خاتا چۈشەنچە ۋە زىددىيەتلەرنىڭ پەيدا بولۇشىدىن ساقلانغىلى بولمايدۇ، بىر مىللەت ئىچىدە كىشىلەر ئوتتۇرىسىدىمۇ مۇنداق ياكى ئۇنداق سۈركىلىشلەر بولۇپ تۇرىدۇ. بىز مىللىي بۆلگۈنچىلىككە ۋە قانۇنسىز دىنىي ھەرىكەتلەرگە قارشى تۇرۇش كۈرىشىدە چوقۇم

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ جان تومۇرى

ئاپتونوم رايونىمىز ئەلا سورتلۇق ئۇرۇقلۇقلارنى ئومۇملاشتۇرۇپ يېزا ئىگىلىكىنىڭ ئىقتىسادىي ئۈنۈمىنى ئۆستۈردى

ئۆز مۇخبىرىمىز **مۇھەممەت نىياز** خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونىمىز ئەلا سورتلۇق ئۇرۇقلۇقلارنى كېڭەيتىش، ئومۇملاشتۇرۇش خىزمىتىنى چىڭ تۇتۇپ ئاشلىق، كېۋەز، ياغلىق دان ھوسۇلىنى ئاشۇرۇش ئارقىلىق يېزا ئىگىلىكىنىڭ ئىقتىسادىي ئۈنۈمىنى ئۆستۈردى.

ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر دەرىجىلىك ئۇرۇقچىلىق تارماقلىرى 1991 - يىلدىن بۇيان 30 نەچچە خىل سورتلۇق كېۋەز ئۇرۇقى، ئون نەچچە خىل سورتلۇق كۆممىقوناق، ئاپتاپپەرەس ئۇرۇقى كىرگۈزدى، سۈپەتلىك پاختا ئىشلەپچىقىرىش بازىسى قىلىنغان 19 ناھىيە ئۇرۇقچىلىق قۇرۇلۇشىنى يولغا قويدى. ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە ئەلا سۈپەتلىك ئۇرۇقلۇق چېكىت ئايرىش زاۋۇتىدىن 22 سى، كىسلاتا ئارقىلىق چېكىت تۈكىنى ئايرىش سىناق نۇقتىسىدىن 20 سى، قوم - شېغىل ئارقىلىق چېكىت تۈكىنى ئايرىش سىناق نۇقتىسىدىن 18 ى قۇرۇلدى. بۇنىڭ بىلەن ئاپتونوم رايون بويىچە ھەر يىلى 56 مىليون 690 مىڭ كىلوگرام سۈپەتلىك چېكىت پىششىقلىنىپ ئۇرۇقلۇق چېكىتنى بىر تۇتاش كۆپەيتىش، سېتىۋېلىش، پىششىقلاش، سېتىش بىر گەۋدىلەشتۈرۈلگەن سۈپەتلىك ئۇرۇقلۇق بىلەن تەمىنلەش سىستېمىسى بەرپا قىلىندى. ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە «جۇڭگو پاختىچىلىق تەتقىقات ئورنى - 19»، «جۇڭگو پاختىچىلىق تەتقىقات ئورنى - 16»، «بوخارا 6» ۋە «لياۋنىڭ كېۋىزى - 10» قاتارلىق سورتلارنى تاللاپ ئومۇملاشتۇرۇپ، كېۋەزنىڭ بىرلىك ھوسۇلىنى (ساپ پاختا) 78 كىلوگرامدىن كۆپرەككە يەتكۈزۈپ 1978 - يىلدىكىدىن 2.1 ھەسسە ئاشۇردى، كۆممىقوناقنىڭ «شالغۇت 1 - ئەۋلاد» سورتىنى ئومۇملاشتۇرۇپ، بىرلىك ھوسۇلنى 1984 - يىلدىكىدىن 78.4 كىلوگرام، «شىنجاڭ ئاپتاپپەرىسى - 4»، «شىنجاڭ ئاپتاپپەرىسى - 3»، «شىنجاڭ ئاپتاپپەرىسى شالغۇت - 2» قاتارلىقلارنى ئومۇملاشتۇرۇپ بىرلىك ھوسۇلنى باشقا ياغلىق دان زىرائەتلىرىنىڭكىدىن %30 ئاشۇردى.

1 - پەسىلدە گۇما ناھىيىسىدىكى يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ ئىقتىسادىي ئۈنۈمى كۆرۈنەرلىك ئاشتى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **مۇھەممەت ھېيت** خەۋەر قىلىدۇ: بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان گۇما ناھىيىسى يېزا - بازار كارخانىلىرىغا مەبلەغ، تېخنىكا، سىياسەت، ئۇچۇر جەھەتتىن يار - يۆلەك بولغاچقا، 1 - پەسىلدە بۇ ناھىيىدىكى يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ ئىقتىسادىي ئۈنۈمى كۆرۈنەرلىك ئاشتى.

بۇ يىل گۇما ناھىيىسى ئۆتكەن يىللاردىكى تەجرىبە - ساۋاقلارنى ئەستايىدىل يەكۈنلەپ، يېزا - بازار كارخانىلىرىنى تەرەققىي قىلدۇرۇشتا بايلىق ئۈستۈنلۈكىنى تاۋار ئۈستۈنلۈكىگە ئايلاندۇرۇش، مەھسۇلاتلارنىڭ سۈپىتىنى ئۆستۈرۈش، يەرلىك ئالاھىدە مەھسۇلاتلارنى كۆپلەپ ئىشلەپ چىقىرىپ، بازار رىقابىتىدە ئۈستۈنلۈكنى ئىگىلەش جەھەتتە كۈچ سەرپ قىلدى؛ ئىقتىسادىي ئۈنۈمى ياخشى كارخانىلارنى تېخنىكا ۋە مەبلەغ جەھەتتە پائال قوللاپ، يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ ناھىيە ئىقتىسادىنى گۈللەندۈرۈشتىكى رولىنى ياخشى جارى قىلدۇردى؛ بىر تۈركۈم ياش، قابىلىيەتلىك خادىملارنى كارخانا باشقۇرۇش خىزمىتىگە قويدى، كارخانا ئىسلاھاتىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، ھۆددىگەرلىك مەسئۇلىيەت تۈزۈمىنى يەنىمۇ مۇكەممەللەشتۈردى. شۇنىڭ بىلەن بىللە تۈرلۈك ئېتىبار بېرىش سىياسەتلىرىنى تۈزۈپ، كوللېكتىپ ۋە شەخسلەرنىڭ ئوتتۇرا، كىچىك تىپتىكى كارخانىلارنى قۇرۇشىغا ئىلھام بەردى. كارخانىلارمۇ بازار ئۇچۇرىغا ئەھمىيەت بېرىپ، مەھسۇلات قۇرۇلمىسىنى پائال تەڭشەپ، بازارلىق مەھسۇلاتلارنى كۆپلەپ ئىشلەپ چىقاردى. بىر يۈرۈش ئىلمىي باشقۇرۇش تۈزۈمىنى ئورنىتىپ، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنى «ئەمگەك قانۇنى»نى ئۆگىنىشكە تەشكىللەش بىلەن بىرگە، ئىش ئورنى مەسئۇلىيەت تۈزۈمىنى مۇكەممەللەشتۈردى. ئىقتىسادىي ئۈنۈمنى ئۆستۈرۈشنى ئىش ھەققى، مۇكاپات پۇلى بىلەن بىرلەشتۈرۈپ، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئاكتىپلىقىنى قوزغىدى، خېرىدارلارنى كۆپلەپ جەلپ قىلىپ، مەھسۇلاتلارنىڭ سېتىلىش يوللىرىنى يەنىمۇ كېڭەيتتى. نەتىجىدە 1 - پەسىلدە بۇ ناھىيىدىكى يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ ئىقتىسادىي ئۈنۈمى كۆرۈنەرلىك ئېشىپ، ئورۇندىغان ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتى 5 مىليون 960 مىڭ يۈەنگە يېتىشتەك ياخشى نەتىجە قولغا كەلتۈرۈلدى.

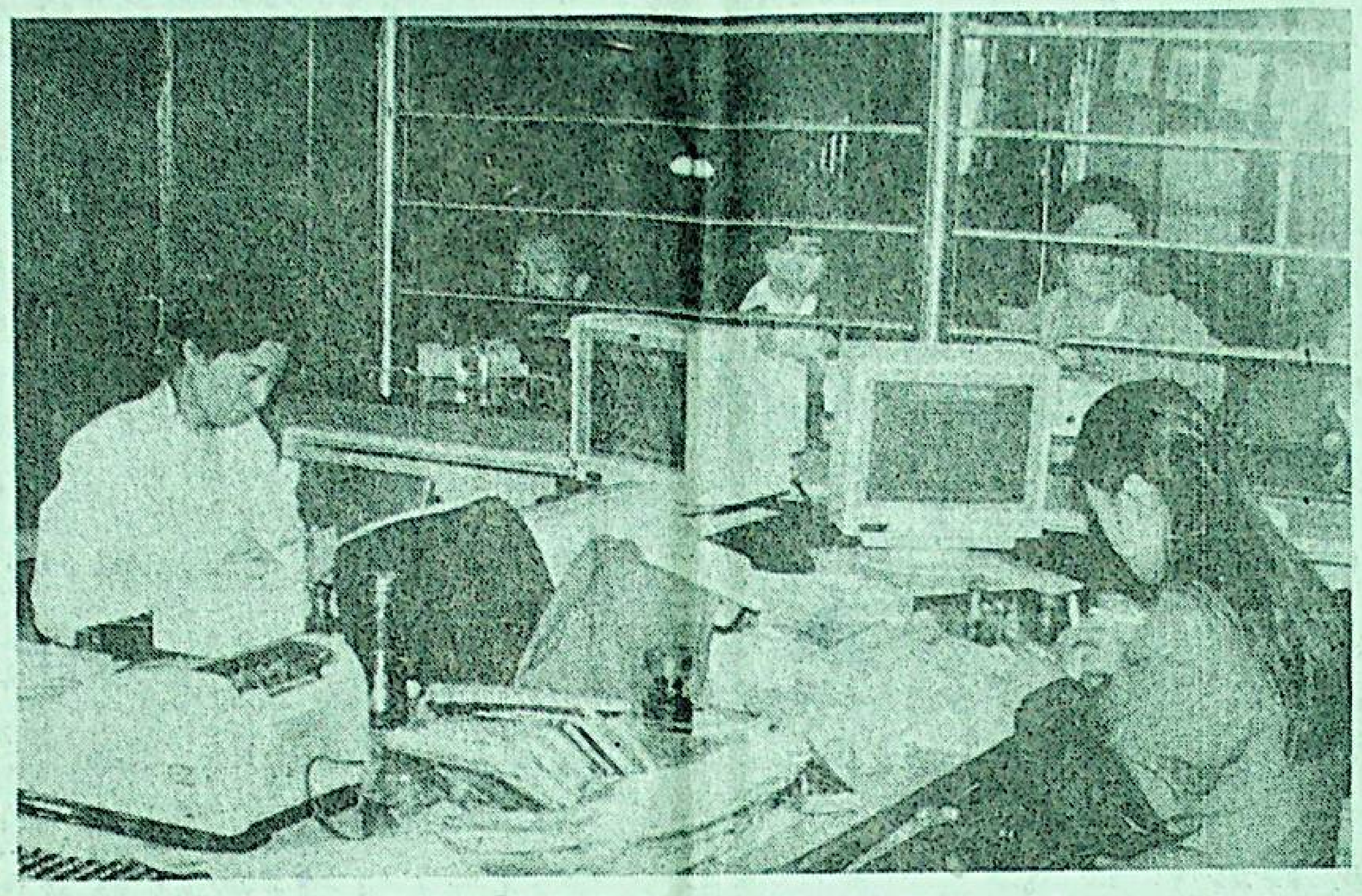

ئۈرۈمچى شەھەرلىك يېزا ئىگىلىك بانكىسى پائال مەبلەغ توپلاپ، ئەتىيازلىق تېرىلغۇ ئۈچۈن دېھقانلارغا 595 مىليون يۈەندىن ئارتۇق قەرز پۇل تارقاتتى، بۇ، بۇلتۇرقىدىن 150 مىليون 790 مىڭ يۈەن ئارتۇق.

سۈرەتتە: تىجارەت بۆلۈمىدىكىلەر خىزمەت ئۈستىدە.

مامۇت بارات فوتوسى

يۇرچاقچى يېزىسىدا كونا باغلار ئۆزگەرتىلدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئەخمەتنىياز ياقۇپ** خەۋەر قىلىدۇ: قاراقاش ناھىيىسى يۇرچاقچى يېزىلىق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان ئاممىنى ھويلا - ئاراملىرىنى ئۆزگەرتىشكە سەپەرۋەر قىلىپ، پىلان - كۆرسەتكۈچلەرنى كەنت، مەھەللىلەرگىچە ئەمەلىيلەشتۈردى. بۇنىڭ بىلەن كەنت، مەھەللىلەر پۇرسەتنى چىڭ تۇتۇپ، ئاممىنى ئىقتىسادىي ئۈنۈمى تۆۋەنلەپ كەتكەن كونا باغلارنى ئۆزگەرتىپ، قالايمىقان تىكىلگەن مېۋىلىك دەرەخلەرنى ئېلىۋېتىپ، ئەلا سورتلۇق، يۇقىرى مەھسۇلاتلىق، ئىقتىسادىي قىممىتى يۇقىرى بولغان ئۈرۈك، شاپتۇل، ياڭاق قاتارلىق مېۋىلىك كۆچەتلەرنى تىكىشكە سەپەرۋەر قىلدى. نەتىجىدە، بۇ يىل 3 - ئاينىڭ 22 - كۈنىگە قەدەر 28 كەنتتىكى 1200 ئائىلىنىڭ 607 مو كونا بېغى ئۆزگەرتىلىپ، بېغىدىن 21 مىڭ 245 تۈپ ئۈرۈك، شاپتۇل، ياڭاق كۆچىتى تىكىلدى. 15 مىڭ 175 تۈپ مېۋىلىك كۆچەتلەرنىڭ سورتى ئۆزگەرتىلدى.

قۇمۇل شەھىرى ئۆز يېرىنىڭ ئۈستۈنلۈكىدىن پايدىلىنىپ كانچىلىق تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرمەكتە

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **قېيۇم باياخۇن** خەۋەر قىلىدۇ: قۇمۇل شەھىرى بايلىق ئۈستۈنلۈكىنى تاۋار ئۈستۈنلۈكىگە ئايلاندۇرۇش قەدىمىنى تېزلىتىش ئۈچۈن، ئۆز يېرىنىڭ ئۈستۈنلۈكىدىن تولۇق پايدىلىنىپ، كانچىلىق تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرمەكتە.

قۇمۇل شەھىرىدە قېزىلما بايلىقلار مول بولۇپ، بايقالغان قېزىلما بايلىق 76 خىلغا يېتىدۇ. بۇنىڭ ئىچىدە تەكشۈرۈپ ئېنىقلانغان كۆمۈر زاپىسى 570 مىليارد 800 مىليون تونا، مىس - نېكىل زاپىسى 12 مىليارد تونا بولۇپ، مەملىكەت بويىچە 2 - ئورۇندا تۇرىدۇ. تۆمۈر رۇدىسى زاپىسى 340 مىليون تونىغا يېتىدۇ، ئالتۇن زاپىسىمۇ ناھايىتى مول. بۇ قېزىلما بايلىقلارنىڭ ھەممىسى دېگۈدەك ئاسىيا - ياۋروپا چوڭ قۇرۇقلۇق كۆۋرۈكى ۋە دۆلەت يولى 312 - لىنىيىسىنىڭ ئەتراپىدا بولۇپ، ئېچىشقا ناھايىتى ... قۇمۇل شەھىرىنىڭ كانچىلىق ئىشلىرى ناھايىتى تېز تەرەققىي قىلىپ، كانچىلىق سانائىتىنىڭ ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتى يىلىغا ئوتتۇرا ھېساب بىلەن %30 لىك سۈرئەت بىلەن ئاشقان بولسىمۇ، لېكىن قېزىلما بايلىقلارنى ئېچىش جەھەتتە كۆلەم شەكىللەنمىدى. شەھەرلىك پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى 9 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدە كانچىلىق سانائىتىنى تەرەققىي قىلدۇرۇشقا ئەڭ ياخشى مۇھىت يارىتىشنى قارار قىلدى. ھەمدە ئۆتكەن يىلى شەھەرلىك ئالتۇن كانىنىڭ 1 - رۇدا تاۋلاش زاۋۇتىنى ئۆزگەرتىپ قۇرۇپ، كۈندىلىك رۇدا تاۋلاش مىقدارىنى بىر ھەسسە ئاشۇردى. «بىرلىشىپ تەرەققىي قىلىش» ستراتېگىيىسىگە ئاساسەن، شەھەرلىك ئالتۇن باش شىركىتى بىلەن شىنجاڭ ... تەكشۈرۈش 704 - ئەترىتى پائال ماسلىشىپ شياڭسەن مىس - نېكىل كېنىنى ئاچتى. گەنسۇ ئۆلكىسىنىڭ دوڭفاڭ گۇرۇھى چەكلىك شىركىتى بىلەن بىرلىشىپ، خۇاڭسەن مىس - نېكىل كېنىنى، گۇاڭشىنىڭ خېچى شەھىرى بىلەن بىرلىشىپ قۇمۇل شەھەرلىك مىس - نېكىل كېنىنى ئاچتى. قۇمۇل شەھىرى يەنە يامانسۇ تۆمۈركان قۇرۇلۇشىدىكى يىلىغا 1 مىليون 200 مىڭ تونا كېپەك تۆمۈر ئىشلەپچىقىرىش قۇرۇلۇش تۈرىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈش ئۈچۈن، ئەنشەن پولات - تۆمۈر زاۋۇتىغا بۇ قۇرۇلۇشنى لايىھەلەپ بېرىشنى ھاۋالە قىلدى ھەمدە ئالاقىدار تارماقلار بىلەن ھەمكارلىشىپ كان رايونىغا بارىدىغان توك بىلەن تەمىنلەش لىنىيىسىنى پۈتتۈردى. كان رايونىنىڭ سۇ مەسىلىسىنى ھەل قىلىش ئۈچۈن، 1 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىپ، يىللىق سۇ ئىشلىتىش ...

يېزا ئىگىلىك 3 - شى پەيزاۋات باش مەيدان پەرزەنتلەر مەكتىپى مەكتەپنى باغۇ بوستانلىققا ئايلاندۇرماقتا

يېزا ئىگىلىك 3 - شى پەيزاۋات باش مەيدان پەرزەنتلەر مەكتىپى دۆلەتنىڭ چاقىرىقىغا قىزغىن ئاۋاز قوشۇپ، ھەر يىللىق كۆچەت تىكىش بايرىمىدا ئومۇميۈزلۈك ھەرىكەتكە كېلىپ مېۋىلىك ۋە مېۋىسىز كۆچەت تىكىپ، مەكتەپنى باغۇ - بوستانلىققا ئايلاندۇرماقتا.

بۇ مەكتەپ 1991 - يىلى 80 مو يەرگە 3000 تۈپ ئامۇت كۆچىتى تىكىپ، تۇجۇپىلەپ پەرۋىش قىلغانلىقتىن، كۆچەتلەرنىڭ تۇتۇش نىسبىتى %85 تىن ئاشقاندى. 1996 - يىلى بۇ باغ مېۋىگە كىرىپ، شۇنىڭ بىلەن ئۇلار 1996 - يىلى 120 مو يەرگە ئۈزۈم كۆچىتى، ئامۇت كۆچىتى تىكىپ، مېۋىلىك باغ كۆلىمىنى تېخىمۇ كېڭەيتتى. بۇ يىلمۇ يەنە 13 مىڭ يۈەنگە 600 تۈپ ئالما، ئامۇت، شاپتۇل، بادام، ياڭاق كۆچىتى سېتىۋېلىپ، تولۇقلاپ تىكتى. 3500 تۈپ تېرەك، مەنزىرىلىك سۆگەت كۆچىتى سېتىۋېلىپ، مەكتەپ ئەتراپىغا تىكىپ، مۇھىتنى گۈزەللەشتۈردى.

(يېزا ئىگىلىك 3 - شى پەيزاۋات باش ...

چاقىلىق ناھىيىسىدە 11 مىڭ مو ئورمان زىياندash ھاشاراتلارنىڭ زىيىنىغا ئۇچرىدى

سۈرەتلىك خەۋەر

4 - ئاي كىرىشى بىلەن چاقىلىق ...

قىلغانلىقتىن، كۆچەتلەرنىڭ ئۇتۇش نىسبىتى %85 تىن ئاشقاندى. 1996-يىلى بۇ باغ مېۋىگە كىرىپ، ئۇقۇئۇقچى- ئۇقۇغۇچىلارنىڭ غەيرىتىنى ئاشۇردى.

كۆزەللەشتۇردى.

(يېزا ئىگىلىك 3-شى پەيزاۋات باش مەيدان پەرزەنتلەر مەكتىپى)

چوڭ قۇرۇقلۇق كۆزۈرۈكى ۋە دۆلەت يولى 312-لىنىيىسىنىڭ ئەتراپىدا بولۇپ، ئېچىشقا ناھايىتى قولايلىق. 8- بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدە،

ئاساسەن، شەھەرلىك ئالتۇن باش شىركىتى بىلەن شىنجاڭ رەڭلىك مېتال باش شىركىتىنىڭ گېئولوگىيىلىك قىدىرىپ

يۈەن مەبلەغ سېلىپ، يىللىق سۇ ئىشلىتىش مىقدارىنى 3000 كۇب مېتىردىن 20 مىڭ كۇب مېترغا كۆپەيتتى.

كېپەكيۈزى يېزىسىدا ئوتياشچىلىق تۆۋرۈك كەسىپكە ئايلانماقتا

بۇلتۇر ئوتياشچىلىق كىرىمى 2 مىليون يۈەندىن ئېشىپ كەتتى

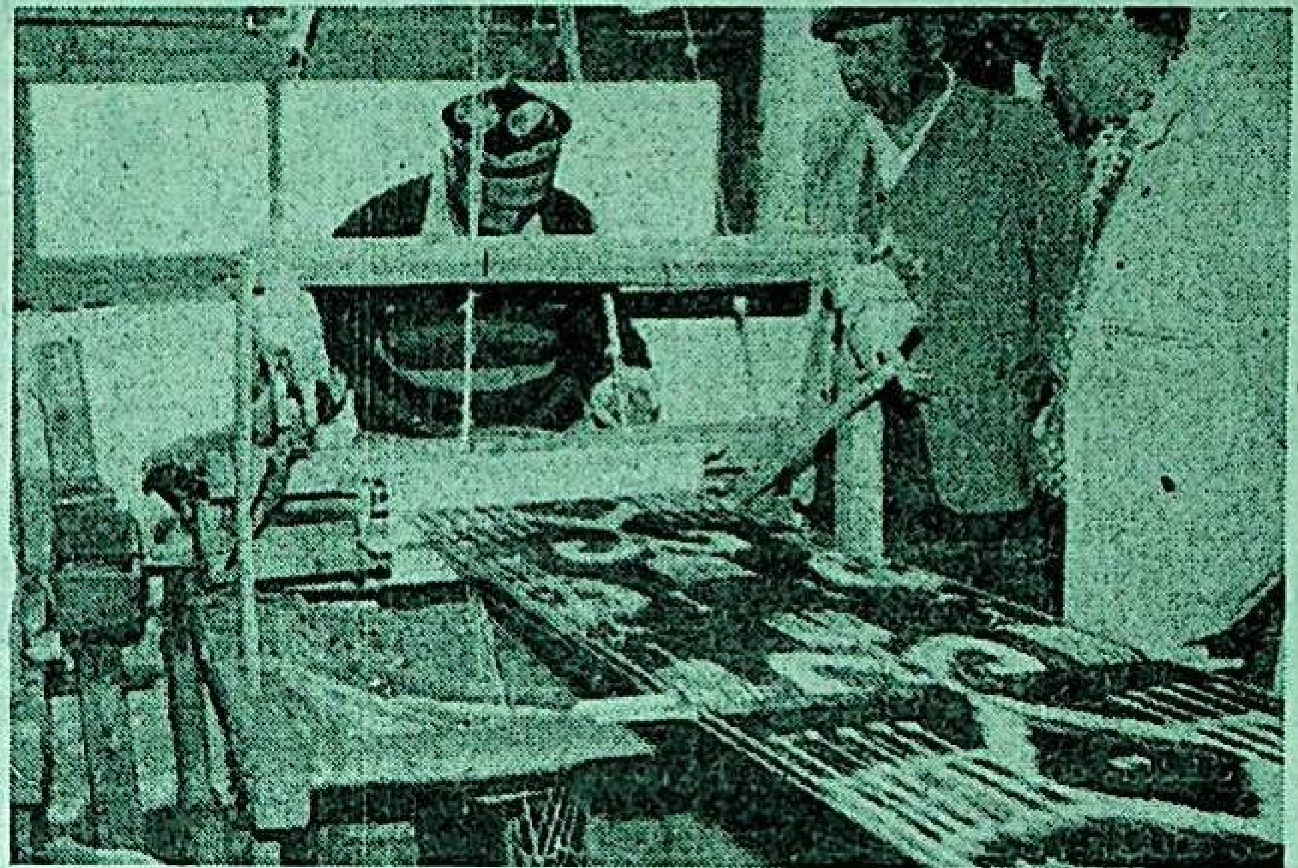

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **تۇرغۇن ئىبراھىم** خەۋەر قىلىدۇ: غۇلجا شەھىرى كېپەكيۈزى يېزىسى شەھەرگە يېقىن بولۇشتەك ئەۋزەللىكىنى جارى قىلدۇرۇپ، تېرىقچىلىقتا بازارغا يۈزلەندى، ئۇلار 1992-يىلدىن باشلاپ، ئوتياشچىلىقنى تېز راۋاجلاندۇرۇپ، يېزا بويىچە ئوتياش تېرىلغۇ كۆلىمىنى 3020 موغا، بۇنىڭ ئىچىدە پارنىك كۆلىمىنى 200 موغا يەتكۈزدى. شۇنداق قىلىپ بۇ يېزا دېھقانلىرى شەھەر خەلقىنى تۆت پەسىلدە يېڭى ئوتياش بىلەن تەمىنلىدى. يېزا بويىچە ئوتياشچىلىق ئائىلىسى 120 گە يەتتى. بۇلتۇر ئۇلارنىڭ ئوتياش سېتىپ قىلغان كىرىمى 2 مىليون يۈەندىن ئېشىپ كەتتى.

لوپ ناھىيىسى جىيا يېزىلىق ئەتلەسچىلىك كارخانىسى ئەتلەس سۈپىتىنى ئۆستۈرۈشكە ئالاھىدە ئەھمىيەت بەرگەنلىكتىن، توقۇلغان ئەتلەسلەرنىڭ سۈپىتى كۆرۈنەرلىك ئۆستى. شۇڭا، بۇ كارخانىنىڭ ئەتلىسى ۋىلايەت، ئاپتونوم رايون بازارلىرىدىن ھالقىپ ئىچكى ئۆلكە ۋە ياپونىيە، پاكىستان قاتارلىق دۆلەتلەردىمۇ بازار تاپتى.

تۇرغۇن تاشتۆمۈر فوتوسى

داشى كەنتىدىكى يېڭىلىقلار

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئابلىز قىيۇم** خەۋەر قىلىدۇ: مەملىكەت بويىچە ئىلغار ئاساسىي قاتلام پارتىيە تەشكىلاتى، دەپ نام ئالغان لوپنۇر ناھىيە «شىڭپىڭ» يېزا داشى كەنتى پارتىيە ياچېيكىسى بۇلتۇر تەبىئىي ئاپەت ئېغىر بولغان ئەھۋالدىمۇ ئامىنى ئورتاق بېيىش يولىغا يېتەكلەپ، زور نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈردى، كەنتنىڭ ئومۇمىي كىرىمى 13 مىليون 800 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 1995-يىلدىكىدىن 3 مىليون 800 مىڭ يۈەن كۆپەيدى، كىشى بېشىغا توغرا كەلگەن يىللىق ئوتتۇرىچە كىرىم 3040 يۈەنگە يېتىپ، 1995-يىلدىكىدىن 790 يۈەن ئاشتى. كەنت بويىچە سىملىق تېلېۋىزور ئومۇملاشتى، 152 ئائىلە تېلېفون ئورناتتى، سۇ مۇنارى قۇرۇلۇشى پۈتۈپ، كەنت ئاھالىلىرى تۇرۇبا سۈيى ئىچىدىغان بولدى. بۇ يىل كەنت يەنە دېھقانلارغا 35 يۈرۈش خىش ئۆي سېلىپ بېرىشنى پىلانلىدى.

مۇھەممەت ھەمراقۇل كۆچەت سېتىپ، 30 مىڭ يۈەن كىرىم قىلدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **سادىر سابىر** خەۋەر قىلىدۇ: يوپۇرغا ناھىيە قىرىم يېزا ماشىبېگىز 10-كەنت ئىتتىپاق ياچېيكىسىنىڭ شۇجىسى مەھەممەت ھەمراقۇل 1995-يىلى ئۈچ مو يەرگە تىككەن تېرەك قەلەمچىسى ۋە بىر مو يەرگە تېرىغان ئالما ئۇرۇقلۇقىدىن بۇ يىل ئەتىياز 30 مىڭ يۈەن كىرىم قىلدى. ئۇنىڭ تېرەك قەلەمچىسى ئىككى مېتىردىن تۆت مېترغىچە ئۆسكەن، 5500 تۈپ ئالما كۆچىتى ئەي بولغانىدى. ئۇ بۇ يىل ئەتىياز 31 مىڭ تۈپ تېرەك كۆچىتى ۋە 5000 تۈپ ئالما كۆچىتىنى ئېھتىياجلىق ئورۇن ۋە شەخسلەرگە ساتتى. كۆچەت يېتىشتۈرۈشنىڭ پايدىسىنى كۆرگەن مەھەممەت ھەمراقۇل بۇ يىل ئەتىياز تۆت مو يەرگە 50 مىڭ تۈپ تېرەك قەلەمچىسى تىكتى. ئىككى مو يەرگە قارا ئۆرۈك، بادام ۋە چىلان ئۇرۇقى تېرىدى.

يازلو كەنتىدىكى دېھقانلار بۇ يىل ئەتىياز 400 مو بوز يەر ئاچتى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **مەيدىللا مۇھەممەت** خەۋەر قىلىدۇ: ئاتۇش شەھىرى ئۈستۈن ئاتۇش يېزا يازلو كەنتىدىكى دېھقانلار بۇ يىلنىڭ بېشىدىن 4-ئايغىچە 401 مو بوز يەر ئېچىپ، بۇنىڭ 187 موسىغا قىچا تېرىۋالدى. شۇنداق قىلىپ يېزا مەركىزىدىن 200 كىلومېتىر يىراقلىقتا يېقىنقى يىللاردا بىنا قىلىنغان بۇ كەنت (ئەسلىدە دېھقانچىلىق مەيدانى ئىدى)نىڭ ئومۇمىي تېرىلغۇ مەيدانى 1300 مودىن ئېشىپ كەتتى.

يازلو كەنت رەھبەرلىكى ئۆز تەۋەسىدە ئېچىشقا تېگىشلىك بوز يەر كۆپ بولۇشتەك ئەۋزەللىكتىن پايدىلىنىپ، تېرىلغۇ كۆلىمىنى كېڭەيتىش ئۈچۈن، دېھقانلارنى ئۆز كۈچىگە تايىنىپ بوز يەر ئېچىشقا سەپەرۋەر قىلدى، ئۇلارغا يېڭى ئېچىلغان بوز يەرلەردىن ئۈچ يىلدىن بەش يىلغىچە باج ئالماسلىق توغرىسىدىكى سىياسەتنى چۈشەندۈردى. شۇڭا دېھقانلارنىڭ بوز يەر ئېچىپ، تېرىلغۇ كۆلىمىنى كېڭەيتىش قىزغىنلىقى ئۇرغۇدى.

غۇلجا شەھىرىنىڭ قارادۆڭ يېزا ئېگىزھايات كەنتى شەھەرگە يېقىن بولۇشتەك ئەۋزەللىكىدىن پايدىلىنىپ 400 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىپ 109 مو دائىرىدە چارۋامال بازىرى قۇرغانىدى، بازار ئېچىلغاندىن بېرى بۇ كەنتتە 76 ئائىلىلىك دېھقاننىڭ تۇرمۇشىدا ياخشىلىنىش بولدى، كەنتمۇ ھەر ئايدا ئوتتۇرا ھېساب بىلەن بۇ بازاردىن 60 مىڭ يۈەن ساپ كىرىم قىلماقتا.

سۈرەتتە: كەنت ئاچقان بازار

كامال جامال فوتوسى

يەنجى ناھىيىسىنىڭ يۈنىڭ يېزا خېگادا كەنتىدىكى ماۋەنپۇ يەتتە يىلدىن بۇيان كالا نەسلىنى ياخشىلاش بىلەن شۇغۇللىنىپ، باشقىلارنىڭ باقمىچىلىق بىلەن شۇغۇللىنىشىغا شارائىت يارىتىپ بەردى ۋە 200 مىڭ يۈەن ساپ پايدا يارىتىپ، ئوبلاست، ناھىيە، يېزىنىڭ مۇكاپاتىغا ئېرىشتى.

سۈرەتتە: ئۇ (ئوڭدىن 1-كىشى) نەسىللىك موزايلىرىنى ساتماقتا.

ئابدۇراخمان قاسىم فوتوسى

تۆنۈگۈنكى نامرات دېھقان ئابدۇللا بۈگۈن 100 مىڭ يۈەن پۇللى بار دېھقانغا ئايلاندى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **سەيدى كېرىم** خەۋەر قىلىدۇ: چىرا ناھىيە گۇلاخما يېزا شاپتۇللۇق كەنتىدىكى دېھقان ئابدۇللا ئائىلىسى بۇلتۇر چارۋىچىلىق، دېھقانچىلىقتىن 60 مىڭ يۈەن ساپ كىرىم قىلدى. شۇنداق قىلىپ، پارتىيە 11-نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېت 3-ئومۇمىي يىغىنىدىن بۇرۇن يەتتە بالىسى بىلەن بىرلىكتە نامرات تۇرمۇش كەچۈرۈپ كەلگەن بۇ دېھقان ھازىر 100 مىڭ يۈەنلىك ئائىلە باشلىقى بولۇپ قالدى.

ئابدۇللانىڭ ئالدىن بېيىش تەجرىبىسى: چارۋىچىلىقنى تەرەققىي قىلدۇرۇش، چارۋىچىلىق بىلەن دېھقانچىلىقنى بىرلەشتۈرۈش. دېھقان ئابدۇللا 1985-يىلى بانكىدىن 5000 يۈەن قەرز ئېلىپ، 40 تۇياق قوي سېتىۋېلىپ، چارۋىچىلىق ئارقىلىق ئىقتىسادىي جەھەتتە قەد كۆتۈرۈش يولىغا ماڭغانىدى، ئۇ ئەمەلىيەت جەريانىدا، چارۋامال سانىغىلا تايىنىپ تېز بېيىغىلى بولمايدىغانلىقىنى، نەسىل ياخشىلاشنىڭ زۆرۈرلۈكىنى چوڭقۇر ھېس قىلدى. شۇنىڭدىن كېيىن ئۇ گۆش، يۇڭ مىقدارى كۆپ لىنكولىن قوي نەسلىنى كۆپەيتىشكە ئەھمىيەت بەردى، شۇنىڭ بىلەن بىللە چارۋامالنى بورداپ سېتىشنى چىڭ تۇتتى. 1995-يىلى 110 تۇياق قوينى بورداپ سېتىپ 40 مىڭ يۈەن، يۇڭ سېتىپ 6000 يۈەن كىرىم قىلدى. بۇلتۇر كەنتتىن ھۆددىگە ئالغان 12.5 مو يەردىكى زىرائەتلەردىن 57 مىڭ يۈەن كىرىم قىلىپ، ساپ پايدىنى 27 مىڭ يۈەنگە يەتكۈزدى. ئۇنىڭ بۇلتۇر چارۋىچىلىق، دېھقانچىلىق ساپ كىرىمى 63 مىڭ يۈەنگە يەتتى، يېڭى ئۆي سېلىپ، زامانغا لايىق ئۆي بىساتلىرى سېتىۋالغاندىن باشقا بانكىدا خېلى كۆپ پۇل ئامانەت قويدى.

4-ئاي كىرىشى بىلەن چاقىلىق ناھىيىسىنىڭ ھەرقايسى يېزىلىرىدا «باھار ماگدامچى قۇرتى»، «يوپۇرماق قوڭغۇزى»، «تېرەك نامازشام كېپىنىكى» قاتارلىق زىيانداش ھاشاراتلار پەيدا بولۇپ ۋە سانى ھەسسىلەپ كۆپىيىپ، قارىياغاچ، جىگدە، چىلان، نەشپۈت، تېرەكلەرنىڭ يوپۇرماقلىرىنى پۈتۈنلەي يەپ تۈگىتىپ، 11 مىڭ 300 مو كۆلەمدىكى مېۋىسىز ۋە مېۋىلىك دەرەخلەرنى يالىڭاچلاپ قويدى. بۇ قېتىم زىيانغا ئۇچرىغان دەل-دەرەخ ناھىيىدىكى ئومۇمىي ئورمان كۆلىمىنىڭ %84 نى ئىگىلەيدۇ.

ئاپەت بايقالغاندىن كېيىن ناھىيىلىك پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى جىددىي يىغىن ئېچىپ ئاپەتنىڭ ئالدىنى ئېلىش، قۇتقۇزۇش تەدبىرلىرىنى قوللاندى ھەمدە ماشىنا - ئۈسكۈنىلەرنى ۋاقتىدا تەكشۈرۈپ، دورا چېچىپ، زىيانداش ھاشاراتلارنى يوقىتىشقا بىۋاستە يېتەكچىلىك قىلدى. ناھىيىدىكى ھەر مىللەت ئامىسىنىڭ بىردەك ھەرىكەتكە كېلىشى نەتىجىسىدە، بارلىق دەل - دەرەخ، باغلارغا ئومۇمىيۈزلۈك بىر قېتىمدىن دورا چېچىلىپ، زىيانداش ھاشاراتلارنىڭ زىيىنى تىزگىنلەندى.

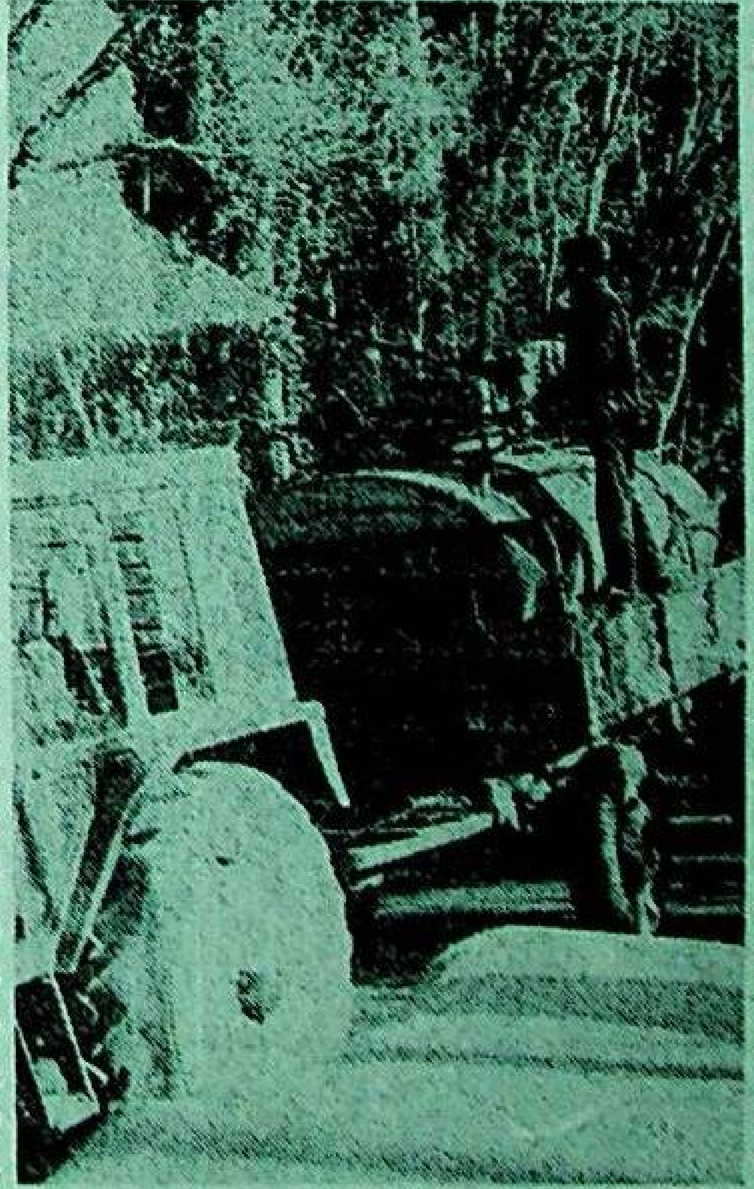

سۈرەتتە: ئورمانچىلىق تارماقلىرىدىكى خادىملار ئورمانلارغا دورا چاچماقتا.

تۇردى ھاشىم خەۋىرى، فوتوسى

قۇمۇل شەھىرى ساھەدىكى ناتوغرا ئۇسلۇبلارنى تۈزىتىشنى مۇھىم نۇقتا قىلىپ «ئۈچ قالايمىقان»نى تۈگەتتى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئابدۇۋاھىت ئىسھاق** خەۋەر قىلىدۇ: قۇمۇل شەھىرى ساھەدىكى ناتوغرا ئۇسلۇبلارنى تۈزىتىش، چىرىكلىشىشكە قارشى تۇرۇشنى مۇھىم نۇقتا قىلىپ، ئاممىنىڭ ئىنكاسى كۈچلۈك بولغان «ئۈچ قالايمىقان» نى نۇقتىلىق تۈزەتتى.

يېقىنقى يىللاردىن بۇيان قۇمۇل شەھىرى ساھەلەردىكى ناتوغرا ئۇسلۇبلارنى تۈزىتىش، چىرىكلىشىشكە قارشى تۇرۇشنى مۇھىم نۇقتا قىلىپ تۇتتى. ئالدى بىلەن بۆلۈم دەرىجىلىكتىن يۇقىرى 48 كادىر ئۆزىدىكى مەسىلىلەرنى تەكشۈردى ۋە تۈزەتتى. 15 كادىر سوۋغات قىلىنغان ماددىي بۇيۇم ۋە نەق پۇلنى تەشەببۇسكارلىق بىلەن تاپشۇردى ياكى ئىگىسىگە قايتۇردى. تەشكىل چىرىكلەشكەن 46 پارتىيىلىك كادىرغا پارتىيە ئىنتىزامى، 26 كادىرغا مەمۇرىي ئىنتىزام جازاسى كۆردى، ئۇن كادىرنى پارتىيىدىن چىقاردى، دۆلەت ۋە كوللېكتىپ ئۈچۈن 840 مىڭ يۈەن ئىقتىسادىي زىياننى ئەسلىگە كەلتۈردى؛ 58 پارتىيە، ھۆكۈمەت، كەسپىي كارخانا ئورۇنلىرىدىكى كادىرلارنىڭ ئىنتىزامغا خىلاپلىق قىلىپ شەخسىي ئۆي سېلىش، ئۆلچەمدىن ئارتۇق تۇرالغۇ ئۆي ئىگىلىۋېلىش ۋە شەخسىي ئۆيى بولسىمۇ، يەنە بىنادىن ئۆي سېتىۋېلىش قاتارلىق مەسىلىلىرىنى ئېنىقلاپ، مۇناسىۋەتلىك بەلگىلىمىلەر بويىچە بىر تەرەپ قىلدى؛ مۇئاۋىن رايون دەرىجىلىكتىن يۇقىرى رەھبىرىي كادىرلارنىڭ ئومۇمىنىڭ پۇلى بىلەن ئىشلەتكەن شەخسىي تېلېفون، چاقىرغۇ، كۆچمە تېلېفونلارنى ئېنىقلاپ، 33 تېلېفوننى، 22 كۆچمە تېلېفوننى پېچەتلىدى. ئومۇمنىڭ ھېسابىغا يەپ - ئىچكەن 5891 يۈەننى قايتۇرۇۋالدى؛ ساھەدىكى ناتوغرا ئۇسلۇبلارنى نازارەت قىلىش ئورنىدىن 32 نى، پاش قىلىش ساندۇقىدىن 66 نى، پاش قىلىش تېلېفونىدىن 87 نى تەسىس قىلدى؛ 18 ئورۇندا خىزمەت كىنىشكىسى تاقاپ ئىشلەش تۈزۈمىنى يولغا قويدى؛ جەمئىيەتتىن 300 كىشىنى نازارەتچىلىككە، 30 كىشىنى باھالىغۇچىلىققا تەكلىپ قىلدى. خەلقنىڭ ئىنكاسى كۈچلۈك بولغان «ئۈچ قالايمىقان» نى تۈزەشنىمۇ بوشاشتۇرماي چىڭ تۇتتى. شەھەرلىك ھۆكۈمەت جەمئىيەتكە ئېلان قىلىپ ئەمەلدىن قالدۇرغان، ۋاقىتلىق توختاتقان، ياكى تۆۋەنلەتكەن 30 تۈردىكى ھەق ئېلىش، مەبلەغ توپلاش، سېلىق سېلىشنى نۇقتىلىق نازارەت قىلىپ، شەھەر بويىچە 74 ئورۇننىڭ ھەق ئېلىش تۈرىنى ئېنىقلاپ چىقتى. تاشيوللاردىكى «ئۈچ قالايمىقان» نى تۈزەشنى ياخشى ئىشلەپ، بەلگىلىمىگە خىلاپ تۆت توساقنى ئەمەلدىن قالدۇردى. ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپلەرنىڭ قالايمىقان ھەق ئېلىش مەسىلىسىنى نۇقتىلىق تەرتىپكە سېلىپ، ئوقۇش خىراجىتى ئېلىشنى تىزىملاش دەپتىرىنى يولغا قويۇپ، ئوقۇغۇچىلاردىن قالايمىقان ئېلىنغان 200 مىڭ يۈەندىن ئارتۇق پۇلنى قايتۇردى. جەمئىيەتتىن تەكلىپ قىلىنغان نازارەتچى، باھالىغۇچىلار شەھەر قۇرۇلۇشى، ج خ، مالىيەدىن ئىبارەت ئۈچ سىستېمىنىڭ ساھەدىكى ناتوغرا ئۇسلۇبلارنى ئوچۇق ئاشكارا باھالاپ، بىر قىسىم ئورۇنلارنىڭ ۋە رەھبىرىي كادىرلارنىڭ مەسئۇلىيىتىنى سۈرۈشتۈرۈپ، خىزمەت ئۈنۈمىنى ئۆستۈردى.

قارشاك ناھىيىلىك ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتى چىرىكلىككە قارشى تۇرۇش كۈرىشىنى بوشاشتۇرماي چىڭ تۇتتى

ئۆز مۇخبىرىمىز **تۇرغۇنجان مەخمۇت** خەۋەر قىلىدۇ: يېقىنقى يىللاردىن بۇيان قارشاك ناھىيىلىك ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتى مەركىزىي ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتى ئېلان قىلغان «رەھبىرىي كادىرلار پاك - ئىنتىزامچان بولۇش» مىزانىنى ئەستايىدىل ئىجرا قىلىپ، رەھبىرىي كادىرلارنىڭ ئىدىيىۋى-سىياسىي سۈپىتىنى كۈچەيتتى.

پۈتۈن ناھىيەدىكى مۇئاۋىن بۆلۈم دەرىجىلىكتىن يۇقىرى ئورۇنلار ۋە ئاساسىي قاتلام پونكىتلىرى مەخسۇس دېموكراتىك تۇرمۇش يىغىنى ئېچىپ، رەھبىرىي كادىرلارنىڭ پاك - دىيانەتلىك، ئىنتىزامچان بولۇش ئېڭىنى كۈچەيتتى. قارشاك ناھىيىلىك ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتى دېلولارنى تەكشۈرۈش سالمىقىنى ئاشۇرۇپ، بۆلۈم دەرىجىلىكتىن يۇقىرى كادىرلارنىڭ ئىنتىزامغا خىلاپلىق قىلىش دېلوسى ۋە ئاممىنىڭ ئىنكاسى كۈچلۈك بولغان دېلولارنى مۇھىم نۇقتا قىلىپ، ئىنتىزامغا خىلاپلىق قىلىش دېلوسىدىن 20 نى بىر تەرەپ قىلدى؛ 20 نەپەر ئادەمگە پارتىيە ئىنتىزامى جازاسى بەردى؛ دۆلەت ۋە كوللېكتىپنى 800 مىڭ يۈەندىن

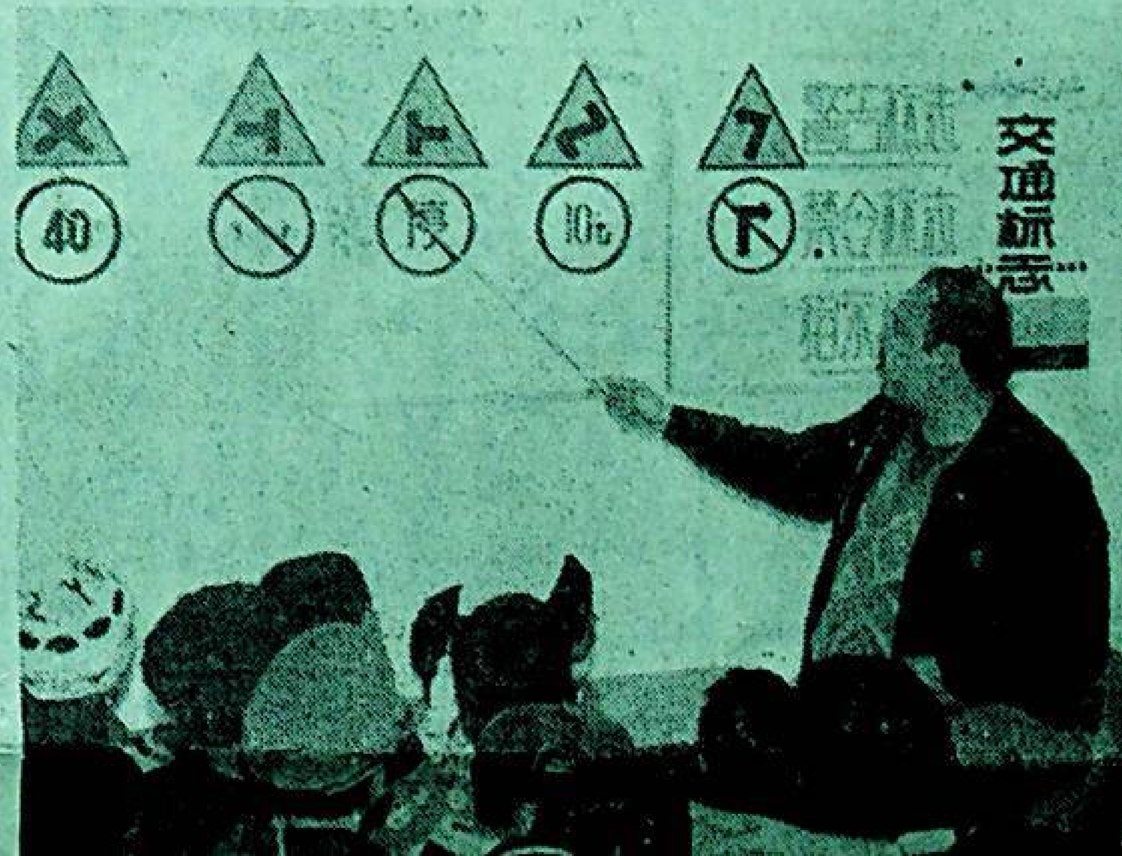

قەشقەر ۋىلايەتلىك تۇبېركۇليوز كېسەللىكىنىڭ ئالدىنى ئېلىش، داۋالاش ئورنى مەملىكەت بويىچە «تۇبېركۇليوز كېسەللىكىنىڭ ئالدىنى ئېلىش خىزمىتىدىكى ئىلغار كوللېكتىپ» بولۇپ باھالاندى

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز **ئابدۇۋېلىجان مەتىمىن** خەۋەر قىلىدۇ: يېقىندا چاقىرىلغان مەملىكەتلىك 4 - قېتىملىق تۇبېركۇليوز كېسەللىكىنىڭ ئالدىنى ئېلىش، داۋالاش خىزمىتى يىغىنىدا، قەشقەر ۋىلايەتلىك تۇبېركۇليوز كېسەللىكىنىڭ ئالدىنى ئېلىش، داۋالاش ئورنى مەملىكەت بويىچە «تۇبېركۇليوز كېسەللىكىنىڭ ئالدىنى ئېلىش خىزمىتىدىكى ئىلغار كوللېكتىپ» بولۇپ باھالاندى.

1992 - يىلدىن باشلاپ يولغا قويۇلغان دۇنيا بانكىسىنىڭ قەرز پۇلىدىن پايدىلىنىپ تۇبېركۇليوز كېسەللىكىنى كونترول قىلىش خىزمىتىدە قەشقەر ۋىلايەتلىك تۇبېركۇليوز كېسەللىكىنى تىزگىنلەش تۈرى ئىشخانىسى كۆپ خىل يوللار ئارقىلىق تەشۋىق قىلىش، تەربىيىلەش، بايقاش، داۋالاش، باشقۇرۇش قاتارلىق خىزمەتلەرنى ياخشى ئىشلەپ كۆرۈنەرلىك ئۈنۈمگە ئېرىشتى. ۋىلايەتلىك تۇبېركۇليوز كېسەللىكىنىڭ ئالدىنى ئېلىش، داۋالاش ئورنى تۇبېركۇليوز كېسەللىكىنى تىزگىنلەش داۋامىدا خىزمەت شارائىتى ناچار بولۇشتەك قىيىنچىلىقلارنى يېڭىپ، ھەرقايسى ناھىيە (شەھەر)لىك كېسەللىكلەرنىڭ ئالدىنى ئېلىش پونكىتلىرىنىڭ تۇبېركۇليوز كېسەللىكىنىڭ ئالدىنى ئېلىش خىزمەتلىرىنى ماسلاشتۇرۇپ، كۆرۈنەرلىك ئۈنۈم ھاسىل قىلدى. ئىنچىكە تەكشۈرۈش، ئېنىقلاش، قالدۇرۇپ قويماسلىق پرىنسىپلىرىغا قاتتىق ئەمەل قىلىپ، كېسەللەرنى بايقاش، توغرا دىئاگنوز قويۇشقا كاپالەتلىك قىلدى.

1992 - يىلدىن 1996 - يىلىنىڭ ئاخىرىغا قەدەر ۋىلايەت بويىچە 27 مىڭ 453 ئادەمنى رېنتگېندە تەكشۈرۈش ئارقىلىق ئۆپكىدە سايە كۆرۈلگەن (بىنورمال چىققان) 23 مىڭ 447 ئادەمنى ئايرىپ چىقىپ، تەكشۈرۈش ئارقىلىق ئۇلاردىن ھەرىكەتچان ئۆپكە تۇبېركۇليوز كېسىلى بار 8921 كىشىنى ئېنىقلاپ چىقتى ھەمدە بۇ بىمارلارنى قەرەللىك ھالدا دورا بىلەن تەمىنلەپ، دورا ئىچىش ئەھۋالىنى سۈرۈشتە قىلىش، سۆيلەش خىزمەتلىرىنى ياخشى ئىشلەپ، دورا ئىچىپ داۋالىنىشقا ئېرىشكەن بىمارلارنىڭ دورا ئىچىش نىسبىتىنى 98.8% كە يەتكۈزدى. بىمارلارنىڭ داۋالاش ئاخىرلاشقاندىن كېيىنكى ساقىيىش نىسبىتى 92.5% كە يەتتى.

«ھەربىي دوختۇرخانا ياخشىكەن»

ئەمدىلا ئون ئايلىق بولغان ئۇيغۇر بوۋاق دىلنۇر تۇغما خاراكتېرلىك مېڭىگە سۇ يىغىلىپ قېلىش كېسەللىكىگە گىرىپتار بولۇپ قېلىپ، بېشى يوغىناپ كەتكەنىدى. شەھەردىكى چوڭ دوختۇرخانىلارغا ئاپىرىپ داۋالاتقان بولسىمۇ ئۈنۈمى بولمىدى. دىلنۇرنىڭ ئاتا - ئانىسى بۇنىڭدىن ناھايىتى تىت - تىت بولدى. ئۇلار دوست - بۇرادەرلىرىدىن لەنجۇ ھەربىي رايونى ئۈرۈمچى باش دوختۇرخانىسى شۆبە دوختۇرخانىسىنىڭ مېڭە كېسەللىكلىرى بۆلۈمىنىڭ مۇدىرى ساۋتىيەنشىنىڭ بۇ خىل كېسەللىكنى داۋالىيالايدىغانلىقىنى تاسادىپىي ئاڭلاپ دەرھال بالىنى شۆبە دوختۇرخانىغا ئېلىپ كەلدى. ساۋتىيەنشى تەكشۈرۈپ، بالا «توسۇلۇش خاراكتېرلىك مېڭىگە سۇ يىغىلىش كېسىلىگە گىرىپتار بولغان، ئوپېراتسىيە قىلىش كېرەك» دەپ دىئاگنوز قويدى. لېكىن بۇ دوختۇرخانا ئىچكى كېسەللەرنى داۋالاشنى ئاساس قىلغاچقا، مېڭە تاشقى ئوپېراتسىيە سايمانلىرى تولۇق ئەمەس ئىدى، ناركوز قىلغۇچى دوختۇرلار بۇ كېسەللىكنىڭ خەتىرى بولغانلىقتىن قاتنىشىشقا جۈرئەت قىلالمىدى. ساۋتىيەنشى ئۆزى ئامال قىلىپ، ھەر خىل قىيىنچىلىقلارنى يېڭىپ كېرەكلىك سايمانلارنى بېيجىڭدىن پوچتا ئارقىلىق تېز كەلتۈردى. داۋالاش لايىھىسىنى ئۆزى تۈزۈپ چىقتى. بۆلۈمدىكىلەرمۇ كۈڭۈل قويۇپ بوۋاق ئۈچۈن ئوپېراتسىيە قىلىش شارائىتى ھازىرلاپ بېرىپ، ئوپېراتسىيەدىن ئىلگىرىكى بارلىق تەييارلىقلارنى ياخشى ئىشلىدى. 2 - ئاينىڭ 3 - كۈنى بۇ دوختۇرخانا دىلنۇرنى «مېڭە قېرىنچىسى - قورساق بوشلۇقىدىن بۆلۈپ ئېقىتىش ئوپېراتسىيىسى» قىلدى، ئوپېراتسىيە ئوڭۇشلۇق بولدى.

بوۋاقنى ئوپېراتسىيەدىن كېيىنكى گىرەلەشمە يۇقۇملىنىشتىن ساقلاش ئۈچۈن، دوختۇرخانا بوۋاققا كۈن نۇرى ياخشى چۈشىدىغان، ھاۋاسى ساپ يالغۇز كىشىلىك كېسەلخانا تەييارلىدى. بوۋاق دوختۇرخانىدا ياتقان مەزگىلدە دوختۇرخانا رەھبەرلىكى، بۆلۈم مۇدىرى كۆپ قېتىم يېرىم كېچىدە كېسەلخانىغا كېلىپ، بوۋاقنىڭ كېسەللىك ئەھۋالىنى ئىگىلىدى. دوختۇرخانا باشلىقى لى مىڭ ھەر كۈنى كېسەلخانىغا كېلىپ، دىلنۇرنىڭ ئوپېراتسىيەدىن كېيىنكى ئەھۋالىنى سۈرۈشتۈرۈپ، مەسىلە بايقالسا ۋاقتىدا بىر تەرەپ قىلدى. سېسترالارنىڭ كۆڭۈل قويۇپ خەۋەر ئېلىشى بىلەن دىلنۇر ئوپېراتسىيەدىن كېيىنكى كۈنلەرنى نورمال ئۆتكۈزدى.

دىلنۇرنىڭ ئاپىسى خۇشال بولغىنىدىن: «ھەربىي دوختۇرخانا ياخشىكەن» دېدى.

فېڭ جيۇلىيەن

قوراللىق ساقچى قىسىملىرى بورتالا ئوبلاستلىق چېگرا مۇداپىئە تارماق ئەترىتى بىخەتەرلىك خىزمىتىنى بوشاشتۇرماي چىڭ تۇتۇپ، يۇقىرىدىن تۆۋەنگىچە بىخەتەرلىك

كورلا شەھەرلىك قاتناش ساقچىلىرى باش ئەترىتى بىلەن بايىنغولىن ئوبلاستلىق پەن - تېخنىكا سارىيى بىرلىكتە يېقىندا قاتناش بىخەتەرلىكى بىلىملىرى بويىچە رەسىملىك كۆرگەزمە ئاچتى. ئوبلاست ۋە شەھەرگە قاراشلىق ئىدارە - ئورگان، ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپلەردىن 15 مىڭدىن كۆپ ئىشچى - خىزمەتچى، ئوقۇتقۇچى - ئوقۇغۇچى كۆرگەزمىنى كۆرۈپ، قاتناش بىخەتەرلىكى بىلىمى ئالدى.

سۈرەتتە: خىزمەتچى خادىم ئوقۇغۇچىلارغا قاتناش بەلگىسىنى چۈشەندۈرمەكتە.

ئەخمەتجان ھوشۇر فوتوسى

پارتىيە ئىنتىزامى جازاسى بەردى؛ دۆلەت ۋە كوللېكتىپنى 800 مىڭ يۈەندىن كۆپرەك ئىقتىسادىي زىياندىن ساقلاپ قالدى؛ دېلولارنى بىر تەرەپ قىلىش بىلەن بىر ۋاقىتتا، ناھىيە، يېزا، كەنتلەردىكى ئەرزىيەت تورى ساغلاملاشتۇرۇلۇپ، تۈزۈم مۇكەممەللەشتى. بۇنىڭ بىلەن، ئۆتكەن يىلى ئارىشاڭ ناھىيىسىنىڭ كۆتۈۋېلىش راسخوتى ئالدىنقى يىلدىكىدىن %50 ئازايدى.

بىخەتەرلىك خىزمىتىنى بوشاشتۇرماي چىڭ تۇتۇپ، يۇقىرىدىن تۆۋەنگىچە بىخەتەرلىك مەسئۇلىيەتنامىسى ئىمزالاپ ئەمەلىيلەشتۈرۈشنى چىڭ تۇتتى.

سۈرەتتە: بىخەتەرلىككە مەسئۇل خادىملار ماي ئىسكىلاتىنىڭ ئوتتىن مۇداپىئەلىنىش تەدبىرلىرىنى تەكشۈرمەكتە.

ئادىل تۇرغۇن فوتوسى

تۇرپان ۋىلايىتى ئەتىياز پەسىللىك قاتتىق زەربە بېرىش كۈرىشىدە ياخشى نەتىجىگە ئېرىشتى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **مۇھەممەت ھېكىم** خەۋەر قىلىدۇ: تۇرپان ۋىلايىتى 3 - ئاي كىرگەندىن بۇيان ئەتىياز پەسىللىك قاتتىق زەربە بېرىش كۈرىشىنى پۇختا قانات يايدۇرۇپ، ياخشى نەتىجىگە ئېرىشتى.

بۇ ۋىلايەت 3 - ئاينىڭ بېشىدىن باشلاپ 5 - ئاينىڭ ئاخىرىغىچە قاتتىق زەربە بېرىش، تەرتىپكە سېلىش، تۈزەش ھەرىكىتىنى كەڭ قانات يايدۇرۇشنى قارار قىلىپ، كۈرەشنىڭ مۇھىم نۇقتىسىنى زوراۋانلىق، تېررورلۇق جىنايەتلىرىگە قاتتىق زەربە بېرىش، چوڭ دېلولارنى پاش قىلىش، جىنايەتچىلەر گۇرۇھىغا زەربە بېرىش، قاچقۇن جىنايەتچىلەرنى قوغلاپ تۇتۇشقا قارىتىشنى ئاساسىي نىشان قىلىپ، چوڭ، مۇھىم دېلولارنى پاش قىلىش، چوڭ دېلولاردىكى قاچقۇن جىنايەتچىلەرنى تۇتمىغىچە توختىماسلىق، زەھەرلىك بۇيۇملارنى ياسىغان، ساتقان جىنايى ھەرىكەتلەرگە قاتتىق زەربە بېرىش، جەمئىيەت تەرتىپى قالايمىقان بولغان بىر قىسىم ئورۇنلارنى نۇقتىلىق تۈزەش، جامائەت سورۇنلىرى، قاتناش لىنىيىلىرى، قانۇنسىز دىنىي پائالىيەتلەر ۋە دېلو كۆپ يۈز بېرىدىغان ئورۇنلارنى تەرتىپكە سېلىش خىزمىتىنى كۈچەيتتى.

بىر ئاي ئىچىدە ھەر مىللەت كادىر، ساقچىلارنىڭ جاپالىق كۈرەش قىلىشى نەتىجىسىدە ۋىلايەت بويىچە ئىككى قاتىللىق دېلوسى، بەش قېتىملىق ئوغرىلىق دېلوسى، بىر زەھەرلىك چېكىملىك سېتىش دېلوسى پاش قىلىنىپ، ئاساسلىق جىنايەتچىلەر قانۇن تورىغا چۈشتى. ۋىلايەتنىڭ جەمئىيەت تەرتىپىمۇ كۆرۈنەرلىك ياخشىلىنىپ، ھەر مىللەت خەلقى تىنچ ئىجتىمائىي مۇھىتقا ئىگە بولدى.

بورتالا شەھىرىدە قانات يايدۇرۇلغان 8 - قېتىملىق «قىشلىق پەن - تېخنىكا تەربىيىسى» پائالىيىتى ئۈنۈم بەردى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **غېنى ھاجىيوپ** خەۋەر قىلىدۇ: ئۆتكەن يىل قىش، بۇ يىل ئەتىيازدا بورتالا شەھىرىدە ھەر دەرىجىلىك پارتكوم، ھۆكۈمەتنىڭ ئەھمىيەت بېرىشى ئارقىسىدا دېھقان، چارۋىچىلار ئارىسىدا 8 - قېتىملىق «قىشلىق پەن - تېخنىكا تەربىيىسى پائالىيىتى» ئېلىپ بېرىلىپ، كۆرۈنەرلىك ئۈنۈم ھاسىل قىلىندى.

بۇ پائالىيەت قانات يايدۇرۇلغاندىن بۇيان، شەھەر بويىچە 193 قېتىم ھەر خىل پەن - تېخنىكا كۇرسى ئېچىلىپ، 13 مىڭ 802 ئادەم (قېتىم) تەربىيىلەندى؛ بىلىم ئاشۇرۇش خاراكتېرلىك تەربىيىلەش كۇرسىدىن 68 قارار ئېچىلىپ، 3997 ئادەم (قېتىم) تەربىيىلەندى؛ ئومۇملاشتۇرۇش خاراكتېرىدىكى تەربىيىلەش كۇرسىدىن 125 قارار ئېچىلىپ، 9805 ئادەم (قېتىم) تەربىيىلەندى. بۇنىڭ ئىچىدە ئاساسىي قاتلام پارتىيىلىك كادىرلار 3691 ئادەم (قېتىم)غا يەتتى. بۇ قېتىمقى «قىشلىق پەن - تېخنىكا تەربىيىسى» پائالىيىتىگە قاتناشقان پەن - تېخنىكا خادىمى 166 ئادەم (قېتىم)غا يېتىپ، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ پەن - تېخنىكا ئىگىلەش يۇقىرى كۆتۈرۈش، ھاللىق سەۋىيىگە يېتىشكە يۈرۈش قىلىشى ئۈچۈن ئاساس تىكلەندى.

ئۈرۈمچى شەھەرلىك 6 - باشلانغۇچ مەكتەپ پىئونېرلار ئەترىتى ئەترەت پائالىيىتىنى جانلاندۇردى. ئۇلار يېقىندا «ئىنقىلابىي قۇربانلار قەلبىمىزدە مەڭگۈ ھايات» دېگەن تېمىدا ئەترەت پائالىيىتى ئۆتكۈزدى.

سۈرەتتە: پىئونېرلىققا قوبۇل قىلىنغان ئوقۇغۇچىلار قەسەم بەرمەكتە.

شەمسىيە ئۆركەش فوتوسى

دۆلەتباغ يېزىسىدا دىن ئىشلىرى خىزمىتى ياخشى ئىشلەندى

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز **ئابدۇۋېلىجان مەتمىن** خەۋەر قىلىدۇ: قەشقەر شەھىرىگە تەۋە دۆلەتباغ يېزىسى مەركەز ۋە ئاپتونوم رايوننىڭ دىن ئىشلىرىغا دائىر نىزام ۋە بەلگىلىمىلىرىنى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇپ، دىنىي پائالىيەت سورۇنلىرى ۋە دىنىي زاتلارنى باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، يېزىنىڭ ئىجتىمائىي مۇقىملىقىنى كۆرۈنەرلىك ئىلگىرى سۈردى.

دۆلەتباغ يېزىسى بۆلتۈرنىڭ بېشىدا توققۇز كىشىدىن تەركىب تاپقان دىن ئىشلىرىنى باشقۇرۇش ھەيئىتى قۇرۇپ، كونكرېت خىزمەت تەقسىماتى قىلىپ، ھەرقايسى نۇقتىلار بويىچە دىن ئىشلىرى خىزمىتىنى چىڭ تۇتتى. كەنتلەردە دىن ئىشلىرى خىزمىتىگە رەھبەرلىك قىلىش گۇرۇپپىسى، ھەرقايسى مەسچىتلەردە ئۈچتىن بەش كىشىلىككىچە دېموكراتىك مەسچىت باشقۇرۇش ھەيئىتى قۇرۇپ، ئۇلارنىڭ رولىنى تولۇق جارى قىلدۇردى. يېزا بويىچە دىنىي ئىشلارنى باشقۇرۇش توغرىسىدا «13 كە رۇخسەت قىلماسلىق بەلگىلىمىسى» تۈزۈپ، كەنت، مەھەللە، مەسچىتلەرگىچە تارقىتىپ بېرىپ، ئىزچىل ئىجرا قىلدى. يېزىلىق دىن ئىشلىرىنى باشقۇرۇش ھەيئىتى يىل بېشىدىلا ھەرقايسى كەنت، مەھەللە، مەسچىتلەر بىلەن دىنىي پائالىيەت سورۇنلىرىنى قانۇن بويىچە باشقۇرۇپ، مۇقىملىقنى كاپالەتلىك قىلىش بويىچە مەسئۇلىيەتنامە ئىمزالاپ، بۇ مەسئۇلىيەتنىڭ ئىجراسىنى پەسىلدە بىر قېتىم، يىلدا تۆت قېتىم تەكشۈرۈپ، ئۇچرىغان مەسىلىلەرنى ۋاقتىدا تۈزەتتى. دىن ئىشلىرىنى باشقۇرۇشنى تېخىمۇ كۈچەيتىش ئۈچۈن ئاپتونوم رايوننىڭ «دىن ئىشلىرىنى باشقۇرۇش نىزامى»نى جارىيلاشتۇرۇپ، يېزا تەۋەسىدىكى 65 مەسچىتكە تارقىتىپ، ھەرقايسى مەسچىتلەر ۋە جامائەتنىڭ نورمال دىنىي پائالىيەت بىلەن شۇغۇللىنىشتىكى ھەرىكەت مىزانى قىلدى. دىنىي زاتلارنى باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، ئۇلارنى 15 كۈندە بىر قېتىم يېزا ئورگىنىغا يىغىپ سىياسىي ئۆگىنىشكە تەشكىللەپ، ئۇلارغا مەركەز ۋە ئاپتونوم رايوننىڭ دىن ئىشلىرىنى باشقۇرۇشتىكى قائىدە - نىزاملىرى، مەركەزنىڭ 7 - نومۇرلۇق، ئاپتونوم رايوننىڭ 5 - نومۇرلۇق ھۆججىتىنىڭ روھىنى سىستېمىلىق كونسۇلتاتسىيە قىلىپ، ئۇلارنىڭ نەزەرىيىۋى ساپاسى ۋە سىياسىي ئېڭىنى ئۆستۈردى. دىنىي زاتلارغا قەشقەر ۋىلايەتلىك پارتكوم بىرلىك سەپ بۆلۈمى تۈزگەن نورمال دىنىي پائالىيەت بىلەن قانۇنسىز دىنىي ھەرىكەتنى ئايرىش توغرىسىدىكى بەلگىلىمىنى قايتا - قايتا چۈشەندۈرۈش ئارقىلىق ئۇلارنىڭ قايسىنىڭ نورمال دىنىي پائالىيەت، قايسىنىڭ قانۇنسىز دىنىي ھەرىكەت ئىكەنلىكىنى پەرق ئېتىش ئىقتىدارىنى ئۆستۈرۈپ، قانۇنلۇق دىنىي پائالىيەتنى قوغداپ، قانۇنسىز دىنىي ھەرىكەتلەرگە قەتئىي زەربە بەردى؛ دىنىي پائالىيەت سورۇنلىرىنى باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، دىنىي پائالىيەت سورۇنلىرىنىڭ قانۇنىي ۋەكىللىنى ئېنىق بېكىتتى. دىنىي زاتلارنى يېرىم يىلدا بىر قېتىم دېموكراتىك باھالاشنى تۈزۈملەشتۈرۈپ، ئۇلارنى بەش شەرت بويىچە باھالاپ چىقتى. يىللىق باھالاش نەتىجىسىدە يېزا تەۋەسىدىكى 68 ئىمام، خاتىپتىن 26 سى «بەشتە ياخشى ئىمام، خاتىپ»، 42 نەپىرى لاياقەتلىك ئىمام، خاتىپ، 65 مەسچىتتىن 23 مەسچىت «بەشتە ياخشى مەسچىت»، 42 مەسچىت لاياقەتلىك مەسچىت بولۇپ باھالاندى.

ئېلېكترونلۇق ئويۇنچۇقخانىلارنى باشقۇرۇش كۈچەيتىلدى

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز **مۇھەممەتئىمىن غۇلام** خەۋەر قىلىدۇ: قەشقەر شەھىرىدە بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان شەھەر ئىچىدىكى ئېلېكترونلۇق ئويۇنچۇقخانىلارنى قەرەللىك تەكشۈرۈش، تەرتىپكە سېلىش، باشقۇرۇش كۈچەيتىلدى.

قەشقەر شەھەرلىك ج خ ئىدارىسى يۇقىرى دەرىجىلىك ئورۇنلارنىڭ ئېلېكترونلۇق ئويۇنچۇقخانىلارنى باشقۇرۇشقا دائىر ھۆججەتلىرىنى كۆپەيتىپ بېسىپ، شەھەر ئىچىدىكى 48 ئېلېكترونلۇق ئويۇنچۇقخانا خوجايىنلىرىغا تارقىتىپ بەردى. 3 - ئاينىڭ ئاخىرىغىچە ئالتە قېتىم تەكشۈرۈش ئېلىپ بېرىپ، قىمار ئوينالغان 18 ئويۇنچۇق ماشىنىسىنى مۇسادىرە قىلدى، ئۈچ ئېلېكترونلۇق ئويۇنچۇقخانىنى پېچەتلىدى.

مەملىكەتلىك كەسپلەردىكى ناتوغرا ئىستىللارنى تۈزىتىش خىزمىتى يىغىنى ئۆتكۈزۈلدى

لى پېڭ، ۋېي جيەنشىڭ يىغىنغا خەت ئەۋەتتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، نەنجىڭ، 8-ماي تېلېگراممىسى. مەملىكەتلىك كەسپلەردىكى ناتوغرا ئىستىللارنى تۈزىتىش خىزمىتى يىغىنى تۈنۈگۈندىن باشلاپ نەنجىڭدا ئۆتكۈزۈلدى. لى پېڭ زۇڭلى يىغىنغا خەت ئەۋەتىپ تەبرىكلىدى ھەم مەملىكەتلىك كەسپلەردىكى ناتوغرا ئىستىللارنى تۈزىتىش خىزمىتى توغرىسىدا مۇھىم يوليورۇق بەردى. لى پېڭنىڭ خېتىدە مۇنداق دەپ كۆرسىتىلدى: بۇ يىل دۆلىتىمىزنىڭ تارىخىي تەرەققىياتىدىكى مۇھىم يىل. كەسپلەردىكى ناتوغرا ئىستىللارنى تۈزىتىش خىزمىتىدە كەسپلەردىكى ناتوغرا ئىستىللارنى تۈزىتىش، مەدەنىيەتلىك كەسپ بەرپا قىلىشقا تەڭ ئەھمىيەت بېرىش فاڭجېنى ۋە كىم باشقۇرسا، شۇ مەسئۇل بولۇش پرىنسىپىدا چىڭ تۇرۇش، قەتئىي بوشاشماي ئۇزاققىچە تۇتۇش كېرەك.

بۇ يىل دېھقانلارنىڭ سېلىقى ۋە كارخانىلارنىڭ سېلىقىنى يېنىكلىتىش قاتارلىق خىزمەتلەرنى ھەققىي تۈردە ياخشى تۇتۇپ، مەدەنىيەتلىك كەسپ بەرپاقىلىش پائالىيىتىنى پائال قانات يايدۇرۇپ، خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىش، جەمئىيەت ئۈچۈن ئۆزىنى بېغىشلاشتەك يېڭى ئىستىلنى زور كۈچ بىلەن تەشەببۇس قىلىپ، ياخشى ئىجتىمائىي خىسلەت تۇرغۇزۇش، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش ئۈچۈن يېڭى تۆھپە قوشۇش كېرەك.

يىغىنغا ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتىنىڭ شۇجىسى ۋېي جيەنشىڭمۇ خەت ئەۋەتتى.

مەركىزىي ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى، گوۋۇيۈەن كەسپلەردىكى ناتوغرا ئىستىللارنى تۈزىتىش ئىشخانىسىنىڭ مۇدىرى شۈي چىڭچىڭ بۇ يىللىق كەسپلەردىكى ناتوغرا ئىستىللارنى تۈزىتىش خىزمىتىنى ئورۇنلاشتۇرغاندا مۇنداق دەپ كۆرسەتتى:

بۇ يىل كەسپلەردىكى ناتوغرا ئىستىللارنى تۈزىتىش بويىچە مەخسۇس تۈزەشنى ئۈچ قاتلام بويىچە ئېلىپ بېرىش كېرەك. بىرىنچى، مەملىكەت بويىچە كەسپلەردىكى ناتوغرا ئىستىللارنى تۈزىتىش بويىچە مەخسۇس تۈزەشنىڭ نۇقتىلىق تۈرلىرىنى تۇتۇش؛ ئىككىنچى، مەملىكەت بويىچە داۋاملىق مۇستەھكەملىنىدىغان، چوڭقۇرلاشتۇرۇلىدىغان تۈرلەرنى تۇتۇش؛ ئۈچىنچى، رايونلار، تارماقلار ئۆزلىرى تېما تاللاپ تۈزەيدىغان تۈرلەرنى تۇتۇش كېرەك. مەملىكەت بويىچە مەخسۇس تۈزىلىدىغان مەخسۇس تۈر ئۈچ: بۇلار دېھقانلار، كارخانىلارنىڭ سېلىقىنى يېنىكلىتىش ۋە خام چوت سىرتىدىكى مەبلەغنى ئېنىقلاش؛ بۇنىڭ ئىچىدە دېھقانلار ۋە كارخانىلارنىڭ سېلىقىنى يېنىكلىتىشتە مۇھىم ئىش قىلىش كېرەك.

كارخانىلاردىن، بولۇپمۇ دۆلەت كارخانىلىرىدىن كەلسە-كەلمەس ھەق ئېلىش، ئۇلارغا كەلسە-كەلمەس سېلىق چېچىش، كەلسە-كەلمەس جەرىمانە قويۇشنى تۈزەش، دېھقانلارنىڭ سېلىقىنى يېنىكلىتىش - بۇ يىل كەسپلەردىكى ناتوغرا ئىستىللارنى تۈزىتىش بويىچە مەخسۇس تۈزەشكە يېڭىدىن قوشۇلغان زور تۈر، پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ كارخانىلار ئىسلاھات ئېلىپ بېرىۋاتقان، راۋاجلىنىۋاتقان ئاچقۇچلۇق پەيتتە كارخانىلارنىڭ تاشقى مۇھىتىنى ۋە شارائىتىنى ياخشىلاش ئۈچۈن تۈزۈپ چىققان زور تەدبىرى.

چيەن چىچېن دۇڭ جيەنخۇا بىلەن كۆرۈشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 8-ماي تېلېگراممىسى. گوۋۇيۈەننىڭ مۇئاۋىن زۇڭلىسى، شياڭگاڭ ئالاھىدە مەمۇرىي رايونىغا تەييارلىق كۆرۈش كومىتېتىنىڭ مۇدىرى چيەن چىچېن 7-ماي چۈشتىن كېيىن جۇڭنەنخەيدىكى بىنەيشە راۋاقتا شياڭگاڭ ئالاھىدە مەمۇرىي رايونىنىڭ ئەمەلدارى دۇڭ جيەنخۇا بىلەن كۆرۈشتى، ئۇلار ھاكىمىيەتنى ئۆتكۈزۈپ بېرىش-ئۆتكۈزۈۋېلىش، ئالاھىدە مەمۇرىي رايونىنىڭ قۇرۇلۇش مۇراسىمى ۋە تۇنجى نۆۋەتلىك قانۇن چىقىرىش كومىتېتىنى تەشكىللەش چارىسى قاتارلىق مەسىلىلەر ئۈستىدە پىكىر ئالماشتۇردى.

چيەن چىچېن دۇڭ جيەنخۇانىڭ شياڭگاڭ ئالاھىدە مەمۇرىي رايونىنىڭ تەييارلىق خىزمەتلىرىدە كۆرسەتكەن تىرىشچانلىقىغا ئاپىرىن ئوقۇدى ھەم مەركەزنىڭ ئۇنىڭ خىزمىتىنى پۈتۈن كۈچ بىلەن قوللايدىغانلىقىنى بىلدۈردى.

پايتەختتىكى بىر قىسىم ئەدەبىيات - سەنئەتچىلەر

ماۋزېدۇڭنىڭ «نۇتۇق»ى ئېلان قىلىنغانلىقىنىڭ 55 يىللىقىنى خاتىرىلىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 8-ماي تېلېگراممىسى. بۈگۈن چۈشتىن ئىلگىرى يەنئەندە ئەدەبىيات-سەنئەت ئىستىل تۈزىتىشكە قاتناشقان پايتەختتىكى پېشقەدەم ئەدەبىيات - سەنئەتچىلەر ۋە ئوتتۇرا ياش، ياش ئەدەبىيات - سەنئەت خادىملىرىدىن 50 تىن ئارتۇق كىشى بىر يەرگە يىغىلىپ، يولداش ماۋزېدۇڭنىڭ «يەنئەن ئەدەبىيات-سەنئەت سۆھبەت يىغىنىدا سۆزلەنگەن نۇتۇق»ى ئېلان قىلىنغانلىقىنىڭ 55 يىللىقىنى خاتىرىلەش مۇناسىۋىتى بىلەن سۆھبەت ئۆتكۈزدى.

جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى مەركىزىي كومىتېتى ئىشخانىسى قاتارلىق بەش ئورۇن ئېلان چىقاردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 6 - ماي تېلېگراممىسى. جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى مەركىزىي كومىتېتى ئىشخانىسى، مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتى ئىشخانىسى، گوۋۇيۈەن ئىشخانىسى، مەملىكەتلىك سىياسىي كېڭەش ئىشخانىسى، مەركىزىي ھەربىي ئىشلار كومىتېتى ئىشخانىسى 5 - ئاينىڭ 6 - كۈنى ئېلان چىقاردى.

ئېلان تۆۋەندىكىچە:

ئۇلۇغ پرولېتارىيات ئىنقىلابچىسى، سىياسەتچىسى، ئاتاقلىق دۆلەت ئىشلىرى پائالىيەتچىسى، قەتئىي ماركسىزمچى، دۆلىتىمىز سوتسىيالىستىك قانۇنچىلىقىنىڭ ئاساسلىق ئۇل سالغۇچىسى، پارتىيە ۋە دۆلەتنىڭ كۆزگە كۆرۈنگەن رەھبىرى يولداش پېڭ جېن ۋاپات بولغاندىن كېيىن، بەزى دۆلەتلەرنىڭ دۆلەت باشلىقلىرى، ھۆكۈمەت باشلىقلىرى ۋە پارلامېنتلىرى، ھۆكۈمەت تارماقلىرى، پارتىيىلەر، دوست تەشكىلاتلىرى، ھەر ساھەدىكى دوست ئەربابلار، چەت ئەللەرنىڭ جۇڭگودا تۇرۇشلۇق ئەلچىلىرى، چەت ئەللەردىكى جۇڭگو مۇھاجىرلار، شياڭگاڭ، ئاۋمېن، تەيۋەنلىك قېرىنداشلار تەزىيە تېلېگراممىسى، تەزىيە خېتى ئەۋەتىپ، چوڭقۇر تەزىيە بىلدۈردى ۋە ھال سورىدى.

جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى مەركىزىي كومىتېتى ئىشخانىسى، مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتى ئىشخانىسى، گوۋۇيۈەن ئىشخانىسى، مەملىكەتلىك سىياسىي كېڭەش ئىشخانىسى، مەركىزىي ھەربىي ئىشلار كومىتېتى ئىشخانىسى بۇيرۇققا بىنائەن ئۇلارغا چىن قەلبىدىن رەھمەت ئېيتىدۇ.

تاۋسىجۇي جايلاردىكى ج خ ئورگانلىرىدىن مۇنۇلارنى تەلەپ قىلدى:

دېلو يۇز بېرىش نىسبىتىنى تىرىشىپ ئازايتىش كېرەك

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، سۇجۇ خەۋىرى. يېقىندا ئاياغلاشقان مەملىكەتلىك ج خ ساقچىخانىلىرى خىزمىتى يىغىنىدا ج خ مىنىستىرلىكىنىڭ مىنىستىرى تاۋسىجۇي جايلاردىكى ج خ ئورگانلىرىدىن دېلو يۇز بېرىش نىسبىتىنى ئازايتىش خىزمەت نىشانىنى تىرىشىپ ئەمەلگە ئاشۇرۇپ، جەمئىيەت ئامانلىقىنىڭ ياخشىلىنىشىغا تۆرتكە بولۇشنى تەلەپ قىلدى.

تاۋسىجۇي يىغىندا مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: جەمئىيەت ئامانلىقىنىڭ ياخشى ياكى يامان بولۇشى، جىنايى ئىشلار جىنايەتچىلىرىنىڭ ئازىيىشى ياكى كۆپىيىشى، تېگى - تەكتىدىن ئېيتقاندا، جىنايەتنى پەيدا قىلىدىغان ھەر خىل ئىجتىمائىي پاسسىپ ئامىل بىلەن جىنايەتنىڭ شەكىللىنىشىنى ئازايتىدىغان ھەر خىل ئىجتىمائىي ئاكتىپ ئامىلدىن ئىبارەت ئىككى جەھەتتىكى كۈچنىڭ ئىلگىرىلىشى، چېكىنىشى، يوقىلىشى ۋە ئۆسۈشىگە باغلىق، ئەگەر ھەر دەرىجىلىك ج خ ئورگانلىرى جىنايى ئىشلار جىنايەتچىلىرىگە قارشى كۈرەش قىلىش سالمىقىنى زورايتسا، جىنايەتنى چەكلەيدىغان، ئازايتىدىغان ئاكتىپ ئامىللار كۆپەيسە، جىنايى ئىشلار دېلولىرىنىڭ يۈز بېرىشى ئازىيىدۇ.

تاۋسىجۇي دېلو يۈز بېرىش نىسبىتىنى ئازايتىش نىشانىغا يېتىش ئۈچۈن ئاساسىي قاتلام ج خ ئورگانلىرىدىن، بولۇپمۇ ساقچىخانىلاردىن مۇنۇلارنى تەلەپ قىلدى: بىخەتەر مەدەنىيەتلىك رايون، بىخەتەر مەدەنىيەتلىك يېزا - بازار قۇرۇلۇشىنى ۋاستە قىلغان ھالدا ئالدىنى ئېلىش خىزمىتىنى ھەققىي تۈردە ياخشى ئىشلەپ، ئۆيگە كىرىپ ئوغرىلىق قىلىش دېلولىرىنىڭ يۈز بېرىشىنى زور كۈچ بىلەن ئازايتىش كېرەك. كوچىمە ئاھالىلەر، ئۆينى ئىجارىگە بەرگەنلەر ۋە شەھەر بىلەن يېزا تۇتىشىدىغان يەرلەرنى باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، ھەر خىل مۇناسىپ تۈزۈملەرنى ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، تۇرلۇك جىنايەتلەرنى پەيدا قىلىدىغان، كۆپەيتىدىغان سورۇنلارنى قانۇن بويىچە تاقاپ، جىنايەت ئۆتكۈزۈش سەۋەبلىرىنى ئەڭ زور دەرىجىدە تۈگىتىش كېرەك. يېڭى تارىخىي شارائىتتا ئامانلىق ساقلاش تەشكىلاتىنىڭ رولىنى جارى قىلدۇرۇشنىڭ يېڭى يولى، يېڭى ئۇسۇلىنى ئەستايىدىل تەتقىق قىلىپ، ھەر خىل ئامانلىق ساقلاش تەشكىلاتلىرىنىڭ رولىنى تېخىمۇ ياخشى جارى قىلدۇرۇش كېرەك. شۇنىڭ بىلەن بىللە، مەكتەپ، ئائىلە، جەمئىيەت بىرلىكتە قۇرامىغا يەتمىگەنلەرگە ھەر تەرەپتىن ئەتراپلىق تەربىيە بېرىپ، ئۇلارنىڭ جىنايەت ئۆتكۈزۈشىنى تىرىشىپ ئازايتىشى كېرەك.

ئۇيغۇر دېھقانلىرىنىڭ يۈرەك ساداسى

كەلت يىغىنىغا قاتناشتى، سۆز تېمىسى تەبىئىي ھالدا يېقىندا

ئۇيغۇر دېھقانلىرىنىڭ يۈرەك ساداسى

(بېشى 1 - بەتتە)

يۈەن پۇل بىلەن سىرتقا چىققىنىدا، بۇ پۇل ئالدامچىلار تەرىپىدىن ئالداپ كېتىلىپ، بىر كىلوگراممۇ خىمىيىۋى ئوغۇت ئېلىپ كېلەلمىگەنىدى. ئۇ بۇ قېتىم تەشەببۇسكارلىق بىلەن ئولتۇراق جايىنى گۆرۈگە قويۇپ، بانكىدىن 50 مىڭ يۈەن قەرز ئېلىپ، ئۇ پۇلنى قايتۇردى.

پارتىيە ئەزالىرى، كادىرلار ئىشنى ئۆزىدىن باشلىغانلىقى ئۈچۈن، ئامما ئۇلارغا قايىل بولدى ھەم تەشەببۇسكارلىق بىلەن قەرز ئېنىقلاشقا قاتناشتى. بۇ يىل باھار بايرىمى ئالدىدا، يېزا بويىچە جەمئىي 2000 مودىن ئارتۇق كۆپ ئىگىلىۋېلىنغان يەر، كوللېكتىپنىڭ باشقا ئىشلارغا ئىشلىتىۋېلىنغان، قايتۇرۇۋېلىنمىغان 1 مىليون 450 مىڭ يۈەن پۇلى قايتۇرۇۋېلىندى.

«پارتىيە ۋە ھۆكۈمەت بىز دېھقانلارغا ئەڭ كۆڭۈل بۆلىدۇ»

بەلچىر كەنتىنىڭ 1 - گۇرۇپپىسىدا 43 ئائىلىلىك دېھقان بولۇپ، ئىككى ئائىلىلىك موڭغۇلدىن باشقا، قالغىنىنىڭ ھەممىسى ئۇيغۇر. بۇ يەردىكى دېھقانلار 40 نەچچە يىلدىن بۇيان كىرسىن چىرىغى يېقىپ كەلگەن. بۇلتۇر يېڭى تۆۋەتلىك يېزىلىق پارتكومنىڭ 1 - بولۇپ قىلغان ئىشى - بۇ يەردىكى ئاممىغا توك مەسىلىسىنى ھەل قىلىپ بېرىش بولدى. يېزا مەبلەغ سېلىپ ئون كىلوۋات سائەتلىك بىر گېنېراتور سېتىۋېلىپ، 20 كۈن ئىچىدە ھەممە ئائىلىگە توك سىمى تارتىپ بەردى. ئاندىن ئۇن تارتىش ماشىنىسى، ياغ تارتىش ماشىنىلىرىنى قۇراشتۇرۇپ، دېھقانلارنىڭ قىيىنچىلىقىنى ھەل قىلىپ بەردى.

1 - گۇرۇپپا قارا شەھەر دەرياسىنىڭ يۇقىرى ئېقىنىدىكى چەت جىلغىغا جايلاشقان بولۇپ، يولى ناھايىتى ناچار ئىدى، كەنتتىن يېزىغىچە بولغان يول 40 نەچچە كىلومېتىر بولۇپ، ئېشەك ھارۋىسى بىلەن توپتوغرا ئىككى كۈن يۈرگەندە يېزىغا بارغىلى بولاتتى. بۇلتۇردىن باشلاپ، يېزا ئېتىبار بېرىش سىياسىتىنى يولغا قويۇپ، ھەر يىلى يۇقىرىغا تاپشۇرغان ئېتىز-ئېرىق سۇ ئىنشائاتلىرى ئاساسىي قۇرۇلۇش فوندىدىن بىر قانچە ئون مىڭ يۈەننى قايتۇرۇۋېلىپ، بۇ پۇلغا مەخسۇس يول ياسىدى. بۇلتۇر ئون نەچچە كىلومېتىر يولنى ياساپ بولدى، بۇ يىل ھەممە يولنى ياساپ بولماقچى.

ئۆتكەندە بۇ يېزىدىكى دېھقانلارنىڭ مەدەنىيەت تۇرمۇشى ئاددىي ئىدى، رادىئو ئاڭلىغاندىن باشقا كۆڭۈل ئېچىش پائالىيەتلىرى ناھايىتى ئاز ئىدى. بۇلتۇر يىل ئاخىرىدىن باشلاپ، يېزىلىق پارتكوم مەبلەغ توپلاش ئۇسۇلىنى قوللىنىپ، يېزا كۆپ قىسمىنى چىقىرىش، دېھقانلار ئاز قىسمىنى چىقىرىش ئارقىلىق سۈنئىي ھەمراھ ئارقىلىق ئۇلاپ بېرىش پونكىتى قۇرۇپ، يېزا بويىچە توققۇز كەنت، 44 گۇرۇپپىدىكى ھەر بىر دېھقان ئائىلىسىگە تېلېۋىزىيە يېپىق يولى ئۇلاپ بەردى. ھازىر دېھقانلار ھەر كۈنى مەركىزىي تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى ۋە شىنجاڭ تېلېۋىزىيە ئىستانسىسىنىڭ پروگراممىلىرىنى كۆرەلەيدىغان بولدى.

بارۇن خارمودون يېزىسى - بايىنغولىن ئوبلاستى بويىچە ئەڭ چوڭ يېزا بولۇپ، 20 نەچچە مىڭ ئاھالىنىڭ 46% نى ئۇيغۇرلار ئىگىلەيدۇ. كۆپ يىللاردىن بۇيان دېھقانلار يېزىدا چوڭ بازارنىڭ كەملىكىنى كۈچلۈك ئىنكاس قىلىپ كەلگەن. بۇلتۇر 5 - ئايدا يېزىلىق پارتكوم 4 مىليون 500 مىڭ يۈەن مەبلەغ تەييارلاپ، ئالتە ييرىم ئايدا 63 مو كۆلەمدە بازار قۇردى. بۇلتۇر 12 - ئاينىڭ 1 - كۈنى تىجارەت باشلىغاندىن كېيىن، يېزا بويىچە 78% دېھقان بازار سودىسى پائالىيىتىگە قاتناشتى، كۈنىگە 600 تۇياقتىن ئارتۇق تىرىك چارۋا سودىسى بولۇپ، تىجارەت باشلانغان تۆت ئايدىن بۇيان تىجارەت سوممىسى 10 مىليون يۈەندىن ئاشتى.

ھازىر چارشەنبە ۋە يەكشەنبە كۈنلىرى دېھقانلار خۇددى بايرام كۈنلىرىدىكىگە ئوخشاش بازارغا بارىدۇ، دېھقانلارنىڭ قولىغىمۇ پۇل كىرىدىغان بولدى. دېھقان تۇراخۇن ئىمىن ھەر قېتىملىق بازاردا كاۋاپ سېتىپلا 1000 يۈەندىن ئارتۇق پۇل تېپىپتۇ، ئۇ باشقىلارغا «يەنىلا پارتىيە ۋە ھۆكۈمەت بىزگە غەمخورلۇق قىلىدىكەن»، دېدى.

«كۈنىمىز ياخشى بولغاندا، تېخىمۇ تىنچ بولۇشىمىز لازىم»

بارۇن خارمودون يېزىسىدا 53 مىڭ مو تېرىلغۇ يەر بار، بۇ يەرنىڭ يەرلىرى مۇنبەت، سۈيى ئەلۋەك، ئوبلاست بويىچە داڭلىق ئاشلىق ئامبىرى، يەنە ھاللىق سەۋىيىگە يېتىشتە ئۈلگە كۆرسىتىش يېزىسى ۋە پەن - تېخنىكىدا ئۈلگە كۆرسىتىش يېزىسى دېگەن نامى بار. يېزىلىق پارتكوم دېھقانلارنى بېيىتىش ئۈچۈن، يىرىك يېزا ئىگىلىكىنى راۋاجلاندۇرۇش، دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىقنى پەن - تېخنىكا ئارقىلىق راۋاجلاندۇرۇش لازىم. دەپ قاراپ كەلدى.

بۇلتۇر ئۇلار يېزا بويىچە «يېڭى باھار -6» ناملىق بۇغداي سورتى ۋە «سۇلياۋ يوپۇق يېپىپ كۆممىقوناق تېرىش» تېخنىكىسىنى كېڭەيتتى، ھەر خىل يوللار ئارقىلىق 7800 ئادەم (قېتىم)نى تەربىيىلىدى. بەلچىر كەنتىنىڭ 1 - گۇرۇپپىسى «يېڭى باھار - 6» يېڭى سورتنى ئومۇميۈزلۈك كېڭەيتكەندىن كېيىن، ئوتتۇرىچە بىرلىك ھوسۇلىنى 130 كىلوگرام ئاشۇرۇپ، ئوتتۇرىچە مو بېشى ھوسۇلىنى 475 كىلوگرامغا يەتكۈزدى، بىرمو يەرنىڭ كىرىمىنى 200 نەچچە يۈەن ئاشۇردى، بۇنىڭ بىلەن بىر ئائىلىلىك دېھقاننىڭ ئاشلىقتىن قىلغان كىرىملا يىلىغا بىر قانچە مىڭ يۈەن ئاشتى. 1996 - يىلى يېزا بويىچە ئاشلىق ئومۇمىي ھوسۇلى 21 مىليون 680 مىڭ كىلوگرامغا يېتىپ، ئالدىنقى يىلدىكىدىن 10.41% ئاشتى، كىشى بېشىغا توغرا كېلىدىغان ئاشلىق 1204 كىلوگرامغا يەتتى. يېزىلىق پارتكوم دېھقانلارنى ئىلمىي تېرىقچىلىق قىلىشقا يېتەكلىگەنلىكتىن دېھقانلار ئۇنىڭ ھالاۋىتىنى كۆردى.

3 - ئاينىڭ 18 - كۈنى دېھقانلار ئايدا بىر قېتىم ئېچىلىدىغان كەنت يىغىنىغا قاتناشتى، سۆز ئېمىسى تەبىئىي ھالدا يېقىندا ئايرىم جايلاردا يۈز بەرگەن ۋەتەننىڭ بىرلىكىنى پارچىلاش، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىغا بۇزغۇنچىلىق قىلىشتەك ئىشلارغا مەركەزلەشتى.

ئوسمان مۇھەممەت مۇنداق دېدى: «ئىلگىرى تەبىئەتكىلا تايىنىپ ئاشلىق تېرىغانلىقىمىز ئۈچۈن ھەمىشە قورسىقىمىز تويمايتتى. بۈگۈنكى كۈندە ئىلمىي ئۇسۇلدا تېرىقچىلىق قىلىشنى ئۆگىنىۋالدۇق. بۇلتۇر «يېڭى باھار - 6» بۇغدىيىنى تېرىغانلىقىمىز ئۈچۈن بۇغداينىڭ مو بېشى ھوسۇلى 500 كىلوگرامدىن ئېشىپ كەتتى، مەن تېرىغان 40 مو يەردىن 40 نەچچە مىڭ يۈەن كىرىم قىلدىم. جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى بىزنى مۇشۇنداق ياخشى كۈنگە ئىگە قىلدى.»

ھاجىمۇھەممەت مۇنداق دېدى: «مەن 700 نەچچە تۇياق چارۋا باقىمەن، بۇلتۇر 300 نەچچە تۇياقنى سېتىپ 150 مىڭ يۈەندەك كىرىم قىلدىم. ئەگەر پارتىيىنىڭ سىياسىتى ياخشى بولمىغان بولسا، بىزنىڭ بۈگۈنكى كۈنىمىز بولامتى؟ پارتىيە ۋە ھۆكۈمەت ھەر ۋاقىت، ھەر جايدا دېھقانلارنى ئويلاپ كېلىۋاتىدۇ، بىز پارتىيە بىلەن قەلبداش بولۇشىمىز لازىم»

كەنت مەسچىتىنىڭ ئىمامى مۇسا ھېيتاخۇن مۇنداق دېدى: «بىزنىڭ شىنجاڭدا 47 مىللەت بار، شىنجاڭ بىر چوڭ ئائىلىگە ئوخشايدۇ. ئەگەر بىر ئائىلە كىشىلىرى ھەر كۈنى جىدەللەشسە، نەدىمۇ ياخشى كۈن كۆرگىلى بولسۇن؟ ھازىر بىز دېھقانلار بېيىدۇق، بىز ئىتتىپاق ۋە ئىناق بولغان چوڭ ئائىلىگە تېخىمۇ موھتاج.»

كەنت پۇقرالىرى ئۇ بىر ئېغىز، بۇ بىر ئېغىزدىن سۆزلەپ بارغانسېرى ھاياجانلىنىپ، ئاخىرىدا بىرلىككە كېلىپ، يېزىلىق پارتكومغا ئۆزىنىڭ يۈرەك ساداسىنى بىلدۈردى. شۇنىڭ بىلەن گۇرۇپپا باشلىقى، كومپارتىيە ئەزاسى ياسىن مۇھەممەت قەلەم تەۋرىتىپ، كۆپچىلىكنىڭ ئارزۇسىنى يىغىنچاقلاپ يېزىلىق پارتكومغا بۇ خەتنى يازدى.

شياڭگاڭ پېيخۇا مائارىپ فوندى جەمئىيىتى ۋە شياڭگاڭ تەبىئىي پەن، تېخنىكا پەنلىرى ئۇنىۋېرسىتېتىنىڭ جۇڭگو سودا مەركىزى قاتارلىق ئورۇنلار يېقىندا ئاچقان «9-قارارلىق ئىچكى جايلاردىكى يۇقىرى دەرىجىلىك ئىگىلىك باشقۇرغۇچى ھۆكۈمەت خادىملىرىنى شياڭگاڭغا ئېلىپ بېرىپ تەربىيىلەش كۇرسى» رەسمىي ئاياغلاشتى.

سۈرەتتە: شياڭگاڭ تەبىئىي پەن، تېخنىكا پەنلىرى ئۇنىۋېرسىتېتىنىڭ دوتسېنتى لۇدىڭگۇاڭ كۇرسانتلارغا دەرس ئۆتمەكتە.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

(بېشى 1 - بەتتە)

دۈشمەن بىلەن ئۆز ئوتتۇرىسىدىكى زىددىيەت ۋە خەلق ئىچىدىكى زىددىيەتنىڭ چەك - چېگرىسىنى ئېنىق ئايرىشقا دىققەت قىلىشىمىز كېرەك، خەلقنىڭ ئىچكى قىسمىدا نۇرغۇن زىددىيەتلەر ئوتتۇرىغا چىققاندا، ئىتتىپاقلىق ئارزۇسىنى ئاساس قىلىپ، ئەستايىدىل، ئىنچىكە، جاپالىق ئىدىيىۋى- سىياسىي خىزمەت ئىشلەش، تەنقىد - تەربىيە بېرىش ئارقىلىق مۇتلەق كۆپ سانىدىكى ھەرمىللەت ئاممىسىنى ئىتتىپاقلاشتۇرۇش، ئىنتايىن ئازساندىكى دۈشمەنلەرنى يېتىم قالدۇرۇش مەقسىتىگە يېتىش لازىم. ئەمەلىيەت مۇتلەق كۆپ ساندىكى ھەر مىللەت خەلق ئاممىسىنى ئىتتىپاقلاشتۇرۇش، قولغا كەلتۈرۈش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلىگەندىلا، مىللىي بۆلگۈنچىلەرنىڭ ئۇزۇل-كېسىل يېتىم قالدىغانلىقى، مۇقەررەر ھالدا مەغلۇپ بولىدىغانلىقىنى ئىسپاتلىدى.

بادەي بۆلگۈنچىلىككە قارشى تۇرۇش كۈرىشىنىڭ جەزمەن غەلىبە قىلىدىغانلىقىغا قەتئىي ئىشىنىدىغانلىقىنى بىلدۈردى. ئۇ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: مىللىي بۆلگۈنچىلەر تارىختىمۇ بولغان، كونا جەمئىيەتتە ئېكسپىلاتاتسىيە قىلغۇچى سىنىپلار شىنجاڭغا ھۆكۈمرانلىق قىلغان مەزگىلدە بىز ئىنتايىن نامرات، قالاق ئىدۇق، ئاشۇ چاغدا ئۇلار ۋەتەننى پارچىلاش يولىدىكى جىنايى مەقسىتىگە يېتەلمىگەن، ھازىر ۋەتىنىمىز قۇدرەت تاپقان، ھەر مىللەت خەلقى زىچ ئىتتىپاقلاشقان ۋاقىتتا ئۇلارنىڭ جىنايى مەقسىتىنىڭ ئەمەلگە ئېشىشى تېخىمۇ مۇمكىن ئەمەس، مالىمانچىلىق پەيدا قىلغۇچىلارنىڭ ئاخىرقى نەتىجىسى ھالاكەت يولىغا مېڭىشتىن ئىبارەت.

رەئىس ئابلەت ئابدۇرېشىت يەكەن ناھىيىسىدە خىزمەتلەرنى كۆزدىن كۆچۈرگەندە مۇنۇلارنى ئوتتۇرىغا قويدى:
ئۇستۇنلۇكنى جارى قىلدۇرۇپ، ھاللىق سەۋىيىگە ئالدىن يېتىش كېرەك

(بېشى 1 - بەتتە)

بولۇشىنى ئۈمىد قىلدى. رەئىس ئابلەت ئابدۇرېشىت كەنت ئىشخانىسىغا بېرىپ كەنتنىڭ دېھقانلارنى ھاللىق سەۋىيىگە يېتەكلەش جەھەتتىكى تەجرىبىسىنى ئاڭلىدى. كەنتنىڭ باللار يەسلىسى، كەنت دېھقانلار مەدەنىيەت، پەن - تېخنىكا مەكتىپىنى كۆزدىن كۆچۈردى. يەكەن دەرياسىنىڭ ئوتتۇرا ئېقىنىدىكى كەلكۈندىن مۇداپىئە كۆرۈش ئەمگىكىگە قاتنىشىۋاتقان دېھقانلار بىلەن سەممىي ئەھۋاللىشىپ، ئۇلارنىڭ ئىشلەپچىقىرىش، تۇرمۇش ئەھۋالىنى سورىدى.

رەئىس ئابلەت ئابدۇرېشىت تومئۆستەڭ يېزىسىنىڭ تونىلىق ئاشلىق ئېتىزلىرىنى، تاغارچى يېزىسىنىڭ 100 كىلوگرام ساپ پاختا ئالىدىغان قوماندانلىق ئېتىزلىرىنى كۆردى. ئۇ تاغارچى يېزىلىق چارۋا مال دوختۇرلۇق پونكىتىنىڭ بورداقچىلىق بازىسىدا ئۇلارنىڭ سىمىنتال كالىسىنى ئۈچ ئاي بورداپ، ھەر بىر كالىدىن 450 يۈەن ساپ كىرىم قىلىدىغانلىقىنى ئاڭلىغاندىن كېيىن «بۇ نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇشنىڭ ئۈنۈملۈك يولى ئىكەن، تېخىمۇ كېڭەيتىش كېرەك» دېدى. ئۇ خاڭدى يېزىسىغا بېرىپ، خىزمەت ئەترىتىدىكى يولداشلارنى يوقلىدى ۋە ئۇلارنىڭ خىزمەتلىرىنى ئەستايىدىل قانات يايدۇرۇپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ مۇقىملىقىنى قوغداشقا ھەسسە قوشۇشىنى ئۈمىد قىلدى.

رەئىس ئابلەت ئابدۇرېشىت يەكەن ناھىيىسىنىڭ مۇقىملىق خىزمىتى ئۈستىدە توختىلىپ، ناھىيە مەسئۇللىرىدىن ئاپتونوم رايوننىڭ مۇقىملىق خىزمىتى توغرىسىدىكى كۆرسەتمىسىنىڭ روھىنى ئەستايىدىل ئىجرا قىلىپ، نۇقتىلىق تۈزەش، تەرتىپكە سېلىش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەپ، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى يەنىمۇ كۈچەيتىپ، دىنىي قانۇن بويىچە باشقۇرۇپ، ناھىيىنىڭ ئىقتىسادىي، ئىجتىمائىي تەرەققىياتى ئۈچۈن ياخشى مۇھىت يارىتىشنى تەلەپ قىلدى.

كۈلشەن

خاراب ۋە جەزىرە

(ئەدەبىي ئاخبارات)

ۋاڭ رۇڭ

(بېشى ئۇنۇڭۇنكى 5 - بەتتە)

سېۋىن ھېدىن ئۆردەك قولى بىلەن كولاپ تېپىۋالغان، شەكىل نۇسخىلىرى چوشۇرۇلگەن ئىككى تارىشنى كۆرۈپ ۋە ئۇنىڭدىن ھېلىقى خارابە ئۆيلەرنىڭ تولىلىقىدىن شەھەرگىلا ئوخشايدىكەن، دېگەن گەپنى ئاڭلاپ قاتتىق ھاياجانلىنىپ كەتتى، ئۇنىڭ مەڭزىگە دەرھال قىزىللىق يۈگۈردى. كېيىن سېۋىن ھېدىن ھېلىقى خارابىلىككە بېرىپ، ئۇنىڭ سىرىنى تەكشۈرۈپ، مىسلىسىز مۇۋەپپەقىيەتكە ئېرىشتى. شۋېتسىيىلىك مەشھۇر تىلشۇناس، پروفېسسور مىنرادىنىڭ بۇ قەدىمكى يادىكارلىقلار ۋە ھۆججەتلەرنى تەتقىق قىلىشى ئارقىلىق سېۋىن ھېدىن تەكلىماكاننىڭ شەرقىي گىرۋىكىدىكى جەزىرىدە تاپقان قەدىمكى شەھەر خارابىسىنىڭ كرورەن ئىكەنلىكى ئىسپاتلاندى.

11 - ئۆكتەبىر كەچقۇرۇن. ماشىنا ئەترىتىمىز خوتەن دەرياسىنىڭ شىمالىدىكى ئېغىزغا يېتىپ كەلدى. كۈز ۋاقتى بولغاچقا، دەريا قىنى قۇرۇپ كەتكەنىدى. دەريا ساھىلىدىكى بۈككىدە ئۆسۈپ كەتكەن توغراق ۋە چاتقاللار ئالتۇندەك تاۋلىنىپ تۇراتتى. كۆز يەتكۈسىز جەزىرە كەچكى شەپەق نۇرىدا كائىنات بىلەن تۇتىشىپ كەتكەندەك كۆرۈنەتتى.

تەكشۈرۈش ئۆمىكىمىزدىكىلەر قىرغاقتىكى «غاز دەرياسى» دەپ ئاتىلىدىغان جايدىن قۇرۇق ۋە يۇمشاق تۇپىلىق بىر يەرنى تاللاپ چېدىر تىكتى. بۈگۈن قۇملۇقنى كېسىپ ئۆتكەن تۇنجى كۈن بولۇپ، تەكشۈرۈش ئۇمۇمىي مۇساپىسىدىكى ئەڭ يېقىملىق مۇقەددىمە باشلانغانىدى.

جۇڭگولۇقلار، چەت ئەللىكلەر، ئىلىم - بىلىمدە توشقان، تەمكىن ۋە ئېغىر بېسىق ئالىملار، بىر كۈن رول تۇتۇپ قاتتىق چارچىغان شوپۇرلار، ئىشقىلىپ ھەممەيلەن خۇشال ۋە جۇشقۇن ئىدى. جەزىرىنى كېسىپ ئۆتۈشنىڭ تۇنجى دالا تۈنىكىنى ياخشى ئۇرۇنلاشتۇرۇش ئۈچۈن بەزىلەر قۇدۇق كولىدى، بەزىلەر ئوتۇن تەردى، بەزىلەر چاي قايناتتى، بەزىلەر ئاش ئەتتى، بەزىلەر چېدىر تىكتى، يەنە بەزىلەر ماتراسقا يەل بەردى.

ئايدىڭ كېچە، گۈلخاندىن چىقىۋاتقان ئوتۇن تىك كۆتۈرۈلمەكتە، جەزىرىدە جىمجىتلىق ھۆكۈم سۈرمەكتە ئىدى. كۆپچىلىك گۈرۈلدەپ يېنىۋاتقان گۈلخاننى

يورۇقلۇق، بەختەرلىك بولدۇ، جاندىن غەم قىلىشنىڭ ھاجىتى قالمايدۇ.

شۇنداق قىلىپ توگلاپ تىترەپ يۈرۈپ تاڭنى ئاتقۇزدۇق. بۇ 12 - ئۆكتەبىرنىڭ سەھەرى ئىدى. خوتەن دەرياسىنىڭ كۆن چىقىش قىرغىقىدىكى توغراق، يۇلغۇن ۋە خىلمۇ خىل چاتقاللار كۆتۈرۈلگەن قۇياش نۇرىدا ئالتۇندەك تاۋلىنىپ تۇراتتى. ۋەھالەنكى دەريانىڭ كۆن پېتىش قىرغىقى قاغجىراپ كەتكەن جەزىرە ئىدى. ماشىنىمىز ئاشۇ جەزىرىدە ئىگىز - پەس قۇم بارخانلىرىنى ئارقىسىدا قالدۇرۇپ ئاستا - ئاستا ئىلگىرىلەۋاتاتتى. ئۇزۇندىن ئۇزۇنغا سوزۇلغان، ئەگرى - بۈگرى، ھەيۋەتلىك قۇم بارخانلىرى كىشىگە غايەت زور ئەجەبھانى ئەسلىتىپ قەلبنى ھاياجانغا سالاتتى. ياي شەكىلدىكى كىچىك قۇم بارخانلىرى كۈز كۈنلىرىدە چىقىدىغان ھىلال ئايغا، تىككىدە ئۆچلىنىپ تۇرغانلىرى ھەيۋەت بىلەن قەد كۆتۈرۈپ تۇرغان ئېھراملارغا، يىراقتا كۆزگە تاشلىنىپ تۇرغانلىرى ھەرە ئۇكىگە، تەبىئىي ماموق پەيگە، پارقىراپ تۇرغان قاسىراققا ئوخشايتتى ... بۇنداق كارامەت ياسالغان تېپىلماس گۈزەللىكلەر بىر سىرلىق جەزىرىگە ئاجايىپ ئۆزگىچە تۈس بەرگەنىدى.

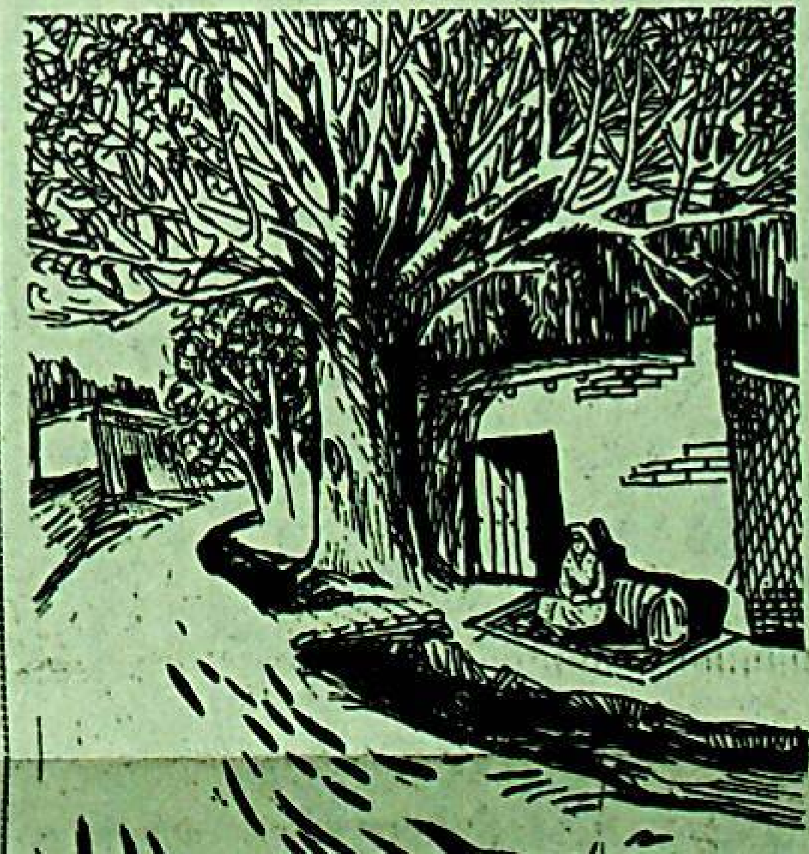

ۋە سۈيى ئىنتايىن ئاز جايدىمۇ ياشاۋېرىدۇ. ئۇ جەزىرىدە قەيسەرلىك بىلەن باراقسانلاپ، تەبىئەتكە شەپقەتە ئوخشايدىغان چىرايلىق چېچەكلىرىنى خالىس ھەدىيە قىلىدۇ. يۇلغۇن بارلىكى جايىنى قۇم باسالمايدۇ. ئۇ ئۆزىگە نىسبەتەن ئادەتتىن تاشقىرى قاتتىق قول. ئۇ جەزىرىدە تولىمۇ قىممەتلىك ھېسابلىنىدىغان سۇنى پارلاندۇرۇپ خورىتىۋەتمەسلىك ئۈچۈن گۈزەل ياشلىق باھارىنىڭ بەلگىسى بولغان چېچەكلىرىنى ئىمكانىيەتنىڭ بارىچە تېز «خازان» قىلىۋېتىدۇ. بۇ ئىمىدىگەن ئالىيجانابلىق، ئۆزىنى قۇربان قىلىش روھى - ھە؟ خۇددى مەلۇم بىر ياش شائىر تەرىپلىگەندەك: «ئۇ قۇم، بورانغا تاقابىل تۇرىدىغان ھايالىق قەيسەر نازىنىن، ئەركەكلەرگە خاس ئۇلۇغۋارلىقنى نامايان قىلىدىغان ئۆسۈملۈك - توغراقنىڭ سادىق ھەمراھى.

چۈشتە ھاۋا ئىسسىق تېمپېراتۇرا ℃ 30قا چىقتى. جەزىرە ھېلى سوۋۇپ، ھېلى ئىسسىپ ئادەمنىڭ بەكمۇ چىشىغا تەگدى.

شۇ تاپتا ساغۇچ قۇملار، توغراقلار، يۇلغۇنلار، يەر - زېمىن ئالتۇن رەڭگە كىرگەن بولۇپ، قۇياش نۇرى كۆزنى قاماشتۇراتتى. بىز ئۆزىمىزنى چۆچەكلەر دۇنياسىغا كىرىپ قالغاندەك ھېس قىلدۇق. نەچچە 10 مىڭ يىللار ئىلگىرىكى قەدىمكى جەزىرە كۆز ئالدىمىزدا قايتا گەۋدىلەنگەندەك بولدى. كۆز ئالدىمىزدىكى ئىپتىدائىي توغراقلىق تەبىئىي ھالىتى ۋە ئىپتىدائىي قىياپىتىنى ئۆز پېتىچە ساقلاپ قالغان بولۇپ، تەسىرگە ئۇچرىمىغان، كېسىلمىگەنىدى. ئورماندىن دالالار، ئۆزلەڭلىكلەرگە چىققان تۇمەنمىڭ مەخلۇقاتلار ئىچىدىكى مەدەنىيەت شەجەرىسىنى يازغان ئەقىللىق ئىنسانلار بۇ ئىپتىدائىي ئورمانلارنى قوغدايلى! بۇ ئورمانلار ئىنسانلارنى تارىخنىڭ پېيىگە چۈشكەن چاغدا يېڭى، جانلىق ماددىي ئۇبراز ئىسپاتى بىلەن مەڭگۈ تەمىنلەپ تۇرسۇن!

دۆڭلەرگە، سۈيى زۇمرەتكە ئوخشايدىغان سۈزۈك كۆلگە، باھاردىن سىگنال بېرىپ بىخ سۇرۇۋاتقان توغراقلارغا، ئالتۇن رەڭ لىباس كىيگەن قۇمۇشلار ۋە سوزۇلۇپ ياتقان قۇملۇققا قىيالمىغان ھالدا يېنىش-يېنىشلاپ قارىدى. ئۇ قاغجىراپ ياتقان جەزىرىنىڭ ئىچكىرىسىگە كىرىش ئالدىدا «بۇ يەر ئەجەپ جەننەتكە ئوخشايدىكىنا» دېگەن ئويغا كەلدى. ئۇلار ئىچكىرىلەپ ماڭغانسېرى جەزىرىنىڭ ناچار مۇھىتى مەلۇم بولۇشقا باشلىدى. لېكىن سېۋىن ھېدىن خېلى بالدۇرلا جەزىرىنى بويسۇندۇرۇش ئىرادىسىگە كەلگەچكە، «خوتەن دەرياسىغىچە بولغان ئارىلىق ھەرقانچە جاپالىق بولسىمۇ كەينىگە بىر قەدەممۇ چېكىنمەيدى».

ئۇلار ھېلىقى «جەننەت»تىن ئايرىلىدىغان چاغدا يېتەرلىك سۇ غەملىۋالدى. يولباشلىغۇچى بۇ يەردىن خوتەن دەرياسىغا تۆت كۈندىلا يېتىپ بارغىلى بولىدىغانلىقنى ئېيتقاندا، سېۋىن ھېدىن ئون كۈنگە يەتكۈدەك سۇ ئېلىۋېلىشنى بۇيرۇدى. ئۇلار 24 - ئاپرېل قارا بورانغا يولۇقۇپ قالدى. خوتەن دەرياسىنىڭ ھېچ قارىسى كۆرۈنمەيتتى. سېۋىن ھېدىن ئەتىسى ئىككى كۈنگە يەتكۈدەكلا سۇ قالغانلىقىنى بىلدى. ئۇ يولباشلىغۇچىغا بۇيرۇق بويىچە ئون كۈنگە يەتكۈدەك سۇ ئېلىۋالماپسەن، دەپ كايىغاندا، ئۇنىڭدىن ئالغان جاۋابى «خوتەن دەرياسىغا ئاز قالدۇق. ئۇ يەرگە بېرىۋالساقلا سۇ تېپىلىدۇ» دېگەندىن ئىبارەت بولدى. سېۋىن ھېدىن سادىق چاكىرى ئىسلامبايغا قالغان سۇنى بەك تېجەپ ئىشلىتىشنى، تۆگىلەرگە بىر تامچىمۇ سۇ بەرمەسلىكنى بۇيرۇدى.

زارىقىپ كۈتمەكتە ئىدى.

بىر چاغدا قاسىم قولىدىكى گۈرجەكنى تاشلىدى- دە، «قۇرۇقكەن» دەپ پوككىدە يىقىلدى. تىرىك مۇردىنىڭ ئاغزىدىن چىققاندەك تولىمۇ زەئىپ ۋە ھەسرەتلىك ئاڭلانغان بۇ ئىندا ئەترەتتىكىلەرنى رەھىمسىزلىك بىلەن ئۆلۈمگە ھۆكۈم قىلغاندەك تۇيۇلۇپ كەتتى.

ئۇلارنى ئارقىدىن تېخىمۇ چوڭ پالاكەت باستى. قارا بورانغا ياندىشىپ كۆتۈرۈلگەن قۇيۇنتاز ئالەمنى ئالەم قىلىۋەتتى. يەر - زېمىننى قاراڭغۇلۇق ئەسىر قىلىۋالغان بولۇپ، كۈن نۇرىنى كۆرگىلى بولمايتتى. تۆگىلەر ئارقا - ئارقىدىن ئۆلگىلى تۇردى. تۆگىچى مۇھەممەت مۇسامۇ يىقىلدى. سېۋىن ھېدىن ئىسلامبايغا بار - يوقى ئىككى چۆگۈن سۇنى ئېلىۋېلىشنى بۇيرۇدى. لېكىن بىر چۆگۈن سۇ كېچىدە ئوغرىلانغانىدى. ئەسلىدە يول باشلىغۇچى ئويلىمىغان يەردىن چىقىپ بىر چۆگۈن سۇنى ئىچىۋېلىپ جىممىدە يوقاپ كەتكەنىدى.

كۆزنى يۇمۇپ - ئاچقىچە 1 - مايمۇ كېلىپ قالدى. ئەڭ ئاخىرقى بىر چۆگۈن سۇمۇ تۈگىدى. سېۋىن ھېدىن ھوشىدىن كېتىپ يىقىلدى، ئۇ ئەزرائىلنىڭ يېقىنلاپ كېلىۋاتقانلىقىنى ھېس قىلدى. ئۇ بىر چاغدا ھوشىغا كېلىپ ئورنىدىن بەك تەستە تۇردى. ھالسىزلانغان ئىسلامباي بۇ يەردە ئۆلۈشكە رازى ئىكەنلىكىنى، ئەمدى ئالدىغا بىر قەدەممۇ ماڭالمايدىغانلىقىنى بىلدۈردى. دەلدەڭشىپ تەستە ئورنىدىن تۇرغان قاسىم بىلەن سېۋىن ھېدىن بىر - بىرىنى يۆلەپ بۇ ھالاكەت دېڭىزىغا ئاخىرقى قېتىم كۆز يۈگۈرتتى - دە، تۇن پەردىسىگە ئورالغان قۇم دېڭىزىدا غايىپ بولدى.

5 - ماي تاڭ ئاتاي دېگەن چاغدا،

ئېزىپ قالغاچقا، بىرمۇنچە ئەگرى يول مېڭىشقا توغرا كەلدى. ئۇنىڭ ئۈستىگە ئۇ ھە دېگەندىلا لايغا پېتىپ قالاتتى ... بۇنداق چاغدا كۆپچىلىك لايغا پېتىپ قېلىشىدىن قورقماي «ھە- ھۇ» بىلەن ماشىنىلارنىڭ چاقىنى ئىتتىرەتتى. بۇمۇ بىر ھېسابتا ئېكسپېدىتسىيە تۇرمۇشىمىزنىڭ مەزمۇنىنى بېيىتتى.

توغراقلىققا كىرگەن چاغدىكى ھېسسىياتىمىز توغراقلىقنى يىراقتا تۇرۇپ كۆرگەن چاغدىكى ھېسسىياتىمىز بىلەن ئوخشىماي قالدى. شاخ-شۇمبا، يوپۇرماقلارغا ئۈستى - ئۈستىلەپ قونۇۋەرگەن چاڭ - توزانلار تارىخنىڭ چاڭ-توزانلىرى بولۇپ، ئۇ كىشىدە بىر خىل ئەسىردىن- ئەسىرگە داۋام قىلغان چۆلدەرەپ قېلىش تۇيغۇسى ۋە تارىخ تۇيغۇسى پەيدا قىلاتتى. دەرەخنى شۇنداق سىلكىسەك، ئۇنىڭدىن بىرەر 1000 يىللار ئىلگىرىكى يىغىلىپ قالغان چاڭ - توزان تۆكۈلۈشى مۇمكىن ئىدى. سېۋىن ھېدىن بۇ شاخ - شۇمبىلار ۋە يوپۇرماقلارغا بېشىغا كۈن چۈشكەن چاغدىمۇ ئېھتىمال چېقىلمىغاندۇر ...

شۋېتسىيىلىك تۆت دوست خەرىتىنى قۇم بارخانىسىغا يېيىپ، ئارىلىقنى يەنە ئىنچىكىلىك بىلەن ھېسابلىدى. ماشىنىلىرىمىز يەنە قوزغالدى. چۈشتىن كېيىن سائەت ئىككىدە «تەڭرى شاپائەت يەتكۈزگەن كۆل» ئاسماندىن چۈشكەندەكلا پەيدا بولۇپ قالدى. 100 نەچچە يىل ئىلگىرىكى تارىخ كۆز ئالدىمىزدا قايتا نامايان بولغانىدى.

«تەڭرى شاپائەت يەتكۈزگەن كۆل» خوتەن دەرياسىنىڭ كۈن پېتىش قىرغىقىدىكى چوقچىيىپ تۇرغان بىر دۆڭنىڭ يېنىغا جايلاشقان بولۇپ، ئەتراپى چاتقاللىق ۋە قومۇشلۇق ئىكەن. قىڭغىيىپ قالغان بىر توغراقنىڭ شېخى سۈيى ئەينەكتەك يالتىراپ تۇرغان كۆلدە بۇرۇنقىدەكلا جىلۋىلىنىپ تۇرۇپتۇ. ئەينى يىللاردا سېۋىن ھېدىن يېزىق بىلەن خاتىرىلىگەن، سىزغان خەرىتە بىلەن كېيىنكى كۈنلەردە شۋېتسىيىلىك ئالىم ئانبوت تارتقان سۈرەتلەرنى سېلىشتۇرۇپ باقساق، كۆل ۋە ئۇنىڭ مۇھىتى ئاساسەن بىردەك چىقتى. بۇ قېتىم تەكشۈرۈش ئۆمىكىدىكىلەر بىلەن بىللە كەلگەن شۋېتسىيىلىك تۆت ئالىم ئۇزاقتىن بويان كۆرۈشكە ئالدىرىغان بۇ شاپائەتلىك كۆلنى بىردەك «سېۋىن ھېدىن

جەمجىتلىق ھۆكۈم سۈرمەكتە ئىدى.
كۆپچىلىك گۇرۇلدەپ يېنىۋاتقان گۈلخاننى چۆرىدەپ ئولتۇرۇپ گۆش كونسېرۋاسى، مېۋە- چېۋە، ئىسسىق چاي، تەييار چۆپ، پىۋىلەر بىلەن قورساق توقلىدى. چەت ئەللىك ئۈچ خانىم - ئامېرىكا ۋىرايىسل ئۇنىۋېرسىتېتىنىڭ دوتسېنتى لىۋ يۈەنجۈ، ئەنگلىيە ئوكسفورد ئۇنىۋېرسىتېتىنىڭ لېكتورى لورى، يېڭى زېلاندىيە ئوكلاند ئۇنىۋېرسىتېتىنىڭ لېكتورى بورىلار كېلەڭسىز، قوپال سەپەر كىيىملىرىنى سېلىۋېتىپ، يارىشىملىق كىيىملىرىنى كىيىپ شاد- خۇراملىققا چۆمدى. شۋېتسىيىلىك تىلشۇناس، پروفېسسور روسىن، بوتانىك، پروفېسسور نودىستان، شەرق مەدەنىيىتى ئالىمى، تەتقىقاتچى ۋورتىس، ياش خەنزۇشۇناس سۋانىپتلارمۇ خۇشاللىقىدىن ئۇسسۇلغا چۈشۈپ كەتتى، سۈرەتكە چۈشتى، سىن ئالدى.

تەكلىماكاندا كېچە شۇنداق جىمجىت، شۇنداق سوغۇق بولىدىكەن. يېرىم كېچىدە توڭلاپ ئويغىنىپ كەتتۇق. ئۇخلاش خالتىمىز نەملىشىپ قاپتۇ، تېگىمىزگە سېلىپ ياتقان ماتراسمۇ نەم تارتىپ كېتىپتۇ، چېدىرىمۇ سۇ تامچىلاۋاتىدۇ. بۇ يەر ئاستى سۈيىنىڭ تەسىرىدىن بولغانىكەن. ئويغىنىمىز قاچچاچچا، گۈلخان يېنىغا بېرىپ ئوت سۇندۇق. بۇ چاغدا توڭلاپ تىترەپ كەتكەن يەنە بىر نەچچەيلەنمۇ يېنىمىزغا كەلدى. قوقاسلار ئۆچەي دەپ قاپتىكەن. بىز بۆلۈنۈپ ئوتۇن تەردۇق. بىر قېتىم ئوتۇن ئەكەلگىچە يېرىم سائەت كېتەتتى. بىز ئوتۇننى قولتۇقلاپ ئارقىمىزغا يانغاندا گۈلخان ناھايىتى ئېنىق كۆرۈنەتتى - يۇ، لېكىن دەمال يېنىغا بېرىپ بولالمايتتۇق. ئەتراپتا ئىلغا قىلغىدەك نەرسە بولمىغاچقا، ئۇيان - بۇيان ماڭغانسېرى چېدىردىن يىراقلاپ كېتىشىمىز مۇمكىن ئىدى. بۇ چاغدا پېك جىيامۇنىڭ يوقاپ كېتىشى بىردىنلا ئېسىمگە كېلىپ قالدى. ئەينى چاغدا تەكلىماكاننى تەكشۈرۈش ۋاقتىدا پېك جىيامۇ ئۆزى يالغۇز سۇ ئىزدەپ كەتكەنچە قايتىپ كەلمىگەن. بۇ تارىخىي سىر بولۇپ قالدى. ئويلاپ شۇ يەرگە كەلگەندە، مېنى سۈر بېسىپ كەتتى، تېنىمدىن مۇزدەك سوغۇق تەرقۇيۇلدى.

بىز ئوتۇننى دۆۋىلىۋەتتۇق. بىردەمدىن كېيىن چاراسلاپ كۆيۈشكە باشلىغان ئوت يالقۇنىغا ئايلىنىپ ئاسمانغا كۆتۈرۈلدى. بۇ ھالەتكە دېڭىزدا ئوتلا بولسا ئىسسىقلىق...

ماشىنىلىرىمىز پات - پاتلا ئازگالغا كىرىپ قالاتتى. بۇنداق چاغدا تولا چايقالغانلىقتىن بېشىمىز قېيىپ، كۆڭلىمىز ئېلىشىپ قۇسۇۋېتەتتۇق.

ھېلىمۇ ئەلىيمىز بار ئىكەن. ئۆكتەبىرنىڭ ھاۋاسى ئوبدان ئىدى. يازدا كېلىپ قالغان بولساق، سارالگىلىقى تۇتقان بۇ جەزىرىدە پات- پات چىقىپ تۇرىدىغان، يەر - ئاسماننى قاراڭغۇلۇق قاپلاپ كېتىدىغان دەھشەتلىك قارا بورانغا يولۇقۇپ يولدىن ئېزىپ كەتكەن بولاتتۇق. قۇملارنى پىرقىرىتىپ، قۇلاقنى يارغۇدەك ئۇشقۇيىدىغان بۇنداق قارا بوران جەزىرىدىكى ئاجىز ئۇسۇملۇكلەر ۋە ھايۋانلارغا زادى كۈن بەرمەيدىكەن. مۇنداقچە ئېيتساق، تەكلىماكان ئىنسانلار ۋە بارلىق جانلىقلار بىلەن چىقىشالمايدىغان ئەجەللىرىنى نامايىش قىلىپلا تۇرىدىكەن. جەزىرىدىكى ھاياتلىق بىلەن بۇنداق دۈشمەنلىشىپ تۇرىدىغىنى ئاشۇ ئۇششاق قۇم دانچىلىرىمىدۇ؟ شۇنداق دېمەك، بۇ ئادەمنىڭ ئەقلىگە قاندالمۇ سىغىدۇ - ھە؟

بارلىق جانلىقلار قۇم - بوراندىن ئۆزىنى دالدىغا ئالغان چاغدا، توغراقلار مەڭگۈلۈككە قىقىپ قويغان قورۇقتەك مەغرۇر قەد كۆتۈرۈپ تۇرۇۋېرىدۇ. توپ - توپ ئورمان بولۇپ شەكىللەنگەن ياكى ئىككى - ئۈچى توپ بولۇپ ئۆسىدىغان ۋە ياكى تەنھا كۆكرەپ تۇرۇۋېرىدىغان توغراقنى جەزىرىدىكى گىگانت، بوران ئالاۋاستىغا تىز پۈكمەيدىغان قەھرىمان، چاڭ - توزانلار يەر - جاھاننى قاپلاپ كەتكەن قاراڭغۇلۇق ئىچىدە مەشئەل كەبى پارلاپ تۇرىدىغان يورۇقلۇق، دېيىشكە بولىدۇ. جەزىرىدىكى ۋە جەزىرە گىرۋەكلىرىدىكى توغراق ئورمانلىرى ئىنسانلار ھاياتىنى پەيدا قىلىپ، ئىنسانلارنىڭ مۆجىزىلىقىنى قوغداپ، ئىنسانلار تەدرىجىي تەرەققىياتىنىڭ بۆشۈكى ۋە ئىنسانلار مەدەنىيىتىنىڭ ئانىسى بولۇپ قالغان.

توغراق 1000 يىلغىچە قۇرۇپ كەتمەيدۇ، قۇرۇپ كەتكىنى 1000 يىلغىچە ئۆرۈلمەيدۇ، ئۆرۈلۈپ كەتكىنى 1000 يىلغىچە چىرىمايدۇ.

جەزىرىدە ئادەمنىڭ مەسلىكى كەلگۈدەك يەنە بىر ئۇسۇملۇك - يۇلغۇنمۇ قەد كۆتۈرۈپ تۇرىدۇ، ھەرقانداق ناچار مۇھىت ئۇنى بويسۇندۇرالمايدۇ. ئۇ ئەڭ ئۇنۇمسىز جەزىرە

چۈشكەن چاغدا يېڭى، جانلىق ماددىي ئوبراز ئىسپاتى بىلەن مەڭگۈ تەمىنلەپ تۇرسۇن!

3. مۆجىزىلىك «تەڭرى شاپائەت يەتكۈزگەن كۆل»

13 - ئۆكتەبىر. بىز پىلان بويىچە ئەينى يىللاردا سېۋىن ھېدىننىڭ جېنىنى قۇتقۇزۇپ قالغان، «تەڭرى شاپائەت يەتكۈزگەن كۆل»دەپ نام بېرىلگەن كۆلگە يېتىپ بېرىشىمىز كېرەك ئىدى. شۋېتسىيىلىك تۆت دوست ئەتىگەندىلا سەپەر تەييارلىقىغا تۇتۇندى. ئۇلار دۇربۇن، فوتو ئاپپارات، سىنئالغۇلارنى تەكشۈردى، خەرىتىنى يېيىپ ئارىلىقنى توختىماي ئۆلچىدى. ئۇلار ناھايىتى خۇشال بولۇپ، قەلبىنى ھاياجانغا سالىدىغان پەيتنىڭ بالدۇرراق يېتىپ كېلىشىنى تاقەتسىزلىك بىلەن كۈتمەكتە ئىدى.

سېۋىن ھېدىننىڭ جېنى قۇتۇلۇپ قالغان ئىش 1895 - يىلىنىڭ ئەتىيازىدا بولغانىدى. سېۋىن ھېدىن ھاشاچىلارنى باشلاپ مەكىتتىن يولغا چىقىپ تەكلىماكان چۆللۈكىنى كېسىپ ئۆتۈپ، خوتەن دەرياسىغا بارماقچى بولدى. 10 - ئاپرېل يولغا چىققان چاغدا، مەكىتلىكلەرنىڭ بۇ بارسا كەلمەس سەپەرگە ئاتلانغان بىچارىلەرگە قاتتىق ئىچى ئاغرىدى. چۈنكى ئۇلار ئارىسىدا چۆلدە بىر خەزىنە بار ئىمىش، ئۇ خەزىنىدىكى ئالتۇن - كۈمۈشلەرگە قول تەككۈزگەن كىشىنى جىن تۇتۇۋالارمىش، ئۇ كىشى چۆگىلەۋېرىپ كىرگەن يېرىدىن چىقالماي ئاخىرى ئىسسىقلىقتا ئايلىنىپ قالارمىش ... دېگەن قورقۇنۇچلۇق چۆچەك خېلى زامانلاردىن بۇيان تارىلىپ كېلىۋاتاتتى. سېۋىن ھېدىن بۇ ۋەھىمىلىك چۆچەكتىن قورقتى ئەمەس، بەلكى ئۇنىڭدىن ئىلھام ئالدى. ئۇ ئاق كۆڭۈل، ساددا مەكىتلىكلەر بىلەن كۆلۈپ تۇرۇپ خوشلىشىپ، سەككىز تۆگە بىلەن يولغا راۋان بولدى، رىتىملىق چىقىۋاتقان كولدۇرما ئاۋازى خېلى بىر ھازاغىچە ياڭراپ تۇردى. بۇ چاغدا بىر مويسىپىت: ھەي، ئۇلار قاراپ تۇرۇپ جېنىنى سېلىپ بېرىدىغان بولدى - دە ... دەپ ھەسرەت چەكتى.

ئۇلار ئىككى كۈندىن كېيىن چۆلگە كىردى. 19 - ئاپرېل بىر كۆل بويىدىكى توغراقلىقتا ئارام ئالدى. بۇ يەرنىڭ ئۆزگىچە مەنزىرىسى سېۋىن ھېدىننى مەھلىيا قىلىۋالدى. ئۇ توغراقلىقنىڭ قارشى تەرىپىدىكى بىنەپشىرەڭ نۇر چاقناپ تۇرغان

تىممۇ سۇ بەرمەسلىكنى بۇيرۇدى.

ئۇلار ئىككى - ئۈچ كۈن ماڭغان بولسىمۇ، خوتەن دەرياسىغا يەنىلا يېتىپ بارالمىدى. زېمىن كۈندۈزى قۇياشنىڭ كۆيدۈرگۈچ تەپتىدىن بەئەينى تونۇرغىلا ئوخشاپ قالدى. ئادەم ھەر قېتىم نەپەسلەنگەندە ئاغزىدىن ھاۋا ئەمەس، ئوت كىرىپ چىققاندەك بولاتتى. ئەينى چاغدا تازا جاراڭشىپ ئاڭلىنىۋاتقان كولدۇرمۇ پەسكويغا چۈشۈپ قالغان بولۇپ، ئۇنىڭدىن ئارانلا سادا چىقىۋاتاتتى. بۇ ئۈمىد ساداسىمىدۇ ياكى تۆگە كارۋىنىنىڭ ئۆلۈمى ئۈچۈن چېلىنىۋاتقان ماتەم ساداسىمىدۇ؟

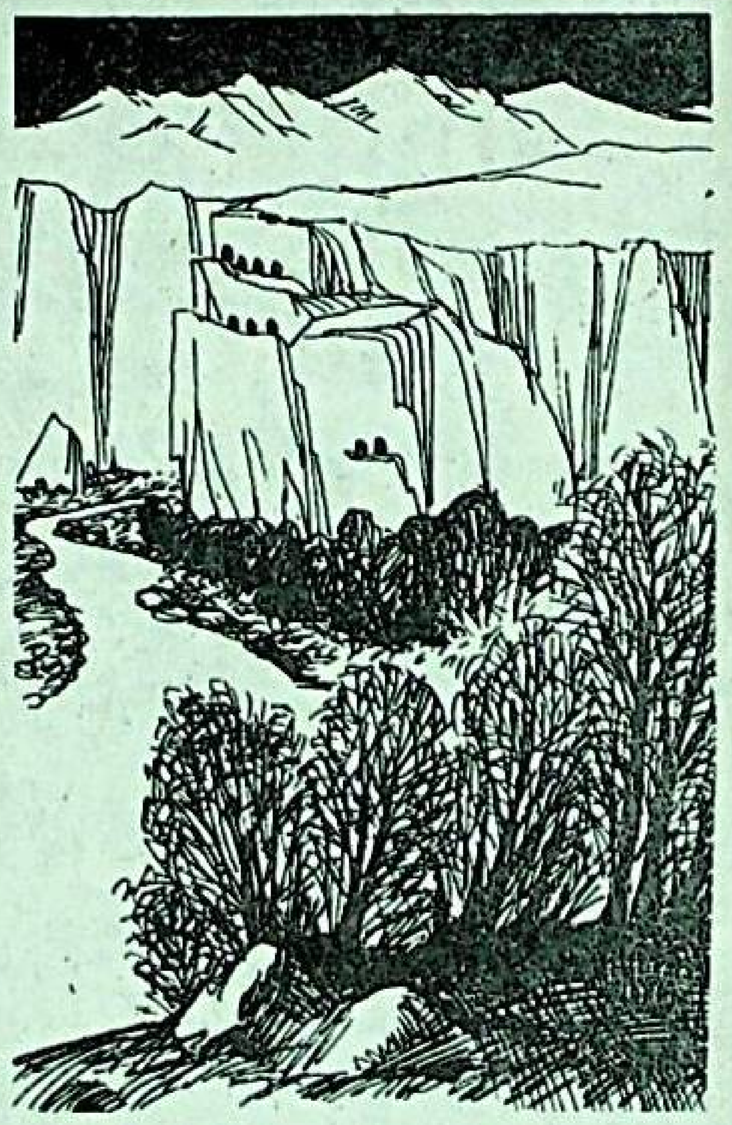

باش تۆگە يىقىلدى، ئۇنىڭ كۆزلىرى ئۈمىدسىزلىك ئىچىدە قېتىپ قالغانىدى. كېيىن يەنە بىر تۆگە يىقىلدى،ئۇنىڭدىن كېيىن ئارقا - ئارقىدىن ئىككى تۆگە ئۆلۈپ قالدى. كۆچۈپ تۇرىدىغان بۇ قۇم بارخانلىرى ئۇلارنى كۆمۈپ قەبرىسىنى قاتۇرۇپ قويىدىغاندەكلا كۆرۈنەتتى.

بۇ كىشىلەر چاڭقىغان، ھالسىرىغان بولۇپ، گەز باغلاپ كەتكەن كالپۇكلىرىنى تىلى بىلەن يالاپ نەملەشكە تىرىشاتتى. ئۇلار تۆگىلەرگە ئوخشاش يىقىلىۋەرسە بولمايتتى. سېۋىن ھېدىن قۇدۇق كولاشنى قەتئىيلىك بىلەن قارار قىلدى. كۆپچىلىك بىر گۈرجەك بىلەن نۆۋەتلىشىپ ئىشلەپ ئۈچ مېتىر كولىۋىدى، سۇ چىقمىدى، ئۇلار يېرىم كېچىگىچە كولىدى. قۇدۇقتا تىكىلگەن كۆزلەر بىرەر مۆجىزىنىڭ يۈز بېرىشىنى

5 - ماي تاڭ ئاتاي دېگەن چاغدا، ئۇلار بىر قۇم بارخانىسىدا تاشقا ئايلانغان جەسەتتەك قىمىر قىلماي تۇراتتى. توساتتىن ئۇلار تەڭلا: «ئورمان، خوتەن دەرياسى!»دەپ تۇۋلىۋەتتى. ئۇلار ھېچنىمىگە قارىماي خوتەن دەرياسىغا ئېتىلدى. ئەپسۇسكى دەريا قىنى قۇرۇق ئىدى. قاسىم ئۈمىدسىزلىك ئىچىدە يىقىلىپ قايتا تۇرالمىدى. سېۋىن ھېدىن ئاخىرقى كۈچىنى يىغىپ دەريانىڭ قارشى قىرغىقىغا قاراپ ماڭدى. قىرغاق بويىدا چاتقال ۋە قومۇشلار ئۆسۈپ كەتكەن بولۇپ، قىيسىپ قالغان بىر توغراق شېخى ساڭگىلاپ تۇراتتى. سېۋىن ھېدىن ئۇياق - بۇياققا قاراۋاتقاندا، بىر سۇ قۇشى قاناتلىرىنى سۇغا پالاقشىتىپ ئۇرۇپ كۆككە كۆتۈرۈلدى. ئارىدىن ھايال ئۆتمەي سېۋىن ھېدىن ئاي يورۇقىدا بىر كۆلنى كۆرۈپ قالدى ... سېۋىن ھېدىن دۈم يېتىپ تۇرۇپ قانغىچە سۇ ئىچتى. بۇ ھەقىقەتەن تەڭرىنىڭ شاپائىتى ئىدى. خۇشاللىقتىن ئۆزىنى قويىدىغان يەر تاپالماي قالغان سېۋىن ھېدىن كۆلگە قاراپ تۇرۇپ: «تەڭرى شاپائەت يەتكۈزگەن كۆل!»دەپ ئۈنلۈك خىتاب قىلدى.

سېۋىن ھېدىن قاسىمنى ئېسىگە ئالدى. لېكىن سۇ ئالغۇدەك بىر نەرسە يوق ئىدى. ئۇ دەرھال ئۆتۈكىنى سېلىپ قونجىغا لىق سۇ ئالدى - دە، قاسىمنىڭ يېنىغا چاپتى، شۇنىڭ بىلەن قاسىمنىڭ جېنى ئامان قالدى. ئۇلار سەل ماغدۇرىغا كەلگەندىن كېيىن سۇ قاچىلانغان ئىككى پاي ئۆتۈكنى گۈرجەكنىڭ سېپىغا ئۆتكۈزۈپ مېڭىپ ئىسلامباينى تاپتى ۋە يېڭى سەپەرنى باشلىدى.

سېۋىن ھېدىن شۋېتسىيىگە قايتىپ بارغاندىن كېيىن ئەزرائىلنىڭ چاڭگىلىدىن قۇتۇلۇپ قالغان ھېلىقى كۈننى خاتىرىلەش ئۈچۈن ئۆتۈك تىككەن ئۇستىنى تېپىپ، ئۇنىڭغا ھەر يىلى بىر جۈپ ئۆتۈكنىڭ پۇلىنى ئەۋەتىپ تۇردى. بىز 1992 - يىلى شۋېتسىيىگە زىيارەتكە بارغاندا، ستوكھولم دۆلەتلىك مىللىي مۇزېيىدا موزدۇزنىڭ سېۋىن ھېدىنغا يازغا خەتلىرى ۋە بەرگەن ھۆججەت - ئىسپاتلىرىنى كۆردۇق.

1992 - يىل 13 - ئۆكتەبىر. تەكشۈرۈش ئۈمىكىمىزنىڭ ماشىنا ئەترىتى خوتەن دەرياسىنىڭ قۇرۇق قىنىنى بويلاپ تەستە ئىلگىرىلەۋاتاتتى. ماشىنىلىرىمىز پات - پاتلا

شاپائەتلىك كۆلنى بىردەك «سېۋىن ھېدىن كۆلى»دەپ ئاتىدى. بۇ ئاتالغۇنى نۇرغۇن ئېكسپېدىتسىيىچى ۋە ئالىم بىر ئەسىرگە يېقىن قوللىنىپ كەلگەندى.

سېۋىن ھېدىن كۆلگە يېتىپ كەلگەندىن كېيىنكى خۇشاللىقىمىزنى تىل بىلەن تەسۋىرلەپ بولغىلى بولمايتتى. شۋېتسىيىلىك تۆت ئالىم بىر- بىرىنى قۇچاقلاپ، خۇشاللىقتىن سەكرەپ، سۈرەتكە چۈشۈپ، سۈرەت تارتىپ دوكتور سېۋىن ھېدىننىڭ ئىلىم - پەنگە ئۆزىنى بېغىشلاش روھىنى ياد ئەتتى. باشقا دۆلەتلەردىن كەلگەن ئالىملارمۇ خۇشاللىققا چۆمگەنىدى. ئۇلار شۋېتسىيىلىك ئالىملارنى تەبرىكلىدى. قايتىش ۋاقتىمىزدا ۋورتىس شۋېتسىيىدە ئەستىلىك ئۈچۈن ساقلايمەن، دەپ بىر شىشە سۇ ئېلىۋالدى. بوتانىك نودىستان سېۋىن ھېدىن كۆلى ئەتراپىدىن ئۆسۈملۈك ئەۋرىشكىلىرىنى يىغىپ ساندۇقىغا سالدى.

«تەڭرى شاپائەت يەتكۈزگەن كۆل» - ئوتتۇرا ئاسىيا ئېكسپېدىتسىيە تارىخىدىكى مەڭگۈلۈك خاتىرە. ئۇ ئىلمىي تەكشۈرۈش روھىغا بېرىلگەن ئىلھام، شۇنداقلا ئىنسانلارنىڭ ھەرقانداق سىرلىق دۇنياغا بارالايدىغانلىقىنىڭ سىمۋولى.

ۋەھالەنكى، ئىلىم - پەن تەڭرىنىڭ شاپائىتىگە بېقىنمايدۇ، بارلىق پۇرسەت ۋە مۇۋەپپەقىيەت جاپا - مۇشەققەتكە چىداش، خېيىم - خەتەردىن قورقماسلىق، ئىلىم - پەنگە ئۆزىنى بېغىشلاشتەك مەنىۋى جاسارەتكە تايىنىشقا موھتاج.

ئىسمائىل مۇھەممەت تەرجىمىسى

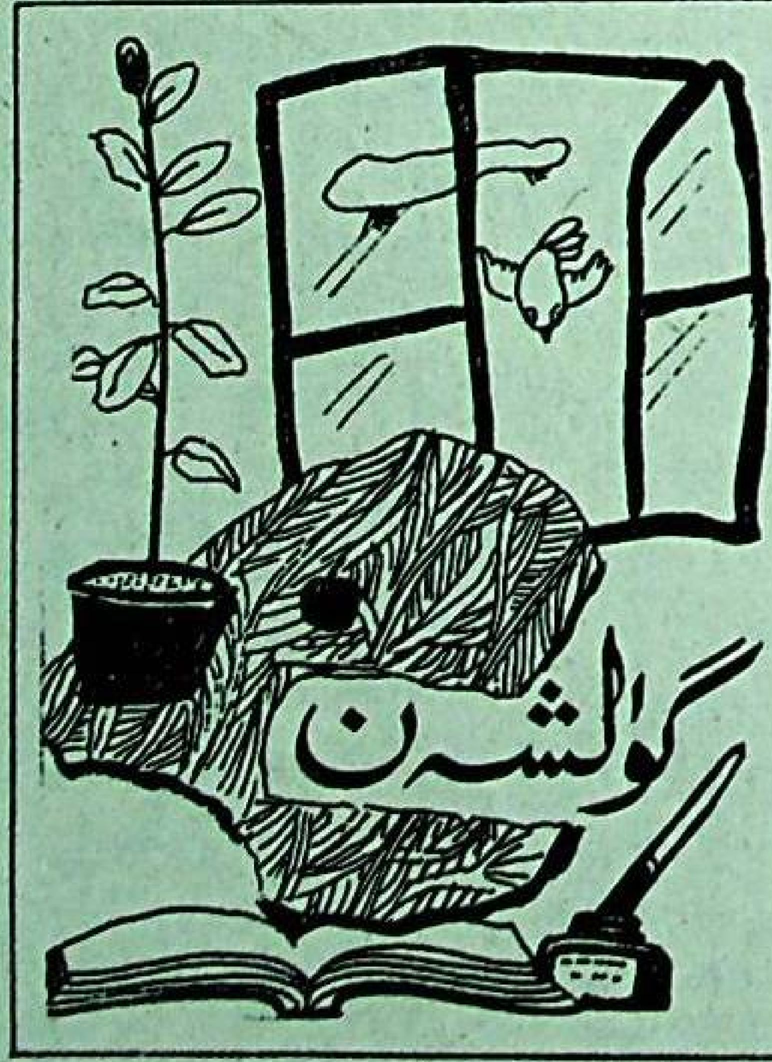

ماۋزۇ، قىستۇرما رەسىم، تامغىنى
مۇختەر ئەپەرى ئىشلىگەن

جۇڭگو بىلەن فرانسىيە دىپلوماتىك مۇناسىۋەت ئورناتقانلىقنىڭ ئىچكى سىرى (3)

تارىخ سەھىپىسىدە

كېيىنكى كۆپ قېتىملىق سۆھبەتتە جۇئېنلەي زۇڭلى جۇڭگونىڭ دىپلوماتىك مۇناسىۋەت ئورنىتىش پرىنسىپىدا باشتىن ئاخىر چىڭ تۇردى، ئوخشاش پىكىرلەردە بىرلىككە كېلىپ، پەرقنى ساقلاپ قېلىش، باراۋەر كېڭىشىش روھى بويىچە دىپلوماتىك مۇناسىۋەت ئورنىتىشنىڭ كۆپ خىل لايىھىسىنى ئوتتۇرىغا قويدى، ئىككى دۆلەت سۆھبەت داۋامىدا بارغانسېرى يېقىنلاشتى.

11- ئاينىڭ 1- كۈنى چۈشتىن بۇرۇن ئىكاپول ۋە ئۇنىڭ ئايالى دىپلوماتىيە مىنىستىرلىكى غەربىي ياۋروپا مەھكىمىسىنىڭ باشلىقى شې لى، دىپلوماتىيە ئىلمىي جەمئىيىتىنىڭ مۇئاۋىن باش كاتىپى ۋۇشاۋدانىڭ ھەمراھلىقىدا مەخسۇس ئايروپىلان بىلەن شاڭخەيگە بېرىپ ماۋزېدۇڭ بىلەن كۆرۈشتى. بىرلا ۋاقىتتا بارغان جۇئېنلەي زۇڭلى 11- ئاينىڭ 2- كۈنى ئىكاپول بىلەن ئاخىرقى قېتىم سۆھبەتلىشىپ، جۇڭگونىڭ دىپلوماتىك مۇناسىۋەت ئورنىتىش پرىنسىپىنى شەرھلىگەندىن كېيىن مۇنداق دېدى: «ئىكاپول ئەپەندىنىڭ فرانسىيىنىڭ ئاۋۋال جۇڭگو بىلەن دىپلوماتىك مۇناسىۋەت ئورنىتىپ كېيىن تەيۋەن بىلەن بولغان دىپلوماتىك مۇناسىۋەتنى ئۈزۈشكە رۇخسەت قىلىش توغرىسىدىكى كۆپ قېتىملىق تەلىپىنى نەزەردە تۇتۇپ، جۇڭگو تەرەپ فرانسىيە - تەيۋەن مۇناسىۋىتىنىڭ ئەمەلىي ئەھۋالىغا قاراپ، دېگول زۇڭتۇڭنىڭ ‹ئىككى جۇڭگو›نى قوللىماسلىق توغرىسىدىكى ۋەدىسىنى نەزەرگە ئېلىپ، ئىچكى قىسمىدا كېلىشىم ھاسىل قىلىش ئاساسىدا فرانسىيىنىڭ ئاۋۋال جۇڭگو بىلەن دىپلوماتىك مۇناسىۋەت ئورناتقانلىقىنى جاكارلاپ، ئاندىن خەلقئارا ئوبيېكتىپ ۋەزىيەتكە ئاساسەن تەيۋەن بىلەن بولغان مۇناسىۋەتنى تەبىئىي ئاخىرلاشتۇرۇشقا رۇخسەت قىلىشنى خالايدۇ.» شۇنداق قىلىپ ئىككى تەرەپ بىۋاسىتە دىپلوماتىك مۇناسىۋەت ئورنىتىش لايىھىسى ئۈستىدە ئورتاق تونۇش ھاسىل قىلدى.

1964- يىل 1- ئاينىڭ 27- كۈنى جۇڭگو بىلەن فرانسىيە بېيجىڭ ۋە پارىژدا سۆز ئىبارىلىرى قىسقا بولغان قوشما ئاخباراتنى بىرلا ۋاقىتتا ئېلان قىلدى: «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتى ھۆكۈمىتى بىلەن فرانسىيە جۇمھۇرىيىتى ھۆكۈمىتى دىپلوماتىك مۇناسىۋەت ئورنىتىشنى بىردەك قارار قىلدى. ئىككى دۆلەت ھۆكۈمەتلىرى ئۈچ ئاي ئىچىدە باش ئەلچى تەيىنلەپ بولۇشنى مەسلىھەتلىشىپ بېكىتتى.» 2- كۈنى ئىككى تەرەپ ئالدىن كېلىشكەن كېلىشىم بويىچە، جۇڭگو دىپلوماتىيە مىنىستىرلىكى مۇنداق بايانات ئېلان قىلدى: «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتى جۇڭگو خەلقىگە ۋەكىللىك قىلىدىغان بىردىنبىر قانۇنلۇق ھۆكۈمەت سۈپىتىدە فرانسىيە جۇمھۇرىيىتى ھۆكۈمىتى بىلەن سۆھبەتلەشتى، شۇنداقلا ئىككى دۆلەت دىپلوماتىك مۇناسىۋەت ئورنىتىش كېلىشىمى ھاسىل قىلدى. خەلقئارا قائىدە بويىچە بىر دۆلەتنىڭ يېڭى ھۆكۈمىتىنى ئېتىراپ قىلغانلىق سۆزسىزكى، بۇ دۆلەت خەلقى ئاغدۇرۇۋەتكەن كونا ھۆكۈمران گۇرۇھنى قايتا ئېتىراپ قىلمايدىغانلىقتىن دېرەك بېرىدۇ.»

مۇشۇنداق ئەھۋالدا تەيۋەن دائىرىلىرى ئۆزىنىڭ فرانسىيىدىكى «باش ئەلچىخانىسى»نى ئېلىپ چىقىپ كەتتى. جۇڭگو ھۆكۈمىتى 4- ئاينىڭ 10- كۈنى فرانسىيىگە خۇاڭ جېننى جۇڭگو ھۆكۈمىتىنىڭ فرانسىيىدە تۇرۇشلۇق تۇنجى نۆۋەتلىك باش ئەلچىلىككە تەيىنلىگەنلىكىنى، شۇنىڭ بىلەن بىللە فرانسىيە ھۆكۈمىتى تۇنجى نۆۋەت جۇڭگودا تۇرۇشقا تەيىنلىگەن باش ئەلچى لۇسىئان فېيىنى قارشى ئالىدىغانلىقىنى ئۇقتۇردى. شۇنىڭدىن باشلاپ جۇڭگو- فرانسىيە مۇناسىۋىتى تامامەن نورماللاشتى.

«يەرشارى مەجمۇئەلىرى»دىن

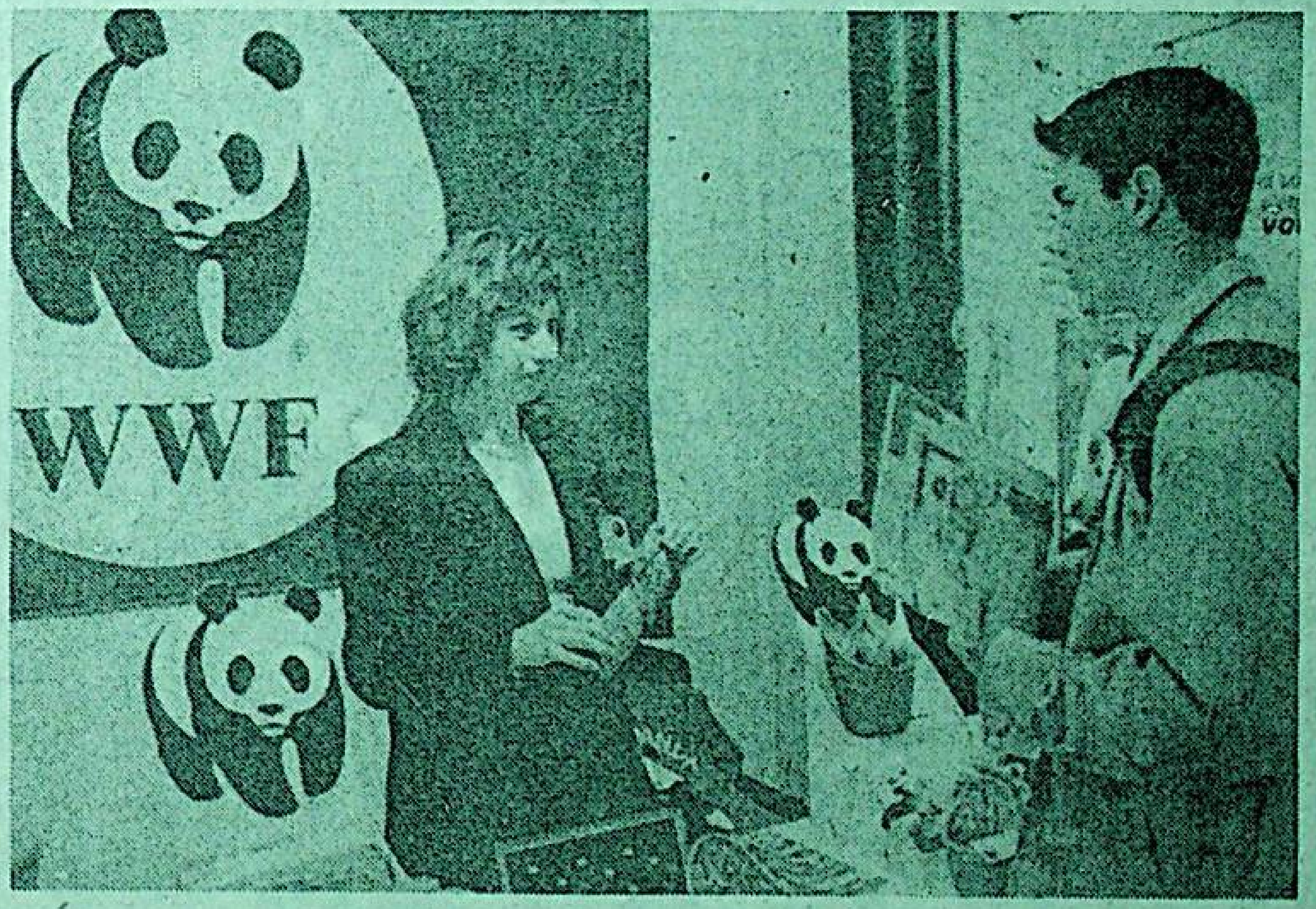

ئىككى كۈن داۋام قىلغان فرانسىيىنىڭ تۇنجى نۆۋەتلىك تەبىئىي ئېكولوگىيىنى قوغداش سالونى 4 - ئاينىڭ 13 - كۈنى پارىژدا ئاياغلاشتى، سالوندا 100 نەچچە جەمئىيەت ئۆزلىرىنىڭ تەبىئىي ئېكولوگىيىنى قوغداش نەتىجىلىرىنى نامايان قىلدى.

سۈرەتتە: دۇنيا ياۋايى ھايۋاناتلار فوندى جەمئىيىتىنىڭ فرانسىيە شۆبىسىدىن كارولىنا خانىم تاماشىبىنلارغا دۇنيادىكى كەم ئۇچرايدىغان ئەتىۋارلىق جۇڭگو مۈشۈكئېيىقىنىڭ ھازىرقى ئەھۋالىنى تونۇشتۇرماقتا.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

فرانسىيىدىكى بىر تەتقىقات ئاپپاراتى مۇنداق ھېسابلىدى:

ياۋروپا ئىتتىپاقىنىڭ تېلېگراف بازارلىرىنى ئېچىۋېتىشىنىڭ پايدىسىمۇ، زىيىنىمۇ بار

دۇنيا ئىقتىسادى

ياۋروپا ئىتتىپاقى كومىتېتى يېقىندا ئېلان قىلغان فرانسىيىدىكى بىر ئىقتىسادىي تەتقىقات ئاپپاراتى مۇشۇ كومىتېتنىڭ ھاۋالىسى بويىچە تەييارلىغان دوكلاتتا مۇنداق دېيىلدى: ياۋروپا ئىتتىپاقىنىڭ تېلېگراف بازىرىنى ئومۇميۈزلۈك ئېچىۋېتىشى ئىشقا ئورۇنلىشىش پۇرسىتىنى كۆپەيتىشكە پايدىلىق بولۇپ، ئىقتىسادنىڭ ئېشىشىنى ئىلگىرى سۈرىدۇ.

دوكلاتتىكى مۆلچەرگە ئاساسلانغاندا، ياۋروپا ئىتتىپاقىغا ئەزا دۆلەتلەر 1998- يىل 1- ئاينىڭ 1- كۈندىن باشلاپ ياۋروپا ئىتتىپاقى دائىرىسى ئىچىدە تېلېگراف بازىرىنى ئومۇميۈزلۈك ئېچىۋەتسە (يەنى تېلېگراف بازىرىنى ئەركىنلەشتۈرسە) 2005- يىلىنىڭ ئاخىرىغىچە بولغان توققۇز يىل ئىچىدە ياۋروپا ئىتتىپاقى بويىچە 1 مىليون 300 مىڭ كىشىگە ئىشقا ئورۇنلىشىش پۇرسىتى يارىتىپ بېرەلەيدۇ، بۇ ھازىرقى % 10.9 لىك يۇقىرى ئىشسىزلىق نىسبىتىنى تۆۋەنلىتىشكە پايدىلىق بولۇپلا قالماستىن، بەلكى تېلېگراف كەسپىنى نۇرغۇن كەسپلەرنىڭ تېز راۋاجلىنىشىغا تۈرتكە بولىدىغان «پاراۋوز»غا ئايلاندۇرۇپ، ئىقتىسادنىڭ ئېشىشىنى ھەرىكەتلەندۈرگۈچ كۈچ بىلەن تەمىن ئېتەلەيدۇ. بىۋاسىتە ئاملدىن قارىغاندا، بازار ئېچىۋېتىلگەنلىكتىن تېلېگراف ھەققى نىسبىتى تۆۋەنلەيدۇ. بۇ ساھەنىڭ سېتىۋېلىش كۈچى ئۆسىدۇ، تېلېگراف كەسپىگە ئالاقىدار ئىستېمال چىقىمى كۆپىيىدۇ، تېلېگراف كەسپىنىڭ مۇلازىمىلىق سۈپىتىمۇ كۆرۈنەرلىك ياخشىلىنىدۇ، بۇ تېلېگراف مۇلازىمىلىق دائىرىسىنى كېڭەيتىدۇ، ئۇسكۇنىلەرنىڭ ئىشلەش ئۈنۈمىنى ئۆستۈرىدۇ. شۇنىڭ بىلەن بىللە تېلېگراف مۇلازىمىلىق مىقدارى كۆپىيىدۇ، پايدىسى ئاشىدۇ، كارخانىنىڭ كۆپلەپ مەبلەغ سېلىشىغا، تېخىمۇ ياخشى ئىشقا ئورۇنلىشىش شارائىتى ۋە مۇھىتى يارىتىشىغا تۈرتكە بولىدۇ. ۋاستىلىك ئاملدىن قارىغاندا، تېلېگراف كەسپى بىلەن ئالاقىدار بولغان ئېلېكترون، خىمىيە سانائىتى، ماشىنىسازلىق، پۇل مۇئامىلە قاتارلىق ساھەلەر تېلېگراف كەسپى تېز راۋاجلانغان ئاساستا ئۇنىڭدىن پايدىلىنىپ ئىلگىرىلەپ تېخىمۇ كۆپ ئىشقا ئورۇنلىشىش پۇرسىتى يارىتالايدۇ.

دوكلاتتا مۇنداق دېيىلدى: تېلېگراف بازىرىنى ئومۇميۈزلۈك ئېچىۋېتىشنىڭ پايدىسى بىلەن بىللە زىيىنىمۇ بار. ئۇ ئەنئەنىۋى تېلېگراف ساھەسىگە مۇقەررەر ھالدا پەشۋا بېرىدۇ، ھەممىدىن ئاۋۋال پوچتا- تېلېگراف ساھەسى پەشۋا يەپ، 286 مىڭ كىشى ئىش ئورنىدىن مەھرۇم بولۇشى مۇمكىن، خېرىدارلارغا بىۋاسىتە مۇلازىمىلىق قىلىدىغان، تېخنىكا تەرتىپى يۇقىرى، بازار بىلەن زىچ ئالاقىسى بار ئىش ئورۇنلىرىلا ساقلىنىپ قېلىشى مۇمكىن. شۇنىڭ بىلەن بىللە بازار ئېچىۋېتىلسە تېلېگراف كەسپىدە تېخنىكىسى ۋە مۇلازىمىلىق سەۋىيىسى بىر قەدەر تۆۋەن بولغان دۆلەتلەرنىڭ رىقابەتلىشىش كۈچى تۆۋەنلەپ كېتىپ، ئىشقا ئورۇنلىشىش پۇرسىتىنىڭ كۆپىيىشى ئاستىلاپ قالىدۇ.

دوكلاتتا ياۋروپا ئىتتىپاقىنىڭ تېلېگراف بازىرىنى ئومۇميۈزلۈك ئېچىۋېتىشنىڭ ئىككى چوڭ بەلگىسى ئوتتۇرىغا قويۇلدى: بىرى، مونوپولنى بۇزۇپ تاشلاپ، تېلېگراف ساھەسىدىكى تىجارەت ۋە مۇلازىمىلىقنىڭ تارقاقلىشىش دەرىجىسىنى ئۆستۈرۈش؛ يەنە بىرى، ئەركىن رىقابەتنى يولغا قويۇپ، ھازىرقى تېلېگراف ھەققى نىسبىتىنى تەدرىجىي تۆۋەنلىتىش. مۇشۇنداق بولغاندىلا تېلېگراف ساھەسىدە مۇلازىمىلىقنى ياخشىلىغىلى، ئىلغار تېخنىكىدىن كەڭ پايدىلانغىلى بولىدۇ. شۇڭا دوكلاتتا ياۋروپا ئىتتىپاقى كومىتېتىنىڭ بۇ يىل تېلېگراف بازىرىنى ئومۇميۈزلۈك ئېچىۋېتىشنىڭ ھەرىكەت پىلانىنى تۈزۈپ چىقىشى تەكلىپ قىلىندى.

«خەلق گېزىتى»دىن

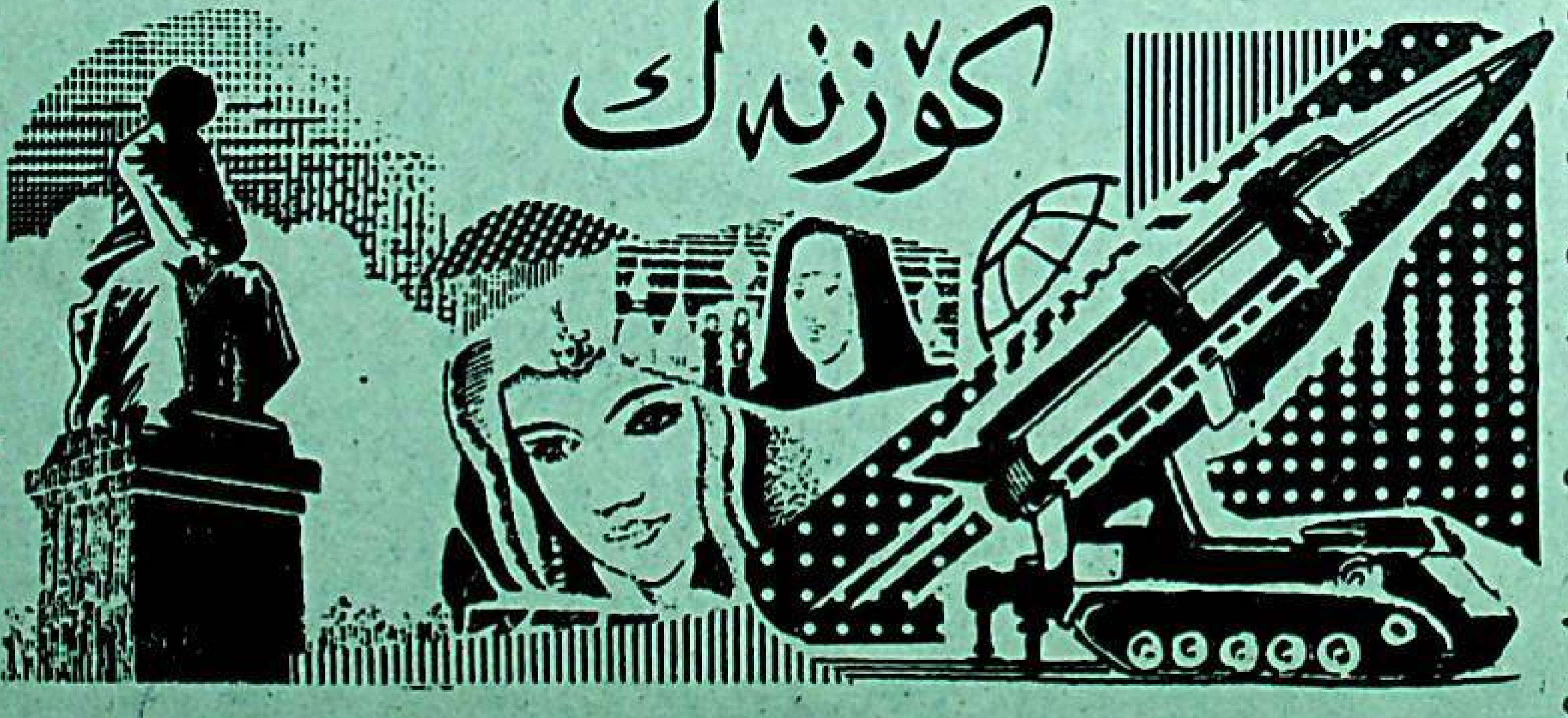

14 - سان

دۆلەت دەرۋازىسىنى ئېچىپ، چەت ئەل مەبلىغى كىرگۈزۈش

— ئالبانىيىگە زىيارەت

«خەلق گېزىتى»نىڭ يۇگوسلاۋىيىدە تۇرۇشلۇق مۇخبىرى **لۇئەنسۇڭ**

دۇنياغا نەزەر

تىراناغا مېگىشتىن ئىلگىرى ئالبانىيە دىپلوماتىيە مىنىستىرلىككە مىنىستىردىن تارتىپ ئادەتتىكى دېھقانلار ئائىلىلىرىگىچە زىيارەت قىلماقچى، دەپ مۇخبىرلىق قىلىش پىلانىمنى تاپشۇرغاندىم، ساھىبخانا مېنى 1- بولۇپ چەت ئەللەرنىڭ مەبلەغ سېلىشنى ئىلگىرى سۈرۈش مەركىزىنىڭ مۇدىرى سالام ئەپەندىنى زىيارەت قىلىشقا ئورۇنلاشتۇرۇپتۇ، بۇ ئېھتىمال بىر خىل تاسادىپىيلىق بولسا كېرەك.

سالام ئەپەندى بىر تەرەپتىن ماڭا تېلېفون، تېلېگراف ۋە ئېلېكترونلۇق پوچتا ساندۇقى قاتارلىق بىر مۇنچە نومۇرلار خاتىرىلەنگەن ئىسىم كارتوچكىسىنى سۇنۇپ، يەنە بىر تەرەپتىن مەغرۇر ھالدا مۇنداق دېدى: «تىراناغا كەلگەن نۇرغۇن چەت ئەللىك كىشىلەر ھەممىدىن ئاۋۋال مېنىڭ ئىشىكىمنى چېكىدۇ، بىر تەرەپتىن كىشىلەر ئالبانىيىگە مەبلەغ سېلىشقا قىزىقىدۇ، تېخىمۇ مۇھىمى چەت ئەل مەبلىغىنى جەلپ قىلىش ئالبانىيىنىڭ ئىقتىسادىي سىياسىتىدە ئەڭ مۇھىم ئورۇندا تۇرىدۇ.»

چەت ئەل مەبلىغىنى كىرگۈزۈش بىر مۇنچە دۆلەتلەر ئۈچۈن ئېيتقاندا خېلى بۇرۇنلا ئادەتلىنىپ قالغان ئىش، لېكىن ئالبانىيە ئۈچۈن بۇ بىر ئىنقىلاب. تېخى 1990- يىلغا قەدەر ئالبانىيە ئاساسىي قانۇنى چەت ئەل مەبلىغىنى ۋە قەرز پۇلنى قوبۇل قىلىشنى قاتتىق چەكلەپ كەلگەنىدى. يېقىنقى بىر نەچچە يىلدىن بۇيان ھۆكۈمەت قانۇن ئاساسىنى بېكىتىپ، ياخشى مەبلەغ سېلىش مۇھىتى يارىتىش جەھەتتە نۇرغۇن تىرىشچانلىق كۆرسەتتى. ھازىر ئالبانىيىنىڭ قانۇنى چەت ئەل سودىگەرلىرىنىڭ مۇتلەق كۆپ قىسىم ساھەدە مەبلەغ سېلىشىغا رۇخسەت قىلىدىغان بولدى ھەم ئېتىبار بېرىدىغان باج سىياسىتىنى يولغا قويدى. تونۇشتۇرۇشقا قارىغاندا، ئىشلەپچىقىرىش ساھەسىگە سېلىنىدىغان، ئون يىلدىن ئاشىدىغان ئۇزاق مۇددەتلىك مەبلەغ بولسا ئالدىنقى تۆت يىلدا تاپاۋەت بېجى كەچۈرۈم قىلىنىدىكەن. پايدىسىنىڭ % 60 ى سېلىنىدىغان مەبلەغنى كېڭەيتىشكە ئىشلىتىلسە ئۇدا ئالتە يىل باج كەچۈرۈم قىلىنىدىكەن. ئەگەر مەبلەغ سېلىش پايدىسى ياخشى بولماي زىيان كۆرۈلسە دۆلەت باج جەھەتتە ئېتىبار بېرىدىكەن. ئۇنىڭدىن باشقا ساياھەتچىلىك ئالبانىيىدە بۇنىڭدىن كېيىنكى نۇقتىلىق راۋاجلاندۇرۇلىدىغان ساھەلەرنىڭ بىرى ئىكەن، شۇڭا چەت ئەللەر مۇشۇ ساھەگە مەبلەغ سالسا بەش يىل ئىچىدە ئومۇميۈزلۈك باج كەچۈرۈم قىلىنىدىكەن. ئۇنىڭ ئۈستىگە ئىمپورت قىلغان تاۋارلىرىدىن تاموژنا بېجى ئېلىنمايدىكەن. سالام ئەپەندى مۇنداق دېدى: سىياسەت جەھەتتىكى مۇشۇنداق ئەۋزەللىكلەردىن باشقا ئالبانىيە يەنە ئىشلەپچىقىرىش تەننەرخى تۆۋەن، ئەمگەك كۈچى ئەرزان بولۇشتەك پايدىلىق شارائىتقا ئىگە، شۇڭا چەت ئەل مەبلىغىنى جەلپ قىلىشتا قولغا كەلتۈرۈلگەن ئىلگىرىلەش خېلى زور. 1992- يىلدىن بۇيان چەت ئەلنىڭ ئالبانىيىگە سالغان مەبلەغ ئومۇمىي سوممىسى 500 مىليون دوللارغا يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە قوشنا دۆلەت ئىتالىيە بىلەن گرېتسىيىنىڭ سالغان مەبلىغى چەت ئەللەر سالغان مەبلەغ سوممىسىنىڭ % 50 ى ۋە % 20 دىن كۆپرەكىنى ئىگىلىدى. ئالبانىيىدە ھازىر چەت ئەللەر ئۆز ئالدىغا مەبلەغ سالغان ياكى شېرىكلىشىپ مەبلەغ سالغان كارخانىلاردىن جەمئىي 2400 نەچچىسى بار، بۇ كارخانىلار ئېنېرگىيە، كانچىلىق، ياغاچ ماتېرىياللىرى، يېمەكلىكلەرنى پىششىقلاشتىن تارتىپ چارۋىچىلىق ساھەسىگىچە بولغان ھەممە ساھەگە چېتىلىدۇ.

لېكىن ئالبانىيە چەت ئەل مەبلىغىنى كىرگۈزۈش جەھەتتە ئۇل مۇئەسسەسىلىرى ناچار، ئەمگەك كۈچلىرىنىڭ ساپاسى تۆۋەن بولۇشتەك جىددىي ھەل قىلىشقا تېگىشلىك مەسىلىلەرگىمۇ دۇچ كەلدى. سالام ئەپەندى تونۇشتۇرۇپ مۇنداق دېدى: بۇلتۇر قۇرۇلغان يېڭى ھۆكۈمەت مەبلەغ سېلىش مۇھىتىنى ياخشىلاشقا ئىنتايىن كۆڭۈل بۆلدى. بۇنىڭدىن كېيىنكى بىر نەچچە يىلدا سېلىنىدىغان مەبلەغنىڭ % 67 ى ئۇل مۇئەسسەسىلىرىنى ياخشىلاشقا ئىشلىتىلىدۇ. ھازىر ئالبانىيىدە جەنۇبتىن شىمالغا ۋە شەرقتىن غەربكە كېسىپ ئۆتىدىغان ئىككى غول تاشيول، ئايرودروم، پورت، خەۋەرلىشىش ۋە شەھەرنى سۇ بىلەن تەمىنلەشنى ياخشىلاش تۈرلىرى قۇرۇلۇۋاتىدۇ. ئۇنىڭدىن باشقا بۇ يىل يەنە دۇررېس ۋە ئېلباساندا ئىككى ئىقتىسادىي تەرەققىيات رايونى قۇرۇلۇپ، كەڭ كۆلەمدە چەت ئەل مەبلىغى جەلپ قىلىنىدۇ. زىيارىتىمنى ئاخىرلاشتۇرغاندا سالام ئەپەندى ماڭا تەكلىپ بېرىپ مۇنداق دېدى: دۇررېسقا بېرىپ ئەمەلىي ئەھۋالنى كۆرۈپ بېقىڭ، ئۇ مەملىكەت بويىچە 2- چوڭ شەھەر بولۇپلا قالماستىن، بەلكى ئالبانىيىنىڭ ئەڭ چوڭ پورتى، ئۇ يەردە ئالبانىيىنىڭ تاشقى دۇنيا بىلەن بولغان ئىقتىسادىي ئالاقىسىنىڭ ئۈزلۈكسىز كۈچىيىۋاتقانلىقىنى تېخىمۇ بىۋاسىتە كۆرۈۋالغىلى بولىدۇ.

تىرانادىن دۇررېسقا 40 كىلومېتىرمۇ كەلمەيدىكەن، لېكىن پىكاپ بىلەن بىر سائەتتىن كۆپرەك ماڭدۇق. بۇ يولنى ياۋروپادىكى بىر بانكا مەبلەغ سېلىپ يۇقىرى سۈرئەتلىك يول قىلىپ ياسىغان بولسىمۇ، نۇرغۇن يەرلىرى ئېگىز - پەس، ئوڭغۇل- دوڭغۇل، تولىمۇ سۈپەتسىز ئىكەن. بۇ يولدا دۇنيادا داڭلىق ئالىي پىكاپ، ئاپتوموبىللارمۇ قاتنايدىكەن، دېھقانلارنىڭ يۈك توشۇيدىغان ئېشەكلىرىمۇ ماڭىدىكەن. مەن بىللە ماڭغان دىكا خانىم يول بويلىرىدىكى زاۋۇت ئۆيلىرىنى كۆرسىتىپ تونۇشتۇرۇپ مۇنداق دېدى: ئالبانىيىدە ئۇسكۇنىلىرى كونىراپ كەتكەن، قالاق كارخانىلاردىن بىرمۇنچىسى بار، بۇ كارخانىلار بارا-بارا شاللىۋېتىلىدۇ. چەت ئەل سودىگەرلىرى مەبلەغ سېلىپ كارخانا قۇرسا ئىشقا ئورۇنلىشىش پۇرسىتى يارىتىشقا ياردەم بېرەلەيدۇ، بازار تەمىناتىنى ياخشىلايدۇ، ھەتتا تاشقى پېرېۋوت كىرىمىنىمۇ ئاشۇرالايدۇ. ئىتالىيە ۋە گېرمانىيە سودىگەرلىرى بۇ يەردە قۇرغان كىيىم- كېچەك، ئاياغ زاۋۇتلىرى ئاساسەن چەت ئەل بازارلىرىغا يۈزلىنىپتۇ.

دۇررېس ھەقىقەتەن ئالبانىيىنىڭ تاشقى دۇنيا بىلەن ئىقتىسادىي ئالاقە قىلىدىغان كۆزنەك ئىكەن، پرىستاندا چوڭ - كىچىك كېمىلەر كىرىپ - چىقىپ تۇرىدىكەن. پورت ئىشلىرى ئىدارىسىنىڭ مەسئۇلى تونۇشتۇرۇپ: ئالبانىيىنىڭ ئىمپورت- ئېكسپورت قىلىدىغان ماللىرىنىڭ % 85 ى مۇشۇ يەردىن ئۆتىدۇ، دېدى. ئۇنىڭدىن باشقا غەربىي ياۋروپا دۆلەتلىرى بۇ پورتقا بەك كۆڭۈل بۆلىدىكەن، ئۇنى شەرقىي، غەربىي ياۋروپا ماللىرىنى ئوبوروت قىلىدىغان ئۆتەڭ قىلىپ قۇرۇپ چىقىشنى ئۈمىد قىلىدىكەن. دۇنيا بانكىسىنىڭ 20 مىليون دوللار قەرز پۇلىغا قىلىنغان پورتنىڭ 1- قارارلىق ئۆزگەرتىش قۇرۇلۇشى بۇلتۇر تاماملىنىپتۇ، مەن يېڭىدىن سېتىۋېلىنغان كىرانلار ۋە ئېغىر تىپتىكى توپا ئۇسسۇش ماشىنىسى قاتارلىق چوڭ - چوڭ ئۈسكۈنىلەرنىڭ مەشغۇلات قىلىۋاتقانلىقىنى كۆردۈم. يېقىندا ياۋروپا مەبلەغ سېلىش بانكىسى 10 مىليون ئېكيۇ (ياۋروپا ئىتتىپاقىنىڭ پۇل بىرلىكى) مەبلەغ سېلىپ 2- قارارلىق ئۆزگەرتىش قۇرۇلۇشىنى قىلىشنى قارار قىپتۇ. كەلگۈسىدە دۇررېس پورتى ھازىرقىدەك ساندۇقلۇق يۈك ۋە پارچە ماللار پرىستانى بولغاندىن باشقا، يەنە باجغا كاپالەتلىك قىلىنىدىغان ئىسكىلاتقا ئايلىنىپ، دۆلەتنىڭ ئىقتىسادىي ئېچىۋېتىشتىكى ھەقىقىي ئالدىنقى سەپ بازىسى بولىدىكەن. بۇ مەسئۇل كىشى ئەمدىلا پورتتىن چىققان بىر ئىتالىيە پاراخوتىنى كۆرسىتىپ ماڭا مۇنداق دېدى: ئىلگىرى دۇررېسقا ئوتتۇرا ھېساب بىلەن ھەر ھەپتىدە ئاران ئۈچ پاراخوت كىرىپ - چىقاتتى، ھازىر كۈنىگە بەش- ئالتە پاراخوت كىرىپ- چىقىپ تۇرىدۇ. ئالبانىيە ھەقىقەتەن ئۆزگىرىۋېتىپتۇ.

ئەنگلىيىنىڭ يېڭى باش ۋەزىرى بلاير

ئەنگلىيىدىكى ئۆكتىچى پارتىيە - لېيبورىستلار پارتىيىسى ئومۇمىي سايلامدا كۆپ ئاۋاز بىلەن ئۈستۈنلۈكنى ئىگىلەپ، ئۇدا 18 يىل ھاكىمىيەت يۈرگۈزگەن كونسېرۋاتىپلار پارتىيىسىنى مەغلۇپ قىلدى. لېيبورىستلار پارتىيىسىنىڭ 43 ياشلىق داھىيسى تونى بلاير مۇشۇ ئاينىڭ 2- كۈنى بۇيرۇققا بىنائەن كابىنېت تەشكىل قىلىپ، ئەنگلىيىنىڭ مۇشۇ ئەسىردىكى ئەڭ ياش باش ۋەزىرى بولۇپ قالدى.

بلاير 1953- يىل 5- ئاينىڭ 6- كۈنى ئەنگلىيىنىڭ شىمالىدىكى ئېدىنبۇرگ شەھىرىدە ئوتتۇرا بۇرژۇئازىيە ئائىلىسىدە تۇغۇلغان، ئاتىسى رىئو بلاير - ئادۋوكات ۋە ئالىي مەكتەپ لېكتورى ئىدى. بلاير ئوكسفورد ئۇنىۋېرسىتېتى سان- يوھان ئىنستىتۇتىنىڭ قانۇن فاكۇلتېتىنى پۈتتۈرگەن، كېيىن ئادۋوكاتلار ئورنىدا ئىشلەپ، ئادۋوكاتلىق سالاھىيىتىگە ئېرىشكەن. ئۇ 1983- يىلدىن باشلاپ سىياسىي ئىشلار بىلەن شۇغۇللىنىپ، تۆۋەن پالاتانىڭ پارلامېنت ئەزالىقىغا سايلانغان، 1984- يىلدىن كېيىن، لېيبورىستلار پارتىيىسىنىڭ مالىيە، سودا- سانائەت، ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش ۋە ئىچكى ئىشلار باياناتچىسى قاتارلىق ۋەزىپىلەرنى ئۆتىگەن، 1994- يىلى 7- ئايدا، لېيبورىستلارپارتىيىسىنىڭ داھىيسى شىمىس يۈرەك كېسىلى سەۋەبى بىلەن تۇيۇقسىز ۋاپات بولغاندىن كېيىن، ئۇ لېيبورىستلار پارتىيىسىنىڭ داھىيسى بولغان.

بلاير مودا مۇزىكىغا ئامراق، پۇتبول ئويناش ۋە گىتار چېلىشنى ياخشى كۆرىدۇ. ئۇ 80- يىللاردا ئادۋوكات شىرى بوس بىلەن توي قىلىپ، ئىككى ئوغۇل، بىر قىز كۆردى، بلاير 1988- يىلى جۇڭگونى زىيارەت قىلغان.

* * * * * *

44 - نۆۋەتلىك دۇنيا تىكتاك توپ لەۋھە تالىشىش مۇسابىقىسى 4- ئاينىڭ 24 - كۈنى ئەنگلىيىنىڭ مانچېستېر شەھىرىدە باشلاندى. مۇسابىقىگە 116 دۆلەت ۋە رايوندىن كەلگەن 900گە يېقىن تەنھەرىكەتچى قاتناشتى.

سۈرەتتە: چىرايلىق كىيىنگەن ئەنگلىيە قىزلىرى ئويۇن كۆرسەتمەكتە.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

ئادرېس: ئۈرۈمچى شەھىرى، ياڭزىنجياڭ كوچىسى 1 - نومۇر. تېلېفون باش ئاپپاراتى: 5818200، ئېلان بۆلۈمى: 5850783، تارقىتىش بۆلۈمى: 5859769، تېلېگراف نومۇرى: 5028، پوچتا نومۇرى: 830051، گېزىتنىڭ ئايلىق باھاسى: 7 يۈەن 50 پۇڭ، پارچە باھاسى: 25 پۇڭ (گېزىتنىڭ تىزىملاش نومۇرى:102)